

1567.

Rosowice - pas. i pow. Głogochów.
 W lipcu w jakiś pusty dzień 3 ja poludniu
 napadła banda 11 os. 10 os. z młotami
 i kłotami, zabijając 1 osobę, młotami
 i nożami, rannych było 300 osób młotami
 kłotami i drzewami. Wtedy Wielkopolski Urząd
 podał rozkaz, aby w tym czasie kłotami
 młotami garbami, a także i młotami młotami
 w dzień nie można było, ale z obawy o życie
 nie można było pogrzebać i dopiero później
 było nie można było pogrzebać - a więc polino.
 Ziemie 12. I 1944.
 +++ Ulica Głogochów.

Tabici

Wilkau - r. 1943

Zamieszanie około 600 rodzin

Wielka liczba banderowców, jak również
 komunistów, organizujących w polanie

DOKUMENTY

ZBRODNI WOŁYŃSKIEJ

TOM 1

Wielka liczba banderowców, jak również
 komunistów, organizujących w polanie

DOKUMENTY

**ZBRODNI,
WOŁYŃSKIEJ**

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
MUZEUM — ZAMEK TARNOWSKICH W TARNOBRZEGU

DOKUMENTY

ZBRODNI WOŁYŃSKIEJ

TOM 1

Opracowali

Edward Gigilewicz, Leon Popek, Paweł Sokołowski, Tadeusz Zych

WARSZAWA—LUBLIN—TARNOBRZEG 2023

Recenzenci
ks. prof. dr hab. Józef Marecki
dr hab. Maria Dębowska

Projekt okładki i stron tytułowych
Elżbieta Waga-Krajewska

Redakcja i korekta
Aneta Muszel, Katarzyna Ziębik

Indeksy osób i nazw miejscowych
Katarzyna Ziębik

Skład i łamanie
Katarzyna Szubka, Anna Jasińska

Ilustracje na okładce
Fragmenty dokumentów z *Księgi A* (zeszyt 1) (Muzeum – Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu);
Urszula Szumska, 1947 r. (AIPN)

© Copyright by Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu & Muzeum – Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu, 2023

ISBN 978-83-8376-481-8 (IPN)
ISBN 978-83-88660-88-7 (Muzeum – Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu)

Zapraszamy
ipn.gov.pl
ksiegarniaipn.pl

Wydawnictwo
Instytutu Pamięci
Narodowej

SPIS TREŚCI

Wstęp (<i>Edward Gigilewicz, Leon Popek, Paweł Sokołowski, Tadeusz Zych</i>)	7
Nota edytorska	27
Wykaz skrótów	37
Księga A (zeszyt 1)	39
Bibliografia	256
Indeks osób	266
Indeks nazw miejscowych	317

WSTĘP

W latach 1939–1947 na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej z rąk nacjonalistów ukraińskich śmierć poniosło, według danych szacunkowych, 120–134 tys. Polaków¹. Do tej pory badaczom udało się udokumentować jedynie około 60 tys. ofiar. Pamięć o pomordowanych oraz godne upamiętnienie miejsc ich pochówków to obowiązek moralny nakazujący kontynuowanie działań naukowych w zakresie odkrywania i wydawania ocalałych dokumentów wołyńskich.

Takim źródłem są „księgi tarnobrzeskie”, czyli trzy zeszyty zawierające spisane przez sekretarzy relacje naocznych świadków rzezi wołyńskiej. Dokumenty te, przechowywane w Muzeum – Zamku Tarnowskich w Tarnobrzegu, można zaliczyć do najważniejszych ze wszystkich znanych dotąd pisemnych dowodów zbrodni wołyńskiej². Jest to zbiór o szczególnej wartości, ponieważ został wytworzony przez działaczy Komitetu Ziemi Wschodnich (KZW) bezpośrednio po fali mordów na Wołyniu. Ma on formę zeznań, jest więc źródłem urzędowym. Każda relacja otrzymała swój numer porządkowy, a ponadto większość z nich została uwiarygodniona własnoręcznym podpisem świadka lub adnotacją o źródle informacji.

Wydana w niniejszym tomie *Dokumentów zbrodni wołyńskiej Księga A* (zeszyt 1) zawiera 1620 relacji naocznych świadków. W drugim tomie zostaną zamieszczone zeznania z dwóch pozostałych zeszytów, czyli z *Księgi Z* (zielonej) i *Księgi B* (brunatnej). Udostępnienie tych źródeł badaczom może się przyczynić zarówno do lepszego rozpoznania przebiegu samej zbrodni wołyńskiej, jak i do ustalenia dokładniejszej liczby ofiar. Ponadto może być bardzo pomocne w prowadzonym przez Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN w Lublinie śledztwie wołyńskim, którego celem jest „wyjaśnienie genezy tego ludobójstwa, wszystkich istotnych okoliczności jego popełnienia, ustalenie strat osobowych oraz materialnych, które poniosła ludność polska”³.

Województwo wołyńskie, jedno z największych w II RP, zajmujące powierzchnię 35 754 km kw., charakteryzowało się dużym zróżnicowaniem narodowościowym, społecznym, religijnym i kulturowym. W 1931 r. mieszkało tam 2 mln 85 tys. osób. Zdecydowaną

¹ W literaturze przedmiotu można znaleźć różne dane szacunkowe. Najnowsze i najbardziej wiarygodne są informacje podane przez Ewę Siemaszko – 133 800 ofiar (L. Kulińska, C. Partacz, *Zbrodnie nacjonalistów ukraińskich na Polakach w latach 1939–1945. Ludobójstwo niepotępione*, Warszawa 2015, s. 118 i n.; G. Hryciuk, *Przemiany narodowościowe i ludnościowe w Galicji Wschodniej i na Wołyniu w latach 1931–1948*, Toruń 2005, s. 271–282).

² Wyrażenie „zbrodnia wołyńska” dotyczy zbrodni ludobójstwa na Polakach nie tylko z terenów województwa wołyńskiego (Wołynia), ale również z województw: lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, części poleskiego, lubelskiego, krakowskiego. Sam termin tłumaczymy też jako „stosowany system i sposób zabijania”.

³ P. Zając, *Wołyń 1943 – apogeum zagłady* [w:] *Nazwać zbrodnie po imieniu. Ustalenia Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawie zbrodni z okresu II wojny światowej*, red. S.A. Karowicz-Bienias, R. Leśkiewicz, A. Pozorski, Warszawa 2021, s. 223.

większość stanowiła ludność rusińska (ukraińska) – 68,4 proc. (1 mln 427 tys. osób), drugą pod względem liczebności grupą narodową byli Polacy – 16,6 proc. (347 tys.), a następnie Żydzi – 10 proc. (205 tys.), Niemcy – 2,3 proc. (47 tys.), Czesi – 1,5 proc. (31 tys.), Rosjanie – 1,1 proc. (23 tys.) oraz Białorusini, Litwini, Karaimi, Cyganie, potomkowie Holendrów i innych osadników z Europy Zachodniej (zwani Olendrami)⁴. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości względny spokój na Wołyniu zapanował dopiero w 1921 r., chociaż jeszcze przez kilka lat niektóre powiaty, zwłaszcza te przylegające do Związku Sowieckiego, były systematycznie najeżdżane w celach terrorystyczno-rabunkowych przez bandy liczące nieraz od kilkudziesięciu do kilkuset osób. Kres tym napadom położyło powstanie w 1924 r. Korpusu Ochrony Pogranicza.

Województwo wołyńskie charakteryzowało się olbrzymim bezrobociem i wysokim poziomem analfabetyzmu (w powiatach północnych nawet 70 proc. mieszkańców). Dotkliwy problem stanowił także brak dróg. Słabo rozwinięta była sieć parafii rzymskokatolickich, szczególnie na terenach Polesia Wołyńskiego, gdzie odległość do kościoła parafialnego sięgała nawet 70 km. Wszechobecna bieda dotyczyła mieszkańców zarówno miast, jak i wsi – bez względu na ich narodowość.

To wszystko tworzyło podatny grunt dla rozwoju ruchów separatystycznych. Już latem 1920 r. powstała tajna Ukraińska Organizacja Wojskowa (Ukrajńska Wijskowa Orhanizacija, UWO), na której czele stanął płk Jewhen Konowalec. Wkrótce z jego rozkazu na terenach wschodnich Rzeczypospolitej doszło do licznych zamachów, sabotaży, podpałów, a także innych akcji terrorystycznych⁵.

W 1929 r. w Wiedniu zawiązała się Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (OUN), która za cel przyjęła utworzenie niezależnego państwa ukraińskiego, jednolitego pod względem narodowościowym. Środkiem do realizacji założeń miało być „całkowite usunięcie wszystkich okupantów z ziem ukraińskich”. Za takich uważano zwłaszcza Polaków i Moskali (żyjących w Ukraińskiej Socjalistycznej Republice Sowieckiej)⁶.

W 1940 r. w wyniku wewnętrznego rozłamu w OUN powstały dwie organizacje, na których czele stanęli Stepan Bandera (OUN-B) oraz płk Andrij Melnyk (OUN-M). Od nazwisk przywódców członków tych grup nazywano odpowiednio banderowcami bądź melnykowcami. Trzecią utworzoną w tym czasie formacją nacjonalistyczną kierował Taras Borowec „Taras Bulba”. Od pseudonimu przywódcy zwolenników tej organizacji nazywano bulbowcami⁷.

W wyniku działalności wymienionych organizacji w czasie II wojny światowej Wołyń stał się terenem największego ludobójstwa w dziejach Rzeczypospolitej. Mimo że zostało ono już dosyć dobrze opisane i udokumentowane przez historyków⁸, to w dalszym ciągu

⁴ *Drugi powszechny spis ludności z dn. 9 XII 1931 r. Województwo wołyńskie*, Warszawa 1938; *Mały rocznik statystyczny 1939*, Warszawa 1939.

⁵ G. Motyka, *Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wisła”*. *Konflikt polsko-ukraiński 1943–1947*, Kraków 2011, s. 15 i n.

⁶ W. Poliszczuk, *Integralny nacjonalizm ukraiński jako odmiana faszyzmu*, t. 1: *Zasady ideologiczne nacjonalizmu ukraińskiego. Ukraiński ruch nacjonalistyczny – struktura organizacyjna i założenia programowe*, Toronto 1998, s. 120.

⁷ E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia 1939–1945*, t. 2, Warszawa 2000, s. 107 i n.; *Przed akcją „Wisła” był Wołyń*, red. W. Filar, wyd. 2, Warszawa 2000, s. 14–34.

⁸ Prace m.in. Ewy i Władysława Siemaszków, Władysława Filara, Leona Karłowicza, Wincentego Romanowskiego, Czesława Piotrowskiego, Marii Dębowskiej, Lucyny Kulińskiej, Grzegorza Hryciuka, Grzegorza Motyki, Leona Popka, Michała Fijałki, Haliny Stachyry, Józefa Turowskiego – zob. *Bibliografia*.

wiedza większości Polaków o zbrodni wołyńskiej jest znikoma i budowana głównie na podstawie publicystyki i obiegowych opinii kolportowanych za pomocą nowoczesnych środków przekazu. Do popularyzacji tej problematyki w społeczeństwie polskim w ostatnich latach przyczynił się znacząco film *Wołyń* w reżyserii Wojciecha Smarzowskiego (2016 r.). Dzięki temu bowiem temat pojawił się w obszarze zainteresowań młodego pokolenia, którego wiedza o zbrodni wołyńskiej stale rośnie⁹.

Najnowsze badania nad zakreślonym zagadnieniem, prowadzone w różnych środowiskach naukowych, pokazują, że na Wołyniu Polacy ginęli z rąk nacjonalistów ukraińskich i band komunistycznych już od 1 września 1939 r. W historiografii okres od 1 do 17 września 1939 r. wciąż jest bardzo słabo rozpoznany. Wiadomo jednak, że już wówczas na Wołyniu dochodziło do masowych gwałtów, grabieży i napadów dotyczących głównie uciekinierów z północnej i zachodniej Polski. Palono oraz rabowano dwory, pałace, gajówki, leśniczówki, gospodarstwa osadników wojskowych i cywilnych. Napadano na wycofujących się żołnierzy Wojska Polskiego, policjantów oraz urzędników państwowych, którzy często stawali się ofiarami mordów¹⁰.

Zapoczątkowana 17 września 1939 r. okupacja sowiecka upłynęła pod znakiem licznych represji skierowanych przede wszystkim przeciwko ludności polskiej Wołynia. Trwały one z różnym natężeniem i w różnej formie do 22 czerwca 1941 r., czyli do wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej. Aresztowano w tym czasie, umieszczono w więzieniach bądź zesłano w głąb ZSRS dziesiątki tysięcy polskich działaczy politycznych i społecznych, oficerów rezerwy, księży, ziemian, policjantów, leśniczych i gajowych, osadników wojskowych oraz cywilnych wraz z rodzinami, przemysłowców, kupców, a także uciekinierów z przyłączonego do III Rzeszy Pomorza. Z najnowszych badań wynika, że represje te mogły objąć nawet 50 tys. osób¹¹.

Należy podkreślić, że utworzona z wielkim trudem polska siatka konspiracyjna na Wołyniu, skupiona głównie wokół Związku Walki Zbrojnej (ZWZ), wkrótce po zawarciu praktycznie przestała istnieć w wyniku działań NKWD. Masowe aresztowania latem 1940 r. około 2 tys. konspiratorów na czele z dowódcą Okręgu ZWZ płk. Tadeuszem Majewskim spowodowały, iż do końca okupacji sowieckiej Wołyń właściwie był pozbawiony podziemnych struktur konspiracyjnych¹².

Po napaści Niemiec na ZSRS 22 czerwca 1941 r. NKWD dokonało masakry niemal wszystkich więźniów (w dużej części Polaków) przetrzymywanych w więzieniach w Łucku, Dubnie, Krzemieńcu, Ostrogu, Równem, Kowlu, Sarnach i we Włodzimierzu Wołyńskim. Tylko w Łucku mogło zginąć od 2 tys. do 4,5 tys. więźniów, w Dubnie –

⁹ Potwierdzają to dalsze badania przeprowadzane przed kolejnymi rocznicami wołyńskimi.

¹⁰ Szacuje się, że zginęło wówczas 2–3 tys. Polaków (L. Popek, *17 września 1939 r. na Wołyniu w świetle relacji i wspomnień* [w:] *Agresja sowiecka 17 września 1939 roku na Kresach Wschodnich i Lubelszczyźnie*, red. T. Rodziejewicz, Lublin 2011, s. 115–121; R. Pomarańska, *Golgota Polaków na Kresach. Realia i literatura piękna*, Warszawa–Radzymin 2016, s. 72 i n.).

¹¹ W. Filar, „Burza” na Wołyniu. Z dziejów 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej. Studium historyczno-wojskowe, Warszawa 1997, s. 18; R. Pomarańska, *Golgota...*, s. 77–80; W. Romanowski, *ZWZ-AK na Wołyniu 1939–1944*, Lublin 1993, s. 57 i n.; M. Dębowska, *Kościół katolicki na Wołyniu w warunkach okupacji 1939–1945*, Rzeszów 2008, s. 33–54.

¹² M. Fijałka, *27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK*, Warszawa 1986, s. 30–35; W. Filar, *Wołyń 1939–1944. Eksterminacja czy walki polsko-ukraińskie*, Toruń 2003, s. 118 i n.

około 500, a w Kowlu – 194¹³. Należy też odnotować, że w bardzo wielu miejscowościach wkraczające na polskie Kresy Wschodnie oddziały niemieckie były witane z entuzjazmem przez ludność ukraińską – budowano bramy powitalne, wywieszano niebiesko-żółte flagi. Początkowo zajęte tereny przeszły bezpośrednio pod administrację niemieckich władz policyjnych, a następnie dawne województwo wołyńskie razem z częścią województw lwowskiego i poleskiego – jako okręg generalny Wołyni i Podole (General Bezirk Wolhynien und Podolien) – włączono do Reichskommissariatu Ukrainy z siedzibą w Równem. Na terenie tego okręgu powołano 13 komisariatów okręgowych, które odpowiadały dawnym powiatom. Obok instytucji niemieckich utworzono zarządy ukraińskie – uprawy, do których zadań należało egzekwowanie kontyngentów, werbowanie robotników do pracy w III Rzeszy, a także budowa i naprawa dróg¹⁴.

Na całym Wołyniu okupant niemiecki, korzystając z pomocy nacjonalistów ukraińskich z OUN, wprowadził bezwzględny terror. Ponadto Niemcy utworzyli ukraińską policję pomocniczą, do której przyjęto około 5 tys. ochotników. Już na początku okupacji na podstawie list sporządzonych przez OUN hitlerowcy rozstrzelali w Krzemieńcu, Kostopolu i Równem kilkuset przedstawicieli inteligencji polskiej i żydowskiej¹⁵. Aresztowanych Polaków rozstrzeliwano na terenach więzień oraz w egzekucjach publicznych. Tysiące osadzono w obozach koncentracyjnych. Wkrótce masowe egzekucje, organizowane głównie przez policję ukraińską w służbie niemieckiej i Einsatzkommando, dotknęły Żydów gromadzonych w gettach. Żydów wołyńskich nie wywożono do obozów zagłady, lecz mordowano na miejscu. Do października 1942 r. zamordowano ich blisko 245 tys. (około 95 proc. zamieszkujących Wołyn przed wojną)¹⁶. W trakcie poszukiwań uciekinierów z gett policja ukraińska zamordowała wiele rodzin polskich za ukrywanie Żydów oraz udzielanie im innej pomocy¹⁷. Na Wołyniu mordowano także Żydów przywożonych z innych terenów okupowanych przez Niemców (m.in. z Węgier, ze Słowacji).

Po rozbiciu przez Sowietów w 1940 r. polskiej siatki konspiracyjnej ZWZ dopiero w lutym 1942 r. Komendant Główny ZWZ podjął decyzję o jej odbudowaniu. Służyło temu wydzielenie z Obszaru Lwów Okręgu Wołyni i podporządkowanie go bezpośrednio Komendzie Głównej Armii Krajowej. Komendantem Okręgu mianowano ppłk. Kazimierza Bąbińskiego „Lubonia”. Równolegle do działań Komendy Głównej AK na Wołyniu od końca 1941 r. uaktywniło się Stronnictwo Ludowe, które w lipcu 1942 r. utworzyło Wołyńską Okręgową Delegaturę Rządu na czele z Kazimierzem Banachem. Ta sytuacja wkrótce doprowadziła do ostrego konfliktu personalnego między Bąbińskim a Banachem. Ostatecznie AK przejęło kontrolę nad strukturami Batalionów Chłopskich (BCh). W toczonych sporach i kłótniach całkowicie zaniedbano kwestię bezpieczeństwa polskiej ludności cywilnej zamieszkującej Wołyn. W efekcie, gdy oddziały Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) i OUN rozpoczęły zorganizowane mordy, Polacy byli bezbronni

¹³ M. Kuczerepa, W. Wisin, *Wołyn 1939–1941 r.*, Łuck 2005, s. 416–420; S. Abramowicz, *Więzienia NKWD w Dubnie i Łucku w czerwcu 1941 r.* [w:] *Zbrodnica ewakuacja więzień i aresztów NKWD na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej w czerwcu–lipcu 1941 r.*, red. A. Skrzypek, I. Borowicz, A. Galiński, Warszawa 1997, s. 111–121.

¹⁴ E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo...*, s. 49–50; M. Dębowska, *Kościół...*, s. 54–71; G. Hryciuk, *Przemiany...*, s. 261 i n.

¹⁵ E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo...*, s. 1036 i n.

¹⁶ Szerzej pisze o tym: S. Spector, *Holokaust wołyńskich Żydów*, Jerozolima 1990; G. Hryciuk, *Przemiany...*, s. 264 i n.

¹⁷ Na ten temat zob. *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945*, t. 5: *Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyn*, oprac. S. Piątkowski, Lublin–Warszawa 2021.

i pozostawieni bez żadnej opieki ze strony polskich władz podziemnych zarówno krajowych, jak i londyńskich¹⁸. Niektórzy badacze uważają nawet, że Wołyń został zdradzony¹⁹. Do grudnia 1942 r. mordowano pojedyncze osoby i rodziny polskie, a obiektem ataków byli głównie Polacy zatrudnieni w administracji niemieckiej, nauczyciele, księża, leśnicy oraz działacze społeczni.

Do pierwszego zbiorowego mordu na ludności polskiej doszło 9 lutego 1943 r. w kolonii Parośla (gm. Antonówka, pow. Sarny). W tej pierwszej masakrze, popełnionej ze szczególnym okrucieństwem, zginęło od 155 do 170 Polaków, a także 6 Rosjan. Przez wiele lat historycy ukraińscy zaprzeczali, że zbrodnię tę popełniła I sotnia UPA, starali się winę przypisać NKWD. Teza ta została obalona dopiero dzięki badaniom podjętym przez prof. Grzegorza Motykę i dokonanej przez niego edycji dokumentów archiwalnych na temat banderowskich sprawców tego mordu²⁰.

Przypadki mordowania Polaków na Wołyniu zaczęły się nasilać wkrótce po tym, jak w połowie marca 1943 r. około 5 tys. policjantów ukraińskich w służbie niemieckiej (z bronią oraz z nabytym wcześniej doświadczeniem mordowania Żydów wołyńskich) uciekło do oddziałów leśnych UPA. Tam wielu z nich objęło funkcje dowódcze oraz zajęło się szkoleniem kadr²¹.

W 1943 r., po masowych deportacjach i aresztowaniach prowadzonych przez NKWD²² oraz represjach ze strony Niemców (przymusowe wywózki na roboty do Rzeszy, aresztowania, obozy i masowe rozstrzeliwania), Polacy w niektórych powiatach wołyńskich stanowili mniej niż 12 proc. mieszkańców²³. Byli grupą narodową pozbawioną już warstwy inteligencji, a także działaczy społecznych i wojskowych. Nie tworzyli sytuacji konfliktowych, wręcz przeciwnie – za wszelką cenę starali się ich unikać²⁴. Mimo to stali się obiektem zmasowanych ataków. Już w drugiej połowie marca 1943 r. zanotowano kilkadziesiąt napadów, w których zginęło około 1800 Polaków. W następnych miesiącach liczba zamordowanych rosła w zaskakującym tempie, rozszerzał się też teren objęty napadami²⁵.

W maju 1943 r. gen. Stefan Rowecki „Grot”, dowódca AK, zanotował: „Na terenie Wołynia ukraińskie organizacje wojskowe, kierowane przez byłych oficerów armii

¹⁸ Okresem najbardziej intensywnych prac organizacyjnych AK na Wołyniu była wiosna oraz lato 1943 r., gdy trwały już rzezie (M. Fijałka, *27 Wołyńska Dywizja...*, s. 36 i n.; W. Filar, *Wołyń...*, s. 120 i n.; W. Romanowski, *ZWZ-AK...*, s. 142; M.A. Koprowski, *Obrońcy Wołynia*, Poznań 2022, s. 85 i n.; J. Turowski, *Pożoga. Walki 27 Wołyńskiej Dywizji AK*, Warszawa 1990, s. 29 i n.).

¹⁹ Zob. P. Zychowicz, *Wołyń zdradzony, czyli jak dowództwo AK porzuciło Polaków na pastwę UPA*, Poznań 2019; M.A. Koprowski, *Obrońcy...*, s. 149–211.

²⁰ G. Motyka, *Od rzezi...*, s. 88–96.

²¹ *Ibidem*, s. 102.

²² Należy jeszcze uwzględnić trzy pobory (1940 i 1941 r.) młodych Polaków z Wołynia do Armii Czerwonej. Zdecydowana większość z nich już na Wołyń nigdy nie powróciła.

²³ Krzemieniec – 7,7 proc.; Dubno – 9,9 proc.; Luboml – 10,1 proc.; Kowel – 10,7 proc.; Zdołbunów – 11,4 proc. (E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia 1939–1945*, t. 1, Warszawa 2000, s. 48).

²⁴ Wołodmyr Wiatrowycz uważa, iż początkiem konfliktu były wydarzenia, jakie nastąpiły wiosną 1942 r. na Chełmszczyźnie, gdzie „przypadło nasilenie działań antyukraińskich ze strony polskich oddziałów partyzanckich” (W. Wiatrowycz, *Druga wojna polsko-ukraińska 1942–1947*, Warszawa 2013, s. 86 i n.).

²⁵ 23 IV 1943 r. upowcy dokonali jednego z najbardziej krwawych mordów w Janowej Dolinie, gm. Kostopol, pow. Kostopol, gdzie zginęło 600 Polaków (E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo...*, t. 2, s. 1045; *Przed akcją...*, s. 35–36).

Petlury («Taras Bulba» oraz OUN), zarówno melnykowcy jak i banderowcy, rozpoczęli masowe mordowanie ludności polskiej... Liczba ofiar przekroczyła już dwa tysiące osób²⁶. Latem i jesienią 1943 r. terror prowadzony przez OUN-UPA przybrał charakter ludobójstwa²⁷. Mordy dokonywane na ludności polskiej, rozpoczęte w powiatach sarneńskim, kostopolskim, rówieńskim i zdołbunowskim, w czerwcu 1943 r. rozszerzyły się na powiaty dubieński i łucki, w lipcu objęły powiaty kowelski, włodzimierski i horochowski, a w sierpniu także powiat lubomelski²⁸. Szczególnie krwawy był lipiec 1943 r., gdy bandy UPA, często przy aktywnym wsparciu miejscowej ludności ukraińskiej (niekiedy uczestniczącej w napadach pod przykryciem), zintensyfikowały wystąpienia antypolskie w powiatach kowelskim, włodzimierskim, horochowskim i częściowo łuckim. Kulminacyjnym momentem tych zdarzeń była niedziela 11 lipca 1943 r., gdy o świcie oddziały ukraińskie zaatakowały jednocześnie prawie 100 polskich wsi. Doszło wówczas do niehumanitarnych rzezi i ogromnych zniszczeń. Historycy obliczają, że tego dnia mogło zginąć nawet 8 tys. Polaków – głównie kobiet, dzieci i starców²⁹. Ginęli od kul, siekier, wideł, noży i innych narzędzi, nierzadko w kościołach podczas niedzielnych mszy. Wsie były palone, a dobytek grabiono.

Napady na świątynie też nie były przypadkowe, gdyż banderowcom chodziło o zamordowanie jak największej liczby Polaków. W wyniku krwawej niedzieli 11 lipca³⁰ w kościele w Porycku zginęło około 200 parafian razem z proboszczem ks. Bolesławem Szawłowskim. W kaplicy w Chrynowie z grupą około 150 uczestników liturgii zginął ks. Jan Kotwicki. W podobnych okolicznościach w parafii Zabłócce został zamordowany 74-letni ks. Józef Aleksandrowicz, natomiast w kaplicy w Krymnie zginęło około 40 wiernych. W Kisielinie zginęło 80 parafian³¹ – głównie ci, którzy wyszli z kościoła, gdyż wcześniej byli zapewniani przez banderowców, że „Polakom nic się nie stanie”. Natomiast wierni, którzy pozostali z proboszczem ks. Witoldem Kowalskim i Włodzimierzem Dębskim (oba zostali ciężko ranni), odparli atak banderowców cegłami i kaflami z rozebranych pieców. W powiecie lubomelskim w dniach 29–30 sierpnia 1943 r. zamordowano około 2,5 tys. osób³². Banderowcy niemal jednocześnie zaatakowali wówczas ponad 30 miejscowości, gdzie mieszkali Polacy, i zabili wszystkich, którzy nie zdążyli się ukryć bądź uciec. Takie wsie i kolonie jak Ostrówki (470 zamordowanych), Wola Ostrowiecka (570), Jankowce (80), Kąty (210), Czmykos (154), Terebejki (10), Sawosze (10), Zamostecze (50 Polaków i Holendrów), Borki (55) przestały istnieć (nie ma ich na współczesnych mapach Ukrainy). Warto przy tym podkreślić, iż powyższe dane oraz szacunkowe wyliczenia

²⁶ W. Filar, *Eksterminacja ludności polskiej na Wołyniu w drugiej wojnie światowej*, Warszawa 1999, s. 34.

²⁷ W literaturze określane też jako: „rzezie”, „czerwone noce”, „okrutne mordy”, „wołyńskie zbrodnie”, „czystki etniczne” (P. Zając, *Prześladowania ludności narodowości polskiej na terenie Wołynia w latach 1939–1945 – ocena karno-prawna zdarzeń w oparciu o ustalenia śledztwa OKŚZPNP w Lublinie* [w:] *Zbrodnie przeszłości. Opracowania i materiały prokuratorów IPN*, t. 2: *Ludobójstwo*, Warszawa 2008, s. 34–49).

²⁸ E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo...*, t. 2, s. 1038 i n.

²⁹ *Ibidem*, s. 1045; G. Motyka, *Od rzezi...*, s. 137 i n.

³⁰ W źródłach ukraińskich zdarzenia te określane są jako „akcja na Piotra i Pawła”, według kalendarza juliańskiego (E. Siemaszko, *Przeciw sacrum. Specyficzne okoliczności ludobójczych akcji organizacji ukraińskich nacjonalistów – Ukraińskiej Powstańczej Armii* [w:] *Nie zabijaj. Nacjonalizm i ludobójstwo na Kresach wobec Kościoła, etyki chrześcijańskiej i zasad humanizmu*, red. W. Osadczy, A. Kulczycki, Warszawa–Lublin 2019, s. 157 i n.).

³¹ Szczegółowo piszą o tym: M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo diecezji łuckiej. Ofiary wojny i represji okupantów 1939–1945*, Lublin 2010, s. 34 i n.

³² Zob. L. Popek, *Ostrówki. Wołyńskie ludobójstwo*, Warszawa 2011.

z innych powiatów województwa wołyńskiego, przeprowadzone przez Ewę i Władysława Siemaszków czy uwzględnione w Bazie Ofiar Zbrodni Wołyńskiej³³, znacznie różnią się od danych zawartych w opracowaniach historyków ukraińskich³⁴.

Prowadzona w sposób zorganizowany akcja OUN-UPA na Wołyniu miała charakter ludobójstwa – jej celem było wyniszczenie ludności polskiej, a nie jej wypędzenie. Dokładna lista ofiar mordów ukraińskich na Wołyniu nie została i nigdy już nie zostanie ustalona. Brakuje dokumentów, gdyż praktycznie nie sporządzano na bieżąco wykazów pomordowanych³⁵. W wielu miejscowościach nikt nie ocalał, nie miał więc kto opisać zbrodni i podać nazwisk ofiar. Ci, którzy mogliby to zrobić, w większości już nie żyją bądź nie są w stanie dać świadectwa (wiek, choroby, trudności w dotarciu do tych osób). Dotychczas udało się udokumentować około 60 tys. polskich ofiar³⁶.

Należy też podkreślić, iż mimo zagrożenia dużo Polaków ocalało dzięki pomocy sprawiedliwych Ukraińców. Wielu z nich za okazaną pomoc zapłaciło życiem swoim i rodziny³⁷.

Wobec olbrzymiego zagrożenia Polacy musieli opuścić swoje domy, ratować się ucieczką do miast i miasteczek, w których znajdowały się posterunki wojsk węgierskich i niemieckich. Paradoksalnie Polacy zagrożeni przez UPA byli zmuszeni szukać schronienia u Niemców i ich sojuszników, a w latach 1944–1945 nawet u Sowietów. Niemcy wywozili ich na przymusowe roboty w głąb Rzeszy. Niektórzy z ocalonych przedzierali się do Generalnego Gubernatorstwa, głównie do dystryktu lubelskiego, i tam szukali schronienia. Bez odzieży, żywności, pozbawieni domów, dziesiątkowani przez tyfus i głód, z traumą po stracie domu i najbliższych, często okaleczeni fizycznie, latami tułali się po ulicach miast w poszukiwaniu pomocy u dobrych ludzi³⁸. Starali się im pomagać przedstawiciele Polskiego Komitetu Pomocy czy Rady Głównej Opiekuńczej (RGO). Na otoczenie tych Polaków pełną opieką nie pozwalały władze niemieckie. Brakowało także funduszy. Niemniej dziesiątki tysięcy uciekinierów otrzymały pomoc żywnościową i rzeczową (odzież, opał), a nawet zapomogi pieniężne. Chorzy i ranni byli kierowani do szpitali. Dzieci, które utraciły rodziców bądź zagubiły się podczas ucieczek, kierowano do tworzonych specjalnie dla nich sierocińców³⁹.

³³ Baza Ofiar Zbrodni Wołyńskiej (BOZW) powstała w 2019 r. z inicjatywy pracowników pionu archiwalnego IPN z Gdańska, Lublina i Warszawy przy wsparciu merytorycznym dr. Leona Popka. Cieszy się olbrzymim zainteresowaniem, a w każdym miesiącu odwiedza ją od kilkuset tysięcy do 1,5 mln osób (<https://zbrodniawolynska.pl/zwl/form/247>, Baza-Ofiar-zbrodni-wozynskiej.html).

³⁴ Zob. O. Kaliszczuk, *Ukraińsko-polskie protystojannia na Wołyni ta w Hałyczyni y roky druhoji switowoji wojny*, Lwów 2013, s. 477–509; I. Olchowskyj, *Krywawa Wołyn*, t. 1–2, Kyjów 2008–2011.

³⁵ Z wyjątkiem nielicznych placówek Rady Głównej Opiekuńczej i niektórych proboszczów parafii rzymsko-katolickich.

³⁶ E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo...*, t. 2, s. 1056–1057.

³⁷ Zob. *Kresowa księga sprawiedliwych 1939–1945. O Ukraińcach ratujących Polaków poddanych eksterminacji przez OUN-UPA*, oprac. R. Niedzielko, Warszawa 2007; L. Karłowicz, *Ludobójcy i ludzie*, Lublin 2000.

³⁸ To kolejny bardzo ważny i wciąż nieopracowany temat dla polskich historyków, socjologów, psychologów.

³⁹ Piszą o tym: K. Piskala, L. Popek, T. Potkaj, *Kres. Wołyn. Historie dzieci ocalonych z pogromu*, Warszawa 2016; L. Kulińska, *Dzieje Komitetu Ziem Wschodnich na tle losów ludności polskich Kresów w latach 1943–1947*, t. 1–2, Kraków 2001–2002; *Antypolska akcja nacjonalistów ukraińskich w Małopolsce Wschodniej w świetle dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej 1943–1944*, oprac. L. Kulińska, A. Roliński, Kraków 2003; J. Kłapeć, *Rada Główna Opiekuńcza w dystrykcie lubelskim w latach 1940–1944*, Lublin 2011, s. 205 i n.; J. Kielboń, *Migracje ludności w dystrykcie lubelskim w latach 1939–1944*, Lublin 1995, s. 74–85.

Tylko nieliczni próbowali tworzyć samoobrony. Najślynniejsze z nich powstały w miejscowościach: Przebraże (schroniło się tu około 20–25 tys. Polaków), Huta Stepańska (około 10 tys.), Zasmyki, Bielin, Dederkały oraz Ostróg. Takich ośrodków powstało blisko 150. Z powodu braku broni, amunicji i kadry dowódczej przetrwało niespełna 10⁴⁰. Lepsze warunki do zorganizowania skutecznej obrony istniały w miejscowościach, gdzie były murowane budynki, szkoły, kościoły, klasztory oraz schrony ziemne. W niektórych wypadkach Polacy bronili się jak w średniowieczu, odpierając ataki cegłami, kaflami (plebania w Kisielinie), atakując widłami i siekierami (obrońcy Przebraża i Huty Stepańskiej). W wyniku podejmowanych przez polskie podziemie na Wołyniu akcji odwetowych zginęło około 2–3 tys. Ukraińców⁴¹. Część historyków ukraińskich i regionalistów stara się wykazać, że w powiecie kowelskim czy łuckim zginęło więcej Ukraińców niż Polaków, a ogólne straty są prawie porównywalne⁴².

Tragiczne wydarzenia 1943 r. na Wołyniu miały znaczący wpływ na rozwój polskiego ruchu partyzanckiego, w tym na powstanie 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej – największej jednostki partyzanckiej w okresie okupacji. Formacja ta, utworzona w ramach akcji „Burza” (styczeń–luty 1944 r.), w okresie największego rozwoju liczyła około 7 tys. żołnierzy⁴³. Początkowo (do połowy marca 1944 r.) walczyła z UPA i wojskami niemieckimi w obronie ocalałej ludności polskiej, a następnie, współdziałając z jednostkami Armii Czerwonej, prowadziła walki frontowe przeciwko jednostkom niemieckim i węgierskim. Dla zaprzysiężonych młodych partyzantów wywodzących się spośród mieszkańców Wołynia był to wybór tragiczny. Wypełnienie rozkazu dowództwa AK o przejściu do Bielina czy Zasmyk wiązało się z pozostawieniem w rodzinnej wsi bliskich, skazanych na pewną śmierć z rąk UPA.

Należy też zauważyć, że 2–3 tys. Polaków (głównie na Polesiu Wołyńskim) walczyło w szeregach partyzantki sowieckiej (m.in. w oddziałach „Jeszcze Polska nie zginęła” czy im. Wandy Wasilewskiej) nie dlatego, że czuli się oni komunistami – w okolicy po prostu nie było oddziałów AK czy BCh. W obawie przed UPA właśnie w partyzantce komunistycznej szukali schronienia i pomocy dla swoich rodzin. Wielu z nich za chęć ratowania zagrożonych rodaków zapłaciło życiem w okolicznościach do dziś nieznanymi⁴⁴. W tym kontekście analizowany jest niekiedy problem współdziałania AK bądź odrzucenia współpracy z oddziałami partyzantki sowieckiej⁴⁵.

⁴⁰ Zob. A. Peretiatkowicz, *Polska samoobrona w okolicach Łucka*, Katowice 1995; *idem*, *Wołyńska samoobrona w dorzeczu Horynia*, Katowice 1997; G. Motyka, *Ukraińska partyzantka 1942–1960. Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii*, Warszawa 2006, s. 347–352.

⁴¹ Zob. G. Hryciuk, *Przemiany...*, s. 238–242, 266–271; G. Motyka, *Od rzezi...*, s. 151–165; E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo...*, t. 2, s. 1069–1074.

⁴² O. Kaliszczuk, *Ukraińsko-polskie protyjożannia...*, s. 477–509; I. Olchowśkyj, *Krywawa Wołyn...*, t. 1, s. 238–240, t. 2, s. 332–334.

⁴³ Piszą o tym: J. Turowski, *Pożoga...*; W. Romanowski, *ZWZ-AK...*; M. Fijałka, *27 Wołyńska Dywizja...*; W. Filar, „Burza”...; H. Stachyra, *27 Wołyńska Dywizja Piechoty Armii Krajowej. Żołnierze i kadra dowódcza i ich losy*, Lublin 2003; L. Karłowicz, *Za dywizję wołyńską*, Lublin 1993; C. Piotrowski, *Wojskowe i historyczne tradycje 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej*, Warszawa 1993.

⁴⁴ Dotyczy to m.in. Hieronima Konwerskiego – pierwszego dowódcy samoobrony w Hucie Stepańskiej oraz Wasyla Sydora „Szelesta” (W. Filar, „Burza”..., s. 59 i n.).

⁴⁵ Historia por. Jana Rerutki „Drzazgi”, który został zdradziecko zamordowany przez oddział NKWD Nikołaja Prokopiuka, czy kpt. Władysława Kochańskiego „Bomby”, „Wujka” – podstępnie aresztowanego razem ze sztabem przez gen. Michaiła Naumowa (M. Koprowski, *Obrońcy...*, s. 257–273).

W 1944 r. terror OUN-UPA przeniósł się z Wołynia do województw południowych. W województwie lwowskim zginęło około 25 tys. Polaków, w stanisławowskim – około 18 tys., w tarnopolskim – około 28 tys., w lubelskim – 3 tys. Razem na Kresach Południowo-Wschodnich II RP w latach 1939–1947 z rąk OUN-UPA śmierć poniosło, według danych szacunkowych, od 120 do 134 tys. Polaków. Wśród nich było blisko 160 księży rzymskokatolickich i osób zakonnych (kapłanów, braci i siostr zakonnych), z czego w województwie lubelskim zamordowano 12 duchownych, w lwowskim – 23, poleskim – 5, stanisławowskim – 31, tarnopolskim – 44, wołyńskim – 20, a w pozostałych – 26⁴⁶. Straty osobowe Kościoła greckokatolickiego wyniosły 28 duchownych, Kościoła prawosławnego – około 20 (tylko na Wołyniu)⁴⁷. W samej diecezji łuckiej (województwo wołyńskie) zostało spalonych, zdewastowanych i zniszczonych przez nacjonalistów ukraińskich 68 kościołów parafialnych, 8 kaplic rektoralnych, 32 kaplice filialne oraz 1 klasztor (razem 109 obiektów sakralnych). Spośród 166 parafii diecezji łuckiej przestało istnieć około 65 proc., w tym zostały zniszczone niemal wszystkie parafie wiejskie (kościół, kaplice, plebanie)⁴⁸.

W wyniku terroru UPA oraz działań Niemców i Sowietów spośród około 370 tys. Polaków mieszkających w 1939 r. na Wołyniu w 1946 r. zostało niespełna 2,5 tys. Natomiast z około 2,5 tys. miejscowości, w których przed II wojną światową mieszkali Polacy, niemal 1,5 tys. (wsi, kolonii, futorów, przysiółków) przestało istnieć – zostało całkowicie spalonych lub zniszczonych⁴⁹. Mordów dokonano w około 2100 miejscowościach, a zginęło w nich około 60 tys. Polaków, co stanowi niemal połowę wszystkich ofiar mordów dokonanych przez nacjonalistów ukraińskich. Ofiarami ludobójstwa ze strony Ukraińców stali się także mieszkańcy województw: poleskiego, lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego, a w obecnych granicach Polski części ówczesnych województw: lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego. Łącznie antypolskie czystki etniczne przeprowadzono w około 4300 miejscowościach⁵⁰.

Odkrywanie prawdy o tych wydarzeniach wciąż wymaga poszukiwania i wydawania źródeł historycznych, które mogą rzucić światło na wiele wydarzeń i faktów kryjących się w mrokach nieodległej przeszłości. Edycja nieznanych dotąd zbiorów dokumentów i relacji staje się dzisiaj jednym z zasadniczych zadań realizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej. Dzięki temu współcześni badacze otrzymują wciąż nowy materiał służący pogłębieniu dotychczasowych analiz, a często nawet skłaniający do przewartościowania wielu wcześniejszych sądów. Tylko rozwijanie badań opartych na solidnych podstawach źródłowych może przyczynić się do rozwoju opartego na prawdzie historycznej dyskursu

⁴⁶ J. Marecki, *Misterium iniquitatis. Osoby duchowne i zakonne obrządku łacińskiego zamordowane przez ukraińskich nacjonalistów w latach 1939–1945*, Kraków 2020, s. 27 i n.

⁴⁷ Według najnowszych badań: E. Siemaszko, *Straty ludności polskiej na Wołyniu w wyniku ludobójczych akcji OUN-UPA (1942–1944) ustalenia aktualne*; J. Marecki, *Losy duchowieństwa rzymskokatolickiego w trakcie konfliktu polsko-ukraińskiego – wyniki badań*; I. Hałagida, *Losy duchowieństwa greckokatolickiego i prawosławnego w trakcie konfliktu polsko-ukraińskiego – wyniki badań* (referaty wygłoszone na międzynarodowej konferencji naukowej: „II wojna światowa w stosunkach polsko-ukraińskich. Stan badań, perspektywy badawcze”, Warszawa 5–6 VII 2018 r.).

⁴⁸ L. Popek, *Świątynie Wołynia*, Lublin 1997, s. 203; E. Siemaszko, *Przeciw sacrum...*, s. 160; zob. *Polacy i Kościół rzymskokatolicki na Wołyniu w latach 1918–1997*, oprac. L. Popek, Lublin 1997; M. Dębowska, *Wołyń 1943. Dezorganizacja i zagłada parafii katolickich. W 80. rocznicę męczeństwa Polaków*, Kraków 2023, s. 221 i n.

⁴⁹ Zob. E. Siemaszko, W. Siemaszko, *Ludobójstwo...*, t. 2, s. 1056–1083.

⁵⁰ Zob. przyp. 47. Według najnowszych badań: E. Siemaszko, *Straty...*

polityczno-społeczny na temat rzezi wołyńskiej (w tym problemu odpowiedzialności moralnej za jej przebieg i skutki oraz potrzeby godnego upamiętnienia ofiar), wolnego od ideologii oraz nieuprawnionych interpretacji.

W budowaniu takiej bazy źródłowej wprost bezcenne okazują się dokumenty RGO, zwłaszcza istniejącego w jej ramach KZW. Bez wątpienia do najwartościowszych źródeł tego rodzaju należy zaliczyć listy ofiar, zeznania i relacje naocznych świadków spisane przez działaczy tego Komitetu.

Dokumenty zbrodni wołyńskiej, stanowiące przedmiot niniejszej edycji, pochodzą ze zbioru przechowanego przez Urszulę Szumską. Zostały one wytworzone w ramach działalności prowadzonej we Lwowie przez wspomniany KZW. Wiele lat zbiór ten znajdował się w ukryciu, a badaczom znany był zaledwie jego niewielki fragment w postaci zdeponowanego w Bibliotece Ossolineum we Wrocławiu maszynopisu stanowiącego odpis z relacji rękopiśmiennych⁵¹.

Urszula Szumska urodziła się 21 lutego 1907 r. w Stanisławowie jako córka Ludwika i Wincentyny z d. Mazepa, zamieszkających w Tustanowicach. Była jednym z siedmiorga dzieci. Jej ojciec pracował przy budowie szybów naftowych w okolicach Borysławia. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Borysławiu Urszula uczęszczała do Gimnazjum Realnego Sióstr Nazaretanek w Stryju, gdzie 30 maja 1925 r. uzyskała świadectwo dojrzałości. Rok wcześniej przeżyła pierwszą wielką tragedię rodzinną – śmierć ojca. Sytuacja zmusiła ją do udzielania korepetycji, by w ten sposób zasilić budżet licznej rodziny. Po uzyskaniu matury przeniosła się wraz z matką i rodzeństwem do Lwowa, gdzie rozpoczęła studia na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu Jana Kazimierza. Na uczelni zetknęła się z wieloma wybitnymi profesorami, m.in. Franciszkiem Bujakiem, Janem Ptaśnikiem oraz Kazimierzem Twardowskim. Największy wpływ wywarł na nią niewątpliwie Stanisław Lempicki – promotor jej pracy magisterskiej. Ukończone w marcu 1930 r. studia tylko ją utwierdziły w przekonaniu, że jej powołaniem jest praca w szkole.

Kilka miesięcy później, 1 września 1930 r., została nauczycielem kontraktowym języka polskiego i łaciny w gimnazjum w Łańcucie. Po dwóch latach, w roku szkolnym 1932/1933, została przeniesiona na stanowisko nauczyciela języka polskiego i ćwiczeń cielesnych w Państwowym Gimnazjum Koedukacyjnym im. Stefana Czarnieckiego w Nisku, skąd po roku skierowano ją do Państwowego Gimnazjum Męskiego im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnobrzegu, gdzie uczyła języka polskiego i historii⁵². Jej uczennice tak wspominały po latach swoją nauczycielkę: „D[okto]r Szumska uczyła języka polskiego, historii i zagadnień życia współczesnego. Była niezmiernie uzdolnionym pedagogiem, ale również bardzo wymagającym. Jej wykłady z historii, wygłaszane wspaniałą polszczyzną, były rewelacją w tamtych latach. Troskę o piękną polszczyznę

⁵¹ BZNO, Rkps 16274/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej m. Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944. Część 2, k. 3–20 (mps zapisany obustronnie; pierwotna numeracja w zakresie s. 1–36 została zastąpiona paginacją archiwalną wg kart). Tak samo jak w edytowanej *Księdze A* brakuje w nim poz. 431–484. Ponadto kopie 12 relacji pochodzących ze zbioru stanowiącego przedmiot niniejszej edycji (czyli *Księgi A*) włączono do zbioru maszynopisów z relacjami z *Księgi Z*, zatytułowanego *Protokoły księgi zielonej* (BZNO, Rkps 16273/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej m. Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944. Część 1, mps, s. 228–230). Są to poz.: 1544–1545 (s. 226), 1546 (s. 230), 1588 (s. 221), 1589 (s. 226), 1591–1592 (s. 228), 1604 (s. 226), 1605 (s. 228), 1606 (s. 230), 1619–1620 (s. 226–227).

⁵² Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Tarnobrzegu, Wykaz stanu służby nr ew. 1833.

wpajała uczniom z żelazną konsekwencją podczas wszystkich swoich lekcji”⁵³. Szumska była także harcerką, członkinią miejscowego Koła Przyjaciół Harcerstwa. Opiekowała się także gimnazjalną II Żeńską Drużyną Harcerską im. Emilii Plater. W 1935 r. z drużyną wzięła udział w ogólnopolskim zlocie harcerzy w Spale. Chętnie uczestniczyła w obozach i wycieczkach, była „dobrym duchem” i wsparciem dla podopiecznych. „Wiele zdjęć z tamtego okresu uwieczniło profesorkę Szumską wraz z młodzieżą na wycieczkach i biwakach, z harcerkami i harcerzami – pięknie uśmiechniętą. Przychodziła na wycieczki – tak jak my ubrana w szary harcerski mundur i miała dużo wyrozumiałości dla nieudolnie gotujących zupę na własnoręcznie zbudowanej kuchni polowej”⁵⁴. W maju 1934 r. zdała na lwowskim uniwersytecie egzamin pedagogiczny, co umożliwiło jej otrzymanie stałego etatu w tarnobrzesckiej szkole. Pracę w niej dzieliła z działalnością i badaniami naukowymi. Skutkiem tego w 1936 r. doktoryzowała się na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie na podstawie pracy *Anglia a Polska w epoce humanizmu i reformacji. Związki kulturalne*, napisanej pod kierunkiem wspomnianego prof. Lempickiego.

W 1939 r. prawie sześćoletni pobyt Szumskiej w Tarnobrzegu dobiegł końca. Był to najdłuższy okres jej pracy w przedwojennej szkole. Pozostawiła młodzież, dla której była autorytetem i wzorem do naśladowania. Wiele z tych osób, w tym kilkunastu partyzantów słynnego oddziału „Jędrusie”, celująco zdało w czasie wojny egzamin z patriotyzmu wpajanego im przez ukochaną nauczycielkę historii⁵⁵.

15 lipca 1939 r. Szumska została skierowana do pracy w XI Państwowym Gimnazjum Męskim im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich we Lwowie, mieszczącego się przy ulicy Szymonowiczów. Jednocześnie została mianowana adiunktem na Uniwersytecie Jana Kazimierza. W planach miała także wyjazd naukowy na stypendium do Wielkiej Brytanii, by kontynuować badania zainicjowane dysertacją doktorską. Zamiary te zniweczył wybuch wojny. Gdy Lwów – na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow – znalazł się w rękach sowieckich, w nowej okupacyjnej rzeczywistości Szumska dalej uczyła w XI Gimnazjum, które wkrótce zostało przekształcone w dziesięciolatkę. 15 sierpnia 1940 r. została przeniesiona do szkoły nr 72. Od początku sowieckiej okupacji miasta uczestniczyła w akcji pomocy rodzinom deportowanym w głąb ZSRS, organizowała dla nich odzież i żywność. Równocześnie zaangażowała się w działalność konspiracyjną – wstąpiła w szeregi ZWZ. Po zajęciu Lwowa przez wojska niemieckie, korzystając z wcześniejszych doświadczeń konspiracyjnych, prowadziła od lipca 1941 r. tajne komplety oraz działała w dwóch tolerowanych przez Niemców organizacjach pomocowych: RGO oraz Polskim Czerwonym Krzyżu (PCK). W maju 1943 r. została aresztowana w swoim mieszkaniu (razem z matką i kilkorgiem uczniów) przez policję ukraińską, która 25 maja przekazała ją w ręce Gestapo. Osadzono ją w więzieniu przy ul. Łackiego. Dzięki staraniom przyjaciół po kilku tygodniach została zwolniona. Po wyjściu na wolność nie zaniechała działalności konspiracyjnej w tajnym nauczaniu oraz udzielania pomocy potrzebującym w ramach RGO – Polskiego Komitetu Opiekuńczego Lwów-Miasto⁵⁶, powstałego na bazie kuchni ludowych funkcjonujących przy parafiach od lata 1941 r. 1 września 1941 r. za zgodą

⁵³ I. Flis, W. Zielińska, *Przed i po II wojnie światowej...* [w:] *Szkola w rysie historycznym i wspomnieniach*, oprac. J. Trojanowski, Tarnobrzeg 1987, s. 99.

⁵⁴ *Ibidem*.

⁵⁵ T. Zych, *Szumska Urszula* [w:] *idem, Tarnobrzescki słownik biograficzny*, t. 1, Tarnobrzeg 1998, s. 103.

⁵⁶ *Szumska Urszula* [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49/3, z. 202, Warszawa–Kraków 2014, s. 375.

władz niemieckich uformował się Polski Komitet Pomocy (PKP), który miał prowadzić działalność podobną do RGO, choć w trochę szerszym wymiarze, zarządzając m.in. pośrednictwem pracy. W grudniu 1941 r. PKP został przekształcony w Polski Komitet Opiekuńczy, który miał nie tylko pomagać potrzebującym i najuboższym, ale również reprezentować społeczeństwo polskie przed władzami niemieckimi⁵⁷.

W lipcu⁵⁸ 1943 r. Szumska podjęła działalność w KZW we Lwowie – weszła w skład jego zarządu wołyńskiego (Komitet Ziemski dla Wołynia), kierowanego przez Stanisława Nowotyńskiego „Lasotę”⁵⁹. Komitet powstał w 1943 r. w Warszawie przy Stronnictwie Narodowym z inicjatywy działaczy wywodzących się ze środowisk kresowych. Zadaniem tej organizacji było zajmowanie się kwestiami wschodnimi, a szczególnie prowadzenie akcji dokumentacyjnej, czyli zbieranie materiałów dotyczących ziem wschodnich II Rzeczypospolitej. Jak pisała autorka monografii Komitetu: „Stanowił on samodzielny organ Zarządu Głównego Stronnictwa Narodowego. Należy jednak zaznaczyć, że skupiał w swym gronie także ludzi reprezentujących inne niż narodowe poglądy polityczne, a nawet należących do innych ugrupowań”⁶⁰. Na czele KZW stał Komitet Główny kierujący komitetami ziemskimi, te zaś nadzorowały prace komitetów terenowych. Do podstawowych zadań Komitetu należało podejmowanie inicjatyw służących budowaniu świadomości o znaczeniu, roli i sytuacji Kresów w społeczeństwie polskim. Dlatego zajmowano się inwentaryzacją znajdujących się na Kresach dóbr kultury, a także gromadzono materiały na temat ludobójstwa na ludności polskiej dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich. Zadaniem KZW była również opieka nad wypędzonymi z województw wschodnich. Komitet był zorganizowany w dwóch oddziałach – lwowskim i krakowskim.

Pod pseudonimem „Żmuda” Szumska uczestniczyła w akcji pomocy dla ludności polskiej dotkniętej prześladowaniami ze strony Ukraińców⁶¹. Jednym z podejmowanych działań było finansowanie organizacji podziemnych skupionych w Polskim Państwie Podziemnym za pośrednictwem tolerowanych przez Niemców instytucji, głównie PCK i RGO⁶². Urszuli Szumskiej powierzono zarządzanie tymi skromnymi w stosunku do ogromnych potrzeb funduszami. Nie było to łatwe, wymagało bowiem precyzyjnego ich podziału. Trzeba było także chronić te fundusze przed Niemcami, stale kontrolującymi wydatki RGO. „Tym większa zasługa dr Szumskiej i jej personelu, który prowadził tę akcję z narażeniem życia i zdrowia”⁶³. Szumska przypląciła to chorobą serca. Ewidencjonowała także napady oraz zbrodnie na ludności polskiej dokonywane przez Ukraińców na Polesiu, Podolu i Wołyniu. Zbierała i spisywała relacje uciekinierów z tamtych terenów, a następnie na ich podstawie sporządzała listy ofiar.

Warto w tym miejscu dodać, że od lipca 1943 do kwietnia 1944 r. tylko przez akcję ewakuacyjną organizowaną we Lwowie przez RGO przeszło około 50 tys. uchodźców wołyńskich. W samym Lwowie zatrzymało się na stałe blisko 3 tys. rodzin, a drugie

⁵⁷ G. Hryciuk, *Polacy we Lwowie 1939–1944. Życie codzienne*, Warszawa 2000, s. 225–226.

⁵⁸ Według pisma PUBP w Bytomiu do WUBP w Katowicach z 19 IV 1947 r. Szumska wstąpiła do organizacji w grudniu 1943 r. (AIPN Ka, 02/1614, Raport specjalny w związku z ujawniającymi się, 19 IV 1947 r., s. 18).

⁵⁹ L. Kulińska, *Dzieje...*, t. 1, Kraków 2002, s. 34.

⁶⁰ *Ibidem*, s. 17.

⁶¹ AIPN Ka, 02/1614, Raport specjalny w związku z ujawniającymi się, 19 IV 1947 r., s. 18.

⁶² L. Kulińska, *Dzieje...*, t. 2, s. 9.

⁶³ *Ibidem*, s. 35.

tylę znalazło się w różnych miejscowościach Małopolski Wschodniej. Ich sytuacja była często dramatyczna. Zostali objęci opieką KZW i otrzymywali jednorazową zapomogę oraz na jakiś czas możliwość pobytu w schronisku. Niestety, szybko okazało się, że osób wymagających pomocy zaczęło gwałtownie przybywać. Byli to tym razem uchodźcy ze wschodnich powiatów małopolskich, których należało rozlokować w polskich miejscowościach położonych na zachód od Lwowa. Tam próbowano znaleźć im pracę bądź za pośrednictwem delegatur Polskiego Komitetu Opiekuńczego oraz PCK zapewnić stałe zapomogi pieniężne w wysokości zabezpieczającej minimum egzystencji rodzinom pozbawionym częściowej lub całkowitej możliwości zarobkowania, zwłaszcza osobom chorym. Niezmiernie ważne było objęcie opieką sierot i zabezpieczenie ich wychowania w ochronkach, a ponadto roztoczenie opieki religijnej nad młodzieżą w wieku szkolnym, włączenie jej do kółek oświatowych w miejscach rozlokowania i opłacenie edukacji.

Urszula Szumska razem ze współpracownikami z RGO służyła uciekinierom pomocą także w poszukiwaniu bliskich. Dlatego notowano dane o uchodźcach, ich rodzinach (w tym zagubionych krewnych), planowanych miejscach czasowego pobytu czy zamiarach na przyszłość. Szczególną grupą odbiorców tej pomocy byli uchodźcy kierowani do Niemiec, często niezdolni do pracy, chorzy lub z małymi dziećmi, bądź już znajdujący się na przymusowych robotach – nierzadko żyli oni w skrajnej nędzy. Wielu z nich pisało listy do lwowskiej RGO z prośbą o pomoc, a wszystkie z nich przechodziły przez ręce Szumskiej⁶⁴. Jak zauważyła autorka monografii o KZW: „Cała ta mozolna praca powodowała, że jedynie nieliczni nieszczęśnicy opuszczali urząd bez wiedzy o losach swej rodziny, znajomych, sąsiadów”⁶⁵. Rejestrowano też szczegóły dotyczące pomordowanych. Zgromadzona dokumentacja, korespondencja oraz materiały RGO stanowią istotne źródło wiedzy o polskich Kresach Wschodnich⁶⁶.

Po ponownym zajęciu Lwowa przez Sowieców w lipcu 1944 r. Szumska przez kilka miesięcy pracowała jako pielęgniarka w przychodni przeciwgruźliczej przy ul. Lindego 7. Budynek ten był jednocześnie punktem kontaktowym i meliną dla żołnierzy AK. 14 lutego 1945 r. Szumska została aresztowana przez NKWD i osadzona w więzieniu na Brygidkach⁶⁷. Poddawano ją długotrwałym przesłuchaniom i więziono w bardzo ciężkich warunkach (jej cела była zalana wodą oraz fekaliami). Wspomnienia stamtąd stałe wracały pod koniec jej życia⁶⁸. 29 marca 1945 r. została zwolniona, jednak nie otrzymała żadnych dokumentów. To groziło ponownym aresztowaniem. Ukrywała się więc przez kilka tygodni u znajomych, po czym w maju tegoż roku wraz z rodziną wyjechała ze Lwowa jednym z pierwszych transportów wysiedleńczych, zabierając ze sobą materiały dotyczące zbrodni ukraińskich, protokoły matur tajnego nauczania oraz inne dokumenty. Z całego swojego dobytku wzięła jedynie kilka książek i obrazów. Zamieszkała na krótko w Krakowie, skąd udała się do Bytomia, gdzie otrzymała posadę nauczyciela w Państwowym Gimnazjum i Liceum Żeńskim im. L. Radziejewskiej. Uczyła ponadto w miejscowym

⁶⁴ *Ibidem*, s. 158.

⁶⁵ *Ibidem*, s. 114.

⁶⁶ L. Kulińska, *Wypędzenie Polaków ze wschodnich województw Rzeczypospolitej. Zapomniana i niepotępiona zbrodnia na polskim narodzie dokonana podczas II wojny światowej* [w:] *Kresy, należyła pamięć – nie zemsta. Materiały z konferencji zorganizowanej 8 lipca 2017 roku*, red. K. Bąkała, W. Listowski, T. Skoczek, Warszawa 2017, s. 61–62.

⁶⁷ *Szumska Urszula...*

⁶⁸ Relacja ustna Małgorzaty Kaganiec z 20 VIII 2022 r.

technikum i w liceum wieczorowym w Chorzowie. W Bytomiu zamieszkała ze swoją siostrą i z siostrzenicą w kamienicy przy ul. Piekarskiej. To właśnie w tym mieszkaniu od 1945 r. mieściła się konspiracyjna komórka organizacyjna Okręgu Południowego KZW oraz archiwum dokumentujące polskość ziem wschodnich niepodległej Rzeczypospolitej. Zaraz po przyjeździe do Bytomia Szumska ponownie wstąpiła do tej organizacji za namową dobrze znanego jej z czasów lwowskich Stanisława Nowotyńskiego. Oprócz niej terenową komórkę KZW tworzyli dr Marian Gubrynowicz i Konrad Sura „Jasiński”⁶⁹. Działalność w Komitecie, polegającą głównie na pomocy, w tym udzielaniu zapomóg finansowych rodzinom kresowiaków znajdujących się w potrzebie, prowadziła do czasu jego rozwiązania w 1947 r.

W 1945 r. KZW przeniósł centralę do Krakowa i skupił się na akcji organizacyjnej wśród Polaków pochodzących z Kresów. Od tego czasu Komitet był podzielony na dwa okręgi: północno-wschodni (zwany też wileńskim) z siedzibą w Toruniu, który skupiał ludzi mieszkających poprzednio na północ od Brześcia, oraz lwowski z siedzibą w Zabrze, gromadzący ludność z Kresów położonych na południe od Brześcia. Został on później przemianowany na okręg południowy KZW. Jego prezesem (sekretarzem generalnym) był Stanisław Nowotyński „Lasota”, a po nim Leon Mrzygłodzki „Niwa”. Komitet wydawał „Biuletyn Kresowy” i tworzył własną sieć organizacyjną. Nowotyński podjął starania o legalizację organizacji w województwie śląskim pod nazwą Samopomoc Repatriantów, która później przyjęła nazwę Spójnia. Miała ona współpracować z Państwowym Urzędem Repatriacyjnym i pomagać przesiedleńcom w adaptacji do nowych warunków. Komitet podjął na ten temat rozmowy z wicewojewodą Arką Bożkiem, który jednak w sprawie ewentualnej współpracy zajął stanowisko negatywne⁷⁰.

Jako osoba podejrzana o wrogość wobec nowego systemu Urszula Szumska była inwigilowana przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego i wielokrotnie przesłuchiwana. W jednym z meldunków bezpieki czytamy: „Do Bytomia przyjechała w maju 1945 r. i nawiązała kontakt, ponownie w grudniu 1945 r., z Nowotyńskim Stanisławem, który obecnie zamieszkuje w Bytomiu przy ul. Katowickiej nr 29, i utrzymywała kontakt do września 1946 r. Obecnie pracuje w Państwowym Gimnazjum Żeńskim w Bytomiu”⁷¹.

Podczas rewizji przeprowadzonej w kwietniu 1947 r. zabrano Szumskiej jeden z zeszytów zawierających wykaz Polaków zamordowanych przez Ukraińców na Wołyniu w latach 1942–1943⁷². Po ogłoszeniu amnestii z 1947 r. Szumska zdecydowała się na ujawnienie swojej działalności. W oświadczeniu z kwietnia 1947 r. napisała, że w czasie okupacji należała do Koła Ziem Wschodnich oraz że w zakresie jej obowiązków było sprawowanie opieki nad materiałami zawierającymi relacje o mordach ukraińskich. Oznajmiła także, iż nie należała do żadnych stronnictw politycznych⁷³. Cały czas znajdowała się jednak pod obserwacją bezpieki. Szef UBP w Bytomiu w specjalnej opinii wywiadowczej in-

⁶⁹ L. Kulińska, *Dzieje...*, t. 2, s. 43.

⁷⁰ *Ibidem*, s. 42.

⁷¹ AIPN Ka, 02/1614, Sprawa operacyjna dot. Szumska Urszula, imię ojca: Ludwik, ur. 21 II 1907 r. Kontrola operacyjna członka organizacji o nazwie Komitet Ziem Wschodnich, działającej w latach 1943–1945 we Lwowie, a następnie w latach 1945–1947 w Bytomiu, który ujawnił się przed Komisją Likwidacyjną PUBP w Bytomiu w 1947 r.

⁷² *Szumska Urszula...*

⁷³ AIPN Ka, 02/1614, Oświadczenie Urszuli Szumskiej złożone przed Komisją Ujawnieniową PUBP w Bytomiu, 19 IV 1947 r., s. 11–15.

L. p. 605/47/WSO.

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany

1. Nazwisko, imię i imię ojca *Szumska Urszula córka Leokadia*

2. Korzystałem z nazwisk *nie korzystała*

3. Urodziłem się *21 IV 1907 r. w Stanisławowie*
podaj miejsce i datę

4. Posiadam wykształcenie *uniwersytet.*

5. Posiadam zawód *nauczycielka*

6. Posiadam rodzinę złożoną z *ojca matki Wierosława*
wpisać nazwiska

7. Mieszkam *Bytom ul. Piekarska Nr 61 m 5*
dołączyć adres

8. Udaję się na stały pobyt *Bytom ul. Piekarska Nr 61*
dołączyć adres lub adresowany

9. Pracuję *Państwowe Gimnazjum Żenobia*
wpisać nazwę placówki i w jakim charakterze

10. Zarejestrowany w R. K. U. *nie*
gdzie, miesiąc do stałego miejsca

miejsce stałego

11. Należę do partii (stronnictwa) *nie*
jaki i gdzie

12. Należałem do nielegalnej organizacji *Kółko Ziem Włodzimierz*
wpisać nazwę, jakiej, organizacja

członek, obywatel, placówka

13. Pełniłem funkcję *opiekę nad matkami morderców ukraińskich.*
wpisać jakie funkcje

14. Używałem pseudonimów *"Zmowa"*
wpisać jakie

15. Posiadałem broń, radioaparat nadawczy i t. p. *nie posiada*
wpisać rodzaj

wpisać, miesiąc

Oświadczenie amnestyjne Urszuli Szumskiej złożone 19 IV 1947 r. w Powiatowym Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Bytomiu (AIPN)

16. O mojej działalności podaje co następuje

Wstąpiłam w grudniu 1943 r. do K.Z.H. zostalam uwieziona
wie Nowotpuskiego Stanislaw, ktory obecnie rown w Rytonie
i peimilam funkcje akcja, pomocy dla ludnosci polskiej przed
ukraiincami i wyteperaciam pod pseudonimem "Zmuda".
Na terenie dwora kontaktowalam sie do lipca lub sierpnia
1944 r. Do Rytonia przyjechalam w maju 1945 r. i nawiązalam
kontakt w grudniu 1945 r. z Nowotpuskiem. Stanislawem i utrzymaj
kontakt do porownia 1946 r.

Z

19
~~2/10~~

~~3/18~~

Oświadczam, że dobrowolnie zaniechałem swej dotychczasowej przestępnej działalności.

Jednocześnie składam

mi Jorda

legnowski do życia obywatela, apasit redimowany,

ni legnowski do życia obywatela, apasit redimowany,

i oświadczam, że więcej przedmiotów zakazanych a wymienionych w art. 2 § 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 22 lutego 1947 r. o amnestii nie posiadam. Znana mi jest treść art. 19 wspomnianej wyżej Ustawy, który brzmi: W wypadku, gdy osoba, która skorzystała z amnestii stosownie do przepisów art. 2 w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej Ustawy, popełni nowe przestępstwo tego samego rodzaju, co przewidziane w wyżej wymienionych przepisach - Sąd wymierzając karę za nowe przestępstwo nie może orzec kary niższej od podwójnego najniższego ustawowego wymiaru kary przewidzianego za dane przestępstwo, nie przekraczając jednak ustawowej granicy danego rodzaju kary.

Byłam

, dnia 19 kwietnia 1947 r.

Opuszczone
podpis

15

- 4 -

Niniejsze oświadczenie złożone zostało dnia 19. IV 1947 r.
 przed Komisją w Gor. Urzędzie Bezpieczeństwa
 Publicznego w Bytomiu

Przedstawiciel Urzędu Bezpieczeństwa
 Publicznego
[Red signature]
 podpis

Otrzymałem Zaświadczenie Nr. 39733
[Signature]
 podpis

Przedstawiciel Rady Narodowej
[Signature]
 podpis

Wymagane jest udzielenie pomocy (wymienić jako)	Udzielono pomocy (wymienić jako)

Ostatnia strona oświadczenia amnestyjnego Urszuli Szumskiej

formował: „Po przeprowadzonym wywiadzie ustalono, że Szumska Urszula [...] przed wojną mieszkała we Lwowie, gdzie pracowała w szkolnictwie wyższym, a działalność tę kontynuowała także podczas okupacji niemieckiej. W roku 1945 przybyła do Bytomia objęła pracę w Państwowym Liceum Żeńskim przy ulicy Piekarskiej w charakterze profesora, gdzie pracuje do obecnej chwili. Wymieniona podczas okupacji wstąpiła do KZW i po wyzwoleniu nie ujawniła się. W roku 1947 wyżej wymieniona ujawniła się. Obecnie Szumska Urszula nie należy do żadnej partii politycznej, należy natomiast do ZNP. Politycznie się nie udziela, do obecnego ustroju jest obiektywnie ustosunkowana”⁷⁴.

Natomiast w piśmie do Departamentu III w Warszawie katowicki UBP informował: „W odpowiedzi na pismo z dnia 26 sierpnia 1950 roku komunikujemy, że rozpracowanie sprawy dot[yczającej] Urszuli Szumskiej z Bytomia ogranicza się wyłącznie do rozpracowania po linii Wydziału II. Natomiast, jeśli chodzi o sprawę pod kryptonimem »Krety«, której figuranci należeli do organizacji KZW, w sprawie tej był na kontakcie ag[ent] »Reński« i »Lwówianka«, którzy starali się nas zdezorientować, przez co współpraca z nimi została przerwana i obecnie w sprawie tej agentury nie posiadamy”⁷⁵.

Inwigilacja Urszuli Szumskiej przez bytomską bezpiekę trwała do 1955 r. W 1948 r. Szumska rozpoczęła pracę na Wyższym Kursie Nauczycielskim oraz kursie wstępnym Akademii Lekarskiej w Bytomiu. W 1951 r. została przeniesiona do I Państwowego Gimnazjum i Liceum Męskiego im. Jana Smolenia. Przez kilka lat była także członkiem bytomskiego Koła PTTK i działała w Bytomskim Klubie Literackim. W latach 1960–1962 pracowała jako instruktor Ośrodka Metodycznego w Bytomiu dla nauczycieli historii. W 1961 r. została adiunktem w Instytucie Historii w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu. W trudnych czasach, szczególnie w aspekcie nauczania prawdziwej historii, wykazywała się niezależnością. Jeden z jej studentów, późniejszy rektor Uniwersytetu Opolskiego prof. Stanisław Nicieja, tak ją wspominał: „D[okto]r Szumska zawsze krzewiła kult faktów, we wspaniałej formie wykładu uczyła nas dumy z własnej historii. Nie ulegała koniunkturalnym naciskom ideologicznym. Nie tylko my, studenci, czuliśmy przed nią respekt. Nas, jej uczniów, jest dziś na Śląsku kilkuset. Myślę, że wszyscy nosimy w sobie jej przesłanie, że znajomość prawdziwej historii naszego narodu jest obowiązkiem obywatelskim”⁷⁶. Szumska była także członkiem Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, pełniła przez pewien czas funkcję jego sekretarza. Opracowała dwie książki: *Anglia a Polska w epoce humanizmu i reformacji. Związki kulturalne* (Lwów 1938) oraz *Materiały pomocnicze do nauki historii Śląska* (Katowice 1960). Była również współautorką, z prof. Henrykiem Borkiem, opracowania *Nazwiska mieszkańców Bytomia od końca XVI wieku do roku 1740. Studium nazewnicze i społeczno-narodowościowe* (Warszawa–Wrocław 1976). Publikowała także w „Zeszytach Naukowych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu”. W 1976 r. przeszła na emeryturę. Zmarła 27 stycznia 1994 r. i spoczęła na cmentarzu Mater Dolorosa w Bytomiu⁷⁷.

⁷⁴ AIPN Ka, 02/1614, Opinia wywiadowcza dotycząca Szumskiej Urszuli, 16 VIII 1948 r., s. 19.

⁷⁵ AIPN Ka, 02/1614, Pismo WUBP w Katowicach do Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Departamentu III, Wydziału IV w Warszawie, 22 IX 1950 r., s. 50.

⁷⁶ S. Nicieja, *Mędzy Stanisławowem a Opolem. Urszula Szumska (1907–1994)*, „Indeks. Pismo Uniwersytetu Opolskiego” 2003, nr 3, s. 61–63.

⁷⁷ *Nekrolog Urszuli Szumskiej*, „Tygodnik Powszechny” 1994, nr 10.

Niewątpliwie najważniejszym dokonaniem w życiu Urszuli Szumskiej była praca dokumentacyjna na rzecz zachowania pamięci o sytuacji Polaków na Kresach Wschodnich podczas okupacji, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z rzezi wołyńskiej. Szumska z ramienia KZW zbierała i spisywała te zeznania. Dokonała także rzeczy nie mniej ważnej – przechowywała to swoiste archiwum, często z narażeniem życia. Przewiozła je wraz z niewielkim dobytkiem do Bytomia, gdzie przezornie dokonała podziału dokumentów. Część zostawiła w swoim mieszkaniu, a część przeniosła do znajomej i ukryła w piwnicy pod stertą węgla. Niestety, podczas jednej z rewizji w mieszkaniu Szumskiej w kwietniu 1947 r. bezpieka znalazła i zabrała jeden z zeszytów, na szczęście reszta pozostała w kryjówce. W 1958 r., po odwilży popaździernikowej, Szumska zdecydowała się przekazać większość przechowywanych dokumentów wołyńskich do Biblioteki Ossolineum we Wrocławiu⁷⁸. Poza nią nikt wtedy nie wiedział, że jest to tylko część archiwum wołyńskiego. Ta najważniejsza, z trzema zeszytami zawierającymi spisane relacje świadków, odnalazła się w połowie 2021 r. w Tarnobrzegu. Podczas rozbioru starego domu stojącego przy ul. Jasińskiego nowy właściciel Andrzej Przybyś znalazł na strychu pakunek owinięty w stare gazety z początku lat pięćdziesiątych XX w. W środku znajdowały się trzy grube zeszyty wypełnione relacjami i notatkami, a ponadto plik pojedynczych dokumentów spisanych na maszynie i odręcznie. O swoim odkryciu powiadomił dyrektora Muzeum – Zamku Tarnowskich w Tarnobrzegu dr. hab. Tadeusza Zycha, który po ich obejrzeniu zorientował się, iż dokonano odkrycia o ogromnej wadze historycznej. Dyrektor Zych zdołał także nakłonić znalazcę, by przekazał te dokumenty do tarnobrzegskiego muzeum. Dalszy, bardziej szczegółowy ogląd pozwolił na pierwsze ich usystematyzowanie i stwierdzenie, że największą wartość mają wspomniane trzy zeszyty zawierające relacje świadków rzezi wołyńskiej wraz z ich własnoręcznymi podpisami.

To niezwykle znalezisko zrodziło pytanie o to, jak dokumenty te znalazły się w Tarnobrzegu. Pierwszą wskazówką było nazwisko Urszuli Szumskiej, które widniało na jednej z kart. Znając jej przedwojenne związki z Tarnobrzegiem, można było się domyślać, że to ona schowała najważniejszą część archiwum. Dom, w którym je znaleziono, przed wojną należał najpierw do bardzo zasłużonej dla Tarnobrzega rodziny Jagoszewskich, a po małżeństwie Marii Jagoszewskiej z Bolesławem Zyburą stał się domem rodzinnym nowożeńców. Kolejne pokolenie Zyburów było jego współwłaścicielem do 1992 r., kiedy to drewniany dom wraz z budynkami gospodarczymi został sprzedany rodzinie Przybyśiów⁷⁹. Najstarszy z synów Bolesława i Marii Zyburów, również Bolesław, był przed wojną nauczycielem i dyrektorem szkoły w Dębie, a w czasie okupacji niemieckiej prowadził nasłuch radiowy i współpracował z Władysławem Jasińskim przy wydawaniu i kolportowaniu pisma „Odwet”. Zapłacił za to najwyższą cenę – został aresztowany przez Gestapo oraz wywieziony do KL Auschwitz, gdzie poniósł śmierć. Jeden z jego synów, także Bo-

⁷⁸ Wśród przekazanych w depozyt materiałów znajdują się m.in.: Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej m. Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej 1943–1944, w tym maszynopisy z fragmentami kopii z trzech ksiąg: A, Z (zielonej) i B (brunatnej) zawierającymi wykazy osób pomordowanych oraz zeznania (relacje) świadków, ponadto księgi rejestracyjne uchodźców z Wołynia i Małopolski Wschodniej za lata 1943–1944, Karty opiekuńcze uchodźców, Karty osób poszukiwanych przez PCK, materiały Komitetu Opiekuńczego we Lwowie, a także sprawozdania miesięczne z działalności. Część tych materiałów została opublikowana przez Lucynę Kulińską w pracy *Dzieje...*, t. 1–2.

⁷⁹ Relacja Adama Zybury z 12 VIII 2022 r.

lesław, mieszkał wraz z matką w drewnianym domu przy ówczesnej ul. Ogrodowej 26, która dziś nosi nazwę Jasińskiego. Tenże Bolesław, przedwojenny uczeń Szumskiej oraz kolega szkolny jej brata Zdzisława (uczęszczali do tej samej klasy), w czasie okupacji był żołnierzem AK Obwodu Tarnobrzeg, członkiem oddziału partyzanckiego por. Kazimierza Bogacza „Bławata”. Po wkroczeniu na te tereny wojsk sowieckich w sierpniu 1944 r. w obawie przed aresztowaniem wyjechał w 1945 r. do Gliwic, gdzie najpierw pracował przy budowie infrastruktury dla tworzonej tam Politechniki Śląskiej, a następnie podjął na niej studia⁸⁰. Zapewne w tym czasie doszło do kontaktów między nim a Urszulą Szumską. Według relacji jej siostrzenicy Zybura podczas jednej z wizyt wziął ze sobą większość archiwum wołyńskiego i wywiózł je do Tarnobrzega⁸¹. Tam ukrył je na strychu rodzinnego domu, przekonany, że będzie bardziej bezpieczne niż w obserwowanej przez bezpiekę bytomskiej kamienicy. Nie wiemy dziś, dlaczego po przełomie 1989 r. Szumska nie starała się odszukać bezcennego archiwum, które w stanie nienaruszonym dotrwało do naszych czasów. Jedno jest jednak pewne: jego odnalezienie ma podwójną wartość. Po pierwsze, jest to niezwykle dokument dramatycznych wydarzeń, jakie rozegrały się na polskich Kresach w czasie okupacji sowieckiej i niemieckiej, w tym przede wszystkim rzezi wołyńskiej. Po drugie, historia tego archiwum to także opowieść o niezwykle poświęceniu tych, którzy z narażeniem zdrowia i życia starali się nie tylko dokumentować te wydarzenia, ale również zachować ich opis. Ukazane po latach, są nie tylko powrotem do świadomości zbiorowej – z imienia i nazwiska – „kresowych męczenników”, lecz także hołdem złożonym strażnikom ich pamięci.

Nota edytorska

Przedmiotem edycji źródłowej zawartej w niniejszym tomie jest *Księga A* (zeszyt 1) z archiwum Szumskiej, zawierająca relacje od nr. 1 do nr. 1620. Rękopis został sporządzony w zeszycie o formacie 30 × 21 cm, zawierającym 200 stron paginowanych, zapisanych obustronnie niebieskim, czarnym i zielonym atramentem. Zeszyt zawiera gotową liniaturę poziomą (32 linie w kolorze niebieskofioletowym i jedną grubą linię w kolorze różowym u góry strony) oraz pionową (9 wyraźnie widocznych linii w kolorze różowym i kilkanaście mniej widocznych w kolorze niebieskofioletowym) tworzącą swego rodzaju tabelę z rubrykami o różnej szerokości. Najszerza jest kolumna czwarta, w której najczęściej wpisywano dane ofiar oraz czasami okoliczności ich śmierci. Osoby spisujące relacje świadków nie zawsze (mimo pierwotnego zamiaru) wpisywały zeznania w taki sposób, żeby mieściły się one w jednej rubryce, czasem tekst przechodzi na kolejne rubryki (zob. skany stron 2, 15, 85 *Księgi A*). Z tego powodu w edytowanym zbiorze dokumentów szerokość rubryk na poszczególnych stronach nie jest jednakowa i wynika z objętości zeznania oraz podpisu świadka.

W zeszycie brakuje ostatnich kart, pierwotnie mogły znajdować się na nich pozycje 1621–1628). Do pozycji 1497 (s. 140) dane mają charakter tabelaryczny. Wpisy w tej części księgi nie zachowują porządku chronologicznego i obejmują wydarzenia od marca

⁸⁰ Archiwum rodzinne Adama Zybura, Życiorys Bolesława Zybura.

⁸¹ Relacja ustna Małgorzaty Kaganiec, Bytom, 20 VIII 2022 r.

do grudnia 1943 r. W tabeli pierwsza kolumna została przeznaczona na kolejny numer porządkowy ofiary lub grupy ofiar, druga służy do wpisywania wieku zamordowanych, trzecia – do podawania liczby ofiar opisanych w danym zeznaniu, w czwartej wpisywano nazwiska i imiona zamordowanych oraz ewentualnie informacje o stopniu pokrewieństwa w rodzinach, w piątej najczęściej opisywano miejsce dokonania mordu i jego okoliczności, zwłaszcza datę (niekiedy nazwiska sprawców), natomiast szósta kolumna służy do notowania danych o świadkach i zbierania ich własnoręcznych podpisów. Dane umieszczane na kolejnych stronach zmieniają jednak swoją formę i mają styl coraz bardziej narracyjny, a wpisywane do *Księgi A* informacje na dalszych kartach stopniowo tracą pierwotny, dość uporządkowany charakter tabelaryczny (zob. obok skan strony 1 *Księgi A*). Nakreślony powyżej porządek wprowadzania danych najdłużej zachowano jedynie dla trzech pierwszych kolumn. W pierwszej części księgi szczególnie dokładnie wypełniana jest kolumna trzecia zawierająca dane liczbowe o ofiarach. Dane te są sumowane na końcu każdej strony, a wynik (suma ofiar na stronie) dodawany do aktualnej sumy całościowej i przenoszony na następną stronę. Działania te wykonywane są innym narzędziem pisarskim (kredką, ołówkiem lub innym piórem) niż to, którym zostały wpisane dane tekstowe, co sugeruje, że był to proces odrębny, realizowany dopiero po zebraniu większej liczby danych. Postępując w ten sposób, twórcy źródła do strony 25 zliczyli 2127 ofiar. Od następnej strony zaniechano czynności sumowania, jednak nadal przy poszczególnych pozycjach (nie wszystkich) wpisywano liczbę ofiar. Realizując pierwotny zamiar autorów źródła, edytorzy dokonali ten proces (przynajmniej w zakresie danych tabelarycznych) i zsumowali liczby wyszczególnione w trzeciej kolumnie zestawienia oraz zweryfikowali obliczenia w obrębie całej *Księgi A*. Mają jednak świadomość, że część ofiar nie została ujęta przez twórców źródła w kolumnie 3. (np. pozycje 756–758, 760, 762). Wyniki cząstkowe podawane są w nawiasie kwadratowym w ostatnim wierszu tabeli na końcu każdej strony źródła. W ten sposób uzyskano sumę 12 837 w większości imiennych ofiar rzezi wołyńskiej. Wynik ten podano łącznie z pozycją 1497, czyli na końcu 141. strony źródłowej, lecz jest on znacznie wyższy.

Trzeba jednak zaznaczyć, że nie jest to kompletna liczba ofiar odnotowanych w edytowanej księdze. Jak wskazano powyżej, zsumowaniu poddano jedynie pozycje 1–1497 wyszczególnione w trzeciej kolumnie zestawienia. W wielu miejscach z nieustalonych przyczyn pracownicy KZW nie uznali za słuszne (potrzebne) wypełnić wskazaną rubrykę w trzeciej kolumnie danymi liczbowymi wynikającymi z opisów zawartych w czwartej kolumnie. Dlatego podaną wyżej liczbę ofiar – 12 837 – należałoby uzupełnić o kolejne dane, jakie można otrzymać po skrupulatnym zliczeniu osób zamordowanych w wyniku zbrodni wołyńskiej wymienionych we wszystkich pozycjach. Edytorzy źródła proces zliczania ofiar zakończyli na pozycji 1497.

Od pozycji 1498 (s. 141 źródła) kolejne relacje zostały spisane w blokach tekstowych poświęconych zdarzeniom w poszczególnych miejscowościach, a liczba ofiar nie jest już graficznie wyszczególniana i sumowana. W tej części *Księgi A* relacje świadków datowane są od 2 stycznia 1944 r. (pozycja 1514) do 29 stycznia 1944 r. (pozycja 1615).

Wartość dokumentacyjna edytowanego źródła polega też na tym, że często uwzględnia ono informacje na temat pochodzenia poszczególnych wpisów, zeznań czy relacji. Ten swoisty system uwiarygodniania dokonanych w *Księdze A* wpisów obejmuje personalia świadków (wpisywane przez spisującego zeznania), własnoręczne podpisy świadków (czytelne i nieczytelne), a także wstawiane przez osoby niepiśmienne znaki +. Ponadto

Zabici				
nr	imię	zabici	przebieg choroby	zabici
1	Matygoria Franciszek		przebieg choroby	
2	Anna			
3	deńsko			
4	ofata			
5	Janina			
6	Anna			
7	Anna			
8	"			
9	"			
10	Anna			
11	deńsko			
12	"			
13	Anna			
14	"			
15	"			
16	Anna			
17	Anna			
18	Anna			
19	Anna			
20	Anna			
21	Anna			
22	Anna			
23	Anna			
24	Anna			
25	Anna			
26	Anna			
27	Anna			
28	Anna			
29	Anna			
30	Anna			
43 mit				

Strona 1 Księgi A (zeszyt 1) z archiwum Urszuli Szumskiej (Muzeum – Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu)

lata	1913			
31		6	Myślice - cała rodzinna	Iskora
32		3	Krowczyńska, Tadeusz, Stanisław, Aleksander	Iskora
33		4	Jaworski Stanisław, Helena, Eugeniusz, Eugenia	Iskora
34		4	Białoszyński Józef, Zofia, Józef, Franciszek	"
35		3	Pelicki Stanisław, Franciszka, Półci zamordowani i popaleni; Białoszyński Krowczyński	"
36		1	Kałkowski Józef - leśniczy	Sadownia
37	60	1	Pomorski Wojciech	Iskora
38	64	1	Pomorski Józef	Iskora
39	40	1	Breński Leon	"
40	50	6	Skrypczak Wojciech, Józef, Maria, synowie, Józef, Janina, marian pomordowani dnia 11 IV 1941 r. na niemieckim śladzie zawieszono ich ciała	"
41	58, 59, 60	2	Bielicka Franciszka, Maria, Jan - pomordowani niemieckim śladzie	"
42	61, 62	3	Dziuba Józef i Wiktor	"
43	63	1	Szymonowa Wiktor	"
44		5	Proch, Emil, Hanna, Regina, Mieczysław i Mikołaj i mian.	"
45		1	Wojaszyński p. m. z domu z <u>Iskora</u>	"
46	29	1	Bernat - synka hr. Łaskiego zamor. z <u>Iskora</u>	"
47		1	Polman Józef - Wronki z lasów hr. Łaskiego	"
48		1	Ryś Edward zamordowany z <u>Iskora</u>	"
49		1	Wojaszyński Mieczysław zamordowany z <u>Iskora</u>	"
50		1	Wójcik Maksymilian z <u>Iskora</u>	"
51		1	Łyżka Marian - fotograf z <u>Iskora</u>	"
52		2	Białoszyński i żona	"
53		2	Targowski - mgi i żona	"
54		3	Ziemkiewicz i żona i dzieci	"
55		2	Marmuszek matka i syn	"
56		1	Masłowski - pracownik z <u>Iskora</u>	"
57		1	Jarochowski	"
58		1	Augustyn robotnik z <u>Iskora</u>	"
		69		
		103		

Strona 2 Księgi A (zeszyt 1) z archiwum Urszuli Szumskiej (Muzeum - Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu)

Kosiec

3. Lejdel Roman - ojciec szesnastopięcioletniego zastalony w lipcu 1943 r.
właściciel rodziny zginął w tym czasie
matka Romana
siostra " Helena Lejdel

Siostra

4. Włodek Stach chłopca por. Zdobychów
5. Lejdel Roman - ojciec szesnastopięcioletniego zastalony w lipcu 1943 r. - wyszedł na
pole konie konicajny na grunt Ukrainca - przysłał
dwóch zabrali go do lasu i jemu stamtąd nie wrócił
6. Lejdel Roman - ojciec szesnastopięcioletniego zastalony w lipcu 1943 r. - wyszedł na
pole konie konicajny na grunt Ukrainca - przysłał
dwóch zabrali go do lasu i jemu stamtąd nie wrócił
7. Lejdel Roman - ojciec szesnastopięcioletniego zastalony w lipcu 1943 r. - wyszedł na
pole konie konicajny na grunt Ukrainca - przysłał
dwóch zabrali go do lasu i jemu stamtąd nie wrócił
8. Lejdel Roman - ojciec szesnastopięcioletniego zastalony w lipcu 1943 r. - wyszedł na
pole konie konicajny na grunt Ukrainca - przysłał
dwóch zabrali go do lasu i jemu stamtąd nie wrócił
9. Lejdel Roman - ojciec szesnastopięcioletniego zastalony w lipcu 1943 r. - wyszedł na
pole konie konicajny na grunt Ukrainca - przysłał
dwóch zabrali go do lasu i jemu stamtąd nie wrócił
10. Lejdel Roman - ojciec szesnastopięcioletniego zastalony w lipcu 1943 r. - wyszedł na
pole konie konicajny na grunt Ukrainca - przysłał
dwóch zabrali go do lasu i jemu stamtąd nie wrócił

twórcy źródła opisywali poszczególne zeznania informacjami: „z gazety”, „z kartki naderwanej”, „na podstawie aktów przysyłanych przez...”, „na podstawie relacji ustnych”. W aspekcie skali, czyli liczby uwierzytelnień poszczególnych zeznań, edytowane źródło można uznać za absolutnie bezprecedensowe w całej znanej spuściźnie archiwalnej rejestrującej działalność KZW czy nawet RGO. Księgi przechowane przez Urszulę Szumską były podstawą do sporządzenia innych rejestrów ofiar zbrodni wołyńskiej. Jeden z takich wykazów, w formie maszynopisu zgodnego z edytowanym źródłem w zakresie pozycji 1–809, znalazł się w zbiorze materiałów przekazanych, jak już wspomniano, przez Szumską do zbiorów Biblioteki Ossolineum we Wrocławiu. W 2002 r. został on opublikowany przez Lucynę Kulińską⁸².

Maszynopis z Ossolineum, będący niedokładną kopią *Księgi A*, nie uwzględnia interpolacji, często o charakterze korektorskim, zapisanych granatowym atramentem. Można zatem wnioskować, że powstał jeszcze w czasie prowadzenia zeszytu. W konsekwencji nie uwzględniono w nim m.in. występujących w *Księdze A* odnośników interpolowanych do pierwotnego tekstu z oznaczeniem „v.n.”, czyli *vide* numer. Jak udało się ustalić, odsyłają one do zachowanego w zbiorach Ossolineum dokumentu Dane dotyczące wsi Gurów, pow. Włodzimierz⁸³. Ponadto brakuje na przykład bardzo istotnej adnotacji: „żyje” w odniesieniu do domniemanej śmierci Czesława Szczęńniewskiego (pozycja 708) czy korekty zapisu nazwiska Altracka poprawionego na Utracka (pozycje 140–143).

Dzięki niniejszej edycji zarówno przywołany wykaz, jak i inne materiały ze zbiorów Ossolineum mogą stać się przedmiotem szczegółowych studiów źródłoznawczych. W wyniku udostępnienia badaczom archiwaliów tarnobrzeskich powstanie całkowicie nowe i przy tym szerokie pole badawcze umożliwiające wykonywanie nowych analiz także w zakresie innych źródeł dotyczących zbrodni wołyńskiej. Szczególnie znaczące dla rozwoju badań nad tym zagadnieniem mogą się okazać prace w zakresie porównania danych z edytowanej księgi tarnobrzeskiej z wydanymi w formie fototypicznej imiennymi wykazami Polaków zamordowanych przez nacjonalistów ukraińskich w latach

⁸² L. Kulińska, *Dzieje...*, t. 2, s. 351–383. Przy publikacji tego źródła nie podjęto jednak próby weryfikacji błędów literowych i niedokładności występujących w maszynopisie z Ossolineum, powtórzone więc błędne zapisy wielu nazwisk, np. Ważniak zamiast Waśnik (poz. 16), Krawczy – Krawczyk (poz. 32), Szydel – Sznydel (poz. 61), Panińska – Ponińska (poz. 78), Pialek – Piątek (poz. 102), Koczorowska – Kaczorowska (poz. 173), Bernadzik – Berdadzik (poz. 233), Mondaluk – Mendaluk (poz. 340), Tomaczewski – Tomaszewski (poz. 344), Ciemieński – Cimiński (poz. 568), Pasłuch – Pastuch (poz. 636a). To samo dotyczy niektórych miejscowości, np. Janki zamiast Jamki (poz. 31), Bederesz – Budereż (poz. 257), Pieczechwasty – Pieczechwosty (poz. 282), Demanka – Demenka (poz. 316), Jaświnki – Jaźwinki (poz. 324), Kopowaki – Kupowalce (poz. 355), Białoczurka – Białozórka (poz. 402), Małuice – Małużce (poz. 413), Cyrynówka – Cecyniówka (poz. 487), Jasiewiczze – Janiewiczze (poz. 717), Witorówka – Witosówka (poz. 734), Dydyrkały – Dederkały (poz. 799). Ponadto niewłaściwie interpretując poprawkę wykonaną w maszynopisie, czterokrotnie powtórzono błędny zapis Zulówka zamiast Lułówka (poz. 1–4), nawet powtórzono istniejące w maszynopisie określenie „Buldomów” (w poz. 362 niewątpliwie chodzi o bulbowców). Przy przepisywaniu dokumentu nie zdołano się ustrzec dodatkowych pomyłek, np. pozostawiono niewypełnioną poz. 36, a w konsekwencji dokonano niezgodnej ze źródłem zmiany numeracji wszystkich wpisów w zakresie poz. 36–59. Zdarzają się także inne opuszczenia, np. pojedynczych imion, a także całej poz. 578 (brak w wydanym wykazie Michała Koczalskiego – w maszynopisie poz. 577), ponadto brak numeracji poz. 645 i 646. Dostrzeżone braki uzasadniają tylko konieczność wprowadzenia do obiegu naukowego źródła prezentowanego w niniejszym tomie.

⁸³ Odnośniki te (w zakresie od nr. 1 do nr. 27) wprowadzono przy poz.: 526–528, 698–699, 707–715; por. BZNO, Rkps 16274/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej m. Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944, cz. 2: Dane dotyczące wsi Gurów, pow. Włodzimierz, k. 38–43.

1943–1944⁸⁴. Już wstępna analiza porównawcza obu źródeł wskazuje, że w *Księdze A* odnotowano wiele ofiar nieuwzględnionych w *Zestawieniach ofiar*. Kwestia relacji między tymi zestawieniami prawdopodobnie powinna stać się w przyszłości przedmiotem odrębnych szczegółowych badań.

Wydanie drugiego tomu relacji ze zbiorów Muzeum – Zamku Tarnowskich w Tarnobrzegu oczywiście rozszerzy jeszcze bardziej pole badawcze, a przedmiotem analiz porównawczych będzie można uczynić nie tylko przywołane zestawienia, lecz także różne pomniejsze relacje czy to wydane już drukiem, czy wciąż spoczywające w zasobach archiwalnych i muzealnych.

Przy edycji *Księgi A* – ze względu na jej wielkie znaczenie dla badań nad zbrodnią wołyńską – starano się za pomocą symboliki edytorskiej oddać jak najpełniej wszystkie cechy autografu. Opracowując szczegółowe zasady edycji źródła, kierowano się głównie instrukcją wydawniczą Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu⁸⁵. Dlatego w edytowanym tekście odnotowano wszystkie interpolacje i skreślenia, przy czym wszelkie dopisane słowa (dla danego fragmentu, strony, frazy) obcą (inną) ręką umieszczono bezpośrednio w tekście głównym edycji i oznaczono je przypisami tekstowymi (oznaczonymi literami). Podobnie postąpiono ze skreśleniami – oznaczono przypisami tekstowymi każdy taki przypadek. Odnośniki do tego rodzaju przypisów umieszczono z reguły w miejscu dokonania skreślenia, stąd niekiedy nie są one związane z żadnym wyrazem, a nawet pojawiają się obok wyrazu, na początku wyrażenia czy zdania, a także w pustym polu tabeli. Dzięki tej metodzie skreślone w zeszycie 1 wyrazy czy nawet całe frazy nie utrudniają lektury tekstu zasadniczego, a jednocześnie możliwe jest ukazanie procesu tworzenia poszczególnych wpisów znajdujących się w edytowanej *Księdze A*. Analiza tego rodzaju miejsc wskazuje na często wspólne – podejmowane przez spisującego zeznanie oraz świadka – dochodzenie do ustalenia najwłaściwszej formy zapisu określonej nazwy osobowej lub geograficznej. Ma to zasadnicze znaczenie dla szczegółowej analizy poszczególnych zapisów występujących w źródle uwzględniających formy obecne w innych materiałach źródłowych (zwłaszcza wykazy imienne czy rekordy w Bazie Ofiar Zbrodni Wołyńskiej – BOZW). W konsekwencji stosowania tej metody nazwisko świadka wpisane ręką odbierającego zeznanie (sekretarza) w edycji jest uznawane za element tekstu głównego, natomiast własnoręczny (też nieczytelny) podpis czy znak świadka, najczęściej w postaci jednego krzyżyka lub trzech krzyżyków, traktowano jako interpolację i oznaczono przypisem tekstowym.

W przypisach tekstowych przywołano także teksty z luźnych kartek zachowanych w zbiorze tarnobrzeskim. Można je uznawać za koncepty późniejszych wpisów, informacje uzupełniające, a nawet pozostałości po pracach nad katalogiem alfabetycznym (uporządkowanym według miejscowości) obejmującym relacje umieszczone w samej księdze. Odwołania do tych wypisów każdorazowo poprzedzono wyrazem „Notatka”

⁸⁴ *Zestawienie ofiar [w:] Antypolska akcja... nacjonalistów ukraińskich w Małopolsce Wschodniej w świetle dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej 1943–1944*, oprac. L. Kulińska, A. Roliński, Kraków 2012 („Dokumenty do Dziejów Stosunków Polsko-Ukraińskich 1939–1945”, t. 3).

⁸⁵ Instrukcja wydawnicza. Procedura opracowania publikacji Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 28/20 Prezesa IPN-KŚZpNP z dnia 8 VI 2020 r.

wraz z numerem właściwej pozycji (np. Notatka 276). W wypadku *Księgi A* zachowały się 24 takie notatki pochodzące ze zbiorów Urszuli Szumskiej.

W przypisach tekstowych odnotowano także każdą zmianę charakteru pisma i narzędzia pisarskiego, lokalizację dopisków, a w razie potrzeby objaśniono także przyczynę zastosowania określonego znaku z zakresu symboliki stosowanej w edytorstwie źródeł, natomiast lekcje wątpliwe wyjaśniono w przypisach tekstowych, a osobliwość zapisu występującego w źródle lub ewidentny błąd potwierdzano znakiem [*sic!*].

W zakresie interpunkcji i ortografii tekst poddano modernizacji ograniczonej do niezbędnego minimum wynikającego z potrzeby zastosowania aktualnych zasad ortograficznych czy nadania tekstowi formy bardziej zrozumiałej dla współczesnego czytelnika. Realizując ten postulat, starano się jednak w pełni zachować tekst źródła. Bez oznaczania poprawiono ewidentne omyłki literowe i fleksyjne. Zgodnie z zasadami edycji tekstów źródłowych z pierwszej połowy XX w. modernizowano pisownię końcówek: -yji/-ij; -em/-ym, a także interpunkcję. W kilku wypadkach w przypisach tekstowych podano formy występujące w źródle, które poprawiono w edycji ze względów merytorycznych lub ortograficznych. Ujednolicono również pisownię dat, godzin, liczebników oraz skrótów i skrótowców występujących w autografie. Skróty wyrazowe, nieujęte w wykazie skrótów, każdorazowo rozwiązano za pomocą nawiasów kwadratowych. Stosowany w źródle dość często, zwłaszcza w zakresie danych ujętych tabelarycznie, stenograficzny znak wskazujący na powtórzenie słowa (nazwy, daty) występującego w poprzednim wierszu (w postaci: „ lub – „, –), ze względu na potrzebę indeksowania tego rodzaju informacji zastępowano całym wyrażeniem czy słowem, którego miał dotyczyć, ujętym w nawiasy kwadratowe.

Zgodnie z tą zasadą rekonstruowano każdorazowo pełną datę. Najczęściej polegało to na dopisaniu w nawiasie kwadratowym właściwego roku (rzadziej miesiąca i roku). W wypadku występowania w źródle formy np. „30 IV br.” (bieżącego roku), rekonstruowano właściwy rok, np. 30 IV [1944 r.]. Weryfikacji poddano wątpliwe wpisy dotyczącego daty – podano właściwy zapis, a błędny umieszczono w przypisie tekstowym. Ujednolicono zapis wszystkich dat, skrócono pełne słowa „rok”, „roku” do formy „r.” i dopisano (bez oznaczania w nawiasach kwadratowych) także wówczas, gdy takiego skrótu brakowało w tekście źródła.

W ramach nadania zbiorowi większej czytelności ujednolicono oznaczenia kolejnych numerów zeznań do postaci „poz.” (pozycja), uzupełniono przy tym miejsca, gdzie ich nie było, a także wymieniono sporadyczne wpisy „nr.” na „poz.”. Odnotowywano także wszelkie występujące w edytowanym źródle błędy czy niedokładności popełnione w systemie oznaczania kolejnych pozycji. Zachowano wszystkie podkreślenia występujące w źródle, oznaczając je czcionką pogrubioną.

Edycja została wyposażona w szeroki aparat krytyczny. W przypisach rzeczowych podano dość szczegółową lokalizację (obejmującą gminę, powiat i województwo) 451 miejscowości występujących w tekście źródłowym, co stanowi 95,15 proc. wszystkich odnotowanych miejscowości. W wypadku 23 nazw geograficznych odnotowanych w tekście źródłowym nie udało się w sposób pełny zidentyfikować, czyli potwierdzić poprawności zapisu i określić położenia w strukturze administracyjnej, co stanowi 4,85 proc. wszystkich występujących nazw miejscowych. Ustalenia poprawnej formy nazw miejscowości przywołanych w edytowanym źródle, a także ich lokalizacji i przynależności administracyjnej dokonano głównie na podstawie publikacji *Drugi powszechny spis ludności z dn. 9 XII*

1931 r.⁸⁶. Zachowano występujący w tym wykazie sposób opisywania ich lokalizacji (forma nominatywna powiatu, np. pow. Kowel, pow. Sarny), a także określenia dotyczące charakteru (oraz części) miejscowości. Jest to istotne, ponieważ świadkowie w swoich relacjach z zasady nie określają, czy opisywane przez nich zdarzenie miało miejsce w kolonii, futorze, we wsi czy w majątku o podanej przez nich nazwie. W przypisach rzeczowych podano też właściwą przynależność administracyjną przywołanych w źródle miejscowości, zweryfikowano niejednokrotnie błędne informacje podawane przez świadków, zwłaszcza w zakresie przynależności powiatowej poszczególnych miejscowości. To samo dotyczy podawanej przez nich przynależności parafialnej. Te ostatnie zapisy zweryfikowano na podstawie urzędowego wykazu *Spis miejscowości diecezji łuckiej według kościelnego podziału administracyjnego z 1938 r.*⁸⁷ W wielu wypadkach bardzo pomocne okazały się także strony internetowe <https://wołyńskie.pl/> oraz <http://www.kresowemiejscowosci.pl>.

W zakresie identyfikacji wzmiankowanych w źródle duchownych katolickich oprócz schematyzmu diecezji łuckiej z 1938 r.⁸⁸ wykorzystano także najnowsze opracowania poświęcone duchowieństwu kresowemu⁸⁹.

W przypisach rzeczowych każdorazowo objaśniono także wszelkiego rodzaju archaizmy, wyrażenia gwarowe, zwroty czy wyrażenia obcojęzyczne (niemieckie, rosyjskie, ukraińskie).

Istotnym *novum* wprowadzonym do edycji źródłowej jest korelacja zapisów dotyczących ofiar z internetową Bazą Ofiar Zbrodni Wołyńskiej⁹⁰. Wyniki tego procesu przedstawiono w przypisach rzeczowych, przy czym odnotowano wszelkie rozbieżności między bazą a źródłem (dotyczy to m.in. formy zapisu nazwiska, daty śmierci czy miejsca zbrodni). Jednocześnie zrezygnowano z odnotowywania faktu braku ofiary w BOZW. Ponadto nie uwzględniono w przypisach innych pozycji bibliograficznych (wykazów ofiar), gdyż dane zawarte w BOZW syntetyzują dotychczasowe ustalenia badaczy, a także każdy z rekordów zawiera rozbudowany aparat bibliograficzny. Ustalenia przywołane w przypisach rzeczowych rejestrują stan bazy na 31 stycznia 2023 r.

Edycję przygotowano w Oddziałowym Biurze Badań Historycznych IPN w Lublinie, a w procesie przygotowania niniejszej publikacji szczególną pomoc okazała dr Renata Lesiakowska. W pracach edytorskich uczestniczyli także studenci z UMCS i KUL (praktykanci, zleceniobiorcy, wolontariusze), spośród których na szczególne podziękowania (zwłaszcza za weryfikację danych w BOZW) zasłużyli Paweł Dziwisz, Kinga Kabała, Karolina Kopińska, Magdalena Owczarczyk, Patrycja Rębisz oraz Natalia Wróblewska.

Edward Gigilewicz, Leon Popek, Paweł Sokołowski, Tadeusz Zych

⁸⁶ *Drugi powszechny spis ludności z dn. 9 XII 1931 r. Województwo wołyńskie*, Warszawa 1938.

⁸⁷ S. Tylus, *Spis miejscowości diecezji łuckiej według kościelnego podziału administracyjnego z 1938 r.*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1999, t. 72.

⁸⁸ *Elenchus ecclesiarum et cleri saecularis et regularis dioecesis Luceoriensis pro anno Domini 1938*, Luceoriae 1938.

⁸⁹ M.in.: L. Popek, *Świątynie...*; M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo...*; M. Leszczyński, *Księża diecezjalni ekspatrianci archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego. Słownik biograficzny*, Warszawa 2020; J. Marecki, *Misterium...*; M. Dębowska, *Wołyn 1943...*

⁹⁰ Baza Ofiar Zbrodni Wołyńskiej, <https://zbrodniawolynska.pl/zw1/form/247,Baza-Ofiar-zbrodni-wozynskiej.html>.

WYKAZ SKRÓTÓW

BOZW	– Baza Ofiar Zbrodni Wołyńskiej
BZNO	– Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
dek.	– dekanat
folw.	– folwark
fut.	– futor
gm.	– gmina
greckokat.	– greckokatolicki
k.	– karta
kol.	– kolonia
ks.	– ksiądz
m.p.	– <i>manu propria</i> (łac. ręką własną)
N.N.	– <i>nomen nescio</i> (łac. ktoś nieznany)
OFMConv	– Ordo Fratrum Minorum Conventualium (łac. Zakon Braci Mniejszych Konwentualnych – franciszkanie konwentualni)
oryg.	– oryginał
os.	– osada
OUN	– Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów
par.	– parafia, parafialny
pow.	– powiat, powiatowy
poz.	– pozycja
RP	– Rzeczpospolita Polska
rzymskokat.	– rzymskokatolicki
st. kol.	– stacja kolejowa
UPA	– Ukraińska Powstańcza Armia
ur.	– urodzony
v.n.	– <i>vide</i> (łac. patrz) numer
woj.	– województwo
ZSRS	– Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich

Księga A (zeszyt 1)

Zabici

[s. 1]

Poz.	Lata [wiek]	Liczba ^a osób	[Nazwisko i imię zamordowanego i jego rodziny]	[Miejscowość]	[Świadkowie]
1. 2. 3. 4.		1 1 1 1	Maksymowicz Franciszek ¹ żona dziecko ojciec	Lulówka ² pow. Horochów	^b zamordowani; zeznaje: Snopkiewicz Alojzy – naoczny świadek ^b ^c Nr 1 Kol. ^c
5. 6. 7. 8. 9.		1 1 1 1 1	Jaśkiewicz ³ żona dzieci [dzieci] [dzieci]	Jerzyn ^d	
10. 11. 12.		1 1 1	Chmiel Hanka ⁴ dziecko [dziecko]	[Jerzyn]	
13.		1	Chmiel Stanisława ⁵	[Jerzyn]	
14.		1	Chmiel Walenty	[Jerzyn]	
15.		1	Chmiel Henryk	[Jerzyn]	
16. 17. 18. 19. 20. 21. 22.		1 1 1 1 1	Waśniak matka Waśniaka Waśniak Stanisław Waśniak Stefan dziecko		^e zamordowani – zeznaje naoczny świadek Józef z Jerzyna ^e ^e Kl 465 ^e
23. 24. 25. 26.		1 1 1 1	Maziarz Jadwiga ⁶ Maziarz Aśka Maziarz Kamila matka		

^a W dokumencie Ilość.

^{b-b} Wpisano prostopadłe na wysokości poz. 1–3.

^{c-c} Wpisano prostopadłe.

^d W dokumencie Jeżyn. Jerzyn (Jeżyn), kol., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

^{e-e} Wpisano prostopadłe. W dokumencie Jeżyny.

¹ Por. BOZW. W bazie podano inną informację o osobach, które zginęły razem z Franciszkiem Maksymowiczem: „Zginął z rodzicami, żoną i siostrą Stanisławą”, data śmierci: 16 VII 1943 r.

² Lulówka (Lilówka Węgierszczyzna), kol., gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

³ W BOZW istnieje wpis: Jaśkiewicz Leon; „syn Mateusza i Marii, ur. w 1881 r., mąż Katarzyny z d. Tomczyk. Zamordowany razem z żoną i z dziećmi (Stanisławą lub Stanisławem, Janem, Adamem, Bronisławem i Kazimierzem)”, data śmierci: 11 VII 1943 r. W BOZW nie figuruje Jan Jaśkiewicz.

⁴ W BOZW występuje jedynie Anna Chmiel, zastrzelona z mężem Eugeniuszem i córką Albiną/Balbiną; zgodność miejsca zbrodni. Przy nazwisku Chmiel Józefa w BOZW występuje informacja: „Zamordowana z ojcem, bratem Eugeniuszem i jego rodziną”.

⁵ W BOZW figuruje jako Stanisława (brak nazwiska, zamordowana w Jerzynie/Jeżynie).

⁶ W BOZW odnotowano, że z rodziny Kazimierza Maziarza zamordowano dziewięć osób, nie podano jednak żadnych imion.

27.		1	Łopion ⁷	[Jerzyn]	
28.		8	Kielba ⁸	[Jerzyn]	^a „zezna je naoczny świadek” Świątek Józef
29.		12	Tabor (2 rodziny) ⁹	Sądowa ¹⁰	
30.		3	Dąbrowska Władysława, Janina i syn	[Sądowa]	
	[suma]	43 ^b osoby			

[s. 2]

31.		6	Kupiec – cała rodzina ¹¹	Sądowa	^a „zamordowani i spaleni, świadczy o tym Krawczyk Jan ^a ”
32.		3	Krawczyk Aniela, Tadeusz, Stanisław ¹²	Jamki ¹³ Białostok ^c	
33.		4	Jaworski Stanisław, Helena, Eugeniusz i Eugenia ¹⁴		
34.		4	Białowas Józef, Zofia, Franciszek ¹⁵		[zamordowani i spaleni, świadczy o tym Krawczyk Jan]
35.		3	Feliks, Stanisław, Franciszek, Paweł		zamordowani i popaleni – świadczy Krawczyk [Jan]
36.		1	Fiałkowski [Białkowski] Józef – leśniczy ¹⁶	sądowskie lasy ¹⁷	

^{a-a} Wpisano prostopadle.

^b Błąd w podsumowaniu strony; powinno być 48.

^c W dokumencie Białostok. Niewątpliwie chodzi o wieś Białostok, gm. Torczyn, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

⁷ W BOZW istnieją wpisy: Łopion/Łopian/Łapion Mieczysław oraz Łopion/Łopian/Łapion Władysław; zamordowani w Jerzynie 11 VII 1943 r.

⁸ W BOZW istnieje wpis: Kielp, brak imienia; „ojczym Władysława i Mieczysława Łopionów/Łopianów”.

⁹ W BOZW występuje wspólny wpis o jednej rodzinie: Tabor (rodzina); miejsce zbrodni: Sądowa; w Kisielinie zostały zabite trzy siostry Tabor (Weronika, Jadwiga, Zofia Urbańczyk).

¹⁰ Sądowa, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹¹ W BOZW występują dwa wpisy: „Dwie niezbrane z imienia osoby z rodziny Jana Kupca”, miejsce zbrodni: Sądowa; „Pięć niezbranych z imienia osób z rodziny Franciszka Kupca”, miejsce zbrodni: Sądowa. Jan Kupiec oraz Franciszek Kupiec również zostali zamordowani w tym samym czasie. Prawdopodobnie chodzi o rodzinę Franciszka Kupca.

¹² W BOZW występuje wprawdzie Stanisław Kawczyk, ale brak jest zgodności co do miejsca śmierci.

¹³ Jamki, kol., gm. Torczyn, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁴ W BOZW istnieją kilka wpisów o osobach noszących to nazwisko, lecz każda z nich została zamordowana w innej miejscowości.

¹⁵ W BOZW nie figurują Białowas Zofia i Białowas Józef, natomiast występują dwie osoby o nazwisku i imieniu Białowas Franciszek – oboje zamordowane w woj. tarnopolskim. W BOZW istnieje także wpis: Białowas (rodzina); w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Rodzina czteroosobowa zamordowana przez banderowskie bojówki UPA”.

¹⁶ W BOZW istnieją wpisy: Białkowski Józef, zamordowany w Pawlikówce; Fiałkowski Józef, porucznik, żołnierz 35 pp 7 DP, zginął w rejonie wsi Dobcza. Żaden z nich nie był jednak leśniczym.

¹⁷ Niewątpliwie chodzi o miejscowość Sądowa, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

37.	60	1	Podoborózný Wojciech	Żdżary ¹⁸ , pow. Włodzimierz ¹⁹	
38.	64	1	Poniński Józef	[Żdżary, pow. Włodzimierz]	
39.	40	1	Brzezicki Leon ²⁰	[Żdżary, pow. Włodzimierz]	
40.	50	6	Skrzypacz Wojciech, żona Maria, syn Bronisław, Józef, Janina, Marian ²¹		pomordowani dnia 11 VII [1943] rano (niedziela) świadek Janeczko Stanisław
41.	58, 59, 60	3	Bielecka Franciszka, Maria, [Bielecki] Jan ²²		pomordowani, świadek – Jan Oczko
42.	61, 62	3	Józef i Wiktoria		
43.	63 ^a	1	Serafińska Wiktoria		
44.		5	Drozd ^b Emil, Wanda, Regina, Mieczysław, i dziecko małe 3 mies[iące] ²³		
45.		1	Wodarski por. rez. ze Lwowa	w Myzowie ²⁴	
46.	29	1	Bernat – rządcą hr. Czackiego ²⁵	zamordowany w Lachowie ²⁶	
47.		1	Dołman Jerzy – leśniczy w lasach hr. Czackiego ²⁷		
48.		1	Ryś Adam ²⁸	zamordowany w Pawłówce ²⁹	„czeczają świadkowie”
49.		1	Wojewódka Władysław ³⁰	zamordowany w Pawłówce	

^a Poprawiono z 60 na 63.

^b Nadpisano ciemniejszym atramentem nad skreślonym wyrazem Dwid.

^{c-c} Wpisano na skos w obrębie poz. 48–50.

¹⁸ Żdżary Małe, Wielkie (Duże), kol., wieś, gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁹ Włodzimierz Wołyński, miasto powiatowe, woj. wołyńskie.

²⁰ W BOZW występuje Leon Brzezicki, miejsce zbrodni: Żdżary Wielkie (Żdżary Duże), data śmierci 21 VII 1943 r. (według innej relacji 11 VII 1943 r.), „skatowany kolbami karabinów poniósł śmierć na miejscu”. Por. poz. 1513.

²¹ W BOZW istnieje wpis: Skrzypacz (rodzina): „8-osobowa rodzina zamordowana przez UPA i ukraińskich chłopów Hucułów w czasie napadu na kolonię Żdżary Wielkie (Żdżary Duże) 11 lipca 1943 r. Jedno ze źródeł podaje prawdopodobne imiona niektórych członków rodziny: Anna, Bronisław, Józef, Janina, Kazimierz, Jacek”.

²² W BOZW istnieje wpis: Bielecki Jan; zamordowany z rodziną 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Żdżary Wielkie. Por. poz. 1513.

²⁴ Myzowo, wieś, gm. Siedliszcze, pow. Kowel, woj. wołyńskie.

²⁵ W BOZW istnieje wpis: Bernardt/Biernat/Bernat Piotr; „zarządcą majątku Lachów. Zastrzelony przez policjantów ukraińskich 20 marca 1943 r.”.

²⁶ Lachów, majątek, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

²⁷ W BOZW istnieje wpis: Dołmat Jerzy; porucznik, leśniczy Nadleśnictwa Lachów, miejsce zbrodni: Lachów, data śmierci: 20 III 1943 r.

²⁸ W BOZW istnieje jedynie wpis: Ryś Adam/Stefan; zamordowany w Porycku. Por. poz. 1420.

²⁹ Pawłówka, folw., wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

³⁰ W BOZW odnotowano, że Władysława Wojewódka została zamordowana w Porycku.

50.		1	Gałka Kazimierz ³¹	zamordowany we wsi Kol[onia] Dolinka	
51.		1	Szpila Marian – fotograf w Boremelu ³²	^a w Dubnie ^a zamordowany	
52.		2	Bali ^[b] mąż i żona		
53.		2	Targusowie – mąż i żona		
54.		3	Ziemkiewicz i dwoje wnucząt		
55.		2	Marmucka ^c matka i syn ³³		
56.		1	Masłowski pracował w tartaku ³⁴		
57.		1	Jabłoński pracował w młynie ³⁵		
58.		1	Augustyn robotnik z tartaku ³⁶		
	[suma]	61 103 ^d			

[s. 3]

59.		6	Burłowscy (4 dzieci)	Torpaszyn ³⁷	zamordowani według zeznań p. Heleny Szutkowskiej
60.		2	Kosowscy (mąż i żona)	[Torpaszyn]	[zamordowani według zeznań p. Heleny Szutkowskiej]

^{a-a} *Nadpisano nad zamordowany.*

^b *Dalsza część nazwiska nieczytelne.*

^c *Nazwisko trudne do rozszyfrowania, inna możliwa wersja Marmacka.*

^d *Błąd w podsumowaniu stron 1 i 2, powinno być 109.*

³¹ W BOZW występuje Kazimierz Gałka, lecz miejsce zbrodni nie zostało ustalone; data śmierci: lipiec 1943 r. Por. poz. 1362.

³² W BOZW istnieje wpis: Szpila Marian; miejsce zbrodni: Boremel (pow. Dubno), data śmierci: 9 IV 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „listonosz, k[ap]lit[an] rezerwy”. Boremel, miasteczko, wieś, gm. Boremel, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

³³ W BOZW istnieją dwa wpisy o zamordowanej Marmuckiej wraz z synem: Marmucka Joanna/Aniela z synem Stanisławem, data śmierci: 9 IV 1943 r., miejsce zbrodni: Boremel; Marmucka, brak imienia, żona Józefa, zamordowana z synem Stanisławem, data śmierci: czerwiec 1943 r., miejsce zbrodni: Jeziorany Szlacheckie.

³⁴ W BOZW istnieje wpis: Masłowski Mikołaj; lat 55, kierownik tartaku, data śmierci: 28 II 1943 r., miejsce zbrodni: Boremel. Por. poz. 1607.

³⁵ W BOZW istnieje wpis: Jabłoński Jan Mieczysław/Stanisław; lat 43, kierownik młyna w Boremelu, data śmierci: 28 II 1943 r., miejsce zbrodni: Boremel.

³⁶ W BOZW istnieje wpis: Augustyn Bronisław; wiek: 20 lat, pracownik tartaku, data śmierci: 26 II 1943 r., miejsce zbrodni: Boremel. Por. poz. 1607.

³⁷ Torpaszyn – miejscowość niezidentyfikowana; tak samo zapisana w maszynopisie z Ossolineum (BZNO, Rkps 16274/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej m. Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944, k. 4r), natomiast w rękopiśmiennym indeksie miejscowości nazwa ta została oddana jako Tonpaczyn i oznaczona interpolowaną później do tekstu sugestią: „może Tołpyżyn” (BZNO, Rkps 16273/II, k. 75); Tołpyżyn, wieś, gm. Demidówka, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

61.		7	Frankowscy (5 dzieci) ³⁸	[Torpaszyn]	zeznaje P. Sznydel [Schnydel], Józef Szmydt
62.	27	1	Schnydel ^a Janina ³⁹		
63.	[^b]	1	Schmydel Alfred Antoni	zamordowani w Porycku ⁴⁰	zeznaje Janina Schnydel
64.		1	Starzyńska Aniela	Stary Poryck ⁴¹	„zeznaje Schmydel i Janińscy ^c ”
65.	60	1	Starzyński Edward		
66.	22	1	[Starzyński] Bolesław		
67.	19	1	[Starzyńska] Teodozja ⁴²	pomordowani	
68.		1	[Starzyńska] Helena		
69.		4	Skórzyński Jan (3 dzieci)	Stary Poryck	
70.		6	Inenscy (matka, żona, syn z żoną i 2 dzieci)	w Starym Porycku zamordowani	zeznaje Schmydel Józef
71.		4	Stański (mąż, żona, córka z synem zamordowanym przy ołtarzu, syn Bolesław)	zamordowani w Olenderni ⁴³	zeznaje Schmydel Józef
72.		4	Słonińscy ⁴⁴	„pomordowani w Olenderni ^c ”	„zeznaje Schmydel ^c ”
73.		4	Pendlewscy		
74.		1	Bus		
75.		3	Stypek Bronisław (żona, matka, siostra)	w Olenderni zamordowani	
76.		6	Gugała Jan (4 dzieci) ⁴⁵	[w Olenderni zamordowani]	zeznaje Schmydel
77.		1	Komoda Marian – buchalter w nadleśnictwie	zamor[dowany] w Porycku 12 VIII 1943 r.	

^a W nazwisku Schmydel przekreślono literę m i nadpisano nad nią literę n. W dokumencie występują również inne formy zapisu tego nazwiska: Schmydel, Sznydel.

^b W dokumencie przekreślona liczba 27.

^{c-c} Wpisano prostopadłe.

³⁸ W BOZW zamieszczono jedynie informację o zamordowanej rodzinie Frankowskich w miejscowości Kamieniucha, brak liczby ofiar.

³⁹ W BOZW istnieje wpis: Sznydel Janina; zamordowana przez nacjonalistów ukraińskich, data śmierci: 12 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Poryck.

⁴⁰ Poryck, miasteczko, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁴¹ Poryck Stary, majątek, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁴² Por. poz. 1414. W BOZW istnieje wpis: Starzyńska Teodozja Aniela; „została zamordowana razem z rodzicami, ciotką, bratem Bolesławem”.

⁴³ Olendernia, właśc. Holendernia, os., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁴⁴ Być może błędnie spisane nazwisko. W BOZW istnieje wpis: Słotwiński (rodzina); sześciuosobowa rodzina zamordowana 12 VII 1943 r. w Holenderni.

⁴⁵ W BOZW istnieje wpis: Gugała (rodzina); „11 lub 12 lipca 1943 r. upowcy dokonali mordu 6-osobowej rodziny”; miejsce zbrodni: Łysa Góra. Por. poz. 1391.

78.		4	Ponińska Helena, Sabina, Wanda ⁴⁶ , Irena	[zamordowani] w Gurowie ⁴⁷ [12 VIII 1943 r.]	
79.		1	Dołmat Jerzy – leśniczy	[zamordowany] w Gurowie 15 VIII [1943 r.]	
80.		1	Bernat – rządcą w Lachowie ⁴⁸	[zamordowany] w Gurowie 15 VII [1943 r.]	
81.		1	Bocheńska	[zamordowana w Gurowie] 10 VII [1943 r.]	
82.		1	Zachar ^a czu ^a kowa Waleria (zaginiona)	[zamordowana w Gurowie 10 VII 1943 r.]	
83.		1	Zacharczuk Jerzy	[zamordowany w Gurowie 10 VII 1943 r.]	
84.		1	[Zacharczuk] Antoni	[zamordowany w Gurowie 10 VII 1943 r.]	
85.		2	Kuraszkiewiczowa Maria i Waleria	[zamordowani w Gurowie 10 VII 1943 r.]	
86.		4	Latoszyńska z trojgiem dzieci	[zamordowani w Gurowie 10 VII 1943 r.]	
87.		1	Raczyński Kazimierz ⁴⁹	zamordowany w Kołodnie ⁵⁰ , pow. Krzemieniec	
	[suma]	175^b			

[s. 4]

88.		1	żona Raczyńska Maria	Kołodno, pow. Krzemieniec	naocznym świadkiem pomordowanych
89.	10	1	córka [Raczyńska] Irena	zamordowana 28 VIII [1943 r.]	jest nauczyciel dziewczynki w Kwasowie ⁵¹ pow. Horo[chów]
90.		1	Podziodło (żona)	zamordowana 11 VII [1943 r.]	
91.	62	6	Barszczewski Bolesław ⁵²	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	w Gurowie

^{a-a} Litery czy nadpisano nad nazwiskiem.

^b W dokumencie pod skreśloną liczbą 72 wpisano 175. Powinno być 181.

⁴⁶ W BOZW występują: Helena, Sabina i Wanda, lecz pojawia się rozbieżność w dacie śmierci, w bazie podano 10 VII 1943 r.

⁴⁷ Gurów, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁴⁸ Por. poz. 46.

⁴⁹ W BOZW istnieje wpis: Raczyński, brak imienia; „organista; przed 1943 rokiem Ukraińcy uprowadzili go z domu, nigdy już do niego nie powrócił”, data śmierci: nieustalona, miejsce zbrodni: Kołodno (pow. Krzemieniec).

⁵⁰ Kołodno, wieś, gm. Kołodno, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁵¹ Kwasów, majątek, wieś, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

⁵² W BOZW istnieje wpis: Barszcz Bolesław; „mąż Stanisławy, ojciec Zygmunta i Reginy Stankiewicz, lat 65. Zamordowany z rodziną (z żoną, synem Zygmuntem i jego 4-osobową rodziną) oraz ukrywanymi przez nich 2 Żydówkami [...].

92.	60	1	żona Barszczewska Stanisława ⁵³	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
93.		1	syn Barszczewski Zygmunt ⁵⁴	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
94.		1	synowa Barszczewska Wincetyna ⁵⁵	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
95.		2	dzieci Barszczewscy Leszek ⁵⁶ i Wacek ⁵⁷	[zamordowani 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
96.		2	Hublowa ⁵⁸	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
97.		1	dziecko Hublowej – Giza ⁵⁹	[zamordowane 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
98.	29	2	Stankiewicz Regina ⁶⁰ z dzieckiem Jagusią (1,5) ⁶¹	[zamordowane 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
99.	48, 48, 17, 11	4	Witaszczyk Piotr ⁶² , Józefa ⁶³ , Adela ⁶⁴ , Bolesław ⁶⁵	[zamordowani 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
100.		6	Malinowski Jan z rodziną ⁶⁶	[zamordowani 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
101.		6	[Malinowski] Leon [z rodziną] ⁶⁷	[zamordowani 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
102.		1	Piątek Józef ⁶⁸	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
103.	67	1	Poniński Franciszek ⁶⁹	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]

W[edłu]g dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej figuruje pod nazwiskiem Barszczewski Bolesław”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁵³ W BOZW występuje jako Stanisława Barszcz; por. informacje odnoszące się do Bolesława Barszczewskiego (poz. 91).

⁵⁴ W BOZW występuje jako Zygmunt Barszcz.

⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Barszcz Wiktoria; z zamieszczonej tam informacji wynika, że „wg dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej figuruje pod nazwiskiem Barszczewska Wincetyna”.

⁵⁶ W BOZW występuje jako Lech Barszcz.

⁵⁷ W BOZW występuje jako Wacław Barszcz.

⁵⁸ W BOZW istnieje wpis: Hubel, brak imienia; ukrywała się z córką u rodziny Barszczów, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁵⁹ W BOZW występuje jako Hubel Giza.

⁶⁰ Por. BOZW.

⁶¹ W BOZW występuje jako Jadwiga Stankiewicz, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁶² W BOZW istnieje wpis: Witaszczyk, brak imienia; z zamieszczonej w bazie informacji wynika, że „wg dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej figuruje pod imieniem Piotr”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁶³ W BOZW istnieje wpis: Witaszczyk, brak imienia; z zamieszczonej w bazie informacji wynika, że „wg dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej figuruje pod imieniem Józefa”; data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁶⁴ Por. BOZW; w bazie podano inny wiek ofiary: 15 lat.

⁶⁵ Por. BOZW; w bazie podano inny wiek ofiary: 8 lat.

⁶⁶ W BOZW istnieje wpis: Malinowski Jan (rodzina); „zamordowany w Gurowie dnia 11 lipca 1943 r. wraz z pięcioposobową rodziną przez bandę upowców”.

⁶⁷ Por. BOZW.

⁶⁸ Por. BOZW.

⁶⁹ Por. BOZW.

104.	32	1	[Poniński] Teodor ⁷⁰	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
105.	32	1	żona Ponińska Aniela ⁷¹	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
106.	4	1	dziecko Ponińskich ⁷²	[zamordowane 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
107.	48	1	Serafińska Waleria ⁷³	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
108.	52	5	Radzikowski Jan ⁷⁴	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
109.	52		Radzikowska Maria ⁷⁵	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
110.	30		[Radzikowska] Aniela	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
111.	12		[Radzikowska] Danuta ⁷⁶	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
112.	14		Radzikowski Florian	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
113.	48	3	Matwiczuk Paweł ⁷⁷	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
114.	48		żona [Matwiczuk] Antonina ⁷⁸	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
115.	25		córka [Matwiczuk] Domicela ⁷⁹	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
116.	11	1	Szcześniewski Zbigniew ⁸⁰	[zamordowany 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
117.	15	1	[Szcześniewska] Danuta ⁸¹	[zamordowana 11 VII 1943 r.]	[w Gurowie]
	[suma]	224			

⁷⁰ Por. BOZW.

⁷¹ Por. BOZW.

⁷² W BOZW istnieje wpis: Poniński, brak imienia.

⁷³ W BOZW istnieje wpis: Serafińska Waleria; w bazie podano inny wiek ofiary: 70 lat.

⁷⁴ Por. BOZW. W bazie istnieją następujące wpisy dotyczące ofiar z tej rodziny: Radzikowski Jan; Radzikowski Florian; Radzikowski, brak imienia (z rodziną).

⁷⁵ Por. BOZW.

⁷⁶ Por. BOZW.

⁷⁷ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie chodzi o Pawła Matwiczuka. W opisie okoliczności jego śmierci pojawia się informacja: „lat 48, syn Józefa i Aleksandry/Anastazji z d. Serafińska. Zamordowany z żoną Antoniną i córką Domicelą w czasie ataku na kolonię Gurów Duży”.

⁷⁸ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie chodzi o Antoninę Matwiczuk. W bazie podano inny wiek ofiary: 50 lat.

⁷⁹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie chodzi o Domicelę Matwiczuk.

⁸⁰ W BOZW występuje jako Zbigniew Szcześniewski, wiek: 10 lat.

⁸¹ W BOZW występuje jako Danuta Szcześniewska, wiek: 12 lat.

118.	33	1	Szcześniewski Stanisław ⁸²	zamordowany	w Gurowie
119.	17	1	Tenichiewicz Wiesława ⁸³	[zamordowana]	[w Gurowie]
120.	32	2	Jaruga Józef ⁸⁴	[zamordowany]	[w Gurowie]
121.	32		żona [Jaruga] Maria ⁸⁵	[zamordowana]	[w Gurowie]
122.	30	6	[Jaruga] Wincenty ⁸⁶	[zamordowany]	[w Gurowie]
123.	22		[Jaruga] Michalina	[zamordowana]	[w Gurowie]
124.	1,5		[Jaruga] Danuta	[zamordowana]	[w Gurowie]
125.	70		[Jaruga] Stanisław	[zamordowany]	[w Gurowie]
126.	48		[Jaruga] Franciszka z dzieckiem ⁸⁷	[zamordowani]	[w Gurowie]
127.	67	3	Sadowski Franciszek ⁸⁸	[zamordowany]	[w Gurowie]
128.	36		córka Sadowska Kazimiera ⁸⁹	[zamordowana]	[w Gurowie]
129.	34		[córka] [Sadowska] Maria ⁹⁰	[zamordowana]	[w Gurowie]
130.	67	7	Szczawiński Jan ⁹¹	[zamordowany]	[w Gurowie]
131.	32		syn [Szczawiński] Aleksander	[zamordowany]	[w Gurowie]
132.	20		synowa [Szczawińska] Helena	[zamordowana]	[w Gurowie]
133.	1		dziecko [Szczawiński]	[zamordowane]	[w Gurowie]
134.	35		[Szczawiński] Paweł	[zamordowany]	[w Gurowie]
135.	30		[Szczawińska] Helena ⁹²	[zamordowana]	[w Gurowie]
136.	4		dziecko [Szczawińska] ⁹³	[zamordowane]	[w Gurowie]
137.	60	1	Janas Ewa	[zamordowana]	[w Gurowie]
134.[a] ^a	11	1	Grzelak Stefan ⁹⁴	[zamordowany]	[w Gurowie]
135.[a]	25	1	Wołodka	[zamordowany]	[w Gurowie]
136.[a]	70	1	Bednarek Józefa	[zamordowana]	[w Gurowie]

[s. 5]

^a Błąd w numeracji, poz. 134–137 zostały powtórzone. Do każdej powtórzonej pozycji dodano literę a w nawiasie kwadratowym w celu odróżnienia od prawidłowo ponumerowanych pozycji.

⁸² W BOZW występuje jako Stanisław Szcześniewski, wiek: 35 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁸³ W BOZW istnieje wpis: Tynichiewicz Wiesława; data śmierci: 11 VII 1943 r., „wg innego źródła nazwisko: Tenichiewicz”.

⁸⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁸⁵ W BOZW istnieje wpis: Jaruga Zofia; data śmierci: 11 VII 1943 r., „wg innego źródła imię: Maria”.

⁸⁶ Por. BOZW. W bazie istnieją wpisy dotyczące wszystkich wymienionych w dokumencie członków rodziny Jarugów; data śmierci ofiar: 11 VII 1943 r.

⁸⁷ Por. BOZW; brak informacji o dziecku.

⁸⁸ W BOZW istnieje wpis: Sadowski Franciszek/Sadowski Stanisław; data śmierci: 11 VII 1943 r.; w bazie istnieje także inny wpis: Sadowski (bez imienia); tu zamiast syna Józefa podana jest córka.

⁸⁹ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁹⁰ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁹¹ Por. BOZW. W bazie istnieją wpisy dotyczące wszystkich wymienionych w dokumencie członków rodziny Szczawińskich; data śmierci ofiar: 11 VII 1943 r.

⁹² Por. BOZW; zachodzi rozbieżność w wieku ofiary, w bazie podano rok urodzenia: 1915, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁹³ W BOZW istnieje wpis: Szczawińska, brak imienia; data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁹⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

137.[a]	33	3	Szelepajło Teodor ⁹⁵	[zamordowany]	[w Gurowie]
138.	22		[Szelepajło] Franciszka ⁹⁶	[zamordowana]	[w Gurowie]
139.	60		[Szelepajło] Gertruda ⁹⁷	[zamordowana]	[w Gurowie]
140.	60	4	Utracka ^a Michalina ⁹⁸	[zamordowana]	[w Gurowie]
141.	36		córka [Utracka] Józefa	[zamordowana]	[w Gurowie]
142.	13		syn [Utracki] Stanisław ⁹⁹	[zamordowany]	[w Gurowie]
143.	17		[Utracki] Mieczysław ¹⁰⁰	[zamordowany]	[w Gurowie]
	[suma]	255			

[s. 6]

144.	41	2	Świątek Władysław ¹⁰¹	zamordowany	w Gurowie
145.	50		żona [Świątek] Anna	[zamordowana]	[w Gurowie]
146.	40	3	Poniński Ignacy ¹⁰²	[zamordowany]	[w Gurowie]
147.	30		[Ponińska] Barwina ¹⁰³	[zamordowana]	[w Gurowie]
148.	14		[Poniński] Julian	[zamordowany]	[w Gurowie]
149.	30	5	Cepowski ¹⁰⁴ Stanisław	[zamordowany]	[w Gurowie]
150.	30	[b]	Cepowska Rozalia	[zamordowana]	[w Gurowie]
151.	8		córka [Cepowska]	[zamordowana]	[w Gurowie]
152.	6		syn [Cepowski]	[zamordowany]	[w Gurowie]
153.	5		syn [Cepowski]	[zamordowany]	[w Gurowie]
154.	59	4	Koper Antoni ¹⁰⁵	[zamordowany]	[w Gurowie]
155.	56		żona [Koper] ¹⁰⁶	[zamordowana]	[w Gurowie]
156.	80		babka [Koper] ¹⁰⁷	[zamordowana]	[w Gurowie]
157.	23		synowa [Koper] Stanisława ¹⁰⁸	[zamordowana]	[w Gurowie]

^a W nazwisku Altracka przekreślono literę A i nadpisano nad nimi literę U.

^b W dokumencie przekreślona cyfra 1.

⁹⁵ W BOZW istnieje wpis: Szelipajło Teodor; zachodzi rozbieżność w wieku ofiary, w bazie podano rok urodzenia: 1914, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁹⁶ W BOZW występuje jako Franciszka Szelipajło, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁹⁷ W BOZW istnieje wpis: Szelipajło Gertruda; data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁹⁸ Por. BOZW. W bazie istnieją wpisy dotyczące wszystkich wymienionych w dokumencie członków rodziny Utrackich; data śmierci ofiar: 11 VII 1943 r.

⁹⁹ Por. BOZW; w bazie podano inny wiek ofiary: 12/13 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁰⁰ Por. BOZW; w bazie podano inny wiek ofiary: 16/17 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁰¹ Por. BOZW. W bazie istnieją następujące wpisy dotyczące ofiar z tej rodziny: Świątek Władysław; Świątek Anna; data śmierci ofiar: 11 VII 1943 r.

¹⁰² Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁰³ W BOZW występuje jako Balbina Ponińska, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁰⁴ Por. BOZW. W bazie podano różne daty śmierci poszczególnych członków rodziny Cepowskich, czasami 10 VII 1943 r., a niekiedy 11 VII 1943 r.

¹⁰⁵ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. lub 10 VII 1943 r.

¹⁰⁶ W BOZW istnieje wpis: Koper, brak imienia; „lat 56, zamordowana z mężem Antonim, teściową i synową”, data śmierci: 11 VII 1943 r. lub 10 VII 1943 r.

¹⁰⁷ W BOZW istnieje wpis: Koper, brak imienia; „lat 80, matka Antoniego Kopra, zamordowana z synem i synową oraz synową Antoniego”, data śmierci: 10 VII 1943 r.

¹⁰⁸ Por. BOZW; data śmierci: 10 VII 1943 r.

158.	60	3 ^a	Kamecka Józefa ¹⁰⁹	[zamordowana]	[w Gurowie]
159.	27		Witaszczyk Józefa ¹¹⁰	[zamordowana]	[w Gurowie]
160.	3		Kamecka – córka ¹¹¹	[zamordowana]	[w Gurowie]
161.	41	5	Popiel Marian ¹¹² – ^b prof. gimn[azjalny] ^b	[zamordowany]	[w Gurowie] [c]
162.	41		żona [Popiel] Zofia	[zamordowana]	[w Gurowie]
163.	11		syn [Popiel] Janusz	[zamordowany]	[w Gurowie]
164.	9		córka [Popiel] Zofia	[zamordowana]	[w Gurowie]
165.	1,5		syn [Popiel]	[zamordowany]	[w Gurowie]
166.	47	5	Jarosz Wojciech ¹¹³	[zamordowany]	[w Gurowie]
167.	47		[Jarosz] Wiktoria	[zamordowana]	[w Gurowie]
168.	17		córka [Jarosz] Władysława	[zamordowana]	[w Gurowie]
169.	12		[córka] [Jarosz]	[zamordowana]	[w Gurowie]
170.	11		syn [Jarosz]	[zamordowany]	[w Gurowie]
171.	60	3	Grzelak Adam ¹¹⁴	[zamordowany]	[w Gurowie]
172.	60		żona [Grzelak] Maria ¹¹⁵	[zamordowana]	[w Gurowie]
173.	32		córka Kaczorowska Stanisława ¹¹⁶	[zamordowana]	[w Gurowie]
	[suma]	285			

174.	32	3	córka Kaczorowska Stanisława ^d	zamordowana	w Gurowie	
175.	7		[Kaczorowska] Katarzyna ¹¹⁷	[zamordowana]	[w Gurowie]	

[s. 7]

^a W dokumencie przekreślona cyfra 3.

^{b-b} Dopisek granatową kredką innym charakterem pisma.

^c Na marginesie niedokończony dopisek niebieskim atramentem ze stryjo-.

^d Tak w dokumencie. Powtórzono informację z poz. 173.

¹⁰⁹ W BOZW występuje jako Józefa Kaniecka; „zamordowana z teściami, mężem, synem Janem, synową Józefą i wnuczką Marią”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹¹⁰ Prawdopodobnie chodzi o Józefę Kaniecką (z d. Witaszczyk).

¹¹¹ W BOZW istnieje wpis: Kaniecka Maria; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹¹² W BOZW istnieje wpis: Popiel de Choszczak/Chościak Marian; „ur. 1902 r., mąż Zofii, nauczyciel Gimnazjum ze Stryja. Zamordowany z żoną i 3 dziećmi [...] 11 lipca 1943 r.”.

¹¹³ Por. BOZW. W bazie istnieją następujące wpisy dotyczące ofiar z tej rodziny: Jarosz Wiktoria; Jarosz Wojciech; „lat 47, rolnik, zamordowany z żoną Wiktoria, córkami: Władysława i i[mię] n[ieizane] oraz synem i[mię] n[ieizane] [...] 10 lipca 1943 r.”.

¹¹⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹¹⁵ W BOZW istnieje wpis: Grzelak Franciszka; „z d. Piątek, ur. 1886 r. w m. Jeziorsk. Zamordowana z mężem Adamem, córką Stanisławą (po mężu Kaczorowska), jej dwiema córkami Wiesławą i Wandą oraz wnukiem Tadeuszem Grzelakiem [...] (wg innego źródła [...] imię: Maria)”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹¹⁶ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹¹⁷ W BOZW istnieje wpis: Kaczorowska Katarzyna; „córka Michała i Rozalii z d. Witaszczyk”. Jednak prawdopodobnie chodzi o inną osobę, występującą w bazie jako Wanda Kaczorowska (z innych źródeł: Katarzyna), córka Stanisława i Stanisławy, wiek ofiary: 9 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r.

176.	5		[Kaczorowska] ¹¹⁸	[zamordowana]	[w Gurowie]	
177.	80	3	Milczarkowa Józefa ¹¹⁹	[zamordowana]	[w Gurowie]	
178.	43		Graczyk Jan ¹²⁰	[zamordowany]	[w Gurowie]	
179.	70		[Graczyk] Józefa	[zamordowana]	[w Gurowie]	
180.	70	4	Kaczorowski Michał ¹²¹	[zamordowany]	[w Gurowie]	
181.	^a 58, 25 ^a 60	3	Krysiak Jan ¹²² z żoną Wikto- rią ¹²³ i Marią ¹²⁴	[zamordowani]	[w Gurowie]	
182.	70	1	Sas Wojciech ¹²⁵	[zamordowany]	[w Gurowie]	
183.	40	4	Jaruga Feliks ¹²⁶	[zamordowany]	[w Gurowie]	
184.	43	5	Świątek Józef ¹²⁷	[zamordowany]	[w Gurowie]	
185.			[Świątek] Rozalia i troje dzieci	[zamordowani]	[w Gurowie]	
186.	48	1	Witaszczyk Anastazja ¹²⁸	[zamordowana]	[w Gurowie]	
187.	36	5 ^b	Górski Józef ¹²⁹	[zamordowany]	[w Gurowie]	
188.	36		Górska Józefa i 3 dzieci	[zamordowani]	[w Gurowie]	
189.	25	3	Ponińska Aniela i dwoje dzieci ¹³⁰	[zamordowani]	[w Gurowie]	
190.	60	1	Nowak – matka ¹³¹	[zamordowana]	[w Gurowie]	
191.	60, 58	5	Wojcieszek Józef, żona i 3 dzieci ¹³²	[zamordowani]	[w Gurowie]	

^{a-a} *Nadpisano nad liczbą 60.*

^b *W dokumencie przekreślona cyfra 2 i wpisana obok 5.*

¹¹⁸ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Wiesławę Kaczorowską, córkę Stanisława i Stanisławy, lat 5, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Milczarek Józefa (z rodziną); „matka z dzieckiem. Zamordowane w czasie ataku na kolonię Gurów Mały w dn[ui] 11 lipca 1943 r. [...] Według innych relacji zamordowana została starsza pani o nazwisku Milczarek i jej córka”.

¹²⁰ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. / 13 VII 1943 r.

¹²¹ W BOZW istnieje wpis: Kaczorowski Michał; „mąż Rozalii. Zamordowany z dziećmi: Katarzyną i Januszem”, wg innego źródła „rodzina czteroosobowa”, data śmierci: 11 VII 1943 r. Zachodzi rozbieżność w wieku ofiary – w bazie podano rok urodzenia 1876.

¹²² W BOZW występuje jako Jan Krzysiak/Krysiak, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²³ W BOZW występuje jako Wiktoria Krzysiak/Krysiak, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁴ W BOZW występuje jako Maria Krzysiak/Krysiak, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁵ W BOZW istnieje wpis: Sas Józef/Wojciech; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁶ W BOZW istnieje wpis: Jaruga Feliksa (z rodziną); „lat 40, zamordowana z rodziną (razem 4 osoby)”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁷ Por. BOZW; rodzina Świątków została zamordowana 11 VII 1943 r.

¹²⁸ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: Witaszczyk, brak imienia; wiek: 48 lat. Por. poz. 159.

¹²⁹ W BOZW istnieje wpis: Górski Józef; „zamordowany razem z żoną Józefą oraz trójką dzieci (syn lat 11 i dwie córki: lat 8 i 6)”, data śmierci 11 IV 1943 r.

¹³⁰ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³¹ W BOZW figuruje jako Nowak, brak imienia; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³² W BOZW istnieje wpis: Wojcieszek Józef (z rodziną); data śmierci: 11 VII 1943 r.

192.		3	Ponińska Feliksa i 3 dzieci ¹³³	[zamordowani]	[w Gurowie]	
193.	70	1	Wojcieszek Anna ¹³⁴	[zamordowana]	[w Gurowie]	
194.	33	2	Kowalski Michał ¹³⁵	[zamordowany]	[w Gurowie]	
195.	33		żona Kowalska Feliksa	[zamordowana]	[w Gurowie]	
196.	33	1	Kowalska Stanisława ¹³⁶	[zamordowana]	[w Gurowie]	
197.	40	5	Matka Balbina "z domu" Kowalska (4 dzieci) ¹³⁷	[zamordowani]	[w Gurowie]	
198.		3	Maria i 2 dzieci ¹³⁸	[zamordowani]	[w Gurowie]	
199.	35	3	Malinowska Józefa i 2 dzieci ¹³⁹	[zamordowani]	[w Gurowie]	zeznania Szcześniew- skiego Czesława
200.	35	4	Jankowska Stefania z troj- giem dzieci ¹⁴⁰	[zamordowani]	na Wygran- ce ¹⁴¹ zamor- dow[ani]	
201.	25	1	Jarosz Aniela ¹⁴²	[zamordowana]	[na Wygran- ce]	
202.	25	3	Kowalski Franciszek [i] 2 dzieci ¹⁴³	[zamordowani]	[na Wygran- ce]	

^{a-a} *Nadpisano nad nazwiskiem Kowalska.*

¹³³ W BOZW istnieje wpis: Ponińska Felicja (z rodziną); w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że została „zamordowana wraz z trojgiem dzieci; wg innego źródła: [...] zamordowana z dwójką dzieci”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³⁵ Por. BOZW; małżeństwo Kowalskich zostało zamordowane 11 VII 1943 r.

¹³⁶ W BOZW figurują dwie osoby o tym nazwisku: Kowalska Stanisława (z rodziną), „lat 33, zamordowana z matką i czwórką dzieci”, data śmierci: 11 VII 1943 r.; Kowalska Stanisława, „synowa Balbiny Kowalskiej”. Ponadto odnotowano, że Leokadia Kowalska została „zamordowana z matką, babką Balbiną i bratem stryjecznym Stanisławem”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³⁷ W BOZW istnieje wpis: Kowalska Balbina; „lat 65, z d. Kolasa [...]. Zamordowana z synową Stanisławą, jej córką Leokadią i drugim wnuczką Stanisławem”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³⁸ W BOZW figuruje Maria Krawczyk, lat 40, z d. Kowalska, zamordowana z dwójką dzieci w Gurowie, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³⁹ W BOZW figurują dwie osoby o tym nazwisku: Józefa Malinowska, 37 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Gurów; Józefa Malinowska, data śmierci: 12 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Budki k. Łowiszcz.

¹⁴⁰ W BOZW istnieje wpis: Jankowska, brak imienia (z rodziną); „zamordowana z dwójką dzieci”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Jest również inny wpis: Jankowska Stefania (z rodziną); „wraz z trojgiem dzieci, zamordowana [...] na terenie gm. Poryck”; data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone; gm. Poryck oraz gm. Wygranki znajdowały się w tym samym powiecie (Włodzimierz). Por. poz. 510 i 1510.

¹⁴¹ Wygranka, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁴² W BOZW istnieje wpis: Jarosz Aniela; „zamordowana w czasie ataku na kolonię Gurów Duży w dn[ia] 11 lipca 1943 r.”. Istnieje możliwość pomyłki, ponieważ Gurów i Wygranka leżały w sąsiedztwie. Por. poz. 1510.

¹⁴³ W BOZW figuruje Franciszek Kowalski, lat 45, zamordowany z synem Stanisławem, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. We wpisie dotyczącym syna Franciszka – Stanisława odnotowano: „zamordowany z babką, ciotką Stanisławą i siostrą stryjeczną Leokadią”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 196 i 197.

203.	60	4	Jaruga Tomasz ¹⁴⁴	[zamordowany]	[na Wygran- ce]	
	[suma]	353				

[s. 8]

204.	45	4	Milczarek Józef ¹⁴⁵			a) zeznanie Szcześniaw- skiego ^a
205.	60	3	Kaniecki Andrzej ¹⁴⁶			
206.	60		[Kaniecka] Józefa ¹⁴⁷			
207.			córka [Kaniecka] Al- freda			
208.	32	3	Szydłowska Helena ¹⁴⁸			b) zeznania Fran- czaka Tadeusza ^b
			[Szydłowska] Janina ¹⁴⁹			
			[Szydłowska] Maria ¹⁵⁰			
209.	70	3	Bogusławski Paweł z żoną i córką ¹⁵¹			b) zeznania Fran- czaka Tadeusza ^b
210.		5	Skibiccy ¹⁵²			
211.		4	Surowiec ¹⁵³			
212.		3	Koper Józef ¹⁵⁴			

^{a-a} *Dopisano prostopadłe na wysokości poz. 204–207 innym charakterem pisma.*

^{b-b} *Dopisano prostopadłe.*

¹⁴⁴ W BOZW istnieje wpis: Jaruga Tomasz; pojawia się jednak rozbieżność w liczbie ofiar, w bazie podano następującą informację: „zamordowany razem z żoną Józefą i synem Mieczysławem”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 511, 695, 1510.

¹⁴⁵ W BOZW istnieje wpis: Milczarek Józef (z rodziną); pojawia się jednak rozbieżność w wieku ofiary – w bazie podano rok urodzenia 1899, zamordowany z żoną i dwiema córkami, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki.

¹⁴⁶ W BOZW istnieją dwa podobne wpisy: Kaniecki Jędrzej/Andrzej, „lat około 50, mąż Józefy, ojciec Heleny Szydłowskiej. Zamordowany z żoną”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Gurów; Kaniecki/Kaniewski Andrzej, „mąż Józefy z domu Szymaszyk. Zamordowany z żoną i córką”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Prawdopodobnie chodzi o tę samą osobę. Por. poz. 158–160, 512, 689, 1510.

¹⁴⁷ Por. poz. 689 i 1510.

¹⁴⁸ W BOZW istnieją dwa wpisy poświęcone prawdopodobnie tej samej osobie: Szydłowska Helena, „lat około 25, z domu Kaniecka, córka Jędrzeja i Józefy. Zamordowana z rodzicami oraz dwójką swoich dzieci (synem Janem i córką Marią), data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Gurów; Szydłowska Czesława/Helena (z rodziną), „żona Jana Szydłowskiego, z domu Kaniecka/Kaniewska, córka Andrzeja i Józefy z domu Szymaszyk. Zamordowana z nieletnim synem i córką (oboje mieli do 6 lat)”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 512, 513, 689, 1510.

¹⁴⁹ Prawdopodobnie chodzi o Jana Szydłowskiego, syna Heleny. W BOZW istnieje wpis: Szydłowski Jan; „lat 2, syn Heleny z domu Kaniecka. Zamordowany z mamą i siostrą Marią”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Gurów.

¹⁵⁰ Por. BOZW; z zamieszczonych w bazie informacji wynika, że córka Heleny miała cztery lata.

¹⁵¹ W BOZW istnieje wpis: Bogusławscy (rodzina); małżeństwo z córką, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 514, 690, 1510.

¹⁵² W BOZW brak osobnego wpisu dotyczącego całej rodziny Skibickich, jednak istnieją wpisy na temat poszczególnych osób, np. Adeli Skibickiej, o której napisano: „Zamordowana z rodzicami i trójką lub czwórką rodzeństwa”, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Wiele innych osób o tym nazwisku zostało zamordowanych 28 II 1944 r. w Hucie Pieniackiej.

¹⁵³ Por. poz. 1510.

¹⁵⁴ W BOZW występują trzy wpisy, które mogą dotyczyć ofiar wskazanych w tej pozycji: Koper Józef (z rodziną), zamordowany z żoną i trójgiem dzieci, data śmierci: 7/8 V 1943 r., miejsce zbrodni: Katerynówka; Koper/Koprowski

213.		4	Bednarek Józef ¹⁵⁵	zamordowany	na Wygrance	
214.		2	Milczarek Andrzej ¹⁵⁶	[zamordowany]	[na Wygrance]	
215.	45	3	Rosebeiger Michalina	zamordowana	na Poluchnie ¹⁵⁷	
[^a]	16		[Rosebeiger] Helena		[na Poluchnie]	
[^b]	10		[Rosebeiger] Bronisław			
216.	45	6	Midaszewska Rozalia	[zamordowana]	w Kuczkowie ¹⁵⁸	
			[Midaszewski] Piotr	[zamordowany]	[w Kuczkowie]	
			[Midaszewska] Maria	[zamordowana]	[w Kuczkowie]	
			[Midaszewski] Ludwik	[zamordowany]	[w Kuczkowie]	
			[Midaszewski] Tadeusz	[zamordowany]	[w Kuczkowie]	
			[Midaszewski] Michał	[zamordowany]	[w Kuczkowie]	
217.	42	3	Nogęć Antoni	zamordowani w Zwiniaczach ¹⁵⁹ 13 VII [1943 r.]		
	15		[Nogęć] Mieczysław			
	13		[Nogęć] Bronisław			
218.		5	Osipik Władysław ¹⁶⁰	zamordowani w Milatynie, pow. Włodzimierz		°ceznaje żona Nogęć Antoniego, Wiktorii ^c
			[Osipik] Józefa			
			[Osipik] Michał			
			[Osipik] Krystyna			
			[Osipik] Teresa			
	[suma]	401				

219.	33	5	Szubert Zofia ¹⁶¹		zamordowani w Zagajach ¹⁶² °ojciec Szubert Kazimierz ^c	[s. 9]
	13		[Szubert] Jan ¹⁶³			

(rodzina), zamordowane dwie osoby z rodziny, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki; Koper Józefa, zamordowana z mężem i córką, data śmierci: 7/8 V 1943 r., miejsce zbrodni: Katerynówka.

^a W dokumencie przekreślona liczba 216.

^b W dokumencie przekreślona liczba 217.

^{c-c} Dopisano prostopadłe innym charakterem pisma.

¹⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Bednarek Józef; zamordowany z żoną, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 515, 1510.

¹⁵⁶ Por. poz. 1510.

¹⁵⁷ Poluchno, wieś, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁵⁸ Kuczków, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁵⁹ Zwiniacze, wieś, gm. Skobelka, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁶⁰ Por. BOZW. W bazie istnieją wpisy dotyczące wszystkich wymienionych w dokumencie członków rodziny Osipików. Odnótowano również, że rodzina została zamordowana 11 VII 1943 r. w Milatynie.

¹⁶¹ Por. BOZW; wiek: 37 lat, data śmierci: 12 VII 1943 r.

¹⁶² Zagaje, wieś, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁶³ W BOZW istnieje wpis: Szubert Jan; lat 17, data śmierci: 12 VII 1943 r.

	12		[Szubert] Augustyn ¹⁶⁴		
	10		[Szubert] Maria ¹⁶⁵		
	6		[Szubert] Józef ¹⁶⁶		
220.	40	3	Wienicki Józef		
	33		żona Wienicka Maria		
			syn Wienicki Bolesław		
		2	siostra z synem		
[^a]			^b Łoś Józef – robotnik ^b		
221.	63	6	ojciec Piwkowski Ksawery ¹⁶⁷	zamor[dowani] na Nowinach ¹⁶⁸	ceznaje syn Piwkowski Józef ^c
	52		matka Piwkowska Katarzyna ¹⁶⁹		
	30		żona [Piwkowska] Jadwiga ¹⁷⁰		
	7		[Piwkowska] Klara ¹⁷¹		
	1		[Piwkowska] Maria ¹⁷²		
222.	73		córka Saszyńska Pelagia		
223.	55	2	Laskowska Bronisława	zamor[dowane] w Stepaniu pod Kostopolem ¹⁷³	zeznaje zięć
	17		[Laskowska] Janina		
224.	45	4	Unold Julian ¹⁷⁴	zamord[owane] 20 III [1943 r.] w Chodakach ¹⁷⁵ , gm. Szumsk ¹⁷⁶	
	43		[Unold] Jan	zamordowani w Huszynie ¹⁷⁷ , pow. Kowel	zeznaje żona Unolda Juliana
			[Unold] Florian ¹⁷⁸		
			[Unold] Stefania ¹⁷⁹		

^a W dokumencie przekreślona liczba 221.

^{b-b} W dokumencie fragment przekreślony.

^{c-c} Dopisano prostopadłe tym samym charakterem pisma.

¹⁶⁴ W BOZW nie odnotowano ofiary o tym nazwisku, jednak w informacjach podanych we wpisach dotyczących innych członków tej rodziny występuje Gustaw Szubert, lat 15, data śmierci: 12 VII 1943 r.

¹⁶⁵ Por. BOZW; wiek: 8 lat, data śmierci: 12 VII 1943 r.

¹⁶⁶ Por. BOZW; wiek: 11 lat, data śmierci: 12 VII 1943 r.

¹⁶⁷ Por. BOZW; wiek: 65 lat (lub 50/60/70 lat), data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 646, 1410.

¹⁶⁸ Nowiny, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁶⁹ Por. BOZW; wiek: 60 lat (lub 45 lat), data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁷⁰ W BOZW istnieje wpis: Piwkowska Jadwiga/Maria/Helena; wiek: 35, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁷¹ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁷² W BOZW istnieje wpis: Piwkowska Janina/Maria; wiek: 1,5 (wg innego źródła lat 12), data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁷³ Kostopol, miasto powiatowe, woj. wołyńskie.

¹⁷⁴ Por. poz. 1157, 1597.

¹⁷⁵ Chodaki, wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁷⁶ Szumsk, miasteczko, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁷⁷ Huszyn, wieś, gm. Niesuchoże (Niesuchojeże), pow. Kowel, woj. wołyńskie.

¹⁷⁸ W BOZW istnieje wpis: Unold Florian; wiek: 37 lat, data śmierci: 28 IV 1943 r., miejsce zbrodni: Huszyn. Por. poz. 1599.

¹⁷⁹ W BOZW istnieje wpis: Unold Stefania; wiek: 36 lat, data śmierci: 28 IV 1943 r., miejsce zbrodni: Huszyn. Por. poz. 1599.

225.	9	2	Żmurko Roman	zamordowani w Wielkim	zeczna matka
	6		[Żmurko] Anna	Żytyń ¹⁸⁰ , pow. Rów- ne ¹⁸¹	Żmurki
226.	24	1	Ostrowska Rozalia	zamor[dowana] w Zaga- jach	zeczna matka Rosenbajgier
	28	4	Matiaszczuk Stanisław		
	20		[Matiaszczuk] Michalina		
	6		[Matiaszczuk] Jan		
	3		[Matiaszczuk] Helena		
227.		1	Witwicki Jan ¹⁸²	w czerwcu [1943 r.] zamordowany w Biało- zórce ¹⁸³	zeczna Erhart
	[suma]	431			

228.		9	Pociechowski			
229.		3	Kozubski ¹⁸⁴			
230.		2	Szerefety			
231.	47	1	Sosnowski Edward	zamord[owany] 9 VI [1943 r.]	w Bużanach ¹⁸⁵	
232.	18	1	Szabelski Feliks	[zamordowany] 16 VII [1943 r.]	[w] Hucie Stepań- skiej ¹⁸⁶ ,	zeczna Sos- nowska
233.	14	1	Berdadzik Jerzy	[zamordowany] w marcu [1943 r.]	na kolej[owym] dworcu "w Kosto- polu" ^a	
234.	18	1	Roman Janina ¹⁸⁷	[zamordowana] 16 VII [1943 r.]	w Hucie Stepań- skiej	zeczna mąż Roman
235.	33	1	Podgórski Stani- sław ¹⁸⁸	zam[ordowany] w Hektarach ¹⁸⁹ zginął		
236.	68	2	Stankiewicz Bro- nislav			

[s. 10]

^{a-a} *Nadpisano nad dworcem.*

¹⁸⁰ Żytyń Wielki, majątek, wieś, gm. Aleksandria, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁸¹ Równe, miasto powiatowe, st. kol., woj. wołyńskie.

¹⁸² Por. BOZW; data śmierci: 9 XII 1944 r.

¹⁸³ Białozórka, miasteczko, gm. Białozórka, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁸⁴ W BOZW istnieje wpis: Kozubski Narcyz; wiek: 48 lat, zastrzelony z żoną i córką, data śmierci: 1 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Białozórka.

¹⁸⁵ Bużany, majątek, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁸⁶ Huta Stepańska, wieś, gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁸⁷ W BOZW figurują dwie osoby o tym imieniu, ale w obu wpisach prawdopodobnie chodzi o tę samą osobę, ponieważ występują te same nazwiska, daty i miejsce zbrodni: Roman Janina (Niunia), lat 19, data śmierci: 30/31 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Huta Stepańska; Romanówna/Roman Janina, lat 19, Niunia.

¹⁸⁸ Por. poz. 1605.

¹⁸⁹ Hektary, wieś, gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

237.	36		[Stankiewicz] Ma- ria ¹⁹⁰			
238.	50	1	Salecka Franciszka	zam[ordowana] na Wiłosówce, pow. Dubno ¹⁹¹		zeczna sąsiadka
239.		1	[Salecka] Antoni- na ¹⁹²	[zamordowana] przed Zielonymi Świątkami		
240.		1	Tam Michał	zamord[owany] w Adamówce ¹⁹³		zeczna sąsiadka z Witosówki
[a]		1	[Tam] Anna	[zamordowana w Adamówce]		
	17		[Tam] Eugenia	[zamordowana w Adamówce]		
241.		2	Kulik	[zamordowany w Adamówce]		
242.			[Kulik] żona	[zamordowana w Adamówce]		
243.		1	Kawka Władysława	[zamordowana w Adamówce]		
244.		1	Kiper nauczyciel z Chorupania ^b	[zamordowany w Adamówce]		
		1	[Kiper] żona w szpitalu umarła			
245.	36	1	Drewalska Kata- rzyna	zamor[dowana] w Rykowiczach ¹⁹⁴		zeczna mąż zamord[owanej]
246.		1	Bajek Weronika	[zamordowana] w Uściługu ¹⁹⁵ , pow. Włodzimierz		
247.	32	4	Daszyński Kazi- mierz	[zamordowany]	w Liniowie ¹⁹⁶ , pow. Horochów ¹⁹⁷	
	29		Daszyńska Eugenia	[zamordowana]	[w Liniowie, pow. Horochów]	
	7		Daszyński Zbi- gniew	[zamordowany]	[w Liniowie, pow. Horochów]	

^a W dokumencie przekreślona liczba 241.

^b W dokumencie Horupania. Niewątpliwie chodzi o wieś Chorupań, gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁹⁰ W BOZW figurują trzy osoby o tym samym nazwisku, jednak prawdopodobnie nie jest to żadna z nich.

¹⁹¹ Dubno, miasto powiatowe, woj. wołyńskie.

¹⁹² Por. poz. 1605.

¹⁹³ Adamówka, kol., gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁹⁴ Rykowicze, majątek, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁹⁵ Uściług, miasteczko, gm. Uściług, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁹⁶ Liniów, wieś, gm. Świniuchy, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁹⁷ Horochów, miasto, gm. Horochów, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

	5		Daszyńska Leo- kadia	[zamordowana]	[w Liniowie, pow. Horochów]	
248.	55	2	Odźga Stanisław ¹⁹⁸	[zamordowany]	[w Liniowie, pow. Horochów]	
	40		[Odźga] Irena ¹⁹⁹	[zamordowana]	[w Liniowie, pow. Horochów]	
249.	28	1	Żukowski Edmund	zam[ordowany]	[w Liniowie, pow. Horochów]	
	[suma]	471 ^a				

250.		1	Żukowska Pelagia	w Koszowie ²⁰⁰ , pow. Łuck	zeznaje Cze- sław Daszyński
251.		3	Kleszczyński	zamor[dowany] w Podzamo- wie przy Mikołajowie ²⁰¹	
252.	16		Kleszczyńska – córka	^b zamordowani w Łucku ^b	zeznaje syn
253.	10		Kleszczyński – syn		
254.	45	3	Rzeźnicki Teofil		
255.	8		[Rzeźnicki] Jan		
256.	6		[Rzeźnicki] Stanisław		
257.	27	1	Zarembina Genowefa	zamordowana w Budereżu ^c , pow. Dubno	
258.	63	1	Karbowicz Józef		
259.	42	1	Popek Edward – nauczy- cie ²⁰²	zamor[dowany] w Łoba- czówce ²⁰³ , pow. Horochów	
260.	42	4	Imiołek Edmund ²⁰⁴	[zamordowany w Łobaczów- ce, pow. Horochów]	
261.	32		[Imiołek] Otylia – żona ²⁰⁵	[zamordowana w Łobaczów- ce, pow. Horochów]	

[s. 11]

^a Błąd w podsumowaniu strony, powinno być 483.

^{b-b} Wpisano na skos w obrębie poz. 252–256.

^c W dokumencie Bedererzu. Prawdopodobnie chodzi o wieś Buderaż, gm. Werba, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁹⁸ W BOZW nie odnotowano ofiary o tym nazwisku, istnieje tylko wpis: Odźga/Odźga (rodzina); okoliczności śmierci przedstawiono następująco: „1 lub 2 czerwca 1943 r. nocą upowcy napadli na wieś i zamordowali całą rodzinę Odźgów. Liczba ofiar nie została ustalona”; miejsce zbrodni zgodne ze źródłem.

¹⁹⁹ Por. poz. 248.

²⁰⁰ Koszów, wieś, gm. Torczyn, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

²⁰¹ Mikołajów (Mikołajówka) – miejscowość trudna do zidentyfikowania, gdyż w woj. wołyńskim było kilkanaście miejscowości o takiej lub zbliżonej nazwie; Podzamów jest prawdopodobnie określeniem lokalnym.

²⁰² W BOZW istnieje wpis: Popek Edward; „kierownik szkoły pochodzący z Lubelszczyzny; wiosną 1943 roku został uprowadzony przez upowców i zastrzelony w pobliskim lesie razem z nauczycielem o nazwisku Szleser”, data śmierci: 1943 r. Por. poz. 620.

²⁰³ Łobaczówka, wieś, gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

²⁰⁴ W BOZW istnieje wpis: Imiołek, brak imienia (z rodziną); „zginął z żoną i dwojgiem dzieci w czasie ucieczki”, data śmierci: lipiec 1943 r.

²⁰⁵ Por. informacje odnoszące się do Edmunda Imiołka (poz. 260).

262.	3		[Imiołek] Janusz	[zamordowany w Łobaczówce, pow. Horochów]	
263.	2		[Imiołek] Cecylia	[zamordowana w Łobaczówce, pow. Horochów]	
264.	60	4	Zadni Edmund – rządcą folw[arku]	[zamordowany w Łobaczówce, pow. Horochów]	
265.	60		[Zadni] żona	[zamordowana w Łobaczówce, pow. Horochów]	
266.	30		[Zadni] Bronisław	[zamordowany w Łobaczówce, pow. Horochów]	
267.	32		[Zadni] Teodozja	[zamordowana w Łobaczówce, pow. Horochów]	
268.	29	1	Schlesser Franciszek – nauczyciel ²⁰⁶	[zamordowany w Łobaczówce, pow. Horochów]	
269.		1	Burdziąg Stanisław	[zamordowany w Łobaczówce, pow. Horochów]	
270.	60	1	Młotkowski Karol – rolnik ²⁰⁷		
271.		4	Pawlik (służba folwarczna)		zeznaje żona jednego z zamordowanych i nauczycielka tej wsi
272.			[Pawlik] żona		
273.			[Pawlik] dziecko		
274.			[Pawlik] dziecko		
275.		2	Kowalska z synem – służba folwarczna ²⁰⁸	zam[ordowani] w Łobaczówce, pow. Horochów	
[a]	wieś Janowa Dolina ²⁰⁹ , pow. Kostopol, par. Janowa Dolina				
276. [b]		3	Neksztejn z żoną i służącą – na Wielkanoc 1943 r. zamordowani – w nocy napad – zamordowano [sic!]		
		500	W nocy mordowali i palili – zamordowano około 600 [c] ^d Mordu dokonali banderowcy, jak wynika w ogłoszonych komunikatach Ukr[aińskiej] Armii Powst[aniej] ^d		
	[suma]	1001			

^a W dokumencie przekreślona liczba 276.

^b Notatka 276: Janowa Dolina. Wielkanoc – 1943 r. Zamordowano około 600 rodzin. Mordu dokonali banderowcy, jak wynika z komunikatów ogłoszonych w prasie UPA.

^c Nieczytelny podpis świadka.

^{d-d} Fragment dopisany innym atramentem (granatowym) i innym charakterem pisma.

²⁰⁶ W BOZW figuruje jako Szleser, brak imienia; por. informacje odnoszące się do Edwarda Popka (poz. 259 i 622).

²⁰⁷ W BOZW istnieje wpis: Młotkowski Karol; zamordowany z żoną i dwiema córkami, data śmierci: lipiec 1943 r.

²⁰⁸ W BOZW figuruje jedynie: Kowalska, brak imienia; zamordowana przez bandę OUN, data śmierci: lato 1943 r.

²⁰⁹ Janowa Dolina, os., gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

277.		7	Maksymowicz z żoną i pięciorgiem dzieci ²¹⁰	zam[ordowani] w Łobaczówce ²¹¹		
278.		5	Matusiewicz z rodziną ²¹²	[zamordowani w Łobaczówce]		
279.		3	Waś Karol [z rodziną]	[zamordowani w Łobaczówce]		
280.		3	Kozłowsky [z rodziną] ²¹³			
281.	40	1	Maciąg Anna ²¹⁴	zam[ordowana] 11 VII [1943 r.]	w Porycku w kościele,	zeczaję mąż i ojciec
282.	36	1	[Maciąg] Adela, córka ²¹⁵	zam[ordowana]	w Pieczechwostach ²¹⁶ , pow. Horochów	
283.	36	11	Gawlik Stanisław	zamor[dowani] w Starymstaw[iu] ²¹⁷ , pow. Horochów, Fusów ²¹⁸		
284.	33		[Gawlik] Antoni			
285.	38		[Gawlik] Maria			
286.	15		[Gawlik] Józef			
287.	13		[Gawlik] Janina			
288.	11		[Gawlik] Zofia			
289.	8		[Gawlik] Edward			
290.	7		[Gawlik] Mieczysław			
291.	3		[Gawlik] Władysław			
292.	2		[Gawlik] Helena			
293.	6		[Gawlik] Teresa			
294.	24	3	Postudnierowska Barbara	zamordowani w Fusowie, pow. Horochów		

²¹⁰ W BOZW istnieją cztery wpisy odnoszące się do członków rodziny Maksymowiczów zamordowanych w Łobaczówce: Maksymowicz Bronisława; Maksymowicz Melania; Maksymowicz Zofia; Maksymowicz, brak imienia; w każdym wpisie występuje ten sam opis: zamordowana/y razem z trzema członkami swojej rodziny, data śmierci: lipiec 1943 r.

²¹¹ Łobaczówka, majątek, wieś, gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

²¹² W BOZW brak wpisu poświęconego tej rodzinie, istnieje tylko rekord: Matusiewicz (rodzina); zamordowani w Lubieszowie, liczba ofiar: pięć.

²¹³ W BOZW istnieją cztery wpisy, które mogą dotyczyć ofiar wymienionych w tej pozycji: Kozłowski (rodzina), nieustalona liczba osób, data śmierci: 13 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Sielec; Kozłowski (rodzina), liczba osób: trzy, data śmierci: maj 1945 r., miejsce zbrodni: Uwsie; Kozłowski A., brak imienia (z rodziną), nieustalona liczba osób, data śmierci: 1943 r., miejsce zbrodni: Rusnów; Kozłowski, brak imienia (z rodziną), nieustalona liczba osób, data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce śmierci: Łobaczówka.

²¹⁴ W BOZW odnotowano: zastrzelona z córką, data śmierci: 11 VII 1943 r.

²¹⁵ W BOZW odnotowano: zastrzelona z matką w kościele w Porycku, data śmierci: 11 VII 1943 r.; błąd w wieku córki bądź matki.

²¹⁶ Pieczechwosty, majątek, wieś, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

²¹⁷ Starystaw, wieś, gm. Skobelka, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

²¹⁸ Fusów, majątek, wieś, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

295.	5		Postudnierowski Władysław	mordercy: Omdlianczuk Fedor z Fusowa, drugi z Kniazia – milicjant ukr[aiński], imię Adam	
296.	1		[Postudnierowski] Kazimierz		
297.	35	4	Szumski Adolf – rolnik	zamor[dowany] we wsi Zahajce ²¹⁹	
298.			Szumska – żona		
299.			Szumski – syn		
300.			[Szumski] – dziecko		
301.	70	5	Podkomeński	zamord[owany]	w Zahorowie ²²⁰ , pow. Horochów
302.	60		Podkomeńska – żona		
303.	28		Podkomeński Stanisław		
304.	25		Podkomeńska Stanisława		
305.			dziecko [Podkomeński]		
	[suma]	1044			

[s. 13]

306.	75	6	Kmecik Franciszek	zamor[dowani] w Kolonnej ²²¹ , pow. Włodzimierz, w kościele w Porycku	
307.			[Kmecik] żona		
308.			[Kmecik] córka Maria		
309.			zięć Leś		
310.	3		wnuczka Alicja	zamordowali Ukraińcy z Kolonnej : Francuz Ołeks	
311.	1		wnuczka Róża		
312.	18	1	Markowski Stanisław	zamor[dowany] przez Dzurę Fanoška z Kolonnej	
313.		1	Skibiński Edward ²²²		
314.	14	2	Markowska Janina	zamordowani w Kolonnej , pow. Włodzimierz,	
315.	50		Markowska – matka	zamor[dował] Leszczuk Denys Maluk	
[^a]			Tymosz szukał za woźnicami, by ich pomordować		
316.	31	3	Kubis Maria	zamordowana w Demance ²²³	zeznaje mąż
317.	5		[Kubis] Danuta		

^a W dokumencie przekreślona liczba 316.

²¹⁹ Zahajce Wielkie, wieś, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

²²⁰ Nowy Zahorów (Zahorów), wieś, gm. Chorów, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

²²¹ Kolonna, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

²²² W BOZW istnieje jedynie wpis: Skibiński Edward; wiek: 7 lat, zamordowany z rodzicami i rodzeństwem.

²²³ Prawdopodobnie chodzi o Dementę Poddniestrzańską, wieś, gm. Żydaczów, pow. Żydaczów, woj. stanisławowskie.

318.	3 tygodnie		[Kubis] Zofia		
319.	56	2	Grejner Władysław ²²⁴	zamordowany w Stachówce ²²⁵ 12 V [1943 r.]	
320.	21		[Grejner] Franciszek	[zamordowany w Stachówce] przed Zielonymi Świątkami	
321.	16	2	Bojanowska Halina ²²⁶	zamordowane w Janówce ²²⁷	zeczna żona [sic!]
322.	13		[Bojanowska] Zofia ²²⁸		
323.	65	1	Maksymowicz Antoni ²²⁹	[zamordowany] w Janówce	
324.	35	1	Wąsowiczowa Józefa ²³⁰	zamor[dowana] na kol. Jażwinki ²³¹ , gm. Niemowicze ²³² Mordercy: Bora – był w tej paczce ze Znasicz – Zenorowski Aleksander, Ciuś Maksym, Abramczuk Syrko	
325.		1	Saroński Dominik		
326.	72	2	Libera Jan ²³³	zamord[owani] na Wyrce ²³⁴ , 16 VII [1943 r.]	zeczna syn i brat
327.	43		Libera Antoni ²³⁵		
328.		1	Miedziński Józef ²³⁶	robotnik w cukrowni w Babinie – Żytyń ²³⁷	
329.	53	1	Jelonek	zamordowany na żniwach u swojej siostry (Miedzińskiej)	zeczna Ostrowski Wacław
330.	27	1	Bagiński Stefan	zamor[dowany] w Kudrance ²³⁸	
331.	36	1	Choiński Marian	[zamordowany] w Rzeczach ²³⁹ 3 VIII [1943 r.]	
	[suma]	1070			

²²⁴ W BOZW istnieje wpis: Grajner/Grejner Władysław; data śmierci: 12 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka.

²²⁵ Stachówka, wieś, gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²²⁶ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r.

²²⁷ Janówka, kol., gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

²²⁸ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r.

²²⁹ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r.

²³⁰ W BOZW istnieje wpis: Wąsowicz, brak imienia; data śmierci: 12 V 1943 r. (lub lipiec 1943 r.), miejsce zbrodni: kol. Jażwinki (gm. Niemowicze).

²³¹ Jażwinki, kol., gm. Niemowicze, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²³² Niemowicze, majątek, wieś, gm. Niemowicze, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²³³ Por. poz. 1518.

²³⁴ Wyrka, wieś, gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

²³⁵ Por. BOZW; wiek: 38 lat, data śmierci: 16/17 VII 1943 r. Por. poz. 1518.

²³⁶ W BOZW istnieje wpis: Miedziński Stanisław; pracownik cukrowni w Babinie.

²³⁷ Żytyń (Żytyń Mały, Żytyń Wielki), wieś, gm. Aleksandria, pow. Równe, woj. wołyńskie.

²³⁸ Kudranka, wieś, gm. Ludwipol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

²³⁹ Rzeczki, majątek, wieś, gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

[s. 14]

332.	60	6	Wojciechowski Adam ²⁴⁰	zamor[dowany] w Kudrance	zeczna je Jani- na Bagińska
333.	60		Wojciechowska Ma- rianna	[zamordowana w Kudrance]	
334.	30		Wojciechowski Ludwik	[zamordowany w Kudrance]	
335.	30		Wojciechowska Anna	[zamordowana w Kudrance]	
336.			Wojciechowski – chłó- pak	[zamordowany w Kudrance]	
337.			Wojciechowska – dziewczynka	[zamordowana w Kudrance]	
338.	32	4	Bondarczuk Julia	[zamordowana w Kudrance]	
339.			[Bondarczuk] – trzy dziewczynki	[zamordowane w Kudrance]	
340.	32	4	Mendaluk Adolf ²⁴¹	[zamordowany w Kudrance]	
341.	2		[Mendaluk] Francisz- ka ²⁴²	[zamordowana w Kudrance]	
342.			[Mendaluk] – dwaj chłopcy ²⁴³	[zamordowani w Kudrance]	
343.	55	1	Piasecka Maria ²⁴⁴	[zamordowana w Kudrance]	
344.	55	1	Tomaszewski ²⁴⁵	zamordowany w Mizocz ²⁴⁶	
345.		1	Ambroźniakowa ²⁴⁷	[zamordowana] na żniwach	
346.		1	Giżycka	[zamordowana na żniwach]	
347.		1	Stankiewicz – syn koś- cielnego ²⁴⁸	[zamordowany na żniwach]	
348.	40	1	Kuczyński Filip ²⁴⁹	zamor[dowany] 21 IV [1943 r.] w Józefówce ²⁵⁰ ,	zeczna je p. Sarkady

²⁴⁰ W BOZW nie odnotowano tej ofiary, istnieje jednak wpis: Wojciechowski Adam; zamordowany przez upowców w 1943 r., miejsce zbrodni nieustalone.

²⁴¹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie podano błędną nazwę miejsca zbrodni, por. rekord: Mendaluk Franciszka.

²⁴² W BOZW istnieje wpis: Mendaluk Franciszka; „córka Adolfa i Anny, lat 3. Zamordowana z braćmi Bronisławem i Zygmuntem przez Ukraińców”, data śmierci: 30 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Rzeczek/Reczek wieś.

²⁴³ W BOZW istnieją dwa wpisy, które mogą dotyczyć ofiar wskazanych w tej pozycji: Mendaluk Bronisław, syn Adolfa i Anny, lat 5, zamordowany z rodzeństwem, data śmierci: 30 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Rzeczek/Reczek; Mendaluk Zygmunt, syn Adolfa i Anny, lat 4, brat zamordowanych w dniu 30 VI 1943 r., data śmierci: 13 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Rzeczek/Reczek.

²⁴⁴ Por. BOZW; wiek: 59 lat, zamordowana 30 VI 1943 r. w miejscowości Rzeczek/Reczek.

²⁴⁵ W BOZW istnieje wpis: Tomaszewski Marcin; wiek: 58 lat, data śmierci: 12 VIII 1943 r.

²⁴⁶ Mizocz, majątek, miasteczko, st. kol., gm. Mizocz, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

²⁴⁷ W BOZW istnieje wpis: Ambroziak Józefa; wiek: 50 lat, data śmierci: 25 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

²⁴⁸ W BOZW istnieje wpis: Stankiewicz Krzysztof; wiek: 20 lat, syn kościelnego, data śmierci: 12 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz. Por. poz. 1241.

²⁴⁹ Por. BOZW; wiek: 39 lat, data śmierci: 22 IV 1943 r. Por. poz. 1350, 1602.

²⁵⁰ Józefówka, kol., gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

349.	60	1	Polak Andrzej ²⁵¹	zamor[dowany] 25 III [1943 r.] w Buszczy ²⁵² , pow. Zdołbunów ²⁵³ – męczony, potem zastrzelony przez Ukraińców tej wsi (40) – Samczuk Stefan, Samczuk, Kondrasiuk Roman, Kondrasiuk Dymitr, Góral Nestor, Góral Roman, Kondrasiuk Roman ²⁵⁴ , Jakub	
350.	45	1	Szóstka Jan ²⁵⁵	zam[ordowany] 4 III 1943 r. w Buszczy	
351.	35	1	Raczyński Marek ²⁵⁶	[zamordowany] 30 III 1943 r. [w Buszczy]	
352.	21	1	[^a] Szóstka Aleksander ²⁵⁷	zam[ordowany] 6 III 1943 r. w Buszczy	^b Madaj Franciszek ^b
353.	37	1	Marszałkowa Antonina (mąż w Anglii)	zamor[dowana] koło Jadwipola ²⁵⁸ , pow. Równe (15 km od Równego) w połowie sierpnia 1943 r. – przez bandę ukraińską z okolicznych wsi	^b Daszkiewicz ^b
	[suma]	1095			

354.		4	Konopko Stanisław z rodziny ²⁵⁹	zamordowani w lipcu 1943 r., Kupowalce ²⁶⁰ , pow. Horochów, par. Horochów – siekierami i nożami zamordowani	
355.		6	Łazowscy (krewni zeznajęcej): Aleksander ²⁶¹ , Romualda, Pelagia, Antonina z dzieckiem Elwirą, z babcią staruszką – 60 [lat] – Marceliną	w Kupowalcach, pow. Horochów w połowie lipca 1943 r.	
		60	[60] osób	na Kupowalcach	

[s. 15]

^a W dokumencie przed nazwiskiem skreślone litery scho.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

²⁵¹ Por. poz. 1194.

²⁵² Buszcza, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

²⁵³ Zdołbunów, miasto, gm. Zdołbunów, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

²⁵⁴ Wymieniony dwukrotnie w tym wykazie, por. poz. 349.

²⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Szóstka Jan/Szustka Jan; wiek: 47 lat, data śmierci: 5 III 1943 r. Por. poz. 1195.

²⁵⁶ Por. BOZW; wiek: 32 lata, data śmierci: 24 III 1943 r.

²⁵⁷ Por. poz. 1195.

²⁵⁸ Jadwipol, kol., gm. Równe, pow. Równe, woj. wołyńskie.

²⁵⁹ W BOZW istnieją dwa wpisy, które mogą dotyczyć ofiar wskazanych w tej pozycji: Konopko (rodzina), liczba ofiar: sześć, data śmierci: 16/17 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Kupowalce; Nowina-Konopka/Konopko Stanisław, liczba ofiar: trzy, 16/17 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Kupowalce.

²⁶⁰ Kupowalce, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

²⁶¹ W BOZW istnieje wpis: Łazowski Aleksander; wiek: 49 lat, „zginął z żoną Romualdą, córką Pelagią, synową Antonią z d. Bogulską oraz 4-letnią wnuczką Elwirą”, data śmierci: 16 lub 17 VII 1943 r.

356.		8	Sawiccy	zamor[dowani] 15 VII 1943 r. [na Kupowalcach]	
357.		6	Gilewicz		
358.		5	Wójcicy ²⁶²		
359.	45	1	Żukowski (wuj zeznający) Stanisław ²⁶³	zamor[dowany] 15 VII [1943 r.] – siekierami mordowani przez Ukraińców	*Gruszecka Franciszka*
360.	18	1	Kuczyński Tadeusz ²⁶⁴	zamor[dowany] w Józefówce 21 IV 1943 r.	zeznaje naoczny świadek śmierci Macewski
361.	37	1	Piruta Leopold	zamordowany w Łucku	
362.	[ur.] [b] 1907	1	Pirzecki Edward ²⁶⁵	[zamordowany] w Stachówce ²⁶⁶ , w walce z Ukraińcami	
		23	Stachówka była otoczona; kobiety i dzieci zjechały się koło kolonii Karczemki ²⁶⁷ , Czajkowa ²⁶⁸ , Mostów ²⁶⁹ , Brzeziny ²⁷⁰ , Orłowa ²⁷¹ – kilka rodzin z Jeziora ²⁷² , z Kanonicz ²⁷³ ; zginął w czasie napadu w walce 12 V 1943 r. Zginęły 23 osoby. Niemcy wydali broń bulbowcom ^c – przeszło 60 zginęło.		
		[d]			
363.	32	1	Rudnicki Bronisław ²⁷⁴	zginęli w boju	
364.	37	1	Łoś Stanisław ²⁷⁵		

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka zieloną kredką.*

^b *Notatka 362:* Stachówka. Stachówka była otoczona, kobiety i dzieci zjechały się z Karczemki, Czajkowa, Mostów, Brzeziny, Orłowa, kilka rodzin z Jeziora, z Kanonicz. W czasie napadu 12 V 1943 r. zginęły 23 osoby. Wieś się broniła. Niemcy wydali broń. Był to napad bulbowców, [w] którym zginęło 60 os[ób].

^c *W dokumencie Buldomów [sic!].*

^d *W dokumencie przekreślona liczba 60.*

²⁶² W BOZW istnieje wpis: Wójcik (rodzina); „dzieci Stanisława i Marii [...] w wieku od roku do 6 lat. Zamordowane z rodzicami”, liczba ofiar: trzy, data śmierci: 16 lub 17 VII 1943 r.

²⁶³ W BOZW istnieje wpis: Żukowski Stanisław; „zginął razem z matką w dzień po napadzie UPA na wieś Kupowalce. [...] Był pokłuty bagnietem, a następnie zastrzelony”, wiek: 43 lata, data śmierci: 16/17 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Kupowalce.

²⁶⁴ Por. BOZW; wiek: 16 lat, data śmierci: 22 IV 1943 r. Por. poz. 1350, 1602.

²⁶⁵ W BOZW istnieje wpis: Piniński Edward; wiek: 36 lat, „zginął w boju z upowcami”, data śmierci: 12 V 1943 r.

²⁶⁶ Stachówka, kol., gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²⁶⁷ Karczemka, kol., gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²⁶⁸ Czajków, kol., gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²⁶⁹ Mosty, wieś, gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²⁷⁰ Brzezina, kol., gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²⁷¹ Orłowo, leśniczówka, gm. Korytnica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

²⁷² Jezioro, wieś, gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²⁷³ Kanonicze, wieś, gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

²⁷⁴ W BOZW istnieje wpis: Brodnicki Stanisław; wiek: 32 lata, data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka. Por. poz. 1304.

²⁷⁵ Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka.

365.		1	Wilczyński Zygmunt z Andrugi ²⁷⁶		
366.	19	1	mężczyzna z Czajkowa ²⁷⁷		
367.	20	1	Bugajewski Marcin ²⁷⁸		
368.	5		Makarewicz Gustaw ²⁷⁹		
369.			Bugajewski Stanisław ²⁸⁰		
370.	[ur.] 1915	1	Dyszczakowska Stanisława	26 VII [1943 r.] przez Ukr[aińców] w stodole w Szymkowcach ²⁸¹ , pow. Horochów; mordercy: Nyżnyk Dymytro, [Nyżnyk] Kuźma, Nawrocki Adam	
371.	[ur.] 1934	1	Dyszczakowska Teresa	[26 VII 1943 r. przez Ukraińców w Szymkowcach, pow. Horochów]	
372.	[ur.] 1942	1	[Dyszczykowska] Henryka	[26 VII 1943 r. przez Ukraińców w Szymkowcach, pow. Horochów]	
373.	59	1	Drewnowska Franciszka	[26 VII 1943 r. przez Ukraińców w Szymkowcach, pow. Horochów]	
374.	22	1	[Drewnowska] Maria ²⁸²	[26 VII 1943 r. przez Ukraińców w Szymkowcach, pow. Horochów]	
375.		1	Górecki Zbigniew	[26 VII 1943 r. przez Ukraińców w Szymkowcach, pow. Horochów]	
	[suma]	1215 ^a			

376.		1	Sobczewski (policjant)	zam[ordowany] w Bereżcach ²⁸³	
377.		1	[Sobczewski] ²⁸⁴	z Krzemieńca zam[ordowany]	
378.		1	Warfalkówna (pracownica szpitalna)		zeznaje Sankowski

[s. 16]

^a Błąd w podsumowaniu strony, powinno być 1239.

²⁷⁶ W BOZW istnieje wpis: Wilczyński Zygmunt; wiek: 30 lat, data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka. Por. poz. 1304.

²⁷⁷ W BOZW znajduje się rekord: brak nazwiska, brak imienia; wiek: 19 lat, pochodził z Czajkowa, data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka.

²⁷⁸ W BOZW istnieje wpis: Bułgajewski Marcin; data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka.

²⁷⁹ Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka. Por. poz. 1297.

²⁸⁰ W BOZW istnieje wpis: Bułgajewski Stanisław; wiek: 20 lat, data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka.

²⁸¹ Szymkowce, wieś, gm. Kołodno, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

²⁸² W BOZW istnieje wpis: Drewnowska Maria; zmarła w transporcie Polaków do Lwowa, data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (pow. Horochów).

²⁸³ Bereżce (Bereźce), majątek, miasteczko, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

²⁸⁴ W BOZW istnieje wpis: Sobczewski Walery; miejsce zamieszkania: Krzemieniec, data śmierci: 5 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Krzemieniec.

379.	58	1	Rutkowska Maria	zabita w Martyszkowcach ²⁸⁵ na początku sierpnia 1943 r. przez Ukraińców (ich komendantem – Stefan Koryśnik i Piotr Koryśnik)	
380.	96	1	Kanteluk Franciszek	zamordowany w sierpniu 1943 r. w Martyszkowcach	
381.	60	4	Rutkowski Jan	[zamordowany w sierpniu 1943 r. w Martyszkowcach]	
382.	48		Rutkowska Maria	[zamordowana w sierpniu 1943 r. w Martyszkowcach]	
383.	74		Rutkowski Szymon	[zamordowany w sierpniu 1943 r. w Martyszkowcach]	
384.	65		Rutkowska Rozalia	[zamordowana w sierpniu 1943 r. w Martyszkowcach]	
385.	48	2	Mielniczuk Mikołaj ²⁸⁶	[zamordowany w sierpniu 1943 r. w Martyszkowcach]	
386.	42		[Mielniczuk] Aleksandra	[zamordowana w sierpniu 1943 r. w Martyszkowcach]	
387. [a]	52	40	Kaszteluk Maria	zam[ordowano] około 40 osób	
388.	77	2	Janiszewski Wincenty ²⁸⁷	zamordowany w Boguszówce ²⁸⁸ , pow. Dubno	
389.	78		Janiszewska Natalia ²⁸⁹		
390.	65, 27	2	2 Krajewskie	zamordowane w czerwcu 1943 r.	
391.	37	1	Janiszewski Stanisław	zamordowany w sierpniu 1943 r.	
392. [b]		1	Winckowska Aniela	[zamordowana w sierpniu 1943 r.]	
		17	[17] osób zamordowanych		wedle zeznań: Janiszewski
393.		1	Kamiński Piotr	zginął w Dubnie w walce z Ukraińcami jako komendant policji polskiej	
394.		1	Nigrin Łucjan ²⁹⁰	zamordowany w Krzemieńcu przez Ukr[aińców]	
395.		1	inżynier Gorecki ²⁹¹	[zamordowany w Krzemieńcu przez Ukraińców]	

^a Notatka 387: Martyszkowce. Napad był w sierpniu 1943 r. Wymordowano około 40 osób.

^b Notatka 392: Boguszówka. Napad w sierpniu 1943 r. Osób zamordowano około 17.

²⁸⁵ Martyszkowce, wieś, gm. Wyszogródek, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

²⁸⁶ Por. BOZW; data śmierci: 2 VIII 1943 r.

²⁸⁷ Por. BOZW; rok śmierci: 1943 r.

²⁸⁸ Boguszówka (Bogusze), kol., gm. Malin, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

²⁸⁹ Por. BOZW; rok śmierci: 1943 r.

²⁹⁰ Por. BOZW; data śmierci: 2 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone.

²⁹¹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie błąd w zapisie nazwiska. W bazie znajduje się rekord: Górecki, brak imienia; inżynier, data śmierci: 5 VI 1943 r.

396. [a]		60	Kudranka Kudrankę opuszczono, skoro przez 2 dni bez przerwy paliły się wioski okoliczne – banda zajęła Kudrankę. Bandy – założyły szpitale, kancelarie – które są oparciem jej. Sami uchodźcy wyjeżdżali do Tuczyna ²⁹² pod opieką wojska niemieckiego (7 fur) – po drodze wymordowano 5 fur, na drugi dzień wymordowano 9 fur – ocalał jeden.	
	[suma]	1352		

			Renczyński Wacław ²⁹³		
397.	56	2	Bagiński Franciszek ²⁹⁴	zamordowani na furze	
	49		Bagińska Marcelina ²⁹⁵		
398.		6	Renczyński Fabian ²⁹⁶		
			Renczyńska Bronisława z dwojgiem dzieci ²⁹⁷		
399.			Renczyński Michał ²⁹⁸	zamordowany, a syn umarł w szpitalu w Ko-stopolu	
400. [b]	60	4	Renczyński Roman ²⁹⁹		
		1	żona Aleksandra ³⁰⁰ , syn Gracjan, synowa Hanna, Tomasz ³⁰¹		
		2	Renczyński Andrzej z rodziną (2 osoby) ³⁰²		
			zostało 11 fur w lesie pustanickim – nie mogli się przedostać do Tuczyna. Kierownikiem akcji, choć sam nie mordował, był Ukrainiec Aleksander		

[s. 17]

^a *Notatka 396:* Gdy już przez 2 dni bez przerwy paliły się okoliczne wsie, ludność sama opuściła wieś. Wtedy banda zajęła Kudrankę i założyła tam swój obóz. Były tam szpitale, kancelarie. Sami uchodźcy wyjeżdżali do Tuczyna pod opiekę wojska niemieckiego, tj. 7 fur. Po drodze wymordowano 5 fur, na drugi dzień 9 fur. Ogółem zginęło **60 osób**.

^b *Notatka 400:* Zostało jeszcze 11 fur w lesie, nie mogli przedostać się do Tuczyna. Kierownikiem akcji przeciw Polakom, choć sam nie mordował, był Aleksander, jedyny Ukrainiec we wsi czysto polskiej. Sztab bandy stał w pobliżu. Z początku było spokojnie. Później zaczęły się rabunki, kradli różne rzeczy, zwłaszcza konie. Polaków uspokajano: „Nie trzeba uciekać” – w końcu zrobili atak 10 VIII [19]43 r. Brakuje 50 rodzin – razem około 100 osób.

²⁹² Tuczyn, miasteczko, wieś, gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

²⁹³ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie, być może chodzi o Wacława Rzeszczyńskiego.

²⁹⁴ Por. BOZW; wiek: 60 lat, data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

²⁹⁵ Por. BOZW; wiek: 59 lat, data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

²⁹⁶ W BOZW istnieje wpis: Reszczyńska Fabian; data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

²⁹⁷ W BOZW istnieje wpis: Reszczyńska Bronisława; brak informacji o dzieciach, data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

²⁹⁸ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Być może chodzi o Michała Rzeszczyńskiego.

²⁹⁹ W BOZW istnieje wpis: Reszczyński Roman; data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

³⁰⁰ W BOZW istnieje wpis: Reszczyńska Aleksandra; data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

³⁰¹ W BOZW istnieje wpis: Reszczyński Tomasz; data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

³⁰² W BOZW istnieje wpis: Reszczyński Andrzej; brak informacji o rodzinie, data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Leonówka.

		100	brakuje 50 rodzin – bliższych danych o nich nie ma. Wieś czysto polska – jeden Ukrainiec, który był konfidentem bandy ukraińskiej (właśnie Aleksander). Sztab bandy stał w pobliżu – „nie trzeba uciekać” – najpierw rabunki, różne rzeczy kradli – konie, a w końcu zrobili atak 10 VIII 1943 r.	zecznae Bagiński Hipolit
Wierzchów³⁰³, pow. Ostrów, par. Ostrów				
401. [a]	[ur.] 1902	1	Laskowski Bolesław w kwietniu 1943 r. – jechał wozem, ściągnęli z fury i mordowali aż zamęczyli. Zeczający był męczony z Laskowskim, zostawili go, bo myśleli, że już nie żyje.	
		50	w Wierzchowie wymordowano około 50 osób, które zostały następnie spalone.	^b Węclawik ^b
402.		4	Kant Mieczysław zam[ordowany] w Białozórce , pow. Krzemieniec przy końcu maja 1943 r. przez Ukraińców – podpalili dom – trzech zastrzelili, którzy uciekali przez okno, mąż zeczającej poparzony, ale w szpitalu umarł.	^b Kant Zofia ^b
	[suma]	1422 ^c		

[s. 18]

403.		1	Jan Kwaśniak	zamor[dowany] 15 VIII 1943 r. w Mytnicy³⁰⁴ , pow. Dubno	przejeżdżali przez granicę i wieźli słomę, Ukraińcy zamordowali
404.		1	Oleksak Pelagia	19 VIII 1943 r. zam[ordowana] – zastrzelili ją	
405. [d]		1	Poleczyk Józef z całą rodziną	na początku sierpnia w Janówce , pow. Horochów – spaleni przez bandy ukr[aińskie]	
		42	zamordowano w Janówce 42 osoby		^c R.[K.] Wójcik ^c

^a Notatka 401: Wierzchów – Ostróg. Wymordowano około 50 osób, których ciała spalono następnie. Napad był w kwietniu? 1943 r.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

^c Błąd w podsumowaniu strony, powinno być 1546.

^d Notatka 405: Janówka – Horochów. Zamordowano razem 42 osoby. Napad w sierpniu 1943 r.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

³⁰³ Miejscowość trudna do zidentyfikowania, być może chodzi o Wierzchów, folw., wieś, gm. Chorów, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie, co jednak pozostaje w sprzeczności z podaną w źródle lokalizacją: „pow. Ostrów, par. Ostrów”. Być może spisujący zeznanie popełnił błąd, a faktycznie chodzi o pow. Ostróg, który był siedzibą parafii, na jej terenie także znajdowała się miejscowość Wierzchów.

³⁰⁴ Mytnica, kol., wieś, gm. Tesłuhów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

406.		5 ^a	szwagier zeznającego Burdziąg Stanisław, z żoną Heleną i trojgiem dzieci	zam[ordowany] w czerwcu 1943 r. w Janówce koło Beresteczka ³⁰⁵	
407.		1	syn zeznającego – Błąd Wiesław	w Skobelkach ³⁰⁶ , par. Horochów, w tym samym czasie – znikł bez śladu	^b Jan Błąd ^b
408.		1	mąż zeznającej, Zieliński Władysław	zamor[dowany] 5 maja 1943 r. w Tuczynie , pow. Równe, par. Tuczyn – zastrzelony przez bandę ukraińską – zginął jako szofer wyprawiający się przeciw bandzie – zam[ordowany] położył ich dwudziestu, ale brakło mu nabojów i zginął	
409.		3	Kadoszyn Stanisław	zamordowany i spalony z dwoma córkami, Zuzią i Halinką (20 i 18 [lat]), spalono jedną z ojcem, druga żyła do następnego dnia	
410.	20	1	Szymański Władysław	zamordowany i spalony 1 maja ^c [1943 r.]	
411.	60, 70	2	Sommerfeld Antonina i Józef	zamordowani i spaleni	^b Apolonia Zielińska ^b
Pikło ³⁰⁷ pow. Kostopol					
412.		1	Rachwalina Kuriatówna	25 V 1943 r. w nocy w mieszkaniu mordowali	
413.		2	Wojciechowski Stanisław ³⁰⁸ (19 ran), Kucharski ³⁰⁹	mord[owany] i duszony sznurkiem w Małużcach koło Małyńska, pasł bydło – Kucharski pasł z nim razem i zamordowali go	
	[suma]	1483			

^a Poprawiono z 1 na 5.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^c Nadpisano nad cyfrą 1.

³⁰⁵ Beresteczko, wieś, gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

³⁰⁶ Skobelka, wieś, gm. Skobelka, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

³⁰⁷ Pikło – miejscowość niezidentyfikowana. Być może chodzi o os. Pypło, gm. Ludwipol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

³⁰⁸ W BOZW istnieje wpis: Wojciechowski Stanisław; wiek: 13 lat, data śmierci: 23 lub 24 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Małuszka/Małyńska.

³⁰⁹ W BOZW istnieje wpis: Kucharski Mieczysław; wiek: 15 lat, data śmierci: 23 lub 24 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Małuszka/Małyńska.

[s. 19]

			^a Bogacki Władysław ur. w 1910 r.	Młynów ³¹⁰ , pow. Dubno	
			Bogacka Regina [ur.] 1 IV 1923 r.	[Młynów, pow. Dubno]	
			Bogacki Waldemar 5 III 1943 r. ^a	[Młynów, pow. Dubno]	
414.		1	Grębowski Franciszek	chory, spalony w mieszkaniu – ojciec zeznającej na kolonii Lado ³¹¹ , pow. Sarny, par. Sar- ny – 12 V 1943 r., w południe o godz. 12.00	
415.		1	męża brat – Brzozowski Marcel	na kolonii Olszanicy ³¹² – w maju 1943 r., w mieszkaniu zabity, zerwano podłogę i zako- pano go tam	^b Brzozowska Anna ^b
416.		3	Pasternak Józef ³¹³	zam[ordowany] w Nowakach ³¹⁴ , pow. Sarny, par. Włodzimierz, z żoną Zosią i synem Julkiem – po żniwach zaraz w tym miesia- cu jak żyto żęło się	
417.		2	Wydrów – dwoje – sta- ry mąż i żona	zabrali z domu, odwieźli pół kilometra i postrzelali	
418.		1	staruszka Józefa Wy- drowa (90 lat)	zastrzelili w [°] sierpniu napad na ^d kościół we Włodzimierzcu	
419.		2	Janina ³¹⁵ i Hanna ³¹⁶ Krasickie	zostali podminowani, 4 osoby poranione (Józef Kucharski)	niepiśmienne: Aniela Sawiń- ska i Józefa Karaban
420.		1	[°] Kuczyński Włady- sław – wuj zeznającej	został spalony w czerwcu 1943 r.	
421. [°]		25	razem pomordowano 25 osób	w Dermance ³¹⁷ , pow. Kostopol	^g Józefa Brzozows[ka] ^g

^{a-a} Fragment zapisany ołówkiem.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^c W dokumencie przekreślone litery paźdz.

^d Nadpisano nad napad.

^e W dokumencie przekreślone nazwisko Bronowicki.

^f Notatka bez numeracji: Dermanka–Kostopol. Napad w czerwcu 1943 r. Wymordowano 25 osób.

^{g-g} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

³¹⁰ Młynów, miasteczko, gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

³¹¹ Lado, fut., gm. Niemowicze (lub wieś, gm. Klesów), pow. Sarny, woj. wołyńskie.

³¹² Olszanica, fut., gm. Niemowicze, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

³¹³ Por. poz. 1533.

³¹⁴ Nowaki, majątek, wieś, gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

³¹⁵ Por. BOZW; data śmierci: sierpień 1943 r.

³¹⁶ W BOZW istnieje wpis: Anna Krasicka; data śmierci: sierpień 1943 r.

³¹⁷ Dermanka, kol., wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

422.		8	8 osób	3 II 1943 r. o godz. 10.00 w dzień w kolonii Janówce pomordowani siekierami	
	[suma]	1527			

^a1527 przez Ukraińców^a

423.		3	Bronisław Tudorowicz ³¹⁸		
			żona Leontyna [Tudorowicz] ³¹⁹		
			syn Antoni [Tudorowicz] ³²⁰		
		2	córka zamężna Władysława Kupera ³²¹ z mężem Feliksem ³²²		
		1	Tadeusz Solarczyk ³²³		
		2	Chorążeczski ^b i Hnatecki		
		1	Orzechowski Feliks ³²⁴	w maju porąbany siekierami	
			Bronisław Sawicki ³²⁵	porąbany i w tydzień potem umarł	
424.		2	małżeństwo w Sarnach – Ganowsy ³²⁶	poszli na wieś coś wymienić i ich porąbali	
425.		1	Mokrzycki w Sarnach	pokłuty nożami na polu	niepiśmienna Bąk Olga

[s. 20]

^{a-a} Dopisano u góry strony, powtórzono liczbę 1527.

^b Tak w oryginale. Być może chodzi o odnotowane w BOZW nazwisko Chorążyczewski.

³¹⁸ W BOZW istnieje wpis: Teodorowicz Bronisław; data śmierci: 2 lub 3 II 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Janówka (pow. Sarny, gm. Niemowicze).

³¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Teodorowicz Leontyna; data śmierci: 2 lub 3 II 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Janówka (pow. Sarny, gm. Niemowicze).

³²⁰ W BOZW istnieje wpis: Teodorowicz Antoni; data śmierci: 2 lub 3 II 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Janówka (pow. Sarny, gm. Niemowicze).

³²¹ W BOZW odnotowano: Kopera Władysława, data śmierci: 3 II 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Janówka (pow. Sarny, gm. Niemowicze).

³²² W BOZW istnieje wpis: Kopera Feliks; data śmierci: 3 II 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Janówka (pow. Sarny, gm. Niemowicze).

³²³ Por. BOZW; data śmierci: 2 lub 3 II 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Janówka (pow. Sarny, gm. Niemowicze).

³²⁴ W BOZW w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „Upowcy podczas napadu na kolonię roztrzaskali mu głowę kijami”; data śmierci: 12 lub 13 V 1943 r., miejsce zbrodni: Folwark/Ost-Folwark/Folwarek.

³²⁵ W BOZW występują dwie osoby o tym nazwisku: Bronisław Sawicki, wiek: 15 lat, „napastnicy kazali ofiarom położyć się na podłodze, a po skrzepowaniu zamordowali je siekierami”, data śmierci: 9 II 1943 r., miejsce zbrodni: Parośla I (Parośl Pierwsza); Bronisław Sawicki, data śmierci: 3 V 1943 r. lub 11 XI 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Janówka (pow. Sarny, gm. Niemowicze).

³²⁶ W BOZW istnieje wpis: Ganowski (rodzina); rok śmierci: 1943, miejsce zbrodni: Klesów, pow. Sarny.

Ugły ³²⁷ , pow. Stepań ³²⁸ , par. Stepań					
426.		2	Cidas Władysław z żoną Rozalią	zamor[dowani] w maju 1943 r.; poszli na wieś i ich zamordowano	
427.		1	Tokarska Teofila	poszła na wieś	
428.		2	Rożewicz Konstanty ³²⁹	zginął w czasie napadu od kuli	
			[Rożewicz] Ludwik ³³⁰	[zginął w czasie napadu od kuli]	
429.			Orzechowska Maria ³³¹	mordowali ją bagnetami w czasie napadu	^a Sawicka J. ^a
Brzezina, par. Włodzimierz					
430. [b]		około 50	napadli rankiem przed Wielkanocą, zaczęli mordować siekierami, tylko 30 zostało bez rąk i nóg		
	[suma]	1596 ^c			

[s. 21]

484. ^d		4	Klechnowicz z żoną i dwójgim dzieci	zamordowani w Zaciszu ³³² koło Poczajowa, przez Ukraińców 10 VII 1943 r., następnie spaleni	
485.		2	Madej i syn (czteroletnie dziecko)	zamordowani 10 VII 1943 r. w Zaciszu	
486.		1	Żmuda ³³³	spalony 10 VII [1943 r.] przez Ukraińców z sąsiednich wsi Komarówce ³³⁴ , pow. Krzemieniec	
487.		1	Bojarski Bolesław ³³⁵	gorzelany ³³⁶ w Cecyniówce ³³⁷ , pow. Krzemieniec w pierwszej połowie kwietnia 1943 r.	

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^b Notatka 430: Brzezina–Włodzimierz. Napad przed Wielkanocą 1943 r. Zamordowano około 30 osób.

^c Błąd w podsumowaniu strony, powinno być 1718.

^d W dokumencie brak poz. 431–483.

³²⁷ Ugły, kol., gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

³²⁸ Stepań, miasteczko, gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

³²⁹ Por. BOZW; data śmierci: 11 lub 12 lub 13 V 1943 r., miejsce zbrodni: Ugły/Uhły.

³³⁰ Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Ugły/Uhły.

³³¹ W BOZW istniej wpis, który może dotyczyć tej ofiary: Orzechowska, brak imienia; z opisu okoliczności śmierci wynika, że „jej zmasakrowane ciało zostało przywiezione do Mizocza. Była pokłuta na całym ciele”, data śmierci: lato 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

³³² Zacisze, os., gm. Warkowicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

³³³ W BOZW istnieje wpis: Żmuda Stanisław; data śmierci: 27 VII 1943 r.

³³⁴ Komarówka, wieś, gm. Poczajów, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

³³⁵ W BOZW odnotowano: kierownik gorzelni w majątku Cecyniówka, data śmierci: marzec 1943 r., miejsce zbrodni: Cecyniówka.

³³⁶ Gorzelany – wykwalifikowany pracownik gorzelni.

³³⁷ Cecyniówka, majątek, wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

488.	48, 19	2	Tomala Franciszek ³³⁸ , cóрка Henryka ³³⁹ lat 19	zamordowany siekierami w lesie 23 VI 1943 r., zamordowana w Zastawiu ³⁴⁰ , pow. Horochów	
489.	36	1	Strutyński Ambroży	zamor[dowany] w lesie w Zastawiu , pow. Horochów	
490.	45	1	Gogoł Wincenty ³⁴¹	wzięty w nocy z mieszkania przez Ukr[aińców] w czerwcu 1943 r. w Za- stawiu	
491.		2	Dwie sieroty mieszkające u Szczerepy w Zastawiu	zamordowane w czer[wcu] [1943 r.]	
492.	45	1	Tisiewicz Franciszek	wzięty w nocy w Zastawiu z domu, za- mordowany w lesie	
493.		1	Marek	człowiek nieznany bliżej, który objął gospodarstwo po Polaku w Zastawiu , wzięty w nocy i zamordowany przez Ukraińców w lesie – siekierami	
494.		2	małżeństwo	nieznane z nazwiska, które przeniosło się z Bran ³⁴² do Zastawia, zamordowane w nocy w czerwcu 1943 r. przez Ukraiń- ców	
495.		2	małżeństwo Barteczko	mąż pracował w polskiej kancelarii, zamordowani w czerwcu 1943 r., siekiera- mi przez Ukr[aińców] w Branach	
496.		3	Wojewódka ³⁴³	matka z dwojgiem dzieci, zamor[dowana] w Branach , pow. Horochów ^a	
497.	53, 46, 12	3	Skawiński Stanisław, Skawińska Anna – żona i Maria – córka	zastrzeleni przez Ukr[aińców] w Bato- rówce ³⁴⁴ , pow. Horochów w czerwcu 1943 r.	
498.		4	Skawińscy ³⁴⁵	zamor[dowani] przez Ukr[aińców] w Ba- torówce, pow. Horochów w ^b czerwcu 1943 r. ^b	
499.		4	Wierzańscy	[zamordowani przez Ukraińców w Bato- rówce pow. Horochów w czerwcu 1943 r.]	

^a *Nadpisano nad pow.*

^{b-b} *Nadpisano nad Horochów.*

³³⁸ W BOZW istnieje wpis: Tomal, brak imienia; „zamordowano go trzy dni po śmierci córki, przeżyając go piłą”, data śmierci: pomiędzy kwietniem a lipcem 1943 r.

³³⁹ W BOZW istnieje wpis: Tomal Henryka, wiek: ok. 22 lata, data śmierci: pomiędzy kwietniem a lipcem 1943 r.

³⁴⁰ Zastawie, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

³⁴¹ W BOZW figuruje jako Gogoł/Gogół Wincenty.

³⁴² Brany, majątek, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

³⁴³ W BOZW istnieje wpis: Wojewódka Stanisława; brak informacji o dzieciach, data śmierci: lato 1943 r.

³⁴⁴ Batorówka, os. wojskowa, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

³⁴⁵ W BOZW istnieje wpis: Skawiński Feliks (z rodziną); liczba ofiar: pięć, data śmierci: jesień 1943 r.

500.	22	3	Matusiewicz Anna, jej ojciec i matka	zamordowani w Łobaczówce siekierami na podwórzu	
501.	6, 2, 23	5	Kędzior Janina, brat Tadeusz, matka Maria dziadkowie – Matusiewiczze	zamordowani siekierami na podwórzu na początku sierpnia 1943 r. w Łobaczówce , pow. Horochów	
	[suma]	1638			

[s. 22]

502.	45, 18, 11, 10, 8, 6, 1	7 [a]	Tolbaj Bronisława, Józef, Genowefa, Maria, Stanisława, Jan ³⁴⁶	Lulówka , pow. Horochów, 16 VII 1943 r. zarąbani siekierami na podwórzu, przed domem przez sąsiadów: Wójtowicz, Giel, Bokoluk	
			Tolbaj Władysław	zastrzelony w lesie	zeczna matka i żona, która jedna ocalała
503.	48	1	Dąbrowski Zenon	zamordowany w lesie w Rybczy ³⁴⁷ , pow. Krzemieniec, 9 VIII 1943 r.	
504.	56	1	Piotrowski Piotr ³⁴⁸	wyprowadzony do lasu w Rybczy , gdzie zginął, zamordowany przez Ukraińców 9 VIII [1943 r.]	
505.	38	1	Stefański Władysław – rolnik	zamordowany w Rybczy 9 VIII [1943 r.]	
506.	25	1	Kosiński Zygmunt	[zamordowany w Rybczy 9 VIII 1943 r.]	
507.	42	1	Stasiak Władysław	zastrzelony przez Ukr[aińców] w Pelaginie ³⁴⁹ , gm. Iwanowice, 12 VII 1943 r.	żona zeczna
508. [b]		około [c] 300	ksiądz ³⁵⁰	zakłuty przy ołtarzu w Porycku , dużo ludzi w kościele zostało zakłutych bagnietami, kościół został podpalony 11 VII 1943 r. w niedzielę	

^a W dokumencie przekreślone litery Tolb.

^b Notatka 508: Poryck – Włodzimierz. Napad na kościół 11 VII 1943 r. Zginęło w nim około 300 osób. Inna relacja: „Cała kolonia wymordowana przez Ukraińców sąsiadów – 100 osób”. „Okolo 150 zabitych – 15 tylko ocalało. Przed ołtarz dali słomę, pod słomę granaty, które wybuchły. Ludzie pochowali się w piwnicach – jakaś Ukr[ajinka] zawołała ich po wszystkim – wszyscy wyszli – kościół cały zalany krwią”.

^c W dokumencie przekreślona liczba 500.

³⁴⁶ W BOZW istnieje jedynie wpis: Tolwaj (rodzina); liczba ofiar: sześć.

³⁴⁷ Rybcza, wieś, gm. Borki, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie. Por. poz. 1230.

³⁴⁸ W BOZW istnieje wpis: Piorowski Piotr; wiek: 70 lat, zamordowany po torturach, data śmierci: 5 VIII 1943 r. Por. poz. 1230.

³⁴⁹ Pelagin, kol., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

³⁵⁰ Ks. Bolesław Szawłowski (1900–1943), duchowny rzymskokat.; święcenia kapłańskie przyjął w 1923 r.; przed wybuchem II wojny światowej był katechetą w Łucku, pracował także w kurii diecezjalnej; od jesieni 1939 r. pełnił obowiązki proboszcza par. pw. Świętej Trójcy i św. Michała Archaniola w Porycku (po jej opuszczeniu przez

509. [^a]		10	10 ludzi z Bużan , pow. Horochów Sosnowski – ogrodnik, Kotyło Kazimierz, Figurski, Kus, Kozłowski Daniel, Sadowski Kazimierz ³⁵¹	wywiezionych przez Ukr[aińców] i zamordowanych w lesie w czerwcu 1943 r., pomordowani przez sąsiadów Ukraińców	zeczna Le-ontowicz
510.		5	Jankowska Stefania z całą rodziną ³⁵²	w Wygrance zamordowana w noc 10 VII 1943 r.	
511.	66, 18, 16	4	Jaruga Tomasz, żona, 2 dzieci ³⁵³	pomordowani 10 VII 1943 r. w Wygrance	
512.	60	2	Kaniecki Andrzej z córką ³⁵⁴	[pomordowani 10 VII 1943 r. w Wygrance]	
513.	7, 5	3	Szydłowska z dziećmi dwojgiem ³⁵⁵	[pomordowani 10 VII 1943 r. w Wygrance]	
514.	70	3	Bogusławski z rodziną ³⁵⁶	[pomordowani 10 VII 1943 r. w Wygrance]	
515.	35	2	Bednarek Józef z żoną ³⁵⁷	[pomordowani 10 VII 1943 r. w Wygrance]	
516.	60	2	Błaszczyk Łukasz z żoną ³⁵⁸	[pomordowani 10 VII 1943 r. w Wygrance]	
517.	65	2 ^b	Kaprowski Józef ³⁵⁹	[zamordowany 10 VII 1943 r. w Wygrance]	
518.	65	1	Brzozowski Adam ³⁶⁰	[zamordowany 10 VII 1943 r. w Wygrance]	
519.	40	1	Szarafińska Anastazja	[zamordowana 10 VII 1943 r. w Wygrance]	

ks. Feliksa Bujalskiego); ciężko ranny 11 VII 1943 r., podczas napadu UPA na kościół w Porycku w czasie mszy św., kilka dni później został odnaleziony przez banderowców i zamordowany (M. Dębowska, *Kościół katolicki na Wołyniu w warunkach okupacji 1939–1945*, Rzeszów 2008, s. 447; M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo diecezji łuckiej. Ofiary wojny i represji okupantów 1939–1945*, Lublin 2010, s. 142–143).

^a Notatka 509: Bużany – Horochów. Zamordowano w lesie w czerwcu 1943 r. 10 osób.

^b Wpisano cyfrę 2, mimo że wymieniono jedną ofiarę.

³⁵¹ W BOZW w opisie okoliczności jego śmierci pojawia się informacja: „16 IV 1943 r. został porwany z Bużan przez banderowców i prawdopodobnie zamordowany”.

³⁵² W BOZW istnieją dwa wpisy, które mogą dotyczyć tej ofiary: Jankowska Stefania (z rodziną), liczba ofiar: cztery, data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone; Jankowska, brak imienia (z rodziną), liczba ofiar: trzy, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 200, 1510.

³⁵³ W BOZW odnotowano: zamordowany z żoną Józefą i synem Mieczysławem, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 203, 695, 1510.

³⁵⁴ Por. informacje dotyczące Andrzeja Kanieckiego. Por. poz. 205, 689, 1510.

³⁵⁵ Por. informacje dotyczące Heleny Szydłowskiej. Por. poz. 208, 512, 689, 1510.

³⁵⁶ W BOZW istnieje wpis: Bogusławski (rodzina); małżeństwo z córką, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 209, 690, 1510.

³⁵⁷ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 213, 1510.

³⁵⁸ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki. Por. poz. 693, 1510.

³⁵⁹ Por. poz. 1510.

³⁶⁰ Por. BOZW; wiek: 49 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki.

520.	75	1	Mlecarkowa starsuszka	zamordowana w swej chacie o tym samym czasie w Wygrance	
521.		5	Popiel Janusz – nauczyciel	zamordowany z całą rodziną (2 dzieci – lat 12, 10, trzecie – 3 miesiące) w Wygrance 10 VII 1943 r.	
	[suma]	1981 ^a			

[s. 23]

522.	60	2	Mieczarek Andrzej z żoną	zamordowani przez Ukraińców w Wygrance	
523.	60	4	Bednarek Ludwik z całą rodziną (dzieci lat 18, 20) ³⁶¹	porob[dowani] przez Ukraińców w Wygrance]	
524.		6	Skilicki Jan [z całą rodziną] ³⁶²	[zamordowani przez Ukraińców w Wygrance]	
Gurów					
525.		1	Kowalska ³⁶³		
526.		3	Poniński Ignacy ³⁶⁴	zamordowany z całą rodziną 10 VII 1943 r.	^{b(v.n. 27³⁶⁵)b}
527.		3	Świątek Władysław z całą rodziną ³⁶⁶	zamordowany [10 VII 1943 r.]	^{b(v.n. 26³⁶⁷)b}
528.		3	Szałapajowa, syn i synowa ³⁶⁸	[zamordowani 10 VII 1943 r.	^{b(v.n. 24³⁶⁹)b}
Orzeszyn³⁷⁰					
529.		1	Moniak Antoni ³⁷¹	zastrzelony w Orzeszynie, pow. Włodzimierz	

^a Błąd w podsumowaniu strony, powinno być 2113.

^{b-b} Dopisano na marginesie.

³⁶¹ W BOZW istnieje wpis: Bednarek (rodzina); małżeństwo z trójką dzieci, data śmierci: 12 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Marji-Wola/Maria Wola. Miejscowość ta znajdowała się niedaleko Wygranek. Por. poz. 1510.

³⁶² W BOZW istnieje wpis: Skibicki Jan; zamordowany z żoną i czworgiem lub pięciorgiem dzieci, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wygranka/Wygranki.

³⁶³ W BOZW istnieje siedem wpisów zawierających to nazwisko. Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby.

³⁶⁴ W BOZW odnotowano: zamordowany z żoną, data śmierci: 11 VII 1943 r.; por. poz. 698.

³⁶⁵ Por. BZNO, Rkps 16274/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej miasta Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944, cz. 2: Dane dotyczące wsi Gurów, pow. Włodzimierz, k. 41r, nr 27 (dalej cyt.: BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów...).

³⁶⁶ W BOZW odnotowano: zamordowany z żoną, data śmierci: 11 VII 1943 r.; por. poz. 699.

³⁶⁷ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 40, nr 26 – Świątek Władysław, żona Anna.

³⁶⁸ W BOZW istnieje wpis: Szelipajło Gertruda; zamordowana z synem i synową (Teodor i Franciszka), data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 137a, 138, 701.

³⁶⁹ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 40r, nr 24 – Szelepajło: Teodor, Franciszka, Gertruda (matka).

³⁷⁰ Orzeszyn (Orzeszyna), kol., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

³⁷¹ Por. poz. 1618.

530.		8 ^a	Proskura Aleksander zamordowany z dziećmi ³⁷² ^b (siedmioro dzieci) ^b	
531.	31	2	Czaplicka Janina zamordowana z córką (8 lat)	10 VII 1943 r.
532.	45	^b 2 ^b	Miącz Jan ³⁷³ [zamordowany] ^b z żoną ^b	[10 VII 1943 r.]
533.	40	5 ^c	Jankowska z mężem i 2 dzieci zamordowana ³⁷⁴	
534.	60	5 ^d	Rozwada Stanisław zamordowany z dwoma córkami i żoną	[10 VII 1943 r.]
535.	50	2	Olaszczyk Antoni z żoną ³⁷⁵	zamordowani 10 VII 1943 r.
536.	35	2	Olaszczyk Władysław ³⁷⁶ z siostrą Stanisławą ³⁷⁷	[10 VII 1943 r.]
537.	32	1	Woronin Konstanty zamordowany w Dubnie jako polski plutonowy	żona zeznaje
zeznanie P. Nigrina z Krzemieńca				
538.		8	Zasłumowcy zamordowani w Berezynie ³⁷⁸ koło Krzemieńca około 10 VII 1943 r.	
539.		2	Jasikiewicz [zamordowany] z żoną w Krzemieńcu	[około 10 VII 1943 r.]
540.		1	Gosławski zamordowany przez Ukr[aińców]	[około 10 VII 1943 r.]
541.		10	Bieńczycki z żoną i ośmiorgiem dzieci w Borkach [około 10 VII 1943 r.] ³⁷⁹	
542.		1	Drogownicki w Krzemieńcu zamord[owany] około 10 VII 1943 r.	
543.		3	Śliwiński zamordowany z rodziną w Wesolówce ³⁸⁰ , pow. Krzemieniec	
544.		1	Wiśniewski ³⁸¹ zamordowany około 10 VII 1943 r.	
545.		1	Kulikowska zamordowana w Wesolówce	

^a W dokumencie przekreślona cyfra 6 i wpisana obok czerwoną kredką 8.

^{b-b} Wpisano czerwoną kredką.

^c Poprawiono z 4 na 5 czerwoną kredką.

^d W dokumencie przekreślona cyfra 4 i wpisana obok czerwoną kredką 5.

³⁷² Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

³⁷³ Por. BOZW, gdzie brak informacji o żonie; data śmierci: 11 VII 1943 r.

³⁷⁴ W BOZW istnieje wpis: Jankowska Stefania (z rodziną); zamordowana z trojgiem dzieci, data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (gm. Poryck).

³⁷⁵ Por. BOZW; wiek: 48 lat, „zamordowany z żoną i rodzeństwem (Władysławem i Stanisławą)”, data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 1618.

³⁷⁶ Por. BOZW; wiek: 30 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 1618.

³⁷⁷ Por. BOZW; wiek: 26 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 1618.

³⁷⁸ Berezyna, wieś, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

³⁷⁹ W BOZW istnieje wpis: Bieńczycki Aleksander; wiek: 45 lat, data śmierci: 1943 r. Nie odnotowano informacji o dzieciach i żonie, ale w bazie figurują Bieńczycy: Fryderyk, Gracjan, Władysław, Jadwiga, Bronisława (rodzeństwo) oraz Bieńczycka Feliksa, lat 47, brak informacji o mężu i dzieciach.

³⁸⁰ Wesolówka, wieś, gm. Białokrynica, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

³⁸¹ Por. poz. 1531.

546.		1	Śliwiński zamordowany w Wesółkach	zeczna P. Kottecki, brat Sawickiej
547.	25		Sawicka Marcelina, zamordowana w drodze ze Stepańskiej Huty ^a w lipcu 1943 r.	
	[suma]	2059		

[s. 24]

548.	40	2	Tumala Antoni zamordowany w Zastawiu, pow. Horochów	15 VII 1943 r. z córką	
549.	42	1	Gogoł Wincenty ³⁸² zamordowany 15 VII 1943 r. w Zastawiu		
550.	45	1	Tysiewicz/Tupiewicz ³⁸³ – buchalter [zamordowany 15 VII 1943 r. w Zastawiu]		zeczna p. Ryjeczka
Włodzimierzec ³⁸⁴ , pow. Sarny					
551.	80	1	Krasicka ³⁸⁵ Anna zamordowana około 15 VII 1943 r.		
552.	50	1	Prądyńska ³⁸⁶ Janina zginęła [około 15 VII 1943 r.] w podmianym kościele		
553.	32	1	Rudnicki Bronisław bronił się – zamordowany 12 VI 1943 r.		
554.	85	1	Sobczyńska Katarzyna ³⁸⁷ zarabana siekierą w Boroczycach ³⁸⁸ , pow. Horochów na początku sierpnia 1943 r.		
555.		5	siostry Łazowskie ³⁸⁹ zamordowane w Lulówce, pow. Horochów		
556.	60	1	Wojciechowska ³⁹⁰ [zamordowana w Lulówce, pow. Horochów]		
557.	90	1	Żukowski Stanisław zamordowany siekierami w sierpniu 1943 r.		
558.	72	2	Malinowski Stanisław ³⁹¹ w Boroczycach z żoną Emilią zamordowani		
559.	19	1	Wrzos Roman ³⁹² w Boroczycach zastrzelony na początku sierpnia [1943 r.] przez Ukraińców z okolicznych wsi		
560.	55, 22	3	Konopko Piotr ³⁹³ z żoną Łucją i z synem zamordowani siekierami w Boroczycach na początku sierpnia 1943 r.		
561.	35	1	Marcinkiewicz ³⁹⁴ w Boroczycach zarabany siekierami w połowie sierpnia [1943 r.]		

^a W dokumencie Stefańskiej Huty.

³⁸² Por. BOZW.

³⁸³ Por. BOZW.

³⁸⁴ Włodzimierzec, miasteczko, gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

³⁸⁵ W BOZW występują dwie osoby o tym samym nazwisku i imieniu. Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby.

³⁸⁶ Por. poz. 1531.

³⁸⁷ Por. poz. 854, 1031, 1566.

³⁸⁸ Boroczycy, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

³⁸⁹ Por. BOZW; imiona siostr: Maria, Romualda, inne miejsce zbrodni: Kupowalce, powiat ten sam.

³⁹⁰ Por. BOZW; imię: Anna.

³⁹¹ Por. poz. 1027, 1566.

³⁹² Por. poz. 1028, 1566.

³⁹³ Por. poz. 1030, 1186, 1566.

³⁹⁴ W BOZW istnieje wpis: Marcinkiewicz (rodzina). Por. poz. 1193, 1566.

562.	75	3	Konopko Jan ³⁹⁵ z żoną i synem Stan[isławem] (40 lat)	[zarąbani siekierami w połowie sierpnia 1943 r.]	
563.	25	2	Malinowska Wanda – siostra Stanisława – zarąbane siekierami w Boroczycach		
564.	40	1	Dutkiewicz Stanisław ³⁹⁶ zastrzelony w Polanówce, pow. Dubno na początku maja 1943 r. i spalony w domu		
565.	21	1	Skowron Mieczysław ³⁹⁷ zamordowany w Polanówce przez Ukr[aińców] około połowy maja 1943 r.		
566.		1	Musiewicz Franciszek ³⁹⁸ zamordowany w maju 1943 r. – nożami w Brykowie ³⁹⁹ , pow. Krzemieniec		
	[suma]	2089			

567.	23	2	Stasiak Marta w Łysinie ⁴⁰⁰ , pow. Dubno, zamordowana bagneta- mi (10) na początku sierpnia 1943 r. przez Ukraińców	brat Włod- zimierz	[s. 25]
568.	32	1	ks. Cimiński Jerzy ⁴⁰¹ w Łysinie zamord[owany] bagnetami w tym samym czasie	[a]	
569.	35	1	Kazimiera Targos ⁴⁰² i mąż Stanisław zamor[dowani] w kwiet- niu 1943 r. w Boremlu, pow. Dubno – zastrzelona Kazimiera i St[anisław] zarąbani siekierami		
570.		3	Sienkiewiczowie – dziadek i dwoje wnucząt (2,5; 1,5) pomor- dowani nożami, oczy powydłubywane, w kwietniu tego samego dnia w Boremlu		
571.	40	1	Bronisław Krzeski zam[ordowany] w marcu 1943 r., zastrzelo- ny w [b] Pełczy ⁴⁰³ pow. Dubno		
572.		4	Zwoliński Józef ⁴⁰⁴ z żoną Marią i dwojgiem dzieci w Nikity- czach ^c , pow. Dubno w maju 1943 r. – nożami pomordowani, ściągnięto skórę		

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka ołówkiem.

^b W dokumencie przekreślone litery Bor.

^c W dokumencie przekreślono pierwszą literę nazwy N i nadpisano nad nią zielonym atramentem literę M. Niewąt-
pliwie chodzi o wieś Nikitycze, gm. Korytnica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

³⁹⁵ W BOZW istnieje wpis: Nowina-Konopka/Konopko Jan; „zginął z żoną Heleną oraz 27-letnim synem Stanisła-
wem”.

³⁹⁶ Por. poz. 903, 1587.

³⁹⁷ Por. poz. 902, 1587.

³⁹⁸ W BOZW istnieje wpis: Musiewicz, brak imienia; inne miejsce zbrodni: Bykowce, natomiast powiat ten sam.

³⁹⁹ Bryków, wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁴⁰⁰ Łysin, kol., wieś, gm. Boremel, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴⁰¹ Ks. Jan Jerzy Cimiński (1915–1943), duchowny rzymskokat.; święcenia kapłańskie przyjął w 1939 r. w Łucku, następnie pełnił obowiązki proboszcza par. Woronczyn; po zamordowaniu 1 VII 1941 r. ks. Stanisława Gałęckiego został proboszczem par. Zofiówka, a 19 VIII 1942 r. otrzymał nominację na proboszcza par. Łysin; w latach 1942–1943 był proboszczem par. pw. Przemienienia Pańskiego w Łysinie; w maju 1943 r. został zamordowany przez UPA (razem z ks. Hieronimem Szczerbickim) na drodze między Wołkowyjami a Demidówką; ciała obu księży wrzucono do studni, gdzie spoczywają do dziś (M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo...*, s. 51–52).

⁴⁰² W BOZW istnieje wpis: Targosz (małżeństwo); data śmierci: lato 1943; miejsce śmierci: okolice Dubna.

⁴⁰³ Pełcza, wieś, gm. Werba, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴⁰⁴ Por. BOZW.

573.		3	Tama ^[a] Michał zastrzelony, żona Anna i córka Eugenia – w leśie zamordowane z okrucieństwem, zawieszane na drzewach	
574.		1	Tomaszewski Wł[odzimierz] – zastrzelony przez pomyłkę w czasie napadu na Ukraińców przez Niemców w Młynowie, pow. Dubno, w sierpniu 19[43 r.]	
575.	60	3	Butkiewski Piotr – zamor[dowany] – zarżnięty z żoną i córką w Sadkach ⁴⁰⁵ , pow. Krzem[ieniec]	
576.		4	Billewicz Jan ⁴⁰⁶ z żoną, żony siostrą i małym dzieckiem w Sadekach 22 IV [1943 r.] – zarżnięci nożami przez Ukr[aińców]: Wojciuk Anton, Szapował Joachim, Wojciuk Wasyl, Leśniczuk Józef, Korseluk Dmytro, Metarczuk Ołeks, Jaszczyk Dmytro	
577.		3	Koczalski Michał z żoną i dzieckiem (6 [lat]) zastrzeleni, dziecko zarżnięte 22 IV [1943 r.] w Sadekach	
578.		1	Wiliński Władysław zastrzelony 22 IV 1943 r. w Sadekach, pow. Krzem[ieniec]	
579.		1	Nowosielski Antoni ⁴⁰⁷	
580.		6	Gajewscy – matka, żona, aż 3 wnuków 22 IV 1943 r. zastrzeleni i spaleni w mieszkaniu	Klusiewicz ^b
581.		2	Niczyski Wilhelm – leśniczy z Tajkur ⁴⁰⁸ , pow. Zdobunów z żoną przez nożowników – Ukraińców w czerwcu 1943 r.	
582.		1	Chamiec z Tajkur ⁴⁰⁹ zamordowany – zastrzelony w mieszkaniu w tym samym czasie	
	[suma]	2127		

[s. 26]

583.		4	Kikinder Józef ^{a10} , Anna – żona i dzieci: Ludmiła i Józef zarżnięci siekierami w czerwcu 1943 r. w Tajkurach	
584.		1	Sokół Zofia – napadnięta na drodze do Tajkur, zamordowana	
585.		1	Pawelski Stanisław zamordowany w Korcu w agencji pocztowej podczas pracy w tym samym czasie	
586. ^c				

^a W dokumencie przekreślone litery Anto.

^b Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^c Pozycja nie została wypełniona danymi.

⁴⁰⁵ Sadki, wieś, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁴⁰⁶ W BOZW istnieje wpis: Billewicz (rodzina); brak imion, to samo miejsce zbrodni.

⁴⁰⁷ Por. poz. 828.

⁴⁰⁸ Tajkury, wieś, gm. Zdobica, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie.

⁴⁰⁹ W BOZW istnieje wpis: Chamiec (brak imienia); „członek rodziny ziemiańskiej posiadającej majątki w pow. Sarny. Zamordowany przez Ukraińców w grudniu 1942”, miejsce śmierci: Tajkury.

⁴¹⁰ W BOZW odnotowano inną datę śmierci tej rodziny: 1 V 1943 r. Por. poz. 1454.

587.		2	Kaczorowski i Pawłowski jechali jako tłumacze do Zakrewszczyzny ⁴¹¹ i zabici granatami w czerwcu 1943 r.	
588.		3 ^a	Markiewiczze – żona i dwoje dzieci zakłuci nożami i zarąbani siekierami w czerwcu 1943 r.	
589.		2	Janicka i Szrzyńska napadnięte na drodze do Ujeździec ⁴¹² , pow. Zdołbunów i zamordowane	
590.		2	Wojciechowski i żona, zamordowani siekierami. Zeznania p. Szczygła	Szczygieł ^b
Mizocz				
591.		2	Fredmańska Maria i córka Zdzisława °12 lat° w Mizoczu, pow. Zdołbunów w połowie sierpnia 1943 r. zamordowane nożami	
592.		1	Zielińska ⁴¹³ przywiązana do słupa powrozami i zakłuta nożami, na początku sierpnia 1943 r.	
593.		2	Brodowski ⁴¹⁴ i [d] ciotka jego – wrzuceni w ogień pod koniec sierpnia 1943 r. przez Ukr[aińców] – przez kobiety Ukrainki w Mizoczu	
594.		300 ^c	Brodowska Genowefa zamordowana bagnietami i matka zraniona na początku sierpnia 1943 r.	
595. [.]		3	Zajączkowska ⁴¹⁵ – rozpruty brzuch nożami, popalone nogi i z dwojgiem dzieci (3 lata, 2 [lata]) – rozpruty brzuch, serca przebite, drugie dziecko rozrąbane siekierami. Około 150 osób spalonych. 300 ludzi zamordowanych pod koniec sierpnia 1943 r. w nocy	Wróbel ^e
596.		1	Górecki ⁴¹⁶ w Krzemieńcu zamordowany 15 VIII 1943 r. – zastrzelony przez Ukr[aińców] na drodze	
597.		4	Cztery osoby zamordowane na drodze – gdy jechali autem – pannenka rozpruty miała brzuch	
598.		3	3 policjantów polskich zamordowanych w lesie w Krzemieńcu	Swinko ^e
	[suma 2589]			

^a Poprawiono z 4 na 3.

^b Własnoręczny podpis świadka.

^{c-c} Nadpisano nad literą w.

^d W dokumencie przekreślone litery żo.

^e Tak w oryginale. Liczba dotyczy ofiar wymienionych poniżej w poz. 595.

^f Notatka 595: Mizocz – sierpień 1943 r. Około 150 osób spalonych. Około 300 osób zamordowanych pod koniec sierpnia 1943 r.

^g Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

⁴¹¹ Zakrewszczyzna, kol., gm. Zdołbica, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁴¹² Ujeździe, wieś, gm. Mizocz, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁴¹³ W BOZW istnieje wpis: Zielińska Maria; wiek: 35 lat, data śmierci: 12 VIII 1943 r.

⁴¹⁴ W BOZW znajduje się rekord, który dotyczy osoby o tym samym nazwisku i zamieszkałej w tej samej miejscowości, nie zgadzają się jednak okoliczności zbrodni: „zamordowany razem z siostrą Eugenią”.

⁴¹⁵ W BOZW istnieje wpis: Zajączkowska; okoliczności zbrodni zbliżone do opisanych w bazie.

⁴¹⁶ W BOZW znajdują się trzy rekordy zawierające to samo nazwisko. Wszystkie te osoby mieszały w tym samym powiecie. Rozbieżności występują w dacie zbrodni, natomiast okoliczności zbrodni są podobne.

[s. 27]

kolonia Lipska ⁴¹⁷ 22 VI 1943 r.				
599. [a]		2	Chruścicki Michał ⁴¹⁸ – szwagier zeznającego zamor[dowany] 11 V 1943 r. w Smykowie ⁴¹⁹ , pow. Dubno – zastrzelony; żonę Zofię – 22 VI [1943 r.] na kolonii Lipskiej – umarła z powodu zdzierania żywcem skóry, wrzucona do ognia – mordowali: Molitwennik Leontyn Hrehor ^b ze Smykowa	
		2	babka – Ofiarowa (wrzucona w ogień) i syn Zofii Chruścickiej (3 lata) i Kazimierz Chruścicki – rzucony żywcem do ognia	
600.		2	Gałka Kazimierz – zastrzelony w kolonii Lipskiej przy robocie, gdy kopał kartofle z żoną – zastrzeloną w życie	
601.	15	1 [c]	Szuryński Stanisław ⁴²⁰ z kolonii Lipskiej wykręcano części ciała – nacinanie ciała, zdzierano pasy skóry żywcem, nożem przekłute serce	
602. [d]		1	Gębuś – zamordowany przez wyklucie oczu, wybicie zębów, oderwania nosa – strzał w głowę	
603.		3	Szadurski – 3 osoby spalone w mieszkaniu 22 VI [1943 r.] na kolonii Lipskiej	
604.		1	Sterna Feliks zamordowany w życie 22 VI 1943 r.	
605.		3	3 osoby – Sternów – spalone w mieszkaniu	
606.		3	Madura Weronika – zamordowana: rozpruty brzuch, spalona z dwojgiem dzieci żywcem	
607.		1	Hut Feliks – zastrzelony podczas ucieczki koniem Ludziak – [zastrzelony podczas ucieczki koniem]	
608.		20 osób	Ochman – [zastrzelony] w życie, sąsiad zeznającego	^e Michaliszyn Piotr, kierownik szkoły [w] kol. Lipskiej ^e
609.		3	Pietraszkiewicz Jan w Żołobach ^f koło Krzemieńca – wpadli w nocy i wymordowali rodzinę	
610.	30		Górecki Zbyszek ^g w Krzemieńcu na ulicy – zastrzelono w połowie sierpnia 1943 r.	

^a Notatka bez numeracji: Kolonia Lipska – Horochów. Napad 22 czerwca 1943 r. Zginęło około 20 osób.

^b Nadpisano nad ze.

^c W dokumencie przekreślona liczba 15.

^d Notatka 602: Gębuś – Kolonia Lipska.

^{e-e} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^f W dokumencie Żłobach. Niewątpliwie chodzi o wieś Żołoby, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

^g Nadpisano nad literą w.

⁴¹⁷ Lipska, kol., gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

⁴¹⁸ W BOZW istnieje wpis: Chruścicki Michał; zgadza się powiat, ale inne są okoliczności śmierci oraz miejsce zbrodni.

⁴¹⁹ Smyków, wieś, gm. Boremel, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴²⁰ W BOZW istnieje wpis: Szuryński, brak imienia; miejsce zbrodni: Lipska (gm. Beresteczko). Por. poz. 1580.

611.		4	Kalinowski Jan ^a pod Krzemieńcem zamordowany z rodziną w barbarzyński sposób w połowie sierpnia 1943 r.	[^b]
612.		4	Imiołek ⁴²¹ z żoną i dwojgiem dzieci zamor[dowani] z końcem lipca 1943 r. w Łobaczówce, pow. Horochów – wywiezieni i postrzeleni	
613.		3	Rutkowski Karol z żoną i dzieckiem w Łobaczówce w tym samym czasie – wzięci w nocy, zastrzeleni, żona rozrąbana siekierami	
	[suma 2642]			

614.		4	Matusiewicz z żoną, córką ^c 19 lat ^c i synem w tym czasie w Łobaczówce – córka zakłuta nożami, inni postrzelani	
615.		3	Kędziorowa Maria z dwojgiem dzieci (5 [lat], 2 [lata]) – zarąbani siekierami	
616.		1	Anna Młotkowska zastrzelona w Łobaczówce	
617.		2	Kowalska Józefa ⁴²² [zastrzelona] z synami [w Łobaczówce] 15 VII [1943 r.]	
618.		5	Banaszkowa z dziećmi zakłuta nożami w Łobaczówce	
619.		1	Waś Stanisław ⁴²³ – zastrzelony na początku sierpnia 1943 r.	
620.		1	Popek Edward ⁴²⁴ – [zastrzelony] w lesie [na początku sierpnia 1943 r.]	
621.		1	Świrkowska Bronisława – zamor[dowana] w drodze do Łobaczówki na pocz[ątku] sierpnia 1943 r.	
622.		1	Szleser ⁴²⁵ – profesor zamordowany – wzięty do lasu i zastrzelony. Potem zabrana żona – i zastrzelona w lesie, mordowali sąsiedzi Ukraińcy	^d Maria Świek ^d
Smyków, pow. Dubno				
		4	11 V 1943 r. spaleni:	
623.	75		Sawicki Anastazy – został zamordowany – rzucony w ogień	

[s. 28]

^a *Nadpisano nad pod.*

^b *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.*

^{c-c} *Nadpisano nad córką.*

^{d-d} *Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.*

⁴²¹ Por. BOZW.

⁴²² W BOZW istnieje wpis: Kowalska Józefa; zachodzi rozbieżność w miejscu zbrodni oraz powiecie (w bazie pow. Łobaczów).

⁴²³ W BOZW istnieje wpis: Waś Stanisław (z rodziną); „zamordowany latem 1943 r. razem z trzema członkami swojej rodziny”, zachodzi rozbieżność w miejscu zbrodni (w bazie Łobaczówka).

⁴²⁴ W BOZW istnieje wpis: Popek Edward; zachodzi rozbieżność w dacie śmierci oraz miejscu zbrodni (w bazie Łobaczówka): „kierownik szkoły pochodzący z Lubelszczyzny; wiosną 1943 roku został uprowadzony przez upowców i zastrzelony w pobliskim lesie razem z nauczycielem o nazwisku Szleser”. Por. poz. 259.

⁴²⁵ Prawdopodobnie chodzi o figurującego w BOZW Szlesera (brak imienia); „Pomorzanin, pracował jako nauczyciel. Wiosną 1943 roku został uprowadzony przez upowców i zamordowany w pobliskim lesie, razem z Edwardem Popkiem”, miejsce zbrodni: Łobaczówka. Por. poz. 268.

624.	30	2	Stelmachowicz [został] zastrzelony	
625.	30		[Stelmachowicz] Stanisł[awa] – żona zastrzelona	^a Michaliszyn Piotr, kier[ownik] szkoły [w] kol. Lipskiej ^a
626.	29	1	Okoszko Michał ⁴²⁶ w czerwcu 1943 r. w Dębnie ⁴²⁷ , pow. Krzemieniec – zastrzelony przez Ukr[aińców]	
627.	17	1	Zieliński Wacław ⁴²⁸ w czerwcu 1943 r. w Dębnie , pow. Krzemieniec – zastrzelony	
628.	21	1	Wojciechowski Józef w czerwcu 1943 r. w Moczanówce ⁴²⁹ , pow. Krzemieniec – zastrzelony przez Ukr[aińców]	
629.		1	Wojciechowski Kazimierz – brat – w czerwcu 1943 r. w Moczanówce , pow. Krzemieniec – zastrzelony	
[suma 2671]				

[s. 29]

630.	35	1	Czapielowski Leon w maju [b] 1943 r. zastrzelony we wsi Tetylkowce ⁴³⁰ , pow. Krzemieniec	
631.		1	[Czapielowski] Tadeusz [w maju 1943 r. zastrzelony we wsi Tetylkowce, pow. Krzemieniec]	
632.		1	Panek Stanisław ⁴³¹ [w maju 1943 r. zastrzelony we wsi Tetylkowce, pow. Krzemieniec]	^c Niedźwiecki Aleksander ^c
633.		3	Górecy ⁴³² – zamor[dowani] 12 IV 1943 r. w Białogródkach ⁴³³ , pow. Dubno – zastrzeleni przez Ukr[aińców]	
634.		3	Leśniewska ⁴³⁴ i dwóch synów w Biał[ogródkach] zastrzeleni	
635.		3	Rychliński ⁴³⁵ – żona i dziecko w Stołbcu ⁴³⁶ , pow. Dubno – siekierami zarębani – bronili się w paźdz[ierniku] 1942 r.	

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^b W dokumencie przekreślone litery czerw.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

⁴²⁶ Por. BOZW.

⁴²⁷ Dębina, fut., gm. Bereźce (lub gm. Wiśniowiec), pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁴²⁸ W BOZW odnotowano, że osoby wymienione w poz. 627–629 zostały zamordowane w Borkach (pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie). Por. poz. 1310.

⁴²⁹ Moczanówka (Moczynówka), fut., gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁴³⁰ Tetylkowce, majątek, wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁴³¹ W BOZW występuje jedynie Panek (brak imienia): „Przedwojenny agronom powiatowy, mieszkaniec wsi Nowystaw/Nowostaw [gm. Dederkały]. Zastrzelony przez Ukraińców rozrywającymi pociskami po uprzednich torturach we wsi Dederkały Wielkie 18 lipca 1943 r.”.

⁴³² W BOZW istnieje wpis: Górecki Kazimierz; „lat 40, leśniczy. Zamordowany z żoną Anną, córką Ireną/Heleną i teściową przez upowców w nocy z 15/16 kwietnia 1943 roku w m. Budy; wg innego źródła w Wielki Czwartek 22 kwietnia 1943 r. podczas napadu na nadleśnictwo i polskie gospodarstwa we wsi Białogródką”.

⁴³³ Białogródką, wieś, gm. Werba, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴³⁴ Por. BOZW; data śmierci 22 IV 1943 r.

⁴³⁵ W BOZW istnieje wpis: Rychliński (rodzina); „małżeństwo nauczycieli z córką. Zamordowani przez upowców pod koniec 1942 r. lub na początku 1943 r.”.

⁴³⁶ Stołbiec, os. wojskowa, wieś, gm. Werba, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

636.		1	Moszyński Witold w powiecie Dubno – we wsi Ryt-ków w marcu 1943 r. – męczono go od godz. 2.00 do godz. 12.00 – zastrzelony potem	
634.[a] ^a		6	Sawicki Franciszek w Dublanach ⁴³⁷ , pow. Dubno – w maju 1943 r. spalony w chacie	^b H. Danilkiewicz ^b
635.[a]		1	Zagrodzki Antoni w Szymkowcach, pow. Krzemieniec – między 15 a 20 V 1943 r. zakłuty nożami, wyrwano mu język, popalono nogi	
636.[a]		1	Pastuch Piotr ⁴³⁸ w Szymkowcach 3 V 1943 r. tak samo męczony przez Ukraińców – partyzantów	
637. [c]		2 20	Gorzowska Józefa w Szymkowcach w połowie lipca 1943 r. z córką – zamordowana i spalona zabitych około 20 osób	
638.	35	2	Persówna Zofia w Złoczówce ⁴³⁹ , pow. Dubno w maju 1943 r. z matką zamordowane przez Ukr[aińców] z tej samej wsi	
639.		1	nauczyciel Kiter w [d] Chorupaniu ^e , pow. Dubno, w tym samym czasie zastrzelony (żona ranna żyje)	
640.		1	Lichota – nauczyciel powieszony we wsi Młynów, pow. Dubno	^f Przeździecka Jadwiga ^f
		[suma 2718]		

641.	23	1	Portas Helena ⁴⁴⁰ – żona zeznającego 11 VII 1943 r. w Nowinach , pow. Włodzimierz – zastrzelona z córką Agnieszką (23 mies[iące])	
642.		1	Portas Antoni ⁴⁴¹ – ojciec zeznającego 11 VII [1943 r.] w Nowinach zastrzelony	
		2	siostra Barbara z synem Jerzym (3 lata) ⁴⁴² w Nowinach zastrzelony	
643.		4	Dul Antoni ⁴⁴³ – sąsiad w Nowinach 11 VII 1943 r. z żoną i dwójgiem dzieci zastrzeleni i bici	

[s. 30]

^a Błąd w numeracji, poz. 634–636 zostały powtórzone. Do każdej powtórzonej pozycji dodano literę a w nawiasie kwadratowym w celu odróżnienia od prawidłowo ponumerowanych pozycji.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką i czarnym atramentem.

^c Notatka 637: Szymkowce – Krzemieniec. Zabito około 20 osób.

^d W dokumencie przekreślone słowo Złoczówce.

^e W dokumencie Horupaniu. Niewątpliwie chodzi o wieś Chorupań, gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

^{f-f} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

⁴³⁷ Dublany, wieś, gm. Kniahinin, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴³⁸ W BOZW odnotowano, że został zamordowany w Rzeszniówce (Rzeszniówka/Rześniówka), wieś, gm. Kołodno, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie). Por. poz. 1485.

⁴³⁹ Złoczówka, folw., wieś, kol., gm. Boremel, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴⁴⁰ Por. BOZW. Por. poz. 1410.

⁴⁴¹ Por. BOZW. Por. poz. 1410.

⁴⁴² W BOZW brak wpisu poświęconego tym osobom. Prawdopodobnie są one krewnymi Antoniego Portasa, o którym mowa w rubryce powyżej. Por. poz. 1410.

⁴⁴³ W BOZW figurują dwie osoby o tym samym imieniu i nazwisku, zamordowane tego samego dnia i w tej samej miejscowości (Nowiny, pow. Włodzimierz). Por. poz. 986, 1410.

644.		2	Dul Jan – brat Antoniego z żoną [11 VII 1943 r.]	
645.			Pietrona Aleksandra ⁴⁴⁴ zastrzelona [11 VII 1943 r.]	
646.		6	Piwkowski Ksawery ⁴⁴⁵ z żoną, siostrą, synem (?) ^a , synową i ich dziećmi zastrzeleni w Nowinach	
647.		3	Knysz Władysław ⁴⁴⁶ z żoną i córeczką zastrzeleni	
648.		3	Baran ⁴⁴⁷ 28 III 1943 r. zastrzelony z dwoma synami	
		5 ^b	11 VII 1943 r. zastrzelona żona Barana i dwoje służących	
649.		1	Jan Paul ⁴⁴⁸ zastrzelony 11 VII 1943 r.	
650.		1	Mileszko Konstanty [zastrzelony] 15 IV [1943 r.]	
651.		2	Portas Stefania ⁴⁴⁹ – kuzynka zeznałego z córką zastrzelone 11 IV 1943 r.	
		41	ogólna liczba zastrzelonych w Nowinach przez miejscowych Ukraińców ^c	^d Portas Jakub ^d
652.		3	Malinowska Józefa ⁴⁵⁰ – żona zeznałego zamordowana – porąbana siekierą 11 VII 1943 r. z dwojgiem dzieci w Gurowie , pow. Włodzimierz – przez miejscowych “prócz tego dwóch nieznanymi ludźmi, którzy przyszli przemocować”. Ukr[aińcy mordocy:] Szakuła, Mykieta, Pylypiuk, Kopryjan, Gnat	
653. [^f]		7	Kowalscy – poodzierane żywcem dzieci, głowa żony była ucięta	
		150	około 150 osób zamordowanych – ksiądz zamordowany przy mszy św. ⁴⁵¹ – ludzie w kościele pomordowani	^d Piotr Malinowski ^d
		[suma 2950]		

^a Zapisano nad synem.

^b Tak w dokumencie.

^c Dopisano czarnym atramentem.

^{d-d} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^{e-e} Nadpisano nad Szakuła, Mykieta, Pylypiuk, Kopryjan, Gnat.

^f Notatka 653: Gurów – Włodzimierz. Zamordowano około 150 osób.

⁴⁴⁴ W BOZW istnieje wpis: Pietrona Aleksandra; „z d. Portas, córka Antoniego i Julii, żona Jana”, data śmierci 11 VII 1943 r.; zamordowana w Nowinach.

⁴⁴⁵ W BOZW istnieje wpis: Piwkowski Ksawery; „lat 65 (wg innego źródła lat 50/60/70), mąż Katarzyny, teść Jadwigi. Zamordowany [...] 11 lipca 1943 r.”. W opisie okoliczności jego śmierci pojawia się informacja: „świadkiem mordu był syn – Józef Piwkowski, wg którego upowcy zamordowali ojca uderzeniem szpadlem”, a zatem nie zgadza się liczba ofiar, którą określono we wpisie dotyczącym synowej Kasawerego (Piwowska Jadwiga/Maria/Helena) na pięć osób. Por. poz. 221, 1410.

⁴⁴⁶ W BOZW występują dwie osoby o takich samych imionach i nazwiskach: Knysz Władysław, zginął w Nowinach 11 (lub 15) VII 1943 r. (razem z nim zginęła matka i żona); Knysz Władysław zginął 9 XI 1943 r. w Lubieszowie, pow. Kamień Koszyrski. Por. poz. 1410.

⁴⁴⁷ Por. poz. 1410.

⁴⁴⁸ Por. BOZW. Por. poz. 1411.

⁴⁴⁹ Por. BOZW. Por. poz. 1410.

⁴⁵⁰ Por. BOZW.

⁴⁵¹ Ks. Bolesław Szawłowski, proboszcz w Porycku. Por. poz. 508.

654.		1	Górecki Zbigniew pod koniec sierpnia 1943 r. w Krzemieńcu zastrzelony	
655.		1	Panek Stanisław ⁴⁵² w maju 1943 r. w Dederkałach koło Krzemieńca	
656.		5	rodzina Kuciewiczów ⁴⁵³ – zastrzeleni w lipcu 1943 r.	
657.		3	Zahoreccy – zakłuci nożami w Szumsku koło Krzemieńca	
658.		3	Żółkiewscy – żona, mąż i dwoje dzieci – zakłuci	
659.		3	Nabujscy – koło Krzemieńca	[a]
660.		3	Bas Władysław ⁴⁵⁴ z żoną i dzieckiem 16 VIII 1943 r. zakłuci nożami w Porycku , pow. Włodzimierz	
661.		3	Bronisław Stypko z żoną i dzieckiem 16 VIII 1943 r. zakłuci nożami w Porycku	
662.		2	Chmielewska Józefa z synem (syn w kościele zabity) zastrzelona 16 VIII 1943 r.	
663.		1	matka żony zeznającego 16 VIII [1943 r.] nożami zakłuta w Porycku	
664.		8	rodzina Pałków z Porycka [16 VIII 1943 r.] – wystrzelani	
665.			Rudek Adam ⁴⁵⁵ – brat zeznającego 9 VIII 1943 r. zastrzelony w lesie w Porycku	
666.		1	Sobczak ⁴⁵⁶ – zabrano go do lasu i zastrzelono około 15 VIII [1943 r.]	
667.		7	Rodzina Woźniców ⁴⁵⁷ – poduszeni, rwane członki, bicie kolbami 27 VIII 1943 r. w Porycku	
668.			Bernat Piotr ⁴⁵⁸ – 19 III 1943 r. w Porycku zastrzelony (zarządzający majątkiem)	
669.			Dołmat ⁴⁵⁹ – leśniczy zastrzelony 19 III 1943 r.	
670.		7	Biełasz z całą rodziną 14 VIII 1943 r. zastrzeleni w Porycku	
671. [b]	27	4	Ratusińska Eugenia ⁴⁶⁰ z dziećmi (3) zastrzelona 13 VIII 1943 r. w Porycku	

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka czarnym atramentem.

^b Notatka 671: Cała kolonia wymordowana przez Ukraińców sąsiadów – 100 osób.

⁴⁵² W BOZW istnieje wpis: Panek, brak imienia; miejsce zbrodni oraz powiat zgodne, data śmierci: 18 VII 1943 r.

⁴⁵³ W BOZW istnieje wpis: Kucewicz (rodzina); „został zamordowany razem z żoną nocą z 15 na 16 lipca 1943 roku w czasie napadu na wieś Pułhany”.

⁴⁵⁴ W BOZW istnieje wpis: Bas (rodzina); zbliżona data śmierci, pow. zgodny.

⁴⁵⁵ Por. BOZW.

⁴⁵⁶ Por. poz. 1386.

⁴⁵⁷ W BOZW istnieje wpis: Woźnica (rodzina); miejsce zbrodni zgodne, data śmierci zgodna. Por. poz. 1389.

⁴⁵⁸ W BOZW istnieje wpis: Bernard/Biernat/Bernat Piotr; miejsce zbrodni zgodne.

⁴⁵⁹ W BOZW istnieje wpis: Dołmat Jerzy; zbliżona data śmierci, miejsce zbrodni zgodne.

⁴⁶⁰ W BOZW istnieje wpis: Ratusińska (rodzina); miejsce zbrodni zgodne, data śmierci niepełna. Por. poz. 1384.

		100	cała kolonia wymordowana przez Ukraińców sąsiadów: Orański Spyrydon, Ambronik Korczak, Hryń Iwan (żonę i dziecko zamordował zeznającego), Hryń Michał, Kisły, Juchymko, Tałd Wołodka, Hryń Grzegorz, Matwijczuk Klim, Archip, [a] Siańko Hryciuk, Borejko Petro , Borejko Mykoła, Łazuruk – naczelnik, Piwowarczuk (ojciec i syn), Prokopczuk Tymosz	^b Jan Rudek ^b ^b Sznydel J. ^b
	[suma 3102]			

[s. 32]

672.		3	w Starym Porycku, pow. Włodzimierz – Lipkowski z rodziną ‘nożami i siekierami wymordowani ^c	
673.		5	Figurski 12 VIII 1943 r. z rodziną w Starym Porycku szablami i nożami zakłuci	
674.		4	Ankotowicz z rodziną 12 VIII 1943 r. w Starym Porycku nożami zakłuci	
675.	60	5	Bocheński Roman ⁴⁶¹ z rodziną 12 VIII 1943 r. w Holenderni i w Starym Porycku zastrzeleni	^d Jan Rudek ^d
676.	55		Chudzicka Filipina spalona (domostwo) w Korcu koło Równego w połowie sierpnia 1943 r.	[^c] Józef
677.	50		Malinowska Aleksandra ⁴⁶² – cztery razy bagnetem i kolbą po głowie na początku sierpnia 1943 r. w Rudni Poczajowskiej ⁴⁶³ , Dubno ^f	
678.		4	Czepielowscy – kierownik kilkunastu majątków – w lipcu 1943 r. zastrzeleni	[^g]
679.	58		Rutkowska Bronisława – zamor[dowana] 19 VIII 1943 r. we wsi Huszcza ^h koło Łucka – w nocy wpadła banda, po zamordowaniu – spalony dom	^b E. Pochwielecki ^b
680.			Górecki Zbigniew ⁴⁶⁴ w Krzemieńcu w połowie sierpnia 1943 r. zastrzelony przez bandytów ukraińskich	
681.		5	Gajewska Anna z rodziną w Michałówce ⁴⁶⁵ koło Krzemieńca – wymordowani w połowie [...] w połowie lipca 1943 r.	^b Grocholski ^b

^a W dokumencie przekreślone słowo Bohun.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^{c-c} Nadpisano nad rodziną.

^{d-d} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

^e Własnoręczny podpis świadka, nieczytelne nazwisko.

^f Nadpisanie nad Poczajowskiej.

^g Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka niebieską kredką.

^h W dokumencie Huszcza. Niewątpliwie chodzi o wieś Huszcza, gm. Kiwerce, pow. Luck, woj. wołyńskie.

ⁱ W dokumencie w połowie sierpnia 1943 r.

⁴⁶¹ W BOZW istnieje wpis: Bocheński (rodzina); powiat i miejsce zbrodni zgodne. Por. poz. 1379.

⁴⁶² W BOZW istnieje wpis: Malinowska, brak imienia; „zamordowana przez upowców między styczniem a połową sierpnia 1943 r.”, powiat zgodny, inne miejsce zbrodni – Plaszowa.

⁴⁶³ Rudnia Poczajowska, st. kol., gm. Krupiec, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴⁶⁴ W BOZW istnieje wpis: Górecki, brak imienia; powiat zgodny, inna data śmierci – 5 VI 1943 r.

⁴⁶⁵ Michałówka, fut., majątek, wieś, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

682.		1	Walisiewicz Dionizy zamord[owany] 24 VIII 1943 r. w Tudorkowicach ⁴⁶⁶ , gm. Waręż ⁴⁶⁷ – zastrzelony albo zakłuty (zeznaje żona) przez Ukraińców przybyłych zza Buga	
683.	20	1	Maria Rzymyk – sierota – 24 VIII [1943 r.] zgwałcona, następnie w okropny sposób zamordowana w Tudorkowicach	
684.		2	2 osoby, których nazwisk nie pamięta – powieszeni	^a Walisiewicz Teresa ^a
	[suma 3132]			

685.			zaginiony Stankiewicz Józef – prawdopodobnie zamordowany we wsi Porwańce ⁴⁶⁸ – pow. Horochów	^a Stankiewicz ^a
686.		10	Borowiec Józef w Ludwikówce ⁴⁶⁹ , pow. Dubno na początku sierpnia 1943 r. zamordowany z żoną i kilkoma innymi ludźmi	
687.			Bednarski Józef i Stefania 11 VII 1943 r. na Wygrance, pow. Włodzimierz – wpadli o 1.00 godz. do domu i wymordowali – Ukraińcy partyzanci i sąsiedzi	
688.		6	Skibicki Jan ⁴⁷⁰ z żoną, z córką i jej córką i synem – 11 VII [1943 r.] na Wygrance wymordowani – wpadali, strzelali i mordowali	
689.		6	Kaniecki Jędrzej ⁴⁷¹ z rodziną – wymordowali 11 VII [1943 r.]	
690.		3	Bogusławski ⁴⁷² z [rodziną] (żona i córka) – [zamordowani 11 VII 1943 r.] – zeznający uciekali – za nimi strzelali	
691.		2	Koprowski Józef ⁴⁷³ z rodziną [zamordowani 11 VII 1943 r.]	
692.		4	Jankowski [z rodziną] ⁴⁷⁴ – [zamordowani 11 VII 1943 r.]	
693.		3	Błaszczuk Łukasz ⁴⁷⁵ – [zamordowany 11 VII 1943 r.]	
694.		3	Kowalski Franciszek ⁴⁷⁶ z rodziną (syn) – [zamordowani 11 VII 1943 r.]	
695.		4	Jaruga Tomasz ⁴⁷⁷ [z rodziną] – [zamordowani 11 VII 1943 r.]	
696.		4	Peszta ^c – cała rodzina [zamordowani 11 VII 1943 r.]	

[s. 33]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b Nadpisano nad z rodziną.

^c Nazwisko trudne do rozczytania, inna możliwa wersja Beszta.

⁴⁶⁶ Tudorkowice, dwór, wieś, gm. Tudorkowice, pow. Sokal, woj. lwowskie.

⁴⁶⁷ Waręż, wieś, gm. Waręż, pow. Czerwonogród, woj. lwowskie.

⁴⁶⁸ Porwańce, wieś, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

⁴⁶⁹ Ludwikówka, kol., gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁴⁷⁰ Por. BOZW. Por. poz. 1510.

⁴⁷¹ W BOZW istnieje wpis: Kaniecki Jędrzej/Andrzej; data śmierci zgodna. Por. poz. 205, 206, 512, 513, 1510.

⁴⁷² W BOZW istnieje wpis: Bogusławski (rodzina). Por. poz. 209, 510, 514.

⁴⁷³ W BOZW istnieje wpis: Koper/Koprowski (rodzina); data śmierci zgodna. Por. poz. 1510.

⁴⁷⁴ W BOZW istnieje wpis: Jankowski (rodzina); data śmierci zgodna, miejsce zbrodni: Orzeszyn (gm. Poryck).

⁴⁷⁵ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Wygranka (pow. Grzybowica), data śmierci zgodna. Por. poz. 510, 516.

⁴⁷⁶ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Wygranka (pow. Grzybowica), data śmierci zgodna.

⁴⁷⁷ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Wygranka (pow. Grzybowica), data śmierci zgodna. Por. poz. 203, 510, 511.

[^a]	Gurów			
697.		3	Koprowski ⁴⁷⁸ 11 VII [1943 r.] w Gurowie zamordowany podczas snu	
698.		3	Poniński [^b] Ignacy ⁴⁷⁹ [w Gurowie zamordowany podczas snu]	^c v.n. 27 ^c
699.		2	Świątek Władysław ⁴⁸⁰ [w Gurowie zamordowany podczas snu]	^c v.n. 26 ^c
700.		4	Utracki Franciszek [w Gurowie zamordowany podczas snu]	
701.		3	Szelepajło [^d] Teodor ⁴⁸¹ [w Gurowie zamordowany podczas snu]	
702.		3	Żelak Stefan ⁴⁸² [w Gurowie zamordowany podczas snu]	
703.		4	Szowiński Jan ⁴⁸³ [w Gurowie zamordowany podczas snu]	
704.		3	Szowiński Paweł – syn [w Gurowie zamordowany podczas snu]	
705.		4	Szadowski Franciszek ⁴⁸⁴ [w Gurowie zamordowany podczas snu]	
706.		5	Jaruga Stanisław ⁴⁸⁵ [w Gurowie zamordowany podczas snu]	
707.		2	[Jaruga] Józef [w Gurowie zamordowany podczas snu]	^c v.n. 17 ^{c486}
	[suma 3213]			

[s. 34]

708.		4	Szczęsniewski Czesław ⁴⁸⁷ zam[ordowany] 11 VII [1943 r.] w Gurowie	żyje^f
709.		3	^g v.n. 13 ^{g488} Matwiczuk Paweł ⁴⁸⁹ [zamordowany 11 VII 1943 r. w Gurowie]	
710.		4	^g v. n. 12 ^{g490} Radzikowski ⁴⁹¹ z rodziną [zamordowany 11 VII 1943 r. w Gurowie]	

^a W dokumencie przekreślona liczba 697.

^b W dokumencie przekreślone słowo Poleńsk.

^{c-c} Dopisano na marginesie.

^d W dokumencie przekreślone nazwisko Glipajło.

^{c-c} W dokumencie wpisano w trzeciej kolumnie czarnym atramentem.

^f Dopisano na marginesie niebieskim atramentem.

^{g-g} Dopisano czarnym atramentem.

⁴⁷⁸ W BOZW istnieje wpis: Koper/Koprowski (rodzina); miejsce zbrodni: Wygranka (pow. Grzybowica), data śmierci zgodna.

⁴⁷⁹ Por. poz. 526.

⁴⁸⁰ Por. poz. 527.

⁴⁸¹ W BOZW istnieje wpis: Szelipajło Teodor; miejsce zbrodni zgodne. Por. poz. 137.[a].

⁴⁸² Por. BOZW.

⁴⁸³ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie, figuruje natomiast Jan Szczawiński, miejsce zbrodni zgodne.

⁴⁸⁴ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie, istnieje natomiast rekord: Sadowski Stanisław/Sadowski Franciszek; miejsce zbrodni zgodne.

⁴⁸⁵ Por. BOZW.

⁴⁸⁶ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 40, nr 17 – Jaruga Władysław, żona Maria.

⁴⁸⁷ W BOZW istnieje wpis: Szczęsniewski Zbigniew; syn Czesława.

⁴⁸⁸ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 40, nr 13 – Matwiczuk Paweł, Antonina, Domicela. Por. poz. 113–115.

⁴⁸⁹ W BOZW istnieje wpis: Matwiczuk Paweł. Por. poz. 113.

⁴⁹⁰ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 39, nr 12 – Radzikowscy Jan, Maria, Aniela, Danusia, Florian.

⁴⁹¹ Por. BOZW.

711.		5	^a v.n. 10 ^{a492} Poniński Franciszek ⁴⁹³ [zamordowany 11 VII 1943 r. w Gurowie]	
712.		3	^a v.n. 11 ^{a494} Poniński Władysław ⁴⁹⁵ [zamordowany 11 VII 1943 r. w Gurowie]	
713.		5	^a v.n. 7 ^{a496} Malinowski Jan ⁴⁹⁷ [zamordowany 11 VII 1943 r. w Gurowie]	
714.		4	^a v.n. 6 ^{a498} Witaszczyk Piotr ⁴⁹⁹ [zamordowany 11 VII 1943 r. w Gurowie]	
715.		8	^a v.n. 1 ^{a500} Barszczewski Bolesław ⁵⁰¹ [zamordowany 11 VII 1943 r. w Gurowie]	+++ ^b świadczy Utracki Franciszek z Gurowa ^c
[^d]				
			zeznająca – zraniona w kościele, w Porycku w kościele podczas podniesienia strzelali z karabinów i kulomiotów, uciekła, dostała kulą w plecy – ciotka zeznającej zabita	kobieta zeznająca
[^e]		150	około 150 zabitych – piętnastcioro tylko ocalało. Pod ołtarz dali słomę – pod słomę granaty, które wybuchły, ludzie pochowali się w grobowcach, jakaś Ukrainka zawołała ich po wszystkim. Wszyscy wyszli. Kościół cały zalany był krwią.	
716.		2	siostrę i szwagra zamordowano siekierami – Karasie w Janiewiczach ⁵⁰² , pow. Włodzimierz – 11 VII 1943 r.	
717.			siostry córkę i zięcia zastrzelili	
718.		5	Piątek – zastrzeleni w Janiewiczach	
719.		1	Adamek Maria w Rachowie na folwarku zastrzelona	
720.			w [^f] Marysinie ⁵⁰³ , pow. Włodzimierz – 11 VII 1943 r.	

^{a-a} *Dopisano czarnym atramentem.*

^b *Własnoręczny znak świadka.*

^{c-c} *Dopisano ukośnie.*

^d *W dokumencie przekreślona liczba 716.*

^e *W dokumencie przekreślona liczba 71.*

^f *W dokumencie przekreślone słowo Porycku.*

⁴⁹² Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 39, nr 10 – Poniński Franciszek (syn Teodor, synowa Aniela, wnuk – imię nieznane).

⁴⁹³ Por. BOZW.

⁴⁹⁴ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 39, nr 11 – Poniński Władysław (żona Malwina, matka żony – Serafińska Waleria).

⁴⁹⁵ Por. BOZW.

⁴⁹⁶ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 39, nr 7 – Malinowski Jan (6 osób).

⁴⁹⁷ W BOZW znajdują się dwa rekordy: Malinowski Jan oraz Malinowski Jan (rodzina).

⁴⁹⁸ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 39, nr 6 – Witaszczyk Piotr (żona Józefa, córka Adela, syn Bolesław).

⁴⁹⁹ W BOZW odnotowano: Witaszczyk, brak imienia. Por. poz. 99.

⁵⁰⁰ Por. BZNO, Dane dotyczące wsi Gurów..., k. 39, nr 1 – Ponińskie: Helena, Sabina, Wanda; powinien zostać wskazany nr 3, gdzie opisano Bolesława Barszczewskiego z rodziną (żona Anna, syn Zygmunt, synowa Wincentyna, wnuk Leszek, wnuk Wacek).

⁵⁰¹ Por. BOZW oraz informacje odnoszące się do Bolesława Barszczewskiego (poz. 91).

⁵⁰² Janiewiczze, majątek, wieś, gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁵⁰³ Marysin, majątek, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

721.		4	Syrowiecki z synem, jego żoną, córką na Marysinie – [11 VII 1943 r.]	
722.		4	Ciupa ⁵⁰⁴ z żoną i dwojgiem dzieci [na Marysinie 11 VII 1943 r.]	
723.		2	[^a] Sawczuk – mąż z żoną (starsi ludzie)	
724. [^b]		10	osób zabitych na Marysinie	“Junicka” ^c
Boguszówka, pow. Dubno				
725.		1	Krajewska na początku sierpnia 1943 r. – zamordowana	
	[suma 3428]			

[s. 35]

726.		5	Wójcik Jan ⁵⁰⁵ , Władysław, Antoni, Stanisława, Józefa na początku sierpnia 1943 r.	
727. [^d]		150	osób około 150 zamord[owali] Ukraińcy	“J. Krajewski” ^c
728.			w połowie sierpnia 1943 r. – we Władysławówce ⁵⁰⁶ , pow. Dubno – ułonna dziewczyna prowadziła krowę, wzięto ją do lasu i zamordowano	
729.		2	2 zamordowani “Strans – jeden, którego nazwisko zna”, zaprowadzono do lasu i zamordowano	“Tuimańczuk” ^c
730.		3 ^f	Głębocki Jan ⁵⁰⁷ 2 V 1943 r. w Wygodzie ⁵⁰⁸ , pow. Dubno – banda napadła w niedzielę i zamordowali Ukraińcy	
		[^g]	Głębocka Anna w czerwcu 1943 r. zamor[dowana] na Kamieniarni ⁵⁰⁹ – szwagier i siostra	
731.			w Pańskiej Dolinie ⁵¹⁰ , pow. Dubno w lipcu 1943 r. – stryjenka zeznałającego – Głębocka Ludwika zamor[dowana] – po północy napadli Ukr[aińcy] i spalili domostwo	
732.			stryj Piotr Głębocki – nożami zamordowany 11 VII 1943 r.	
733.	73		Kraszewska w Dłużku ⁵¹¹ , pow. Dubno, zamord[owana] 20 V 1943 r. – obskoczyli całą kolonię i mordowali	

^a W dokumencie przekreślone litery co.

^b Notatka 724: Marysin – Włodzimierz. Napad 11 VII 1943 r. Na Marysinie zabito ogółem 10 osób.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka.

^d Notatka 727: Boguszówka – Dubno. Osób około 150 zamordowali Ukraińcy.

^{e-e} Nadpisano nad zaprowadzono do lasu.

^f Poprawiono z 1 na 3.

^g W dokumencie przekreślona cyfra 2.

⁵⁰⁴ W BOZW istnieje wpis: Ciupa (rodzina); w bazie podano inne miejsce zbrodni: Orzeszyn, gm. Poryck, data śmierci zgodna. Por. poz. 1384.

⁵⁰⁵ W BOZW znajduje się pięć rekordów zawierających to nazwisko. Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby.

⁵⁰⁶ Władysławówka, kol., gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁰⁷ Por. BOZW.

⁵⁰⁸ Wygoda, kol., gm. Jarosławicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁰⁹ Kamieniarnia – prawdopodobnie lokalne określenie miejsca.

⁵¹⁰ Pańska Dolina, kol., gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵¹¹ Dłużek, kol., gm. Werba, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

734.	34		Jakubowska Józefa ⁵¹² na Witosówce ⁵¹³ , pow. Dubno – zamordowana z małą dziewczynką (8 lat)	^a Głębocki Józef ^a
735.			[^b] Mieldziec Franciszek w grudniu 1943 r. w Kalinowcu ⁵¹⁴ , pow. Dubno zamordowany; 2 dzieci jego zamordowanych w połowie sierpnia 1943 r.	
736.			Michał [^c] Mieldziec – brat Franciszka z dwojgiem dzieci pomordowani w maju 1943 r.	
737.	45, 19		Tomaszewski Wincenty z córką Michaliną, w Łysinie , pow. Dubno, w czerwcu 1943 r. zastrzelony przez Ukr[aińców] – najbliżsi sąsiedzi	
738.	40, 62	2	[^d] Starczewska Stanisława z siostrą Tynią w czerwcu	
739.		7	Uhenek – kowal – z żoną i dziećmi – też z bratem – Dęmbczyński ^e Józef w czerwcu w Łysinie; Marianna ^f , Stanisław, Mieczysław, Czesława, Maria	
[suma 3597]				

740.			zamordowany ksiądz koło Demidówki ^g , pow. Dubno – Cimiński Jan Jerzy ⁵¹⁵ w czerwcu 1943 r.	^a Karol Jelenicz ^a
741.	[ur.] 1900		Siemieniec Marian zamordowany w czasie Sowietów ⁵¹⁶ – przez Sowietów	
742.		3	Konopko Józef – z rodziną pod koniec czerwca 1943 r. napadli Ukr[aińcy] i zamordowali siekierami w Kupowalcach , pow. Horochów	
743.			Chołodowański Władysław z siostrą Elżbietą – zamor[dowani] w czerwcu, zarąbani siekierami	
744.			Zimnowoda Jan – zamor[dowany] w sierpniu 1943 r. – w Naskobercach ⁵¹⁷ , pow. Horochów	
745.		2	Zimiński Józef z synem Tadeuszem w Koniuchach ⁵¹⁸ , pow. Horochów, w sierpniu 1943 r. siekierami zamordowani	

[s. 36]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie przekreślone słowa dwoje dzieci.

^c W dokumencie przekreślone słowa i Franciszka.

^d W dokumencie przekreślone litery Fare.

^e Nadpisano nad bratem.

^f Nadpisano nad Łysinie.

^g W dokumencie błędnie koło Wimidówki. Niewątpliwie chodzi o wieś Demidówka, gm. Demidówka, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵¹² W BOZW występuje jedna osoba o tym nazwisku; „zamordowana w czasie napadu upowców na polską kolonię w dniu z 18 na 19 V 1943 r.” w pow. Dubno.

⁵¹³ Witosówka, kol., gm. Dubno, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵¹⁴ Kalinowiec, fut., gm. Kniahinin, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵¹⁵ Por. poz. 740.

⁵¹⁶ Przed 21 VI 1941 r.

⁵¹⁷ Naskoberce – miejscowość niezidentyfikowana (taka sama forma występuje w maszynopisie przechowywanym w BZNO).

⁵¹⁸ Koniuchy, majątek, wieś, gm. Świniuchy, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

746.		4	Naklicki Władysław z rodziną (2 dzieci) w Koniuchach zamordowani przez Ukr[aińców] siekierami	
747.		2	Szeremecki ⁵¹⁹ z Bokujmy ⁵²⁰ , pow. Dubno	
748.		3	Lipiński Konstanty ⁵²¹ [z Bokujmy , pow. Dubno], na początku sierpnia [zamordowany] siekierami	
749.		11	Chrzanowscy bracia – Mikołaj, Apolinary, Józef – z rodzinami i matką – zamor[dowani] w maju 1943 r. w Kalinówce ⁵²² , pow. Dubno – siekierami	
750.			Sołowiej Michał	
751.	60	1	Gruszczyńska Józefa ⁵²³ zamordowana na początku lipca 1943 – w Porycku w kościele zastrzelona	
		7	siostra Michalina Matusiak ⁵²⁴ z mężem Józefem ^a i trojgiem dzieci, w tym czasie w Porycku	
752.				zeczaję córka Gruszczyńskiej Anna Ciesielska +++ ^b
753.	[ur.] 1913		Dzierżanowski Józef ⁵²⁵ w Stepaniu , pow. Kostopol – 10 IV 1943 r. zastrzelony przez Ukr[aińców]	
754.	[ur.] 1907		[^c] Hartwich Leopold ⁵²⁶ w Stepaniu zarąbany siekierą 10 IV [1943 r.]	
	[suma 3630]			

[s. 37]

756. ^d	[ur.] 1905		Hartwich Edward ⁵²⁷ w Stepaniu zarąbany siekierą 10 IV 1943 r.	
757.	56		Winnicka ⁵²⁸ – [w Stepaniu zarąbana siekierą 10 IV 1943 r.]	
758.	54		Pankowa – [w Stepaniu zarąbana siekierą 10 IV 1943 r.]	
759.		2	Holz z żoną – [w Stepaniu zarąbani siekierą 10 IV 1943 r.]	
760.	92		Worożenska [w Stepaniu zarąbana siekierą 10 IV 1943 r.]	
761.		3 ^e	Wańkowscy Feliks, Maria [w Stepaniu zarąbani siekierą 10 IV 1943 r.]	

^a Imię wpisano pod mężem i poprowadzono strzałkę od słowa mężem do Józefem.

^b Własnoręczny znak świadka.

^c W dokumencie przekreślone słowo Chartwich.

^d W dokumencie brak poz. 755.

^e Poprawiono z 3 na 2.

⁵¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Szeremecki (rodzina).

⁵²⁰ Bokujma, majątek, wieś, gm. Kniahinin, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵²¹ Por. BOZW; w bazie inne miejsce zbrodni: kol. Brzezina (gm. Kniahinin, pow. Dubno, woj. wołyńskie).

⁵²² Kalinówka, kol., gm. Kniahinin, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵²³ Por. BOZW; w bazie inna data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁵²⁴ Por. poz. 1506.

⁵²⁵ Por. BOZW; w bazie inna data śmierci: 13/14 IV 1943 r.

⁵²⁶ W BOZW istnieje wpis: Hartwig Leon; miejsce zbrodni zgodne.

⁵²⁷ Por. BOZW.

⁵²⁸ W BOZW istnieje wpis: Winnicka Janina; miejsce zbrodni zgodne, data śmierci zgodna.

762.			Pińczukowa Stanisława ⁵²⁹ (pr[acowała] na poczcie) – zarębana siekierą [10 IV 1943 r.]	
osada Dworzec ⁵³⁰				
763.		4	Klimek Antoni ⁵³¹ z żoną Stefanią i dwojgiem dzieci [zarębani siekierą 10 IV 1943 r.]	
764.		2	Czerskich ⁵³² dwóch powieszanych w os. Dworzec 10 IV 1943 r.	
765.		3	Stefańscy (3 osoby) [powieszeni w os. Dworzec 10 IV 1943 r.]	
766.		3	Zając – z żoną i dzieckiem [w os. Dworzec 10 IV 1943 r.]	
767.			dziecko Bernacikowej [w os. Dworzec 10 IV 1943 r.]	
768.			Budzyński – powieszony i spalony	
Duży Wercz ⁵³³				
769.			kierownicza szkoły – Kazimiera Mieczewska z dwojgiem dzieci uduszona z małym dzieckiem, chłopak powieszony 18 III 1943 r.	
770.			Pudło Jan 28 IV 1943 r. – nauczyciel; zabrali go do lasu i zamordowali	^a Kownacka Helena ^a
771.			Morgasiński Józef – zabity kijami i utopiony 7 IV ^b 1943 r. ^b	
772. [^c]			Żuk Józef – 8 IV 1943 r. utopiony [^d]	
			pow. Sarny, wieś Parośla ⁵³⁴ 360 osób wymordowanych – zaręczanych siekierami przez Ukraińców sąsiadów 9 II 1943 r.	[^c]
773.			Rozin Alfred 21 III 1943 r. w Wyszogródku ⁵³⁵ , pow. Krzemieniec – męczony poprzednio, następnie zastrzelony przez miejscowych Ukr[aińców]	
774.			ksiądz z Wyszogródka – Turzański ^f Konstanty ⁵³⁶ – 4 VIII 1943 r. zastrzelony	^a N. Rozin ^a
	[suma 3647]			

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^{b-b} Nadpisano nad kwietnia.

^c Notatka 772: Porośla – Sarny. Napad 9 II 1943. 360 osób wymordowanych – wyrębano siekierami.

^d Nieczytelny dopisek niebieską kredką.

^e Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^f W dokumencie błędnie Torzański.

⁵²⁹ Por. BOZW.

⁵³⁰ Dworzec, os. wojskowa, gm. Równe, pow. Równe, woj. wołyńskie.

⁵³¹ W BOZW istnieje wpis: Klimek (rodzina); data śmierci zgodna, miejsce zbrodni: Stepań.

⁵³² W BOZW odnotowano dwóch braci Czerskich zamordowanych podczas napadu na Hutę Stepańską 16–18 VII 1943 r.

⁵³³ Duży Wercz – miejscowość niezidentyfikowana, może chodzić o miasteczko Waręż, pow. Sokal, woj. lwowskie.

⁵³⁴ W BOZW znajdują się cztery rekordy: zbrodnia w m. Parośla I w dniu 9 lutego 1943 r.; jeden z nich zawiera dane o liczbie ofiar: 150 osób.

⁵³⁵ Wyszogródek, miasteczko, wieś, gm. Wyszogródek, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁵³⁶ Ks. Konstanty Turzański (1899–1943), duchowny rzymskokat., święcenia kapłańskie przyjął w 1923 r., a następnie był wikariuszem w par. Buczacze oraz Sokół; na początku 1938 r. został przeniesiony do Wyszogródka (dek. Krzemieniec); został zamordowany w lipcu 1943 r. podczas ataku UPA na kościół w trakcie mszy św. (M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo...*, s. 160–161; J. Marecki, *Misterium iniquitatis. Osoby duchowne i zakonne obrządku łacińskiego zamordowane przez ukraińskich nacjonalistów w latach 1939–1945*, Kraków 2020, s. 730–732).

775.			Anna Sawicka ⁵³⁷ i Alfred – syn – zamordowani 16 VII 1943 r. w Kupowalcach , pow. Horochów – pokłuci nożami	
776. [^a]		4	Aleksander Łozowski ⁵³⁸ z rodziną [pokłuci nożami], Romualda, synowa Antonina, Pelagia – córka ^b z wnuczką Heleną ^b w Kupowalcach	
		160	zamord[owanych] około 160	^c Sawicki Al. ^c
777.		2	Stanisław Konopko, Jan Konopko ⁵³⁹ – ojciec	
778.		3	Wanda Malinowska ⁵⁴⁰ – córka Konopki, z matką – nożami zakłute 16 VII [1943 r.]	
779.		1	Marcinkiewicz ⁵⁴¹ zakłuty	
780.		3	Konopko Mikołaj, Kazimierz ⁵⁴² – syn	^c Antoni Bilewicz ^c
781.		1	Witłaski Antoni – zamord[owany] 16 VII 1943 r. przez Ukr[aińców] w Kupowalcach	zeczna dalej Sawicki – mąż Anny Sawickiej
782.		1	Skiba ze Stójła ⁵⁴³ , pow. Ostróg, zam[ordowany] w lipcu 1943 r. zastrzelony	
783.		1	Zażycka Stanisława z synem zam[ordowani] – przestrelona głowa	
784.		1	Stanisław Zażycki z synem zastrzeleni	
785.		1	Kowalski Bazyli – spalony, bronili [się] i zostali zamordowani	[^d]
786.	pow. Horochów, wieś Plaszowa ⁵⁴⁴			
787.		5	Rembiszewski Hieronim z całą rodziną – zamordowany	
	Torczyn ⁵⁴⁵ , pow. Łuck			
788.		4	Kazin Władysław ⁵⁴⁶ z całą rodziną – [zamordowany]	

^a Notatka 776: Kupowalce – Horochów. Zamordowano około 160 osób.

^{b-b} *Nadpisano nad* córka.

^{c-c} *Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.*

^d *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.*

^e *Nadpisano między słowami Horochów i Plaszowa.*

⁵³⁷ Por. BOZW.

⁵³⁸ W BOZW istnieje wpis: Łozowski (rodzina); miejsce zbrodni: Zboryszów Nowy, gm. Brany, pow. Horochów.

⁵³⁹ W BOZW istnieją dwa wpisy, które mogą dotyczyć ofiar: Konopko/Konopka Jan, wiek: 72 lata, mieszkaniec Kupowalców, „zginął zamordowany przez Ukraińców, gdy na początku VII 1943 r. pojechał odwiedzić swoją córkę i zięcia mieszkających w okolicach Boremla”, miejsce zbrodni: Boremel, data śmierci: lipiec 1943 r.; Konopko Stanisław, miejsce zbrodni: Boryskowicze (gm. Brany, pow. Horochów), data śmierci: 20 VII 1943 r. Por. poz. 1041.

⁵⁴⁰ Por. BOZW.

⁵⁴¹ W BOZW znajdują się dwa rekordy, które mogą dotyczyć ofiary: Marcinkiewicz (rodzina), a także Marcinkiewicz, brak imienia.

⁵⁴² W BOZW istnieją dwa wpisy, które mogą dotyczyć ofiary: Nowina-Konopka/Konopko Kazimierz oraz Nowina-Konopka/Konopko Mikołaj. Por. poz. 1040.

⁵⁴³ Stójło, wieś, gm. Nowomalina, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁵⁴⁴ Plaszowa, wieś, gm. Krupiec, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁴⁵ Torczyn, miasteczko, gm. Torczyn, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

⁵⁴⁶ W BOZW istnieje wpis: Kazin Kazimiera; miejsce zbrodni: kol. Serniczki, gm. Kisielin, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

789.	35	1	brat zeznającego – Lipiński Konstanty ⁵⁴⁷ zamor[dowany] w Smordwi[e] ⁵⁴⁸ , pow. Dubno – zastrzelony przez Ukr[aińców] – sąsiadów pod koniec sierpnia 1943 r.	
790.	35	1	brat drugi stryjeczny ^a Dutkiewicz Marian ⁵⁴⁹ w Smordwi[e] – zamordowany siekierami i nożami 18 V 1943 r.	
791.		1	siostra stryjeczna Prohowska Biedka [18 V 1943 r.] zastrzelona	Lipiński ^b
	[suma 3837]			

Pelcza, pow. Dubno				
792.		1	Mogilewska Celina ⁵⁵⁰ – zastrzelona w maju 1943 r.	
Wolkowyje ⁵⁵¹				
793.		1	Zarembowa zastrzelona i spalona [w maju 1943 r.]	°Augustynowicz°
794.		2	Kaczmarzski Władysław ⁵⁵² z żoną zamordowani widłami 18 V 1943 r. na Brzezinach , pow. Dubno	
795.			Koszeła – żona zamordowana – zastrzelona 18 V 1943 r.	
796.		2	Kwiatkowski Piotr z synem zastrzeleni 18 V 1943 r. na Brzezynie	
797.		1	Lipińska Aniela – wzięli z pola i zarżnęli na początku sierpnia 1943 r. – na Klinie ⁵⁵³ , pow. Dubno	°Lipiński Marian°
798.	30	1	Panek Stanisław ⁵⁵⁴ – zastrzelony w marcu 1943 r. w Dederkałach , pow. Krzemieniec	
799.	30	1	Rodziczyczuk ^d Julian – zastrz[elony] [w marcu 1943 r. w Dederkałach, pow. Krzemieniec]	
800.	30	1	Łaszczewski Piotr ⁵⁵⁵ [zastrzelony w marcu 1943 r. w Dederkałach, pow. Krzemieniec]	°J. Wielgus°
801.		5	bratowa zeznającego – Świdarska Waleria ⁵⁵⁶ z czworgiem dzieci zamord[owana] pod koniec sierpnia 1943 r. – spalona w Mizoczu , pow. Dubno. Pomordowani i popaleni	

[s. 39]

^a Nadpisano nad drugi.

^b Własnoręczny podpis świadka, częściowo nieczytelny.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

^d Nazwisko trudne do rozczytania, inna możliwa wersja Rodziejczuk.

^{e-e} Własnoręczny podpis świadka.

⁵⁴⁷ Por. BOZW; data śmierci: 18/19 V 1943 r.

⁵⁴⁸ Smordwa, majątek, wieś, gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁴⁹ Por. BOZW.

⁵⁵⁰ Por. poz. 1252.

⁵⁵¹ Wolkowyje, wieś, gm. Tesłuhów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁵² Por. BOZW; w bazie podano niepełną datę śmierci: maj 1943 r.

⁵⁵³ Klin, fut., gm. Kniahinin bądź gm. Tesłuhów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁵⁴ W BOZW istnieje wpis: Panek, brak imienia; miejsce zbrodni zgodne, inna data śmierci: 18 VII 1943 r.

⁵⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Łaszczewski/Laszczewski Piotr; miejsce zbrodni: Szkrobotówka (gm. Dederkały, pow. Krzemieniec), inna data śmierci: grudzień 1942 r.

⁵⁵⁶ Por. poz. 1204, 1457.

802.		1	Radziszewska Petronela ⁵⁵⁷	
803.		1	Jakuszevska ^a Maria z Hurb ^b	
804.		6	Filarowski Dionizy ⁵⁵⁸ z całą rodziną – mordowali bandyci – banderowcy z okolicy Mizocze – Ukraincy	Świderski ^c
805.	24	1	Czyżewski Witold ⁵⁵⁹ zamor[dowany] w Nowomalinie ^d w leśnictwie pow. Zdobunów w marcu 1943 r. – zastrzelony	
806.		2	Paszyński ⁵⁶⁰ z żoną – w Badówce ⁵⁶¹ , pow. Zdobunów na początku sierpnia 1943 r.	zeznanie p. Wierzejskiego
807.		1	Burzyński Zygfryd ⁵⁶² – brat stryjeczny zeznającego zam[ordowany] w Kamiennej Górze 25 VII 1943 r. – nożami zakłuty przez miejscowych Ukr[aińców] z Majdanu	
[suma 3864]				

[s. 40]

par. kąteńska ^e				
808.	76, 76	2	Stankiewicz Stanisław i Aniela – żona – zamor[dowani] w czerwcu ^f 1943 r. ^f w Kamiennej Górze ⁵⁶³ , pow. Zdobunów – nożami	
809.	67	2	Krasicki Adolf ⁵⁶⁴ z Krasicką Adelą zam[ordowani] 25 VII 1943 r. w Majdanie , pow. Zdobunów	
810.		3	Marian Krasicki i Edward z córką Leonardą ⁵⁶⁵ – nożami zakłuci i spaleni w Majdanie 25 VII 1943 r.	

^a W dokumencie przekreślono początkowe litery nazwiska Jak.

^b W dokumencie Hurbów. Na terenie woj. wołyńskiego występowały dwie miejscowości o tej nazwie: Hurby, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdobunów oraz Hurby (Bielsk), kol., gm. Ludwipol, pow. Kostopol.

^c Własnoręczny podpis świadka.

^d W dokumencie Nowo-Malinie. Nowomalin, leśniczówka, majątek, wieś, gm. Nowomalin, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie.

^e Tak w dokumencie. Niewątpliwie chodzi o par. kącką we wsi Kąty (Kuty), gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

^{f-f} Dopisano na marginesie.

⁵⁵⁷ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Mizocz, gm. Mizocz, pow. Zdobunów. Por. poz. 802, 1400.

⁵⁵⁸ W BOZW istnieje wpis: Filarowski Dionizy; miejsce zbrodni: Hurby, gm. Buderaż, pow. Zdobunów.

⁵⁵⁹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie, istnieje jednak rekord: Czyżewski Wincenty; miejsce zbrodni: Nowomalin, gm. Nowomalin, pow. Zdobunów, „podchorąży marynarki wojennej, uczestnik walk Samodzielnej Grupy Operacyjnej »Polesie«. Po ucieczce z niewoli pracował w lasach d. Nadleśnictwa Ostróg nad Horyniem. Zwabiony w pułapkę pod pretekstem spotkania z ukraińską narzeczoną, został zabity trzema strzałami w plecy”, data śmierci: 2 II 1942 r.

⁵⁶⁰ W BOZW istnieje wpis: Paszyński, brak imienia; miejsce zbrodni: Ostróg nad Horyniem, gm. Ostróg nad Horyniem, pow. Zdobunów, brak informacji o żonie.

⁵⁶¹ Badówka, wieś, gm. Sijańce, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie.

⁵⁶² Por. BOZW; miejsce zbrodni: nieustalone.

⁵⁶³ Kamienna Góra, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie.

⁵⁶⁴ Por. BOZW; zachodzi rozbieżność w miejscu zbrodni oraz dacie śmierci. Ponadto w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja o zbrodni dokonanej również na żonie i dzieciach. Por. poz. 1434.

⁵⁶⁵ W BOZW istnieje wpis: Krasicki (rodziny); „troje niezidentyfikowanych z imienia członków z dwóch rodzin o nazwisku Krasicki; spalony w stodole podpalonej przez upowców pod dowództwem Kowalczyka i Kyryluka wraz z innymi mieszkańcami wsi lub zamordowani w innym miejscu w lipcu 1943”; miejsce zbrodni zgodne, inna data śmierci.

811.	68	2	Soczyński Jan ⁵⁶⁶ z Soczyńskim Adolfem [a] zastrzeleni w Kamiennej Górze w czerwcu 1943 r.	
812.	[ur.] 1927	1	Soczyński Eugeniusz ⁵⁶⁷ w Kamiennej Górze zastrzelony w czerwcu 1943 r.	
813.	45	1	Oborski Marian [w Kamiennej Górze] w czerwcu 1943 r. zastrzelony – przez Ukr[aińców] miejscowych – z Majdan	
814.	51	1	Soczyńska Konstancja nożami zakłuta i Ziłowic w mieszkaniu w Kamiennej Górze w czerwcu 1943 r.	
815.		1	Domański Aleksander ⁵⁶⁸ – zam[ordowany] w Hradkach ⁵⁶⁹ , pow. Dubno	
816.		1	Wiszniewski Albert – zabici 3 V 1943 r.	
817.			[w] Obhowie ⁵⁷⁰ , pow. Dubno – par. konteńska [Kąty] koło Krzemieńca – napady zorganizowane przez miejską policję ukraińską, która zbiegła do lasu. Napad niespodziewany w nocy	
818.	[ur.] 1912, [ur.] 1926, [ur.] 1928	3	Zieliński Marcył, Zieliński Walery, Tadeusz – zamor[dowani], postrzeleni pod Majdańską Hutą ⁵⁷¹ , pow. Zdołbunów	
819.	[ur.] 1913	3	Wolski Bronisław ^b z żoną i córką ^b – zabity w Majdanie	^c Burzyński Stanisław ^c
820.		4	Kuczalska Maria ⁵⁷² , Stanisław, Michał, Mirosław (5) w Sadkach, pow. Krzemieniec, dederkalski rejon, [zamordowani] 19 III 1943 r. przez Ukr[aińców] miejscowych	
821.		6	Gajowscy (6 osób) – zamordowani przez miejsc[owych] Ukr[aińców] w Sadkach	
822.	73 lata	1	Kamiński 1 – zamordowany	^c A. Kucewicz ^c
	[suma 3895]			

823.	26	1	Piotr Łuszczewski zamor[dowany] w Szkorbutówce ⁵⁷³ , par. Dederkały, pow. Krzemieniec 12 II 1943 r. – złapano go, siekany nożami (7 ran w głowie, rana w boku)	
824.	42	5	Rajmond Kwiatkowski ⁵⁷⁴ – zabity i opalony 1 V 1943 r. w Bołożówce ⁵⁷⁵ , gm. szumska, pow. Krzemieniec – szwagier Kowalewski z żoną i dzieckiem (6 lat) popaleni i jego siostry syn Mieczysław (17 lat) Królewicz – spalony	

[s. 41]

^a W dokumencie przekreślone słowo nożami.

^{b-b} Nadpisano nad zabity.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka zieloną kredką.

⁵⁶⁶ Por. BOZW.

⁵⁶⁷ Por. BOZW.

⁵⁶⁸ Por. BOZW.

⁵⁶⁹ Hradki, wieś, gm. Sudobicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁷⁰ Obhów, wieś, gm. Stubicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁷¹ Majdańska Huta, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁵⁷² W BOZW istnieje wpis: Kuczalska Maria/Jadwiga.

⁵⁷³ Szkorbutówka, wieś, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁵⁷⁴ W BOZW istnieje wpis: Kwiatkowski Rajmund/Romuald.

⁵⁷⁵ Bołożówka (Bołożówka), wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

825.		1	Dubicki (podoficer polski) – w nocy przyszli, zabrali z mieszkania i zastrzelili 19 III 1943 r. w majątku Obory ⁵⁷⁶	
826.		3	w Dederkałach zamordowano tej samej nocy trzech: Stanisław Panek, Żada (Czech) i Ridijczuk – zamordowany przez miejscowych Ukr[aińców]	[^a]
827.	90		Stadnicki Maciej ⁵⁷⁷ w lipcu 1943 r. w futor – Mogiły ^b , pow. Krzemieniec, par. Dederkały	
828.		6	Aniela Andrzejewska, Jan Jurkowski ⁵⁷⁸ , Adolf Sierakowski, Nowosielscy (żona i mąż), Antoni Nowosielski ⁵⁷⁹	
829.	22, 24	2	Władysław Gomont, Zygmunt Kosicki – zaprowadzili w pole, wykręcone ręce i nogi – w lipcu 1943 r.	
830.	32	1	Lipiński Marian ⁵⁸⁰ zam[ordowany] (prawdopodobnie) w czerwcu 1943 r. na Hucie Stepańskiej , pow. Kostopol, par. Stepań – walka z Ukr[aińcami] miejscowymi, z wiosek pobocznych. Dawno wiedzieli o zorganizowaniu, Niemcy przyjeżdżali i dawali chwilowo pomoc, ale w czasie największego napadu nie było żadnego Niemca. Uciekali z Huty – i po drodze Ukr[aińcy] ich mordowali na Wyrcie i w innych wsiach	
831.		2	Wicinkina Snarska z córeczką (25 lat) zastrzelona na górze – z fury uciekła w żyto i tam została zamordowana	“Z. Lipiński”
832.		2	Jaskołowska Zofia ⁵⁸¹ z córką Franciszką zakłuta w Stepańskiej Hucie w czerwcu 1943 r.	
	[suma 3918]			

[s. 42]

833.		7	Sierżycy – Sierżycki Jerzy ⁵⁸² , Zofia, Stanisław, Jan, Halina i rodzice Sierżyckich w Wolkowyjach , pow. Dubno, par. Teśluchów ^d – w listopadzie 1942 r. – zamordowani przez policję ukr[aińską] (zbiegli do lasów)	
834.		3	Machan ⁵⁸³ “kierownik stadtgutu” ⁵⁸⁴ z żoną i dzieckiem – w sierpniu 1942 r. – w Żabokrzykach ⁵⁸⁵ , pow. Dubno	

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka czarnym atramentem.

^b W dokumencie Mogiły. Niewątpliwie chodzi o futor Mogiły, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem na lewym marginesie.

^d W dokumencie Teśluchów. Wolkowyje należały do parafii w Łysinie.

^{c-c} Nadpisano nad Machan.

⁵⁷⁶ Obory, majątek, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁵⁷⁷ W BOZW istnieje wpis: Stadnicki, brak imienia; miejsce zbrodni: Obory, majątek, pow. Krzemieniec.

⁵⁷⁸ W BOZW istnieje wpis: Jurkowski Jan; miejsce zbrodni: Kupiel, gm. Berezów, pow. Stolin.

⁵⁷⁹ W BOZW istnieje wpis: Nowosielski Antoni; miejsce zbrodni: Sadki, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec. Por. poz. 579.

⁵⁸⁰ Por. BOZW; miejsce zbrodni zgodne, inna data śmierci: 16–18 VII 1943 r., zachodzi rozbieżność w opisie okoliczności śmierci: „lat 32, syn Zygmunta i Pauliny z Sawickich, zamordowany przez upowców podczas napadu na wieś i walk w dniach 16–18 lipca 1943 r.”.

⁵⁸¹ Por. BOZW.

⁵⁸² Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano dokładną datę mordu: 7 XI 1942 r., brak natomiast informacji o rodzicach Sierżyckich, podano też inne imię córki – Anna (nie Halina).

⁵⁸³ W BOZW istnieje wpis: Machan (rodzina); miejsce zbrodni zgodne; inna data śmierci: listopad 1942 r.

⁵⁸⁴ Niem. majątek miejski.

⁵⁸⁵ Żabokrzyki (Małe, Wielkie, Dolina), majątek, wieś, gm. Teśluchów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

835.			Moszyński Tadeusz zamor[dowany] w Rystkowie , pow. Dubno w marcu 1943 r. – złapano go i katowano w lesie	
836.			Bania – w Rydkowie ⁵⁸⁶ w marcu 1943 r.	
837.		5	Kosowski Edward z rodziną w Głębokiej Dolinie ⁵⁸⁷ , pow. Dubno – w lutym 1943 r.	[a]
[b]	wieś Budiatycze ⁵⁸⁸ , pow. Włodzimierz, par. Grzybowica ⁵⁸⁹			
838.	33	8	Rzepecka Anna zarżnięta w początkach sierpnia 1943 r.	
839.	14		[Rzepecka] Wanda – córka [w początkach sierpnia 1943 r.]	
840.	4		Rzepecki Zdzisław [w początkach sierpnia 1943 r.]	
841.			Rzepecka Paulina [w początkach sierpnia 1943 r.] z mężem Tadeuszem i dwojgiem dzieci – Marią i Janem	
842.	17		Zygmunt Rzepecki	[a]
843.	36	1	Libner Władysław ⁵⁹⁰ – zamord[owany] w Hucie Stepańskiej , pow. Kostopol, par. w Hucie – zastrzelony – przedtem pokłuty – 11 lutego 1943 r.	
844.	24	1	męża brat – Jan Libner ⁵⁹¹ – zginął w bitwie w Butejkach ⁵⁹² , pow. Kostopol 7 IV 1943 r.	
845.		1	siostra męża zeznającej – Genowefa Zalewa ⁵⁹³ – zamor[dowana] 18 VIII 1943 r. w Konstantynówce ⁵⁹⁴ , pow. Sarny, par. Sarny – pokłuta nożami przez bandytów – Ukraińców	
846.	5	1	siostry synek – Chodaszek Kazimierz, zam[ordowany] 18 VIII 1943 r. w Antonówce ⁵⁹⁵ , pow. Sarny	„Jadwiga Libner” ^c
	[suma 3945]			

847.	18	1	Wrzos Józef zamordowany 8 VIII 1943 r. w Boroczycach, pow. Beresteczko, par. Horochów	zeznaje ojciec „Wrzos” ^c
848.		1	siostra zeznającego Szydziak Józefa w Hucie Stepańskiej, ^d pow. Kostopol ^d w połowie lipca 1943 r.	

[s. 43]

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^b W dokumencie przekreślona liczba 838.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^{d-d} Wpisano pod nazwą miejscowości.

⁵⁸⁶ Rydków, wieś, gm. Tesłuhów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁸⁷ Głęboka Dolina, fut., gm. Tesłuhów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁵⁸⁸ Budiatycze (Budziatycze), wieś, gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁵⁸⁹ Grzybowica, wieś, gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie; Grzybowica nie była siedzibą parafii.

⁵⁹⁰ Por. BOZW.

⁵⁹¹ Por. BOZW.

⁵⁹² Butejki, majątek, wieś, gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁵⁹³ Por. BOZW.

⁵⁹⁴ Konstantynówka, wieś, gm. Niemowicze, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

⁵⁹⁵ Antonówka, kol., st. kol., wieś bądź os., gm. Antonówka, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

849.			Kolman Antoni ⁵⁹⁶ z synem Wacławem zastrzeleni 17 VII 1943 r. w Pulhanach ⁵⁹⁷ , pow. Beresteczko, par. Drużkopol ^a	^b Kolman Halina ^b
850.	75		Oparowski Stanisław zamordowany – napadli w lipcu 1943 r. w Zagajach, pow. Horochów, par. Drużkopol	
851.		5	[^c] siostry zeznającego – Drewnowska Franciszka	
852.		4	Maria Szubert z rodzinami Drewnowskiej rodzina ⁵⁹⁸ : 3 dzieci i mąż Kazimierz Drewnowski rodzina Szubert: 2 dzieci i mąż Stanisław	
853.	34	6	brat zeznającego Antoni Oporowski w Zagajach , pow. Horochów z bratową i czworgiem dzieci: Irena – zamordowani siekierami przez ukr[aińskich] sąsiadów	
854.	82	1	babka żony zeznającego – Sobczyńska Katarzyna ⁵⁹⁹ – zabita siekierami i spalona w Boroczycach , par. Kupowalce ^d , pow. Horochów – w tym samym czasie	Oparowski ^e
855.	[ur.] 1919	1	Józef Kuz – zamordowany przez czterech milicjantów ukraińskich 17 III 1943 r. w lesie, zastrzelony w Bużanach , pow. Beresteczko, par. Drużkopol ^f	
856.		1	Figurski Józef zginął tak samo jak syn zeznającej	
857.		1	Sosnowski zamord[owany] w Bużanach	Huz Rozalia (niepiśmienna)
858.		350	wioska Kołodno – 350 osób, pow. Krzemieniec, par. Kołodno	
859.		52	[wioska] Maniów ⁶⁰⁰ – 52 osoby, pow. Krzemieniec, par. Wiśniowiec ⁶⁰¹	
	[suma 4368]			

[s. 44]

860.	[g]	3	wioska Butyń ⁶⁰² , pow. Krzemieniec, par. Wiśniowiec – 3 osoby zamordowane i spalone	

^a W dokumencie Droszkopol.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^c W dokumencie przekreślone litery Oparow.

^d W dokumencie Kopowalce.

^e Własnoręczny podpis świadka zieloną kredką, obok przekreślone nazwisko Oropaski.

^f W dokumencie Drużkopol.

^g W dokumencie przekreślona liczba 860.

⁵⁹⁶ Por. BOZW; miejsce zbrodni zgodne, inny powiat – Horochów, inna data śmierci: 15/16 VII 1943 r.

⁵⁹⁷ Pulhany, majątek, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

⁵⁹⁸ W BOZW znajdują się trzy takie same rekordy: Drewnowski (rodzina). Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnego rekordu w bazie.

⁵⁹⁹ Por. BOZW. Por. poz. 554, 1031, 1566.

⁶⁰⁰ Maniów, wieś, gm. Wiśniowiec, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁰¹ Wiśniowiec (Wiśniowiec Nowy, Wiśniowiec Stary), miasteczko, gm. Wiśniowiec, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁰² Butyń, wieś, gm. Wiśniowiec, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

861.	[^a]	25	wioska Wydumka ⁶⁰³ , pow. Krz[emieniec], par. Kuniniec ⁶⁰⁴ – 25 osób – 2 auta zabrały tych ludzi i rozstrzelano ich. Ukraińcy mordowali z okolicznych wiosek	
862.	[^b]	12	Wola Wilsona ⁶⁰⁵ par. Wiśniowiec, pow. Krzemieniec – 12 osób ⁶⁰⁶ wymordowanych	
		7	Bodaki ⁶⁰⁷ , par. Wiśniowiec, pow. Krzemieniec – 7 osób wymor[dowanych]	[^c] Piotr
863.	48	6	Janina Gilewicz ⁶⁰⁸ – żona zeznającego, Stanisław Wójcicki – zięć i Maria Wójcicka – córka, jej córka – Regina Wójcicka, Jan Wójcicki – syn, Wójcicki Ignacy – w Kupowalcach , pow. Horochów. Napadli o godz. 3.00 Ukraińcy i w różny sposób mordowali	^d Walery Gilewicz ^d
864.	70	1	zaginiona Antonina Malinowska – matka zeznającego – w Kolbaniu ⁶⁰⁹ , pow. Horochów, par. Sienkiewiczówka ⁶¹⁰ , 18 VII [^e] 1943 r., napad o godz. 3.00	
865.		70	po południu – strzelali Ukraińcy – sąsiedzi – 70 osób	
		6	zabitych: Jankowski Edward ⁶¹¹ z rodziną (5)	
		3	Siemiński ⁶¹² – szwagier zeznającego z żoną i córką (5)	
866.	60	8	Kulczycki Józef ⁶¹³ , Sobolewski Feliks ⁶¹⁴ z żoną, Socha Stanisław z dziećmi (4), Madura Jan z rodziną ^f (4) ^f	
867.	30	9	syn Bolesław, żona Bolesława – Helena i syn (2 lata)	
868.		3	Szymon Zechman z żoną i dzieckiem (syn – 15 lat)	

^a W dokumencie przekreślona liczba 861.

^b W dokumencie przekreślona liczba 862.

^c Własnoręczny podpis świadka, nieczytelne nazwisko.

^{d-d} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

^e W dokumencie przekreślone słowo sierpnia.

^{f-f} Dopisano na marginesie.

⁶⁰³ Wydumka – na terenie woj. wołyńskiego znajdowało się sześć miejscowości o tej nazwie, jednak żadna nie leżała w pow. krzemienieckim; w BOZW przy zbieżnych okolicznościach odnotowano: „zbrodnia w folw. Kuniniec (pow. Krzemieniec)”.

⁶⁰⁴ Kuniniec Mały (Kuniniec Wielki), wieś, gm. Wiśniowiec, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie; Kuniniec nie był siedzibą parafii.

⁶⁰⁵ Wola Wilsona, majątek, gm. Kołodno, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁰⁶ W BOZW istnieje wpis: zbrodnia w osadzie wojskowej Wola Wilsona/Kniażyna w 1943 r./1944 r.; podano inną liczbę ofiar: „w efekcie ataku Ukraińców na osadę Wola Wilsona (Kniażyna) w 1943 r. lub na początku 1944 r. zginęło około 54 osób (w tym ustalono nazwiska 26 rodzin i jednej pojedynczej ofiary)”.

⁶⁰⁷ Bodaki, wieś, gm. Wiśniowiec, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie. W BOZW odnotowano dwie zbrodnie w Bodakach: 1 VI 1943 r. oraz 15 VII 1943 r.

⁶⁰⁸ Por. BOZW; w bazie podano mniej szczegółowe informacje.

⁶⁰⁹ Kolbań (Kowbań), wieś, gm. Skobelka, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

⁶¹⁰ Sienkiewiczówka, wieś, gm. Czaruków, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

⁶¹¹ W BOZW istnieje wpis: Jankowski Edward; miejsce zbrodni: Kowbań, gm. Skobelka, pow. Horochów, data śmierci: 15 VII 1943 r.

⁶¹² W BOZW znajdują się cztery rekordy, które dotyczą osoby o nazwisku Siemiński; najbardziej zbliżony okolicznościami wydaje się wpis: Siemiński Władysław.

⁶¹³ W BOZW znajdują się trzy takie rekordy. Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby.

⁶¹⁴ Por. BOZW; „został zamordowany pod krzyżem razem z żoną podczas napadu upowców na wieś. Miał 70 lat”.

869.		3	3 osoby, Alfons Stelmachowicz ⁶¹⁵ z rodziną (3 osoby)	
870.		5	jedno małe dziecko (1 rok) zaginęło, Leon Stelmachowicz ⁶¹⁶ (z żoną ranną) z czworgiem dzieci, Koziura z rodziną (6 osób), Łoba (lat 65)	
871.		6		
872.	65	1		
	[suma 4536]			

[s. 45]

873.	65	3	Józef Siemiński ⁶¹⁷ z żoną Józefą i synem Mieczysławem z żoną – zabici – zastrzeleni 18 VII 1943 r. przez sąsiadów Ukraińców;	
874.		6	Antoni Siemiński ⁶¹⁸ z żoną Barbarą ^a i czworgiem dzieci	
875.	18	1	Grecka – zabita, zastrzelona przez Ukr[aińców]	
876.		6	pułkownik Bąkowski ⁶¹⁹ (lekarz) zamordowany i spalony z gospodynią Heleną i fornałem – z żoną i dwojgiem dzieci	^b Malinowski Tomasz ^b
877.	13		stryjeczna siostra zeznającego – Jastrzębska Maria ⁶²⁰ – w Zabarze ⁶²¹ , pow. Krzemieniec, par. szumska – 23 IV 1943 r. zastrzelona	[^c]
		36	ogólnie w Zabarze zamordowano 36 osób	
878.		2	szwagierki ^d teści ^e zeznającego Kurzyński Tomasz i Helena Gryczyńska w Lechowie ⁶²² , par. Młynów, pow. Dubno 18 VI 1943 r. – spalony teści, ona zastrzelona przez Ukraińców z okolicznych wsi – Szczygieł z Mieczysławówki z Wirty (nieznane nazwisko)	[^f]
[^g] Obycz ⁶²³ , pow. Krzemieniec, par. Szumsk				
879.	30		Listowski Witold ⁶²⁴ zamor[dowany] w połowie czerwca 1943 r. – wrócił z Szumska po rzeczy do wsi i więcej nie wrócił	Ziemniak ^h

^a *Nadpisano nad czworgiem.*

^{b-b} *Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.*

^c *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka niebieską kredką.*

^d *W dokumencie obok słowa szwagierki ponownie napisano i przekreślono szwag.*

^e *Nadpisano nad przekreślonym szwag.*

^f *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.*

^g *W dokumencie przekreślona liczba 879.*

^h *Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.*

⁶¹⁵ Por. BOZW.

⁶¹⁶ Por. BOZW.

⁶¹⁷ Por. BOZW; data śmierci zbliżona, w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „syn Stanisława, lat 14, wrzucony do studni podczas napadu bandy OUN na Zwiniacze w dn. 16 lipca 1943 r.”.

⁶¹⁸ Por. BOZW; data śmierci zbliżona.

⁶¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Bąkowski, brak imienia; brak informacji o innych ofiarach zbrodni. Por. poz. 1537.

⁶²⁰ Por. BOZW.

⁶²¹ Zabara, wieś, gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶²² Lechów, majątek, gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁶²³ Obycz (Obycze), wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶²⁴ Por. BOZW.

[^a]	Piszczatyńce ⁶²⁵ , pow. Krzemieniec, par. Katerburg ⁶²⁶		
880.	20	osób około 20 – 15 VIII 1943 r. bandy zorganizowane ukraińskie wymordowały, wystrzelały; Feliks Pawłowski na Zarudziu ⁶²⁷ rozciągnięty kołmi	
Matwijowce ⁶²⁸			
881.	15	osób 15 wymordowanych 15 VIII 1943 r. – Niewiadomski, Holicki z całą rodziną (5 osób)	
Kudłajówka ⁶²⁹			
882.	1	osób 1 – 15 VIII [1943 r.]	
Podhajce ⁶³⁰			
883.	6	wymordowana jedna rodzina 15 VIII [1943 r.]	
Okniny ⁶³¹			
884.		nauczyciel ^b Schreffel ⁶³² i [^c] nauczycielka ⁶³³ zamord[owani] [oraz] Kosicki Zygmunt ⁶³⁴	^d Pozarko A. ^d
[suma 4632]			

885.	60	1	Ichlewicza ⁶³⁵ żona zamor[dowana] w Białoźrce , pow. Krzemieniec, par. Białoźorka ⁶³⁶ – 8 VIII 1943 r. przyszli w nocy, rżnęli i dobili Ukraińcy	niepiśmienna Krystyna Frydryk
886.		1 18	leśniczy – Traczuk Eugeniusz ⁶³⁷ zam[ordowany] w Antonówce ⁶³⁸ , pow. Krzemieniec, par. Szumsk – 18 III 1943 r. zastrzelony, 20 III [1943 r.] był napad na Szumsk . Podczas pierwszego napadu 18 osób w Szumsku zamor[dowanych]	

[s. 46]

^a W dokumencie przekreślona liczba 880.

^b Na końcu słowa przekreślone litery ka.

^c W dokumencie przekreślone litery zamo.

^{d-4} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

⁶²⁵ Piszczatyńce, majątek, wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶²⁶ Katerburg, majątek, wieś, os. wojskowa, miasteczko, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶²⁷ Zarudzie, fut., gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶²⁸ Matwijowce (Matwiejowce), majątek, wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶²⁹ Kudłajówka, wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶³⁰ Podhajce – na terenie woj. wołyńskiego występowało osiem miejscowości o tej nazwie.

⁶³¹ Okniny (Okniny Duże, Okniny Wielkie, Okniny Małe), wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶³² W BOZW istnieje wpis: Szreffel Tadeusz; prawdopodobnie chodzi o tę samą osobę. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że był kierownikiem szkoły, zamordowany przez policjantów ukraińskich lub upowców, data śmierci: kwiecień 1943 r., miejsce zbrodni: Okniny Duże / Okniny Wielkie, gm. Katerburg. Jednak w bazie znajduje się również rekord: Szreffel Emilia; „lat 39, nauczycielka. Zamordowana przez nacjonalistów ukraińskich na terenie gminy Katerburg w pierwszej połowie maja 1943 r.”, miejsce zbrodni: nieustalone, na terenie gm. Katerburg. Por. poz. 921, 962, 1161.

⁶³³ Prawdopodobnie chodzi o nauczycielkę Melanię (Emilię) Momot. Por. poz. 922, 963, 1161.

⁶³⁴ W BOZW istnieje wpis: Kosicki, brak imienia; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „młody mężczyzna, który towarzyszył Tadeuszowi Szreffelowi”. Por. poz. 923.

⁶³⁵ W BOZW brak rekordu zawierającego to nazwisko. Być może chodzi o odnotowaną w bazie rodzinę Juchkiewiczów.

⁶³⁶ Białoźorka, miasteczko, gm. Białoźorka, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶³⁷ W BOZW znajdują się dwa rekordy zawierające informację o śmierci leśniczego w Antonówce: brak nazwiska i imienia, data śmierci zbliżona: 20 III 1943 r., par. nieustalona; Lipiński Eugeniusz, data śmierci zbliżona: 20 III 1943 r.

⁶³⁸ Antonówka, kol., gm. Berezne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

887.	Waśkowce ⁶³⁹ , rejon Szumsk		
	40	28 III 1943 r. zostało żywcem spalonych w stodole 40 osób – Romanowska z synem [spaleni w stodole]	
888.	Suraż ⁶⁴⁰		
	80	20 VIII 1943 r. zamor[dowano] 80 osób – spalono żywcem starców i dzieci: Podgórcy, Woźniakowie z dziećmi (czworo dzieci)	
889.	okolica Wiśniowca, Kołodno		
	200	wymordowanych 200 Polaków – na początku sierpnia 1943 r.	
890.	Szymkowiec		
	18	18 ludzi zamordowali sąsiedzi – Ukraińcy 28 [²] VII [1943 r.]	
891.	Maniów		
	40	wymordowanych 40 osób: Olaniccy	
892.	Rześniówka ^b		
	20	zamordowanych 20 osób	
893.	koło Wiśniowca		
	2	spalono żywcem dwóch osadników – dwóch mężczyzn [³] 5 VIII 1943 r.	
894.	Kuty , rejon Szumsk		
	40	zamordowano około 40 [osób] i spalono całą wieś (cała wieś się broniła); reszta ludzi została wywieziona do Niemiec – 2000 ludzi	
895.	1	Orzeszczukowa sierpem zarżnięta w czasie pracy koło Wiśniowca	
Bodaki			
896.	15	zamordowano koło 15 ludzi, wszystkie budynki i folw. polskie zostały spalone	[^d]
	[suma 5108]		

[s. 47]

897.	20	auto jechało do Krzemieńca – tych mordowali na początku sierpnia ^e [1943 r.], Drohomyrecki z ^f synem, Jabłoński Władysław z matką – osób 20 zamordowano	Zofia [^g]
898.	1	Morawski – kolega zeznającego – zamord[owany] na przedmieściach w Zdołbicy ⁶⁴¹ – obcięli mu ręce i nogi i kazali uciekać, i wrzucili go do płonącego domu, w Tajkurach , pow. Zdołbunów	

^a W dokumencie przekreślone słowa na począt.

^b W dokumencie błędnie Wrześniówka.

^c W dokumencie przekreślone litery po.

^d Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka ołówkiem.

^e Dopisano na marginesie.

^f W dokumencie ze.

^g Własnoręczny, częściowo nieczytelny podpis świadka ołówkiem.

⁶³⁹ Waśkowce, wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁴⁰ Suraż, wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁴¹ Zdołbica, wieś, gm. Zdołbica, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

899.		40	wymordowano około 40 osób – w nocy kładli na ziemię, przykrywali prześcieradłami i bili siekierami	[^a]
900.		1 3	mąż zeznającej zamordowany – Unold Jan Bolesław ⁶⁴² 20 III 1943 r. w Szumsku – pobity nożami, kolbami, kula w głowie, ręce powykręcane. Tej nocy zostało także trzech zamordowanych w ten sposób: Fidler ⁶⁴³ , Śmiech ⁶⁴⁴ , Kurzej ⁶⁴⁵ – przez ukraińską miejscową młodzież: Chrzanowska Zofia, Dubicki Dymitr	^b Unoldowa Maria ^b
kolonia Polanówka ⁶⁴⁶ , pow. Dubno, par. Łysin ⁶⁴⁷				
901.	63	1	Borach Roman po Wielkanocy pierwszy tydzień, w czwartek zamordowany, mocno pobity, a potem zastrzelony	
902.	24	1	Skowron Mieczysław ⁶⁴⁸ po Wielk[anocy] spalony – uciekał i został zastrzelony	
903.		1	Dutkiewicz Stanisław ⁶⁴⁹ zastrzelony przez drzwi, mordowani przez bandytów ukraińskich. [^c] Mordercy z Ochmatkowa ^d : Jerzy Cysaruk, Władczuk z Perekan, z Polanówki Mikołajczuk Władysław, Kowalczuk Teodor, Kisil Grzegorz	^b Barański Józef ^b
[suma 5176]				

904.		1	[^e] i żony zeznającego matka ^f Karolina Marczak – przed Wielkanocą w Wielki Czwartek koło Smyk[owa], wieś Studzianka ⁶⁵⁰ , pow. Dubno – zastrzelona przez Ukr[aińców] miejsc[owych]	^g Karaberia Stanisław ^g
Huta Antonowicka ⁶⁵¹ , pow. Krzemieniec				
905.		12	Sokólski – 12 osób zamordowani na par. Szumsk, Wielkanoc przez bandytów Ukraińców, którzy ich porąbali i spalili	^b Kozicki Mikołaj ^b
906.		7	Rogóźno ⁶⁵² , pow. Włodzimierz	

[s. 48]

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka ołówkiem.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^c W dokumencie przekreślone słowa Cysaruk, Ochmatków.

^d W dokumencie Ochmatkowa. Niewątpliwie chodzi o wieś Ochmatków; gm. Kniahinin, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

^e W dokumencie przekreślone słowo matka.

^f Nadpisano nad Karolina.

^{g-g} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem. Nazwisko trudne do rozczytania, inna możliwa wersja Rawaberia.

^h Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

⁶⁴² W BOZW istnieje wpis: Unold Jan; data śmierci zbliżona, inne okoliczności zbrodni. Por. poz. 1156, 1604.

⁶⁴³ W BOZW istnieje wpis: Fidler Antoni/Kazimierz.

⁶⁴⁴ W BOZW istnieje wpis: Śmiech Wiktor. Por. poz. 1154, 1604.

⁶⁴⁵ W BOZW istnieje wpis: Kurzej/Kurzeja/Kuzej Adam. Por. informacje odnoszące się do Adama Kurzeja (poz. 1058).

⁶⁴⁶ Polanówka, kol., gm. Kniahinin, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁶⁴⁷ W BOZW znajdują się dwa rekordy: zbrodnia w kolonii Polanówka [gm. Derażne pow. Kostopol] w dniu 25 III 1943 r., a ponadto: Zbrodnia w m. Łysin w lipcu 1943 r.

⁶⁴⁸ Por. poz. 565, 1587.

⁶⁴⁹ Por. poz. 564, 1587.

⁶⁵⁰ Studzianka, wieś, gm. Sudobicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁶⁵¹ Huta Antonowiecka, fut., gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁵² Rogóźno (Rogożno), kol., gm. Mikulicze, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

			zamordowanych 7 osób Rudnickich w maju 1943 r. Napadnięci w nocy przez Ukr[aińców] miejscowych	[^a]
907.		5	zaginieni – 11 VII 1943 r. – w Koniuchach , pow. Horochów, par. Koniuchy – napadli na Zofiówkę ⁶⁵³ przy Koniuchach o godz. 10.00. Każdy uciekał – nie wiadomo, co się stało z rodziną – Koźmińska Marianna – zeznającego, syn Koźmiński Adam, synowa Janina, wnuków dwoje – Irena i Edward	^b Koźmiński Jan ^b
908.		3	Zarzycki Bolesław ⁶⁵⁴ i Leon – bracia zeznającego zamordowani 12 VIII 1943 r. – pow. Zdołbunów, w Teremnem ⁶⁵⁵ (Bolesław), pow. Równe w Józefówce (Leon) – porwani przez bandytów ukraińskich	
909.		1	ciotka zeznającego Zarzycka Stanisława przy końcu lipca 1943 r. zamordowana w Stójle , pow. Zdołbunów	^b P. Zarzycki ^b
		[suma 5205]		

[s. 49]

Tartak ⁶⁵⁶ , pow. Dubno, par. Dubno				
910.	89	2	Maria Lech ⁶⁵⁷ – babka zeznającego – zamordowana na 3 dzień świąt wielkanocnych – zastrzelili	
911.		2	siostry zeznającej syn Stramski Stanisław na drodze ze Zdołbunowa zamordowany – pracował na drodze – z drugim innym został zamordowany, w pierwszych początkach ^c , na początku sierpnia 1943 r.	[^a]
912.			Kruszowiec Marcin nauczyciel ^d , [^e] zamor[dowany] w Mizoczu 25 VIII 1943 r. – jako tłumacz żandarmerii – zastrzelony przez Niemców wskutek „nieporozumienia”, zabili oni wówczas 4 Polaków	
913.			Bugaj Józef nauczyciel ^d zamor[dowany] w Mizoczu – pracował jako tłumacz w stadtgucie i przy objęździe pól z zarządcą padł od kuli bandyckiej, ukraińskiej – miejscowej	zeznaje kolega: [^a]
Tetylkowce, pow. Krzemieniec				
914.		3	rodzina Czepielowskich (3 osoby) zastrzelona w kwietniu 1943 r.	
915.		1	Mogilnicka Misia uduszona przez Ukr[aińców] w maju 1943 r. w Zaliścach , pow. Krzemieniec	
916.		2	wieś Pikulskie Hucisko ⁶⁵⁸ (zeznaje siostra) pod Szumskiem zaginieni Supińska Maria i szwagier zeznającej Supiński Jan ⁶⁵⁹	

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^c Tak w dokumencie.

^d Nadpisano nad zamor.

^e W dokumencie skreślono Grus.

⁶⁵³ Zofiówka, kol., gm. Skobelka, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

⁶⁵⁴ Por. poz. 1225.

⁶⁵⁵ Teremne, wieś, gm. Nowomalin, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁶⁵⁶ Tartak, wieś, gm. Sudobicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁶⁵⁷ Por. BOZW.

⁶⁵⁸ Pikulskie Hucisko (Hucisko Pikulskie), wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁵⁹ W BOZW istnieje wpis: Sapiński/Supiński Jan.

wieś Tykucza ⁶⁶⁰ , pow. Kołomyja ⁶⁶¹				
917.			z poniedziałku na wtorek 6 IV 1943 r. o godz. 12.00 przyszło 30 mężczyzn w niemieckich, madziarskich i bolszewickich ubiorach, wyłamałi drzwi, wyprowadzili na dwór i powiedzieli, kałecząc z ukraińska, po polsku: „Chodźcie ^a , będziemy Polskę budować”. Związali ręce i poprowadzili w lasy od wsi Tykuczy do 10 km i po drodze się pytali, gdzie już skończyć wszystko, zrabowali zegarki kieszonkowe	
	[suma 5215]			

918.			i chleb, który żony dały na drogę. Mówili: „Już wam poślednia godzina w krótkie dni wszystkim Polakom” – sznurki jakoś pofołgowały i uwolnieni zaczęli uciekać. Ukraińcy (mówili wraz po ukraińsku) zaczęli łapać i strzelać. Ludzie wyjechali do Kołomyi po poradę.	
919.		48	w Kosmaczu ⁶⁶² zamordowano 8 rodzin – śmiano się, że poszli w partyzantkę polską w Mikuliczynie ⁶⁶³ obrabowują ludzi z ubrania i dokumentów, tak, że nie wiedzą, kto to jest	
920.		1	w Pistynie ⁶⁶⁴ , pow. Kołomyja zamordowano księdza, zeznaje człowiek, który uciekł z okolicy Kołomyi	
921.	34		brat zeznającej – Schreffel Tadeusz ⁶⁶⁵ w Okninach , pow. Krzemieniec, par. Katerburg, zam[ordowany] 12 VII 1943 r. – pojechał po rzeczy z Krzemieńca i tam go zamordowali	
922.		2	nauczycielka Mamutówna Amelia ⁶⁶⁶ zamor[dowana] razem z bratem zeznającej	
923.	22	1	Kosicki Zygmunt ⁶⁶⁷ zginął razem z nimi	
924.		4	Markowski Jan ⁶⁶⁸ – zamordowany z matką, żoną i dzieckiem	
925.			w Lulówce , pow. Horochów, par. Horochów 12 VII [b] 1943 r. Mordowali Ukraińcy ze wsi okolicznych i miejscowych – strzelali, [mordowali] siekierami	
926.		4	Wojciechowski Józef ⁶⁶⁹ (3 dzieci i on) – żona uciekła	

[s. 50]

^a W dokumencie Chodźcie.

^b W dokumencie skreślono czerwca.

⁶⁶⁰ Tykucza – miejscowość niezidentyfikowana w pow. Kołomyja, woj. stanisławowskie.

⁶⁶¹ Kołomyja, miasto, gm. Kołomyja, pow. Kołomyja, woj. stanisławowskie.

⁶⁶² Kosmacz, wieś, gm. Kosmacz, pow. Nadwórna, woj. stanisławowskie.

⁶⁶³ Mikuliczyn, wieś, gm. Mikuliczyn, pow. Nadwórna, woj. stanisławowskie.

⁶⁶⁴ Pistyń, dwór, miasteczko, gm. Pistyń, pow. Kosów, woj. stanisławowskie.

⁶⁶⁵ Por. poz. 884, 962, 1161.

⁶⁶⁶ Prawdopodobnie chodzi o Melanię Momot odnotowaną w BOZW. W opisie okoliczności śmierci pojawiają się następujące informacje: „Nauczycielka. Powróciła z Krzemieńca, wierząc zapewnieniom sołtysa Ukrainca o bezpieczeństwie. Została zamordowana przez policjantów ukraińskich lub upowców we wsi Okniny Duże/Okniny Wielkie w kwietniu 1943 r.”. Por. poz. 884, 963, 1161.

⁶⁶⁷ Por. poz. 884.

⁶⁶⁸ Por. BOZW; miejsce zbrodni zgodne, inna data śmierci.

⁶⁶⁹ W BOZW występują cztery osoby o tym samym nazwisku i imieniu, a ponadto zachodzi rozbieżność co do liczby ofiar. Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby.

927.		5	Skawiński Józef ⁶⁷⁰ (4 osoby)	
			Kniażyna koło Wiśniowca ⁶⁷¹ , pow. Krzemieniec	
928.	45	1	Morozgalska Zofia ⁶⁷² zamordowana 12 VI 1943 r. – zabrana przez Ukr[aińców] miejsc[owych]	
929.	34	1	Zych Jan ⁶⁷³ – zamordowany – zastrzelony na początku czerwca 1943 r.	
930.	18	1	Rogalski Franciszek ⁶⁷⁴ zam[ordowany] na początku czerwca 1943 r. – zamęczony	^a Ż. Nowak ^a
	[suma 5283]			

[s. 51]

931.		2	zamordowani w aucie – Drohomirecki Albin ⁶⁷⁵ w lipcu 1943 r. na wozie między Wiśniowcem a Krzemieńcem – zastrzelony, syn Edward ^b zabrany do lasu, nie wiadomo, co się z nim stało	
932.		1	Jesikowicz Kazimierz – w pow. Krzemieniec, majątek	
933.		5	[^c] Żałędowski Jerzy i drugi kuzyn – w tym samym czasie – Bojarski Jan – gorzelany majątku – przyszli, wyprowadzili z mieszkania na drogę i postrzelali, a Jesikowicz na drodze jego i furmana zastrzelili, Wójcicki Józef – zastrzelony – przez Ukr[aińców]	[^d]
934.		1	Roman Turecki ⁶⁷⁶ ^e brat zeznającej ^e , zam[ordowany] w Białym Kamieniu ⁶⁷⁷ , pow. [^f] Złoczów – zamordowany siekierami, w zeszłym tygodniu na początku września 1943 r. (leśniczy) – przez Ukraińców miejscowych – podejrzani: Martyniuk, Zatwardzi Iwan – nauczyciel – wszystkich Polaków morduje	
935.		1	Zawadzki Zdzisław (leśniczy) zamordowany w tym samym dniu	
936.		5	cała rodzina Malinowskich (gajowy – 5 osób) została stara matka, która została na piecu i była świadkiem, jak się znęcali nad nimi	
937.		36	6 rodzin samych gajowych. Zeznaje pani z komitetu krzemienieckiego ⁶⁷⁸	^g Wolska Janina ^g

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

^b Nadpisano nad syn.

^c W dokumencie przekreślone słowo Ławar.

^d Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka zieloną kredką.

^{e-e} Nadpisano nad zam.

^f W dokumencie przekreślone słowa pow. Krzemieniec.

^{g-g} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

⁶⁷⁰ W BOZW istnieje wpis: Skawiński Józef (z rodziną).

⁶⁷¹ Kniażyna (Wola Wilsona), gm. Kołodno, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁷² Por. BOZW.

⁶⁷³ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. W bazie występuje natomiast Jan Zbych, zamordowany 15 V 1942 r.

⁶⁷⁴ W BOZW istnieje wpis: Rogalski Franciszek; data śmierci: 24 IV 1943 r.

⁶⁷⁵ W BOZW odnotowano: Drohomirecki, brak imienia (z rodziną).

⁶⁷⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1464, 1468.

⁶⁷⁷ Białe Kamienie, miasteczko, gm. Złoczów, pow. Złoczów, woj. tarnopolskie.

⁶⁷⁸ Prawdopodobnie chodzi o komórkę Rady Głównej Opiekuńczej.

938.		3	Styczyńscy (osób 3) – rodzice i syn w ^[a] Kulikowie ⁶⁷⁹ , pow. Krzemieniec w czerwcu 1943 r.	
939.		2000	2000 zabitych w pow. krzemienieckim	^b Z. Potocka ^b
	[suma 7337]			

Cecyniówka, pow. Krzemieniec, par. Katerburg				
940.	42	1	Kazimierz Jaszukowicz 7 IV 1943 r. w dzień napadnięty przez bandytów-Ukraińców – na polu obrabowali i porzucili zamordowanego	
941.	21	1	furman Józek Wójcicki zamordowany razem z nim	
942.	65 17	3	w nocy przyszli – °6 VI ^c [1943 r.] trzech rozstrzelali: Bolesław Bojarski ⁶⁸⁰ – kierownik gorzelni, Żołędowski Jerzy – lat 22 – magazynier w majątku państwowym, Godlewski Witold – jako siła pomocnicza w majątku – w nocy przyszli partyzanci ukraińscy, wyprowadzili na groby nad stawem i dwóch zastrzelili od razu z gorzelnego ściągnęli buty i ograbili dom	
943.		1	kowal – Kwiatkowski Rajmund ⁶⁸¹ w połowie ^d marca 1943 r. zastrzelony	
944.		4	w sąsiednim majątku radca Ciepeliowskich – inżynier rolnictwa i Oberleiter ⁶⁸² majątków (siedziba w Tetylkowcach) – 21 III 1943 r. – inżynier, jego ojciec, matka, brat – żona ranna w szyję – w przeciągu 10 dni przyszła do siebie	Kwiatowski ^[a/i] ^e
945.		1	matka zeznającej – Agnieszka Szyk ⁶⁸³ zamordowana – zastrzelona i spalona w Medwedówce ⁶⁸⁴ , pow. Krzemieniec – 28 IV 1943 r.	
946.		6	Gajewski Józef ⁶⁸⁵ , Emilia żona, córka Antonina Kulik i jej troje dzieci: Wanda, Lolek i Marysia – ona pokrajana, poćwiartowana, dzieci pobite i spalone, ojciec z rozharataną głową, Emilia uciekała – zastrzelono ją	
	[suma 7354]			

[s. 52]

^a W dokumencie przekreślone litery Krzem.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^{c-c} Nadpisano nad rozstrzelali.

^d Nadpisano nad marca.

^e Własnoręczny podpis świadka ołówkiem, w dokumencie nazwisko kończy się na literze k.

⁶⁷⁹ Kulików, wieś, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁸⁰ Por. BOZW.

⁶⁸¹ W BOZW istnieje wpis: Kwiatkowski Rajmund/Romuald; brak informacji o zawodzie.

⁶⁸² Niem. zarządca, kierownik.

⁶⁸³ Por. BOZW.

⁶⁸⁴ Medwedówka, fut., majątek, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁸⁵ Por. BOZW.

947.		7	Rzepeccy ⁶⁸⁶ (osób 7) – w jedną noc 28 IV 1943 r. postrzelono – synowi powykręcano ręce i nogi, jedno z dzieci, które zachowało się pod łóżkiem, zostało	
948.		4	Kuczalscy ⁶⁸⁷ (osób 4): Maria, mąż Michał ^a , mały syn – wcześniej na początku kwietnia [1943 r.]	
949.		2	Łaszczewski Franciszek, Marian Łaszczewski	
950.		7	Mołodecka Maria, Grządkowscy (6 osób) – w Michałówce, pow. Krzemieniec	
951.		3	Klimczak Władysław z żoną i córką	
952.		6	Gajewski Jakub z żoną i czworgiem dzieci	
953.		3	Pawlikowski – z żoną i córką Mańką	
954.		5	Głowacki z synem, żoną i dziećmi	
955.		3	Gajewski z dziećmi (dwojgiem)	
956.		1	Golecki stary Florian w [b] Zahorcach ⁶⁸⁸	
957.		2	Piławscy (2 osoby) [w Zahorcach]	
Waśkowce⁶⁸⁹, par. szumska				
958.		3	Gordzylewski Jan, Leszczyński, Wacław Frajanowski (Michałówka)	
Michałówka				
959.		1	Wacław Trojanowski zam[ordowany] w maju 1943 r. – wyłamano mu ręce i nogi	
960.		1	Stanisław Kosicki zabity na drodze	
961.		1	Michał Drozdowski – co z nim zrobiono – nie wiadomo	
962.		1	Tadeusz Schreffel ⁶⁹⁰ – kolega nauczyciel 20 lat uczył ^c – wieś Okniny – zamordował go uczeń, Ukraińiec	
963.		1	Mamątówna Emilia ⁶⁹¹ – zamordowana, też nauczycielka	

^a *Nadpisano nad męż.*

^b *W dokumencie skreślone litery ch.*

^{c-c} *Nadpisano nad wieś.*

⁶⁸⁶ W BOZW występują następujące rekordy zawierające to nazwisko: Rzepecka Genowefa; Rzepecka Helena; Rzepecka Józefa; Rzepecka Magdalena; Rzepecki Franciszek (dwa rekordy); Rzepecki Roman; wszystkie ofiary były mieszkańcami tej samej miejscowości i większość została zamordowana w tej samej miejscowości, data śmierci zbliżona; jedynie w wypadku Franciszka Rzepeckiego podano inne miejsce zbrodni. Por. poz. 1235, 1339.

⁶⁸⁷ W BOZW występują następujące rekordy zawierające to nazwisko: Kuczalska Maria/Jadwiga; Kuczalski Michał; Kuczalski Mirosław.

⁶⁸⁸ Zahorce, wieś, gm. Dubno, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁶⁸⁹ Waśkowce, wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁶⁹⁰ Prawdopodobnie chodzi o figurującego w BOZW Tadeusza Szreffela. Por. poz. 884, 921, 1161.

⁶⁹¹ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Melanię Momot. Por. poz. 884, 921, 1161.

964.		1	Malinowska Józefa jechała po rzeczy do Komarówki, pow. Krzemieniec	^a Kamińska Maria ^a
	[suma 7406]			

wieś Zabara , pow. Krzemieniec, par. Szumsk				
965.	40	1	Polańska Katarzyna – zamor[dowana] w Wielkim Tygodniu z Wielkiego Czwartku na Wielki Piątek 1943 r.	
966.		2	Polański Wacław – syn (lat 14), Henryk (1 rok) – postrzelani w mieszkaniu	
967.	18	1	Jastrzębski Tadeusz ⁶⁹² – zastrzelony w tym mieszkaniu	
968.	50	1	Jastrzębska ⁶⁹³ – mężatka – spalona w mieszkaniu	
969.	25	1	Kyczakowska Aleksandra została zastrzelona w czasie ucieczki na ogrodzie	
970.	76	1	Twarzyński Rafał zmarł ze strachu ze strzelaniny	
971.		3	Rokitnicka Petronela – ^b lat 18 ^b , Jan – ^c 20 lat ^c , zostali spaleni w mieszkaniu i ich matka (40 lat)	
972.		1	Puszkiewiczowa spalona w mieszkaniu	
973.			Bociorowska Anna spalona w mieszkaniu	
974.		3	Wesołowscy (3 osoby) zostali spaleni w mieszkaniu	
975.		3	jeszcze jedna rodzina, których nazwiska zeznający nie zna (mąż, żona i dziecko)	
976.		1	w nocy z 18 na 19 III 1943 r. – Kulczycki Maksymilian ⁶⁹⁴ został zabrany z mieszkania i w polu zastrzelony – brat jego Pius został ciężko ranny w tym samym czasie	
977.	25	1	Szymulski Stanisław tej samej nocy został zastrzelony na podwórzu w czasie ucieczki	
wieś Zaleśce ⁶⁹⁵				
978.	37	1	Godlewski Stanisław został wyprowadzony z mieszkania i zastrzelony	
979.		1	panna Mogilnicka została zabrana do lasu i zastrzelona	
	[suma 7427]			

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

^{b-b} *Nadpisano nad Petronela.*

^{c-c} *Nadpisano nad Jan.*

⁶⁹² Por. BOZW.

⁶⁹³ W BOZW znajduje się rekord: Jastrzębska Maria; wiek: ok. 40 lat.

⁶⁹⁴ Por. BOZW.

⁶⁹⁵ Zaleśce, wieś, gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

Uhorsk ⁶⁹⁶ , pow. Krzemieniec				
980.		1	Stański ⁶⁹⁷ – agronom zamor[dowany] ^a z 18 na ^a 19 II 1943 r. wyprowadzony do lasu i strzał w usta. Zamordowali tam ^b trzech schutzmannów ⁶⁹⁸ : Iwaniuk z Oderadówki ⁶⁹⁹ , Cymbaluk z Zaleszczów	
Daniłówka ⁷⁰⁰ , par. Kąty ^c				
981.		1	Krasicki Stanisław ⁷⁰¹ z 18 na 19 IV [1943 r.] – strzał w usta	
982.		1	były ^d nauczyciel Sojbel (pracował jako gajowy) w tym samym czasie	
983.		2	Karpiuk – leśniczy – zastrzelony i Wanda z nim zastrzelona – z Watyniec ⁷⁰² – wyprowadzeni do lasu i postrzelani	[^e]
984.		3	rodzice zeznającego – Dul Walenty ⁷⁰³ i Józefa Dul, i siostra Anna – wieś Gucin ⁷⁰⁴ , pow. Włodzimierz, par. zabłociecka ⁷⁰⁵ – zostali wyprowadzeni 11 VII 1943 r. do lasu i razem wybici z całej wsi – dużo uciekło, więc zeznający nie wie, czy na pewno zostali zamordowani	
985.		4	siostra zamężna z kolonii Sądowa – zamordowana w mieszkaniu z trojgiem dzieci	
986.		8	2 rodziny braci stryjecznych w kolonii Nowiny wraz z rodzinami – Dul Jan ^f (osób 4 osoby), Dul Antoni ⁷⁰⁶ (4 osoby)	^g Dul Adam ^g
majątek Żołobki ⁷⁰⁷ , pow. Krzemieniec				
987.		1	Sieniawski Józef ogrodnik ^h – został wyprowadzony i zaginął	
988.		1	Zatuer Roman [został] zastrzelony w drodze jako robotnik – jechali autem, napadli bandyci Ukraińcy	
989.		18	18 robotników zamordowanych w tym samym czasie	
		[suma 7467]		

^{a-a} *Nadpisano nad zamor.*

^b *Nadpisano nad trzech.*

^c *W dokumencie Kątyń.*

^d *Nadpisano nad nauczyciel.*

^e *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.*

^f *Nadpisano nad osób.*

^{g-g} *Własnoręczny podpis świadka.*

^h *Nadpisano nad Józef.*

⁶⁹⁶ Uhorsk, wieś, gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie. W BOZW znajdują się dwa następujące rekordy zawierające Uhorsk jako miejsce śmierci/miejsce zbrodni: brak nazwiska, brak imienia; Stański Eustachy.

⁶⁹⁷ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „lat 44, przedwojenny powiatowy instruktor rolny”. Por. poz. 997.

⁶⁹⁸ Niem. tu: ukraiński członek niemieckiej policji pomocniczej.

⁶⁹⁹ Oderadówka, wieś, gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁷⁰⁰ Daniłówka, fut., gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁷⁰¹ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Budki, fut. (pow. Krzemieniec); ponadto w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „lat 16. Uprowadzony do lasu i zamordowany przez upowców w marcu 1943 r.”.

⁷⁰² Watyniec, folw., wieś, gm. Swiniuchy, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

⁷⁰³ W BOZW istnieje wpis: Dul (rodzina); miejsce zbrodni oraz pow. zgodne, informacje na temat zbrodni rozbieżne.

⁷⁰⁴ Gucin, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁷⁰⁵ Zabłóćce (Zabłotce), wieś, gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, województwo wołyńskie.

⁷⁰⁶ W BOZW znajdują się dwa takie same rekordy: Dul Antoni; miejsce zbrodni: Nowiny (pow. Włodzimierz). Por. poz. 643, 1410.

⁷⁰⁷ Majątek Żołobki (Żołobki), wieś, gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

990.			Mosty ⁷⁰⁸ , pow. Krzemieniec – pomordowano wiele i popalono	
			w Kutach kościół spalony i wieś spalona – ksiądz ⁷⁰⁹ wyjechał do Krakowa	
991.			wieś Wilja ⁷¹⁰ , pow. Zdołbunów, par. Noworodczyce ⁷¹¹	
992.	48	1	Kubicki Stanisław – zamor[dowany] w czerwcu 1943 r. w czasie dojazdu po zboże do domu – zastrzelili go	
993.		1	Gębski Jan – z Ostroga ⁷¹² do domu dojeżdżał i zastrzelili go	
994.		1	Krolewic Anna zamor[dowana] w ogrodzie za mieszkaniem – pokłuta, zamordowana – bandyci Ukraińcy z sąsiednich wiosek	
995.		1	Bajceruk Adam – zastrzelili go w nocy w mieszkaniu	
996.		1	Podhordecy (3 osoby) – okrutnie zamordowane i spalone	^a Eugeniusz Głowacki ^a
Uhorsk				
997.		1	Stanisław Stański ⁷¹³ zamordowany w bestialski sposób	
998.		1	Maria z Lewandowskich Bostnikowa zamor[dowana] w Krzemieńcu	
999.		1	Zofia Lewandowska ⁷¹⁴ – jej siostra – [zamordowana] w Bereżcach	
1000.		1	Eugenia Boguszówna zamor[dowana] w Bereżcach	
1001.		1	Zbigniew Górecki [zamordowany w] Krzemieńcu	
1002.		1	Makaliska pokłuta nożami w Szpikołosach ⁷¹⁵	
1003.		1	Włosiak Franciszek zamor[dowany] w Piszczatyńcach	
1004.		1	Okoszko Michał ⁷¹⁶ – zamor[dowany] w Oderadówce	
1005.		1	Zieliński – lat 12 – zarżnięty	
1006.		2	Drogomirecki ⁷¹⁷ – ojciec i syn zamordowani w Kunińcu	
1007.		1	Wolanicki zamor[dowany] w Czerwonej ⁷¹⁸	
1008.		1	Chrypeiwa zamor[dowany] w Kunińcu Małym	

[s. 56]

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.*

⁷⁰⁸ Mosty, wieś, gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁷⁰⁹ Proboszczem w par. Kuty (Kąty) był wówczas ks. Szymon Jankowski (1903–1947); święcenia kapłańskie przyjął w 1928 r., proboszcz par. Kuty (Kąty, dek. Krzemieniec); na początku maja 1943 r., po atakach UPA na kościół, ewakuował się z parafianami do Krzemieńca, a następnie (ok. połowy 1943 r.) przedostał się na Lubelszczyznę (M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo...*, s. 431).

⁷¹⁰ Wilja, majątek, wieś, gm. Nowomalin, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁷¹¹ Noworodczyce, wieś, gm. Nowomalin, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁷¹² Ostrog (Ostróg nad Horyniem), miasto, gm. Ostrog, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁷¹³ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie, występuje jedynie Eustachy Stański, miejsce zbrodni: Uhorsk (gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec). Por. poz. 980.

⁷¹⁴ Por. BOZW.

⁷¹⁵ Szpikołosy, majątek, wieś, gm. Bereżce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁷¹⁶ W BOZW istnieje wpis: Okoszko Michał; inne miejsce zbrodni: Borki (gm. Dederkały, pow. Krzemieniec).

⁷¹⁷ W BOZW brak rekordu zawierającego to nazwisko. Prawdopodobnie chodzi o figurującego w bazie Albina Drogomireckiego i jego syna. Por. poz. 931.

⁷¹⁸ Czerwona, kol., gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

1009.		1	Zabłocka [zamordowana w Kunińcu Małym]	
1010.		1	Sichniewicz [zamordowany w Kunińcu Małym]	
1011.		1	Panek Stanisław ⁷¹⁹ zamor[dowany] w Dederkałach	^a M. Guliński ^a
		[suma 7488]		

[s. 57]

Szubków ⁷²⁰ , gm. Tuczyn, pow. Równe				
1012.		2	Chmielewski z synem zamordowani w czerwcu 1943 r. – napadnięto z siekierami	
1013.		3	3 młodzieńców – Makowski ⁷²¹ , [pow.] Równe ^b , i Śelpak zamordowani – wyjeżdżali na żniwa i tam zostali zamordowani – banda ukraińska miejscowa	
1014.		70	70 Polaków zamordowanych na żniwach	^a Mastej ^a
1015.	8		córka zeznającej – Jańcia Kołodziej (lat 8) – zamordowana w Porocku, w połowie sierpnia 1943 r.	
1016.	72		matka Maria Pawłowska (lat 72) [w połowie sierpnia 1943 r.] i spalony dom	^a Helena Kołodziej ^a
Hulcza ⁷²² , pow. Zdobunów, par. Mizocz				
1017.		2	Bodziakowski Józef i Edward (syn) zamordowani 25 III 1943 r. – zaciągnęli ich do piwnicy i na kartoflach zamordowali	
1018.		1	Potopionek Stefan w Wierzychowie , pow. Ostrów, par. Ostrów ⁷²³ , pokłuty nożami i bagnietami 22 VIII 1943 r.	
1019.		1	Michał Zwierzchowski ⁷²⁴ zam[ordowany] w Wierzychowie z córką Antoniną	
1020.		1	Szczyglewscy – zabrali do lasu i zamordowali w tym samym czasie	^a Węclawek ^a
osada Łanówka, pow. Włodzimierz, par. Sielec Wołyński ⁷²⁵				
1021.		2	Józef Kobylarz ⁷²⁶ oojciec zeznającej ^c , zamor[dowany] 12 III 1943 r. – napadali Ukraińcy miejscowi – i matka Maria Kobylarz ⁷²⁷	

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b Nadpisano nad Makowski.

^{c-c} Nadpisano nad zamor.

⁷¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Panek, brak imienia; miejsce zbrodni: Dederkały Wielkie.

⁷²⁰ Szubków, majątek, wieś, gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

⁷²¹ W BOZW istnieje wpis: Makowski Stanisław; inne miejsce zbrodni: wieś Swiatje/Świciac/Swiciac/Światin (pow. Równe) oraz inna data zbrodni: 4–5 II 1944 r.

⁷²² Hulcza, wieś, gm. Zdobica, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie.

⁷²³ Prawdopodobnie chodzi o Ostróg.

⁷²⁴ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie; znajduje się jedynie rekord: Zwierzchowski Michał; miejsce zbrodni: Nowosiółki (pow. Zdobunów).

⁷²⁵ Sielec, majątek, wieś, gm. Mikulicze, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie; siedziba parafii, która w okresie międzywojennym należała do dek. włodzińskiego.

⁷²⁶ Por. BOZW.

⁷²⁷ Por. BOZW.

1022.		3	Agnieszka Kobylarz – siostra (17 lat) – 9-letni bratanek Bolesław Kobylarz ⁷²⁸ , 17-letnia siostra Agnieszka zamordowana i spalona; 9-letni chłopak zginął od kuli. Rodzice leżeli na podwórku, zanim nie pochowano ich. Trzech braci uciekło	
1023.		6	Kudeńców rodzina – w Marii Woli ⁷²⁹ , par. Sielec Wołyński, pow. Włodzimierz Wołyński dom zeznającej ^a ograbiony do nitki, dom Kudeńców spalony	
1024.		1	Osochowski ⁷³⁰ – Maria Wola, pow. Włodzimierz	
		[suma 7580]		

1025.			12 VII 1943 r. zamordowany przez ^b Ukraińca syn Osochowskich dostał pomieszczenia zmysłów. W domu u Szajnogów ⁷³¹ – zostało zamordowanych	
1026.		7	7 osób 12 VII 1943 r.	Stefania ^c
			16 VII 1943 r. Boroczyce , pow. Beresteczko, par. Horochów	
1027.		2	Malinowski Stanisław ⁷³² z żoną Emilią zamordowani siekierami w dzień przez Ukraińców, prawdopodobnie sąsiedzi	
1028.		1	Wrzos Roman ⁷³³ – zastrzelony	
1029.		1	Konopko Henryk ⁷³⁴ – [zastrzelony]	
1030.		1	Konopko ⁷³⁵ ojciec – zarąbany siekierami	
1031.		1	Katarzyna Sobczyńska ⁷³⁶ – matka zeznającej – zamordowana przez 12-letniego chłopaka siekierą i wrzucona w ogień – 80-letnia starszuszka	[^d]
			250 osób, Kupowalce – sąsiednia wioska	
1032.		1	mąż zeznającej – Żukowski Stanisław ⁷³⁷ zamordowany 16 VII 1943 r. – zastrzelony	
1033.		6	Łazowscy ⁷³⁸ (6 osób) – siostra zeznającej – wymordowani, ranni rzućeni w ogień	

[s. 58]

^a *Nadpisano nad* ograbiony.

^b *Nadpisano nad* Ukraińca.

^c *Własnoręczny podpis świadka, nazwisko nieczytelne.*

^d *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.*

⁷²⁸ Por. BOZW.

⁷²⁹ Maria Wola, kol., gm. Mikulicze, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

⁷³⁰ W BOZW znajdują się trzy rekordy zawierające to nazwisko: Osuchowski/Osochowski Michał; Osuchowski/Osochowski Stanisław; Osuchowski/Osochowski, brak imienia – miejsce zbrodni: Maria Wola (pow. Włodzimierz).

⁷³¹ W BOZW znajdują się dwa rekordy zawierające to nazwisko: Szajnoga, brak imienia; Szajnoga Jan – miejsce zbrodni: Maria Wola (pow. Włodzimierz).

⁷³² Por. BOZW. Por. poz. 558, 1566.

⁷³³ Por. poz. 559, 1566.

⁷³⁴ Por. BOZW. Por. poz. 560, 1187.

⁷³⁵ W BOZW istnieje wpis: Konopko Piotr; miejsce zbrodni: Boroczyce; z opisu okoliczności śmierci wynika, że „został zarąbany siekierą [...] z żoną Leontyną i synem Henrykiem”. Por. poz. 560, 1186, 1566.

⁷³⁶ Por. BOZW. Por. poz. 554, 854, 1566.

⁷³⁷ Por. BOZW.

⁷³⁸ W BOZW znajduje się pięć rekordów zawierających to nazwisko: Łazowska Antonina; Łazowska Elwira; Łazowska Pelagia; Łazowska Romualda; Łazowski Aleksander – miejsce zbrodni: Kupowalce, okoliczności zbrodni zgodne.

1034.		1	druga siostra – wdowa Paulina Wojciechowska ⁷³⁹ zamordowana i wrzucona w ogień	
1035.		4	Małecki Stefan ⁷⁴⁰ (4 osoby)	
1036.		1	matka męża – Magdalena Żukowska ⁷⁴¹ zastrzelona	
1037.		1	Sawicki Walery ⁷⁴² – zastrzelony	
1038.		9	Rozalewicz ⁷⁴³ z całą rodziną (9 osób)	
1039.		3	Witkowscy (3 osoby) – mąż miał pocięte członki ciała	
1040.		2	Konopko Mikołaj ^a , ojciec i syn Kazimierz ^{b744} zastrzeleni – pocięci tak, że z tydzień leżeli w zbożu i konali	
1041.		1	Konopko Jan ⁷⁴⁵ i syn Stanisław, córka Wanda, matka Franciszka	
		[suma 7622]		

[s. 59]

1042.		1	Antoni Gilewicz ⁷⁴⁶ zastrzelony	
1043.		4	Markowski Jan ⁷⁴⁷ (osób 4) – wymordowana rodzina – wzięli córeczkę 8-letnią Ukraińcy i nie chcą oddać	
1044.		10	Kuźniarewicz ⁷⁴⁸ (10 osób)	
1045.		4	Mrozowscy (4 osoby)	
1046.		1	Marcinkiewicz Władysław ⁷⁴⁹ – zastrzelony	
1047.		3	Skawińscy (3 osoby)	
1048.		2	Zwierzańscy (2 osoby). Przejezdni z Lubelskiego byli mordowani	°Ewelina Zukoska ^c
1049.	16, 20	3	córka i zięć zeznającej – Janina Tesarewicz ⁷⁵⁰ , Władysław Tesarewicz ⁷⁵¹ – w Królewskim Moście ^d , pow. Krzemieniec, 10 V 1943 r.; zastrzeleni przez Ukraińców z Kulikowa: Czumakiewicz – jeden z morderców	

^a *Nadpisano nad ojciec.*

^b *Nadpisano nad syn.*

^{c-c} *Własnoręczny podpis świadka. W dokumencie Ewelna zamiast Ewelina.*

^d *W dokumencie Królewskich Mostach. Niewątpliwie chodzi o futor Królewski Most, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.*

⁷³⁹ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁷⁴⁰ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁷⁴¹ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Kupowalce.

⁷⁴² Por. BOZW; miejsce zbrodni: Kupowalce.

⁷⁴³ W BOZW istniejący wpis: Rozalewicz (rodzina); miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁷⁴⁴ Por. informacje odnoszące się do Mikołaja Konopki i Kazimierza Konopki (poz. 780).

⁷⁴⁵ Por. poz. 777.

⁷⁴⁶ Por. BOZW.

⁷⁴⁷ Por. BOZW; w bazie brak informacji o ośmioletniej córce.

⁷⁴⁸ W BOZW znajduje się osiem rekordów zawierających to nazwisko: Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Aniela; Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Bronisława; Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Jadwiga; Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Jan; Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Maria; Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Stanisław/Stanisława; Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Władysław; Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Zofia – miejsce zbrodni: Szeroka.

⁷⁴⁹ W BOZW istnieje wpis: Marcinkiewicz, brak imienia; miejsce zbrodni oraz gmina nieustalone (pow. Krzemieniec).

⁷⁵⁰ Por. poz. 1335.

⁷⁵¹ Por. poz. 1335.

1050.	30		Franciszka ⁷⁵² – lwowianka, nauczycielka w Komnatce ⁷⁵³ [a] zamordowana w Urle ⁷⁵⁴ tego samego dnia – powykręcane ręce w okropny sposób	^b Emilia Kurowska ^b
Krzemieniec				
1051.	40	4	Ludwik Staszewski – zamord[owany] w kwietniu 1943 r. nożami zarżnięty z żoną Marią i z dwojgiem dzieci – chłopcem i dziewczynką	
1052.		1	Lucyna Piekarska ⁷⁵⁵ – nauczycielka zamordowana w maju 1943 r. nożami – poprzecinane arterie	^c Kamińska F. ^c
1053.		3	Wodniak Czesław ⁷⁵⁶ – z żoną i bratem Wodniakiem Mieczysławem – kijami dobici – trupów nie znaleziono, tylko krew w lipcu 1943 r. – w Warkowicach ⁷⁵⁷ , pow. Dubno	
	[suma 7658]			

1054.		1	Wasurowski zamordowany – zastrzelony i rzucono do wody we wrześniu 1943 r. – w Warkowiczach	[^d]
1055.		3	brat stryjeczny zeznającej – Marian Żabski ⁷⁵⁸ z synem Janem ⁷⁵⁹ i córką Marią z niedzieli na poniedziałek 6 IX 1943 r. przez Ukraińców w nocy – zabrali i pomordowali, i wywieźli na końskie okopisko ⁷⁶⁰ – rewolwerami postrzelani i porżnięci	
1056.		2	bracia stryjeczni ^c zeznającego – Piotr Owsiański ⁷⁶¹ i Władysław Owsiański ⁷⁶² w Laskowicach ⁷⁶³ , pow. Trembowla z chwilą wkroczenia Niemców – pomordowani przez milicjantów ukraińskich – z tej samej wsi	Owsiański Władysław – niepiśmienny
1057.		1	Górecki Zbigniew ⁷⁶⁴ zamordowany 14 VIII 1943 r. w Krzemieńcu – zastrzelony przez Ukr[aińców]	^c Górecka Maria ^c

[s. 60]

^a W dokumencie przekreślony fragment pow. Kn.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^d Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka czarnym atramentem.

^e Nadpisano nad zeznającego.

⁷⁵² W BOZW istnieje wpis: Bereźnica/Bereźnica/Bereniewska Franciszka; miejsce zbrodni: Ugly/Uhły.

⁷⁵³ Komnatka, wieś, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁷⁵⁴ Urla, fut., gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁷⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Piekarska, brak imienia; data śmierci rozbieżna.

⁷⁵⁶ Por. BOZW.

⁷⁵⁷ Warkowicze, miasteczko, wieś, gm. Warkowicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁷⁵⁸ W BOZW istnieje wpis: Żabski, brak imienia; miejsce zbrodni: Mogielnica.

⁷⁵⁹ Por. BOZW.

⁷⁶⁰ Prawdopodobnie chodzi o nazwę lokalną cmentarzyska dla zwierząt.

⁷⁶¹ Por. BOZW.

⁷⁶² Por. BOZW.

⁷⁶³ Laskowice – miejscowość niezidentyfikowana.

⁷⁶⁴ W BOZW istnieje wpis: Górecki, brak imienia.

Szumsk				
1058.		1	Kurzej Adam ⁷⁶⁵ zamordowany – zabrali z ^a domu jak innych na wiosnę w marcu 1943 r.	
1059.		1	Fidler Antoni ⁷⁶⁶ zamor[dowany] – zastrzelony przez Ukr[aińców]	
1060.		1	Kuroń w Szumsku zamordowany	^b Janina Zaczna ^b
Krzemieniec				
1061.	22	1	Zatur Romek zamordowany 11 VIII 1943 r. – zabrali auto z szosy i zamordowali [c] Ukr[aińcy] miejscowi	
1062. ^d		1	Warfaluk Julia ⁷⁶⁷ – 11 VIII [1943 r.] zastrzelona w drodze, gdy jechała po zboże do Wiśniowca	[c]
1063.	49	1	matka zeznającej – Lubow Warszańska zamordowana 22 III 1943 r. w Krzemieńcu – zastrzelona	[f]
	[suma 7671]			

[s. 61]

pow. Dubno – wieś Czerec ⁷⁶⁸				
1064.		1	Michalski Wojciech ⁷⁶⁹ – ojciec zeznającego w czasie żniw – gdy jechał na pole, postrzelony w nogę i 16 dziur nożem, przy końcu lipca 1943 r. przez Ukraińców miejscowych: Księdzyk	^b A. Michalski ^b
1065.		8	w Smydze, pow. Dubno, rodzina Sajtlów: Bronisław Sajtel ^g z dwojgiem dzieci ^g , żona Katarzyna, Paweł i Klara Sajtlowie – syn ich Zenon i córka Zofia (w tartaku)	
1066.		1	mąż zeznającej – Roman Pawłowicz ⁷⁷⁰ pojechał do Beresteckza i został zamordowany w maju 1943 r. Ukraińcy podejrzeni: Marko Palij, sołtys z Bużan	^b Helena Pawłowicz ^b
Krzemieniec				
1067.		1	Niewińska Julia – zamordowana w sierpniu 1943 r. – przyszedli do domu – była chora, zastrzelili ją i dom spalili	
1068.		1	Domański ⁷⁷¹ – pocięli go w sierpniu 1943 r.	Truss ^h

^a W dokumencie przekreślone litery do.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^c W dokumencie przekreślony fragment zastrzelili pr.

^d Poprawiono z 1 na 2.

^e Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka czarnym atramentem.

^f Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^{g-g} Nadpisano nad żoną Katarzyną.

^h Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

⁷⁶⁵ Por. informacje odnoszące się do Adama Kurzeja/Kurzei/Kużeja (poz. 900).

⁷⁶⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1467.

⁷⁶⁷ Por. BOZW.

⁷⁶⁸ Czerec, kol., gm. Młynów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁷⁶⁹ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Klin, fut. (pow. Dubno).

⁷⁷⁰ Por. BOZW.

⁷⁷¹ Por. poz. 1405.

1069.		1	mąż zeznającej – Niepodał Wacław zamordowany w Buderaju ⁷⁷² , pow. Zdobunów, par. Mizocz – sąsiedzi powiedzieli, że zamordowano, gdy w ogrodzie wszystko się robiło – w lipcu – bandyci przyszli i zamordowali	^a H. Niepodał ^a
1070.		1	żona zeznającego – Miller Karolina zamordowana 13 VII 1943 r. w Szczytuniu Małym ⁷⁷³ obok Sokala – zastrzelona przez Ukraińców podejrzani: Fydko Ryszko, Pawło Pakuła, Babusa Ponas, Pikuła Wasyl	^a Milech Ignacy ^a
	[suma 7685]			

1071.		1	Nowaczyński Zdzisław zamor[dowany] w Żukowie ⁷⁷⁴ , w leśniczówce, pow. Równe – 7 III 1943 r. – zastrzelony	^a Helena Glasser ^a
1072.		5	szwagier zeznającego Nowoż Józef – w Bołdynie ⁷⁷⁵ , pow. Kostopol – zamordowany przez Ukraińców tępym narzędziem, z czworogiem dzieci w lipcu 1943 r.	
1073.		1	Józef Fajgrebal z rodziną (5) – w Janowej Dolinie w Wielki Czwartek 1943 r.	
1074.		2	Kamiński Adolf i Zygmunt w Małych Siedliszczach ⁷⁷⁶ , pow. Kostopol – przed Wielkanocą – przez Ukraińców	
1075.		6	Szczurowscy spaleni w Małych Siedliszczach (Mieczysław Szczurowski ⁷⁷⁷)	
1076.		4	Bagiński Dominik z rodziną (2 córki i dwoje starych)	^a S. Krall ^a
1077.		7	matka zeznającego – Maria Todwen – zamordowana w lipcu 1943 r. w Żdżarach, pow. Włodzimierz – wyprowadzona z mieszkania do stajni i tam zastrzelona, szwagier Paweł Pędzowski w piątek, na początku września 1943 r. zastrzelony z żoną Adelą i czworogiem dzieci – przez partyzantów Ukraińców (przyjechali z lasu)	
1078.		1	Kowalska Katarzyna ⁷⁷⁸ w tym samym czasie zamordowana	
1079.		5	Kokotyn Andrzej zastrzelony w tym samym czasie z żoną i z dzieckiem – 2 córki (16-letnia i 18-letnia) zostały wyprowadzone do lasu, zgwałcone i okrutnie zamordowane	^b Jan Todwen ^b
	[suma 7717]			

[s. 62]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka niebieską kredką.

⁷⁷² Buderaż, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie.

⁷⁷³ Szczytuń Mały – miejscowość niezidentyfikowana.

⁷⁷⁴ Żuków, wieś, gm. Klewań, pow. Równe, woj. wołyńskie.

⁷⁷⁵ Bołdyń, wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁷⁷⁶ Siedliszcze Małe (Małe Siedliszcze), wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁷⁷⁷ Por. BOZW.

⁷⁷⁸ Por. BOZW.

[s. 63]

1080.		2	Waszczyński Michał ⁷⁷⁹ – ojciec zeznającej w sierpniu z synem Jerzym – byli na polu, wyszło dwóch z lasu, prawdopodobnie nie- pewni, skrzepowano i wywieziono do lasu – ciało nie odnaleziono	^a Anna Waszczyńska ^a
[^b]				
1081.		12	po 10 VII 1943 r. pow. Krzemieniec – Rześniówka ⁷⁸⁰ , par. Kołodno Antoni Gandża ⁷⁸¹ (4 osoby) – przyjechali bandyci Ukraińcy i zamordowali 12 osób	
1082.		1	Maria Heinowicz – przyjechali i siekierami zamordowali	
1083.		3	Jankowy Antoni – zamordowany, żona i dziecko zaginęli	
1084.				
1085.		1	Michał Jarcyszyn – brat zeznającej zamordowany	
1086.		1	Setnik Mikołaj – brat stryjeczny – zamordowali i wrzucili do paki na polu	^c Sytnik Wicenty ^c
Posywa ⁷⁸² koło Ostroga (w czasie przejazdu do miasta we wsi Wilii)				
1087.		2	ojciec zeznającego Marcin Strzelecki z córką Heleną Strzelecką – napadnięci przed ranem (sam zeznający uciekł przed kulami) zamordowani siekierami	
1088.		1	siostra cioteczna Jakoszevska Jadwiga – zamordowana	
1089.		1	Radziszewski Stanisław zamordowany siekierami	
1090.		3	Malinowska Klementyna z dwoma synami	
1091.		2	Sikorska Bronisława i Krzemińska (70 lat) zamordowane razem. Zeznający ochronił się – rzucił się do wody i przeżył. Miejsco- wi Ukr[aińcy] ze wsi Wilii: [^d] przewodniczący Rewiuk Iwan	[^e]
	[suma 7746]			

[s. 64]

1092.	1	2	Łokomskiego Juliana córka – Łokomska Janina, po mężu Pietroszewska, zamordowana z dzieckiem Jadzią (1 rok) 15 VIII 1943 r. w mieszkaniu w Teremnem ^f , pow. Zdołbunów, par. ostrogska – rano w niedzielę zaszli i w mieszkaniu zamordowali	
1093.		4	Stanisław Łokomski – bratanek zamordowany z matką Łokomską Anną ^g , napadnięci przez bandę i z dziećmi (2 dzieci) zamordowani w lesie	[^h]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.^b W dokumencie przekreślona liczba 1081.^{c-c} Własnoręczny podpis świadka.^d W dokumencie słowo przekreślone, niemożliwe do rozczytania.^e Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka czarnym atramentem.^f W dokumencie Teremli. Niewątpliwie chodzi o wieś Teremne, gm. Nowomalin, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.^g Nadpisano nad napadnięci.^h Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.⁷⁷⁹ Por. poz. 1487.⁷⁸⁰ Rzeszniówka (Rześniówka), wieś, gm. Kołodno, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.⁷⁸¹ Por. BOZW.⁷⁸² Posywa, wieś, gm. Nowomalin, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

1094.	68	1	Maria Dutkiewicz ⁷⁸³ zamordowana w Zabłoćcach, pow. Włodzimierz 10 IX ^a 1943 r. z powodu bandytów Ukr[aińców] – mieniają się, z jednej wsi przechodzą do drugiej	
1095.	18	1	Sadowski Władysław ⁷⁸⁴ – brat zeznającego zamor[dowany] 10 IX ^a [1943 r.], zastrzelony	
1096.	60	1	Kozłowski Teodor – zamord[owany] 10 IX ^a [1943 r.]	
1097.	30	5	Kozłowski Antoni – syn Teodora [10 IX 1943 r.] i dzieci (5 osób)	
1098.		2	zaginieni rodzice zeznającego: Sadowski Stefan w Zabłoćcach z żoną – uciekał syn, gdy usłyszał o napadzie, niczego nie wie o rodzicach ⁷⁸⁵	
Zabłoćce [b]				
1099.		2	ks. proboszcz Aleksandrowicz ⁷⁸⁶ zam[ordowany] w Zabłoćcach – z gospodynią Marią ⁷⁸⁷	
1100.		3	Serwatowski Henryk ⁷⁸⁸ , Zofia – siostra, Karolina – siostra	
1101.		1	Wójcik Bogdan, Wójcik Wiesława – siostra [Wójcik] Zyta – siostra, matka ich – Wójcik Rozalia ⁷⁸⁹	^c Sadowski Stefan ^c
	[suma 7768]			

koło Komarówki, pow. Krzemieniec				
1102.		1	Malinowska ⁷⁹⁰ zamord[owana] w lipcu 1943 r. – przez Ukraińców miejscowych – zakłuta bagnetami	

[s. 65]

^a W dokumencie przekreślone słowo lipca.

^b W dokumencie przekreślone słowo Lipiec.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

⁷⁸³ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. W bazie istnieje rekord zawierający to samo imię i nazwisko: Dutkiewicz Maria; wiek: 50 lat, zamordowana z mężem, data śmierci: 1946 r., miejsce zbrodni: zgodne.

⁷⁸⁴ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. W bazie istnieją dwa rekordy zawierające to samo imię i nazwisko, jednak reszta informacji jest rozbieżna.

⁷⁸⁵ W BOZW figurują trzy kobiety oraz jeden mężczyzna o tym nazwisku zamordowani w Zabłoćcach, jednak w żadnym z tych rekordów nie ma informacji ani o małżeństwie, ani o synu.

⁷⁸⁶ Ks. Józef Aleksandrowicz (1869–1943), duchowny rzymskokat., wyświęcony w 1893 r., od 1893 r. był wikariuszem przy katedrze w Żytomierzu; w 1919 r. został aresztowany przez Rosjan i wywieziony do Moskwy; uwolniono go w ramach wymiany więźniów politycznych między II RP a ZSRS, w 1924 r. powrócił do Polski; posługiwał jako duszpasterz na terenie diecezji łuckiej w: Jałowiczach, Kowlu, Potaszn i Niewirkowie, od czerwca 1935 r. był proboszczem w Zabłoćcach (Zablótach); został zamordowany przez UPA z grupą wiernych podczas mszy św. w kościele parafialnym (M. Dębowska, Popek L., *Duchowieństwo diecezji łuckiej*..., s. 34–35).

⁷⁸⁷ W BOZW istnieje wpis: brak nazwiska, brak imienia; służąca ks. Józefa Aleksandrowicza, data śmierci: 11 VII 1943 r.

⁷⁸⁸ Por. BOZW; data śmierci rodziny Serwatowskich: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Zabłoćce/Zabłoćce.

⁷⁸⁹ W BOZW istnieje kilkadziesiąt rekordów zawierających to nazwisko. Może chodzić o następujące ofiary: Wójcik (rodzina), liczba ofiar: cztery, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Orzeszyn/Orzeszyna; Wójcik, brak imienia (z rodziną), zamordowana z trójką dzieci, data śmierci: 17 X 1943 r., miejsce zbrodni: Podryże; Wójcik Wiesława, Zyta, Bogusława (siostry) oraz Wójcik Eufrozyna (matka), zamordowane w Zabłoćcach, data śmierci: 17 X 1943 r.

⁷⁹⁰ W BOZW istnieje wpis: Malinowska Wiktoria; data śmierci: maj 1943 r. lub 15 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szpikołasy (nieдалеко Komarówki).

Mizocz 260 osób				
1103.		2	wydłubano oczy dwojgu małym dzieciom, dziewczynce odrąbano ręce, chłopcu wydłubano oczy	
1104.		1	Bagiński Leonardy 12 III 1943 r., brat męża zeznającej, zastrzelony w Nowej Hucie ⁷⁹¹ , pow. Kostopol, par. Lewacze ^a – przez miejscowych Ukr[aińców]	
1105.		1	Bagiński Teofil – stryj zeznającej zabity 12 III 1943 r.	
1106.	25	2	zabrali w nocy i powiązali: Bagińska Helena, Franciszek Bagiński – brat męża ⁷⁹²	+ ^b p. Teofila Bagińska
1107.		1	brat zeznającej ^e 11 VIII 1943 r. ^e Latour Roman ⁷⁹³ zamordowany na drodze między Krzemieńcem a Wiśniowcem	Latour ^d
1108.		6	Podorodecki ⁷⁹⁴ z rodziną (6 osób) – Janina ⁷⁹⁵ , syn – Stefan ⁷⁹⁶ , Teresa ⁷⁹⁷ i Wanda ⁷⁹⁸ zamordowani na Małyńsku ⁷⁹⁹ , pow. Berezne, par. Kazimirka [^e] – napad w nocy i porąbana siekierami w maju 1943 r.	
Małuszka ^f , pow. Berezne				
1109.		8	Małec zamordowany z rodziną (8 osób) – w maju 1943 r. ⁸⁰⁰	
1110.		4	Mazurek ⁸⁰¹ z całą rodziną (4 osoby) – na [Matki Bożej] Gromnicznej 2 II 1943 r.	

^a W dokumencie Lewaczów. Niewątpliwie chodzi o wieś Lewacze, gm. Kostopol, pow. Równe, woj. wołyńskie.

^b Własnoręczny znak świadka.

^{c-c} Nadpisano nad przekreślonym fragmentem Latur Rom R.

^d Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^e W dokumencie przekreślone wyrazy parafia Małyńsk.

^f W dokumencie Małuszce. Niewątpliwie chodzi o gajówkę Małuszka na terenie wsi Karczun, gm. Berezne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁷⁹¹ Huta Nowa, kol., gm. Ludwipol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁷⁹² W BOZW istnieje wiele wpisów zawierających to imię i nazwisko. Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby.

⁷⁹³ W BOZW istnieje wpis: Latour Zbigniew/Jerzy; „zamordowany w czasie napadu Ukraińców na ciężarówkę [...] na drodze z Krzemieńca do Wiśniowca; wg jednego ze źródeł zginął razem z synem, jednak brak jest jakichkolwiek jego bliższych danych”, data śmierci: lato 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone.

⁷⁹⁴ Prawdopodobnie chodzi o figurującego w BOZW Adolfa Podhorodeckiego, męża Janiny, zarąbanego siekierami wraz z rodziną (dzieci: Zbigniew, Teresa, Danuta Jadwiga), data śmierci: 28 I 1943 r., miejsce zbrodni: zgodne.

⁷⁹⁵ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Janinę Podhorodecką.

⁷⁹⁶ Prawdopodobnie chodzi o figurującego w BOZW Zbigniewa Podhorodeckiego.

⁷⁹⁷ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Teresę Podhorodecką.

⁷⁹⁸ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Danutę Jadwigę Podhorodecką.

⁷⁹⁹ Małyńsk, st. kol., kol., gm. Berezne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁸⁰⁰ W BOZW brak wpisu dotyczącego zamordowanej ośmioosobowej rodziny o tym nazwisku. Możliwe, że chodzi o rodzinę Małców zamordowaną w Małuszce. W BOZW istnieją następujące wpisy: Małec Genowefa, „córka Jakuba i Katarzyny z Deców, lat 7. Zarąbana siekierami (wraz z rodzeństwem: Czesławem, lat 8, Teresą, lat 6, Antonim, lat 4 i Janiną Heleną, lat 1)”, data śmierci: 1 II 1943 r., miejsce zbrodni: Małuszka/Małyńska; Małec Katarzyna, „z domu Dec, żona Jakuba, lat 36. Poważnie ranna podczas napadu [...] zmarła (wraz z najstarszą córką Stanisławą, lat 14) z odniesionych ran w szpitalu w Sarnach”, data śmierci: 5 II 1943 r., miejsce zbrodni: Małuszka/Małyńska.

⁸⁰¹ W BOZW istnieje wpis: Mazurek Stanisław; mąż Stanisławy, zamordowany z żoną i dwiema córkami: Leokadią i Genowefą (w BOZW figuruje jako Genowefa Rembisz), data śmierci: 1 II 1943 r., miejsce zbrodni: Małuszka/Małyńska.

1111.		5	Stablewski Józef z całą rodziną wymordowani na Jażwinkach ⁸⁰² , pow. Sarny – okrzykli wieś i spalili (3 dzieci i 2 rodziców) ⁸⁰³	
1112.		1	Sławińska (córka starej) najezdna – zam[ordowana] 13 V 1943 r. (jak Ugły ⁸⁰⁴ razem)	
	[suma 7800]			

1113.		1	Biskupski Józef ⁸⁰⁵	
1114.		2	Czarnecka Mańka z córką ⁸⁰⁶	
1115.		1	Wysowiczowa Józefa zamordowana w maju [1943 r.] – wszyscy zamordowani siekierami	
Katerynówka				
1116.		1	Szymkowiczowa Petronela zamordowana siekierami przed samym wypadkiem – mordowana i powieszona	
1117.		1	Bużyński Kacper przed wyjazdem zamordowany tak okropnie, że trudno go było poznać na polu	
1118.		1	Kubiak ⁸⁰⁷ zamordowany z całą rodziną w czerwcu 1943 r.	
1119.		1	Pawlak Stefan – w marcu 1943 r.	
1120.		2	Jasiński Kazimierz – z synem Januszem zamor[dowany] w lutym 1943 r. – w krzakach ich znaleziono: nosy poodrzynano, oczy powyjmowane, język wycięty	
1121.		1	Żarciński Mieczysław zamordowany – poszedł i nie wrócił w kwietniu 1943 r. przed Wielkanocą	
Małuszka, pow. Berezne [a]				
1122.		1	Żarciński – brat Mieczysława został zamordowany – rzucony w łód	niepiśmienna Araszcuk Helena
1123.		1	mąż zeznającej – Badetko Wacław zamordowany z 11 na 12 V 1943 r. w Branach	

[s. 66]

^a W dokumencie przekreślone słowo Sarny [Kostopol].

⁸⁰² W pow. Sarny (woj. wołyńskie) występują dwie miejscowości Jażwinki: fut., gm. Klesów, a także kol., gm. Niemowicze.

⁸⁰³ W BOZW istnieje wpis: Stablewski (rodzina); zamordowany z żoną i trójgiem dzieci, data śmierci: kwiecień 1943 r., miejsce zbrodni: Jażwiny/Jazwin (pow. Łuck).

⁸⁰⁴ Być może nawiązanie do poz. 426–429 lub 1136–1153.

⁸⁰⁵ W BOZW istnieje pięć wpisów zawierających to nazwisko. Może chodzić o następujące ofiary: Biskupski Józef, lat 13, zamordowany z matką i siostrą, data śmierci: marzec 1943 r., miejsce zbrodni: Ihrowica; Biskupski, brak imienia, księgowy, data śmierci: 30 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Winiatyńce.

⁸⁰⁶ W BOZW istnieje wpis: Czarnecka Maria; zamordowana z córką Moniką Małecką (por. BOZW), data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: Kupowalce.

⁸⁰⁷ W BOZW istnieje wpis: Kubiak (rodzina); liczba ofiar: sześć, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Stasin (d. Kałusów).

1124.		3	zezn[ania] p. Sarneckiego, Krzemieniec , 11 VII 1943 r.: Zach Stanisław (3 stopień pokrewieństwa zeznającego) Aniela Zach (żona), Antoni Zach (syn) – zastrzeleni przez Ukr[aińców] miejscowych	[^a]
	[suma 7816]			

[s. 67]

	Liczba ^b lat	Liczba ^b osób		
Rykowicze, pow. Włodzimierz, gm. Poryck				
1125.		8	rodzice zeznającego ^c 12 VII 1943 r. ^c , Mrozowski Piotr ⁸⁰⁸ ojciec ^d , Jadwiga – matka ⁸⁰⁹ , siostra Bronisława ⁸¹⁰ , zaginiona córka Antonina i siostra ze szwagrem Zofia Ogrodniczak i Jan Ogrodniczak, i jej syn Zbigniew – postrzeleni i [rąba- ni] siekierami	
1126.		56	56 osób siekierami zabitych 25 VIII 1943 r. ^e tęym narzę- dzim ^e	
1127.	1,5		Tynichewicz Feliks ⁸¹¹ z żoną Kazimierą i synem Tadeu- szem – żona jego Władysława, matka Józefa, dziecko (lat 1,5) – siekierami zabici i postrzelani 12 VII [1943 r.]	
1128.			Mrozowski Jan ⁸¹² i żona jego Józefa, syn	
1129.			Władysław i żona Marcelina z dzieckiem Stasią	^f Longin Mrozowski ^f
1130.		6	żona zeznającego Michalina Kołakowska, córka Gienia (7 lat), Kazia (2,5), Henryka (8 miesięcy) – żony ojciec Martynowski Stefan – tęym narzędziem pomordowani	^f Kołakowski Andrzej ^f
kolonia Dęblina⁸¹³ koło Krzemieńca				
1131.		72	72 osoby zamordowane tęym narzędziem przez Ukraińców miejscowych	
1132.			współpracownik zeznającego z rodziną Żółkiewski ⁸¹⁴ (osób 6) zamord[owani] w Krzemieńcu na przedmieś- ciu Berezyny w lipcu 1943 r., prawdopodobnie przez Ukr[aińców] miejscowych	[^g]

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka czarnym atramentem.

^b W dokumencie Ilość.

^{c-e} Nadpisano nad Mrozowski.

^d Nadpisano nad Piotr.

^{e-e} Dopisano na marginesie.

^{f-f} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^g Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka ołówkiem.

⁸⁰⁸ Por. BOZW. Por. poz. 1381.

⁸⁰⁹ Por. BOZW; data śmierci: 15 VI 1943 r. Por. poz. 1381.

⁸¹⁰ Por. BOZW; data śmierci: 15 VI 1943 r. Por. poz. 1381.

⁸¹¹ Por. poz. 1380.

⁸¹² Por. poz. 1381.

⁸¹³ Prawdopodobnie chodzi o futor Dębina, gm. Bereźce (lub gm. Wiśniowiec), pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸¹⁴ W BOZW istnieje wpis: Żółkiewski Wincenty; zamordowany z żoną Pelagią, dziećmi: Ignacym, Krystyną, Fran- ciszkiem i Jerzym, data śmierci: 12/13 V 1943 r. W bazie figurują wszyscy członkowie rodziny.

			w samym Kołodnie ponad 300 osób, w Maniowie bardzo dużo pomordowanych i Bodakach	
1133.		3	chlebodawca zeznającej Bojarski Bolesław ⁸¹⁵ zamord[owany] [a] w Cecyniówce koło Krzemieńca w mar- cu 1943 r. – wyprowadzili go z domu i zastrzelili z dwoma chłopakami: Julkiem i [b] Tolkiem	
	[suma 7961]			

1134.	15	2	Jasiukowicz Zygmunt ⁸¹⁶ zam[ordowany] tej samej nocy w Ce- cyniówce, Wojcicki (15 lat) jechał z nim razem – zastrzeleni	
1135.		3	Twarzyński z rodziną (3 osoby) zamordowani i spaleni	°Helena Woź- niakowa°
1136.	60	3	Sadowski (do 1939 r. mieszkał w Smydze ⁸¹⁷) zamordowany koło Kozina ⁸¹⁸ , pow. Dubno w lipcu 1941 r. przez byłego komsomolca, później milicjanta, obecnie bandytę – zastrzelony (pochowany na cm[entarzu] w Kozinie ^d); żona jego Sadowska zam[ordowana] w Zahajcach , pow. Krzemieniec (lat 60) za- strzelona w sierpniu 1943 r. (pochowana w Zahajcach)	°L. Łosiński°
pow. Kostopol, gm. Stepań, kolonia Ugły morderstwa z 12 V 1943 r.				
1137.		1	Franciszka Bereźnicka – kierowniczką szkoły ⁸¹⁹	
1138.		2	Jan Grabka ⁸²⁰ , Anna Grabka ⁸²¹	
1139.		3	Adam Klepacki ⁸²² , Katarzyna Klepacka ⁸²³ , Żaliskowa ⁸²⁴	
1140.		3	Nastazja ⁸²⁵ , Łukaszuk Aleksander ⁸²⁶ , Najdorf Franciszka ⁸²⁷	
1141.		4	Maria Grabka ⁸²⁸ , Michał Grabka ⁸²⁹ , Teodor Grabka ⁸³⁰ , Marian- na Grabka ⁸³¹	

[s. 68]

^a W dokumencie przekreślone słowo Krzemieńcu.

^b W dokumencie przekreślone słowo Jurkiem.

^{c-e} Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.

^d W dokumencie Kuzinie.

⁸¹⁵ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Cecyniówka, majątek.

⁸¹⁶ W BOZW istnieje wpis: Jasiukiewicz, brak imienia; data śmierci: 22 III 1943 r., miejsce zbrodni: Cecyniówka.

⁸¹⁷ Smyga (Smyha), kol., gm. Sudobicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁸¹⁸ Kozin, miasteczko i wieś, gm. Krupiec, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁸¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Bereźnicka/Bereźnicka/Bereniewska Franciszka; nauczycielka.

⁸²⁰ Por. BOZW.

⁸²¹ Por. BOZW.

⁸²² Por. BOZW.

⁸²³ W BOZW istnieje wpis: Klepacka Anna/Aniela?/Katarzyna?

⁸²⁴ W BOZW brak rekordu zawierającego to nazwisko, istnieją natomiast następujące wpisy, które mogą dotyczyć tej ofiary: Żaliskowa/Zelisko?/Walusko? Katarzyna; Żaliskowa/Zelisko?/Walusko? Maria (siostry); Żaliskowa/Zelisko?/Walusko? Nadzieja (matka), zamordowane razem.

⁸²⁵ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Anastazję Łukaszczuk, żonę Aleksandra.

⁸²⁶ Por. BOZW.

⁸²⁷ W BOZW istnieje wpis: Najdorf Franciszka.

⁸²⁸ Por. BOZW.

⁸²⁹ Por. BOZW.

⁸³⁰ Por. BOZW.

⁸³¹ Por. BOZW.

1142.		5	Józef Kucner ⁸³² , Anna Kucner ⁸³³ i troje ich dzieci ⁸³⁴	
1143.		2	Mieczysław Kuźnicow ⁸³⁵ i jego ojciec ⁸³⁶	
1144.		4	Kazimiera Orzechowska i jej troje dzieci ⁸³⁷	
1145.		3	Podgórny Antoni ⁸³⁸ , Podgórny Jan ⁸³⁹ , Podgórna Anna ⁸⁴⁰	
1146.		1	Fokarska Maria	
1147.		2	Kulmanowa Agata z dzieckiem ⁸⁴¹	
1148.		2	Cielas Władysław ⁸⁴² , Cielas Józefa ⁸⁴³	
1149.		3	Kościuszkiewicz Edward ⁸⁴⁴ , Kucner Konstanty ⁸⁴⁵ , Kucner Jan ⁸⁴⁶	
		[suma 8004]		

[s. 69]

1150.		10	Marian Kucner ⁸⁴⁷ , Majkszak Ludwik ⁸⁴⁸ , Kazimierz Kucner ⁸⁴⁹ , Dominika Kucner ⁸⁵⁰ , Jerzy Kucner ⁸⁵¹ , Antoni Różewicz i jego czworo dzieci ⁸⁵²	
1151.		2	Konstanty Różewicz ⁸⁵³ i Ludwik Różewicz ⁸⁵⁴	
1152.		3	Stanisława Kulmanowska, Łukaszczuk Mikołaj ⁸⁵⁵ , Majkszak Józef ⁸⁵⁶	

⁸³² Por. BOZW.

⁸³³ Por. BOZW.

⁸³⁴ W BOZW istnieją wpisy dotyczące dzieci Józefa i Anny Kucnerów: Kucner Kazimiera; Kucner Jerzy; Kucner Piotr.

⁸³⁵ Por. BOZW.

⁸³⁶ W BOZW istnieje wpis: Kuźnicow, brak imienia.

⁸³⁷ Por. BOZW; zachodzi rozbieżność w liczbie dzieci, w bazie wymieniono dwoje.

⁸³⁸ Por. BOZW.

⁸³⁹ Por. BOZW.

⁸⁴⁰ Por. BOZW.

⁸⁴¹ W BOZW istnieje wpis: Kulmanowska Agata; brak informacji o dziecku. W bazie odnotowano również Stanisława Kulmanowskiego, nie podano jednak jego wieku, zgodna data zbrodni: 5 V 1943 r.

⁸⁴² Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „mieszkaniec kolonii Ugły, zamordowany przez Ukraińców (wraz z żoną, zięciem Edwardem Kościukiewiczem, lat 43, i Marią Tokarską, lat 28) podczas podróży z Sarn do wsi Kryczyłsk po żywność w marcu lub sierpniu 1943 r.”, miejsce zbrodni: Kryczyłsk.

⁸⁴³ Por. BOZW oraz informacje odnoszące się do Władysława Cielasa (poz. 1148).

⁸⁴⁴ W BOZW istnieje wpis: Kościukiewicz Edward; por. informacje odnoszące się do Władysława Cielasa (poz. 1148).

⁸⁴⁵ Por. BOZW.

⁸⁴⁶ Por. BOZW.

⁸⁴⁷ Por. BOZW.

⁸⁴⁸ W BOZW istnieje wpis: Majchrzak/Majkrzak Ludwik.

⁸⁴⁹ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „zamordowany przez upowców (wraz ze swoją żoną Domicelą, lat 30 i dziećmi: Henrykiem, lat 14 i Jerzym, lat 10)”.

⁸⁵⁰ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Domicelę Kucner, por. informacje odnoszące się do Kazimierza Kucnera (poz. 1150). W bazie znajduje się również rekord: Kucner Dominika.

⁸⁵¹ Por. BOZW.

⁸⁵² Por. BOZW; zachodzi rozbieżność w liczbie dzieci, w bazie wymieniono troje.

⁸⁵³ Por. BOZW.

⁸⁵⁴ Por. BOZW.

⁸⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Łukaszczuk Mikołaj.

⁸⁵⁶ W BOZW istnieje wpis: Majchrzak Józef.

1153.		1	Bułajczak Daniel⁸⁵⁷ razem 52 osoby (według kartki przysłanej)	
Szumsk – marzec 1943 r.				
1154.	52 ^a		Śmiech ⁸⁵⁸ zamordowany nożem przez Ukrainki [<i>sic!</i>] – Raja	
1155.		2	Chrzanowska ⁸⁵⁹	
1156.		1	Unold Jan ⁸⁶⁰ – zamordowany nożem przez Ukraińców miejscowych	
Chodaki				
1157.		1	Unold Julian ⁸⁶¹ zamordowany w marcu przez Ukr[aińców] miejscowych	
1158.		1	Bieliński Władysław ⁸⁶²	zamordowani w lesie w Sadkach, pow. Krzemieniec
1159.		1	Nowosielski Marian ⁸⁶³	
1160.		1	Pacewiczowa ⁸⁶⁴ zamordowana i rzucona w ogień w Żołobkach, rejon Szumsk	
1161.		1	Schreffel ⁸⁶⁵ i Momátówna ⁸⁶⁶ w Katerburgu zamordowani przez uczniów – dzieci szkolne [<i>sic!</i>]	
1162.		2	Jakubowski Kazimierz i brat Jakubowski we wsi Obyczach – siekierami ucięte nogi	
1163.		2	Groblicka i Podgórska w Surazu, rejon Szumsk	
1164.		1	Lewandowska Zofia ⁸⁶⁷ spalona w Bereżcach ^b , pow. Krzemieniec	
1165.		1	Bortnik Maria zastrzelona na ulicy w Krzemieńcu	
1166.		1	Górecki Zbigniew zastrzelony w Krzemieńcu na ulicy	
1167.		1	Trawiński ⁸⁶⁸ w Chodakach, pow. Krzemieniec	
1168.		1	Tomczukowa z drugą kobietą zamordowana w szopie (18 ran nożem) w Załużach ⁸⁶⁹ , pow. Krzemieniec	
1169.		2	Kukurowski Jan i Bilewicz Jan w Malinowcach ⁸⁷⁰ , pow. Krzemieniec – [c] spaleni	
	[suma 8039]			

^a W dokumencie wiek omyłkowo wpisano w trzeciej rubryce.

^b W dokumencie Bereżcach.

^c W dokumencie przekreślone litery zad.

⁸⁵⁷ Por. BOZW.

⁸⁵⁸ W BOZW istnieje wpis: Śmiech Wiktor; data śmierci: 20/21 III lub 23/24 III 1943 r. Por. poz. 900, 1604.

⁸⁵⁹ W BOZW istnieje siedem wpisów zawierających to nazwisko, lecz w żadnym nie pojawia się informacja o Szumsku jako miejscu zbrodni.

⁸⁶⁰ Por. BOZW; data śmierci: 20/21 III 1943 r. Por. poz. 900, 1604.

⁸⁶¹ Por. BOZW; data śmierci: 18 III 1943 r. Por. poz. 224, 1597.

⁸⁶² Por. BOZW.

⁸⁶³ Por. BOZW.

⁸⁶⁴ W BOZW istnieje wpis: Pacewicz Maria; data śmierci: 1943 r., miejsce zbrodni: Borki.

⁸⁶⁵ Prawdopodobnie chodzi o figurującego w BOZW Tadeusza Szreffela. Por. poz. 884, 921, 962.

⁸⁶⁶ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Melanię Momot. Por. poz. 922, 963.

⁸⁶⁷ Por. BOZW; data śmierci: 9 III 1943 r.

⁸⁶⁸ W BOZW odnotowano dwie osoby o tym nazwisku zamordowane w Chodakach: Jan Trawiński, data śmierci: luty 1943 r. oraz Piotr Trawiński, data śmierci: 18/19 III 1943 r. Por. poz. 1597.

⁸⁶⁹ Załuże, wieś, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸⁷⁰ Malinowce – miejscowość niezidentyfikowana, prawdopodobnie chodzi o Malinów, gm. Szumsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

1170.		1	Pawłowski w Malinowie, pow. Krzemieniec zamordowany	
1171.		1	Ryba Jan ⁸⁷¹ oficjalnie zamordowany we wsi Tylawka koło Krzemieńca (pochodzi z Malinowa)	
1172.		1	Ostaszewski zamordowany [w] Szumsk[u] ^a przez Ukraińców	Marszałkowa ^b
Bereźce^c, pow. Krzemieniec				
1173.		1	Freilich – nauczyciel spalony 20 IV 1943 r. przez Ukr[aińców] miejscowych – tłumacz	
1174.		1	panna Boguszówna tłumaczka ^d razem spalona i [z] 6 Niemcami	
1175.		2	młode małżeństwo Cezarewicz Władysław i Janina	
1176.		1	zamordowani na drodze do wsi Królewski Most: gajowy Jakubowski ⁸⁷² – nabite szpilki w rękach, w oczach, w uszach, powykręcane członki	
1177.		1	Cymbaluk Wł[adysław] ⁸⁷³ zabrany, zginął bez wieści	
1178.		60	[^e] 14 rodzin (60 osób) Szpikołosy ^f , rejon Bereźce ^c , w lipcu 1943 r.	
Chotówka⁸⁷⁴, pow. Krzemieniec				
1179.		36	zamor[dowano] 6 rodzin	
1180.		18	[zamordowano] 3 rodziny [we wsi] Sapanów ⁸⁷⁵	
			folwarki spalone	
Kąty				
1181.		150	150 osób zamordowanych	
1182.			zamord[owano] 3 Polaków ⁸⁴ VII 1943 r. w Rybczy ^g (Polacy zabili 70 Ukr[aińców]). W boju tym, gdy napadli Ukr[aińcy] 2000 – wieś obroniła się	
Krzemieniec				
1183.		3	Skazy (3 osoby) ⁸⁷⁶ zamordowano w lipcu [1943 r.]	

^a *Nadpisano nad zamordowany.*^b *Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.*^c *W dokumencie Bereźce.*^d *Nadpisano nad razem.*^e *W dokumencie przekreślone litery osó.*^f *Nadpisano nad w lipcu 1943 r.*^{g-h} *Nadpisano nad Polacy zabili 70 Ukr.*⁸⁷¹ W BOZW znajdują się następujące informacje: data śmierci: 15 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Żołobki/Żałobki.⁸⁷² W BOZW istnieje wpis: Jakubowski Aleksander; gajowy, data śmierci: kwiecień 1943 r., miejsce zbrodni: fut. Dębina/Dębinka.⁸⁷³ W BOZW znajduje się tylko jeden rekord zawierający to nazwisko: Cymbaluk, brak imienia; ofiara OUN-UPA, data śmierci: 1944 r., miejsce zbrodni: Trembowla.⁸⁷⁴ Chotówka, wieś, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.⁸⁷⁵ Sapanów, wieś, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.⁸⁷⁶ W BOZW istnieje wpis: Skaza/Staza (rodzina); data śmierci: maj 1943 r.

1184.			w pow. Krzemieniec 1700 ofiar według statystyki niemieckiej Ukraińcy: przywódcy w Rudce ^a (sztab) – dowódca Miszczena ^a , pow. Krzemieniec, Kulików, Szpikołosy, Kokorów ⁸⁷⁷ , Dunajów ⁸⁷⁸ , Bereźce, Żołoby, Podlesce ⁸⁷⁹ , Gaje ⁸⁸⁰ ; Grudy ⁸⁸¹ , Krzyże ⁸⁸² , Komnatka, Borek ⁸⁸³ , Antonowce ⁸⁸⁴ (sztab ukraiński)	[^b]
	[suma 8315]			

Gaje Dytkowieckie ⁸⁸⁵ , pow. Brody, par. Brody – 15 IX 1943 r.				
1185.		4	prawdopodobnie zamor[dowane] 4 osoby – przez Ukr[aińców] miejscowych	[^b]
Boroczycze , pow. Horochów				
1186.	60, 60	3	ojca, matkę i brata zeznaającego – Piotra Konopko ⁸⁸⁶ , Leontyna ⁸⁸⁷	
1187.		3	Konopko, Henryk Konopko ⁸⁸⁸ c24 lat[a] ^c zamor[dowani] 17 VII 1943 r. – brat zastrzelony, rodzice porąbani siekierami przez Ukr[aińców] miejscowych	
1188.		4	Mrozowski Feliks ⁸⁸⁹ z całą rodziną: Katarzyna ⁸⁹⁰ – żona, syn – Leon ⁸⁹¹ , Jadwiga ⁸⁹² – córka – mordowani siekierami i nożami, a także strzelani 17 VII 1943 r.	
1189.		4	Mrozowski Władysław ⁸⁹³ – brat Feliksa, żona jego Katarzyna ⁸⁹⁴ i córka Czesława ⁸⁹⁵ – siekierami [zamordowani]	

[s. 71]

^{a-a} *Nadpisano nad* pow. Krzemieniec.

^b *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka czarnym atramentem.*

^{c-c} *Nadpisano nad* zamor.

⁸⁷⁷ Kokorów Nowy, Kokorów Stary, wieś, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸⁷⁸ Dunajów, wieś, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸⁷⁹ Prawdopodobnie chodzi o wieś Podlesce, gm. Bereźce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸⁸⁰ Gaje, os., gm. Począjów, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸⁸¹ Grudy, kol., gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁸⁸² Krzyże, fut., gm. Radziwiłłów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

⁸⁸³ Prawdopodobnie chodzi o wieś Borki, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸⁸⁴ Antonowce, wieś, gm. Białokrynica, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁸⁸⁵ Gaje Dytkowieckie – miejscowość niezidentyfikowana.

⁸⁸⁶ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r.

⁸⁸⁷ Por. BOZW; wiek: 50 lat, data śmierci: 16 VII 1943 r.

⁸⁸⁸ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „syn Piotra i Leontyny, lat 23. Wraz z rodzicami został zarąbany siekierą podczas napadu na wieś Boroczycze”, data śmierci: 16 VII 1943 r.

⁸⁸⁹ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: zamordowany z żoną, synem Leonem i córką Teresą, data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹⁰ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹¹ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹² W BOZW istnieje wpis: Mrozowska Teresa; data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹³ Por. BOZW; data śmierci: 16 lub 22 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹⁴ Por. BOZW; data śmierci: 16 lub 22 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹⁵ Por. BOZW; data śmierci: 16 lub 22 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

1190.	15, 20	4	Mrozowski Mikołaj ⁸⁹⁶ – (druga tura 13 VIII 1943 r.) z rodziną – żona ⁸⁹⁷ i dwie córki (młode, lat: 15, 20) ⁸⁹⁸ – po jednym wyprowadzani do stodoły i tam zakłuwani	
1191.		1	Kuźnierewicz Jan (10 osób) ⁸⁹⁹ – zam[ordowany] 13 VIII [1943 r.] nożami – znowu po jednym wyprowadzano	
1192.	16	3	Popczuk Stanisław ⁹⁰⁰ , Magdalena ⁹⁰¹ – jego żona, Leokadia ⁹⁰² – córka (16 lat) – na gospodarce nikt nie został (3 osoby)	^a Konopko Teodor ^a
1193.		1	Marcinkiewicz Kazimierz ⁹⁰³ zamord[owany] 16 VII 1943 r. w Szerokiej , pow. Horochów – zastrzelony przez miejscowych Ukr[aińców]	
1194.		1	Polak Andrzej ⁹⁰⁴ – brat zeznającego, zam[ordowany] 12 V 1943 r. w Buszczy , pow. Zdobunów – złapali i mordowali – obstępiała banda, inni uciekli; mor[dowali]: Olejnik Todoczko, Prokopczuk Andrzej, Makar	
1195.		2	Szóstka Jan ⁹⁰⁵ zamor[dowany] 6 III 1943 r. – mózg był na ścianach, połamali ręce, nogi; z synem Aleksandrem ⁹⁰⁶ 22 IV 1943 r. w pasy porżnięty przez Przywłockiego Piotra, Mityforza Bandy – komendanta milicji	
1196.		1	Raczyński ⁹⁰⁷ zam[ordowany] 24 III 1943 r. – mózg na ścianach, głowa odrąbana siekierą	
[suma 8346]				

[s. 72]

1197.		20	20 osób – nieznanymi nazwisk	
1198.		5	Kochmański ⁹⁰⁸ (osób 5) w Buszczy wymordowani	
1199.		1	Pawełko Antoni zamordowany w maju 1943 r.	
1200.		10	Celińscy: Antoni, Paweł, Jan, żona Józefa – i rodzice ich, dziecko Jana; Zygmunt Celiński – brat, żona jego i jedno dziecko ⁹⁰⁹	

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

⁸⁹⁶ Por. BOZW; data śmierci: 20 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹⁷ W BOZW istnieje wpis: Mrozowska Karolina, data śmierci: 20 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹⁸ W BOZW istnieją dwa wpisy: Mrozowska Feliksa; Mrozowska Stanisława, lat 14, data śmierci: 20 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁸⁹⁹ W BOZW istnieje wpis: Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Jan; zamordowany z żoną Anielą i dziećmi (Bronisławą, Zofią, Stanisławem/Staniławą, Władysławem, Jadwigą, Marią oraz kuzynem swych dzieci, data śmierci: 20 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka. Wszystkie ofiary zostały odnotowane w BOZW. Por. poz. 1619.

⁹⁰⁰ Por. BOZW; data śmierci: 20 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁹⁰¹ Por. BOZW; data śmierci: 20 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁹⁰² Por. BOZW; data śmierci: 20 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Szeroka.

⁹⁰³ Por. poz. 561, 1566.

⁹⁰⁴ Por. poz. 349.

⁹⁰⁵ W BOZW istnieje wpis: Szóstka Jan/Szustka Jan; data śmierci: 5 III 1943 r., miejsce zbrodni: Buszcza. Por. poz. 350.

⁹⁰⁶ Por. poz. 352.

⁹⁰⁷ W BOZW figurują trzy osoby o tym nazwisku zamordowane tego dnia, wszystkie poniosły śmierć w Buszczy: Bolesław Raczyński, Marek Raczyński, Marian Raczyński.

⁹⁰⁸ W BOZW istnieją następujące wpisy dotyczące tej rodziny: Kochmański Cyryl; Kochmański Władysław; Kochmańska Zofia; Kochmańska Antonina; data śmierci: 25 IV 1943 r.

⁹⁰⁹ W BOZW istnieje wpis: Celiński/Celiński Zygmunt; data śmierci: 5 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Chiniówka.

1201.		1	Łakomski (bednarz) – zamordowany siekierami	
1202.	17	1	Felicki (chłopiec lat 17) – w maju 1943 r. zabrali go do lasu z innym chłopakiem Zborowskim, zabrali do lasu, zamordowali	^a Polak Piotr ^a
Mosty ⁹¹⁰ , pow. Zdołbunów				
1203.		5	Kulesza Paweł ⁹¹¹ zamord[owany] w lipcu 1943 r. i Kulesza Jan ⁹¹² z żoną i dwojgiem dzieci – pokłuty bagnetami przez Ukr[aińców] miejscowych (przez Hołowaj Semena – Kuleszy zięć)	
1204.		1	Świderska Waleria ⁹¹³ (na samym końcu mieszkała) – zamordowana i spalona	
1205.		1	Wojciechowski Adolf zamordowany w czerwcu 1943 r. na drodze zabrany i powieszony w las	
Buszcza , pow. Zdołbunów				
1206.		1	Zborowska Anna zamord[owana] 12 V 1943 r.	
1207.		7	rodzina Krawczyńskich (7 osób) w sierpniu zamord[owana] w Mizoczcu	
1208.		2	Zaharewicz (osób 2) zamordowani 10 VIII 1943 r. ⁹¹⁴	
1209.		1	Wierzbicki – w Mizoczcu , zam[ordowany] 10 VIII 1943 r. ⁹¹⁵	
wioska Wilia, Ostróg				
1210.		1	Kubicki Stanisław w czerwcu 1943 r. zamor[dowany]	
1211.		1	Gębbski Jan ⁹¹⁶ [w czerwcu 1943 r. zamordowany]	^a T. Wysocki ^a
	[suma 8404]			

1212.	76, 64	3	ojciec, matka i brat zeznającego Świetlicki Józef (lat 76) Świetlicka Wanda (lat 64), Świetlicki Wacław (lat 43) ⁹¹⁷ – zamordowani rodzice 3 VIII 1943 r. strzałami, w łóżku; brat strzałami zamordowany 11 VIII 1943 r. przez bandytów Ukraińców ^b z bliskich wiosek	
Leonówka ⁹¹⁸ , rejon Tuczyn, pow. Równe				
1213.		26	1 VIII 1943 r. mordy przez Ukraińców miejscowych – 26 osób zamordowanych	

[s. 73]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b Nadpisano nad z bliskich.

⁹¹⁰ Mosty, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

⁹¹¹ W BOZW istnieje wpis: Kulesza Piotr; miejsce zbrodni zgodne.

⁹¹² Por. BOZW; miejsce zbrodni: Marcelówka. Por. poz. 1457.

⁹¹³ Por. poz. 801, 1457.

⁹¹⁴ W BOZW istnieją trzy wpisy zawierające to nazwisko: Zacharewicz Aleksandra, data śmierci: sierpień 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz; Zacharewicz Franciszka; Zacharewicz Stanisław, data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: fut. Królewski Most lub wg relacji brata: data śmierci: 13 V 1943 r., miejsce zbrodni: Boroczky/Boreczek.

⁹¹⁵ W BOZW występują dwie osoby o tym samym imieniu i nazwisku: Wierzbicki Jan, data śmierci: 5 VIII 1943 r.; Wierzbicki Jan, data śmierci: lipiec 1943 r.

⁹¹⁶ W BOZW istnieje jedynie wpis: Gębbski Jan; data śmierci: 9 XI 1943 r., miejsce zbrodni: Lubieszów.

⁹¹⁷ W BOZW istnieje wpis: Świetlicki Wacław; syn Józefa, lat 44, data śmierci: 11 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kuniniec. W bazie nie odnotowano innych osób z tej rodziny.

⁹¹⁸ Leonówka, kol., gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

1214.		6	Bagiński Jan ⁹¹⁹ z dziećmi (6 osób) siekierami, dwoje najmniejszych dzieci spalono [b] żywcem	
1215.		5	Piotrowska Marcelina ⁹²⁰ z czworgiem dzieci – pomordowani i spaleni	
1216.		1	Urbanowicz Grzegorz ⁹²¹ zastrzelony	
1217.		1	Wąsowska Maria ⁹²² przetrzynięta kosą na połowę	
1218.	13	1	Świerczyński Marian (lat 13) zabity bagnietami	
1219.	15	1	Misiewicz Zygmunt ⁹²³ ([lat] 15) pocięty nożami	
1220.	2	1	Dębicki Grzegorz kulą ugodzony (2 lata)	
1221.		1	Urbanowicz Bogdan porżnięty	
1222.		1	Kamiński Jan kołkami i siekierami zamordowany	
Kraśnica koło Leonówki				
1223.		1	Paśniewska – (6 osób) – pomordowani i popaleni	
1224.		1	Bednarek (dziecko małe kilkutygodniowe) żywcem spalone	[c]
1225.		5	Zarzycki Bolesław zam[ordowany] w Teremnem, pow. ostrogski w czerwcu 1943 r. zastrzelony, żona Antonina ^d zamordowana z trojgiem dzieci – brat zeznałego ⁹²⁴	
1226.		1	Zarzycki Leon ⁹²⁵ – brat zeznałego w Józefinie, pow. Równe (był w policji) przez okrażenie bandy – 12 VIII 1943 r.	^e Zarzycki G. ^e
	[suma 8459]			

[s. 74]

1227.		2	pasierbice zeznałego z dzieckiem ^f (9 lat) Józefem ^f : Salomea Kucharska ⁹²⁶ – zamordowana w Sosnowce, rejon [g] uhorski, pow. Krzemieniec na wiosnę przed Zielonymi Świątkami. Ukraińcy miejscowi wydali – nie miejscowi zamordowali [h]	niepiśmienny Sekuła Paweł

^a Notatka 1214: Bagiński Jan. Z dziećmi – 6 osób. Leonówka.

^b W dokumencie przekreślone słowo siekierami.

^c Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^d Nadpisano nad zamordowaną.

^{e-e} Własnoręczny podpis świadka.

^{f-f} Nadpisano nad Salomea.

^g W dokumencie przekreślone litery pow.

^h W dokumencie przekreślone litery Ry.

⁹¹⁹ W BOZW występują dwie osoby o tym samym imieniu i nazwisku: Bagiński Jan, ujęty przez grupę upowców podczas ucieczki furmanką, zamordowany w lesie bagnietem, data śmierci: 2 lub 3 VIII 1943 r.; Bagiński Jan, zamordowany podczas napadu na kolonię, data śmierci: 1–2 VIII 1943 r.; w żadnym wpisie nie ma informacji o dzieciach. Por. poz. 1577.

⁹²⁰ Por. BOZW; brak informacji o dzieciach, data śmierci: 1–2 VIII 1943 r. Por. poz. 1577.

⁹²¹ W BOZW istnieje jedynie wpis: Urbanowicz Grzegorz; zamordowany w bliżej nieokreślonych okolicznościach, data śmierci: 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (pow. Kostopol). Por. poz. 1577.

⁹²² Por. poz. 1577.

⁹²³ Por. poz. 1577.

⁹²⁴ Por. poz. 908.

⁹²⁵ Por. poz. 908.

⁹²⁶ Por. BOZW; w opisie okoliczności zbrodni pojawia się informacja, że ofiara została zamordowana z synem i ukraińskim furmanem, data śmierci: 4 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Sosnowka (gm. Uhorsk).

30 III 1943 r. Szubków, pow. Równe, gm. Tuczyn				
1228.	8–4 miesiące	6	Jędrzejewski z żoną, teściową i trojgiem dzieci (lat 8–4 mies[iące]) – pomordowani tępymi narzędziami przez Ukraińców miejscowych	
1229.		3	Chmielewska z dwojgiem dzieci 30 III 1943 r. ⁹²⁷	^a Stawiński ^a
Rybcza ⁹²⁸ , pow. Krzemieniec				
1230.		2	[^b] Polko Dąbrowski ⁹²⁹ , Piotrowski ⁹³⁰ pomordowani przed żniwami – napadli na wieś 2000 ludzi na 100 kilkudziesięciu. Piotrowskiemu oczy wyjęli, nos wyjęli	Sekuła Paweł
1231.	7, 3, 14	5	w czerwcu 1943 r. Rytków, pow. Horochów, par. Beresteczko Młotkowski Jan ⁹³¹ (zięć zeznającej) z żoną Feliksą ⁹³² z domu Kasperkiewicz z trojgiem dzieci (7 lat ⁹³³ , 3 lata ⁹³⁴ , 14 lat ⁹³⁵) – jechali przez granicę, jeden prowadził – ten co siedł za nimi Banaś (przyjechał tylko Oleksiak) – oni wstali z tyłu, przecięto im drogę, z folwarku wybiegło dużo ludzi, którzy nie puszczali. Córka zeznającej ściągnęła matkę z furi i uciekły. Córka z dziećmi została pomordowana	niepiśmien- na Paulina Kasperkie- wicz
1232.		3	ojciec zeznającej Kazimierz Stebelski zam[ordowany] z dwoma córkami: Franciszką i Marią 3 VIII 1943 r. – przyszli i zaczęli mordować (ojca najpierw), a w Białozórcie siostry zamordowane, pow. Krzemieniec ⁹³⁶	^a Marcelina Stebelska ^a
	[suma 8480]			

Dederkały ⁹³⁷ , pow. Krzemieniec				
1233.		3	bracia zeznającego – Juchkiewicz Gabriel, Helena, Alfred zamordowani w kwietniu 1943 r. – według zeznań sąsiadów ⁹³⁸	
1234.		6	Bronczkowsky (osób 6 – matka i córka, zięć, córka i dwoje dzieci)	

[s. 75]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie przekreślone słowo Polak.

⁹²⁷ Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby w BOZW. Por. poz. 1589.

⁹²⁸ Rybcza, wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁹²⁹ W BOZW istnieje wpis: Dąbrowski Apolinary; data śmierci: 5 VIII 1943 r. Por. poz. 503.

⁹³⁰ W BOZW istnieje wpis: Piotrowski Piotr; obcięto mu uszy, zdarto paznokcie i wydłubano oczy, data śmierci: 5 VIII 1943 r. Por. poz. 504.

⁹³¹ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „zamordowany przez banderowców 1 lipca 1943 r. razem z żoną Feliksą/Felicją i dziećmi: Genowefą, Emilią i Januszem”, miejsce zbrodni: Mytnica (pow. Dubno).

⁹³² Por. BOZW.

⁹³³ W BOZW istnieje wpis: Młotkowska Emilia.

⁹³⁴ W BOZW istnieje wpis: Młotkowski Janusz; wiek: 2 lata.

⁹³⁵ W BOZW istnieje wpis: Młotkowska Genowefa; wiek: 13 lat.

⁹³⁶ Por. poz. 1514.

⁹³⁷ Dederkały, wieś, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁹³⁸ W BOZW istnieje jedynie wpis: Juchniewicz/Juchkiewicz (rodzina); liczba ofiar: dwie, zamordowani podczas Wielkanocy, data śmierci: 25/26 IV 1943 r., miejsce zbrodni: Radoszówka. Por. poz. 947, 1339.

1235.		6	Rzepeccy – zamordowano 6 osób ⁹³⁹	^a Juchkiewicz ^a
1236.		1	Kossowski Jan zaginał we wsi Brtaşzów ⁹⁴⁰ na wiosnę	
1237.		1	Biedakowska Alina zabrana na drodze ze Zdołbunowa do Mizocza ^b w sierpniu ^b	
Duże Folwarki ⁹⁴¹ , pow. Krzemieniec				
1238.	55	1	siostra zeznającego Emilia Trawińska ⁹⁴² (lat 55) zamord[owana] 28 IV 1943 r. przez Ukr[aińców] miejscowych – zastrzelona	
1239.		1	kuzynka Liwińska Julia (chora była, nie mogła uciekać) zamordowana 10 VII 1943 r. – zastrzelona	^a Focht ^a
1240.		1	Łukaszcuk Maria ⁹⁴³ zabrana na drodze ze Zdołbunowa do Mizocza	
1241.		1	Stankiewicz Krzysztof ⁹⁴⁴ zamordowany w sierpniu [1943 r.]	
1242.		2	Tomaszewski Franciszek ⁹⁴⁵ , Tomaszewski Marcin ⁹⁴⁶ zamord[owany] w sierpniu	
1243.		1	Frydmańska ⁹⁴⁷ zginęła w drodze do wsi Iwanów	
1244.		1	Ambroziakowa ⁹⁴⁸ złapana na polu i zabito	z kartki przysłanej
1245.		3	Córka Kuźmińskiego – Władysława Tynichiewicz zamordowana 11 VII 1943 r. z mężem Tadeuszem i dzieckiem Reginą – córka zginęła w kościele w Porycku, „reszta rodziny zginęła” w domu w Rykowiczach, pow. Włodzimierz – napadli w dzień i zamordowali przez Ukr[aińców] miejscowych	
1246.		3	Feliks Tenichiewicz ⁹⁴⁹ – ojciec zięcia zeznającego i jego żona ^d Katarzyna ^d i babka 17 VII 1943 r.	^a Kuźmiński Jan ^a
	[suma 8511]			

^a Własnoręczny podpis świadka.

^{b-b} Dopisano na marginesie.

^{c-c} W dokumencie resztę rodziny zginęło.

^{d-d} Nadpisano nad i babka.

⁹³⁹ W BOZW istnieje wpis: Rzepecka Magdalena; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „zamordowana z teściową Józefą i dziećmi: Franciszkiem, Romanem, Genowefą i Heleną przez Ukraińców z sąsiednich wsi w nocy z 25 na 26 kwietnia 1943 r. w czasie Wielkanocy we wsi Radoszówka. Uratował się jej mąż Józef i syn Kazimierz, który schował się pod łóżkiem”. W bazie znajdują się rekordy wszystkich ofiar z tej rodziny.

⁹⁴⁰ Brtaşzów – miejscowość niezidentyfikowana.

⁹⁴¹ Folwarki Małe, Folwarki Duże, Folwarki Wielkie, wieś, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

⁹⁴² Por. BOZW; wiek: 56 lat, data śmierci: 1943 r., miejsce zbrodni: Borki.

⁹⁴³ Por. BOZW; data śmierci: 12 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

⁹⁴⁴ Por. BOZW; data śmierci: 12 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz. Por. poz. 347.

⁹⁴⁵ W BOZW istnieje rekord zawierający to imię i nazwisko, lecz zachodzi rozbieżność w miejscu zbrodni i dacie.

⁹⁴⁶ Por. BOZW; data śmierci: 12 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

⁹⁴⁷ Prawdopodobnie chodzi o figurującą w BOZW Ninę Frydmańską, miejsce zamieszkania: os. Tynkowszyczna, data śmierci: lato 1943 r., miejsce zbrodni: Zamłynie. W bazie występują jeszcze dwie osoby o tym nazwisku zamordowane w Mizoczu.

⁹⁴⁸ W BOZW istnieje wpis: Ambroziak Józefa, data śmierci: 25 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

⁹⁴⁹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Być może chodzi o Tynichiewiczza, por. poz. 1245.

Buderaż ^a , pow. Dubno, par. Pełcza, mordy 18 V 1943 r.			
1247.		1	Kamiński Antoni zam[ordowany] w początkach maja 1943 r. – w Milczy Małej zastrzelony
1248.		1	Zarębowa Józefa zam[ordowana] w Buderażu zastrzelona
1249.		1	Borowski Paweł [zamordowany w Buderażu]
1250.		1	Borowska – żona Pawła [zamordowana w Buderażu]
1251.		1	Jaszewski Józef [zamordowany w Buderażu]
1252.	13	1	Mogilewska Cesia ⁹⁵⁰ z postrzału zmarła (lat 13)
1253.	13	1	Krzeska (lat 13) zastrzelona i wrzucona do studni [b]
1254.		31	wymordowanych 31 [osób], "Rzeźniówka, pow. Krzemieniec", przez Ukr[aińców] w połowie lipca 14 ^d 1943 r. "Golecki Piotr ^e
czerwiec 1943 r., kolonia Olgin ⁹⁵¹ , pow. Łuck, par. Sienkiewiczówka ^f			
1255.		1	Piotr Krzyżanowski ⁹⁵² zamord[owany] siekierami przez miejscowych Ukraińców
1256.		1	Szuryńska Paulina ⁹⁵³ złapana i bagnetem przebita
1257.		2	Słodkowski Adolf ⁹⁵⁴ z żoną Feliksą zamord[owani] bagnetami
1258.		2	Demko ⁹⁵⁵ z żoną Jadwigą ⁹⁵⁶
1259.		1	Socha Antonina zamordowana w czerwcu 1943 r.; jeden napad w czerwcu 1943 r. – Lulówka, pow. Horochów, par. Horochów
1260.		4	ciotka zeznającego Aniela Węgierska z synami: Józefem Węgierskim, Tadeuszem, Ignacym ⁹⁵⁷ – zabici siekierami, Józef został zastrzelony (wyskoczył ratować)
1261.		5	Wojciechowski Feliks ⁹⁵⁸ z żoną, z wnukami (2) i synem – wnuki zamordowane w stodole i spalone
			[suma 8565]

^a W dokumencie tu i w poz. 1248 Buderaż.

^b Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^{c-e} Nadpisano nad przez Ukr. w połowie.

^d Nadpisano nad 1943.

^{e-e} Własnoręczny podpis świadka.

^f Nadpisano nad par.

⁹⁵⁰ Por. poz. 792.

⁹⁵¹ Olgin, kol., gm. Czaruków, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

⁹⁵² Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „zamordowany podczas napadu miejscowych Ukraińców na konwój ewakuujący polską rodzinę z okolic Sienkiewiczówki do Uhrynowa w sierpniu 1943”, miejsce zbrodni: Hubin. Por. poz. 1572.

⁹⁵³ Por. poz. 1584.

⁹⁵⁴ W BOZW istnieje wpis: Słodkowski Feliks/Adolf; data śmierci: sierpień 1943 r., miejsce zbrodni: Hubin.

⁹⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Demko Wacław; data śmierci: sierpień 1943 r., miejsce zbrodni: Uhrynów.

⁹⁵⁶ Por. BOZW; data śmierci: sierpień 1943 r., miejsce zbrodni: Uhrynów.

⁹⁵⁷ W BOZW istnieje wpis: Węgierski (rodzina); liczba ofiar: cztery, data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁹⁵⁸ W BOZW istnieje wpis: Wojciechowski (rodzina); w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „7 osób z rodziny Wojciechowskich zamordowanych podczas ataku upowców na wieś Borki w 1943 r. Spośród nich udało się ustalić bliższe dane personalne 2 ofiar”.

[s. 77]

1262.		1	Wojciechowska Paulina ⁹⁵⁹ zabita na polu	
1263.		8	Małecki Stefan ⁹⁶⁰ z rodziną (3 osoby) z żoną Anną ⁹⁶¹ , siostrą jej Felikszą ⁹⁶² i Węgierską Józefą – teściową i Adolfem Sawickim ⁹⁶³ – zięciem Węgierskiego – z dwojgiem dzieci	^a Machura Jan ^a
Mielnica ⁹⁶⁴ , pow. Kostopol, par. Stepań				
1264.	45	1	Serbicz Jan (lat 45) spalony żywcem 16 VII 1943 r. przez bandę ukraińską	
[^b]				
1265.	18	1	Wacław Kępa ⁹⁶⁵ (lat 18) przestrelili go, a potem porąbali i pokłuli	
1266.	90	1	Szabelski Jan ⁹⁶⁶ (lat 90) zakłuto go piką 16 VII 1943 r.	
1267.	12	3	Miczewska Kazimiera ⁹⁶⁷ (nauczycielka w Werbczu ^c) powieszona z dwojgiem dzieci w maju [1943 r.] (lat 12, 9)	
1268.	9	1	Lipiński Eugeniusz ⁹⁶⁸ z początkiem lipca [1943 r.] zarąbywany i pokłuty żywcem	
Kostopol				
1269.		1	Wójcik Jan ⁹⁶⁹ zam[ordowany] za miastem siekierami – z końcem sierpnia [1943 r.]	

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.*

^b *W dokumencie przekreślona liczba 1265.*

^c *W dokumencie Werczu. Niewątpliwie chodzi o wieś Werbcze Duże (Wielkie), gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.*

⁹⁵⁹ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁹⁶⁰ W BOZW istnieje wpis: Małecki Stefan; „mąż Anny [...], mieszkali z córką Marią i zięciem Adolfem Sawickim oraz ich dziećmi. W dniu [...] napadu został zastrzelony razem z żoną. Podczas ucieczki zabity został również zięć Adolf oraz wnuk Antoni”, data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁹⁶¹ Por. BOZW oraz informacje odnoszące się do Stefana Małeckiego (poz. 1263).

⁹⁶² W BOZW istnieje wpis: Węgierska Feliksa; data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁹⁶³ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: zamordowany z synem Antonim, data śmierci: 16 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Lulówka/Lilówka Węgierszczyzna.

⁹⁶⁴ Mielnica (Duża i Mała), wieś, gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

⁹⁶⁵ Por. BOZW; wiek: 20 lat, data śmierci: 16/17 VII 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (gm. Stepań).

⁹⁶⁶ W BOZW istnieje rekord zawierający to imię i nazwisko, lecz zachodzi rozbieżność w wieku ofiary (26 lat) i miejscu zbrodni (Stydyń Wielki).

⁹⁶⁷ W BOZW istnieje wpis: Myczewska/Meczewska Kazimiera; zamordowana z dwojgiem lub trojgiem dzieci, została powieszona, dzieci uduszono, data śmierci: marzec lub kwiecień 1943 r., miejsce zbrodni: Werbcze, Duże (Wielkie) i Małe.

⁹⁶⁸ W BOZW figurują dwie osoby o tym nazwisku i imieniu zamordowane na terenie pow. Kostopol: Lipiński Eugeniusz, lat 23, data śmierci: 9 VI 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (gm. Stydyń Wielki); Lipiński Eugeniusz, lat 24, data śmierci: czerwiec lub lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (gm. Stepań).

⁹⁶⁹ W BOZW brak osoby o tym imieniu i nazwisku zamordowanej w pow. Kostopol. Istnieje natomiast kilka rekordów zawierających to imię i nazwisko, dwa z nich mają zgodną datę zbrodni: Wójcik Jan, mąż Teofili lub Stanisławy, data śmierci: 29 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Czmykos (pow. Luboml); Wójcik Jan, mąż Stanisławy, data śmierci: 29 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Sokółówka (pow. Włodzimierz). Por. poz. 1539.

9 II 1943 r. Wydymer ⁹⁷⁰ , pow. Sarny, par. Antonówka			
1270.	[ur.] 1922	1	brat zeznającego Burzyński Józef ⁹⁷¹ (z 1922 r.) zamor[dowany] – jechał przez wieś, gdzie mordowali z drzewem do tartaku, złapano i zamordowano (przecięto głowę)
1271.	47	3	Wolak Adam ⁹⁷² (lat 47) zamordowany 31 VII 1943 r. z żoną Anielą ⁹⁷³ i córką Genowefą ⁹⁷⁴ – uciekali, połapali ich i pomordowali
1272.		150	cała kolonia wymordowana – 150 osób – kol. Parośla ⁹⁷⁵
1273.		1	z bratem zeznającego Kopij Marian ⁹⁷⁶ zamordowany – posiekany
1274.		2	Kopij Hilary zamor[dowany] z bratem razem
	[suma 8739]		

1275.		1	Żarczyński Antoni ⁹⁷⁷ zam[ordowany] 9 II 1943 r. z bratem zeznającego zamordowany	[s. 78]
1276.		1	Moskowicz Ignacy ⁹⁷⁸ zam[ordowany] 9 II 1943 r.	
1277.		1	Rudnicka Jadwiga ⁹⁷⁹ 9 II [1943 r.] zamordowana – poszła do szewca podreperować buciki i została zamordowana	
1278.		1	Bańkowski Marian ⁹⁸⁰ zam[ordowany] 31 VII 1943 r. w kolonii Prurwa ⁹⁸¹ – zastrzelili go Ukr[aińcy] miejscowi i zamiejscowi	
1279.		1	Bańkowska Rozalia – siostra jego – porąbana siekierami	
1280.		1	Bańkowska Mirosława zarąbana siekierami	
1281.		1	Gomułko Szczepan ⁹⁸² zamord[owany] – zarąbany 9 II [1943 r.] z Parośli	
1282.		1	Gomułko Stanisław ⁹⁸³ – zasiekany nożami	
1283.		1	Bułgajewski Mieczysław ⁹⁸⁴ zarąbany siekierami – głowa odcięta	
1284.			Bułgajewska Franciszka ⁹⁸⁵ – żona jego zarąbana także	

⁹⁷⁰ Wydymer, kol., gm. Antonówka, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

⁹⁷¹ Por. BOZW; wiek: 18 lat (ur. 1925 r.), pochodził z kol. Wydymer, zamordowany w lesie, miejsce zbrodni: Parośla I (Parośl Pierwsza).

⁹⁷² Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że został zamordowany podczas pracy na polu, brak dziennej daty śmierci, miejsce zbrodni: Kopaczówka.

⁹⁷³ W BOZW istnieje wpis: Wolak, brak imienia; „żona Adama Wolaka, pochodząca z Wydymeru, zamordowana przez upowców lub bulbowców wraz z mężem i córką Genowefą podczas pracy na polu”, por. informacje odnoszące się do Adama Wolaka (poz. 1271).

⁹⁷⁴ Por. BOZW oraz informacje odnoszące się do Adama Wolaka (poz. 1271).

⁹⁷⁵ Parośla I, kol., gm. Antonówka, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

⁹⁷⁶ W BOZW istnieje jedynie wpis: Kopij Marcin.

⁹⁷⁷ Por. BOZW.

⁹⁷⁸ Por. BOZW.

⁹⁷⁹ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że została zamordowana w domu Gomułków z Parośli.

⁹⁸⁰ Por. BOZW; data śmierci: 30 VII 1943 r.

⁹⁸¹ Prurwa, kol., gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

⁹⁸² W BOZW istnieje wpis: Gomułka/Gomułko Szczepan.

⁹⁸³ W BOZW istnieje wpis: Gomułka/Gomułko Stanisław; data śmierci: 9 II 1943 r.

⁹⁸⁴ W BOZW istnieje wpis: Bułgajewski/Bułhajewski/Bugajewski Mieczysław; zamordowany z synem, teściową i żoną Marią.

⁹⁸⁵ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie, por. informacje odnoszące się do Mieczysława Bułgajewskiego (poz. 1283).

1285.			Horoszkiewicz Klemens ⁹⁸⁶ – siekierami zarąbany	
1286.		1	Horoszkiewicz Emilia ⁹⁸⁷ (żona) [– siekierami zarąbana]	
1287.		1	Horoszkiewicz Wanda ⁹⁸⁸ (córka) [– siekierami zarąbana]	
1288.		1	Horoszkiewicz Mieczysław ⁹⁸⁹ (syn) [– siekierami zarąbany]	
1289.			[Horoszkiewicz] Henryk ⁹⁹⁰ [syn] żonaty, zamordowany	
1290.		1	Jezierska Rozalia zarąbana siekierami	
1291.		1	Jezierski Józef ⁹⁹¹ [zarąbany siekierami]	
1292.		1	Strągowski Józef [zarąbany siekierami]	
1293.		4	Sadowski Adam [zarąbany siekierami], żona Sadowska – z trojgiem dzieci [zabici] 9 II [1943 r.] przyszli partyzanci – Ukraińcy, kazali sobie dać jeść i pić, potem przygotować powrozy – mówili, że muszą powiązać wszystkich Polaków	
			[suma 8758]	

[s. 79]

[^a]			ażeby nie dali znać do władz niemieckich – ludzie dali się powiązać, pokładzono ich na ziemi, twarzami do ziemi i porąbano w okropny, wymyślny sposób – brat zeznającego znosił potem trupy strasznie zmasakrowane	^b Burzyński Władysław ^b
Stachówka, pow. Sarny, par. Włodzimierz. Przed Zielonymi Świątkami w sobotę pomordowani przez sąsiadów Ukraińców:				
1294.		1	Dominik Makarewicz ⁹⁹² (lat 25) zamordowany bagnietami, popruty brzuch, konie w pole zabrano – brat zeznającej	
1295.		2	Szczesny Makarewicz ⁹⁹³ brat ^c zastrzelony, szwagier zeznają- cej Łoś Stanisław – bił się i w obronie zginął	
1296.		1	Michalina Makarewicz ⁹⁹⁴ zastrzelona – uciekała przez ogród i w zbożu została zastrzelona	
1297.		1	Gustaw Makarewicz ⁹⁹⁵ – siostrzeniec zeznającej – przykła- dem pobity, aż czarny	
1298.		1	mąż zeznającej – ranny ciężko siekierą w głowę	

^a W dokumencie przekreślona liczba 1294.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka niebieskim atramentem.

^c Nadpisano nad zastrzelony.

⁹⁸⁶ Por. BOZW; data śmierci: 9 II 1943 r.

⁹⁸⁷ Por. BOZW; data śmierci: 9 II 1943 r.

⁹⁸⁸ Por. BOZW; data śmierci: 9 II 1943 r.

⁹⁸⁹ Por. BOZW; data śmierci: 9 II 1943 r.

⁹⁹⁰ W BOZW istnieje wpis: Horoszkiewicz/Horuszkiewicz Henryk; data śmierci: 9 II 1943 r.

⁹⁹¹ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że został zamordowany z żoną Jadwigą i synem Romanem, data śmierci: 9 II 1943 r. Wszystkie ofiary zostały odnotowane w BOZW. Por. poz. 1415.

⁹⁹² Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r. Por. poz. 368.

⁹⁹³ Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r.

⁹⁹⁴ Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r.

⁹⁹⁵ Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r.

1299.		2	Franciszek Gronkowski ⁹⁹⁶ zamordowany w Mostach – naj- pierw ugodzony kulą, a potem porąbany Gronkowski ⁹⁹⁷ – ojciec Franciszka – zastrzelony, a potem rąbany siekierami (miał karabin)	
1300.		1	Wiktorowicz ⁹⁹⁸ zarąbany siekierami	
1301.		1	Bułgajewska Albina ⁹⁹⁹ zastrzelona i spalona	
1302.		1	Piżeczki Edward ¹⁰⁰⁰ – zarąbany siekierami	
1303.		1	Wilczyński Zygmunt ¹⁰⁰¹ zastrzelony w boju	
1304.		1	Rudnicki Bronisław ¹⁰⁰²	^a Andrzejewska Stanisława ^a
	[suma 8771]			

[b]	Janówka ¹⁰⁰³ , pow. Sarny, par. Włodzimierzec, 15 II 1943 r.			
1305.		1	Władysław Kiełtyka ¹⁰⁰⁴ zastrzelony przez Ukraińców miej- scowych (stał na patrolu)	
1306.		1	Daniel Patał ¹⁰⁰⁵ zastrzelony na patrolu na warcie	^a Maria Rewers ^a
Fusów , pow. Horochów, par. Drużkopol ^c				
1307.		1	Antoni Mistun zamord[owany] w lipcu 1943 r. – pasł krowy na polu – mąż zeznającej	^a Kubica ^a
1308.		1	zmarła z ran w Załużach Marciniukowa ¹⁰⁰⁶ (lat 60). Wszyst- kie gospodarstwa polskie na całym Wołyniu zostały popalo- ne lub rozebrane	
1309.		60	[1943 r.] kwiecień, około 23 – wystrzelano i spalono (domy z trupami) w Zabarze , pow. Krzemieniec, około 60 osób wymordowanych	
1310.	15	1	Zieliński Wacław ¹⁰⁰⁷ (lat 15) – zastrzelony około 28 IV [19]43 r. w Zaborniku ¹⁰⁰⁸ pow. Krzemieniec	

[s. 80]

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka niebieskim atramentem.*

^b *W dokumencie przekreślona liczba 1305.*

^c *W dokumencie Druszkopol.*

⁹⁹⁶ W BOZW odnotowano: Gruszkowski Franciszek, zarąbany siekierą, zamordowany wraz z ojcem, data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka.

⁹⁹⁷ W BOZW odnotowano: Gruszkowski, brak imienia, zgodne informacje na temat okoliczności śmierci, data śmierci: 12 V 1943 r., miejsce zbrodni: Stachówka.

⁹⁹⁸ W BOZW występuje jedynie zapis: Wiktorowicz, brak imienia, zamordowany siekierami, data śmierci: 12 V 1943 r.
Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r.

¹⁰⁰⁰ W BOZW odnotowano: Pinecki Edward, data śmierci: 12 V 1943 r.

¹⁰⁰¹ Por. BOZW; data śmierci: 12 V 1943 r. Por. poz. 365.

¹⁰⁰² W BOZW odnotowano: Brodnicki Bronisław, data śmierci: 12 V 1943 r. Por. poz. 363.

¹⁰⁰³ Janówka, kol., gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

¹⁰⁰⁴ Por. BOZW.

¹⁰⁰⁵ W BOZW istnieje wpis: Patałach Daniel.

¹⁰⁰⁶ W BOZW istnieje wpis: Marciniak/Marciniuk Antonia; wiek: 58 lat, data śmierci: 10 VIII 1943 r.

¹⁰⁰⁷ Por. BOZW; wiek: 18 lat, miejsce zbrodni: Borki. Por. poz. 627.

¹⁰⁰⁸ Zabornik – miejscowość niezidentyfikowana.

1311.	38	1	Okoszek Michał ¹⁰⁰⁹ (lat 38) – zastrzelony około 28 IV [19]43 r.	
1312.		6	rodzina Luprowiczów ¹⁰¹⁰ – zamordowani w Koligozach ^a – Dębnie ¹⁰¹¹ , pow. Krzemieniec	
1313.		16	rodzina Jałkowskich ¹⁰¹² (osób 16), w tym dwudniowe dziecko, postrzelani i spaleni – trupy w domach	
1314.		7	Goliszewscy ¹⁰¹³ (osób 7)	
1315.		35	Waśkowce koło Szumska, pow. Krzemieniec	
			w czerwcu spalono stodołę ze znajdującymi się w niej ludźmi w liczbie około 35	
Majdańska Huta koło Szumska				
1316.		150	wymordowano około 150 osób – przeważnie kłuto i rąbano, dzieci były rzucane widłami do ognia	
	[suma 9051]			

[s. 81]

1314. a ^b			uprzednio namawiano Polaków, żeby nie uciekali, gdyż im nic nie grozi	
1315. a ^b			to samo działo się w Zielonym Dębnie , koło Szumska	
1316. a ^b		45	w lipcu koło Szumska w Surażu zamordowano podobnie około 45 osób	
Załuże koło Szumska				
1317.		27	w sierpniu przy żniwach zamordowano osób 27 – przeważnie zostali porżnięci nożami	
1318.		1	kobiecie brzemiennej już [w] 6 miesiącu rozpruto brzuch tak, że widać było dziecko – zakłuto ją, 17 ran	
1319.	65	1	Tomczukowa ¹⁰¹⁴ (lat około 65) zakłuta została nożami – na podstawie karteczek przysłanych i załączonych	

^a W dokumencie Koligozy. Miejscowość niezidentyfikowana.

^b W dokumencie dopisana litera a niebieskim atramentem, zapewne z powodu błędnej (podwójnej) numeracji w celu odróżnienia od prawidłowo ponumerowanych pozycji.

¹⁰⁰⁹ Por. BOZW; wiek: 35 lat, miejsce zbrodni: Borki.

¹⁰¹⁰ Prawdopodobnie chodzi o rodzinę Suprowiczów. W BOZW znajdują się następujące rekordy: Suprowicz Janina, „żona Stanisława, synowa Olimpii Suprowicz. Spalona żywcem z trójką dzieci: Ryszardem, Józefem i Eugeniuszem, teściową i bratową Antoniną podczas napadu bandy ukraińskiej”; Suprowicz Ryszard; Suprowicz Eugeniusz; Suprowicz Józef; Suprowicz Antonina; Suprowicz Olimpia; data śmierci: 29/30 IV 1943 r., miejsce zbrodni: Dębina. Por. poz. 1486.

¹⁰¹¹ W pow. Krzemieniec znajdują się dwie miejscowości Dębina: fut., gm. Bereźce, a także fut., gm. Wiśniowiec.

¹⁰¹² W BOZW znajdują się jedynie cztery rekordy zawierające to nazwisko: Jałkowska Danuta; Jałkowska Halina; Jałkowska Klementyna; Jałkowski Bronisław; data śmierci: 1943 r., miejsce zbrodni: Borki.

¹⁰¹³ W BOZW odnotowano: Goliszewski (rodzina), małżeństwo z dwoma dorosłymi córkami oraz dwójką dzieci w wieku szkolnym: Jadwigą (por. BOZW) i Władysławem (por. BOZW), data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Wolica. W BOZW figuruje również pięć osób o nazwisku Goliszewski zamordowanych w Borkach, lecz brak jest informacji, czy była to rodzina ww. bądź czy wszyscy zostali zamordowani razem.

¹⁰¹⁴ W BOZW istnieją trzy wpisy zawierające to nazwisko i dotyczące kobiet zamordowanych w Załużach, lecz miały wówczas ok. 50 lat.

Łobaczówka, pow. Horochów, par. Beresteczko				
1320.		60	24 VII 1943 r. przyszli do nas bandyci z zajazdu Ukraińca – uciekali – syn krzyczy: mamó, uciekaj. Matka zemdląła w zbożu i dopiero po 2 dniach przybyła do Beresteczka w Łobaczówce zginęło 60 osób	
Beresteczko				
1321.		12	12 trupów przywieziono, okropnie zmasakrowanych i zbitych – Niemcy robili zdjęcia i spisywali – języki poodrzynane, oczy powydłubywane. Folwark Peremyl ¹⁰¹⁵ koło Beresteczka, zamęczono tam też żywcem Ukraińca rządcę. Męczono w okropny sposób – dawano nogi w szprychy kół i jechano powoli tak, że powoli kosteczki łamano	^a Muszyńska Maria ^a
^b Luboml, pow. lubomelski, woj. wołyńskie				
1322.		5	Sawosz Karol zam[ordowany] w Kątach 30 VIII [19]43 r. – wymordowana cała rodzina: Agnieszka ¹⁰¹⁶ – żona, syn Tomasz [°] (4 lata) ¹⁰¹⁷ , Janina i Stefania ¹⁰¹⁸ (2 córki) i matka stara	
	[suma 9202]			

1323.		3	obstąpili całą wieś z karabinami – banda ukraińska – do mieszkań wchodzili z siekierami i mordowali w mieszkaniu Janina – 3 rany siekierą w głowę Stefania 2 [rany siekierą w głowę], nogi popalone żona zupełnie spalona z synem	
1324.		130	ogółem zginęło 130 osób: Jaszczuk Magdalena ¹⁰¹⁹ , córka Maria ¹⁰²⁰ , Stefania ¹⁰²¹ i Janina ¹⁰²²	
1325.	20	5	Prończuk Joanna ¹⁰²³ z trojgiem dzieci ¹⁰²⁴ i syn Paweł ¹⁰²⁵ (20 lat)	

[s. 82]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^b Od tego miejsca zmiana atramentu na granatowy.

^c W dokumencie przekreślone słowo Tadeusz.

¹⁰¹⁵ Peremyl, majątek, wieś, gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁰¹⁶ W BOZW istnieje wpis: Sawosz Agnieszka; żona Karola, zamordowana z synem Tomaszem, miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰¹⁷ Por. BOZW.

¹⁰¹⁸ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „zamordowana z matką, siostrą Janiną, bratem Tomaszem i babką Rozalią podczas nocnego napadu UPA i okolicznych chłopów ukraińskich”.

¹⁰¹⁹ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: zamordowana z córkami: Marią, Franciszką, Janiną, Lilianą i Stefanią, wg innego źródła z dwojgiem lub trojgiem dzieci, data śmierci: 30 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml). Niemal wszystkie ofiary (z wyjątkiem Stefanii) zostały odnotowane w BOZW.

¹⁰²⁰ Por. BOZW; data śmierci: 30 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰²¹ Por. BOZW; data śmierci: 30 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰²² Por. BOZW; data śmierci: 30 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰²³ W BOZW istnieje wpis: Prończuk Joanna; data śmierci: 23/24 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰²⁴ W BOZW istnieją następujące wpisy dotyczące dzieci Joanny Prończuk: Prończuk Katarzyna; Prończuk Kazimierz; Prończuk Maria; data śmierci: 23/24 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰²⁵ W BOZW istnieje wpis: Prończuk Paweł; data śmierci: 23/24 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

1326.		5	Prończuk Franciszka ¹⁰²⁶ (wdowa) z czworgiem dzieci	
1327.		1	Czuj Stefan	
1328.		4	Koguciuk ¹⁰²⁷ z trojgiem dzieci	
1329.		1	Macegoniuk Józefa ¹⁰²⁸	
1330.		1	Prończuk Józef – wsadzili mu ząb brony w piersi ¹⁰²⁹	
1331.		2	Prończuk Jakub i żona Marianna	
1332.		4	Macygoniuk Michał ¹⁰³⁰ z żoną ¹⁰³¹ (syn ¹⁰³² lat 22 i dziecko ¹⁰³³)	
1333.		1600	napad na Jankowce ¹⁰³⁴ , Wola Ostrowiecka ¹⁰³⁵ , Ostrówki ^a , Kąty, 1600 ludzi wymor[dowanych] 30 VIII [1943 r.]	[^b]
1334.		1	Niewiadomski Władysław ¹⁰³⁶ zamor[dowany] w początkach maja 1943 r. – w Matwijowcach, pow. Krzemieniec – trudno stwierdzić, słychać było krzyki i jęki, zobaczono potem krew, o nim ślad zaginął	°W. Dobrzyńska ^c
1335.		2	Stefan Lewandowski z córką zamordowani na drodze, w sierpniu 1943 r. w Mołotkowie ¹⁰³⁷ , pow. Krzemieniec, par. [^d] Białozórka, gm. Łanowce	
		[suma 10 961]		

[s. 83]

		1	Władysław Tesarewicz ¹⁰³⁸ zamordowany z żoną w Bereżcach w sierpniu 1943 r. – z rewolweru zastrzelono ich	°S. Lewandowska ^e
1336.		1	°wieś nieznana ^f – pow. Kołodno	

^a W dokumencie Ostrówka. Niewątpliwie chodzi o majątek, wieś Ostrówki, gm. Huszcza, pow. Luboml, woj. wołyńskie.

^b Własnoręczny, niezbytelný podpis świadka.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka.

^d W dokumencie przekreślone słowo Łanowiecka.

^e Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

^f Nadpisano nad pow.

¹⁰²⁶ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. W bazie znajduje się jedynie rekord: Prończuk Franciszek (z rodziną); ojciec z czworgiem dzieci, data śmierci: 30 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰²⁷ Może chodzić o figurującą w BOZW Agnieszkę Koguciuk. W opisie okoliczności śmierci odnotowano: „była w ciąży. Zamordowana z matką i dziećmi podczas napadu upowców na wieś Kąty”, data śmierci: 30 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰²⁸ Por. BOZW.

¹⁰²⁹ Por. BOZW; data śmierci: 30 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰³⁰ W BOZW istnieje wpis, który prawdopodobnie dotyczy ofiary: Macegoniuk Michał; data śmierci: 23/24 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰³¹ W BOZW istnieje wpis, który prawdopodobnie dotyczy ofiary: Macegoniuk Magdalena; data śmierci: 23/24 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰³² W BOZW istnieje wpis, który prawdopodobnie dotyczy ofiary: Macegoniuk Stanisław; data śmierci: 23/24 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰³³ W BOZW istnieje wpis, który prawdopodobnie dotyczy ofiary: Macegoniuk Kazimierz; data śmierci: 23/24 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Kąty (pow. Luboml).

¹⁰³⁴ Jankowce, wieś, gm. Bereże, pow. Luboml, woj. wołyńskie.

¹⁰³⁵ Wola Ostrowiecka, wieś, gm. Huszcza, pow. Luboml, woj. wołyńskie.

¹⁰³⁶ Por. poz. 1338, 1450, 1581.

¹⁰³⁷ Mołotków, wieś, gm. Białozórka, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁰³⁸ Por. poz. 1043.

			już uciekli – tatuś poszedł z mamusią do znajomego, przeszli granicę, matka uciekła, ojciec został zastrzelony przez bandytów ukraińskich 13 IX 1943 r. – Fornał Jan	^a Fornał Mieczysław ^a
1337.	Smyga, pow. Dubno, par. Krzemieniec			
	76	2	Czarny (76 lat) zamordowany 21 IV 1943 r. – napad na Smygę, podpalenie jej i strzelanie do ludzi, którzy uciekali z domów (bandy ukr[aińskie] ^b z okolicznych wsi)	
	25		Czerniak Jan (25 lat) zamordowany w sierpniu 1943 r. – orał ziemię, z krzaków, z lasu padły strzały i człowiek zginął	[^c]
1338.		1	Matwijowce, pow. Krzemieniec	
	45		30 IV 1943 r. Niewiadomski ¹⁰³⁹ (lat 45) zamordowany przez bandytów, zabity i zabrany – znaleziono tylko krew na podwórzu	
1339.		6	Radyszówka, pow. Krzemieniec, par. Katerburg.	
	18		na czwarty dzień świąt wielkanocnych 1943 r. zamordowano żonę Rzepeckiego – Marię, matkę Rzepeckiego i czworo dzieci (syn 18-letni Franek) ¹⁰⁴⁰	
1340.		2	Karol ^d Lutkiewicz ¹⁰⁴¹ i siostra jego zamordowani – zastrzeleni na podwórzu przed domem	^e Działowski Czesław ^e
	[suma 10 974]			

Boroczyna, pow. Horochów				
1341.	38	1	Jadwiga Malinowska ¹⁰⁴² (lat 38) zamordowana 16 VII 1943 r. przez bandytów ukraińskich – partyzantów – prawdopodobnie	
1342.	60	1	Franciszek Rafalski ¹⁰⁴³ (lat 60) zamordowany 18 VII 1943 r. – zastrzeleni i dobijani karabinami	niepiśmienna Franciszka Gilewicz
1343.		2	osada Podczapki^f1044, pow. Zdobunów, par. Noworodczycze	
	45		Józef Ruszkowski ^g ^h lat 45 ^h , zamordowany przed Zielonymi Świątkami 1943 r. syn Alfons Ruszkowski ^g (lat 20)	ⁱ Mazurek Leon ⁱ

[s. 84]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem. Imię zostało skrócone, inna możliwa wersja Mieczysław].

^b Nadpisano nad z.

^c Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka ołówkiem.

^d Imię trudne do rozczytania.

^{e-e} Własnoręczny podpis świadka ołówkiem.

^f W dokumencie Podczaple.

^g W dokumencie Ruczkowski. Zmiana nazwiska na podstawie informacji przesłanej przez wnuczkę Józefa Ruszkowskiego – Katarzynę Manarczyk.

^{h-h} Nadpisano nad zamor.

ⁱ⁻ⁱ Własnoręczny podpis świadka.

¹⁰³⁹ Por. poz. 1334, 1450, 1581.

¹⁰⁴⁰ Może chodzić o rodzinę Rzepeckich, por. poz. 1235.

¹⁰⁴¹ Por. poz. 1450.

¹⁰⁴² Por. poz. 1566.

¹⁰⁴³ Por. BOZW. Por. poz. 1566.

¹⁰⁴⁴ Podczapki, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdobunów, woj. wołyńskie.

	20		matka Józefa Kubisowa ¹⁰⁴⁵ (raczej opiekunka Józefa Ruszkowskiego ^a) – zamordowani w sposób barbarzyński. O godz. 3.00 po południu przyszli i prosili o gościnę, wyprowadzili ojca [b] i bili pałkami – obłany krwią – syn krzyknął: „Sto-tiuk, co ja tobie zawinił?”. Ten strzelił w głowę – zamordowani przez sąsiadów Ukraińców	
1344.		2	Zdołbunów – majątek Basów Kut ¹⁰⁴⁶	
	28		Dunin Jan (lat 28)	
	26		żona Dunin Halina (lat 26) – w ciąży w ósmym miesiącu – zastrzeleni na podwórzu około 18 IX 1943 r. przez Ukraińców miejscowych	[c]Szymanski
Boczanica ¹⁰⁴⁷ , pow. Ostróg, par. Hłuboczek ¹⁰⁴⁸				
1345.		1	Tawidowa (lat 30) zamord[owana] w lipcu 1943 r. – wyprowadzili ją z domu w niewiadomym kierunku i tam dokonali mordu obcy Ukraińcy. napady od czerwca 1943 r.	[d]
1346.		1	Moszczenica Stara ¹⁰⁴⁹ , pow. Zdołbunów, par. Mizocz	
	43		Sejpeł Mieczysław (lat 43) zamordowany 3 kulami przez miejscowych Ukraińców – brat zeznającego przed Wielkanocą 20 IV 1943 r.	
	[suma 10 982]			

[s. 85]

Korzec				
1347.		3	Sejpeł Roman – wuj zeznającego zastrzelony w lipcu 1943 r., reszta rodziny zginęła bez śladu: matka Romana, siostra Romana Helena Sejpeł	Sejpeł ^e
1348.		7	wioska Stubło ¹⁰⁵⁰ , Mizocz, pow. Zdołbunów	
	58		mąż zeznającej Karol Gieżycki (lat [f] 50) zam[ordowany] jak pierwsze koniczyny kosili w lipcu 1943 r. Wyszedł na pole kosić koniczynę na grunt Ukraińca, przyszło dwóch, zabrali go do lasu i już stamtąd nie wrócił	
	19		zięć zeznającej Grzegorz Koczok (lat 19) zam[ordowany] przed 6 tygodniami – około 18 VIII 1943 r. Pierwsze mordy 2 II 1943 r., potem cały już czas. Pierwsze w gm. tuczyńskiej (15 III – 15 zamor[dowanych]). Dwóch mężczyzn zamor[dowanych] w same żniwa – jeden wojskowy, drugi Kazimierz Zys we wiosce.	

^a W dokumencie Ruczkowskiego.

^b W dokumencie przekreślone słowo go.

^c Własnoręczny podpis świadka, imię nieczytelne.

^d Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^e Własnoręczny podpis świadka.

^f W dokumencie przekreślona cyfra 6.

¹⁰⁴⁵ Według informacji przesłanej przez Katarzynę Manarczyk, wnuczkę Józefa Ruszkowskiego, Józefa Kubis nie została zamordowana, lecz uciekła z pozostałymi dziećmi Józefa Ruszkowskiego i przybyła w okolice Grójca.

¹⁰⁴⁶ Basów Kut (Basowy Kąt), majątek, gm. Równe, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁰⁴⁷ Boczanica, wieś, gm. Sijańce, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹⁰⁴⁸ Hłuboczek, wieś, gm. Ludwipół, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁰⁴⁹ Moszczenica Stara, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹⁰⁵⁰ Stubło, wieś, gm. Mizocz, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

			Kobieta zamordowana w żniwa – Ambroziakowa – przyszło dwóch, zabrało w lasy i zamordowali. Prowodyrzy byli Ukraińcami z Galicji, do nich łączyli się miejscowi. Prowodyrzy żądali Ukrainy – ukraińska banda mówiła, że prowodyrzy obiecywali dużo hektarów ziemi za mordy	
		6	zamordowane 2 kobiety: matka i córka – poszły na pole zbierać zboże, chłopak widział, jak z lasu wyszło dwóch ludzi. Córkę złapał jeden i zakłął ją. Matka uciekała, to nie mógł jej zamęczyć – to zastrzelił	
	10 8 mie- s[ięcy]		matka z trojgiem dzieci rozpruta nożami, 10-letniego chłopca tak samo zamordowano; dziecko 8-miesięczne podrzucane kilka razy na karabinie zginęło	
	[suma 10 998]			

1349.	Żelanka ¹⁰⁵¹ , pow. Równe, par. Tuczyn				[s. 86]
	45	1	szwagier zeznaającego Kuklinowski Bogumił ¹⁰⁵² – lat 45 – zamord[owany] z16 na 17 III 1943 r. – przyszli do mieszkania, wybili okna i zastrzelili. Zrabowali i poszli		
		4	Gwozdów ¹⁰⁵³ , pow. Równe, par. Korzec		
			pierwszy zam[ordowany] i spalony Romański Antoni, zamord[owany] około 25 VI 1943 r., 3 osoby spalone: Romańska Waleriana – żona, Romańska Anna – córka. Trupy w budynkach zostały spalone. W [dniach] 22–25 VII 1943 r. spalono wszystkie zabudowania Polaków w mieście i zamordowano rodzinę Romańskiego Mikołaja		
		6	Romański Mikołaj		
			żona Romańskiego		
			2 dzieci		^a Antoni Billewicz ^a
1350.		8	Józefówka , pow. Równe, par. Korzec		
			ojciec zeznaającego Kuczyński Filip ¹⁰⁵⁴ zamor[dowany] 22 IV 1943 r.		
	18		brat Kuczyński Tadeusz ¹⁰⁵⁵ (lat 18) – ojca wyprowadzili z mieszkania, zaczął uciekać i zastrzelili go – brata tak samo zabili		

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹⁰⁵¹ Żelanka (Zalanka), kol., gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁰⁵² W BOZW istnieje wpis: Kuklinowski, brak imienia; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Mienie zostało zrabowane, a dom spalony”, data śmierci: czerwiec 1943, miejsce zbrodni: kol. Amelin (gm. Tuczyn, pow. Równe). Por. poz. 1593.

¹⁰⁵³ Gwozdów (właśc. Hwozdów), wieś, gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁰⁵⁴ Por. BOZW. Por. poz. 348, 1602.

¹⁰⁵⁵ Por. poz. 360, 1602.

	52		Lubow ^a i ^a cki Hieronim ¹⁰⁵⁶ (54 ^b lata ^b) zamor[dowany] 22 IV 1943 r.	
	48		Lubowiecki Paweł ¹⁰⁵⁷ (lat 48)	
	23		Bagiński Michał ¹⁰⁵⁸ ([lat] 23)	
	18		Rączkowski Antoni ¹⁰⁵⁹ (lat 18) – kopy rozstawiał i zamordowali	
	18		Rączkowska Agata ¹⁰⁶⁰ (lat 18) – siostra	
	10		Rączkowska Stanisława ¹⁰⁶¹ ([lat] 10) – [siostra] [z Agatą] nosły jedzenie i na drodze je zamordowano	^d Куціньскі [^e] Kuczyński Mieczysław ^d
	[suma 11 017]			

[s. 87]

1351.	Mikołajówka ¹⁰⁶² , pow. Równe, par. Korzec			
	45	11	Bruklikowska Franciszka ¹⁰⁶³ (lat 45) – ciotka zeznającego zamordowana na Piotra i Pawła 29 VI 1943 r. Przyjechali bandyci, porąbali bagnetami i spalili. Rodzina Bruklikowskiej: 8 córka lat 8 – Bruklikowska Julia ¹⁰⁶⁴ 4 [córka lat] 4 – Bruklikowska Jadwiga 40 Bruklikowski Stanisław ¹⁰⁶⁵ – wuj zeznającego (lat 40) uciekał z mieszkania – zabity z karabinu, żona Bruklikowska zamordowana w mieszkaniu czworo dzieci Stanisława: 16 Żygadłowska Zofia (lat 16) – zamordowana bagnetami na ulicy – 28 ran w ciele Chodakowska Paulina ¹⁰⁶⁶ zamord[owana] 17 VII 1943 r. nożami i wrzucona do ognia mordowani przez Ukraińców miejscowych: Bihorij Jan, Romaniiuk Iwan, Grabowski Jan, Sawczuk Jurko, Grabowski Paweł, Wihoryj Paweł, Ościmenko Jan, Ościmenko Dymitr, Prymakowski Piotr	^e Bilewicz Kazimierz ^e

^{a-a} *Nadpisano nad literą e.*

^{b-b} *Nadpisano nad zamor.*

^c *W dokumencie Kucz.*

^{d-d} *Własnoręczny podpis świadka.*

^{e-e} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹⁰⁵⁶ W BOZW istnieje wpis: Lubowiecki Hieronim; wiek: 59 lat, data śmierci zgodna.

¹⁰⁵⁷ Por. BOZW.

¹⁰⁵⁸ Por. BOZW; wiek: 25 lat. Por. poz. 1602.

¹⁰⁵⁹ Por. poz. 1602.

¹⁰⁶⁰ Por. poz. 1602.

¹⁰⁶¹ Por. poz. 1602.

¹⁰⁶² Mikołajówka, kol., gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁰⁶³ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowska Franciszka; wiek: 54 lata.

¹⁰⁶⁴ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowska Julia; wiek: 17 lat.

¹⁰⁶⁵ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowski Stanisław; wiek: 45 lat.

¹⁰⁶⁶ Por. BOZW; inna data śmierci: 29 VI 1943 r.

1352.		1	Radomyśl ¹⁰⁶⁷ , pow. Łuck, par. Złoczówka	
			żona zeznającego Helena Witaszczyk ¹⁰⁶⁸ (1900 rocznik) zamordowana w kwietniu 1943 r. Wyprowadził się stamtąd, zabrał co trzeba – odjechał w stronę Włodzimierza, żeby się wyprowadzić i w tym czasie zamordowano żonę. Zamordowali ją miejscowi Ukraińcy. Pierwsze napady przy końcu marca 1943 r. – najpierw mordowali plennych Sowieców ¹⁰⁶⁹ – mordowali i wrzucali do studni, potem mordowali mężczyzn, których zwabiali rzekomo do polskiej partyzantki, a potem kobiety i dzieci	^a Witaszczyk Ludwik ^a
	[suma 11 029]			

1353.	wioska Kraglik ¹⁰⁷⁰ , pow. Równe, par. Korzec			
		1	mąż zeznającej Nieckasz Franciszek ¹⁰⁷¹ b(lat 73) ^b zakłuty przez pastuchów nożami, gdy szedł sprzedać [c] cieliczkę, zamordowany 26 VIII 1943 r.	Nieckasz Maria – żona
1354.	kolonia Wiszniowska ^d , pow. Łuck, par. Kiwerce			
			ostatnie morderstwa 20 IX 1943 r. – napad przez Ukraińców miejscowych (policja dała broń, ażeby się bronili) – Ukraińki wzięły podstępem, uciekały rzekomo z Dąbrowy, tak że podeszły pod samą wieś i chłopcy nie strzelali. Dopiero potem wystąpili Ukraińcy – pobili Polaków i spalili wieś	
		1	zabity Mojżysz Wawrzyn ¹⁰⁷² – lat 17 – od kuli zginął (kobiety wywiezione zostały do miasteczka Kiwerce i tak ocalały). Dużo rannych	^a Nisiński ^a
1355.		153	Parośla , pow. Sarny, par. Włodzimierz	
			9 II 1943 r. napad urządzony przez Ukraińców miejscowych przebranych za partyzantów sowieckich. 153 dusz[e] wymordowano – została się tylko jedna kobieta ranna z siedmiorgiem rannych dzieci Buhajewski Mieczysław (lat 45) znajomy zeznającej [i inni] zamordowani – przyszli wieczorem i oszukali ich, że są partyzantami, kazali im pokręcić sznury – rzekomo po to, aby ich powiązać tylko dlatego, aby mieli przed Niemcami wytłumaczenie, że bronili się i nie chcieli dać krów partyzantom. Powiązali ich, pozawijali im oczy i wszystkich wyrabali siekierami	^{+c} Nakrajnik Genowefa

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^{b-b} Nadpisano nad zakłuty.

^c W dokumencie przekreślone słowo paść.

^d Tak w dokumencie. Niewątpliwie chodzi o kolonię Wiszniów, gm. Kiwerce, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

^e Własnoręczny znak świadka.

¹⁰⁶⁷ Radomyśl, majątek, wieś, gm. Połonka, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁰⁶⁸ Por. BOZW.

¹⁰⁶⁹ Chodzi o jeńców radzieckich.

¹⁰⁷⁰ Kraglik, kol., gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁰⁷¹ Por. poz. 1369.

¹⁰⁷² Por. BOZW.

[s. 88]

			Jankiewicz Lucjan ¹⁰⁷³ (lat 30) – zamordowany tego samego dnia dwóch Magdzieńskich (lat 25–27) Krupiński Stanisław ([lat] 40)	
	[suma 11 184]			

[s. 89]

1356.		1	Józefa Czernylewska ¹⁰⁷⁴ – nauczycielka w Studynie , pow. Horochów, poczta Kisielin, wyprowadzona przez dwóch uzbrojonych bandytów do lasu – słuch o niej zaginął (przyszedł list z wiadomością)	
1357.		3	wioska Kozarewo , pow. Dubno, par. Radów	
			Jan Sokołowski ¹⁰⁷⁵ (lat 50) zamordowany – napadnięto na dom i zamordowano nożami – Ukraińcy miejscowi w samą Wielkanoc 1943 r., żona jego Sokołowska, córka Wala Sokołowska	
1358.		2	Buszkiewicze ¹⁰⁷⁶ , pow. Dubno, par. Radów	
			Antoni Klej (lat 55) zamordowany przez Ukraińców miejscowych, syn Klej (15–16 lat)	
1359.		1	Bortnica ¹⁰⁷⁷ , pow. Dubno, par. Dubno	
			zastrzelony na polu – Jałowicki Izydor ¹⁰⁷⁸ (lat 21) – 15 czy 16 VII 1943 r. (poszedł do pomocy do brata i tam go dobili)	
1360.		1	Łabędzianka ¹⁰⁷⁹ , pow. Dubno, par. Dubno	
			Jan Pizoń (lat 30) zamordowany 15–16 VII 1943 r. – zabrano go wprost z pola i ślad o nim zaginął	
1361.		1	Tesłuhów ¹⁰⁸⁰ , pow. Dubno	
			dyrektor folwarku Pawlikowski (lat 50) – bronił się widocznie, bo ręce porżnięte miał od noża, wczesną wiosną w kwietniu 1943 r.	^a Augustyn Michał ^a
1362.		1	Dolinka , pow. Iwonicze, par. Zabłoćce	
			syn zeznałej Kazimierz Gałka ¹⁰⁸¹ (z 1921 r.) zamord[owany] – zabrali go z domu we wtorek wieczorem 27 IV 1943 r. Dziewięciu zamaskowanych Ukraińców przyszło i zabrało go – przepadł bez wieści	niepiśmienna Petronela Gałka-Margula (za drugim mężem)
	[suma 11 194]			

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹⁰⁷³ Por. BOZW. Por. poz. 1432.

¹⁰⁷⁴ W BOZW istnieje wpis: Czarnolewska Józefa.

¹⁰⁷⁵ Por. BOZW; wiek: 57/65 lat, „zamordowany z drugą żoną Antoniną i pasierbicą Walentyną/Walerią”.

¹⁰⁷⁶ Buszkiewicze – miejscowość niezidentyfikowana.

¹⁰⁷⁷ Bortnica, kol., os. wojskowa, gm. Dubno, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁰⁷⁸ W BOZW istnieje wpis: Jełowicki Izydor.

¹⁰⁷⁹ Łabędzianka, os., gm. Dubno, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁰⁸⁰ Tesłuhów, wieś, gm. Tesłuhów, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁰⁸¹ W BOZW istnieje wpis: Gałka Kazimierz; miejsce zbrodni, pow. oraz gm. nieustalone. Por. poz. 50.

kolonia Józefówka, pow. Korzec, par. Korzec			
1363.	[ur.] 1921	1	zięć zeznającego Feliński Leon ¹⁰⁸² (lat 19 [lub] 21) zamordowany przed Wielkanocą w Wielki Tydzień 1943 r. – przyszli Ukraińcy i zastrzelili go z karabinu
Czerzeż ¹⁰⁸³ , pow. Równe, par. Korzec			
1364.	45	1	Bronowicki Adolf ¹⁰⁸⁴ (lat 45) zamordowany – wzięto go ze szpitala chorego na podwórzu i dali mu 25 ran nożem – Ukraińcy miejscowi – 5 IX 1943 r.
Józefówka, pow. Korzec, par. Korzec			
	50	2	Lubowiecki Stanisław (lat 50)
	45		Lubowiecki Leon ([lat] 45) zamordowani przed Wielkanocą 1943 r.
1365.		34	Strzelce ¹⁰⁸⁵ , pow. Horochów, par. Horochów
			matka żony zeznającego, Katarzyna Szczepaniak (lat 70), zamordowana w bestialski sposób siekierami 12 VII 1943 r. przez Ukr[aińców] miejscowych: Iwan Dołhonos – przyszedł w nocy i zabrał ją, potem wprowadził do lochu, skąd osobno wyprowadzano mężczyzn, osobno kobiety. Brat żony, Julian Szczepaniak ¹⁰⁸⁶ ([ur.] 1903 r.) zamord[owany] [b] zastrzelony 27 VI 1943 r. przez Ukraińców Kalinowicz Benon – głowa rodziny zam[ordowany] 12 VII 1943 r. – porąbany siekierami
	16		Kalinowicz Zygmunt – syn (lat 16)
	14		Kalinowicz Jan – [syn] ([lat] 14)
			Czeperdak Antoni ¹⁰⁸⁷
			Czeperdak Maria
			Czeperdak Adela
			Czeperdak Henryk
	[suma 11 232]		

[s. 90]

			Czeperdak Grzegorz	
			Sztabyrło Michał	
			żona Sztabyrło	
			syn Sztabyrło Tadeusz	

[s. 91]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie przekreślone litery siek.

¹⁰⁸² W BOZW istnieje wpis: Feliński/Filiński Leon. Por. poz. 1602.

¹⁰⁸³ Czerzeż, kol., gm. Międzyrzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁰⁸⁴ W BOZW istnieje wpis: Bronowski/Bronowicki Adolf; wiek: 46 lat.

¹⁰⁸⁵ Strzelce (Strzelcze), majątek, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁰⁸⁶ Por. BOZW, gdzie występuje rekord: Szczepaniuk Julian, ur. w 1908 r.

¹⁰⁸⁷ W BOZW istnieje jedynie wpis odnoszący się do całej rodziny: Czeperdak (rodzina); nie odnotowano żadnych imion ofiar.

			[syn] Sztabryło Antoni	
			[syn] Sztabryło Zygmunt	
			córka Sztabryło Maria	
			Makowski Władysław	
			żona Makowska	
			syn Makowski Jan	
			córka Makowska Helena	
			Kosiński Andrzej	
			Kosińska Maria – żona	
			Kosińska Zofia – córka	
			Kosińska Hanna – [córka]	
			Zaborniak Tomasz	
			Zaborniak – żona	
			Zaborniak Władysław – syn	
			[^a] Laskownicki Franciszek	
			Laskownicki Bronisław – syn	
			Laskownicki Aleksander – syn	
			Laskownicki Roman – [syn]	
			Laskownicka Maria – córka	
			Laskownicka Matrona – żona (Ukrainka)	
			Skawińska Katarzyna – siostra Laskownickiego w ten sposób mordowani jak matka zeznającego	^b Szczepaniak Józef ^b ^b Schlański M[^c] ^b

[s. 92]

Mytnica, pow. Dubno, par. Beresteczko				
1367.	60	12	Kowalska (lat 60) zamordowana w sierpniu 1943 r.	
	20		córka Kowalska Adela (lat 20) [zamordowana w sierpniu 1943 r.]	
			12 osób wymordowanych – powyjmowane oczy, małym dzieciom powyrzynane przyrodzenia, kobietom piersi – przez Ukraińców miejscowych Ciechanowicza żona	^b Spiczka Józef ^b
1368.		4	Sapożyn ¹⁰⁸⁸ , koło Korca	
			zamordowana ciotka zeznającego Żukowska Franciszka	
			córka jej Żukowska Zofia	

^a W dokumencie przekreślone litery Jast.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^c Dalsza część imienia nieczytelna.

¹⁰⁸⁸ Sapożyn, majątek, wieś, gm. Hoszcza, pow. Równe, woj. wołyńskie.

			syn [jej] Żukowski Jan – zamordowani przed żniwami 1943 r. i spaleni przez Ukr[aińców]	
			Paszyński Feliks zamord[owany] w ten sam dzień – spalony	^a Antoni Zabrzec ^a
1369.		4	Kraglik , pow. Równe, par. Korzec	
	60		stryj zeznającego Nieckarz Franciszek (lat 60) zamord[owany] w sierpniu 1943 r. – poszedł zabrać rzeczy do Ukraińca i tam go zamordowali	
	60		Mierzwiński Józef (lat 60) – sąsiad zeznającego zamord[owany] w sierpniu 1943 r. – poszedł na spalenisko, odcięli mu głowę i włożyli ją na kołek	
	17		Trzeszczkowska Regina (lat 17) zamord[dowana] też w sierpniu 1943 r. – przestrzelona pierś, nogi popalone	
			Michałowski Jan – trzeci sąsiad w tym samym czasie (10 VII [1943 r.] zaczęło się)	
1370.		3	Kobylnia ¹⁰⁸⁹ , pow. Równe, par. Korzec	
	30		lwowianka, która tam przyjechała jako nauczycielka (lat około 30) – zamordowana w bestialski	
	[suma 11 255]			

			sposób – bagnet wbity w oko, dzieci (3) – pomordowane w ten sam sposób przez przebicie bagnetem – Rozalia Zadiuk (wyszła za Ukraińca, który przyjął wiarę katolicką)	^a Niedzarz Teofil ^a
1371.	Orzeszyna , pow. Włodzimierz, par. Poryck			
	79	4	ojciec żony ^b zeznającego Aleksander Postółka (lat 79) – zamord[owany] 11 VII 1943 r., pobity i postrzelony przez miejscowych Ukr[aińców]	
			synowa Aleksandra – Bronisława Postółka	
			2 małych dzieci Józef Postółka, Wanda Postółka	[^c]
1372.			Witoldówka ¹⁰⁹⁰ , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
	12	2	syn zeznającego Edward Zakrzewicki ¹⁰⁹¹ (lat 12) zamordowany w niedzielę 11 VII 1943 r. – zastrzelili go we śnie Ukraińcy	
	44		siostra zeznającego [^d] Sochowa Bronisława (lat 44) zastrzelona	[^c]

[s. 93]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b Nadpisano nad zeznającego.

^c Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^d W dokumencie przekreślona litera Z.

¹⁰⁸⁹ Kobylnia (Kobylja), wieś, gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁰⁹⁰ Witoldówka, kol., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁰⁹¹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie, istnieje jedynie rekord: Zakrzewicki (rodzina); miejsce zbrodni: Oryszcz/Horyszcze (gm. Poryck, pow. Włodzimierz).

1373.		3	Radowicze ¹⁰⁹² , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			11 VII 1943 r. morderstwa:	
			Kulczycki Jan ¹⁰⁹³ – zamordowany w kościele – zastrzelony	
			żona Kulczycka Helena ¹⁰⁹⁴ w Radowiczach 12 VII 1943 r. – zastrzelona	
			córka Kulczycka Helena ¹⁰⁹⁵ zamordowana 12 VII 1943 r. – zastrzelona	^a Cichocki Jan ^a
	[suma 11 264]			

[s. 94]

Mikołajówka, pow. Równe, par. Korzec				
1374.		8	mordy w czerwcu 1943 r.	
			[mordy] zaczynały się już 20 IV [1943 r.] w Wielki Czwartek. Wymordowana rodzina zeznającego:	
			Bruchlej Stanisława ¹⁰⁹⁶ (lat 23) – nożami porżnięta i spalona	
	44		Bruchlej Stanisław ¹⁰⁹⁷ – mąż (44 lata) – zastrzelony	
	50		Bruchlej Franciszka ¹⁰⁹⁸ (50 lat) – pokłuta i spalona	
	19		Bruchlej Julia ¹⁰⁹⁹ (19 lat) – [pokłuta i spalona]	
	53		Bruchlej Maria ¹¹⁰⁰ (53 [lata]) – [pokłuta i spalona]	
	30		Bruchlej Antonina ¹¹⁰¹ (30 [lat]) – [pokłuta i spalona]	
			Żygadło Bronisława ¹¹⁰² – stryjeczna siostra zamordowana nożami	
	45		matka Bruchlej Stanisławy [plus] Więckowska ¹¹⁰³ (lat 45)	
			mordy dokonane przez Ukr[aińców] okolicznych	^a Spyrzewski Edward ^a
1375.		4	wieś Rykowicze , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			rodzina zeznającego wymordowana 12 VII 1943 r. przez Ukraińców nieznanych:	
			żona zamordowana 11 VII [1943 r.] w kościele	

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹⁰⁹² Radowicze, majątek, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁰⁹³ Por. BOZW; brak informacji o śmierci w kościele. Por. poz. 1383, 1416, 1448.

¹⁰⁹⁴ W BOZW istnieje wpis: Kulczycka Maria; miejsce zbrodni: Radowicze (gm. Poryck, pow. Włodzimierz), data śmierci: 13 VII 1943 r. Por. poz. 1383, 1416.

¹⁰⁹⁵ W BOZW istnieje wpis: Kulczycka Janina; miejsce zbrodni: Radowicze (gm. Poryck, pow. Włodzimierz), data śmierci: 13 VII 1943 r. Por. poz. 1383, 1416, 1448.

¹⁰⁹⁶ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowska Stanisława; wiek: 20 lat.

¹⁰⁹⁷ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowski Stanisław; wiek: 45 lat, w opisie okoliczności śmierci odnotowano, że został zamordowany przez upowców bagnietem.

¹⁰⁹⁸ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowska Franciszka; wiek: 54 lata.

¹⁰⁹⁹ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowska Julia; wiek: 17 lat.

¹¹⁰⁰ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowska Maria; wiek: 47 lat.

¹¹⁰¹ W BOZW istnieje wpis: Bruchlikowska Antonina; wiek: 34 lata.

¹¹⁰² Por. BOZW.

¹¹⁰³ W BOZW istnieje wpis: Więckowska Zofia.

	[ur.] 1909		Marcelina Mrozowska ([ur.] 1909)	
	[ur.] 1870		ojciec Jan Mrozowski ¹¹⁰⁴ ([ur.] 1870)	
	70 lat		matka Józefa Mrozowska ¹¹⁰⁵ (70 lat)	
	[ur.] 1906		córka Stanisława Mrozowska ¹¹⁰⁶ ([ur.] 1906). Przyszli do mieszkania w dzień i porznęli nożami	^a W. Mrozowski ^a
Olendernia, pow. Włodzimierz, par. Poryck				
			Ślotwińscy ¹¹⁰⁷ (5 osób)	
			Ślotwiński Józef	
			Ślotwińska – żona	
			Ślotwiński Władysław – syn	
	[suma 11 276]			

			Ślotwińska Hanna	
			Ślotwińska Maria pomordowani nożami i siekierami w straszny sposób	
			a sto parę osób wymordowanych:	
			Wojewódka Stanisław ¹¹⁰⁸	
			Wojewódka Maria ¹¹⁰⁹ – żona	
			Wojewódka Mieczysław	
			Wojewódka Aniela – matka Mieczysława	
			brat zeznającej, Marian Wiśniewski (lat 36), zamordowany 11 VII 1943 r. – zastrzelony przez miejscowych Ukraińców: Mikułowa Tekla, Orański Spere-don, Mielniczuk Fiodor, Wakoluk Wasyl	
			zamordowany Jan Makuszka ¹¹¹⁰ (lat 50) na polu w Starym Porycku	^a Janina Wójcicka ^a Władysława Wiśniewska – niepiśmienna
1376.	[ur.] 1908	1	Pawłówka, pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			żona zeznającego Tekla Sarzyńska ¹¹¹¹ (1908 rocznik) zamordowana 11 VII 1943 r. w kościele, dziecko ranne	^a Sarzyński ^a

[s. 95]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

¹¹⁰⁴ Por. poz. 1128.

¹¹⁰⁵ Por. poz. 1128.

¹¹⁰⁶ Por. poz. 1129.

¹¹⁰⁷ W BOZW istnieje wpis: Ślotwiński (rodzina); w opisie okoliczności śmierci odnotowano, że rodzina była sześćosobowa.

¹¹⁰⁸ Por. BOZW. Por. poz. 1448.

¹¹⁰⁹ Por. poz. 1448.

¹¹¹⁰ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: brak nazwiska, brak imienia; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że „w marcu 1943 r. nacjonaści lub policjanci ukraińscy zastrzelili przechodzącego przez wieś Poryck Stary / Stary Poryck Polaka o nieustalonym nazwisku”.

¹¹¹¹ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Poryck.

1377.		7	Koniuchy, pow. Horochów, par. Koniuchy	
			mordy 11 VII 1943 r.	
	50		Rogowski Stanisław ¹¹¹² (lat 50) zam[ordowany] siekierami	
	37		Rogowska Feliksa ¹¹¹³ – żona (lat 37) [zamordowana]	
			5 synów:	
	16		Rogowski Eugeniusz ¹¹¹⁴ (lat 16)	
	14		Rogowski Aleksander ¹¹¹⁵ ([lat] 14)	
	12		Rogowski Mieczysław ¹¹¹⁶ ([lat] 12)	
	7		Rogowski Stanisław ¹¹¹⁷ ([lat] 7)	
	2		Rogowski Józef ¹¹¹⁸	
			córka była pod pierzyną, to uciekła	Antoni ^a
	[suma 11 284]			

[s. 96]

Pawłówka, pow. Włodzimierz, par. Poryck				
1378.		4	Biłaszek Dymitr ¹¹¹⁹ zamordowany 13 VII 1943 r.	
			żona Biłaszek ¹¹²⁰	
			córka Biłaszek Helena ¹¹²¹	
			mąż córki Siostrzankowski ¹¹²² – przyszedł z niewoli na śmierć	
1379.		16	Biłaszek Józef ¹¹²³ – syn Dymitra	
			Bocheński Marian ¹¹²⁴ – zabity siekierą	
			[b] Zebrzycka z dzieckiem – synem (lat 13)	
			córka Zebrzyckiej – Wanda	
			Bocheńska Józefa ¹¹²⁵	
			Jezierski Eugeniusz ¹¹²⁶ – zabity siekierą	

^a Własnoręczny podpis świadka, nazwisko nieczytelne.

^b W dokumencie skreślone litery Boch.

¹¹¹² Por. BOZW.

¹¹¹³ W BOZW istnieje wpis: Rogowska Felicja.

¹¹¹⁴ Por. BOZW.

¹¹¹⁵ Por. BOZW.

¹¹¹⁶ Por. BOZW.

¹¹¹⁷ Por. BOZW.

¹¹¹⁸ Por. BOZW.

¹¹¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Biłaszek Dominik. Por. poz. 1420.

¹¹²⁰ W BOZW istnieje wpis: Biłaszek Maria. Por. poz. 1420.

¹¹²¹ W BOZW istnieje wpis: Biłaszek Antonina. Por. poz. 1420.

¹¹²² W BOZW istnieje wpis: Siostrzenkowski Kazimierz.

¹¹²³ Por. BOZW. Por. poz. 1420.

¹¹²⁴ W BOZW istnieje wpis: Bocheński (rodzina); w opisie okoliczności śmierci nie podano żadnych imion ofiar; miejsce zbrodni: Holendernia. Por. poz. 675.

¹¹²⁵ W BOZW odnotowano: Bocheński (rodzina), miejsce zbrodni: Holendernia. Por. poz. 675.

¹¹²⁶ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Poryck Stary. Por. poz. 1415.

	25		Starzyński ¹¹²⁷ (7 osób) Bolesław (lat 25) – wszyscy byli zastrzeleni	
			Panieńko Józef – zamordowany w kościele, b[ardzo] dużo dzieci	[a]
1380.		6	Rykowicze , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
	55		Tynichewicz Feliks ¹¹²⁸ (lat 55)	
	38		żona Tynichewicz Kazimiera (lat 38)	
	27		syn Tynichewicz Tadeusz ([lat] 28)	
	22		żona jego Tynichewicz Władysława ([lat] 22)	
	1		dziecko Tynichewicz Regina (1 [rok])	
	75		matka Tynichewicz Józefa ([lat] 75), wymordowani 12 VII 1943 r. siekierami przez sąsiadów Ukraińców: Petruk, Lomisza, Bożek, Balbuch, Redka	
1381.	78	3	ojciec zeznającej – Piotr Mrozowski ¹¹²⁹ (lat 78)	
	57		matka [zeznającej] Jadwiga Mrozowska ¹¹³⁰ ([lat] 57)	
	20		siostra [zeznającej] Bronisława Mrozowska ¹¹³¹ ([lat] 20) – wymordowani 11 VII 1943 r. – wystrzelani przez tych samych bandytów	Ogrodniczak ^b
	[suma 11 313]			

Radowicze , pow. Włodzimierz, par. Poryck				
1382.	47	1	10 VII 1943 r.	
			mąż zeznającej Aleksander Stanisławski (lat 47) zamord[owany], zastrzelony przez miejscowych Ukraińców ze Szczeniutyna ¹¹³²	niepiśmienna Michalina Stanisławska
1383.	20	9	brat zeznającej Edward Teresiuk ¹¹³³ (lat 20) zamor[dowany] 11 VII [19]43 r. zastrzelony całkiem rano przez miejscowych Ukr[aińców]	
			zaginiony Teresiuk Tadeusz ([ur.] 1917 r.)	
	65		Kulczycki Jan ¹¹³⁴ (lat 65) zabity w kościele	
			Kulczycka [c] Helena ¹¹³⁵ – żona	

[s. 97]

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^b Własnoręczny podpis świadka.

^c W dokumencie przekreślone słowo Anna.

¹¹²⁷ W BOZW istnieje wpis: Starzyński (rodzina); miejsce zbrodni: Poryck Stary. Por. poz. 64–68, 1414.

¹¹²⁸ Por. poz. 1127.

¹¹²⁹ Por. BOZW. Por. poz. 1125.

¹¹³⁰ Por. BOZW. Por. poz. 1125.

¹¹³¹ Por. BOZW. Por. poz. 1125.

¹¹³² Szczeniutyn Duży, Szczeniutyn Mały, Szczeniutyn Wielki, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹¹³³ W BOZW istnieje wpis: Tarasiuk Edward.

¹¹³⁴ Por. BOZW. Por. poz. 1373, 1416, 1448.

¹¹³⁵ W BOZW istnieje wpis: Kulczycka Janina. Por. poz. 1373, 1416.

			Kulczycka Henryka ¹¹³⁶ – córka	
	[ur.] 1905		Plackowski Stanisław ¹¹³⁷ (lat – rocz[nik] 1905)	
	[ur.] 1932		Plackowska Elżbieta ¹¹³⁸ – córka [rocznik] 1932	
	[ur.] 1939		Plackowska Mirosława ¹¹³⁹ [córka?] [rocznik] 1939	
	[ur.] 1914		siostra Dudzisz Czesława ¹¹⁴⁰ [rocznik] 1914	^a Teresiuk Weronika ^a
1384.		13	Poryck	
	92		zabita w kościele 11 VII [19]43 r. Bobrowska Pola ¹¹⁴¹ (lat 92) zastrzelona	
	60		Emilia Szafińska (lat 60)	
	30		synowa Szafińska Helena (lat 30)	
	[ur.] 1905		Ciupa Antoni ¹¹⁴² (z 1905 roku)	
	30		żona Ciupa Maria ¹¹⁴³ (lat 30)	
	8		2 dzieci Ciupa Kazimierz ¹¹⁴⁴ ([lat] 8)	
	10		Ciupa Roman ¹¹⁴⁵ ([lat] 10)	
	80		Palinka Józef ¹¹⁴⁶ ([lat] 80)	
	68		Palinka Aleksandra ¹¹⁴⁷ – żona (lat 68)	
	30		Ratusińska Eugenia ¹¹⁴⁸ (lat 30)	
	7		z 3 dzieci Ratusińska Irena (lat 7)	
	5		Ratusiński Antoni ([lat] 5)	
	[suma 11 336]			

[s. 98]

		14	Ratusińska Zofia (1 rok) z Gawlickich	
	27		Tadeusz Gawlicki (lat 27)	
	12		z dwojgiem dzieci: Gawlicka Irena (lat 12)	
	7		Gawlicki Mieczysław (lat 7)	

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹¹³⁶ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: Kulczycka Maria. Por. poz. 1373, 1416, 1448.

¹¹³⁷ Por. BOZW; miejsce zbrodni: majątek Radowicze. Por. poz. 1390.

¹¹³⁸ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: Plackowski, brak imienia; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „dzieci Stanisława. Zamordowane z ojcem przez Ukraińców we własnym mieszkaniu na terenie majątku Radowicze”. Por. poz. 1390.

¹¹³⁹ Por. poz. 1383.

¹¹⁴⁰ Por. BOZW; miejsce zbrodni: majątek Radowicze. Por. poz. 1418.

¹¹⁴¹ W BOZW istnieje wpis: Bobrowska Apolonia; wiek: 90 lat.

¹¹⁴² Por. poz. 722.

¹¹⁴³ Por. poz. 722.

¹¹⁴⁴ Por. poz. 722.

¹¹⁴⁵ Por. poz. 722.

¹¹⁴⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1414.

¹¹⁴⁷ Por. BOZW. Por. poz. 1414.

¹¹⁴⁸ W BOZW istnieje wpis: Ratusińska (rodzina). Por. poz. 671.

	60		Serowiecki [a] Michał ([lat] 60)	
	25		Serowiecki Władysław ([lat] 25)	
	51		Pałka Piotr ¹¹⁴⁹ (lat 51)	
	49		żona Pałka Maria ¹¹⁵⁰ ([lat] 49)	
	[ur.] 1921		syn Pałka Jan ([lat] [b] z 1921 r.)	
	20		[syn] Pałka Stefan ¹¹⁵¹ (lat 20)	
	14		córka Pałka Halina ¹¹⁵² (lat 14)	
	13		syn Pałka Zbigniew ([lat] 13)	
	7		syn Pałka Lucjan ([lat] 7) – wszyscy postrzelani pod lasem 15 VII 1943 r.	Midat [c]
1385.		10	Radowicze , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
	[ur.] 1914		bracia męża zeznającej	
	[ur.] 1924		Stuś Władysław ¹¹⁵³ z 1914 roku	zastrzeleni
	[ur.] 1907		Stuś Bolesław ¹¹⁵⁴ [z] 1924 [roku]	
	[ur.] 1909		Stuś Antoni [z] 1907 [roku] – zarąbany z rodziną	
			żona jego Stuś Nadzieja [z] 1909 [roku] – Ukrainka porąbana siekierą przez Ukraińców, ponieważ przeszła na polskie ^d	
	7		dzieci jej: Stuś Irena – lat 7	
	4		Stuś Maria – [lat] 4	
	43		Guz Aleksandra ¹¹⁵⁵ [lat] 43	
	[ur.] 1924		Guz Michalina z 1924 r.	
	70		Kot Jan ¹¹⁵⁶ – lat 70	
	48		żona Kot Zofia ¹¹⁵⁷ – [lat] 48	
			mordowani 11 VII 1943 r. – postrzelani przez Ukraińców miejscowych	“Stuś Aniela” ^e
	[suma 11 360]			

^a W dokumencie przekreślone słowo Władysław.

^b W dokumencie przekreślona liczba 22.

^c Własnoręczny podpis świadka, imię nieczytelne.

^d Tak w dokumencie.

^{e-e} Własnoręczny podpis świadka; w dokumencie Stus.

¹¹⁴⁹ Por. BOZW; wiek: 75 lat.

¹¹⁵⁰ Por. BOZW.

¹¹⁵¹ W BOZW istnieje wpis: Pałka Czesław; wiek: 16 lat.

¹¹⁵² W BOZW istnieje wpis: Pałka/Pałka Helena; wiek: 21 lat.

¹¹⁵³ W BOZW istnieje wpis: Stus Włodzimierz; ur. w 1912 r.

¹¹⁵⁴ W BOZW istnieje wpis: Stus Bolesława.

¹¹⁵⁵ Por. poz. 1416.

¹¹⁵⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1416.

¹¹⁵⁷ Por. BOZW. Por. poz. 1416.

[s. 99]

1386.	Łysa Góra ¹¹⁵⁸ , pow. Włodzimierz, par. Poryck			
	45	1	Sobczak Leon ¹¹⁵⁹ (lat 42) zamordowany siekierami pod koniec lipca 1943 r. przez Ukr[aińców] miejscowych: Tałt Wołodka	^a Kraska ^a
1387.	Pawłówka, pow. [b] Włodzimierz, par. Poryck			
	55	4	brat zeznającego Pałka Bronisław (lat 55) zamordowany 20 VII 1943 r. – pobity kolbami przez Ukr[aińców] miejscowych: Woźniak Piotr	
	52		żona brata Pałka Karolina (lat 52)	
	15		córka [brata] Pałka Jadwiga ([lat] 15)	^a Pałka Władysław ^a
1388.	Poryck			
		1	w kościele zabity granatem – teść zeznającego – Grzymała Michał (lat 64)	Kamiński ^c
1389.		6	Pawłówka, pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			rodzina zeznającego chłopaka	
			ojciec Andrzej Woźnica ¹¹⁶⁰	
			matka Józefa Woźnica	
			brat Wacław Woźnica	
			[brat] Jan Woźnica	
			[brat] Zdzisław Woźnica	
			[brat] Edward Woźnica mordowani przekładem. Ojca i matkę skuli i zakopali żywych – mordowali Ukraińcy: Aut Wołodka, Spyrydon, Iwan Hretoń, Matrosów Kola	Woźnica Mieczysław, lat 13 – nie umie pisać
	[suma 11 372]			

[s. 100]

		5	ojciec zeznającego Jan Gugała ¹¹⁶¹	
			matka [zeznającego] Janina Gugała	
			siostra [zeznającego] Danuta Gugała	
			brat [zeznającego] Zbigniew Gugała	
			siostra [zeznającego] Halunia Gugała – w lipcu 1943 r. – postrzelali całą rodzinę. Mały chłopak – lat 13 – uciekał	

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.^b W dokumencie przekreślone słowo Poryck.^c Własnoręczny podpis świadka; w dokumencie Kamiński.¹¹⁵⁸ Łysa Góra, os., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.¹¹⁵⁹ Por. BOZW; wiek: 40 lat, miejsce zbrodni: Poryck Stary. Por. poz. 666.¹¹⁶⁰ W BOZW istnieje wpis: Woźnica (rodzina). Por. poz. 667.¹¹⁶¹ W BOZW istnieje wpis: Gugała (rodzina); nie podano żadnych imion ofiar. Por. poz. 76.

Przesławicze ^a , pow. Włodzimierz, par. Poryck				
	[ur.] 1905	1	mąż zeznającej Andrzej Wiśniewski ¹¹⁶² (z 1905 roku) zamordowany 11 VII 1943 r. – zastrzelony	^b Wiśniewski Zygmunt ^b , podpisał syn, gdyż żona jest niepiśmienna
1390.		4	^c Radowicze, gm. Poryck, par. Poryck, pow. Włodzimierz	
	[ur.] 1907		zamordowany mąż zeznającej Plackowski Stanisław ¹¹⁶³ , [rocznik] ^d 1907, dnia 12 VII [1943 r.] – zastrzelony w mieszkaniu	
	30		Czesława Budzisz ¹¹⁶⁴ – siostra zeznającej – lat 30, została zastrzelona i dwoje dzieci:	
	11		Elżbieta Plackowska ¹¹⁶⁵ – lat 11 i	
	4		Mirosława – lat 4 mordów dopuścili się Ukraińcy z tej samej wsi	^e Apolonia Plackowska ^e
1391.	70	7	^f Radowicze, gm. i par. Poryck, pow. Włodzimierz	
			Stanisław ^e Dudzisz, ¹¹⁶⁶ ojciec zeznającej – lat 70 – został zastrzelony w czasie pasienia krów dnia 12 VII [1943 r.]	
			Małgorzata Dudzisz ¹¹⁶⁷ , matka, została zamordowana w kościele w Porycku w dniu 11 VII [1943 r.]	
	35		Maria Bujakowa ¹¹⁶⁸ – siostra – lat 35, z mężem swoim	
	38		Franciszkiem Bujakiem ¹¹⁶⁹ – lat 38, z dziećmi	
	11		Teresą – lat 11 i Sławek pół roku oraz ich stara matka Karolina Bujak ¹¹⁷⁰ – zostali zamordowani dnia 12 VII [1943 r.] przez miejscowych Ukraińców	^d Zofia Zopan ^d
	[suma 11 389]			

^a W dokumencie Przysławicze. Niewątpliwie chodzi o majątek, wieś Przesławicze (Przesławice), gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

^{b-b} Własnoręczny podpis syna zeznającej; w dokumencie Wiśniewski.

^c Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

^d W dokumencie lat.

^{e-e} Własnoręczny podpis świadka.

^f Od tego miejsca zmiana atramentu na niebieski.

¹¹⁶² Por. BOZW.

¹¹⁶³ Por. BOZW. Por. poz. 1383.

¹¹⁶⁴ W BOZW istnieje wpis: Dudzisz Czesława.

¹¹⁶⁵ Por. poz. 1383.

¹¹⁶⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1418.

¹¹⁶⁷ Por. BOZW. Por. poz. 1418.

¹¹⁶⁸ W BOZW istnieje wpis: Bujak Maria.

¹¹⁶⁹ W BOZW istnieje wpis: Bujak Franciszek.

¹¹⁷⁰ Por. BOZW.

[s. 101]

1392.	Fundum^a , par. Uściług ^b , pow. Włodzimierz			
	65	5	Agnieszka Kowalska – matka zeznającej – lat 65 – została zamordowana wraz ze swoją córką Jadwigą Kurską oraz	
	11 5		mąż Jadwigi Jan i dzieci: Genowefa lat 11, Tadeusz lat 5	
			mord dokonany został przez Ukraińców z sąsiedniej wsi Urania [c] gdzieś w połowie sierpnia [1943 r.]	^d Michalina Kowalska ^d
1393.	‘wieś Horyńgród ¹¹⁷¹ , gm. Tuczyn, pow. Równe			
	51	5	Jadowski Antoni, ojciec zeznającego, lat 51, zamordowany przez porabianie siekierami i kłucie widłami w stodole w dniu 1 VIII [1943 r.], następnie żona Jadowskiego A[ntonia]	
	43		Małgorzata – lat 43 – zginęła w ten sam sposób	
	84		Słojewska Eugenia – lat 84 – została porabiana siekierami w dniu 1 sierpnia i jej syn Józef Słojewski	
1394.	Mikulin ¹¹⁷² , gm. Tuczyn, par. Tuczyn, pow. Równe			
		15	rodzina Grochowskich składająca się z 12 osób została porabiana i pokłuta widłami 1 VIII [1943 r.]	
	25		Zajadlak Janina – lat około 25 i jej 7-letni syn	
	7		Kazimierz – zamordowani 1 VIII [1943 r.]	
			mordowali Ukraińcy z tej samej wsi	^d Jadowski Stefan ^d
1395.		5	Rusnów ¹¹⁷³ , gm. Mikolicze, par. Sielec, pow. Włodzimierz	
	31 8 5 62		Bolesław Kozłowski – szwagier zeznającego – z żoną Stanisławą, lat 31 i dziećmi: Albin – lat 8, Zygmunt – lat 5 i matka Kozłowska, Karolina Kozłowska – lat 62, zostali zamordowani gdzieś 18 VIII [1943 r.] przez Ukraińców	^d Jaroszyński Albin ^d
	[suma 11 419]			

[s. 102]

1396.	67	7	Zdobica , gm. w m[iejscu], par. Zdobunów, pow. Zdobunów	
			Ludczyk Wawrzyniec – lat 67 – ojciec zeznającego, został zamordowany w dniu 6 VII [1943 r.] przez Ukraińców miejscowych i z okolicznych wsi	

^a W dokumencie Funda. Niewątpliwie chodzi o kol., os. wojskową Fundum, gm. Chotiaczów, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

^b W dokumencie Ościłóg. Niewątpliwie chodzi o wieś Uściług.

^c W dokumencie przekreślone słowo dnia.

^{d-d} Własnoręczny podpis świadka.

^e Od tego miejsca zmian atramentu na granatowy.

¹¹⁷¹ Horyńgród, wieś, gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹¹⁷² Mikulin, wieś, gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹¹⁷³ Rusnów, majątek, wieś, gm. Mikolicze, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

			Iraskowie ¹¹⁷⁴ – cała rodzina z 4 osób porąbana siekierami i rodzina Wojciechowski – 2 osoby – zamordowani dnia 6 VII [1943 r.] przez Ukraińców z sąsiedniej wsi	[^a]
1397.	63	5	Koziatyn ¹¹⁷⁵ , gm. Podberezie, par. i pow. Horochów	
	58		Bronisław Komarnicki ¹¹⁷⁶ – lat 63	
	25		Jadwiga Komarnicka – żona – lat 58	
	6		Stanisława Komarnicka ¹¹⁷⁷ – bratowa – lat 25	
			Edward Komarnicki ¹¹⁷⁸ , syn Stanisławy – lat 6, zostali zamordowani w dniu 2 VIII 1943 r. przez miejscowych Ukraińców	^b Kalbarsa Adela ^b
1398.		4	Bodlaczów ¹¹⁷⁹ , gm. Drużkopol, par. Drużkopol, pow. Horochów	
	65 60 14 15		Bielski Władysław ¹¹⁸⁰ – lat 65 – i żona Maria Bielska ¹¹⁸¹ – lat 60 i 2 wnuczki: Wanda Zielińska – lat 14 i Irena Elia-szewicz ¹¹⁸² – lat 15, zostali wymordowani w piwnicy około 3 VIII [1943 r.] przez Ukraińców miejscowych	Dubrawka [^c]
1399.	27	2	Mizocz , gm. i par. Mizocz, pow. Zdołbunów	
	5		Obarewicz Wiktoria ¹¹⁸³ , żona zeznałego – lat 27 i córka Łucja Obarewicz ¹¹⁸⁴ – lat 5, zostały zamordowane w czasie napadu w dniu 26 VIII [1943 r.] przez Ukraińców z okolicy	^b W. Obare-wicz ^b
	[suma 11 437]			

1400.	65	8	Mizocz , pow. Zdołbunów	
			Przewłocki Marcełi 73 lat, [z] żoną Anielą – lat 65 i	
			Przewłocka Zofia, bratanica – lat 12	
			Stankiewicz Paweł ¹¹⁸⁵ z żoną i z synową, i wnuczką oraz	
	60		Radziszewska Petronela ¹¹⁸⁶ – oko[ło] 60 lat, zostali zamordowani w czasie napadu, w którym zginęło jesz-cze około	

[s. 103]

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^c Własnoręczny podpis świadka, imię nieczytelne.

¹¹⁷⁴ Por. poz. 1452.

¹¹⁷⁵ Koziatyn, majątek, wieś, gm. Podberezie, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹¹⁷⁶ Por. BOZW; wiek: 55 lat.

¹¹⁷⁷ Por. BOZW.

¹¹⁷⁸ Por. BOZW.

¹¹⁷⁹ Bodlaczów, wieś, gm. Drużkopol, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹¹⁸⁰ Por. BOZW.

¹¹⁸¹ Por. BOZW.

¹¹⁸² W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: Elia-szewicz Teresa.

¹¹⁸³ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Hurby. Por. poz. 1486.

¹¹⁸⁴ W BOZW istnieje wpis: Obarewicz Alicja; miejsce zbrodni: Hurby. Por. poz. 1486.

¹¹⁸⁵ W BOZW istnieje wpis: Stankiewicz Paweł; miejsce zbrodni: Hurby. Por. poz. 1486.

¹¹⁸⁶ Por. BOZW. Por. poz. 802, 1426.

		47	47 osób. Napadali Ukraińcy z okolicy	^a W. Obarewicz ^a
1401.	42	5	Kupowalce , gm. Brany, par. i pow. Horochów	
	35 4, 2, 6		Wójcicki Stanisław ¹¹⁸⁷ – lat 42 i żona Maria Wójcicka ¹¹⁸⁸ – lat 35 i troje dzieci: Regina – lat 6, Jan – 4 lata, Ignacy – 2 lata zostali porżnięci nożami w czasie napadu w dniu 16 VII [1943 r.] o godz. 4.00 po południu, przez Ukraińców z sąsiedniej wsi. Wśród nich zna zeznający Ukraińców, którzy mordowali: Raczew Leon z Boroczyc, Wakoluk Leon – Boroczyc, Kuźma Nyżnyk ^b z Szerokiej ¹¹⁸⁹ , Nawrocki Jan – Szeroka, Łaszczuk Roman – Boroczyc i drugi Nawrocki z Szerokiej, a napad[em] dowodził Kuźma Nyżnyk ^b	^a Wójcicki M. ^a
1402.	35	2	Piszczatyńce , gm. i par. Katerburg, pow. Krzemieniec	
			Orakowski Jan – lat około 35 – został zamordowany w drodze z Rybczy do Piszczatyniec wraz z Chosiakowskim Franciszkiem i Rokickim Janem w dniu 20 VIII [1943 r.] przez Ukraińców z tej samej wsi	^a Jatkowski Jan ^a
1403.	60	5	Lachów , gm. Poryck, par. Poryck, pow. Włodzimierz	
			Rzeszutko Maria ¹¹⁹⁰ , teściowa zeznającego – lat 60	
			Rzeszutko Józefa – córka Marii i druga córka	
	21		Adamik Maria – lat 21, wraz z mężem swoim	
	25		Czesławem Adamikiem – lat 25 i	
	7		Kowalski Stanisław ¹¹⁹¹ – lat 7 – zostali zastrzeleni przez otaczających całą wieś Ukraińców miejscowych, około 10 VII [1943 r.]	Michał [^c]
	[suma 11 504]			

[s. 104]

1404.	75	300	Janiewiczze , gm. i par. Poryck, pow. Włodzimierz	
	60		Adamik Franciszek – lat 75, żona jego	
	21		Katarzyna Adamik – lat 60, i synowie ich:	
	19		Władysław – lat 21, Wacław – lat 19, Adolf – lat 15,	
	15, 27		Bronisław ¹¹⁹² – lat 27 i córka Janina Adamek – lat 24	

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka

^b W dokumencie Niżnik.

^c Własnoręczny podpis świadka, nazwisko nieczytelne.

¹¹⁸⁷ Por. BOZW. Por. informacje odnoszące się do rodziny Wójcickich (poz. 863).

¹¹⁸⁸ Por. BOZW. Por. poz. 863.

¹¹⁸⁹ Szeroka, kol., gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹¹⁹⁰ Por. poz. 1614.

¹¹⁹¹ Por. poz. 1614.

¹¹⁹² W BOZW istnieje wpis: Adamek Bronisław; miejsce zbrodni: wieś Chlewiska.

			i Mieczysław Adamik – lat 22 – zostali otoczeni przez Ukraińców i zastrzeleni. W czasie tego napadu zginęło około 150 rodzin.	
			mordowali Ukraińcy pod przewodnictwem Maksyma Humuniuka. Oprócz tego tacy: Jan Szelist z Lachowa, Siańko Szewczuk – Lachów, Denes Mielniczek, miał karabin maszynowy i strzelał do ludzi w kościele, Siebieraka Stefan, Makar Nahum, Daćko-Studziński Syrzew i Karys Władysław, Kozera Stefan, Sewczuk Władysław, Bajko Danys, Dołhun Trochym, Kowalczuk Władysław i Mikołaj Kowalczuk	Michał ^a
1405.	18	8	Swiatje ¹¹⁹³ , gm. Buderaż, par. Mizocz, pow. Zdołbunów	
	48		Brodowski Franciszek ¹¹⁹⁴ , syn zeznałego – lat 18,	
	60		Brodowska Maria ¹¹⁹⁵ , siostra zeznałego – lat 48 i	
	30		Brodowski Roman ¹¹⁹⁶ , brat zeznałego – lat 60	
	50		Brodowski Jan ¹¹⁹⁷ , brat zeznałego – lat 50,	
	20		oraz synowie Brodowskiego Romana: Bolesław ¹¹⁹⁸ – lat 20,	
	19, 14		Henryk ¹¹⁹⁹ – lat 19 i córka Genowefa ¹²⁰⁰ lat 14 oraz	
	14		najmłodszy syn Robert ¹²⁰¹ – lat 14, zostali zamordowani przez Ukraińców w okolicy dnia 13 IV [1943 r.]	^b W. Brodowski ^b
	[suma 11 812]			

1406.	Folwarki ¹²⁰² koło Krzemieńca			
		4	mordy 2 V 1943 r., 5 i 6 VI [1943 r.]	
			Domański Marcin ¹²⁰³ i Polko ¹²⁰⁴ zam[ordowani] w maju [1943 r.] – zastrzeleni i spaleni (siostrzeńcy zeznałego)	
			Lewińska Julia ¹²⁰⁵ – przyszli, zabili i zapalili razem, i poszli 10 VI 1943 r.	

[s. 105]

^a Własnoręczny podpis świadka, nazwisko nieczytelne.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

¹¹⁹³ Swiatje, wieś i os., gm. Buderaż, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹¹⁹⁴ Por. BOZW; wiek: 19 lat, data śmierci: 13 IV 1943 r.

¹¹⁹⁵ Por. BOZW; wiek: 58 lat, mieszkanka wsi Swiatje, data śmierci: 24/25 VIII 1943 r. lub 31 VIII/1 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

¹¹⁹⁶ Por. BOZW; wiek: 66 lat, data śmierci: 13 IV 1943 r.

¹¹⁹⁷ Por. BOZW; wiek: 55 lat, data śmierci: 13 IV 1943 r.

¹¹⁹⁸ Por. BOZW; wiek: 21 lat, data śmierci: 13 IV 1943 r.

¹¹⁹⁹ Por. BOZW; wiek: 14 lat, data śmierci: 13 IV 1943 r.

¹²⁰⁰ W BOZW istnieje wpis: Brodowska Eugenia; wiek: 14 lat, mieszkanka wsi Swiatje, data śmierci: 24/25 VIII 1943 r. lub 31 VIII/1 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

¹²⁰¹ Por. BOZW; wiek: 9 lat, mieszkaniec wsi Swiatje, data śmierci: 24/25 VIII 1943 r. lub 31 VIII/1 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

¹²⁰² Prawdopodobnie chodzi o wieś Folwarki Małe, Folwarki Duże lub Folwarki Wielkie.

¹²⁰³ Por. BOZW; data śmierci: luty 1943 r., miejsce zbrodni: Szpikołosy. Por. poz. 1068.

¹²⁰⁴ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: Domański Bolesław, data śmierci: luty 1943 r., miejsce zbrodni: Szpikołosy, majątek.

¹²⁰⁵ Por. BOZW; data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: Folwarki Duże / Folwarki Wielkie.

			Gadomska Maria ^a wyszła na ogród i została zabita 2 X 1943 r.	Stanisław ^b
1407.		11	Tryputnie ¹²⁰⁶ , rejon dąbrowicki, pow. Sarny	
			żona zeznającego – Urszula Sakiewicz – zamordowana 23 IV 1943 r. bagnetem w czoło przez nacjonalistów ukraińskich. Byli to Ukraińcy miejscowi, którzy połączyli się z partią	
			brat cioteczny Konstanty Miszkiewicz z żoną i siedmior- giem dzieci: Leokadia (żona) 31 III 1943 r.	
			Jadwiga Kotecka – siostra żony zamordowana z dzieckiem Mieczysławem – zarąbani siekierą	
		98	cała kolonia wyrąbana – 98 osób	^c Sakiewicz Aleksander ^c
1408.	41	7	^d Radowicze , gm. Poryck, pow. Włodzimierz	
	18		Zakrzewicka Helena ¹²⁰⁷ , żona zeznającego – lat 41 i dzieci:	
	16		Stefania ¹²⁰⁸ – lat 18, Jadwiga ¹²⁰⁹ – 16 lat, Zofia ¹²¹⁰ – 14 lat	
	14		i Maria ¹²¹¹ – lat 6, i najmłodsza Anna ¹²¹² – 6 miesięcy oraz	
	6		ojciec Heleny Zakrzewickiej – Kryształuk Józef ¹²¹³ – lat 88	
	6 mies[ięcy]		zostali zastrzeleni przez Ukraińców z sąsiednich wiosek, tj. z Kłopczyzna, Rzaszkiewicz, około 13 VIII [1943 r.]	
	88			Zakrzewicki ^e
	[suma 11 932]			

[s. 106]

Mikuliczyn, pow. Nadwórna, par. Delatyn				
1409.		22	około 5 IX [1943 r.] zginęło 7 osób: dr Jose ¹²¹⁴ (7 osób) – za- mordowani – wyprowadzono z mieszkania z 30 IX na 1 X 1943 r. – w 4 grupach rzuciły się bandy ukraiń- skie i zamordowały piekarza Kubę Tymowicza ¹²¹⁵ , żonę Janinę Tymowicz	

^a Nadpisano nad wyszła.

^b Własnoręczny podpis świadka, nazwisko nieczytelne.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka.

^d Od tego miejsca zmiana atramentu na granatowy.

^e Własnoręczny podpis świadka, imię nieczytelne.

¹²⁰⁶ Tryputnie, wieś, gm. Dąbrowica, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

¹²⁰⁷ Por. BOZW; wiek: 42 lata, data śmierci: 13 VII 1943 r.

¹²⁰⁸ Por. BOZW; wiek: ok. 19 lat, data śmierci: 13 VII 1943 r.

¹²⁰⁹ Por. BOZW; data śmierci: 13 VII 1943 r.

¹²¹⁰ Por. BOZW; data śmierci: 13 VII 1943 r.

¹²¹¹ Por. BOZW; data śmierci: 13 VII 1943 r.

¹²¹² Por. BOZW; data śmierci: 13 VII 1943 r.

¹²¹³ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²¹⁴ W BOZW istnieje wpis prawdopodobnie odnoszący się do tej osoby: Josse, brak imienia; zamordowany z rodziną, data śmierci: sierpień 1944 r.

¹²¹⁵ W BOZW istnieje wpis: Tymowicz, brak imienia; zamordowany z żoną, data śmierci: sierpień 1944 r.

	15		w sąsiedztwie naczelnik poczty z Polski Bojko zamordowany (5 kul w nogę, skaleczona dłoń, żona 5 kul w brzuch), córeczka 15-letnia zastrzelona	
			sąsiad Stefan Tojeszyn (volksdeutsche) z żoną Michaliną i córką Stanisławą – słyhać było krzyki: Kto w Boga wierzy, niech ratuje; zeznający nie mógł wyjść, bo obstawili jego dom – znikł ¹²¹⁶	
			przyprawdzili karabiny maszynowe i strzelali około godziny 11.00 w nocy do wpół do 3.00	
			Grejner Julian ¹²¹⁷ (volksdeutsche) – teść tamtego z żoną i dwoma synami i wnuczką; żona i dwóch synów znikli. Grejner i wnuczka pokłuci bagnetami	
			Holeczek ¹²¹⁸ – wpadli na ten dom i zamordowali w okropny sposób: żonę związali – kolbą 3 razy dostała w czoło i tył czaszki i 3 noże w biodro	
	5		5-letnią dziewczynkę – córkę – związano drutami i uderzono kolbą	
			Daszyńska (ojciec w Warszawie był ministrem) – związane ręce, jedną kulę dostała w ramię i kolbą w głowę tak, że upadła nieprzytomna – bandyci myśleli, że zabita i odeszli. Przerazili się odgłosem syreny i uciekli	
			Kłak pojechał kolejką górską i już nie wrócił ¹²¹⁹ , ^a w niedzielę 3 I [19]43 r. widziano go jeszcze ^a	Nowak ^b
	[suma 11 954]			

1410.	Bubnów ¹²²⁰ , pow. Włodzimierz				[s. 107]
		23	brat zeznającej Antoni Knysz ¹²²¹ (lat 18) zamordowany 15 IX 1943 r. – zastrzelony, był w policji		
			matki rodzina:	kładli na ziemię i strzelali	
			Barbara Portas ¹²²²		
			dziadek Antoni Portas		
			żona Helena Portas		

^{a-a} *Dopisano w dwóch pierwszych rubrykach, niebieskim atramentem.*

^b *Własnoręczny podpis świadka, imię nieczytelne.*

¹²¹⁶ W BOZW istnieje wpis: Tujeszyn (rodzina); liczba ofiar: nieustalona, data śmierci: 30 IX / 1 X 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (gm. Mikuliczyn).

¹²¹⁷ W BOZW istnieje wpis: Gajner/Geiner Julian; zamordowany z rodziną, liczba ofiar: cztery, data śmierci: sierpień 1943 r.

¹²¹⁸ W BOZW istnieje wpis: Holeczek, brak imienia; data śmierci: sierpień 1943 r. Por. poz. 1473.

¹²¹⁹ W BOZW figurują dwie osoby o tym nazwisku, brak jednak ofiary z Mikuliczyna.

¹²²⁰ Bubnów, kol., majątek, st. kol., wieś, gm. Mikulicze, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹²²¹ W BOZW istnieje wpis: Knysza Antoni; data śmierci: 30 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Bielin.

¹²²² W BOZW istnieją następujące wpisy dotyczące tej rodziny: Portas Barbara; Portas Antoni; Portas Helena; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Nowiny. Por. poz. 641–642.

		2 dzieci: Jadwiga Portas ¹²²³ (2 lata)	
		syn Barbary Juluś Portas ¹²²⁴ (3 lata)	
		ciotka Aleksandra Portas-Pietruna ¹²²⁵	
		ojca rodzina:	
		matka Knysz Magdalena ¹²²⁶	
		brat ojca Knysz Władysław	
		żona jego Knysz Rozalia	
		matki siostra cioteczna Stefa Portas ¹²²⁷	
		córka jej Jadwiga Portas ¹²²⁸	
		mordowani od 11 VII [1943 r.] do 30 IX 1943 r. przez Ukraińców miejscowych: z Galicji z Sebaczowa: Liwoczko Wasyl, Socha Iwan, Karczmarczuk Ignac, Safran Marczuk, Mieleszko Władysław, Jachimowicz Fidor, Kiedyba Mikołaj, Spere-don Michał, Spere-don Mikołaj, Spere-don Włodzimierz	
		zamordowani:	
		Baran Franciszek ¹²²⁹ (7 osób)	
		Piwkowski Ksawery ¹²³⁰ (6 [osób])	
		Gościor Szymon ¹²³¹	
		żona Gościor ¹²³²	
		Chruściewicz Władysława	
		Małuszkowa Maria ¹²³³	
		Dul Antoni (5 osób) ¹²³⁴	
		[Dul] Aniela ¹²³⁵	

¹²²³ W BOZW istnieje wpis: Portas, brak imienia; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „córka Jakuba i Heleny, lat 2. Zamordowana z matką, dziadkiem oraz ciotką Barbarą i kuzynem”.

¹²²⁴ W BOZW istnieje wpis: Portas, brak imienia; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „syn Barbary, wnuczek Antoniego, lat 2. Zamordowany z matką, dziadkiem i innymi członkami rodziny”.

¹²²⁵ W BOZW istnieje wpis: Pietruna Aleksandra; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny.

¹²²⁶ W BOZW istnieją następujące wpisy dotyczące tej rodziny: Knysz Maria/Magdalena; Knysz Rozalia; Knysz Władysław; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Nowiny. Por. poz. 647.

¹²²⁷ W BOZW istnieje wpis: Portas Stefania; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Nowiny. Por. poz. 651.

¹²²⁸ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Nowiny.

¹²²⁹ W BOZW istnieje wpis: Baran Franciszek; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „lat 65 (wg innego źródła lat 60), mąż Marii, ojciec Eugeniusza, Feliksa i Bronisława. Zamordowany z synem Feliksem [...] przez uciekłych ze służby niemieckiej ukraińskich policjantów”, data śmierci: 27/28 III 1943 r., miejsce zbrodni: Nowiny. Por. poz. 648.

¹²³⁰ Por. BOZW; brak informacji o innych ofiarach zamordowanych razem z Piwkovskim Ksawerym. Por. poz. 221, 646.

¹²³¹ W BOZW istnieje wpis: Gościur/Gościor/Gościol Szymon; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Nowiny.

¹²³² W BOZW istnieje wpis: Gościur/Gościor/Gościol Antonina; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Nowiny.

¹²³³ W BOZW istnieje wpis: Matuszko Maria; zamordowana z trojgiem dzieci 11 VII 1943 r. w Nowinach.

¹²³⁴ W BOZW występują dwie osoby o tym samym imieniu i nazwisku: Dul Antoni, mąż Anieli, zamordowany z żoną oraz córką i synem; Dul Antoni, mąż Zofii/Heleny, zamordowany z żoną i dwiema córkami; w obu rekordach ta sama data śmierci: 11 VII 1943 r. oraz to samo miejsce zbrodni: kol. Nowiny.

¹²³⁵ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny.

			[Dul] Maria ¹²³⁶	
			[Dul] Zofia ¹²³⁷	
		[suma 11 977]		

			Mileszko Edmund ¹²³⁸	
1411.		4	[^a] Stasin ¹²³⁹ , pow. Wł[odzimierz], par. Stasin ¹²⁴⁰	
			siostra Mileszki – Leokadia Filak ¹²⁴¹	
			Paul Jan ¹²⁴²	
			Kamiński Wincenty ¹²⁴³	
			Tyczyński Wacław ¹²⁴⁴	
			strzelani, zabijani siekierami, wieszani	^b Knysz Danuta ^b
1412.		7	Poryck , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			matka zeznającej Aniela Humiczewska ¹²⁴⁵ (lat 67) zamord[owana] 12 VII 1943 r. przez Ukr[aińców] – w kościele była ranna, a w domu dobili	
			siostra Zuzanna Humiczewska zastrzelona 13 VII [1943 r.] pod mostem	
			córka zeznającej Alina Palinko ¹²⁴⁶ (lat 9) zastrzelona pod mostem z siostrą przez sąsiadów: Korczak Andronik, Speredon Orański, Iwan Hryń, Mikołajczuk Iwan, Hryń	
			zamordowani pod mostem (zeznającej kula ucięła war-kocz, myśleli, że zginęła i poszli)	
			Aleksandra Palinko ¹²⁴⁷ – męża ciotka, 3 osoby, których nazwisk nie pamięta	^b Józefa Palinko ^b
		[suma 11 988]		

[s. 108]

^a W dokumencie przekreślone litery Okła.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

¹²³⁶ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: bratowa Antoniego, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny. Por. poz. 643, 986.

¹²³⁷ W BOZW istnieje wpis: Dul Zofia/Helena; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny. Por. poz. 643.

¹²³⁸ W BOZW istnieje wpis: Mileszko/Mieleszko Edmund; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny. Por. poz. 986.

¹²³⁹ Stasin, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹²⁴⁰ Stasin nie był siedzibą parafii.

¹²⁴¹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: Fila, brak imienia; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁴² Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny. Por. poz. 649.

¹²⁴³ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny.

¹²⁴⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Nowiny.

¹²⁴⁵ Por. BOZW; wiek: 76 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁴⁶ W BOZW istnieje wpis: Palinka Alina; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁴⁷ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

^a 1413.		9	Zaszkewicze ¹²⁴⁸ , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			10 VII 1943 r. zamordowani siekierami przez Ukr[aińców] miejscowych – rodzina żony zeznającego:	
			Gąsiorowski Kazimierz ¹²⁴⁹ zastrzelony na łące z karabinu	
			matka Gąsiorowska Julia ¹²⁵⁰ ze Stelmachowiczów	
			żona Gąsiorowska Maria ¹²⁵¹ z Sawickich	
			dziecko Gąsiorowski Stanisław ¹²⁵² (4 lata)	
			ciotka Stelmachowa Aniela ¹²⁵³	
			matki siostra Żmudzka Bronisława ¹²⁵⁴ ze Stelmachowiczów – zam[ordowana] motyką	
			syn Żmudzki Stanisław ¹²⁵⁵	
			żona Stanisława – Żmudzka Stefania ¹²⁵⁶ z Toporów	
			2 dzieci – 2 synów (lat 3, 1,5)	
			córka Żmudzkiej Bronisławy Wiktoria ^{b1257} zabita z karabinu	
1414.		8	Poryck	
			10 VII 1943 r. matka zeznającego zastrzelona na progu kościoła – Maria Dąbrowska ze Starzyńskich	
			Palinkowie: Józef ^{c1258} – zam[ordowany] w kościele, Aleksandra z Gąsiorowskich ^{c1259} – żona, zastrzelona w domu, wnuczka spalona w kościele – Terenia Gąsiorowska ¹²⁶⁰ , 7 lat	
			Starzyński Edmund ¹²⁶¹ zastrzelony	
			żona Starzyńska Aniela ¹²⁶²	
			córka Starzyńska Janina – Sznydlowa ¹²⁶³ z synem 2-letnim	

^a Od tego miejsca zmiana atramentu na granatowy.

^b Nadpisano nad zabita.

^{c-c} Dopisano na marginesie z prawej strony.

¹²⁴⁸ Zaszkewicze (Żaszkewicze, Zaszkewicze Nowe), kol., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹²⁴⁹ Por. BOZW; data śmierci: 11 lub 16 VII 1943 r.

¹²⁵⁰ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁵¹ Por. BOZW; data śmierci: 11 lub 16 VII 1943 r.

¹²⁵² Por. BOZW; wiek: 16 lat („wg innej relacji lat 2”), data śmierci: 11 lub 16 VII 1943 r.

¹²⁵³ W BOZW istnieje wpis: brak nazwiska, Aniela; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁵⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁵⁵ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁵⁶ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁵⁷ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁵⁸ W BOZW występują dwie osoby o tym samym imieniu i nazwisku, zapewne chodzi o tę samą osobę: Palinka Józef, lat 78, kościelny, zastrzelony podczas napadu na kościół, data śmierci: 11 VII 1943 r.; Palinka Józef, lat ok. 80, kościelny, zamordowany z wnuczką o nazwisku Gąsiorowska podczas napadu na kościół, data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 1384.

¹²⁵⁹ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 1384.

¹²⁶⁰ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁶¹ W BOZW istnieje wpis: Starzyński, brak imienia; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: os. Holendernia. Por. poz. 65, 1379.

¹²⁶² W BOZW istnieje wpis: Starzyńska, brak imienia; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: os. Holendernia. Por. poz. 1379.

¹²⁶³ W BOZW istnieje wpis: Sznydel Janina; data śmierci: 12 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Poryck. Por. poz. 1379.

			syn Starzyński Bolesław ¹²⁶⁴	
			córka Starzyńska Teodozja ¹²⁶⁵	
1415.	Stary Poryck			
		6	Jezierski Józef ¹²⁶⁶	
			żona Jezierska Jadwiga ¹²⁶⁷	
			syn Jezierski Eugeniusz ¹²⁶⁸	
			żona jego Jezierska z dwojgiem dzieci (2 lata, 4 miesiące). Wszystko krewni zeznającego	^a Stanisław Dąbrowski ^a
	[suma 12 011]			

			znajomi Dąbrowskiego:	
1416.		8	Radowicze , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			Kolczycki Jan ¹²⁶⁹ zabity w kościele 10 VII 1943 r.	
			żona Kolczycka Helena ¹²⁷⁰ z Wójcickich	zabite 11 VII [1943 r.] w domu przez Płatona, Szpaczuka
			córka [Kolczycka] Henryka ¹²⁷¹	
			Kot Jan ¹²⁷²	zabici w domu
			żona Kotowa Zofia ¹²⁷³	
			Guz Aleksandra zabita z córką Michaliną ¹²⁷⁴	
			Stuz Władysław zastrzelony	
			Jozuz Maria zastrzelona w kościele	
			mordowali: Anton Mielniczuk, Petro Honeszczuk, Mar- cyniuk Petro, Mikołaj Ogrodniczuk, Petro Atlas, Hasiak Wasył	^a H. Dąbrowski ^a
Poryck				
1417.		3	matka zeznającego zastrzelona w kościele 10 VII [19]43 r. Anna Hocaluk	

[s. 110]

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹²⁶⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: os. Holendernia. Por. poz. 1379.

¹²⁶⁵ W BOZW istnieje wpis: Starzyńska Antonina/Teodozja; data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: os. Holendernia. Por. poz. 1379.

¹²⁶⁶ Por. BOZW; data śmierci: 11/12 VII 1943 r. Por. poz. 1291.

¹²⁶⁷ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁶⁸ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 1379.

¹²⁶⁹ W BOZW istnieje wpis: Kulczycki Jan; data śmierci: nieustalona, miejsce zbrodni: Radowicze. Por. poz. 1373, 1383, 1448.

¹²⁷⁰ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie chodzi o Helenę Kulczycką. Por. poz. 1373, 1383.

¹²⁷¹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie chodzi o Henrykę Kulczycką. Por. poz. 1373, 1383, 1448.

¹²⁷² Por. BOZW; data śmierci: 13 VII 1943 r. Por. poz. 1385.

¹²⁷³ Por. BOZW; data śmierci: 13 VII 1943 r. Por. poz. 1385.

¹²⁷⁴ Por. poz. 1385.

			szwagier Górski Bronisław zastrzelony w domu	^a Chocaluk ^a
1418.		3	Radowicze, pow. Wł[odzimierz]	
			matka zeznającego Małgorzata Dudzisz ¹²⁷⁵ (lat 58) zamordowana w kościele 10 VII 1943 r.	
			ojciec zeznającego Stanisław Dudzisz ¹²⁷⁶ zamor[dowany] 13 VII [19]43 r. – w parku zastrzelony	
			żona Dudzisz Czesława ¹²⁷⁷ – w domu zastrzelona	
			mordercy Ukraińcy: Szwec Maksym, Płaton, Szpaczuk	^a Dudzisz Jan ^a
1419.			Pawłówka, par. Poryck	
			ci, co strzelali na kościół: Mielniczuk Fedor, Woźniak Petro, Izelis Iwan, Kisły Jochim, Szybil Piłyp, Piwarczuk Wasyl, Oroński – komendant, Korczak Andrej, Goszko Makar, Tałt Włodzimierz	zeznaje Jarosiak Antoni
		[suma 12 025]		

[s. 111]

1420.			Pawłówka, pow. Włodzimierz, par. Poryck	
		19	10 VII 1943 r. zamordowani:	
			siostra zeznającego Kułakowska Maria – zastrzelona	
			kuzynka Filipowicz Katarzyna ¹²⁷⁸	
			Filipowicz Józefa ¹²⁷⁹	
			Filipowicz Genowefa ¹²⁸⁰	
			żony rodzina: Grzeszczuk Piotr ¹²⁸¹	
			żona Grzeszczuk Maria	
			córka Grzeszczuk Anna	
			[córka] Grzeszczuk Jadwiga	
			[córka] Grzeszczuk Teresa	
			mordowani 10 VII [19]43 r.:	
			Ryś Andrzej ¹²⁸²	
			żona Ryś Aniela	
			syn Ryś Adam ¹²⁸³	

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

¹²⁷⁵ Por. BOZW; wiek: 57 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Poryck. Por. poz. 1391.

¹²⁷⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1391.

¹²⁷⁷ Por. BOZW; data śmierci: 12 VII 1943 r. Por. poz. 1383.

¹²⁷⁸ W BOZW istnieje wpis: Filipowicz Katarzyna; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „matka Józefy i Genowefy. Zastrzelona z córkami i siostrzenicą Jadwigą Piątkowską w czasie napadu upowców na kościół w Porycku”, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹²⁷⁹ Por. BOZW; data śmierci 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Poryck.

¹²⁸⁰ Por. BOZW; data śmierci 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Poryck.

¹²⁸¹ Por. poz. 1463.

¹²⁸² W BOZW istnieje wpis: Ryś, brak imienia; ojciec Adama, data śmierci: 20 V 1943 r., miejsce zbrodni: Poryck.

¹²⁸³ W BOZW istnieje wpis: Ryś Adam/Stefan; data śmierci: 18 V 1943 r., miejsce zbrodni: Poryck. Por. poz. 48.

			wymordowana rodzina Biłaszków ¹²⁸³ (7 osób)	^a Kułakowski Wincenty ^a
1421.		1	Drewinie ¹²⁸⁴ , pow. Włodzimierz, par. Litowiż ^b	
			brat zeznającego	
			Kazimierz Szulakiewicz zamord[owany] 10 VII [19]43 r. w domu – zastrzelony	^a Szulakiewicz ^a
1422.		1	ksiądz z Porycka zamordowany w kościele Szawłowski Bolesław ¹²⁸⁵ zastrzelony 10 VII 1943 r.	^a Sarosiek Jadwiga ^a
1423.		4	w nocy 28 IX 1943 r. zmarli nagle w Boryni ¹²⁸⁶ , pow. Turka ¹²⁸⁷ : Sołtowska Janina ¹²⁸⁸ – lat 35 Sołtowski Mieczysław ¹²⁸⁹ Fichtówna Zofia – urz[ędniczka] leśnictwa – lat 19 Iwanicka Anna ¹²⁹⁰ – [lat] 19 Cześć ich pamięci. Sakiewicz Jerzy ¹²⁹¹ – lat 21, urz[ędnik] leśnictwa	
		[suma 12 050]		

1424.		4	Poryck	
			w kościele zastrzelona matka zeznającego 10 VII 1943 r.	
			Agata ^c z domu ^c Jakoś ^d – Walaszak – zastrzelona przy synu, który jakoś z synem uciekła	
1425.		3	kolonia Kocior ¹²⁹² , Włodzimierz	
			Marcin Tomaszewski – mąż żony siostry	
			żona Aniela Tomaszewska	
			córka Tomaszewska (lat 20)	

[s. 112]

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

^b *W dokumencie Litowierz. Niewątpliwie chodzi o wieś Litowiż/Litowież, gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.*

^{c-c} *Nadpisano nad Jakoś.*

^d *Tak w dokumencie.*

¹²⁸³ W BOZW istnieją następujące wpisy dotyczące tej rodziny: Biłaszek Antonina; Biłaszek Dominik; Biłaszek Józef; Biłaszek Maria; Biłaszek Władysław; wszystkich zamordowano w tym samym czasie. Ponadto w bazie znajduje się rekord: Biłaszek Katarzyna; wiek: 6 lat, brak informacji o rodzinie, a także o tym, z kim została zamordowana, data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Pawłówka. Por. poz. 1378, 1379.

¹²⁸⁴ Drewinie, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹²⁸⁵ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. informacje odnoszące się do ks. Bolesława Szawłowskiego (poz. 508).

¹²⁸⁶ Borynia, kol., wieś, gm. Borynia, pow. Turka, woj. lwowskie.

¹²⁸⁷ Turka, miasto, gm. Turka, pow. Turka, woj. lwowskie.

¹²⁸⁸ Por. poz. 1490.

¹²⁸⁹ Por. poz. 1490.

¹²⁹⁰ Por. poz. 1473.

¹²⁹¹ Por. poz. 1473.

¹²⁹² Kociór (Kocior), wieś, gm. Werba, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

			wyprowadzeni do lasu i pomordowani	Andrzej Walaszek – niepiśmenny
1426.		7	Kudryń ¹²⁹³ , pow. Zdołbunów, par. Noworodczyce	
			w czerwcu 1943 r. pomordowani przez Ukr[aińców] miejscowych	
			Jakuszewski Michał ¹²⁹⁴ zakłuty nożami	
			żona Jakuszevska Katarzyna ¹²⁹⁵ [zakłuta nożami]	
			Styńkiewicz Bronisław [zakłuty nożami]	
			córka [a] Styńkiewicz Maria	
			Jakuszevska Maria – siostra cioteczna zeznającego	
			Jastrzębowski Stanisław zakłuty nożami	
			Radziszewska Petronela ¹²⁹⁶ [zakłuta nożami] i spalona	^b Szolż Mi-chał ^b
1427.		2	Zawidów ¹²⁹⁷ , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			Ronżewski Aleksander zamord[owany] na Piotra ukraińskiego ¹²⁹⁸ przez Ukraińców miejscowych – brat zeznającej	
			córka brata Ronżewska Helena	
1428.		1	Poryck	
			siostra zeznającej Maria Zdaniewicz ¹²⁹⁹ – zamordowana	
1429.		5	Zagaje , par. Horochów	
			Szubert Anna ¹³⁰⁰ – także siostra zeznającej – zamordowana	
		[suma 12 072]		

[s. 113]

			siekierami w niedzielę na Piotra ukraińskiego ¹³⁰¹ :	
			Ronżewska Antonina – żona brata stryjecznego zamordowana na kolonii Szyrokiej , pow. Horochów. Dzieci jej:	
			Ronżewska Janina	
			syn Ronżewski Bronisław	

^a W dokumencie przekreślone słowo żona.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

¹²⁹³ Kudryń (Kudryń Duży), wieś, gm. Buderaż, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹²⁹⁴ Por. poz. 1477.

¹²⁹⁵ Por. poz. 1477.

¹²⁹⁶ W BOZW istnieje wpis: Radziszewska Petronela; zachodzi rozbieżność w dacie śmierci: 26 VIII 1943 r. oraz miejscu zbrodni: Mizocz.

¹²⁹⁷ Zawidów, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹²⁹⁸ Chodzi o dzień liturgicznego wspomnienia św. Piotra Apostoła (29 czerwca wg kalendarza juliańskiego), czyli 12 VII 1943 r.

¹²⁹⁹ Por. poz. 1514, 1611.

¹³⁰⁰ Por. BOZW; data śmierci: 12 VII 1943 r.

¹³⁰¹ W Kościele prawosławnym uroczystość świętych apostołów Piotra i Pawła choć liturgicznie przypadała na 12 lipca (poniedziałek), na Wołyniu obchodzono dzień wcześniej – w niedzielę 11 lipca.

			[syn] Ronżewski Stanisław	
1430.		4	Poryck	
			Habrowicz Wojciech – [a]	
			Habrowicz Antonina	
			dzieci ich: Habrowicz Bolesław, Habrowicz Jadwiga	^b Ronżewska ^b
1431.		3	Janówka , pow. Sarny, par. Włodzimierzec	
			Zdrolik Marianna	
			Andrzejewski Adam zamord[owany] w maju [1943 r.] na Zielone Świątki	
			Zawadzka (20 lat)	
			mordowani w czerwcu 1943 r. – połapali ich bandyci ukraińscy i poodrąbywali ^c ręce i nogi	Zielińska Stanisława – niepiśmienna
1432.		2	Horomca ¹³⁰² , pow. Sarny, par. Włodzimierzec	
			Jankiewicz Lutek ¹³⁰³ zamordowany 13 II 1943 r. przez Ukr[aińców] – złapany w podróży i powieszony, i porżnięty	
			Zawadzka Zofia ¹³⁰⁴ (18 lat) – jechała do wsi polskiej, została złapana i zamordowana prawdopodobnie (powieźli ją)	Dubińska Joanna – niepiśmienna
			[suma 12 078]	

1433.		1	Kostopol	
			żony zeznającego siostra – Juchniewicz Marianna – zamordowana 25 IV 1943 r. siekierami przez Ukraińców	^b Wrona Wincenty ^b
^d 1434.		8	Hurby , pow. Zdołbunów, par. Kutry	
			Ostaszewski Jan ¹³⁰⁵ – stryjeczny brat zeznającego	
			żona Ostaszewska Maria ¹³⁰⁶	przed Wniebowstąpieniem 1943 r. siekierami
			syn Ostaszewski Marek ¹³⁰⁷	

[s. 114]

^a W dokumencie przekreślone słowo syn.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^c W dokumencie poodrębowali.

^d Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

¹³⁰² Prawdopodobnie chodzi o kol. Choromce, gm. Włodzimierzec, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

¹³⁰³ W BOZW istnieje wpis: Jankiewicz Lucjan; data śmierci: 9 II 1943 r., miejsce zbrodni: Parośla I (Parośl Pierwsza). Por. poz. 1355.

¹³⁰⁴ Por. BOZW; data śmierci: pierwsza połowa 1943 r., inne miejsce zbrodni: Dubówka/Dębówka.

¹³⁰⁵ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano, że został zamordowany z żoną Marią i trojgiem dzieci: Marcelem, Stanisławą i Tadeuszem, data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1486.

¹³⁰⁶ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1436, 1486.

¹³⁰⁷ W BOZW istnieją dwa wpisy, które mogą dotyczyć ofiary, żaden jednak nie zawiera imienia Marek: Ostaszewski Marcel, „lat 12, syn Jana i Marii, zamordowany przez Ukraińców z rodzicami i dwójką rodzeństwa: Stanisławą i Tadeuszem”; Ostaszewski Tadeusz, „lat 1, syn Jana i Marii, zamordowany przez Ukraińców z rodzicami i dwójką rodzeństwa: Marcelem i Stanisławą”; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. informacje odnoszące się do Jana Ostaszewskiego (poz. 1434 oraz poz. 1486).

			córka Ostaszewska Stanisława ¹³⁰⁸	potem mordowani, ręce powykręcane, zęby powyjmowane	
			[córka] Ostaszewska Regina ¹³⁰⁹		
			Leszczyński Celestyn ^{a1310} – 3 dni potem zamord[owany] w lesie – zakłuty bagnetem		
			Krasicki Adolf ¹³¹¹ zaduszony w piwnicy		
			Ostaszewska Marcelina ¹³¹²		
			mordowa[li] Ukr[aińcy] sąsiedzi		^b M. Ostaszewski ^b
1435.		4	Posywa , pow. Zdołb[unów], par. Noworodczycze		
			Czechowski Karol ¹³¹³ – ojciec zeznałego – zamordowany na podwórzu (25 ran dostał), przeszli bagnetem, w Zielo- ne Świątki 1943 r. o 6.00 godz. rano		
			żona Czechowska Maria ¹³¹⁴ – 25 ran – przebite ręce i nogi		
			dziecko – córka Zofia Czechowska ¹³¹⁵ – przecięła usta i głowę		
			brat Czechowski Mieczysław ¹³¹⁶ – 2 strzały w głowę i rany nożem		
			mordowali: z Noworodczyc, Czmyrówki ¹³¹⁷ , Daniłówki ¹³¹⁸		^b Czechowski Bolesław ^b
		[suma 12 091]			

[s. 115]

1436.		4	Hurby		
			matka zeznałej Ostaszewska Maria ¹³¹⁹ – zamordowa- na – zastrzelona i dobita tępym narzędziem w czerwcu 1943 r.		
			Domańska Helena ¹³²⁰ – wujenka zamordowana i spa- lona		

^a W dokumencie Cylestyn.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

¹³⁰⁸ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1486.

¹³⁰⁹ Por. informacje odnoszące się do Jana Ostaszewskiego (poz. 1434), data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹³¹⁰ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1488.

¹³¹¹ W BOZW istnieje wpis: Krasicki Adolf; w opisie okoliczności śmierci odnotowano, że został zamordowany przez upowców z żoną i dwojgiem dzieci, data śmierci: 14 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Kamienna Góra. Por. poz. 809.

¹³¹² W BOZW istnieje wpis: Ostaszewska Marcelina Helena; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1486.

¹³¹³ Por. BOZW; data śmierci: 3 VI 1943 r./5 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Chiniówka.

¹³¹⁴ W BOZW istnieje wpis: Czechowska Maria; zamordowana we Włodzimierzu, data śmierci: nieustalona. Może też chodzić o figurującą w bazie Konstancję Czechowską, mieszkankę wsi Chiniówka, zamordowaną z dziećmi: Andrzejem i Zofią, data śmierci: 24/25 VIII 1943 r. lub 31 VIII / 1 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz, por. informacje odnoszące się do Zofii Czechowskiej (poz. 1435).

¹³¹⁵ W BOZW istnieje jedynie wpis: Czechowska Zofia; córka Konstancji, mieszkanka wsi Chiniówka, zamordowana z matką i bratem, data śmierci: 24/25 VIII 1943 r. lub 31 VIII / 1 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Mizocz.

¹³¹⁶ Brak w BOZW. Figuruje jedynie: Czechowski Andrzej.

¹³¹⁷ Czmyrówka – miejscowość niezidentyfikowana.

¹³¹⁸ Daniłówka, wieś, gm. Nowomalina, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹³¹⁹ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1434, 1486.

¹³²⁰ Por. poz. 1486.

			Tylicka Antonina ¹³²¹ – ciotka – głowę oderżnęli	
			Materkowska Adela ¹³²² – spalona	niepiśmienna Wiktoria Sinkow- ska
1437.			mordowali według zeznań, na podstawie Czechow- skiego Bolesława, Ukraińcy [<i>sic!</i>]: Harbarczuk Abram Huczok Płaton Bartosiewicz Stanisław Bartosiewicz Aleksander Bartosiewicz Ryhor Romanow Aleksy Dorosiewicz Włodzimierz Mielniczuk Anatol Kawryluk Nikifor Krzemiński Mikoła Romanow Ryhor Sawczuk Iwan Bartosiewicz Dmitro Mielniczuk Anatol Hawryluk Nikifor Krzemiński Mikoła Romanow Ryhor – były starosta Sawczuk Iwan – były starosta Bartosiewicz Ryhor – sekretarz	
	[suma 12 095]			

			Ukraińcy z Noworodeczyc [<i>sic!</i>]: Harasimczuk Iwan Kowalczuk Michał Kowalczuk Sawrot Kowalczuk Zinko Kowalczuk Mychodko Jahodka Mychodko Zaremba Petro – były starosta Zaremba Dmytro – dezerter z policji Korpiuk Eustachy – [dezerter z policji] Demczuk Petro – [dezerter z policji] Jaroszczuk Mychodko Jahodka Pawło	
			Ukraińcy mordercy z Lachowa [<i>sic!</i>]: Kowalczuk Wasyl Liszczyk Pawło – dezerter z policji Denesiuk Wasyl	

[s. 116]

¹³²¹ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1486.

¹³²² Por. BOZW, gdzie figuruje zapis: Materkowska Adela/Aldona, data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1486.

1438.		4	Eliaszkówka ¹³²³ , pow. Zdołbunów, par. Noworodczyce	
			stryj zeznającego Wolski Franciszek ¹³²⁴ zamord[owany] w czerwcu 1943 r. siekierami i nożami przez Ukr[aińców] miejscowych	^a Feliks Zawadowski ^a
			wujek zeznaj[ącego] Białowas Bronisław ¹³²⁵	
			żona [Białowas] ¹³²⁶	
			zam[ordowani] w czerwcu 1943 r. przez Ukr[aińców]: Makar Hobicz z Lachowa, Jaroszczuk Michał z Eliaszówki, Tkaczuk Władysław z Eliaszówki, Jurko z Buszczy	
			babcia Ozinkowska Waleria ¹³²⁷ w sierpniu 1943 r. zamordowana – w ogień wrzucona	^a Białowas Czesław ^a
	[suma 12 099]			

[s. 117]

1439.		1	Równe	
			brat stryjeczny zeznającego Zawadowski Feliks ¹³²⁸ zastrzelony na ulicy 3 V 1943 r. przez ukraińskiego milicjanta prawdopodobnie (tak mówili)	
1440.		4	Eliaszkówka	
			Sokołowski Cyryl	zamor[dowani] w sierpniu 1943 r. siekierami i nożami
			żona Sokołowska	
			Zawadowska Joanna – [zamordowana w sierpniu 1943 r. siekierami i nożami]	
			Lisowska Aniela ¹³²⁹ razem z Ozinkowską ¹³³⁰ – spalona na strychu	^a Albin Zawadowski ^a
1441.			[^b]	
			wieś Netreba ¹³³¹ obok Zbaraża – spalona, wszyscy ludność wymordowana, dzieci wrzucone do ognia w poniedziałek 11 X 1943 r. przez bandytów ukraińskich (około 2000). 4 Niemców zastrzelonych	
1442.			Zarudeczko, ‘pow. Zbaraż’, spalona wieś. 4 rodziny wymordowane – Polacy bronili się – 8 bandytów ^d zostało zastrzelonych, dłatego uciekli	ks. W. [^c]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie przekreślone słowa Ad Kyrłówka. Od tego miejsca zmiana atramentu na niebieski.

^{c-c} Nadpisano nad Zarudeczko.

^d Nadpisano nad zostało.

^e Własnoręczny podpis świadka, nazwisko nieczytelne.

¹³²³ Eliaszkówka, wieś, gm. Nowomalina, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹³²⁴ Por. BOZW; data śmierci: 15 V 1943 r.

¹³²⁵ Por. BOZW; data śmierci: 2/3 V 1943 r.

¹³²⁶ W BOZW istnieje wpis: Białowas, brak imienia; data śmierci: 2/3 V 1943 r.

¹³²⁷ Por. poz. 1440.

¹³²⁸ Por. BOZW; data śmierci: 7 lub 17 X 1943 r.

¹³²⁹ W BOZW istnieją dwa wpisy: Lisowska I, brak imienia; Lisowska II, brak imienia; data śmierci: 2/3 V 1943 r.

¹³³⁰ Por. poz. 1438.

¹³³¹ Netreba, wieś, gm. Netreba, pow. Zbaraż, woj. tarnopolskie.

1443.			Grzybowica , pow. Włodzimierz Wołyński, gm. Iwanicze ^a	
			Kulińska Maria ¹³³² (43 lata) mag[iste]r farmacji i właścicielka apteki, matka jej Ewa Grabowska, brat Hipolit Grabowski z żoną i trojgiem dzieci ¹³³³ zamordowani według zeznań Niemieckiego Czerwonego Krzyża z 10 X [19]43 r.	
1444.			Koleśniki ¹³³⁴ , poczta Hoszcza ¹³³⁵ , pow. Równe	
			Broczkowska Eugenia ¹³³⁶ ur[odzona] w 1907 r. – nauczycielka zamordowana według relacji Gebietskommissar ¹³³⁷ przez DRK ¹³³⁸ 12 X [19]43 r.	
	[suma 12 104]			

^b 1445.		6	Strzelecka ¹³³⁹ , pow. Włodzimierz, par. Stężarzyce	[s. 118]
			Gębów dwoje zamordowani siekierami we wrześniu 1943 r. przez Ukraińców, którzy przyszli z lasu – tak mówili, ale byli to ludzie wsiowi	
			2 dzieci Głowackiego zostało spalonych żywcem we wrześniu 1943 r.	^c Niewójtowa ^e
			Krakowiak ¹³⁴⁰ (miał ze 70 lat) przez partyzantów ukraińskich zamordowani	
			Gajewska zabita z karabinu	
1446.			Dubno	
		1	ojca zeznaającego brata żona Grązewicz zamordowana we wrześniu przez Ukr[aińców] miejscowych	
1447.		9	Maniów , pow. Krzemieniec [^d], par. Wiśniowiec	
			Wolanicy (osób 5): Grzegorz, Franciszka, Zofia	
			Marcyniuk ([osób] 4): [Grzegorz]	
			mordowani przez Ukr[aińców] miejscowych [<i>sic!</i>]: Wolanicki Piotr, Wolanicki Dymitr	^e Grązewicz Z. ^e

^a W dokumencie Iwonice. Niewątpliwie chodzi o wieś Iwanicze, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

^b Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

^{c-e} Własnoręczny podpis świadka.

^d W dokumencie przekreślone słowo Wiśniowiec.

¹³³² W BOZW istnieje wpis: Kulińska, brak imienia; aptekarka, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³³³ W BOZW istnieje wpis: Grabowski (rodzina); liczba ofiar: sześć, data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹³³⁴ Koleśniki, wieś, gm. Buhryń, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹³³⁵ Hoszcza, miasteczko, gm. Hoszcza, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹³³⁶ Por. BOZW.

¹³³⁷ Niem. komisarz obszaru.

¹³³⁸ DRK – Deutsches Rotes Kreuz (niem. Niemiecki Czerwony Krzyż).

¹³³⁹ Strzelecka, kol., gm. Korytnica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹³⁴⁰ W BOZW nie odnotowano osoby o tym nazwisku, zamordowanej w Strzeleckiej. Istnieje kilka rekordów zawierających to nazwisko, ale występują inne miejsca zbrodni. Może chodzić o wpis: Krakowiak Jan; lat 70, zamordowany z żoną i dziećmi, data śmierci: 29 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Głęboczycza/Głęboczyce.

1448.		9	Poryck		
			siostra zeznającego z domu Majewska Maria – po mężu Wojewódka ¹³⁴¹ – z 2 dzieci:		
			Wojewódka Roman (lat 6)		
			Wojewódka Kazimierz ([lat] 3)		
			mąż Wojewódka Stanisław ¹³⁴²		
			żony matka Sisikiewicz Maria ¹³⁴³	mordowani przez Juchima Kistę, Matwijczuka z Kłopoczyna, Taut Wołodka, Petro Woźniaka, Orańskiego Speredona, Korczaka Andreja	
			[żony] ciotka Kowaluk Olga		
			wujek Kulczycki Jan ¹³⁴⁴	zamord[owani] w kościele; w domu przez Ukr[aińców]: Iwan Liba, Szewczuk z Radowicz	
			córka Kulczycka Henryka		
			żona Kulczycka Zofia		
					^a B. Majewski ^a
	[suma 12 129]				

[s. 119]

1449.			^b Katerburg		
		2	Jaśkiewicz Olga	zamord[dowani] w sierpniu 1943 r. przez Ukr[aińców] miejsce[owych]	
			brat Jaśkiewicz (13 lat)		
			poszli na pole wiązać jęczmień – „mały chłopak z sąsiedniej wsi podszedł do Olgi, poprosił o wodę i zastrzelił ją z rewolweru, mały brat zaczął uciekać – dopędził go pod samym Katerburgiem i zabił go [sic!]”		^a Wolański ^a
1450.		1	Matwijowce , pow. Krzemieniec, par. Szumbar ^d		
			Niewiadomski Władysław ¹³⁴⁵ „54 lat ^e zamordowany w maju 1943 r. – zabrali go w nocy furą i zamordowali go – Ukr[aińcy]: Szustacki (na tej samej ulicy mieszkał), Wasyl Ryżewski. Pili z nim w jednej karczmie i pijanego zabili – słychać było tylko krzyk: „Ludzie, ratujcie”. Morderca: Ostapiuk [sic!]”		

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b Od tego miejsca zmiana atramentu na niebieski.

^c Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

^d W dokumencie Szumer. Niewątpliwie chodzi o wieś Szumbar, gm. Borki, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

^{e-e} Nadpisano nad zamordowany.

¹³⁴¹ Por. BOZW; brak informacji o dzieciach, data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (gm. Poryck). Por. poz. 1375.

¹³⁴² Por. BOZW; brak informacji o dzieciach, data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone (gm. Poryck). Por. poz. 1375, 1383, 1416.

¹³⁴³ Por. poz. 1375, 1383, 1416.

¹³⁴⁴ Por. poz. 1375.

¹³⁴⁵ Por. poz. 1334, 1338, 1581.

			zamordowani jeszcze:		
		3	babka Holecka Maria ¹³⁴⁶	zamordowane w czerwcu 1943 r.	
			wnuczka [a] Holecka Julia ¹³⁴⁷		
			złapali ich w ogrodzie i wyciągnęli z konopi – zaciągnęli i zamordowali		
			Lutkiewicz Maria ¹³⁴⁸ zamord[owana] w czerwcu 1943 r. – wywołał ją i zabili, zastrzelili w ogrodzie		Wyszomirski ^b
1451.		115	Janowa Dolina		
			zamordowani: Kowalikowscy Szewczyki Mekalajny ¹³⁴⁹ Bułoscy Pluty ¹³⁵⁰ Andruszczyki ¹³⁵¹ Chomiccy		
	[suma 12 250]				

			Grenasiuki ¹³⁵⁸ Kasperki Bogucki ¹³⁵⁹ Świderscy ¹³⁶⁰ zamordowani przez Ukraińców	
1452.		6	Zdolbica , pow. Zdołbunów	
			Iraski ¹³⁶¹ (4 osoby: ojciec, matka, córka i syn), zamord[owani] w czerwcu 1943 r. przez Ukr[aińców] miejscowych w okropny sposób – pomordowani siekierami i wrzuceni w ogień	
			Kawy (2 osoby) zastrzeleni na początku października 1943 r.	
1453.		9	w Bogdaszewie ^a , pow. Zdołbunów, zam[ordowani]:	
			Kot	
			Przekłaz	9 osób, mordowani siekierami
1454.		8	Tajkury	
			Kikinder ¹³⁶² (8 osób) mordowani siekierami w okropny sposób	^b S. Bajor ^b
	[suma 12 273]			

[s. 121]

1455.	Kudryń Duży ^c , pow. Zdołbunów, par. Mizocz			
		15	Wysocki Adolf ¹³⁶³ z rodziną (4 ^d osoby) zamor[dowani] w sierpniu 1943 r. – pokłuty bagnietami	
			Władysław Króliński (osób 2) – porąbany i pokłuty	
			Procner ¹³⁶⁴ (osób 4) spalony z dziećmi ze wszystkim	
			Telickiego żona i córka ¹³⁶⁵ zamordowane w Mizoczu – rzucone w ogień i spalone	
			[^e]Roliński Bronisław ¹³⁶⁶ zabity w Kudryniu	rzuceni w ogień w marcu 1943 r.
			żona Rolińska [zabita w Kudryniu]	

^a W dokumencie zamazano ostatnie litery i.e. *Prawdopodobnie chodzi o wieś Bogdaszów, gm. Równe, pow. Równe, woj. wołyńskie.*

^{b-b} *Własnoręczny podpis świadka.*

^c *Nadpisano nad pow.; w dokumencie duży.*

^d *W dokumencie przekreślona cyfra 2.*

^e *W dokumencie przekreślona litera K.*

¹³⁵⁸ W BOZW istnieje wpis: Grenasiuk (rodzina); w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „5-osobowa rodzina Grenasiuków (rodzice i trójka dzieci)”, data śmierci: 22/23 IV 1943 r.

¹³⁵⁹ W BOZW istnieje wpis: Bogucki Jan; data śmierci: 22/23 IV 1943 r. Por. poz. 1601.

¹³⁶⁰ W BOZW istnieją jedynie dwa wpisy poświęcone małżeństwu Świderskich, zamordowanych na terenie tego powiatu: Świderski Stanisław; Świderska Jadwiga; miejsce zbrodni: Nowiny.

¹³⁶¹ Por. poz. 1396.

¹³⁶² W BOZW znajdują się następujące rekordy zawierające to nazwisko: Kikinder Ołeksander, data śmierci: 1943 r.; Kikinder Antoni; Kikinder Józef; Kikinder Ludmiła; Kikinder Wiktor; Kikinder, brak imienia („żona Wiktora, zamordowana przez upowców z mężem i dziećmi”), data śmierci: 1 V 1943 r.

¹³⁶³ Por. poz. 583.

¹³⁶⁴ W BOZW istnieje jedynie wpis zawierający to nazwisko: Procner Jan; miejsce zbrodni: Mizocz.

¹³⁶⁵ W BOZW znajdują się jedynie trzy rekordy zawierające to nazwisko (matka z dwiema córkami): Tylicka/Telicka Leontyna; wiek: 28 lat; Tylicka/Telicka Danuta; wiek: 6 lat; Tylicka/Telicka Irena; wiek: 5 lat, zamordowane 2 VI 1943 r. w Hurbach.

¹³⁶⁶ Por. BOZW; data śmierci: 23 IV 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Budki.

			syn Roliński (17 lat) spalony w Kudryniu	
			mordowali Ukraińcy z różnych wiosek	Ryczucki ^a
1456.	6		Nowomalin , pow. Zdołbunów, par. ostrogska	
			siostra zeznającego Józefa, z domu Synajewska, po mężu Szymańska ¹³⁶⁷ , mąż Teofil Szymański ¹³⁶⁸	
			dzieci 4: Franciszek Szymański ¹³⁶⁹ Mieczysław Szymański ¹³⁷⁰ Józef Szymański ¹³⁷¹ Helena Szymańska ¹³⁷²	
			zamordowani – zamknięci w domu i spaleni, Józefę banda wzięła z sobą i nie wiadomo, co z nią zrobiła, w lipcu 1943 r.	
1457.	11		Mosty , pow. Zdołbunów, par. Mizocz	
			Kulesza Jan ¹³⁷³	
			żona Kulesza Juhenka ¹³⁷⁴	
			z dwojgiem dzieci zamordowani w sierpniu 1943 r. – przyjechali do mieszkania, zabrali do stodoły i tam pomordowali	
			Kulesza Piotr ¹³⁷⁵ – brat Jana – zamordowany na Zielone Świątki 1943 r. – na drodze, gdy jechał, złapali go i zabili [...] ^b	
	[suma 12 305]			

			Kulesza Paweł ¹³⁷⁶ – wyprowadzony z mieszkania, ćwiekiem przybili język i ręce – tak zginął w Zielone Świątki 1943 r.	[s. 122]
			Świdarska Weronika ^c z czworgiem dzieci ¹³⁷⁷ – spalone – krzyczała i prosiła się najstarsza dziewczynka 12 lat – Regina	
1458.	59		Kudryń	
			brat stryjeczny zeznającego – Jan Zimbicki – dostał 13 ran, gdyż bronił się – zamord[owany] w sierpniu 1943 r.	
			Filarowski Piotr ¹³⁷⁸ – wuj zamord[owany] w Mizocz	
			żona Filarowska Marcelina ¹³⁷⁹	

^a Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie powtórzone słowa na drodze.

^c Nadpisano nad z.

¹³⁶⁷ W BOZW istnieje wpis: Szymańska, brak imienia.

¹³⁶⁸ W BOZW istnieje wpis: Szymański, brak imienia.

¹³⁶⁹ Por. BOZW.

¹³⁷⁰ Por. BOZW.

¹³⁷¹ Por. BOZW.

¹³⁷² Por. BOZW.

¹³⁷³ Por. poz. 1203.

¹³⁷⁴ Por. poz. 1203.

¹³⁷⁵ Por. BOZW; data śmierci: 14 VI 1943 r.

¹³⁷⁶ Por. poz. 1203.

¹³⁷⁷ Por. poz. 801, 1204.

¹³⁷⁸ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby.

¹³⁷⁹ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby.

			dzieci czworo ¹³⁸⁰ – rzućeni do lochu i porznięci w sierpniu 1943 r.	
			Filarowski Dyziek ¹³⁸¹ zamord[owany] – zastrzelony	
			żona Filarowska Józefa ¹³⁸² – porznięta	
			córka Filarowska Zofia ¹³⁸³ – zakłuta	
			Rybczyńskiego Romana – brata rodzonego zeznającego dzieci:	
			Wacław Rybczyński ¹³⁸⁴	
			Roman Rybczyński ¹³⁸⁵ – zamordowani, gdy jeszcze śnieg był, gdzieś w marcu 1943 r.	
			Celina Buterianowa	
			córka Marcelina Buterianow z dzieckiem zamordowani na wiosnę, zaraz po Wielkanocy. 59 osób zamordowanych	“T. Synow-ska”
1459.		3	Buderaż^b , pow. Zdołbunów, par. Mizocz	
			Studziński Adam ¹³⁸⁶	“S. Syna-jewski”
			Sawicki Wincenty ¹³⁸⁷	
			Czechowski Józef ¹³⁸⁸	
			zamordowani po Wielkanocy 1943 r. – wyprowadzili ich z mieszkania, pokładli na ziemię i postrzelali	
1460.		17	Chiniówka¹³⁸⁹ , pow. Zdołbunów, par. Noworodczyce	
			Monzalewski Józef ¹³⁹⁰ zamor[dowany] po Zielonych Świątkach 1943 r. – pojechał do domu i tam go zamordowali	
			Monzalewska Karolina ¹³⁹¹ zam[ordowana] po Zielonych Świątkach 1943 r.	
			Wierzbicki Gabriel ¹³⁹² zamordowany w domu – porznięty nożami przed Zielonymi Świątkami	
	[suma 12 384]			

[s. 123]

			w piątek 1943 r.	
			Wierzbicki Piotr ¹³⁹³ – brat Gabriela	w mieszkaniu zamordowani w maju 1943 r.

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie Buderaż.

¹³⁸⁰ W BOZW istnieje wpis: Filarowski, brak imienia; „dzieci Piotra i Marceliny”, liczba ofiar: pięć, data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby.

¹³⁸¹ W BOZW istnieje wpis: Filarowski Dionizy; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby. Por. poz. 1486.

¹³⁸² Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby. Por. poz. 1486.

¹³⁸³ W BOZW istnieje wpis: Filarowska Maria; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby. Por. poz. 1486.

¹³⁸⁴ Por. poz. 1486.

¹³⁸⁵ Por. poz. 1486.

¹³⁸⁶ Por. BOZW; data śmierci: 19 V 1943 r., miejsce zbrodni: Horodło/Horodnie.

¹³⁸⁷ Por. BOZW; data śmierci: 19 V 1943 r., miejsce zbrodni: Horodło/Horodnie.

¹³⁸⁸ Por. BOZW; data śmierci: 19 lub 20 V 1943 r., miejsce zbrodni: Horodło/Horodnie.

¹³⁸⁹ Chiniówka, wieś, gm. Nowomalina, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹³⁹⁰ W BOZW istnieje wpis: Modzelewski Józef; data śmierci: 11 VI 1943 r.

¹³⁹¹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Prawdopodobnie chodzi o nazwisko Modzelewska.

¹³⁹² Por. BOZW; data śmierci: 11 VI 1943 r.

¹³⁹³ Por. BOZW; data śmierci: 3, 5 lub 6 VI 1943 r., niedziela.

			żona Wierzbicka Rozalia ¹³⁹⁴		
			2 synów: Wierzbicki Wacław ¹³⁹⁵ Wierzbicki Jan ¹³⁹⁶		
			siostra Wierzbicka Rozalia ¹³⁹⁷		
			Adaszyński Cezary ¹³⁹⁸	zamord[owani] w maju [1943 r.] siekierami przez Ukraińców miejscowych	
			Adaszyńska Rozalia ¹³⁹⁹		
			Adaszyński Roman ¹⁴⁰⁰ – syn		
			Adaszyński Marian ¹⁴⁰¹ – brata syn		
			Szatkowski Feliks ¹⁴⁰²		
			Adaszyński Jerzy ¹⁴⁰³		
			Adaszyńska Rozalia ¹⁴⁰⁴		
			syn Adaszyński Jan ¹⁴⁰⁵ (2 lata miał)		
			Cieliński Zygmunt ¹⁴⁰⁶		
1461.		6	Posywa, par. Noworodczyce		
			Szpakowski Albin		[^a]
			żona Szpakowska Rozalia		
			córka Szpakowska Janina		
			syn Szpakowski Wacław		
			syn Szpakowski Albin		
			Namowicz Fredryk		
1462.		6	Nowosiółki Ruskie¹⁴⁰⁷, pow. Horochów, par. Sienkiewiczówka		
			Saletra Jan		
			żona Saletra Maria		
			córka Saletra Zofia		
			córka Saletra Helena		

^a *Nieczytelny dopisek na marginesie.*

¹³⁹⁴ W BOZW istnieje wpis: Wierzbicka Franciszka; zamordowana między 3 a 5 VI 1943 r.

¹³⁹⁵ Por. BOZW.

¹³⁹⁶ W BOZW istnieje wpis: Wierzbicki Marian; data śmierci: 1943 r.

¹³⁹⁷ Por. BOZW.

¹³⁹⁸ Por. BOZW.

¹³⁹⁹ Por. BOZW.

¹⁴⁰⁰ Por. BOZW; data śmierci: 14 VI 1943 r.

¹⁴⁰¹ Por. BOZW; data śmierci: 14 VI 1943 r.

¹⁴⁰² W BOZW istnieje wpis: Szadkowski/Szatkowski Feliks.

¹⁴⁰³ Por. BOZW. Por. poz. 1505.

¹⁴⁰⁴ W BOZW istnieje wpis: Adaszyńska Rozalia (z rodziną); zamordowana z synem Janem i trzymiesięcznym dzieckiem.

¹⁴⁰⁵ Por. BOZW; wiek: 4 lata.

¹⁴⁰⁶ W BOZW istnieje wpis: Ciliński/Celiński Zygmunt; data śmierci: 5 VI 1943 r.

¹⁴⁰⁷ Nowosiółki Ruskie, folw., wieś, gm. Skobelka, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

			[córka] Saletra Maria	
			syn Saletra Tadeusz – zamordowani siekierami w lipcu 1943 r. przez Ukr[aińców] [sic!]: Poluch Jan, Łozowski Piotr, Nikanor Łukijanow, brat jego Fiodor, Łukijanow Roman, Duluk Wasyl, Stolarczuk Aleksander	
		[suma 12 396]		

[s. 124]

			Mordercy [sic!]: Kowalczuk Dymitr, Kowalczuk Piotr, Kowalczuk Teodor, Retczuk Roman, Demczuk Aleksander, Suszycki Aleksander	^a Kwiatkowska Zofia ^a
1463.			Poryck	
		5	wuj zeznającej Grzeszczuk Piotr ¹⁴⁰⁸	
			żona Grzeszczuk Maria	
			córka Grzeszczuk Jadwiga	
			córka Grzeszczuk Anna	
			[córka] Grzeszczuk Teresa	
			zamordowani bagnietami w lecie 13 VII 1943 r. przez Ukr[aińców] [sic!] miejscowych pod wodzą niemiejsowego z Żaszkiewicz ¹⁴⁰⁹ – Wołodka Szumik, ze Starego Porycka mordercy: Aleksander Hryciuk, Siemion (pseudonim) Mikołajczuk Dymitr, Juchim Kista, Wiktor Wojewódka – napadał na kościół, Władysław Kułaj, Taup Wołodka, Hoszko Maksym, Hoszko Makar, Wołk Roman, Werbicki Konstanty. Pseudonimy: Połtawiec – Sowiet ^b , Petrus ze Samowoli, Sywy z Iwanicz, Kruk z Żakiewicz, Ohorodniczuk z Radowicz	^a Kwiatkowska Czesława ^a
1464.		4	Biały Kamień koło Kołtowa ¹⁴¹⁰ , pow. Złoczów, par. Sasów ¹⁴¹¹	
			Roman Turecki ¹⁴¹² – brat zeznającej zam[ordowany] – zastrzelony na rowerze i obrabowany przez żandarmerię ukraińską	
			16 IX 1943 r. ok. godz. 22.00; jechał z drugim 20-letnim chłopcem, który też został zastrzelony	
			18 X 1943 zam[ordowani] ^e Kaniowski Piotr – dyrektor lasów Isterewicz Wacław – zarządca lasów – zastrzeleni przez bandę ukraińską	^a J. Turecka ^a
		[suma 12 405]		

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie sowiec.

^c Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

¹⁴⁰⁸ Por. poz. 1420.

¹⁴⁰⁹ W pow. Poryck występują dwie miejscowości: Żaszkiewiczze Stare, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie, a także Żaszkiewiczze Nowe, kol., gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁴¹⁰ Kołtów, dwór, wieś, gm. Kołtów, pow. Złoczów, woj. tarnopolskie.

¹⁴¹¹ Sasów, miasteczko, gm. Sasów, pow. Złoczów, woj. tarnopolskie.

¹⁴¹² Por. BOZW; data śmierci: 15 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Czeremosznia. Por. poz. 934, 1468.

^a 1465.		5	Niemowicze, pow. Sarny, par. Sarny	
			wuj i ciotka zeznającej:	
			Ganowska Teofila ¹⁴¹³	
			mąż Ganowski Franciszek ¹⁴¹⁴	
			Kotwicki Jan ¹⁴¹⁵ – ksiądz zamordowany koło Kowla – zastrzelony w kościele podczas nabożeństwa	
			zaginiony: brat zeznającej Wąsowicz Mieczysław ¹⁴¹⁶ wyjechał do pracy w godz. 6.00 wiecz[orem] i nie wrócił	^b Wąsowicz Halina ^b
1466.		2	“Stengrynów koło Smoleńska”¹⁴¹⁷	
			Kałapski Józef zam[ordowany] 8 IX 1943 r. przez partyzantów ukraińskich	
Smyga, pow. Krzemieniec				
			brat zeznającego Masłowski Bolesław zam[ordowany] 25 VII 1941 r. przez żandarmerię ukraińską	[^d]
1467.		1	Szumsk, pow. Krzemieniec	
			Fidler Antoni ¹⁴¹⁸ [^c] – szwagier zeznającego (przedłożył poświadczenie niemieckie), zamordowany 21 III [19]43 r. – zdjęcie	^b H[ieronim] Mrozowski ^b
1468.		7	z gazety [informacje o] zamordowanych:	
			z Jaklińskich Aleksandra Adamczykowa zamord[owana] pod Skolem ¹⁴¹⁹ 5 IX 1943 r.	

[s. 125]

^a Od tego miejsca zmiana atramentu na granatowy.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

^c Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

^d Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^e W dokumencie przekreślone słowa Mrozowski Hieronim.

¹⁴¹³ Por. BOZW; data śmierci: 11 III 1943 r.

¹⁴¹⁴ Por. BOZW; data śmierci: 11 III 1943 r.

¹⁴¹⁵ Ks. Jan Kotwicki (1898–1943), duchowny rzymskokat., święcenia kapłańskie przyjął w 1922 r.; aresztowany w 1923 r. przez Rosjan, przebywał w różnych więzieniach i łagrach; w ramach wymiany więźniów politycznych między II RP a ZSRS w 1928 r. powrócił do Polski i podjął działalność duszpasterską na terenie diec. łuckiej; był wikariuszem w Równem, Kowlu, administratorem par. Zasmyki, proboszczem w Zofiówce, Białozórze oraz Wyszogródku; w sierpniu 1939 r. został proboszczem par. Sokół; w październiku 1941 r. zamieszkał w Kowlu, skąd dojeżdżał do par. Buceń, Ratno i Zabłoćce; 5 V 1942 r. objął probostwo w Chrynowie; został zamordowany przez banderowców 11 VII 1943 r. podczas mszy św. w kościele w Chrynowie, razem z nim zginęło ok. 150 wiernych (M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo...*, s. 101–102; M. Dębowska, *Kościół...*, s. 434; L. Popek, *Świątynie Wołynia*, Lublin 1997, s. 186).

¹⁴¹⁶ W BOZW znajduje się rekord zawierający to samo imię i nazwisko, jednak inne miejsce zbrodni: kol. Hermanówka (pow. Łuck); w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „lat 35, z Wólki Kotowskiej (gm. Poddębce) zastrzelony z matką Teofilą przez ukraiński Sicherdienst”, data śmierci: 28 XII 1943 r.

¹⁴¹⁷ Stengrynów k. Smoleńska – miejscowość niezidentyfikowana.

¹⁴¹⁸ Por. poz. 900, 1059, 1467.

¹⁴¹⁹ Skole, miasto, gm. Skole, pow. Skole, woj. stanisławowskie.

			Marian Warczewski, robotnik – lat 20 – zam[ordowany] 26 III [19]43 r. na drodze z Kutkorza do Milatyna Nowego	
			dr Benedykt Bajor ¹⁴²⁰ zam[ordowany] 8 IX [19]43 r. w Kozowej ¹⁴²¹ , w 30. roku życia	
			Gołowska Irena – lat 17 – zam[ordowana] w Trembowli 17 VII 1943 r.	
			Turecki Roman ¹⁴²² , leśniczy ^a – lat 40 [b] – zam[ordowany] w lasach koło Złoczowa ¹⁴²³ 27 VIII [19]43 r.	
			Kaliba Rudolf – leśniczy – zam[ordowany] 6 IX [19]43 r. w Zielonej ¹⁴²⁴	
			Manasterski Rafał ¹⁴²⁵ – lat 26 – zam[ordowany] w czasie zwózki zboża z pola w Nowosiółce ¹⁴²⁶ , pow. Podhajce	
	[suma 12 420]			

[s. 126]

1469.	33	20	Andres Teresa ¹⁴²⁷ – lat 33 – zam[ordowana] w Milczycach ¹⁴²⁸ , pow. Lwów	
	26		Woźniacki Leon ¹⁴²⁹ – lat 26 – robotnik, poniósł śmierć na drodze z Kutkorza do Milatyna Nowego dnia 26 VIII 1943 r.	
	40		Grzela Michał ¹⁴³⁰ – lat 40 – rolnik	
	35		żona Grzela Julia ¹⁴³¹ – [lat] 35	
	6		dzieci: [Grzela] Tadeusz ¹⁴³² – [lat] 6	
	5		[Grzela] Leokadia ¹⁴³³ – lat 5	
	4		[Grzela] Klara – [lat] 4	
	2,5		[Grzela] Krystyna – [lat] 2,5	
			[Grzela] Władysław – 8 miesięcy	

^a *Nadpisano nad Roman.*

^b *W dokumencie przekreślona liczba 30.*

¹⁴²⁰ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „lat 30, lekarz akuszer”.

¹⁴²¹ Kozowa, wieś, gm. Kozowa, pow. Brzeżany, woj. tarnopolskie.

¹⁴²² Por. BOZW; data śmierci: 15 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Czeremosznia. Por. poz. 934, 1464.

¹⁴²³ Złoczów, miasto, gm. Złoczów, pow. Złoczów, woj. tarnopolskie.

¹⁴²⁴ Zielona – na terenie woj. wołyńskiego znajdowało się dziewięć miejscowości o tej nazwie.

¹⁴²⁵ W BOZW istnieje wpis: Monasterski Rafał; data śmierci: 8 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Nowosiółka.

¹⁴²⁶ Nowosiółka, dwór, wieś, gm. Nowosiółka, pow. Podhajce, woj. tarnopolskie.

¹⁴²⁷ W BOZW istnieje wpis: Anders/Andres Teresa; wiek: 43 lata, data śmierci: 22 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Putiatycze.

¹⁴²⁸ Milczyce, dwór, wieś, gm. Milczyce, pow. Rudki, woj. lwowskie.

¹⁴²⁹ Por. BOZW; data śmierci: sierpień 1942 r. / 26 VIII 1943 r.

¹⁴³⁰ Por. BOZW; data śmierci: 2 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Kałubiska.

¹⁴³¹ Por. BOZW; data śmierci: 3 IX 1943 r.

¹⁴³² Por. BOZW; wiek: 6/7 lat.

¹⁴³³ Por. BOZW; wiek: 5/6 lat.

			zamordowani w Kadłubiskach ¹⁴³⁴ , pow. Brody	
	41		Parys Władysław ¹⁴³⁵ – rolnik – lat 41	
	30		żona Parys Waleria ¹⁴³⁶ – lat 30	
	8		dzieci: Parys Wanda – [lat] 8	
	5		Parys Bolesław – [lat] 5	
			w Kadłubiskach , pow. Brody zamordowani:	
			Zbrożek Bogdan ¹⁴³⁷ – przew[odniczący] delegatury pol[skiego] komitetu w Rudkach ¹⁴³⁸ , zam[ordowany] 16 IX [19]43 r.	
		Nenycz Józef ¹⁴³⁹	zam[ordowani] 27 VII [19]43 r. w Zaturzynie ¹⁴⁴⁰	
		Nenycz Maria ¹⁴⁴¹		
			gmina Zaturzyn , pow. Podhajce	
			Olejoszka Maria zam[ordowana] koło Zubrzyicy ¹⁴⁴² , pow. Skole	
			Popiel Adam ¹⁴⁴³ – kier[ownik] tartaku w Stopczatowie ¹⁴⁴⁴	
			żona Popiel Aniela ¹⁴⁴⁵	
			córka Popiel Maria ¹⁴⁴⁶ – zam[ordowani] 22 IX [19]43 r. w Jabłonowie ¹⁴⁴⁷ koło Kołomyi	
	[suma 12 440]			

1470.		3	Zawidów , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
			Kubiłowa Bronisława ¹⁴⁴⁸ z domu Łuskawiec – nauczycielka, pochodziła z Będzina – zam[ordowana] z 9 na 10 VII 1943 r. przez Ukraińców miejscowych	
	3		syn Kubił Wiesław ¹⁴⁴⁹ – 3 lata	
			siostra Łaskawiec Jadwiga ¹⁴⁵⁰ zam[ordowani] w domu, wynieśli na kołdrze i zatopili w rzece, później pochowani na cmentarzu prawosławnym	

[s. 127]

¹⁴³⁴ Kadłubiska, wieś, gm. Kadłubiska, pow. Brody, woj. tarnopolskie.

¹⁴³⁵ Por. BOZW; data śmierci: 2 IX 1943 r., miejsce zbrodni: Kadłubiska.

¹⁴³⁶ Por. BOZW; wiek: 30/33 lata.

¹⁴³⁷ Por. BOZW.

¹⁴³⁸ Prawdopodobnie chodzi o Rudki, miasteczko, gm. Rudki, pow. Rudki, woj. lwowskie.

¹⁴³⁹ Por. BOZW; data śmierci: 20 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Zaturzyn.

¹⁴⁴⁰ Zaturzyn, dwór, wieś, gm. Zaturzyn, pow. Podhajce, woj. tarnopolskie.

¹⁴⁴¹ Por. BOZW; data śmierci: 20 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Zaturzyn.

¹⁴⁴² Zubrzyca, przysiółek, gm. Hołowsko, pow. Turka, woj. lwowskie.

¹⁴⁴³ Por. BOZW; data śmierci: 2/3 X 1943 r./20 X 1943 r., miejsce zbrodni: Jabłonów.

¹⁴⁴⁴ Stopczatów, wieś, gm. Stopczatów, pow. Kołomyja, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁴⁵ Por. BOZW; data śmierci: 2/3 X 1943 r./20 X 1943 r., miejsce zbrodni: Jabłonów.

¹⁴⁴⁶ Por. BOZW; data śmierci: 2/3 X 1943 r./20 X 1943 r., miejsce zbrodni: Jabłonów.

¹⁴⁴⁷ Jabłonów, miasteczko, gm. Jabłonów, pow. Kołomyja, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁴⁸ W BOZW istnieje wpis: Kubit Bronisława; z d. Łaskawiec, data śmierci: 10/11 VII 1943 r.

¹⁴⁴⁹ W BOZW istnieje wpis: Kubit Wiesław; data śmierci: 10/11 VII 1943 r.

¹⁴⁵⁰ W BOZW istnieje wpis: Łaskawiec Agnieszka; data śmierci: 10/11 VII 1943 r.

1471.	4	Dereczyn ¹⁴⁵¹ , pow. Włodzimierz, par. Poryck	
		Simonowa ¹⁴⁵² – nauczycielka	
		Simon Kazimierz ¹⁴⁵³ – nauczyciel	
		dwoje dzieci ¹⁴⁵⁴ – zamordowani w ten sam dzień – wypro- wadzeni w las, gdzie byli strasznie męczeni. Simon bronił się najpierw na strychu – został najpierw zraniony granatem w brzuch	^a Burkacka Helena, naucz[ycielka] z Radowicz ^a
1472.	8	z gazety [informacje o zamordowanych]:	
		Bahrij Jan ¹⁴⁵⁵ – rolnik, lat 37	
		żona Bahrij Michalina ¹⁴⁵⁶ [lat] 39	
		zamor[dowani] w Wodnikach ¹⁴⁵⁷ , pow. Bóbrka ¹⁴⁵⁸ 30 IX [19]43 r. w nocy	
		Kropiec Rozalia – lat 51 – gosp[odyni] u proboszcza w Dę- bianie, zamor[dowana] 10 IX [19]43 r.	
		Reichochütz Jerzy ¹⁴⁵⁹ – lat 19 – zam[ordowany] 27 ^b IX [19]43 r. w Pomorzanach ¹⁴⁶⁰	
		dr Bolesław Jałowy ¹⁴⁶¹ – prof[esor] uniwersytetu zam[ordowany] 1 X 1943 r. we Lwowie	
		Dacowa z Chichłowskich Helena ¹⁴⁶² – matka księdza w No- wosielcach ¹⁴⁶³ koło Chodorowa ¹⁴⁶⁴ , zam[ordowana] 28 IX [19]43 r.	
		Staszewska z Łopatyńskich – pomoc domowa zam[ordowana] w Nowosielcach koło Chodorowa	
	[suma 12 455]		

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b Poprawiono z 9 na 7.

¹⁴⁵¹ Dereczyn, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁴⁵² W BOZW odnotowano dwie ofiary o nazwisku Simon/Szymon: Jadwigę oraz Zofię. Obydwie mieszkały w Zawidowie (gm. Poryck), gdzie też poniosły śmierć; data śmierci: nieustalona.

¹⁴⁵³ W BOZW istnieje wpis: Simon/Szymon Kazimierz; data śmierci: nieustalona, miejsce zbrodni: Zawidów.

¹⁴⁵⁴ W BOZW oprócz wpisów: Simon/Szymon Kazimierz; Simon/Szymon Jadwiga; Simon/Szymon Zofia, istnieje jeszcze rekord: Simon/Szymon Bogdan; ofiara także mieszkała w Zawidowie (gm. Poryck). Być może jedna z kobiet oraz Bogdan byli dziećmi Kazimierza Simona i jego żony.

¹⁴⁵⁵ Por. BOZW; data śmierci: 30 IX 1945 r.

¹⁴⁵⁶ Por. BOZW; data śmierci: 30 IX 1945 r.

¹⁴⁵⁷ Wodniki, dwór, wieś, gm. Wodniki, pow. Bóbrka, woj. lwowskie.

¹⁴⁵⁸ Bóbrka, miasto, gm. Bóbrka, pow. Bóbrka, woj. lwowskie.

¹⁴⁵⁹ Prawdopodobnie chodzi o Jerzego Reichschotza. W BOZW istnieje wpis: Reichschotz/Reichschütz Jerzy; „zginął w Pomorzanach 27 IX 1943 r. Lat 19”.

¹⁴⁶⁰ Pomorzany, miasteczko, gm. Pomorzany, pow. Zborów, woj. tarnopolskie.

¹⁴⁶¹ Por. BOZW.

¹⁴⁶² W BOZW figuruje jako Helena Daca. Jej synem był ks. Roman Daca (S. Siekierka, H. Komański, K. Bulzacki, *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich w województwie lwowskim 1939–1947*, Wrocław 2006, s. 24, 41–44; M. Leszczyński, *Księża diecezjalni ekspatrianci archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego. Słownik biograficzny*, Warszawa 2020, s. 139–140).

¹⁴⁶³ Nowosielce, dwór, wieś, gm. Nowosielce, pow. Bóbrka, woj. lwowskie.

¹⁴⁶⁴ Chodorów, miasteczko, gm. Chodorów, pow. Bóbrka, woj. lwowskie.

1473.		17	Ślama Jan ¹⁴⁶⁵ – urzęd[nik] lasów	zam[ordowani] 28 IX [1943 r.] w Zubrzycy ^a koło Turki	
			żona Ślama Janina ¹⁴⁶⁶		
			Pachla Bronisław	zam[ordowani] 28 IX [19]43 r. w Zubrzycy koło Turki	
			żona Pachla Bronisława		
			córka Pachla Janina		
	[ur.] 1909		Olejowska Maria – w 1909 r. – urz[ędniczka] leśnictwa, zam[ordowana] 28 IX [19]43 r. w Zubrzycy koło Turki		
	[ur.] 1892		Dziuk Józef ^b ur[odzony] w 1892 r. – pracownik ^c leśnictwa zam[ordowany] w Zubrzycy koło Turki		
			Stefan Stanisław – gajowy zam[ordowany] 28 IX 1943 r. w Zubrzycy koło Turki		
			Iwanicka Anna ^{d1467} z Brodziej ¹⁴⁶⁸ – [z] Lipińskich 28 VI 1943 r. zam[ordowana] w Boryni koło Turki		
			Fichtel Zofia – ur[odzona] w 1924 r. zam[ordowana] 28 IX [1943 r.] w Boryni koło Turki		
	28		Pajączkowski Kazimierz ¹⁴⁶⁹ – lat 28 – zam[ordowany] 21 IX [1943 r.] w Grodopalcach ¹⁴⁷⁰ koło Radziechowa		
	36		Holeczek Franciszek ¹⁴⁷¹ – lat 36 – główny buchalter tartaku w Mikuliczynie , zamor[dowany] 31 IX [1943 r.] ¹⁴⁷² na posterunku		
	20		Sakiewicz Jerzy – lat 20 – zam[ordowany] w Boryni koło Turki około 29 IX 1943 r.		
			Rycerz Roman ¹⁴⁷³ – prac[ownik] firmy leśnej 2 X [19]43 r. w Pukowie ¹⁴⁷⁴ , pow. Rohatyn ¹⁴⁷⁵		
			Jaszczyszyn Jan ¹⁴⁷⁶ – gajowy zam[ordowany] 2 X [19]43 r. w lasach grabowieckich, pow. Borszczów		

[s. 128]

^a W dokumencie Zubrzycach.

^b W dokumencie Dziuka Józefa.

^c W dokumencie pracownica.

^d Nadpisano nad z Brodziej.

¹⁴⁶⁵ W BOZW istnieje wpis: Ślama Jan; leśniczy, data śmierci: 29 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: wieś Majdan (gm. Kropiwnik Nowy).

¹⁴⁶⁶ W BOZW istnieje wpis: Ślama Janina; data śmierci: 29 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: wieś Majdan (gm. Kropiwnik Nowy).

¹⁴⁶⁷ Por. poz. 1423.

¹⁴⁶⁸ Brodziejce – miejscowość niezidentyfikowana.

¹⁴⁶⁹ Por. poz. 1423.

¹⁴⁷⁰ Grodopolce – miejscowość niezidentyfikowana.

¹⁴⁷¹ W BOZW istnieje wpis: Holeczek/Holeczek Franciszek. Por. poz. 1409.

¹⁴⁷² Wrzesień na 30 dni. W BOZW odnotowano datę śmierci: 30 IX 1943 r.

¹⁴⁷³ Por. BOZW.

¹⁴⁷⁴ Puków, wieś, gm. Puków, pow. Rohatyn, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁷⁵ Rohatyn, miasto, gm. Rohatyn, pow. Rohatyn, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁷⁶ Por. BOZW; data śmierci: 1 X 1943 r., miejsce zbrodni: Zielińce.

			ks. Doliwa Stroński Tadeusz ¹⁴⁷⁷ , ^a lat 44 ^a , zam[ordowany] w Skomorochach Starych ^b koło Halicza ¹⁴⁷⁸	
			Zubr Witold ¹⁴⁷⁹ ur. 24 III 1904 r. – kierownik	
		[suma 12 472]		

[s. 129]

1474.		15	ćkopalń nafty, zamor[dowany] w Majdanie ¹⁴⁸⁰ , pow. Roztubna		
			Burckhardt Eugeniusz ¹⁴⁸¹	zamordowani w Zborze ¹⁴⁸² , pow. Kałusz ¹⁴⁸³	
			córka Burckhardt Irena ¹⁴⁸⁴		
			Hordyński Julian zamor[dowany] 23 VII 1943 r. w 57. roku życia		
	61		Szulik Józef ¹⁴⁸⁵ – lat 61	zamor[dowani] z 26 na 27 VII [1943 r.], zamordo- wani w młynie	
	32		Oliwianka Franciszka ¹⁴⁸⁶ – lat 32		
	28		Sokacki Alojzy ¹⁴⁸⁷		
[^d] w Gajach ¹⁴⁸⁸ , pow. Lwów					
			Kaczorowski Adam ¹⁴⁸⁹ – b[yły] wicedyrektor państw[owego] banku rolnego we Lwowie – zamord[owany] 27 IX [19]43 r. w majątku Struże ¹⁴⁹⁰ koło Kraśnika		

^{a-a} *Napisano nad zam.*

^b *W dokumencie Skomorach Starych. Niewątpliwie chodzi o wieś Skomorochy Stare, gm. Skomorochy, pow. Rohatyn, woj. stanisławowskie.*

^c *Ciąg dalszy rubryki ze strony 128.*

^d *W dokumencie przekreślone litery pow.*

¹⁴⁷⁷ Ks. Tadeusz Stroński (1899–1943), duchowny rzymskokat., święcenia kapłańskie przyjął w 1927 r., następnie był katechetą w Winnikach; w 1931 r. został wikariuszem w par. Sokal, a następnie pracował w par. w Stryju, Złoczowie i Cieszanowie; w 1942 r. był dwukrotnie aresztowany i więziony przez Niemców; od 1943 r. pełnił funkcję administratora par. Skomorochy Stare, gdzie został w okrutny sposób zamordowany przez banderowców prawdopodobnie 12 X 1943 r. (J. Marecki, *Misterium...*, s. 638–642).

¹⁴⁷⁸ Halicz, miasto, gm. Halicz, pow. Stanisławów, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁷⁹ W BOZW znajdują dwa rekordy, które mogą dotyczyć ofiary: Żubr Witold; data śmierci: 10 X 1943 r., miejsce zbrodni: Majdan, wieś (pow. Drohobycz); Zubr/Żubr Witold; data śmierci: 29 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: wieś Majdan Górny (pow. Nadwórna).

¹⁴⁸⁰ Majdan – miejscowość trudna do zidentyfikowania.

¹⁴⁸¹ W BOZW istnieje wpis: Burghardt/Burchardt Edward/Emil/Eugeniusz; data śmierci: październik 1943 r. / 19 XI 1943 r., miejsce zbrodni: wieś Zbora.

¹⁴⁸² Zbora, wieś, gm. Zbora, pow. Kałusz, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁸³ Kałusz, miasto, gm. Kałusz, pow. Kałusz, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁸⁴ W BOZW istnieje wpis: Burghardt/Burchardt Irena; data śmierci: październik 1943 r., miejsce zbrodni: wieś Zbora.

¹⁴⁸⁵ Por. BOZW; data śmierci: 26 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Gaje.

¹⁴⁸⁶ Por. BOZW; data śmierci: 26 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Gaje.

¹⁴⁸⁷ W BOZW istnieje wpis: Sochacki Alojzy; data śmierci: 26 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Gaje, wieś.

¹⁴⁸⁸ Gaje, dwór, wieś, gm. Gaje, pow. Lwów, woj. lwowskie.

¹⁴⁸⁹ Por. BOZW; data śmierci: 16 IX 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone.

¹⁴⁹⁰ Struże (Struża) – miejscowość niezidentyfikowana. Nie udało się też potwierdzić, by doszło do takiego wydarzenia w Stróży k. Kraśnika (woj. lubelskie).

		Tyski Witold ¹⁴⁹¹ – inżynier leśny	zamor[dowani] w Krzywopolu ¹⁴⁹²	
		Tyska z Popielów Zofia ¹⁴⁹³ – magister		
	20	Rybicki Stanisław ¹⁴⁹⁴ – syn sędziego – lat 20 – uprowadzony z probostwa rymskokat. w Hnilczu ¹⁴⁹⁵ 3 X [19]43 r.		
		Androszewski Jan – delegat Polsk[iego] Kom[itetu] Op[iekuńczego] w Krasnem ¹⁴⁹⁶ , pow. Złoczów		
		[^a] Roztropowicz Kazimierz ¹⁴⁹⁷ – zarządca w Oleszowie ¹⁴⁹⁸ koło Tłumacza zam[ordowany] 2 X [19]43 r.		
		Olesiewicz Zbigniew ¹⁴⁹⁹ – student Wyższej Szkoły Handlowej – lat 20 – zam[ordowany] 17 X [19]43 r. we Lwowie		
	29	Grzegorz Władysław – lat 29 – zam[ordowany] 8 X 1943 r. o godz. 22.00 w Korszowie ¹⁵⁰⁰		
	[suma 12 487]			

1475.	Hurby , pow. Zdołbunów, par. Kąty				[s. 130]
		7	kuzyni zeznające:		
			Krasicka Michalina ¹⁵⁰¹ w sierpniu 1943 r. (miała 7 dziur, 3 od kuli, 5 od noża) zam[ordowana] przez Ukr[aińców] miejscowych		
			ciocia Śliwińska Józefa ¹⁵⁰²		
			szwagier Jasiński Franciszek ¹⁵⁰³		
			męża brat ciot[eczny] Śliwiński Walenty ¹⁵⁰⁴ zamordowany na początku sierpnia 1943 r. – wzięli go, ręce na tyle związali i zabrali		
1476.	Mizocz				
			Jasińska Joanna ¹⁵⁰⁵ we wrześniu zamordowana, dwoje dzieci:		

^a W dokumencie przekreślone słowa Rybicki Stanisło.

¹⁴⁹¹ Por. BOZW; data śmierci: październik 1943 r., miejsce zbrodni: Żabie.

¹⁴⁹² Krzywopole – miejscowość niezidentyfikowana.

¹⁴⁹³ Por. BOZW; data śmierci: październik 1943 r., miejsce zbrodni: Żabie.

¹⁴⁹⁴ Por. BOZW; data śmierci: marzec 1943 r., miejsce zbrodni: Hnilcze. Ponadto w bazie podano inny wiek (18 lat) oraz informację, że ofiara była siostrzeńcem ks. Kowalczyka i synem sędziego. Por. poz. 1494.

¹⁴⁹⁵ Hnilcze, wieś, gm. Hnilcze, pow. Podhajce, woj. tarnopolskie.

¹⁴⁹⁶ Krasne, dwór, wieś, gm. Krasne, pow. Złoczów, woj. tarnopolskie.

¹⁴⁹⁷ W BOZW istnieje wpis: Rostropowicz/Roztropowicz Kazimierz; data śmierci: 2 X 1943 r. / 23 X 1943 r., miejsce zbrodni: Olesza.

¹⁴⁹⁸ Oleszów, wieś, gm. Oleszów, pow. Tłumacz, woj. stanisławowskie.

¹⁴⁹⁹ Por. BOZW. Por. poz. 1490.

¹⁵⁰⁰ Korszów, dwór, wieś, gm. Korszów, pow. Kołomyja, woj. stanisławowskie.

¹⁵⁰¹ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1486.

¹⁵⁰² W BOZW istnieje wpis: Sinkowska/Śliwińska Józefa; data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁰³ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1486.

¹⁵⁰⁴ W BOZW istnieje wpis: Śliwiński Walenty/Walery; data śmierci: 15 V 1943 r.

¹⁵⁰⁵ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby.

			Jasińska Jadwiga ¹⁵⁰⁶	
			Jasiński Józef ¹⁵⁰⁷	^a Łapińska Franciszka ^a
1477.		2	Kamyki ¹⁵⁰⁸ , pow. Zdołbunów, par. Noworodeczyce	
			dziadek Jakuszewski Michał ¹⁵⁰⁹	
			żona Jakuszewska Katarzyna ¹⁵¹⁰	
			zamordowani w maju 1943 r. – nożami przez Ukr[aińców] miejscowych	^a Żmija Józef ^a
1478.		12	Lubomirka ¹⁵¹¹ , pow. Dubno, par. Dubno	
			Mysłowski Adam	zamor[dowani] 27 IV 1943 r. Dwóch było zastrzelonych, jeden zabity nożami i wrzucony do ognia przez Ukr[aińców] miejscowych: Caruk Włodzimierz, Bazalczuk Włodzimierz
			syn Mysłowski Ludwik	
			[syn] Mysłowski Marian	
			29 IV [19]43 r.	
			Lewicki Piotr ¹⁵¹²	
			żona Lewicka ¹⁵¹³	
			Witkowski	
			żona Witkowska	
		[suma 12 508]		

[s. 131]

			Harasiowa zam[ordowana] 17 IV [1943 r.] – zarżnięta i wrzucona do ognia	
			Woźniak Józef ¹⁵¹⁴ [zamordowany] w czerwcu – zastrzelony w Perczynie ¹⁵¹⁵	
			Pierzchała ¹⁵¹⁶	w czerwcu zastrzeleni
			Kamiński ¹⁵¹⁷ – sierżant	

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹⁵⁰⁶ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby.

¹⁵⁰⁷ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby.

¹⁵⁰⁸ Kamyki, wieś, gm. Buderaż, pow. Zdołbunów, woj. wołyńskie.

¹⁵⁰⁹ Por. poz. 1426.

¹⁵¹⁰ Por. poz. 1426.

¹⁵¹¹ Lubomirka, kol., gm. Sudobicze, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁵¹² W BOZW odnotowano jedną osobę o tym imieniu i nazwisku, data śmierci: 1943 r., miejsce zbrodni: os. Poniatowo.

¹⁵¹³ W BOZW istnieje siedem wpisów dotyczących kobiet o tym nazwisku, lecz żadna z nich nie zginęła 29 IV 1943 r.

¹⁵¹⁴ W BOZW odnotowano trzy osoby o tym imieniu i nazwisku, lecz żadna z nich nie została zamordowana w Perczynie.

¹⁵¹⁵ Perczyn, kol., gm. Werba, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁵¹⁶ W BOZW istnieje wpis: Pierzchała Mieczysław; miejsce zbrodni: folw. Lechów (pow. Dubno).

¹⁵¹⁷ W BOZW odnotowano tylko jednego żołnierza o tym nazwisku: Kamiński Jan; „ur. 1924 r., syn Anny, żołnierz WP, kapral, poległ w walce z UPA 2 II 1946 r. w m. Mrzygłód”.

			mordecy: Ukr[aińcy] miejscowi	^a Mysławski L. ^a
1479.		8	Dębina ¹⁵¹⁸ , pow. Dubno, par. Rybcza ¹⁵¹⁹	
			Winniczuk Stefan ¹⁵²⁰ (ur. w 1911 r.) zamordowany i wrzucony do studni przez Ukr[aińców]: Nagaczewskiego Jana z wioski Dębiny	
			Mróz Józef	^a T. Kępa ^a
			Kozak Bolesław	
			Stasiak Aleksander	
			Lasota Franciszek	
			syn Lasota Franciszek	
			Bartuzi Kaźmierz	
			syn Bartuzi Bolesław	
1480.		174	Orzeszyn, gm. i par. Poryck, pow. Włodzimierz	
			Chieronimski Andrzej – lat 53 – brat zeznającego, został złapan-y i zamordowany w czasie ucieczki	
			Chieronimski Narcyz – lat 15 – syn Wawrzyna (brat zeznają-cego) oraz	
			Chieronimska Natalia – lat 3 – zostali zamordowani w czasie napadu na Orzeszyn w dniu 11 VII [1943 r.], w którym zginęły około 174 osoby	
			w napadzie i mordach uczestniczyli [<i>sic!</i>]:	
			Szabowła Andrzej z Gruszowa, Dziega z Gruszowa – znęcał się nad dziećmi, Juchtych z Gruszowa, Dereszuk z Samowoli i Szkaradiuk z Samowoli oraz Aleksander Hetmanczuk z Gruszowa. W bandzie przewodzą przeważnie bolszewicy oficerowie	^a Chiero-nimski Narcyz ^a
			[suma 12 690]	

			z gazety [informacje o zamordowanych:]	
1481.	35	4	Maria ze Słowikowskich Czarnecka ¹⁵²¹ – kierowniczka szkoły w Oszczowie ^b , pow. Hrubieszów – zamordowana w Honiaty-czach ¹⁵²² o godz. 10.00 wieczór, 14 X 1943 r., przeżywszy lat 35	

[s. 132]

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie Olszczowie. Niewątpliwie chodzi o wieś Oszczów, gm. Dołhobyczów, pow. Hrubieszów, woj. lubel-skie.

¹⁵¹⁸ Dębina, fut., gm. Bereźce (lub gm. Wiśniowiec), pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁵¹⁹ Rybcza nie była siedzibą parafii, był nią Katerburg.

¹⁵²⁰ W BOZW istnieje wpis: Winniczuk Stefan; data śmierci: marzec 1943 r. / sierpień 1943 r.; taka sama orientacyjna data śmierci figuruje w bazie także przy pozostałych osobach wymienionych w tym zeznaniu z wyjątkiem Bolesława Bartuziego.

¹⁵²¹ W BOZW istnieje wpis: Czarnecka Maria; „nauczycielka z Honiatycz zamordowana przez upowców w miejscowości Uhrynów 14 X 1944 r. Według innej relacji została zamordowana w miejscowości Honiatyn 14 X 1943 r.”.

¹⁵²² Honiatyczne, folw., wieś, gm. Kotlice, pow. Tomaszów, woj. lubelskie.

	22		Śliwiński Kazimierz ¹⁵²³ – zamordowany w dwudziestej drugiej wiośnie życia, dnia 10 X [1943 r.] w Zawadowie ¹⁵²⁴ koło Lwowa	
	29		dr Czarnowski Łukasz ¹⁵²⁵ – kierownik państwowej stadniny w Czachrowie ¹⁵²⁶ , lat 29 – zamordowany dnia 20 X 1943 r. w Czachrowie, pow. Rohatyn	
	53		Kreiper Kazimierz – asystent leśny – lat 53, zamor[dowany] 6 X 1943 r. w Młodiatynie ¹⁵²⁷ koło Peczeniżyna ¹⁵²⁸ , okrąg Kołomyja	
	[suma 12 694]			

[s. 133]

1483. ^a			Bereźce, pow. Krzemieniec, par. Krzemieniec	
		3	żona zeznającego Kaplikiewicz Stanisława (lat 37)	
			syn [zeznającego] Kaplikiewicz Marian ([lat] 15)	
			syn [zeznającego] Kaplikiewicz Edmund ([lat] 11)	
			zamordowani 21 X 1943 r. – pokłuci i postrzelani przez Ukraińców	Kaplikiewicz ^b
1484.		5	kolonia Lipska	
			spis bandytów ze wsi Smykowa, gm. Boreml, pow. Dubno, którzy palili domy polskie i mordowali Polaków na Wołyniu we wsiach [<i>sic!</i>]: kolonia Lipska, Żabecznik, Smyków, Boremel, Lipa ¹⁵²⁹ , Budki Kołodeskie ^c , Olgin, Sienkiewiczówka:	
			1. Władysław Jerczyński – lat 18	
			2. Profir Pawlenko – [lat] 18	
			3. Antoni Kupka – [lat] 17	
			4. Molitwenik Tolko – [lat] 20	
			5. Hryćko Chomicki – [lat] 20	
			6. Michał Horbaczuk – [lat] 30	
			7. Piotr Horbaczuk – [lat] 16	
			8. Michał Lisar – [lat] 18	
			9. Piotr Serhij – [lat] 20	
			10. Mikołaj Cybulski – [lat] 20	

^a W dokumencie brak poz. 1482.

^b Własnoręczny podpis świadka.

^c W dokumencie Budki Kołodeckie. Niewątpliwie chodzi o kol. Budki Kołodeskie, gm. Czaruków, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁵²³ Por. BOZW; data śmierci: październik 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone.

¹⁵²⁴ Zawadów, folw., wieś, gm. Zawadów, pow. Stryj, woj. stanisławowskie.

¹⁵²⁵ W BOZW figuruje jako Łukasz Czarnocki.

¹⁵²⁶ Czahrów, dwór, wieś, gm. Czahrów, pow. Rohatyn, woj. stanisławowskie.

¹⁵²⁷ Młodiatyn, wieś, gm. Młodiatyn, pow. Kołomyja, woj. stanisławowskie.

¹⁵²⁸ Peczeniżyn, miasto, gm. Peczeniżyn, pow. Kołomyja, woj. stanisławowskie.

¹⁵²⁹ Lipa, wieś, folw., gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

			11. Wasyl Maciuk – syn Dawida – lat 20	
			12. Wasyl Maciuk – [syn] Władysława – [lat] 20	
			13. Aleksander Mazurkiewicz – [lat] 23	
			14. Feodosij Mazurkiewicz – [lat] 19	
			15. Piotr Szustak – [lat] 24	
			16. Hryhor Molitwinik – [lat] 28	
			komendant bandytów ze wsi Aleksandrówka ¹⁵³⁰ , gm. Sienkiewiczówka – Wołoszyn	
		[suma 12 702]		

			pomordowani ze Smykowa i Żabeczніка	
			w dniu 15 V 1943 r.:	
			Konopka Jan ¹⁵³¹ – lat 60	
			żona Konopka Marcinka ¹⁵³² – [lat] 50	
			w dniu 5 VI [1943 r.]	
			Dobrowolski Władysław ¹⁵³³ – lat 13	
			Konopka Franciszek – [lat] 45	
			Zawadka Maria – [lat] 40	
			obrobowany przez Pasiecznika Demko z Honiatyna	^a Michaliszyn Piotr kier[ownik] szkoły kol. Lipskiej ^a
1485.		3	Szymkowce, pow. Krzemieniec, par. Kołodno	
			brat stryjeczny zeznającego Zabłocki Antoni zamord[owany] w czerwcu 1943 r. – palony, uszy od- rznane, mózg leżał wokół studni, 18 dziur miał, był palony w piwnicy	
			sąsiad Pastuch Piotr ¹⁵³⁴ zamordowany na fołw. Rze- niówka – ręce i nogi miał połamane	
			Mikołaj Sytnik zamordowany na ostatku – mordowany przez bandytów Ukraińców: Rohatyński Ściocha – chciał kupić od Sytnika ubranie – ten mu nie chciał sprzedać, więc go zamordowano	[^b]
		[suma 12 705]		

[s. 134]

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

^b *Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.*

¹⁵³⁰ Aleksandrówka, kol., gm. Torczyn, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁵³¹ Por. BOZW; data śmierci: maj 1943 r.

¹⁵³² W BOZW istnieje wpis: Konopka Marcelina; data śmierci: maj 1943 r.

¹⁵³³ Por. poz. 1580.

¹⁵³⁴ Por. poz. 636a.

[s. 135]

1486.		53	Hurby, pow. Zdołbunów, par. Kąty koło Krzemieńca	
			2 VI 1943 r. wymordowani w życie – siekierami, bagnetami, kulami:	
			stryjeczny brat Ostaszewski Jan ¹⁵³⁵	
			żona Ostaszewska Maria ¹⁵³⁶	
			dzieci 3: Ostaszewski Marceł ¹⁵³⁷	
			Ostaszewska Stanisława ¹⁵³⁸	
			Ostaszewski Tadeusz ¹⁵³⁹	
			ojca bratowa Ostaszewska Marcelina ¹⁵⁴⁰	
			Maniakowski Mikołaj ¹⁵⁴¹ – sąsiad	
			Suprowicz Józef ¹⁵⁴²	
			Suprowicz Emilia ¹⁵⁴³	
			Foina Antonina ¹⁵⁴⁴ – matka	
			Foina Józef ¹⁵⁴⁵ (lat 8)	
			Foina Aniela ¹⁵⁴⁶	dzieci
			Foina Jadwiga ¹⁵⁴⁷	
			Foina Jan ¹⁵⁴⁸	
			Stankiewicz Ludwik ¹⁵⁴⁹	
			żona Stankiewicz Aniela ¹⁵⁵⁰	
			syn Stankiewicz Marceł ¹⁵⁵¹	
			Telicka Leontyna ¹⁵⁵²	
			Telicka Danuta ¹⁵⁵³ – córka	
			Telicka Genowefa	
			Filarowski Dionizy ¹⁵⁵⁴	

¹⁵³⁵ Por. BOZW. Por. poz. 1434.

¹⁵³⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1434, 1436.

¹⁵³⁷ W BOZW istnieje wpis: Ostaszewski Marceł. Por. poz. 1434.

¹⁵³⁸ Por. BOZW; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „raniona podczas napadu, zmarła później”. Por. poz. 1434.

¹⁵³⁹ Por. BOZW.

¹⁵⁴⁰ W BOZW istnieje wpis: Ostaszewska Marcelina Helena. Por. poz. 1434.

¹⁵⁴¹ W BOZW istnieje wpis: Maniakowski/Maniakowski/Manikowski Mikołaj.

¹⁵⁴² Por. BOZW. Por. poz. 1312.

¹⁵⁴³ Por. BOZW.

¹⁵⁴⁴ Por. BOZW.

¹⁵⁴⁵ Por. BOZW; wiek: 9 lat.

¹⁵⁴⁶ Por. BOZW; wiek: 7 lat.

¹⁵⁴⁷ Por. BOZW; wiek: 5 lat.

¹⁵⁴⁸ Por. BOZW; wiek: 1 rok.

¹⁵⁴⁹ Por. BOZW.

¹⁵⁵⁰ Por. BOZW.

¹⁵⁵¹ W BOZW istnieje wpis: Stankiewicz Marceł.

¹⁵⁵² W BOZW istnieje wpis: Tylicka/Telicka Leontyna.

¹⁵⁵³ Por. BOZW istnieje wpis: Tylicka/Telicka Danuta; wiek: 6 lat.

¹⁵⁵⁴ Por. BOZW. Por. poz. 1458.

			żona Filarowska ¹⁵⁵⁵	
			córka Filarowska Maria ¹⁵⁵⁶	
			Telicka Honorata ¹⁵⁵⁷	
			Krasicka Michalina ¹⁵⁵⁸	
			Kalinowski Marian ¹⁵⁵⁹	
			Kalinowska Anna ¹⁵⁶⁰	
			Orłowski Władysław (lat 10)	
			Orłowska Katarzyna ¹⁵⁶¹	
			Popławska Petronela ¹⁵⁶²	
		[suma 12 758]		

			Jasiński Franciszek ¹⁵⁶³	
			Krasicki Konstanty ¹⁵⁶⁴	
			Stankiewicz Piotr ¹⁵⁶⁵	
			Stankiewicz Zofia ¹⁵⁶⁶	
			dwoje dzieci Stankiewiczów:	
			Stankiewicz Krystyna ¹⁵⁶⁷	
			Tylicka Jadwiga	
			Rybczyńskich dwoje dzieci ¹⁵⁶⁸	
z Mizocza				
			Stankiewicz Paweł ¹⁵⁶⁹ zamordowany i spalony	
			żona Stankiewicz Jadwiga ¹⁵⁷⁰	
			synowa Stankiewicz Helena ¹⁵⁷¹	
			córka Stankiewicz Teresa	

[s. 136]

¹⁵⁵⁵ W BOZW istnieje wpis: Filarowska Józefa; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „prawdopodobnie żona Dionizego”. Por. poz. 1458.

¹⁵⁵⁶ Por. BOZW. Por. poz. 1458.

¹⁵⁵⁷ W BOZW istnieje wpis: Tylicka Honorata.

¹⁵⁵⁸ Por. BOZW. Por. poz. 1475.

¹⁵⁵⁹ Por. BOZW.

¹⁵⁶⁰ Por. BOZW.

¹⁵⁶¹ Por. BOZW.

¹⁵⁶² W BOZW istnieje wpis: Popławska/Polawska Petronela.

¹⁵⁶³ Por. BOZW. Por. poz. 1475.

¹⁵⁶⁴ Por. BOZW.

¹⁵⁶⁵ Por. BOZW.

¹⁵⁶⁶ W BOZW istnieją dwa wpisy dotyczące kobiet o tym nazwisku: Stankiewicz, brak imienia. Nie ma możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby w BOZW.

¹⁵⁶⁷ Por. BOZW.

¹⁵⁶⁸ W BOZW istnieją następujące wpisy: Rybczyński Mirosław; Rybczyński Władysław; w obu rekordach pojawia się informacja, że byli synami Adama. Por. poz. 1458.

¹⁵⁶⁹ Por. BOZW. Por. poz. 1400.

¹⁵⁷⁰ Por. poz. 1400.

¹⁵⁷¹ Por. poz. 1400.

			Matyrkowski Konstanty ¹⁵⁷²	
			żona Matyrkowska Aniela ¹⁵⁷³	
			syn Matyrkowski Józef	
			Obarewicz Wiktoria ¹⁵⁷⁴	
			córka Obarewicz Danuta	
			Stankiewicz Krystyna – po mężu Wereszczyńska ¹⁵⁷⁵	
			dziecko – dwoje dzieci:	
			Domańska Helena ¹⁵⁷⁶	
			Tylicka Antonina ¹⁵⁷⁷	
				^a Feliks Ostaszewski ^a
1487.		7	Łokacze ¹⁵⁷⁸ , pow. Horochów, par. Łokacze	
			Jagielski Stanisław ¹⁵⁷⁹ zam[ordowany] 29 VI [19]43 r. siekierami	
			Łukaszewicz Władysław ¹⁵⁸⁰	
			Karski ¹⁵⁸¹	
			Maciąg Piotr ¹⁵⁸²	
			zaginieni: Ulanicki Stanisław ¹⁵⁸³	
		[suma 12 765]		

[s. 137]

			Waszczyński Jerzy ¹⁵⁸⁴	
			Marzec Jan – lekarz weterynarii zam[ordowany] w pierwszej połowie czerwca [1943 r.]	[^b] Stanisława

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

^b *Własnoręczny podpis świadka, nazwisko nieczytelne.*

¹⁵⁷² W BOZW istnieje wpis: Materkowski Konstanty Adam.

¹⁵⁷³ W BOZW istnieje wpis: Materkowska Adela/Aldona. Por. poz. 1436.

¹⁵⁷⁴ Por. BOZW. Por. poz. 1399.

¹⁵⁷⁵ Por. BOZW.

¹⁵⁷⁶ Por. poz. 1436.

¹⁵⁷⁷ Por. BOZW.

¹⁵⁷⁸ Łokacze, miasteczko, gm. Chorów, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁵⁷⁹ Por. BOZW; data śmierci: sierpień 1943 r.

¹⁵⁸⁰ Por. BOZW; brak imienia, data śmierci: lipiec 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „został zamordowany razem z Karskim i Maciągiem”.

¹⁵⁸¹ Por. BOZW; brak imienia, data śmierci: lipiec 1943 r. W opisie okoliczności śmierci również pojawia się ta informacja: „został zamordowany razem z Łukaszewiczem i Maciągiem”.

¹⁵⁸² Por. BOZW; brak imienia, data śmierci: lipiec 1943 r. W opisie okoliczności śmierci również pojawia się ta informacja: „został zamordowany razem z Łukaszewiczem i Karskim”.

¹⁵⁸³ W BOZW istnieje wpis: Ulanicki/Hulanicki Stanisław; data śmierci: lipiec 1943 r.

¹⁵⁸⁴ W BOZW istnieje wpis: Waszczyński, brak imienia; data śmierci: sierpień 1943 r., miejsce zbrodni: Łokacze. Por. poz. 1080.

1488.		13	^a Hurby		
			Leszczyński Celestyn ¹⁵⁸⁵ zam[ordowany] 3 VI 1943 r.		
			Stankiewicz Michał ¹⁵⁸⁶	zakłuci nożami	
			Krasicka Rozalia ¹⁵⁸⁷		
			Krasicka Zofia ¹⁵⁸⁸		
			Gliwiński Walery ¹⁵⁸⁹		
			Orłowski Henryk ¹⁵⁹⁰		
			Stankiewicz Mieczysław		
			Krasicki Aleksander ¹⁵⁹¹		
			Krasicka Józefa ¹⁵⁹² – żona Aleksandra		
			Krasicka ¹⁵⁹³ córka		
			Krasicki Kazimierz ¹⁵⁹⁴	zastrzeleni i pochowani w jamie na kartofle	
			Krasicka Józefa ¹⁵⁹⁵ – żona Kazimierza		
			syn Krasicki Henryk		^b Feliks Ostaszewski ^b
1489.		14	Balarka ¹⁵⁹⁶ , pow. Łuck		
			matka zeznającej Grochowska Aniela – uciekała razem z córką, później jej nie znaleziono – był napad na wioskę przez Ukraińców – sąsiadów z Karpilówki ¹⁵⁹⁷ , Majdana [Lipieńskiego] ¹⁵⁹⁸ , Postojna ¹⁵⁹⁹ , Lipna ¹⁶⁰⁰ – mieli karabiny i strzelali		
			męża rodzina:		
			bratowa męża Krasinkiewicz Stanisława ¹⁶⁰¹	zastrzelone	
			córka Krasinkiewicz Irena		
			stryjeczny brat męża Krasinkiewicz Teofil		

^a Od tego miejsca zmiana atramentu na granatowy.

^{b-b} Własnoręczny podpis świadka.

¹⁵⁸⁵ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r. Por. poz. 1434.

¹⁵⁸⁶ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁸⁷ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁸⁸ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁸⁹ W BOZW brak wpisu poświęconego tej osobie. Istnieje natomiast rekord: Śliwiński Walenty/Walery; data śmierci: 15 V 1943 r., miejsce zbrodni: Hurby.

¹⁵⁹⁰ Por. BOZW; data śmierci: maj 1943 r./2 VI 1943 r.

¹⁵⁹¹ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁹² Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁹³ W BOZW istnieje wpis: Krasicka Ewa; w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „córka Aleksandra i Józefa, zamordowana przez Ukraińców podczas napadu na wieś Hurby”, data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁹⁴ Por. BOZW; data śmierci: 2 VI 1943 r.

¹⁵⁹⁵ W BOZW istnieje wpis: Krasicka, brak imienia; data śmierci: 2 VI 1943 r., w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „zamordowana przez Ukraińców wraz z mężem Kazimierzem i najmłodszym dzieckiem”.

¹⁵⁹⁶ Balarka, kol., gm. Silno, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁵⁹⁷ Karpilówka, wieś, gm. Silno, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁵⁹⁸ Majdan Lipieński, wieś, gm. Silno, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁵⁹⁹ Postojno, wieś, gm. Derażne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁶⁰⁰ Lipno, wieś, gm. Silno, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁶⁰¹ W BOZW istnieje wpis: Krasinkiewicz Stanisława; data śmierci: 4/5 VII 1943 r.

			żona Krasinkiewicz Elżbieta	
		[suma 12 792]		

[s. 138]

			dzieci Teofila: Krasinkiewicz Roman	
			córka Krasinkiewicz Aniela	
			sierota Chorążyczewska Kazimiera	
			stryjeczny brat Krasinkiewicz Zygmunt ¹⁶⁰²	
			Krasinkiewicz Apolinary	
			żona Krasinkiewicz	
			córka Krasinkiewicz Władysława	
			córka Krasinkiewicz Stanisława ¹⁶⁰³	
			dziecko i mąż Stanisławy	
			zamordowani 9 V 1943 r. – postrzelani i okropnie mordowani: dzieci – głowy porozbijane, starsi mieli piersi okłute przez Ukraińców	^a Grochowska G. ^a ^a Krasinkiewicz A ^a
			z gazety [informacje o zamordowanych:]	
1490.			Janina z Mroczków Sołtowska ¹⁶⁰⁴ (lat 38) – żona sekretarza sądu w Boryni	
			syn Mieczysław Sołtowski ¹⁶⁰⁵ (lat 11) zamordowani dnia 28 IX 1943 r. o godz. 23.00	
			Zbigniew Olesiewicz ¹⁶⁰⁶ zamord[owany] 17 X [19]43 r.	
			Mieczysław Bączalski	
			Jan Burkner śp. dr medycyny zamordowany 26 X 1943 r. w Krasnem koło Lwowa	
1491.		25	Marianówka ¹⁶⁰⁷ , pow. ^b Równe, par. ^b Ostrog	
			siostra zeznałego Władysława Harasimowicz zamord[owana] 17 VIII [19]43 r. – 40 ran nożem, piersi poodrzynane	
			stryj Harasimowicz Jan	
		[suma 12 817]		

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka czarnym atramentem.*

^{b-b} *Napisano nad Ostrog.*

¹⁶⁰² W BOZW istnieje wpis: Krasinkiewicz/Kraśnikiewicz Zygmunt; data śmierci: lipiec 1943 r., w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „lat 16, w lipcu 1943 r. zamordowany przez upowców, prawdopodobnie syn Kraśnikiewiczów (zamordowanych w maju 1943 r.)”.

¹⁶⁰³ Por. poz. 1489.

¹⁶⁰⁴ Por. poz. 1423.

¹⁶⁰⁵ Por. poz. 1423.

¹⁶⁰⁶ Por. BOZW; miejsce zbrodni: Lwów. Por. poz. 1474.

¹⁶⁰⁷ Marianówka (Marjanówka), wieś, pow. Równe, woj. wołyńskie. Na terenie pow. Równe znajdowały się trzy miejscowości o tej nazwie w gminach: Aleksandria, Hoszcza, Tuczyn. Na terenie par. Ostrog nie było przed 1939 r. miejscowości o tej nazwie.

			żona Harasimowicz Helena i pięcioro dzieci:	
			[Harasimowicz] Edward	
			[Harasimowicz] Kazimierz	
			[Harasimowicz] Czesława	
			[Harasimowicz] Antonina	
			[Harasimowicz] Feliks	
			zamord[owani] 17 VIII [19]43 r. – spaleni	
			drugi stryj: Harasimowicz Antoni	
			żona [Harasimowicz] Maria	
			dzieci czworo: spaleni w Milatynie	
Marionówka				
			Waśkowski Leonard	mordowani siekierami przez miejscowych Ukraińców
			żona Waśkowska	
			troje dzieci: Waśkowski Leopold	
			syn Waśkowski Henryk	
			Markiewicz Edward	
			dziecko	
			jeżeli w ukraińskiej wiosce wystawia krzyż – pośrodku – jest on znakiem, że wszyscy zgadzają się na wymordowanie Polaków – rano rozpoczyna się rzeź [<i>sic!</i>]	[^a]
^b 1492.		1	maj[ątek] Borsuki ¹⁶⁰⁸ , pow. Krzemieniec, par. Łanowce ¹⁶⁰⁹	
			Kazimirski Józef z żoną zamordowani 3 VIII [19]43 r. – zastrzeleni w mieszkaniu przez bandę ukraińską	[^a]
			[suma 12 818]	

[s. 139]

			z gazety [informacje o zamordowanych:]	
1493.		9	ks. Wierzbowski Antoni ¹⁶¹⁰ – proboszcz par. w Byble ¹⁶¹¹ , pow. Rohatyn – zamordowany dnia 12 X 1943 r.	
			Wróbel Stanisław ¹⁶¹² – nauczyciel polskiej szkoły w Byble , pow. Rohatyn – zamordowany 12 X [19]43 r.	

[s. 140]

^a Własnoręczny, nieczytelny podpis świadka.

^b Od tego miejsca zmiana atramentu na niebieski.

¹⁶⁰⁸ Borsuki, wieś, gm. Łanowce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁶⁰⁹ Łanowce, miasteczko, gm. Łanowce, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁶¹⁰ Ks. Antoni Wierzbowski (1905–1943), duchowny rzymskokat., święcenia kapłańskie przyjął w 1931 r., następnie pracował jako katecheta w Łopatyniu (1932–1933); był rezydentem w Maksymówce (1932–1933), kapłanem klasztoru niepokalanek w Niżniowie (1933–1935), wikariuszem par. Baworów (1935–1936), administratorem par. Zazdrość (1936–1938) i Bybło (1938–1943); został zamordowany przez nacjonalistów ukraińskich prawdopodobnie 12 X 1943 r. (J. Marecki, *Misterium...*, s. 760–768).

¹⁶¹¹ Bybło, dwór, wieś, gm. Bybło, pow. Rohatyn, woj. stanisławowskie.

¹⁶¹² W BOZW istnieją dwa wpisy zawierające to samo imię i nazwisko, prawdopodobnie chodzi o tę samą osobę: Wróbel Stanisław, „nauczyciel w Byble; uprowadzony wraz z ks. Antonim Wierzbowskim”; Wróbel Stanisław,

			Piasecki [a] Kazimierz – inżynier leśnik – zamordowany 20 X 1943 r. w Stratynie , pow. Rohatyn	
			Szczerkowski Edward Bohdan ¹⁶¹³ – zamordowany 22 X [19]43 r.	
	28		Kraśnicki Kazimierz ¹⁶¹⁴ – lat 28 – zarządca liegenschaftu ¹⁶¹⁵ w Gusztynie ¹⁶¹⁶ , pow. Borszczów, ur. w Bileczu Złotym – zamordowany 24 X 1943 r. w Cyganach ¹⁶¹⁷	
	38		mgr Abrahamik Edmund ¹⁶¹⁸ – profesor trzeciego gimnazjum w Tarnopolu – zamordowany 19 X 1943 r., przeżywszy lat 38 w Rypianie , pow. [b] Turka	
	30		Urbański Jan ¹⁶¹⁹ – lat 30 – mistrz stelmarski	
	21		żona ze Selwarowskich Urbańska Zofia – lat 21	
	18 mies[ięcy]		córka Urbańska Czesława – 18 miesięcy zamordowani 26 IX [1943 r.] w Jablonowie koło Kołomyi	
	[suma 12 827]			

[s. 141]

c1494.		1	Rybiński Stanisław ¹⁶²⁰ zamordowany w Hnilczu , pow. Podhajce w środę w nocy 15 X 1943 r.	
d1495.			Kamienne ¹⁶²¹ , pow. Sarny, par. Sarny	
		4	3 II 1943 r. zamordowani:	
			nauczyciel Jan Osuch	
			żona Ludwika z domu Szyperska	
			dzieci: Janusz Osuch	
			Andrzej Osuch	
1496. ^e		4	15 XI [19]43 r. Mizocz, pow. Zdobunów, zamordowani 27 XII [19]43 r. [...]f:	

„lat 31, nauczyciel, uciekinier z Polski centralnej. Urowadzony wraz z ks. Antonim Wierzbowskim”, data śmierci: październik 1943 r. / 13 XI 1943 r.

^a W dokumencie przekreślone słowo Stratyński.

^b W dokumencie przekreślone litery Rypio.

^c Od tego miejsca zmiana atramentu na czarny.

^d Od tego miejsca zmiana atramentu na niebieski.

^e W dokumencie przekreślona liczba 1496. Od tego miejsca zmiana atramentu na granatowy oraz zmiana charakteru pisma.

^f W dokumencie powtórzone słowo zamordowani.

¹⁶¹³ W BOZW istnieje wpis: Szczerkowski Edward Bogdan; miejsce zbrodni: Lwów.

¹⁶¹⁴ Por. BOZW; data śmierci: lipiec 1943 r. / sierpień 1943 r.

¹⁶¹⁵ Niem. posiadłość rolna.

¹⁶¹⁶ Gusztyn, dwór, wieś, gm. Gusztyn, pow. Borszczów, woj. tarnopolskie.

¹⁶¹⁷ Cygany, wieś, gm. Gusztyn, pow. Borszczów, woj. tarnopolskie.

¹⁶¹⁸ W BOZW istnieje wpis: Abrahamik/Abrachamik Edmund; w opisie okoliczności śmierci odnotowano: „lat 38, nauczyciel gimnazjalny w Tarnopolu, zięć unickiego proboszcza w m. Rypiany. Zamordowany przez bojówkę UPA w nocy z 19 na 20 X 1943 r.”.

¹⁶¹⁹ W BOZW istnieje wpis: Urbański (rodzina); data śmierci: 26/27 IX 1943 r.

¹⁶²⁰ Por. poz. 1474.

¹⁶²¹ Kamienne, wieś, gm. Klesów, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

			Rolińska Regina ur. 1930 r. – córka Rabińskiego Władysława i syn Mieczysław ur. 1943 r. i ojciec Wespazjan – lat 65, brat Antoni ur. 1921 r.	
			Rolińska Regina – zastrzelona 2 strzałami z karabinu. Mieczysław dostał 6 noży i wyłamali lewą rękę, Marian spalony, Antoni zastrzelony	^a W. Roliński ^a
1497.		1	pomordowani – Mizocz, pow. Zdołbunów	
			dnia 27 XII [19]43 r. Polak Eugeniusz ur[odzony] 1903 r. – rolnik – zastrzelony	^a Maria Polak ^a
	[suma 12 837]			

[poz.] **1498**

[s. 142]

Haliczany¹⁶²², gm. Brany, pow. Horochów, par. Nowe Gniezno

Zielińska Anna z d. Kasierocka – zabita i spalona 16 VII 1943 r. Razem z nią zginęli Janda Stanisława, Krzysińska Helena, Chadała Hanka razem z dziećmi – cały mord miał miejsce w jej mieszkaniu. Żona zeznającego poszła po wiśnie i tam, w mieszkaniu sąsiadki, [ją] zamordowano. Razem zginęło **11** osób.

^aŻuchowski Kazimierz^a

[poz.] **1499**

Pow.^b Włodzimierz, wieś Kociór, par. Swojczów¹⁶²³ – 15 osób.

Sobolewski Mikołaj¹⁶²⁴ [at] 50 zamordowany, spalony 20 VII 194[3 r].

[poz.] **1500**

[Pow.] Włodzimierz, wieś Swojczów

Maria Karaundowa¹⁶²⁵ i córka Irena¹⁶²⁶, lat 42, i córka – lat 17 – wywleczone z domu i zamordowane.

[poz.] **1501**

Krzemieniec

Stański Stanisław lat 45 odrąbana głowa i gwoździe w głowie, w ogóle cały porąbany.

^aM. Tkaczyńska^a

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b Dopisano na marginesie.

¹⁶²² Haliczany, majątek, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁶²³ Swojczów, wieś, gm. Werba, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁶²⁴ Por. BOZW; data śmierci: lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: Kociór/Kociór.

¹⁶²⁵ W BOZW odnotowano: Karaudowa/Karandowa Maria; wiek: 50 lat, data śmierci: 31 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Swojczów.

¹⁶²⁶ W BOZW odnotowano: Karaudowa/Karandowa Irena; wiek: 18–19 lat, data śmierci: 31 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: Swojczów.

[poz.] 1502

15 VIII [1943 r.] Grudy¹⁶²⁷, pow. Kostopol

Żygadło Feliks¹⁶²⁸ – lat 50 – zamordowany; 2 osoby przez Ukraińców; Żygadło Mieczysław lat 15 zamordowany; pochowani na podwórku – 2.

^aM. Krall^a

[poz.] 1503

11 VII [1943 r.] Orzeszyn gm. Poryck

Bidziński Roman lat 9 zaginiony, zgłasza matka Bidzińska Maria^b.

^cMaria Bidzińska^c

[poz.] 1504

Wieś Maksymówka¹⁶²⁹ pow. Tarnopol

Napad Ukr[aińców] na wieś z początkiem grudnia [1943 r.]. Zamordowana Dobrzańska Aniela, lat 35 (zagroda nr 29), Karyniak Józef, Sypala Janina 45 lat, Lewicka Stanisława około 30 lat.

Kozioł Stanisława 10 lat, Kozak Maria 16 lat, Kiebała Irena 17 lat.

Zeznaje Dobrzańska Janina lat 15, córka Anieli.

^aDobrzańska Janina^a

[s. 143] **2 os[oby]** [poz.] 1505

Wieś Chiniówka, pow. Zdołbunów

Napad na wieś, spalili szkołę i wszystkie polskie szkoły, zrobili to Ukr[aińcy] w czerwcu przed Zielonymi Świątami na tydzień, zamordowali Jerzy Adaszyński¹⁶³⁰ zamordowany w Spasowskim Lesie – lat 20. Zamordowali Jerzego w życie.

Zeznaje matka Adaszyńska Michalina, dnia 17 XII 1943 r.

+^d Pisać nie umie

[poz.] 1506

Poryck, pow. Włodzimierz – 5 osób.

Matka Matusiakowa ^ez Waleckich^e Halina¹⁶³¹ 4 [?] 4 lat[a] zginęła 11 VII 1943 r. w Porycku w kościele. Ojciec zeznającego, Matusiak Józef¹⁶³² lat 46, zginął w domu w sobotę

^{a-a} Własnoręczny podpis świadka.

^b W dokumencie Marja.

^{c-c} Własnoręczny podpis świadka czerwonym atramentem.

^d Własnoręczny znak świadka.

^{e-e} Nadpisano nad Halina.

^f W dokumencie przekreślona cyfra 6.

¹⁶²⁷ Grudy, wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁶²⁸ Por. BOZW; data śmierci: 26 V 1943 r., miejsce zbrodni: Grudy. Por. poz. 1571.

¹⁶²⁹ Maksymówka, wieś, gm. Zarudzie, pow. Zbaraż, woj. tarnopolskie.

¹⁶³⁰ Por. BOZW; wiek: 16 lat, data śmierci: 3 VI 1943 r./5 VI 1943 r. Por. poz. 1460.

¹⁶³¹ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Matusiak Michalina. Por. poz. 751.

¹⁶³² Por. BOZW; wiek: 40 lat. Por. poz. 751.

w tydzień później. Bracia zeznałego: Tadeusz¹⁶³³ lat 12, Roman¹⁶³⁴ lat 8, siostra Maria¹⁶³⁵ 6 lat. Zginęli razem z ojcem.

Zeznaję Matusiak Jerzy, syn i brat pomordowanych.

^aMatusiak Jerzy^a

[poz.] 1507

Przesławicze, gm. Poryck, pow. Włodzimierz

Jaskuła Jan¹⁶³⁶ – lat około 50 i jego dwie córki na folwarku zarąbani siekierą.

[poz.] 1508 Jaskuła Władysław¹⁶³⁷, ciężko ranny – wyleczył się w szpitalu we Włodzimierzu – obecnie poległ. Zginęła jego żona Maria¹⁶³⁸ 30 lat i czworo dzieci we wsi Biskupicze¹⁶³⁹ – par. Łokacze pow. Włodzim[ierz].

[poz.] 1509 **Poryck**^b

Bławat [c] Kazimierz¹⁶⁴⁰ i podobno dwie dziewczynki i jego ojciec – ranny ciężko w kościele – spalony w domu.

20 osób. Najmanowa – matka Stanisława w kościele.

Walaszkowa – w kościele.

Swiszókiewiczowa – w kościele.

+++^d Zeznaje Kar^e Zofia

[poz.] 1510

[s. 144]

Wygranka ⁸⁵ numerów – 4 rodzin[y] ukraiń[skie]^f, par. Zabłoćce – pow. Włodzimierz
Milczarek Andrzej¹⁶⁴¹ lat 60, zamordowany na podwór[zu] swego domu, po śmierci
związano łańcuchem. Żona Milczarek Maria z Ciesielskich lat 50 – razem z mężem na

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

^b *Dopisano na marginesie.*

^c *W dokumencie skreślone litery Jó.*

^d *Własnoręczny znak świadka.*

^e *Nazwisko częściowo nieczytelne.*

^{f-f} *Nadpisano nad par. Zabłoćce – pow. Włodzimierz.*

¹⁶³³ Por. BOZW; wiek: 6 lat. Por. poz. 751.

¹⁶³⁴ Por. BOZW. Por. poz. 751.

¹⁶³⁵ Por. BOZW; wiek: 10 lat. Por. poz. 751.

¹⁶³⁶ Brak w BOZW, gdzie odnotowano: Zbrodnia w m. Przesławicze/Przesławice/Peresławicze, wieś i majątek w dniu 11 VII 1943 r. lub w dniach następnych.

¹⁶³⁷ Por. BOZW, gdzie figuruje zapis: Jaskółta (rodzina), data śmierci: 11 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Biskupicze Ruskie (Górne). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Żona Władysława. Zamordowana z nieustaloną liczbą dzieci (wg różnych źródeł od trzech do pięciu) przez bojówkę UPA Stepana Stolaruka w czasie napadu na majątek Biskupicze Ruskie (Górne) w dn. 11 VII 1943 r. Mąż Władysław ciężko ranny w głowę przeżył”.

¹⁶³⁸ Por. informacje odnoszące się do Jaskuły Władysława – poz. 1508.

¹⁶³⁹ Biskupicze (Biskupicze Górne), wieś, gm. Mikulicze, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁶⁴⁰ Por. BOZW, data śmierci: 11 VII 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „11 VII 1943 r. wybrał się furmanką ze swoim ojcem Józefem i czwórką dzieci do kościoła do Porycka na mszę św. o godz. 11.00 [...]. Podczas mszy św. kościół został otoczony przez bandę banderowską, która otworzyła ogień do wiernych. Kazimierz Bławat, klęcząc przy konfesjonale, został trafiony kulą w policzek, przechodząc pod okiem i zginął na miejscu”. Córki Kazimierza Bławata nosiły imiona Genowefa oraz Waleria (por. BOZW).

¹⁶⁴¹ Por. poz. 214.

podwórku – zastrzelona. Obok zginęli Bednarek Ludwik¹⁶⁴² lat 65, żona jego Bednarek Rozalia¹⁶⁴³ z Galczarków i 2 córki: Adela¹⁶⁴⁴ lat 20 i Józefa¹⁶⁴⁵ lat 18 w mieszkaniu – dużo krwi.

Bednarek Józef¹⁶⁴⁶ a^asyn Feliksa^a – lat 38 – zginął w mieszkaniu i jego żona Stefania¹⁶⁴⁷ b^b[z] Błaszczyków^b lat 30.

[^c] Błaszczyk Łukasz¹⁶⁴⁸ 55 lat – w domu na podwórzu.

Żona, Błaszczykowa Wiktoria¹⁶⁴⁹ 50 lat – [w domu na podwórzu].

Błaszczyk Antoni¹⁶⁵⁰ lat 23 i Błaszczyk Franciszek¹⁶⁵¹ 21 r. zginęli obydwa w polu, razem.

Milczarek Czesław¹⁶⁵² 35 szwagier ich.

Szarafińska Anastazja¹⁶⁵³ lat około 40.

Kaniecki Andrzej¹⁶⁵⁴ lat 65 w mieszkaniu, żona Józefa¹⁶⁵⁵ lat 50 u siebie w mieszkaniu.

Córka Szydłowska Helena¹⁶⁵⁶ 30 z dziećmi: Marysia i Janeczek.

Bogusławski Michał¹⁶⁵⁷ lat 65 i żona jego lat 50, i córka Helena 22 w mieszkaniu.

Jaruga Tomasz¹⁶⁵⁸ koło 60 lat, żona jego Antonina i córka Janina 19 lat.

Jankowska Stefania¹⁶⁵⁹ lat 25 – 3 dzieci: Karolina, Helena, Zbysiu.

Jarosz Aniela¹⁶⁶⁰ [lat] 23.

Brzozowski Adam¹⁶⁶¹ lat 60 – u siebie w mieszkaniu.

Milczarkowa Małgorzata¹⁶⁶² – lat 60.

Milczarkowa – lat 80.

---

^{a-a} *Nadpisano nad lat 38.*

^{b-b} *Nadpisano nad lat 30, poprzedzone skreśleniem wyrazów z Łuków.*

^c *W dokumencie skreślone litery Łuka.*

¹⁶⁴² Por. poz. 523.

¹⁶⁴³ Por. poz. 523.

¹⁶⁴⁴ Por. poz. 523.

¹⁶⁴⁵ Por. poz. 523.

¹⁶⁴⁶ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 213, 515.

¹⁶⁴⁷ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 213, 515.

¹⁶⁴⁸ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 516, 693.

¹⁶⁴⁹ Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r. Por. poz. 516.

¹⁶⁵⁰ W BOZW odnotowano: Błaszczyk Antoni, lecz urodzony w 1911 r., a więc mający 32 lata (data śmierci: 11 VII 1943 r.).

¹⁶⁵¹ Wg BOZW Błaszczyk Franciszek urodził się w 1916 r., czyli w momencie śmierci miał 27 lat (data śmierci: 11 VII 1943 r.).

¹⁶⁵² Por. BOZW; data śmierci: 11 VII 1943 r.

¹⁶⁵³ Por. poz. 519.

¹⁶⁵⁴ Por. poz. 205, 512, 689.

¹⁶⁵⁵ Por. poz. 205, 512, 689.

¹⁶⁵⁶ Por. poz. 208, 512, 513, 689.

¹⁶⁵⁷ Por. poz. 209, 514, 690.

¹⁶⁵⁸ W BOZW figuruje Jaruga Tomasz, lecz jego żoną była Józefa, a synem Mieczysław. Por. poz. 203, 511, 695.

¹⁶⁵⁹ W BOZW odnotowano: Jankowska, brak imienia (z rodziną). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Zamordowana z dwójką dzieci w czasie napadu ukraińskich chłopów i upowców na kolonię Wygranka/Wygranki w dn. 11 VII 1943 r.”. Trudno stwierdzić, czy chodzi o tę samą osobę. Por. poz. 200, 510.

¹⁶⁶⁰ W BOZW występuje kobieta o tym samym nazwisku i imieniu, lecz miejscem zbrodni był Gurów. Por. poz. 201.

¹⁶⁶¹ Por. BOZW, wg której urodził się 20 XII 1894 r., a więc śmierć poniósł w wieku 49 lat (data śmierci: 11 VII 1943 r.).

¹⁶⁶² Por. BOZW, gdzie figuruje Milczarek Małgorzata, ur. 1878 r.

Skibicki Jan¹⁶⁶³ – lat 60, żona ^aAnna^a córka Władysława – [lat] 23, syn Józef – lat 19, Kazimierz¹⁶⁶⁴ – 6 lat, wnuczka Danusia – [lat] 4^b.

Koprowski Józef¹⁶⁶⁵ – [lat] 60, żona Hanka¹⁶⁶⁶,
Surowiec Stach¹⁶⁶⁷ – lat 28, żona Helena¹⁶⁶⁸ – 32, 3 dzieci Aniela¹⁶⁶⁹ – lat 2, Aniela¹⁶⁷⁰ [c] – 13 lat, i jedno¹⁶⁷¹ nienarodzone. [s. 145]

Mordy 11 VII 1943 r.

Mordowali [*sic!*]: Fedync Mikołaj z Witoldowa¹⁶⁷², Hruboczewski [z Witoldowa], Żuk Iwan z Wygranki, Kowalik Mikołaj z Gurowa – wskazywał domów dużo z milicji ukrai[ńskiej], którzy potem uciekli w lasy i byli czynnymi członkami band.

[poz.] 1511

Franopol¹⁶⁷³ *vel* Stasin¹⁶⁷⁴, par. *loco*¹⁶⁷⁵, pow. Włodzimierz

Mysiak Zofia z d. Mamos i 2 dzieci Krystyna 3 l[ata] i synek 2 miesiące zamord[owany] na drodze dn[ia] 11 VII 1943 r. o godz. 9.00 rano.

[poz.] 1512

Płoński Michał lat 35 – zabrali go po żniwach z domu, żona Ukrainka – wieś Beheta¹⁶⁷⁶, pow. Włodzimierz.

[poz.] 1513

Żdżary – pow. Włodzimierz

Brzezicki Leon¹⁶⁷⁷ – lat 39 – do lasu zabrany, przywiązany do drzewa i żywcem darto z niego pasy.

Paliński Józef¹⁶⁷⁸ lat 60 – podobną śmiercią zginął.

---

^{a-a} *Nadpisano nad córką.*

^b *Poprawiono z 3 na 4.*

^c *W dokumencie przekreślone słowo służąca.*

¹⁶⁶³ Por. BOZW. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Zamordowany z żoną Władysławą i czwórką lub piątką dzieci o imionach: Jan, Tomasz, Adela, Józefa i N.N.”. Por. poz. 688.

¹⁶⁶⁴ W BOZW odnotowane jako niezidentyfikowane dziecko Jana Skibickiego (oznaczone N.N.).

¹⁶⁶⁵ Brak w BOZW, gdzie figuruje zapis: Koper/Koprowski (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Dwie osoby z rodziny zamordowane w czasie napadu ukraińskich chłopów i upowców”. Por. poz. 691.

¹⁶⁶⁶ Por. poz. 691.

¹⁶⁶⁷ Por. poz. 211.

¹⁶⁶⁸ Por. poz. 211.

¹⁶⁶⁹ Por. poz. 211.

¹⁶⁷⁰ Por. poz. 211.

¹⁶⁷¹ Por. poz. 211.

¹⁶⁷² Witoldów, os., wieś Romanówka, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁶⁷³ Franopol, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁶⁷⁴ Stasin, kol., gm. Grzybowica, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁶⁷⁵ *Łac.* w miejscu.

¹⁶⁷⁶ Beheta (Beata), kol., gm. Mikulicze, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁶⁷⁷ Por. BOZW, wg której inne są okoliczności śmierci: „Skatowany kolbami karabinów poniósł śmierć na miejscu”. Por. poz. 39.

¹⁶⁷⁸ Brak w BOZW. Aczkolwiek widnieją wpisy: Zbrodnia w m. Żdżary Wielkie (Żdżary Duże) w dniu 11 VII 1943 r. – z nieustaloną liczbą ofiar, a także: Zbrodnia w m. Żdżary Wielkie (Żdżary Duże) w dniu 17 IX 1943 r. (tutaj podano liczbę ofiar: 58 osób). W obu przypadkach brak nazwisk ofiar.

Drozd Józef¹⁶⁷⁹ [plus] pięcioro dzieci
 Drozd Wiktoria¹⁶⁸⁰ – matka
 Janeczko – 7 osób.

^aBalbina Bednarek^a

[poz.] 1514

Mołotków¹⁶⁸¹ – par. Białozórka – pow. Krzemieniec

Stebelski Kazimierz¹⁶⁸² – lat 70, zginął przed domem 23 IV 1943 r.

Stebelska Franciszka – [lat] 36.

[Stebelska] Maria – [lat] 18 – córki zamordowane w czasie ucieczki w Białozórce 2 VIII 1943 r.

Szymańska z Nowakowskich Honorata lat 65 w czasie ucieczki w Białozórce 2 VIII 1943 r.

[s. 146] Szczurowski Marian¹⁶⁸³ – lat 48, z synem Narcyzem – lat 22 – 29 IV 1943 r.

Żona, Szczurowska Wiktoria z synkami Janem lat 8 i Stanisławem – lat 6.

Stebelski Władysław i Ludwika w Mołotkowie 29 IV 1943 r.

Modzelewska Jadwiga		lat 50	29 IV 1943 r.
[Modzelewska] Helena		[lat] 22	[29 IV 1943 r.]
[Modzelewska] Filipina		[lat] 16	[29 IV 1943 r.]
Lewandowska Maria		[lat] 38	[29 IV 1943 r.]
Popławski Feliks		[lat] 29	[29 IV 1943 r.]
Kulczycki Dionizy		[lat] 56	[29 IV 1943 r.]
Zdaniewicz Paweł ¹⁶⁸⁴		[lat] 50	[29 IV 1943 r.]
[Zdaniewicz] Maria ¹⁶⁸⁵	córka	[lat] 18	[29 IV 1943 r.]
Romaszewski Jan		[lat] 36	[29 IV 1943 r.]
[Romaszewski] Mikołaj		[lat] 53	[29 IV 1943 r.]
[Romaszewski] Jan	syn	[lat] 16	[29 IV 1943 r.]
Krułowicz ?		[lat] 65	[29 IV 1943 r.]
Szymański Henryk	syn Szymańskiej	[lat] 35	[29 IV 1943 r.]
Dąbrowska – nieznana		lat 65	[29 IV 1943 r.]

^{a-a} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹⁶⁷⁹ Por. poz. 44.

¹⁶⁸⁰ Por. poz. 44.

¹⁶⁸¹ Mołotków, wieś, gm. Białozórka, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁶⁸² Brak w BOZW. Aczkolwiek widnieje tam wpis: Zbrodnia w m. Mołotków w kwietniu/lipcu 1943 r. W okolicznościach śmierci znajduje się zapis: „Niemcy wraz z policją ukraińską wymordowali mieszkańców wsi Mołotków, ok. 25 polskich rodzin, jakoby w odwecie za zamordowanie ukraińskiej rodziny Maniuków. Wieś została spalona”. Por. poz. 1232.

¹⁶⁸³ Brak w BOZW; na temat tej rodziny por. poz. 1514.

¹⁶⁸⁴ W BOZW znajduje się rekord: Romaszewski/Zdaniewicz (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „11 osób z rodzin Romaszewskich i Zdaniewiczów wymordowane przez UPA podczas ataku na wieś Mołotków 30 VII 1943 r.”.

¹⁶⁸⁵ Por. poz. 1428, 1611.

Olesia	córka	[lat] 40	[29 IV 1943 r.]
Tendaj Wiktoria		[lat] 38	[29 IV 1943 r.]
	córka	[lat] 12	[29 IV 1943 r.]
Romaszewski Bronisław			[29 IV 1943 r.]
[Romaszewska] Anna			[29 IV 1943 r.]
[Romaszewski] Karol	syn		[29 IV 1943 r.]
Popławska Maria			w futorze 2 VIII 1943 r.
Zdaniewicz Jan	zięć		w futorze 2 VIII 1943 r.
[Zdaniewicz] Rozalia	córka		w futorze 2 VIII 1943 r.
[Zdaniewicz] Antonina	[córka]		w futorze 2 VIII 1943 r.
[Zdaniewicz] Tadeusz	[syn]		
i jeszcze jedno dziecko			
Dzieci Romaszewskich (cd.)			
Irena	razem z rodzinami		
Janina			

Leniecki Narcyz			
[Leniecki] Stanisław	syn		

[s. 147]

Mordercy:

Miłka Skakun – z Mołotkowa

Ostapczuk Iwan [z Mołotkowa]

Imiński Juchym [z Mołotkowa]

Palczastyj Iwan [z Mołotkowa]

Cerkowniuk Jurko [z Mołotkowa]

Ruchniak Olejan [z Mołotkowa]

Gonta (pseud[onim] ?) początkowo należał do milicji ukr[aińskiej], a potem uciekł z milicji, wszedł do bandy.

Wieś o przewadze Ukraińców; na 370 numerów tylko 40 numerów Polaków.

Do Niemiec jednak wysłano 20 Polaków, a tylko 10 Ukraińców. Uciekano na Zbaraż, Tarnopol.

Zeznaje Stebelska Marcelina, córka i siostra pomordowanych
2 I 1944 r. +++^a

[poz.] 1515

Kołodenska¹⁶⁸⁶, par. Tajkury, pow. Równe

^a Własnoręczny znak świadka.

¹⁶⁸⁶ Kołodenska, wieś, gm. Równe, pow. Równe, woj. wołyńskie.

Mordy miały miejsce w lipcu i sierpniu [1943 r.]. Zamordowano Klewanieców¹⁶⁸⁷ rodzina – 5 osób (zięć, córka, pasierb i ojczym), każda w inny sposób – zięć został spalony w mieszkaniu w Tajkurach, syn Edward (20 lat) przykręcone ręce, nogi połamane – zginął w Kołodence, oczy wyjęte, pochowany w Żytyniu. Córka Hanka – wrzucona z mężem Ukraińcem w doły z wapnem – ^atam zakopano, gdzie znaleziono^a, tam ją znalazł ojciec po kilku dniach – Kołodenska – Pasierb Kazimierczak i ojczym – ^b99 lat^b – razem – zginęli od kul – pochowani w Równem. Bolesław Musiał¹⁶⁸⁸ (30 lat) rolnik nar[odowości] Czech [sic!] – [wyznanie] rzymskokat., zginął w inny sposób razem z Edwardem Klewańcem.

[s. 148] Flaszynska Antonina lat 36 z matką lat 68 – w studni poćwiartowane obie – znalezione dopiero po 2 tygodniach. Szuster – Czech [sic!] [wyznanie] rzymskokat. z żoną zaginęli – zwłok nie odnaleziono. Szczyglewski Jan lat 28 – rolnik – zastrzelony i spalony z matką – staruszką – lat około 80. Bryl¹⁶⁸⁹ – staruszek lat 98 – wracał z kościoła po komunii św. – zamordowany i spalony – znaleziono jego popioły.

[poz.] 1516

Żytyń, par. Żytyń – pow. Równie

Miechiński Stanisław – lat 30.

Felinek Stanisław [lat 30] – widziano ciało w zbożu, ale później ciała nie znaleziono. Gemza

Ignacy – z matka staruszką – odnaleziono w rowie – ciała poćwiartowane.

Kałuża Władysław¹⁶⁹⁰ – lat 20 – znaleziono w dołach zamordowany.

[poz.] 1517

Małyńsk – par. Kazimierka¹⁶⁹¹

Zajęcki Wacław¹⁶⁹² z kimś drugim – nazwisko nieznane, na 3 części przetrzymany piłą – pochowani w Kazimierce.

Zeznaje naoczny świadek – ^dBogajczyk Maria^d

^{a-a} *Nadpisano nad z wapnem, tam ją.*

^{b-b} *Nadpisano nad ojczym.*

^c *Nadpisano nad z.*

^{d-d} *Własnoręczny podpis świadka.*

¹⁶⁸⁷ W BOZW występuje tylko rekord: Klewaniec Edmund; data śmierci: 16 VII 1943 r.; ur. w 1923 r., a więc śmierć poniósł w wieku 20 lat (dane zgodne).

¹⁶⁸⁸ W BOZW odnotowano: Musil Boleslav, data śmierci: 16 VI 1943 r.; ur. w 1903 r., a więc śmierć poniósł w wieku 40 lat.

¹⁶⁸⁹ W BOZW odnotowano: Bryl Andrzej, data śmierci: 29 VI 1943 r.; ur. 5 XI 1853 r., a więc śmierć poniósł w wieku 90 lat.

¹⁶⁹⁰ W BOZW figuruje jako: Kałuża Jerzy, data śmierci: 19 XI 1943 r., miejsce zbrodni: Żytyń Cukrownia, os. fabryczna; ur. 20 IV 1922 r.

¹⁶⁹¹ Kazimierka, wieś, gm. Stepań, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁶⁹² Brak w BOZW, aczkolwiek występują tam wpisy: Zbrodnia w miejscowości Małyńsk (pow. Kostopol) pod koniec 1942 r. (w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Ok. 10 Polaków o nieznanach nazwiskach zostało zamordowanych przez Ukraińców pod koniec 1942 r.”), a także: Zbrodnia w okolicach miejscowości Małyńsk (gm. Berezne, pow. Kostopol) w 1943 r. (w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Kilkadziesiąt rodzin polskich (szacuje się ok. 150 osób) zostało zamordowanych przez upowców w okolicach Małyńska gm. Berezne (wg szacunków sowieckich) w 1943 r.”).

[poz.] 1518

Wieś Wyrka¹⁶⁹³, par. Stepań, pow. Kostopol, st. kol. Rafałówka¹⁶⁹⁴

Wawrzynowicz Franciszka ¹⁶⁹⁵	lat 91	wdowa babka zeznającej
[Wawrzynowicz] Bronisława	[lat] 30	matka, stryjeczna siostra [zeznającej]
[Wawrzynowicz] Janina	[lat] 7	córka
[Wawrzynowicz] Dioniza	[lat] 42	ciotka [zeznającej]
[Wawrzynowicz] Teresa	[lat] 7	stryjeczna siostra [zeznającej]
[Wawrzynowicz] Czesław	[lat] 8	syn
[Wawrzynowicz] Władysław	[lat] 5	syn dzieci Bronisławy
[Wawrzynowicz] Piotr	[lat] 50	wujek zeznającej
[Wawrzynowicz] Jan	[lat] 63	dziadek

[Wawrzynowicz] Franciszek	lat 7	brat stryjeczny
[Wawrzynowicz] Waclaw	[lat] 13	brat
[Wawrzynowicz] Anastazy	[lat] 47	wujek
[Wawrzynowicz] Leon ¹⁶⁹⁶	35	dalszy krewny
Libera Józef ¹⁶⁹⁷	lat 50	sąsiad zeznającej
[Libera] Jan ¹⁶⁹⁸	lat 71	ojciec [Józefa, sąsiad zeznającej]
[Libera] Antoni ¹⁶⁹⁹	[lat] 43 [a]	syn [Jana]
[Libera] Anastazy	55	brat Józefa
Feliński Feliks ¹⁷⁰⁰	[lat] 22	sąsiad
[Felińska] Antonina ¹⁷⁰¹	[lat] 49	ciotka sąsiada
[Felińska] Janina ¹⁷⁰²	8	córka Antoniny
[Felińska] Helena ¹⁷⁰³	[lat] 40	bratowa Antoniny
[Felińska] Wanda	[lat] 16	córka Heleny

[s. 149]

^a W dokumencie przekreślona liczba 30.

¹⁶⁹³ Wyrka była siedzibą par., nie należała do par. w Stepaniu.

¹⁶⁹⁴ Rafałówka, st. kol., gm. Rafałówka, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

¹⁶⁹⁵ Brak w BOZW, gdzie odnotowano: Zbrodnia we wsi Wyrka (gm. Stepań, pow. Kostopol) w okresie od marca do września 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Okolo 161 zamordowanych (w większości niezidentyfikowanych) ofiar napadów UPA na wieś Wyrka oraz okolice w okresie od marca do września 1943 r.”.

¹⁶⁹⁶ Por. BOZW; ur. 13 VII 1908 r., data śmierci: 16/17 VII 1943 r., „wedle innych źródeł: 1 VIII 1943”.

¹⁶⁹⁷ Por. BOZW; wiek: 65 lat; data śmierci: 16/17 VII 1943 r.

¹⁶⁹⁸ Por. poz. 326, 1518.

¹⁶⁹⁹ Por. poz. 327.

¹⁷⁰⁰ W BOZW odnotowano: Feliński/Filiński Feliks, wiek: 20 lat, data śmierci: 17/18 VII 1943 r.

¹⁷⁰¹ W BOZW znajduje się rekord: Felińska/Filińska Antonina, wiek: 43 lata, data śmierci: 17/18 VII 1943 r.

¹⁷⁰² W BOZW odnotowano: Felińska/Filińska Janina, wiek: 6 lat, data śmierci: 17/18 VII 1943 r.

¹⁷⁰³ W BOZW odnotowano: Felińska/Filińska Helena (rodzina), wiek: ok. 38 lat, data śmierci: 16/17 VII 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: że została zamordowana z 2 córkami, w wieku 6 lat i 3 lata.

[Felińska] Leokadia	[lat] 14	[córka Heleny]
Petrołaj Bronisław	[lat] 38	
Mokrzycki Bronisław	[lat] 40	
[Mokrzycka] Franciszka	[lat] 35	żona Bronisława
Krasinkiewicz Stanisław	35 lat	
Skiba Jan ¹⁷⁰⁴	35 [lat]	nauczyciel
Sawicki Anastazy	40 [lat]	sąsiad
[Sawicki] Hipolit	65	ojciec Anastazego
Dziekańska Marianna	42 [lata]	sąsiadka
[Dziekańska] Bronisława	35	
[Dziekański] Władysław ¹⁷⁰⁵	16	syn Marianny
[Dziekański] Franciszek	22 [lata]	
[Dziekańska] Jadwiga	7 [lat]	wychowanka Marianny
Brzozowski Jan	38 lat	sąsiad
[Brzozowska] Bronisława	35 [lat]	żona Jana
[Brzozowski] Stanisław	8 [lat]	syn Jana
Grzemińska Maria	86 [lat]	
Czarnecka Aniela	42 [lata]	

[s. 150]

Bielawski Michał	lat 65	
[Bielawska] Marianna	[lat] 50	żona
Szulikowski Feliks		
[Szulikowski] Marian		
[Szulikowski] Józef		
[Szulikowski] Edmund		
[Szulikowski] Albin		
[Szulikowski] Jan		
[Szulikowska] Józefa		
[Szulikowski] Michał		
[Szulikowski] Łukasz		
[Szulikowski] Adam		
[Szulikowski] Franciszek		
[Szulikowska] Anna		
[Szulikowski] Piotr		
[Szulikowska] Janina		

¹⁷⁰⁴ Por. BOZW; wiek: ok. 28 lat, data śmierci: 2 IV 1943 r.

¹⁷⁰⁵ Por. BOZW, gdzie znajduje się zapis: Dziekański Wacław/Władysław?, wiek: 19 lat, data śmierci: kwiecień 1943 r.

[Szulikowska] Jadwiga		
Myszkiewicz Weronika	lat 24	cioteczna siostra
[Myszkiewicz] Zofia	lat 1	córka Weroniki
Bielawska Józefa		
[Bielawski] Franciszek		
Szulikowska Stanisława	lat 35	sąsiadka
[Szulikowska] Władysława	[lat] 7	córka
[Szulikowska] Krystyna	[lat] 1	[córka]
[Szulikowski] Jan	[lat 9]	syn
Petrołaj Marianna		
Bronowska Antonina	[lat] 65	
[Bronowski] Aleksander		

Zeznaje Franciszka Wawrzynowicz
^a(oryg[inalny] akt z podpisem w aktach)^a

[poz.] 1519

[s. 151]

Strusów¹⁷⁰⁶, pow. Trembowla – zasztyletowano 23 XII [1943 r.] gospodarza – społecznika – Stefana Rabę.

[poz.] 1520

Zazdrość¹⁷⁰⁷, pow. Trembowla – rozstrzelano z karabinu maszynowego 5 Polaków¹⁷⁰⁸ z zarządu folwarku.

[poz.] 1521

Kruhów¹⁷⁰⁹, pow. Złoczów – 24 XII 1943 r. zamordowano 17 osób.

[poz.] 1522

Kołtów – 24 XII 1943 r. zamordowano 2 Polaków¹⁷¹⁰.

[poz.] 1523

Wołochy¹⁷¹¹, pow. Brody – 25 XII 1943 r. Ukraińcy wyprowadzili, a następnie zamordowali trzech Polaków.

^{a-a} Adnotacja wpisującego zeznanie do księgi.

¹⁷⁰⁶ Strusów, dwór, miasteczko, gm. Strusów, pow. Trembowla, woj. tarnopolskie.

¹⁷⁰⁷ Zazdrość, wieś, gm. Zazdrość, pow. Trembowla, woj. tarnopolskie.

¹⁷⁰⁸ Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnych osób w BOZW ze względu na brak koniecznych danych osobowych.

¹⁷⁰⁹ Kruhów, dwór, wieś, gm. Kruhów, pow. Złoczów, woj. tarnopolskie.

¹⁷¹⁰ W BOZW istnieje wpis: Zbrodnia w m. Kołtów w dniu 24 XII 1943 r., a w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „W wyniku napadu upowców na budynek szkolny w miejscowości Kołtów, w którym urządzono kolację wigilijną, zginęło 35 osób z siedmiu rodzin”.

¹⁷¹¹ Wołochy, wieś, gm. Wołochy, pow. Brody, woj. tarnopolskie.

[poz.] 1524

Żarków¹⁷¹², pow. Brody – 1 I 1943 r.

Policjanci ukraińscy zastrzelili Kotowskiego Michała¹⁷¹³, żonę, matkę i córkę, drugą zranili. Zraniona i 3 młodszych dzieci zdołało zbiec. Po zrabowaniu domu podpalili go wraz ze stodołą.

[poz.] 1525

Bołdury¹⁷¹⁴, pow. Brody – 2 I 1943 r.

Banda ukraińska złożona z ponad 200 ludzi otoczyła wieś, zostawiając drogę wolną na rzekę i moczary. Mimo że Bołdury miały 50 proc. Polaków, jednak z braku broni nie mogli się bronić, pozostała tylko ucieczka. Wielu znalazło śmierć w domach, które po zrabowaniu podpalono, zaś inni w moczarach i rzekach. Ukraińcy strzelali nie tylko [a] [do] Polaków, ale i [do] tych Ukraińców, którzy mając żony Polki, wychowywali dzieci w duchu polskim. Miejscowa ludność ukraińska, która pomagała w tym napadzie, uciekła wraz z odejściem bandy do okolicznych wsi ukraińskich. Zginęło kilkadziesiąt osób, na razie zostało stwierdzonych 36 nazwisk. Liczba rannych przekracza dwukrotnie liczbę zabitych^b.

[poz.] 1526

Sasów, pow. Złoczów

Zastrzelono aptekarza¹⁷¹⁵ w chwili, gdy odczytywał receptę.

[s. 152] [poz.] 1527

Żbychów¹⁷¹⁶, pow. Sokal – banda złożona z 40 Ukraińców napadła na dom kierownika szkoły. Wymordowano całą rodzinę¹⁷¹⁷.

[poz.] 1528

Hipolitówka¹⁷¹⁸, pow. Kostopol – par. Kostopol

Lisiecka Helena¹⁷¹⁹ – ur. w 1919 r., zastrzelona przez bandę w nocy z 25 na 26 III 1943 r. w czasie uciezki.

Filiczowska Elżbieta¹⁷²⁰ lat 35, spalona żywcem w mieszkaniu. Jej matka Kamila Domalewska lat około 65 i jej czworo dzieci: Zofia – lat 17, Stanisława – lat 9, i 5 i 3-letnie dziecko.

---

^a W dokumencie przekreślone słowo tych.

^b *Dopisano na marginesie.*

¹⁷¹² Żarków, os., gm. Hołubica, pow. Brody, woj. tarnopolskie.

¹⁷¹³ Por. BOZW; data śmierci: 1 I 1944 r. Por. poz. 1555.

¹⁷¹⁴ Bołdury, dwór, wieś, gm. Bołdury, pow. Brody, woj. tarnopolskie.

¹⁷¹⁵ W BOZW odnotowano (bez nazwiska i imienia) mord aptekarza pochodzącego z woj. poznańskiego, dokonany w miejscowości Sasów w 1942 r.

¹⁷¹⁶ Żbychów (Żbychów?, Żbików?), pow. Sokal (woj. lwowskie) – miejscowość nierozpoznana.

¹⁷¹⁷ Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnych osób w BOZW ze względu na brak danych osobowych.

¹⁷¹⁸ Hipolitówka, kol., gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁷¹⁹ Por. BOZW; data śmierci: 22 III 1943 r./25 III 1943 r.

¹⁷²⁰ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Filiczowska Elżbieta (z rodziną), ur. w 1910 r., data śmierci: 22 III 1943 r./25 III 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Zarąbana przez upowców siekierami podczas napadu

Lisiecka Anna – najpierw postrzelona, a później spalona – lat 60.
Kuriata Antoni¹⁷²¹ – lat 43 zastrzelony; jego żona Celestyna¹⁷²² lat 38 zastrzelona; jej brat Franciszek Lisiecki¹⁷²³ [lat] 55 zastrzelony w czasie ucieczki.
Lisiecki Kazimierz¹⁷²⁴ – lat 55 – zastrzelony.
Kuriata Julian¹⁷²⁵ – lat 65 – zamordowany siekierą.
Kuriata N.¹⁷²⁶ – lat 65 – bratowa Juliana – zamordowana siekierą.

[poz.] 1529

Antonówka, gm. Berezne, pow. Kostopol
Guziewicz Wincentyna¹⁷²⁷ – lat 17; jej matka Guzewicz Aniela¹⁷²⁸ – lat 45 – pokłuta bagnietami i porąbana siekierą.
Żona Czesława Guzewicza¹⁷²⁹ – lat 30, też porąbana siekierą i jej dziecko¹⁷³⁰ około trzech miesięcy przez usta przebite bagnietem. Mordowali ludzie miejscowi. Sam świadek wszystkich wyżej wymienionych ciała pochował.

Zeznaje brat cioteczny Lisieckiej Heleny

A. Łukomski

^a(oryg[inalny] akt w zbiorach)^a

[poz.] 1530

[s. 153]

Lipniki¹⁷³¹, gm. i par. Berezne, pow. Kostopol
Ogółem zamordowano 138 osób. Świadek zna z autopsji następujące wypadki:
Bagińska Ewelina – działaczka wśród młodzieży wiejskiej, wielka zwolenniczka czynnej współpracy z Ukraińcami, dostała strzał od sąsiada Huzina, sekretarza miejskiej rady za rządów obecnych, osłępla na oba oczy. Żyje, ma lat około 30.
Bielawski Roman od tegoż Huzina dostał 9 bagnietów w plecy; był ciężko ranny, ale się wyleczył; 9 osób spalono żywcem.

Zeznaje – Filip Kusiak

^a(akt oryg[inalny] dołącz[ono])^a

[poz.] 1531

Włodzimierzec, pow. Sarny

---

na kolonię, zorganizowanego przez upowców w dniu 22/23 (lub 25) III 1943 r. (zginęła wraz ze swoimi dziećmi: synami w wieku 2 i 12 lat oraz czterema córkami w wieku lat 10, 8, 6, 4)”.
^{a-a} *Adnotacja wpisującego zeznanie do księgi.*

¹⁷²¹ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Kurjata/Kuriata Antoni, data śmierci: 22 III 1943 r./25 III 1943 r.

¹⁷²² Por. BOZW, gdzie istnieje wpis: Kurjata/Kuriata Celestyna, wiek: 45 lat, data śmierci: 22 III 1943 r./25 III 1943 r.

¹⁷²³ Por. BOZW; wiek: 25 lat, data śmierci: 22 III 1943 r./25 III 1943 r.

¹⁷²⁴ Por. BOZW; wiek: 75 lat, data śmierci: 22 III 1943 r./25 III 1943 r.

¹⁷²⁵ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Kurjata/Kuriata Julian, wiek: 80 lat, data śmierci: 22 III 1943 r./25 III 1943 r.

¹⁷²⁶ W BOZW odnotowano: Kuriata/Kurjata Józefa, wiek: 70 lat. Być może to ona była bratową Juliana Kuriaty/Kurjaty.

¹⁷²⁷ Por. BOZW, gdzie istnieje wpis: Guzewicz Wiktoria, córka Józefa i Anieli, wiek: 15 lat, data śmierci: 9/10 III 1943 r.

¹⁷²⁸ Por. BOZW; wiek: 47 lat, data śmierci: 9/10 III 1943 r.

¹⁷²⁹ Por. BOZW. Żoną Czesława Guzewicza była Helena Guzewicz, wiek: 33 lata, data śmierci: 9/10 III 1943 r.

¹⁷³⁰ Por. BOZW. Syn Heleny Guzewicz nosił imię Alfred, data śmierci: 9/10 III 1943 r.

¹⁷³¹ Lipniki, kol., gm. Berezne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

Krasicka¹⁷³² – lat około 80 z córką Anną Prążyńską¹⁷³³ – lat około 50 – zamordowane w kościele par., w którym wybuchła mina.

[poz.] 1532

Szydłowska Jadwiga – lat 65 – z kol. Buzki, jej służąca Jadwiga¹⁷³⁴ (nazwisko świadek zapomniał) – lat około 45. Szydłowska zamordowana we własnym mieszkaniu przy łóżku siekierą; służąca zaś na podwórzu – przebita bagnetem.

Miało to miejsce 20 VIII 1943 r.

[poz.] 1533

Pasternak Józef¹⁷³⁵ – lat 40, żona – lat 38 i syn – lat 19. Zamordowani we wsi Nowaki – w lesie zastrzeleni.

[poz.] 1534

25 IX 1943 r. Niemcy ze stacji Antonówka pow. Sarny pojechali na dożynki do wsi Duże Cepcewicz¹⁷³⁶ dwoma ciężarowymi autami. Z nimi Polka Lola Anusiewicz – lat 21. Wszelki ślad o nich zaginął. Dopiero po tygodniu znaleziono ciała ich w rzece Horyń. Ręce mieli powiązane i bardzo byli okaleczeni.

Zeznaje T. Rybarski

[s. 154] [poz.] 1535

Glinka¹⁷³⁷, gm. Jazłowiec¹⁷³⁸, pow. Buczacz

Kazimierz Fleszynowicz – lat 27 – leśniczy zamordowany 2 VIII 1943 r. w Beremianach¹⁷³⁹ nad Dniestrem. Mordercą N. Posida syn greckokat. księdza – spod Zaleszczyk Małych.
(z kartki naderwanej)

[poz.] 1536

Wieś Barszczówka, par. Hoszcza, pow. Równe

Harasiewicz¹⁷⁴⁰ – lat około 40 i dwoje dzieci dwie dziewczynki – lat 12 i syn – lat 8 – zamordowani zostali we własnym mieszkaniu; najpierw ich zastrzelili, a później spalili.

¹⁷³² W BOZW odnotowano: Krasicka Anna; data śmierci: sierpień 1943 r. W opisie okoliczności pojawia się informacja: „Hrabina w podeszłym wieku, właścicielka majątku Nowaki, zamordowana z córką Janiną przez bandę banderowską w obłożonym kościele we Włodzimiercu w sierpniu 1943 r.”. Por. poz. 551.

¹⁷³³ W BOZW odnotowano: Prążyńska, brak imienia; data śmierci: sierpień 1943 r.; okoliczności śmierci: „Hrabina Prążyńska, córka Anny hr. Krasickiej, zginęła w sierpniu 1943 r. w obłożonym przez upowców kościele”. Por. poz. 552.

¹⁷³⁴ Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby w BOZW ze względu na brak nazwiska.
¹⁷³⁵ Por. poz. 416.

¹⁷³⁶ Duże Cepcewicz (Cepcewicz Wielkie), majątek, wieś, gm. Antonówka, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

¹⁷³⁷ Glinka – prawdopodobnie nazwa lokalna na terenie gm. Jazłowiec, pow. Buczacz, woj. tarnopolskie.

¹⁷³⁸ Jazłowiec, miasto, gm. Jazłowiec, pow. Buczacz, woj. tarnopolskie. Jazłowiec utracił prawa miejskie w 1934 r.

¹⁷³⁹ Beremiany, dwór, wieś gm. Beremiany, pow. Buczacz, woj. tarnopolskie.

¹⁷⁴⁰ W BOZW odnotowano: Harasiewicz Maria. W opisie okoliczności śmierci pojawiają się następujące informacje: „Żona Jana Harasiewicza, lat 40, zamordowana wraz z córką, lat 12, i synem, lat 8, podczas pacyfikacji kolonii przez Niemców i policjantów ukraińskich z Równego”; miejsce zbrodni: Borszczówka (Barszczówka, kol., gm. Hoszcza, pow. Równe, woj. wołyńskie).

Krzyżak Józef – lat około 35, żona Helena – lat 30, córka Józefa – lat 12 – zastrzeleni we własnym mieszkanku i spaleni.

Krzyżak Maria – lat 45 i syn jej Tadeusz – lat 17 – zastrzeleni i spaleni we własnym mieszkaniu.

Myślińska Helena – lat 30 – zastrzelona i spalona we własnym mieszkaniu.

Jankowski Kazimierz lat 2, matka – lat 45 i dziewczynka – lat 4 – zastrzeleni i spaleni we własnym mieszkaniu.

Trockich¹⁷⁴¹ cała rodzina bardzo pobita i spalona; jedna osoba, Trocka Jadwiga, była pobita w głowę i przestrzelona w rękę, ale wyzdrowiała. Trupy pochowano we wspólnej jamie. Mordowali Ukr[aińcy] z tej wsi i z wsi sąsiednich.

Zeznaje – Przybyszewska R.

[poz.] 1537

[s. 155]

Haliczany, par. Nowe Gniezno, pow. Horochów

Bąkowski¹⁷⁴², lekarz, emer[ytowany] pułk[ownik] W[ojska] P[olskiego]; napadli w nocy, związali sznurami, podpalili budynki i związanego kilkakrotnie przeciągnęli przez ogień, potem go dobili, znęcając się nad nim, kopiąc go po twarzy. Zginęli z nim równocześnie jego gospodyni Marcinowa i dwoje dzieci. Świadek naoczny Marcin – siedział w zbożu. Bąkowski leczył wszystkich i miał do nich krótką mowę, żeby go zostawili w spokoju, ponieważ on jako lekarz niesie pomoc wszystkim, nie patrząc na narodowość. Mimo to został zamordowany, chociaż bał się i spał na stacji Zwiniacze. Chłopi z Haliczian przyszli w wieczór poprzedzający mord do niego, żeby spokojnie powrócił do domu, że ręką swoimi osobami i majątkami, że jemu nic się nie stanie. Działo się to w lipcu, w dzień ruskiego Piotra i Pawła¹⁷⁴³.

Zeznaje Andres Jadwiga

[poz.] 1538

Janowa Dolina, kopalnia, pow. i par. Kostopol¹⁷⁴⁴

Holz Władysław¹⁷⁴⁵ – lat 27 – przestrzelony w domu potem spalony. W tym domu spalono 7 rodzin, złożonych z 19 osób.

Pluty Janina¹⁷⁴⁶ – około 25 lat, mąż jej – lat 32 i syn – lat 4 – zamordowany nożami; pozostało przy życiu czworo dzieci rannych, dzieci te wzięli: Łomowski Franciszek – dziecko 2-letnie Zygmunt.

Dwoje dzieci wzięła siostra Plutowej – mieszkają w Kostopolu. Napad miał miejsce w pierwszy i drugi dzień Wielkiejnocy 1943 r. Mordowali Ukr[aińcy] ze wsi Łazno i Lubaszki – pow. Kostopol.

Zeznaje S. Strzemińska

¹⁷⁴¹ W BOZW odnotowano: Trocki Alojzy (rodzina); data śmierci: 3 III 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Syn Ludwika Trockiego, wnuk Rocha Trockiego, lat 35, zamordowany razem z żoną z domu Przygodzińska podczas pacyfikacji kolonii przez Niemców i policjantów ukraińskich z Równego”. Być może chodzi o tę rodzinę.

¹⁷⁴² Por. BOZW; data śmierci: czerwiec 1943 r., miejsce zbrodni: nieustalone. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że został „przerżnięty piłą”. W BOZW brak informacji o gospodyni oraz dzieciach. Por. poz. 876.

¹⁷⁴³ Wg kalendarza juliańskiego – 29 VI 1943 r., czyli 12 VII 1943 r.

¹⁷⁴⁴ Janowa Dolina nie należała do par. w Kostopolu, gdyż sama była siedzibą parafii.

¹⁷⁴⁵ Por. poz. 1601

¹⁷⁴⁶ Por. poz. 1451, 1601.

[s. 156] [poz.] 1539

Kostopol – miasto

Wójcik¹⁷⁴⁷ – lat 50 – pasł krowę – nożem wydłubane oczy, uszy odcięte, język wyrwany, pochowała go żona.

Kułasiewicz – lat 7 – pasł krowę i zaginął tak, że go nie znaleziono. Zeznaje jego opiekunka. Mordowali przed Zielonymi Świątkami.

[poz.] 1540

Majdan Różyński – pow. Kostopol

Dzikoński – lat około 30 i żona jego – lat około 28–30, zamordowani w ten sposób, że piłą poprzecinano ciało na kawały.

Czworo ich dzieci pozostało przy życiu w Kostopolu. Zamordowano w miesiącu sierpniu.

Zeznaje – A. Strumińska

[poz.] 1541

Małyńsk, par. Kazimierka, pow. Berezne

Spalono kościół w Kazimierce.

Kacperski – lat około 50, żona jego – lat 40 i czworo dzieci – najmłodsze na imię Lusia – zamordowani zostali siekierą, i głowa, i nogi porąbane. Mordowali Ukraińcy z tej samej wsi.

[poz.] 1542

Pieczęłówka¹⁷⁴⁸, gm. i pow. Kostopol

Janowski Antoni – lat 22; został porwany z pola, związany, wrzucony na wóz i wywieziony w niewiadomym kierunku. Mord miał miejs[ce] w początkach grudnia 1943 r.

Zeznaje siostra – S. Strumińska

[poz.] 1543

Pustomyty¹⁷⁴⁹, gm. i par. Horochów

Kowalczuk – lat około 45, gajowy zabrany

[s. 157] razem z leśniczym Nowackim. Nowacki zamordowany strzałem tuż przy leśnictwie, ponieważ stawiał opór, a Kowalczuk zaginął bez wieści w połowie zimy 1942/[19]43.

Żona Kowalczuka do lipca [1943 r.] była na gospodarstwie, w lipcu Kowalczukową napadnięto w domu, pobito siekierą, na rękach miała po 2 rany i kilka ran w głowie; dwoje starszych dzieci zarabano na miejscu, a najmłodsze półtoraroczne^a uderzone obuchem w kołysce leżało nieprzytomne tak długo, aż bandyci podpalili kołyskę, dziecko ocknęło się i zaczęło krzyczeć; jeden z bandytów dobił je^b siekierą.

Ulanowska¹⁷⁵⁰ lat około 40 z trojgiem dzieci zarabane siekierą, mąż jej ukrył się w zbożu; córki Roma i Zofia ranne leczyły się w Horochowie w szpitalu. W mordzie brali udział

---

^a W dokumencie 1½ roczne.

^b W dokumencie go.

¹⁷⁴⁷ Por. poz. 1269.

¹⁷⁴⁸ Pieczęłówka, majątek, wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁷⁴⁹ Pustomyty, majątek, wieś, gm. Świniuchy, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁷⁵⁰ Por. poz. 1585.

Ukraińcy z tej samej wsi. Jeden został rozpoznany przez córki Ulanowskiego Romę i Zofię, nazwiskiem Nestopowicz; ojciec jego jest wójtem w tej wsi. Gospodarstwo z pomordowanymi zostało spalone. Działo się to w lipcu 1943 r.

[poz.] 1544

Sienkiewiczze¹⁷⁵¹, par. i pow. Horochów

Gruszecki Władysław¹⁷⁵² – lat 28 – został zarąbany siekierą we wsi Markowicze i na miedzy pochowany. Grzebał Ostrowski, mieszkaniec Markowicz, wyznaczony przez bandytów. Żona Gruszeckiego – Ukrainka – uwolniono i odesłano do domu, do Sienkiewicz.

Mazurek lat około 70, opiekunka Gruszeckiego,

Usarska i jej troje dzieci – zastrzeleni na tej samej miedzy, ciała ich chował razem wyżej [s. 158] wymieniony Ostrowski. Mord miał miejsce w połowie lipca 1943 r.

[poz.] 1545

Starystaw^a, par. i pow. Horochów

Kurzejewska Maria – lat około 50 – zamordowana, 30 ran kłutych drutem do czyszczenia karabinów, ciało rozszarpane drutem kolczastym; robili to w mieszkaniu, potem wywlekli ją na podwórze i dwoma strzałami ubito. Pochowano w Horochowie na cmentarzu; chowali mąż i syn.

Janiszewski Władysław, lat około 40, zabrali go mocno pobitego drutem kolczastym na własny jego wóz, zwięźali i wywieźli, ciała nie znaleziono. Działo się to z końcem lipca [1943 r.].

Żona jego – Ukrainka – prowadzi nadal gospodarstwo i opiekuje się dziećmi Janiszewskiego z pierwszego małżeństwa narod[owości] polskiej.

[poz.] 1546

Zamlicze, par. Łokacze

Usarski¹⁷⁵³ – lat około 40 (z rodziny złożonej z 10 osób ocalały 2 dziewczynki lat 10 i 12; były one mocno poranione, po 3 rany w głowie siekierą; leczyły się przez 3 tygodnie na wsi u chłopów ukr[aińskich], potem w Horochowie).

Usarski – porąbany siekierą, męczył się dobę, rzucili go na szosie, mordowali w polu, syn jego lat 16 uduszony sznurem, głowa wykręcona w kierunku pleców. Żonę Usarskiego zastrzelono, wszystkie dzieci

rąbane siekierą, niemowlę połamane miało wszystkie kości i gnojem zatkane usta; ciała ich odnalazła ciotka. Ciała wszystkie wrzucono do gnoju, a budynki podpalono. Ciotka, czyli siostra Usarskiej, ciała ich pochowała w sadku przy ich gospodarstwie. Działo się [s. 159]

^a W dokumencie Starostawie.

¹⁷⁵¹ Sienkiewiczze, kol., wieś, gm. Dederkały, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁷⁵² W BOZW istnieje wpis: Gruszecki Władysław, data śmierci: 1942 r./1943r., miejsce zbrodni: Zwiniacze. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Mąż Ukrainki. Zamordowany przez Ukraińców w trakcie ucieczki do st. kol. Zwiniacze w 1942 r. lub 1943 r.”.

¹⁷⁵³ W BOZW odnotowano: Ożarski/Uzarski Bolesław, data śmierci: 12 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Zamlicze/Zamlica. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Zamordowany w bestialski sposób z żoną Ludmiłą i synami: Eugeniuszem, Stanisławem, Józefem, Władysławem, Czesławem i Edwardem przez bandę banderowską podczas napadu na Zamlicze 12 VII 1943 r. Miał rozbitą głowę siekierą. Siostrze żony: Annie Czapek udało się uratować jego dwie ciężko ranne córki: Marię i Anielę”.

to w sierpniu. Zamordowano tam około 150 osób. Mordowali Ukr[aińcy] z tej wsi i ze wsi okolicznych.

Zeznaje Andres Jadwiga

[poz.] 1547

Dereczyn, par. Poryck, pow. Włodzimierz

„Było to 9 VII [1943 r.] w nocy z piątku na sobotę, przed krwawą niedzielą w Porycku. W tę właśnie noc w godzinie 10.00 w nocy przyjechali i przyszli do kol[onisty] Szymona¹⁷⁵⁴, obstarpi dom. Kol[onista] Szymon schował się na strych, a kol[onistkę] Szymonową i ich dwoje dzieci wyciągnęli na pole i trzymali. Gdy wychodzili na strych, aby wyciągnąć stamtąd kol[onistę] Szymona, on bronił się cegłami – rzucał na nich. Przez ten czas inni katowali żonę jego i dzieci, ażeby przestał z nimi walczyć. To jednak nie pomogło. Wystrzelili do niego ok. 200 sztuk amunicji z automatów i ręcznych karabinów, ale żadne nie było trafne. Następnie zaczęli rzucać granatami i dopiero z nich jeden ugodził go w brzuch i rozdarł mu wnętrzności i musiał się poddać. Wsadzili ich na wóz i wywieźli do 15. kwartału i tam ich postrzelali i zakopali w dawnym okopie. W domu wszystko zrabowali. Byli u niego sąsiady^a z Zawichowa. Takie wiadomości zebrałem od ludzi i uważam je za prawdziwe”.

[s. 160] [poz.] 1548

Zawidów, par. Poryck, pow. Horochów

„Stamtąd przyjechali oni do nas. Była już godz. 2.00 po północy. Myśmy wszyscy spali. Naraz pies zaszczekał, a do okna wstają: spali. »Otniczajcie, my chcemy jeść«. Nikt się nie spieszy otwierać, lecz prędko się ubieramy, a przez ten czas już szyby poleciały z okien. Ucieczka przez okno trudna. Sekunda namysłu i parę słów zamieniam z żoną, co robimy. Pierwszy zamiar – stanąć może z siekierą i bronić się. Lecz usilna prośba żony, żebym się schował, to może będą się obawiać i ich zostawią. Ja zdążyłem schować się w spiżarni za deski, a oni pchają się do drzwi. Szwagierka, bojąc się maltretowania, otworzyła im drzwi, a oni zaraz pytają się, rzecz oczywista, po polsku: »gdzie gospodarz?«. Odpowiedź żony, jak i szwagierki, brzmi jednakowo: »On w domu nie nocuje. Tak poszedł w Volksdojczę, poszedł w partyzany«. Szukają mnie po wszystkich kątach, lecz nie znajdują. Teraz jeden z nich mówi: *буи!*¹⁷⁵⁵. Padają strzały i trzy ciała¹⁷⁵⁶ w pokoju padają na ziemię. Krew z nich upływa, a ja siedzę tylko przez ścianę i słucham. Wzięli z łóżka kołdrę, nałożyli trzy ciała i wynieśli z domu. Gdzie wynieśli – nie widziałem – dość krótko byli i wrócili z powrotem. Teraz zaczyna się rabowanie domu i rozmowa między nimi: *Можє він є [є], можє він на горі, іди і дивись. Іди ти, бо я боюсь. Чого боїтсья* [боїться]. *Но то а [я] полізу. Хлопці хутко: eine, zwei, drei, друже*¹⁷⁵⁷ itp. słowa brzmiały. Kradli

^a Tak w dokumencie.

¹⁷⁵⁴ W BOZW istnieje tylko jeden zapis: brak nazwiska, brak imienia, dotyczący Dereczyna jako miejsca zbrodni. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Polak – nauczyciel. Zamordowany przez upowców wraz z całą rodziną o nieustalonej liczbie osób, wiosną 1943 r. na terenie wsi Dereczyn”.

¹⁷⁵⁵ Ukr: Bij.

¹⁷⁵⁶ Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnych osób w BOZW.

¹⁷⁵⁷ Ukr: Може он єст... , може он на горі?, ідіть зобач. Ідіть ти, бо я єсь боє? Чего єсь бає. Но то я євєдє. Члєпакі, єьбкє: eins, zwei, drei [niem. raz, dwa, trzy] towarzysz.

rzeczy, wynosili, rozmawiali. Poznałem po głosie, byli to z Zanielowa i Dereczyna i okolicznych wsi. Nareszcie odjechali, lecz jeszcze nie dają wiary, bo może się wróć rabować lub może jeszcze który z nich został i pilnuje. Gdy się już upewniłem, że już nikogo nie ma, wychodzę i sprawdzam zawartość mego domu. Nie ma nic, wszystko zrabowane. Na podłodze trzy kałuże krwi. Zaczynam po polu szukać ciał, lecz daremne moje poszukiwania, nie znajduję ich nigdzie. Już się dzień robi, więc muszę się chować, lecz teraz gdzie się chować. Postanawiam iść do batiuszki i poszedłem. Zbudziłem ich i opowiedziałem, co mają zrobić z ciałami, gdy ich znajdą. Zaraz jednak odchodzę od niego i poszedłem do Polaka Stelmachowicza i tam przebywam przez sobotę i niedzielę. W niedzielę po południu ich mordują¹⁷⁵⁸, a ja z^a szopy przez strzechę uciekam w zboża. Jestem już tylko sam we wsi z Polaków. Lecz co dalej robić. We wsi około 300 bandytów, więc zaszywam się do kopy siana i tak przebywam przez dwa dni. Wieczór, gdy się trochę uspokoiło i poczułem straszny głód i pragnienie, postanawiam znów iść do popa, to [b] przecież zastępca Boga, to może mnie na śmierć nie odda. Jak pomyślałem, tak i zrobiłem. Tu się w stożku słomy ulokowałem, trochę pożywiłem się i dowiedziałem się, że ciała moich drogich osób wyciągnięto z rzeki i pochowano na cmentarzu ukraińskim. Dowiaduję się o celności pocisków.

Żona dostała kulę rozrywną w głowę i rozdarło ją na dwie części. Dziecko trzyletnie (synek) dostał[*o*] kulę w żołądek, a szwagierka w pierś. W parę dni potem w nocy udaję się na grób moich drogich osób, by wiedzieć, gdzie są pochowani. Tak przebywam u niego 2 miesiące, a w międzyczasie robię wywiad co do losu naszych kolegów czy też naszych rodaków. Dowiaduję się, że wszystkie [poz.] 1549 wsie opustoszały. Kol[onistka] BERNACKA wraz z mężem i dwojgiem dzieci^c zostaje postrzelona, bo w Milatynie mówili, że: *на них шкода кулі*¹⁷⁵⁹. Dopiero 28 VIII [1943 r.] przyszedł oddział niemiecki asystencyjny i wraz z nimi przyjechałem do Horochowa, a stamtąd do rodzinnych stron”. Wyjątek z listu nauczyciela T. Kulita (obecnie Krosno – Krakowska 233) list oryg[inalny] w rękach prywatnej osoby.

[poz.] 1550 List pisany dn[ia] 6 I 1944 r.

Krasne

2 I 1943 r. o godz. 6.00 wieczorem chodzili Ukraińcy od domu do domu, domagali się otwarcia drzwi i strzelali do mężczyzn. Jeżeli mieszkanie nie zostało otwarte, strzelali przez okno i rzucali granaty. Kilkanaście osób zostało zabitych, a kilkadziesiąt rannych.

[poz.] 1551

Jagielnica¹⁷⁶⁰

W czasie świąt uprowadzono 10 Polaków.

^a W dokumencie ze.

^b W dokumencie plama z atramentu na tym wyrazie.

^c W dokumencie dwojga dziećmi.

¹⁷⁵⁸ Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnych osób w BOZW (występuje tam dziewięć rekordów zawierających nazwisko Stelmachowicz).

¹⁷⁵⁹ Ukr. Na nich szkoda kuli.

¹⁷⁶⁰ Jagielnica, miasto, gm. Jagielnica, pow. Czortków, woj. tarnopolskie.

[poz.] 1552

Monasterzyska¹⁷⁶¹

W czasie świąt uprowadzono 5 [Polaków].

[poz.] 1553

Trościaniec¹⁷⁶², pow. Śniatyn – uprowadzono 3 [Polaków]. Ślad po nich zaginął.

[s. 163] [poz.] 1554

Wołochy

25 XII 1943 r. zamordowano rodzinę Zeglińskich.

[poz.] 1555

Żarków – Kotowski¹⁷⁶³.

[poz.] 1556

30 XII 1943 r. w Popowicach w samo południe dokonano napadu na rodzinę Kobyłańskich¹⁷⁶⁴. Zamordowano matkę, syna i córkę. Placówka niemiecka na prośby i błagania ojca nie przyszła z pomocą, tylko przygotowywała się do obrony.

[poz.] 1557

29 XII 1943 r. napadła uzbrojona banda Ukraińców w liczbie około 50 osób na wieś Szumlany¹⁷⁶⁵ koło Brzeżan. Zabito 12 Polaków, a ich zagrody spalono. Nad ofiarami pastwiono się z okrucieństwem.

^a[poz.] 1558

Królewski Most, pow. Krzemieniec

Karol Jaworski¹⁷⁶⁶ lat 60 – szwagier zeznającego, ponadto jeszcze 4 osoby – Polacy, nazwisk ich zeznający nie zna.

[poz.] 1559

Szpikołosy, pow. Krzemieniec.

Bączkowski Bronisław¹⁷⁶⁷ – lat 33 – rolnik

[Bączkowska] Katarzyna – lat 25

[Bączkowski] Tadeusz – [lat] 5

[Bączkowska] Bronisława – [lat] 2

Bączkowski Aleksander – [lat] 40

---

^a *Od tego miejsca zmiana atramentu na zielony.*

¹⁷⁶¹ Monasterzyska, miasto, gm. Monasterzyska, pow. Buczacz, woj. tarnopolskie.

¹⁷⁶² Trościaniec, dwór, wieś, gm. Trościaniec, pow. Śniatyn, woj. stanisławowskie.

¹⁷⁶³ Por. BOZW, gdzie odnotowano Kotowski Michał, data śmierci: 1 I 1944 r. Por. poz. 1524.

¹⁷⁶⁴ W BOZW występują Kobyłańscy z innych miejscowości.

¹⁷⁶⁵ Szumlany, wieś, gm. Szumlany, pow. Brzeżany, woj. tarnopolskie.

¹⁷⁶⁶ Por. BOZW.

¹⁷⁶⁷ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Bączkowski (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Podczas ataku upowców został zastrzelony wraz z żoną i dwójką dzieci we wsi Szpikołosy w maju 1943 r. Trzecie, ranne dziecko przeżyło”.

[Bączkowski] N. syn – [lat] 18

[Bączkowski] N. [syn] – [lat] 24 – zeznający imion nie pamięta

Miceska Krystyna – [lat] 26

Malczewski Lucjan – [lat] 80 wujek zeznającego

[Malczewska] Elżbieta żona – [lat] 60

[Malczewska] Franciszka – kuzynka zeznającego

W tym samym czasie zamordowano w Szpikołosach

24 osoby, nazwisk zeznający nie pamięta. Prócz tego w Szpikołosach w marcu zostało [s. 164]
zamordowanych w tamt[ym] majątku 14 osób i zarządca majątku – Kalinowski¹⁷⁶⁸.

[poz.] 1560

Chotówka, pow. Krzemieniec

Zamordowano matkę żony zeznającego, Oleksiuk Joannę – lat 75.

Prócz tego zamordowano: Ćwieka Franciszka¹⁷⁶⁹ z żoną, 2 dzieci i zięcia Zacharewicza¹⁷⁷⁰, nadto Styczyńskiego¹⁷⁷¹ z żoną i synem, dwoje jego wnuków – Bazanów w wieku 14–18 lat. Mordów dokonywali miejscowi chłopci. Córeczka zamordowanego Bączkowskiego Aleksandra, ranna w czasie napadu, będąc w szpitalu zeznała, że wśród napastników poznała 2 synów swego sąsiada. Jeden z nich postrzelił ją, a następnie schwycił za warkocze, podniósł do góry i rzucił następnie na podłogę, mówiąc: *Uże skanaje!*¹⁷⁷².

[poz.] 1561

Białozórka, pow. Krzemieniec

Pozichowski Bernard¹⁷⁷³ – zamordowany.

[poz.] 1562

Syn jego Hieronim Pozichowski¹⁷⁷⁴ został już zamordowany w Brzeżańczyźnie¹⁷⁷⁵. a(22 X 1943 r. w Pisarówce¹⁷⁷⁶ obok Rekszyna¹⁷⁷⁷ – gm. Buszcze, par. Brzeżany)^a

^{a-a} *Fragment dopisany niebieską kredką.*

¹⁷⁶⁸ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Kalinowski Mikołaj. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Lat 60. Zamordowany w czasie akcji policjantów ukraińskich, przeprowadzonej w lutym 1943 r. w majątku Szpikołosy, którego właścicielem był Jan Mochliński”.

¹⁷⁶⁹ Por. BOZW, gdzie miejscem zbrodni jest kol., miejscowość – podobnie jak Chotówka – położona w gm. Bereżce (Bereżce), pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie. W opisie okoliczności śmierci pojawia informacja: „Mąż Kunegundy. Zamordowany z żoną i córką Marią przez bojówkę upowską w kolonii Boroczyk/Boreczek 13 V 1943 r.”.

¹⁷⁷⁰ Por. BOZW. Widnieje tam zapis: Zacharewicz Stanisław, data śmierci: 13 V 1943 r./lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: fut. Królewski Most (Tarnobór). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Mąż Franciszki z domu Ćwiek”.

¹⁷⁷¹ Por. BOZW, gdzie miejscem zbrodni jest kol. Boroczyk/Boreczek. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Mąż Marty, kierownik szkoły. Zamordowany z żoną i dwoma wnukami o nazwisku Baran przez bojówkę upowską w kolonii Boroczyk/Boreczek 13 V 1943 r.”.

¹⁷⁷² *Ukr.* Już zmarła.

¹⁷⁷³ Por. BOZW, gdzie figuruje zapis: Pózychowski/Pozichowski Bernard, data śmierci: 1/2 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: fut. Pózychowskiego/Pozichowskiego.

¹⁷⁷⁴ Por. BOZW, gdzie w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Syn Bernarda, zamordowany przez upowców w sierpniu 1943 r. w miasteczku Białozórka; wg innej relacji zginął w m. Brzeżany w listopadzie 1943 r. zakatowany przez upowców na śmierć”.

¹⁷⁷⁵ Brzeżańszczyzna, wieś, gm. Brzeżany, pow. Brzeżany, woj. tarnopolskie.

¹⁷⁷⁶ Pisarówka, gm. Buszcze, pow. Brzeżany, woj. tarnopolskie.

¹⁷⁷⁷ Rekszyn, wieś, gm. Buszcze, pow. Brzeżany, woj. tarnopolskie.

[poz.] 1563

Białożórka, pow. Krzemieniec

Pozichowski Norbert¹⁷⁷⁸

[Pozichowski] Ryszard – syn lat 15

[Pozichowski] Wacław – [syn] [lat] 25

[Pozichowska] Weronika – córka [lat] 22

[Pozichowska] Jadwiga – [córka] [lat] 20.

Zeznająca Anna Pozichowska (żona i matka zamordowanych) Dębe über Familung Polenlager¹⁷⁷⁹ 14 – kolonia

[s. 165] [poz.] 1564

Pozichowska N.¹⁷⁸⁰ – 3-tygodniowe niemowlę – zamordowane razem z ojcem Wacławem – patrz wyżej nr 1563 [sic!]. Żona i matka Pozichowska Maria – lat 22 mieszka obecnie w Częstochowie. Posiadali w Białożórce własny chutor.

Na podstawie aktów przysłanych przez Polko – Brzeżany – pismem z dnia 14 I 1944 r. nr 46/44^a.

[poz.] 1565

Buda¹⁷⁸¹, gm. Międzyrzecz, pow. Równe, par. Niewirków

Bagiński Franciszek¹⁷⁸² – lat 47, zastrzelony w stodole.

Bagiński Stanisław¹⁷⁸³ – la[t] 19, [zastrzelony] w mieszkaniu i spalony.

Bagińska Anna¹⁷⁸⁴ – lat 35, zastrzelona i spalona w mieszkaniu; córka jej Bronisława¹⁷⁸⁵ lat 17 – zastrzelona i spalona.

Bagińska Rozalia¹⁷⁸⁶ – lat 50 – postrzelona wpadła z małym dzieckiem do studni. Stamtąd ją wydostali i umarła na drodze. Działo się to na początek zniw tj. w sierpniu 1943 r.

Zeznaje 17 I 1944 r.^b

+++^c Bagińska

[poz.] 1566

Boroczyce, gm. Rzany, par. Horochów

^a Koniec zapisu ze zmianą koloru atramentu na zielony.

^b W dokumencie omyłkowo wpisano 1943 r. zamiast 1944 r.

^c Własnoręczny znak świadka.

¹⁷⁷⁸ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Pózychowski/Pozichowski Norbert, data śmierci: 1/2 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: fut. Pózychowskiego/Pozichowskiego. W bazie uwzględniono także pozostałe ofiary z tej rodziny.

¹⁷⁷⁹ Polenlager – niemiecki obóz pracy przymusowej przeznaczony dla osób narodowości polskiej, głównie kobiet i dzieci.

¹⁷⁸⁰ Por. BOZW, gdzie w opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że było to kilkudniowe niemowlę.

¹⁷⁸¹ Buda, kol., gm. Międzyrzecz, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁷⁸² Por. BOZW; data śmierci: czerwiec 1943 r./lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: Buda (Budy) kol. Hruszewska/Lisiecka; wg BOZW Bagiński Franciszek spłonął żywcem.

¹⁷⁸³ Por. BOZW; data śmierci: czerwiec 1943 r./lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: Buda (Budy) kol. Hruszewska/Lisiecka.

¹⁷⁸⁴ Por. BOZW, gdzie figuruje zapis: Bagińska Antonina/Anna, data śmierci: czerwiec 1943 r./lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: Buda (Budy) kol. Hruszewska/Lisiecka.

¹⁷⁸⁵ Por. BOZW; data śmierci: czerwiec 1943 r./lipiec 1943 r., miejsce zbrodni: Buda (Budy) kol. Hruszewska/Lisiecka.

¹⁷⁸⁶ W BOZW odnotowano: brak nazwiska, Rozalia, data śmierci: czerwiec 1943 r., miejsce zbrodni: Buda (Budy) kol. Hruszewska/Lisiecka.

Malinowski Stanisław¹⁷⁸⁷ – lat 80 i jego żona ^aEmilia¹⁷⁸⁸ lat 70 zamordowani siekierami. Emilia żywcem nawet pogrzebana. Konopka Piotr¹⁷⁸⁹ – lat około 55 i jego żona Cecylia¹⁷⁹⁰ – lat 52, i syn¹⁷⁹¹ – lat 28. Syn został zastrzelony, bo uciekał, a jego rodzice siekierami porąbani.

Wrzos Roman¹⁷⁹² – lat 20 – zastrzelony. Działo się to podczas ich ucieczki na polu i tam zostali pogrzebani.

Marcinkiewicz Kazimierz¹⁷⁹³ – lat 36, zamordowany.

[s. 166]

Malinowska Jadwiga¹⁷⁹⁴ – lat 38, zastrzelona.

Subczyńska Katarzyna¹⁷⁹⁵ – lat 83, zamordowana w stodole i spalona.

Rafajski Franciszek¹⁷⁹⁶ – lat około 68, zamordowany jakiś kilometr od domu.

Działo się to 16 i 17 VII 1943 r. Zeznaje bliski krewny i syn wyżej [wymienionych] pomordowanych – dn[ia] 18 I 1944 r.^b

[poz.] 1567

Boroczycze, par. i pow. Horochów.

W lipcu [1943 r.] w jakiś piątek o godz. 3.00 po południu napadła banda Ukr[aińców] złożona z mężczyzn i kobiet, uzbrojona w karabiny, siekiery i noże, i wymordowała ze 300 osób: mężcz[yn], kobiet i dzieci. Córkę Malinowską Jadwigę¹⁷⁹⁷ postrzelili w nogę i przebito bagnetem czy nożem gardło; i tak ją znalazła matka w zbożu na swoim polu, ale z obawy o życie nie mogła jej pogrzebać i dopiero później ktoś na miejscu ją pogrzebał.

Zeznała 19 I 1944 r.

+++^c Maria Gilewicz

[poz.] 1568

Kol. Czarne Łozy¹⁷⁹⁸, gm. Hoszcza, par. Żytyń

Somerfeld Leon¹⁷⁹⁹ – lat około 82, zarąbany siekierą, głowa odcięta, zabity pod własnym mieszkaniem.

---

^{a-a} *Nadpisano nad lat.*

^b *W dokumencie omyłkowo wpisano 1943 r. zamiast 1944 r.*

^c *Własnoręczny znak świadka.*

¹⁷⁸⁷ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r. Por. poz. 558, 1027.

¹⁷⁸⁸ Por. BOZW; data śmierci: 16 VII 1943 r. Por. poz. 558, 1027.

¹⁷⁸⁹ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Konopko Piotr, data śmierci: 16 VII 1943 r. Wg BOZW jego żona miała na imię Leontyna, a syn Henryk. Por. poz. 560, 1030, 1186.

¹⁷⁹⁰ Por. poz. 560, 1186, 1566.

¹⁷⁹¹ Por. poz. 1566.

¹⁷⁹² Por. poz. 559, 1028.

¹⁷⁹³ W BOZW odnotowano tylko rekord: Marcinkiewicz (rodzina). Por. poz. 561, 1193.

¹⁷⁹⁴ Por. poz. 1341.

¹⁷⁹⁵ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Sobczyńska Katarzyna. Por. poz. 554, 854, 1031.

¹⁷⁹⁶ Por. BOZW, gdzie znajduje się rekord: Rafalski Franciszek. Por. poz. 1342.

¹⁷⁹⁷ Por. poz. 1566.

¹⁷⁹⁸ Czarne Łozy, kol., gm. Buhryń, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁷⁹⁹ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Sommerfeld Leon.

Gołębiowski Feliks¹⁸⁰⁰ – lat 45, zastrzelony, był kuzynem Somerfelda.

Gołębiowska Franciszka¹⁸⁰¹ [ur.] 1908 r., poodcinane ręce, zastrzelona – kilka kul w głowie. Jej dwoje dzieci spalono w mieszkaniu. Działo się to w same żniwa w sierpniu [1943 r.].

Zeznaje naoczny świadek T. Kuczyński

17 I 1944 r.

[s. 167] [poz.] 1569

Cecylówka¹⁸⁰², gm. Tuczyn, par. Tuczyn

Szczurowski Mieczysław¹⁸⁰³ – lat 46 – zamordowany z żoną lat 40 i dziećmi^a w wieku od 6 do 16 lat, czworo.

Sewruk¹⁸⁰⁴ około 30 lat w tymże mieszkaniu zamordowana i spalona.

Gniłęcki Michał – lat 21 – zastrzelony kulą w plecy. Działo się to w ostatnie dni sierpnia 1943 r.

Zeznaje 17 I 1944 r.^b A. Misiewicz

[poz.] 1570

Chiniówka, par. Noworodczyce, pow. Zdobunów

5 VI 1943 r. napadła banda ukr[aińska] na wozach, których było do 50, i kobiety były między nimi. Zamordowano 27 osób, mężczyzn, kobiet i dzieci, i całą wieś ograbiono i spalono. Między zamordowanymi był bratanek zeznającego – Florian Naumowicz¹⁸⁰⁵ – 19 l. i wychowanica zeznającego – Janina Popławska – lat 14. Ci byli zamordowani siekierami i nożami. Brata Zygfryda¹⁸⁰⁶ zamordowano strzałem w potylicę w tej wsi przed 2 tygodniami przed napadem. Zwłoki pogrzebano we wspólnych mogiłach. 19 I 1944 r.

Zeznaje Naumowicz Bolesław

[poz.] 1571

Grudy, par. i pow. Kostopol

Żygadło Feliks¹⁸⁰⁷ – lat 56, teściowa jego Kotowska¹⁸⁰⁸ – lat około 60 i jego syn Franciszek – lat 18–19, na własnym podwórzu siekierami i nożami ich pomordowali.

^a W dokumencie dzieci.

^b W dokumencie omyłkowo wpisano 1943 r. zamiast 1944 r.

¹⁸⁰⁰ Por. BOZW.

¹⁸⁰¹ Por. BOZW.

¹⁸⁰² Cecylówka, kol., gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁸⁰³ Por. BOZW.

¹⁸⁰⁴ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Sewruk Adela (z rodziną). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Lat 31 (40), zamordowana przez Ukraińców wraz z dwójką małych dzieci: chłopcem w wieku 6 lat i córeczką w wieku 4 lat (w domu krewnych Szczurowskich), podczas napadu na wieś w nocy z 26 na 27 V 1943 r.; ciała wszystkich ofiar spalono wraz z domem”.

¹⁸⁰⁵ Por. BOZW; data śmierci: 5 VI 1943 r.

¹⁸⁰⁶ Por. BOZW; data śmierci: 30 IV 1943 r.

¹⁸⁰⁷ Por. BOZW; data śmierci: sierpień 1943 r.; w okolicznościach śmierci czytamy: „Lat 59, ojciec Bolesława Żygadły, zamordowany wraz ze swoją matką (lub teściową), lat 80”. Por. poz. 1502.

¹⁸⁰⁸ Brak w BOZW, choć istnieje zapis: brak nazwiska, brak imienia; w okolicznościach śmierci znajduje się informacja: „Lat 80, nieznaną z imienia i nazwiska babcia Bolesława Żygadły, zamordowana wraz ze swoim synem (lub zięciem), Feliksem?, lat 59, podczas upowskiego napadu na kolonię Grudy w końcu sierpnia 1943 r.”.

Żygadło Edward – lat 50, teściowa Sątowska – lat 70 i jej męża Sątowskiego Zygmunta – lat 75, przyjechali i w domu ich pomordowali. Policja polska z Kostopola ich pochowała. Mordowały bandy ukr[aińskie], działo się to z początkiem września 1943 r.

[s. 168]

Zeznaje sąsiad

Kamiński Zygmunt – lat 42, zamordowany w domu i wywleczony na ulicę.
Słowiński – lat około 50, żona jego Aniela – lat 45 i dzieci od 8 lat do 14 – czworo dzieci. Zamordowani siekierami i widłami; pochowali podobno ukr[aińscy] sąsiedzi, żeby ciał nie było czuć, bo ludzie się bali.

Zeznaje 17 I 1944 r.

A. Misiewicz

[poz.] 1572

Folw. Hrenów¹⁸⁰⁹ – gm. Czaruków¹⁸¹⁰ – par. Sienkiewiczówka

Popławska Kazimiera – lat 6 – i Popławski Adolf. Kazimierze połamano ręce. Adolf porąbane ręce, ale żyje. Działo się to 24 IX 1943 r.

Krzyżanowski Piotr¹⁸¹¹ – lat 43 – zamordowany.

Szaryńska Paulina – lat 42 – zabita siekierą i bagnetem. Działo się to w początkach lipca [1943 r.].

Zeznaje ojciec Popławskiej i [córka]^a Krzyżanowskiego, 18 I 1944 r.

Popławski Jan

Krzyżanowska Czesława

[poz.] 1573

Kudranka, par. Tuczyn, pow. Równe

Reszczyński Andrzej¹⁸¹² – lat 74, w drodze do Równego, uciekając furą, został zamordowany. Jechało około 30 fur uciekinierów. Na 5 furach nadjechało na każdej furze po 6–7 uzbrojonych Ukr[aińców] z tej samej i sąsiedzkich wsi. Na czele tych fur jechało [b] konno około 15 Ukr[aińców] w niemieckich ubraniach bez masek, uzbrojonych w 2 automaty, a reszta w karabiny, a na furach były i karabiny, i noże. Ci na koniach zawołali, że jadą uciekającym na pomoc, uspokajali, żeby się nie bać, że wyjechali z Tuczyna, gdzie jest żandarmeria, i że wskażą drogę. Było to po poł[udniu] między 1.00 a 2.00 godz. Koło lasu zatrzymali ten transport i powiązali zdrowych i młodszych mężczyzn, i w lesie pomordowali nożami, a do uciekających strzelali. Brat zeznającego – lat 25, Wacław, uciekł i stryjeczny brat Gracjan, raniony w twarz kulą. Przybyli do Równego.

[s. 169]

^a W dokumencie przekreślone słowo syn.

^b W dokumencie przekreślona liczba 11.

¹⁸⁰⁹ Hrynów, folw., gm. Czaruków, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁸¹⁰ Czaruków, wieś, gm. Czaruków, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁸¹¹ Por. poz. 1255.

¹⁸¹² Por. BOZW; data śmierci: 2/3 VIII 1943 r., miejsce zbrodni: kol. Leonówka.

Przed ucieczką zgrupowali po kilka osób, okrążyli ich z nastroszonymi karabinami, a 1 Ukr[ainiec] nożem mordował i zaraz zdejmowali ubranie z zabitych. Brat zeznającego poznał Ukr[aińca] z tej samej wsi, a jednego nawet po nazwisku – Wasyla, a z sąsiednich wsi z widzenia.

Siostra zeznającego uciekała, ale dotąd jej nie ma, więc prawdopodobnie nie uciekła.

Ojca, brata z żoną i dzieckiem i innych krewnych pomordowano na oczach Wacława.

Zeznający wyjechał dzień wcześniej, tj. 3 VIII 1943 r. Obecnie zeznający chce szukać żony, którą miano wywieźć do Gliwic.

Reszczyński Jan

[poz.] 1574

Krzywica¹⁸¹³, par. Dąbrowica, pow. Sarny

Zamordowany Kałucki Stanisław – lat 34–35, żona i pięcioro dzieci.

Doktor – imię nieznane, żona, sześcioro dzieci i spaleni.

Było to po Wielkiejnocy. Widział to Kałucki Antoni, ojciec z żoną, siostrą zeznającego Bronisławą. Zostali w Równem, a co się stało z nimi, nie wiadomo. Mordującymi byli Ukr[aińcy] z tej samej wsi

[s. 170] i sąsiednich.

18 I 1944 r.

Zeznający – Maławski Marian

[poz.] 1575

Kraśnica¹⁸¹⁴ – gm. [a] i par. Tuczyn

Stanisław Słowiński¹⁸¹⁵ – lat 78, pojechał z chłopcem Ronzewiczem (lat 17) do mleczarni w Pustomytach i więcej nie wrócił. Zostali zamordowani w lesie. Działo się to z końcem czerwca [1943 r.].

Zeznaje A. Misiewicz

18 I 1944 r.

[poz.] 1576

Wieś Kuty-Borek¹⁸¹⁶, gm. i par. Berezne¹⁸¹⁷

Dembowskiego Nikodema 2 córki – lat 18 i 20, poszły do wsi pobliskiej, do siostry zamężnej Piwak; uprowadzono ich z innymi do lasu i tam pomordowano. Razem znaleziono 7 osób i ich na cmentarzu pochowali. Działo się to w lipcu 1943 r.

Zeznaje 18 I 1944 r.

A. Misiewicz

^a W dokumencie przekreślone słowo pow.

¹⁸¹³ Krzywica, wieś, gm. Dąbrowica, pow. Sarny, woj. wołyńskie.

¹⁸¹⁴ Kraśnica, kol., gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁸¹⁵ Por. BOZW; wiek: 78 lat, data śmierci: 15 V 1943 r., miejsce zbrodni: Pustomyty.

¹⁸¹⁶ Borek Kuty, wieś, gm. Berezne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁸¹⁷ Berezne, wieś, gm. Berezne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

[poz.] 1577 ^[a]

Leonówka, gm. i par. Tuczyn

Bagiński Jan¹⁸¹⁸ – lat 46 – zamordowany z pięciorgiem dzieci.

Syn Władysław – lat 14, syn Bogdan (lat około 8), córka Władysława (lat około 12), Halina (lat 6) zarębani siekierą w mieszkaniu i spaleni.

Baszniewska Helena – lat 40 i pięcioro dzieci, w tymże mieszkaniu zostali wymordowani.

Wąsowska Maria¹⁸¹⁹ – lat 32, zamordowana tępym narzędziem, nawet wnętrzości wyjęli.

Urbanowicz Grzegorz¹⁸²⁰ – lat 42, też na drodze zamordowany tępym narzędziem.

Misiewicz Zygmunt¹⁸²¹ – lat 14, trzy razy widłami przeбит w plecy w stodole, bo podpalony uciekał z ognia.

Piotrowska Marcelina¹⁸²² – lat 43, spalona

z pięciorgiem dzieci, wpraw porąbana.

[s. 171]

Kamiński Antoni – lat 46 – też zamordowany, leżał w życiu.

Rudnicka Zofia – lat 40 – rozcięta twarz, oko wycięte, ale żyje, leczyła się w Równem.

Działo się to z 1 na 2 VIII w nocy o godz. 11.00, roku 1943.

Zeznają krewni, dn[ia] 17 I 1944 r.^b

A. Misiewicz

[poz.] 1578

Ludwiszcze¹⁸²³, par. i pow. Krzemieniec

Brodziejewski Michał¹⁸²⁴ 55 lat, żona Henryka¹⁸²⁵ – lat około 50, córka Antonina¹⁸²⁶ – lat 15, zięć Staniszewski Władysław¹⁸²⁷ – l[at] 30, żona Filipina¹⁸²⁸ ok. l[at] 30 i troje dzieci¹⁸²⁹ od 2 mies[ięcy] do 12 l[at]. Dziecko w kołysce zastrzelone dn[ia] 29 IV 1943 r. Ukr[aińcy] miejscowi i zamiejscowi czekali koło domu na powracających z pracy wiosennej w polu. Wszyscy zostali zastrzeleni w mieszkaniu. W tej samej wsi zastrzelony na drodze przez miejscowego Ukr[aińca] Grzegorza Daryluka – Józef Eismont¹⁸³⁰ – lat do 30, a rodzinę poprzednio Eismont wywiózł do Krzemieńca w dn[iu] 30 IV 1943 r.

^a Notatka 1577: Urbanowicz Grzegorz – lat 42. Leonówka. Tuczyn.

^b W dokumencie omyłkowo wpisano 1943 r. zamiast 1944 r.

¹⁸¹⁸ Por. BOZW; data śmierci: 2/3 VIII 1943 r. Por. poz. 1214.

¹⁸¹⁹ Por. poz. 1217.

¹⁸²⁰ Por. BOZW, gdzie odnotowano datę śmierci: 1943 r., lecz miejsce zbrodni nie zostało ustalone.

¹⁸²¹ Por. poz. 1219.

¹⁸²² Por. BOZW. Por. poz. 1215.

¹⁸²³ Ludwiszcze, wieś, gm. Uhorsk, pow. Krzemieniec, woj. wołyńskie.

¹⁸²⁴ Por. BOZW; wiek: 58 lat, data śmierci: 30 IV 1943 r.

¹⁸²⁵ Por. BOZW; data śmierci: 30 IV 1943 r.

¹⁸²⁶ Por. BOZW, gdzie brak imienia; wiek: 16 lat, data śmierci: 30 IV 1943 r.

¹⁸²⁷ Por. BOZW; wiek: 27 lat, data śmierci: 30 IV 1943 r.

¹⁸²⁸ Por. BOZW; wiek: 25 lat, data śmierci: 30 IV 1943 r.

¹⁸²⁹ Por. BOZW; imiona dzieci: Antonina (wiek: 7 lat), Janusz (wiek: 4 lata), Kazimierz (niemowlę), data śmierci: 30 IV 1943 r.

¹⁸³⁰ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Ejsmont, brak imienia. W okolicznościach śmierci widnieje informacja: „Zamordowany przez szkolnego kolegę Ukraińca”.

W tej samej wsi został zastrzelony Piotr Wieszlicki – l[at] 50, i żona Eudokia, która przeszła na obrz[ądek] rzymskokat., lat około 45 i jej matka Motsa^a, Rusinka, za to, że ich broniła – majątek spalili. Świadkowie Ukr[aińcy] zeznali w Krzemieńcu przed zeznającymi, którzy uciekli wcześniej, niż^b był ostatni mord, a w czasie poprzednich mordów byli we wsi.

18 I 1944 r.

Mogilewicz Zygmunt z żoną Anastazją

[s. 172] [poz.] 1579

Lipniki, par. i gm. Berezne, pow. Kostopol

Okrutny i tragiczny wypadek przeżyli Polacy z tej wsi; banda ukr[aińska] napadła w nocy w maju 1943 r. i wymordowała więcej jak 100 osób.

Zeznaje 18 I 1944 r.^c A. Misiewicz

[poz.] 1580

Kol. Lipska, pow. Horochów, par. Boremel

Wszystkich numerów 42, w tym pol[skie] 28. Z sąsiedniego przysiółka wywieźli bolszewicy 4 rodziny osadni[ków] wojsk[owych].

Okolo 20 V 1943 r. spalono w Żabeckiej Ziemi^{1831 d} około 1 km odległy dom Wereszczyńskiego. Syn zeznającego pojechał z pomocą, aby odwieźć rzeczy spalonego. Młodszy syn Stanisław¹⁸³² – lat 16 – wyrwał się potajemnie z domu i jego zamordowano blisko tego spaleniska. Drugiego dnia znaleziono go. Miał paznokcie powyrywane, wielki palec wyrwany, od pasa do pięt był zbity, czarne ciało, dwie rany klute w piersi. Pogrzebała rodzina z księdzem¹⁸³³ w Sienkiewiczówce, bo ks[iędza] w Boremlu już nie było, bo tam był już napad. Wtenczas zginął przy tym pożarze, a raczej w lasku.

Dobrowolski¹⁸³⁴ – lat 12, który w tym domu spał, i Józef Gembuś – 30 lat, gdy wracał od pożaru. Ich zakopano koło folw. Natalina. Nazwisk ani znajomych w napadzie nie zna. Do Niemiec wywieziono 11 chłopców, a dziewcząt więcej. Od szwagra syna Romana Sobczyńskiego. Sołtys nazywał się Szadiuk, we wsi Nowostaw¹⁸³⁵, do której kolonia została przyłączona w czasie wojny.

---

^a Wyraz nieczytelny.

^b Tak w dokumencie.

^c W dokumencie omyłkowo wpisano 1943 r. zamiast 1944 r.

^d Od tego miejsca zmiana koloru atramentu na zielony, ten sam charakter pisma.

¹⁸³¹ Określenie utworzone od miejscowości Żabcza.

¹⁸³² W BOZW odnotowano: Szuryński, brak imienia, data śmierci: 22 VII 1943 r., miejsce zbrodni: Lipska. Por. poz. 601.

¹⁸³³ Proboszczem w Sienkiewiczówce był wówczas ks. Dionizy Baran (1913–1995); święcenia kapłańskie przyjął w 1939 r.; od 1940 r. był proboszczem par. Perespa (dek. Kowel); w czasie wojny był również wikariuszem w Kowlu; od 15 VIII 1941 r. pełnił obowiązki proboszcza w Sienkiewiczówce, którą opuścił 24 VI 1943 r. z powodu napadów UPA, a następnie zamieszkał w Łucku; 24 VII 1943 r. został mianowany wikariuszem w par. katedralnej w Łucku; diecezję opuścił razem z pracownikami kurii diecezjalnej na początku sierpnia 1945 r. (M. Dębowska, *Kościół...*, s. 419–420).

¹⁸³⁴ Por. poz. 1484.

¹⁸³⁵ Nowostaw, wieś, gm. Połonka, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

Ks[iaǳ] polski Beń Aleksander¹⁸³⁶, któremu grożono i musiał wyjechać. W ostatnich [s. 173]
czasach nauczycieli nie było, a dzieciom było daleko do Nowostawa i nie chodziły.

Zeznaje 20 I 1944 r.
Aleksander Szuryński (?)^a

[poz.] 1581

Matwijowce, par. Szumbar, pow. Krzemieniec

Niewiadomskiego Władysława¹⁸³⁷ uprowadzono z tej wsi i ślad o nim zaginął. Żona z^b synkiem Karolem siedziała w ogrodzie pod krzakiem i słyszała krzyk męża, który leżał w izbie: Gwałt – panowie – co wy robicie – i słyszała strzały. Po tych strzałach krzyk zamilkł, a na drugi dzień widać było ślady krwi, które potem żona Tymka Ostapiuka zacierała. A Tymko Ostapiuk wywiózł Niewiadomskiego, co żona widziała. Żona zamordowanego żyje z synem w Krzemieńcu i ona to opowiadała oraz Kańska Ludwika, która z nią siedziała pod krzakiem.

W tej samej wsi zostali zamordowani Maria Ludkiewicz – lat około 47, Józefa Niwińska – ok. lat 30 (w odmiennym stanie) i Julia Holecka¹⁸³⁸ – 17 lat – i jej babka Holecka¹⁸³⁹. Te 3 ostatnie w drodze do Krzemieńca, a Niwińska w domu na progu, jak niosła trawę przy końcu sierpnia [1943 r.]. Mordercą Ukr[ainiec] z tej samej wsi Grzegorz Morożuk.

18 I 1944 r.
Mogilewicz Zygmunt i żona Anastazja

[poz.] 1582

Mizocz, pow. Dubno

Wielka banda ukr[aińska] z Mizocza i sąsied[nich] wsi napadła miasteczko 5 VIII 1943 r. i zamordowano przeszło 500 ludzi i spalono miasteczko.

Zeznający uciekł, a gdy powrócił, zastał dom spalony i syna zamordowanego, i pracują- [s. 174]
cego na placówce straży, której ze strony Polaków był członkiem. Wojsko odpędziło bandę i odbył się ogólny pogrzeb, ale są jeszcze pomordowani pod gruzami, bo nie miał się kto zająć wydobyciem. Banda była złożona z mężczyzn i kobiet, uzbrojonych w karabiny, noże, topory. Kobiety również mordowały.

Zeznaje 19 I 1944 r.
Jarmoliński P.

^a Znak zapytania wstawiony przez spisującego zeznanie.

^b W dokumencie ze.

¹⁸³⁶ Beń Aleksander Włodzimierz Odoryk OFMConv (1912–1991), duchowny rzymskokat., w 1930 r. wstąpił do zakonu franciszkanów konwentualnych we Lwowie, w 1939 r. przyjął święcenia kapłańskie, pracował w Skarżysku-Kamiennej; we wrześniu 1939 r., uchodząc przed Niemcami, przybył na teren diecezji łuckiej, gdzie objął par. w Boremlu; w obawie przed banderowcami w marcu 1943 r. udał się do Łucka, gdzie był wikariuszem przy katedrze, następnie pracował we Lwowie i od połowy 1944 r. w Kamieńcu Podolskim; 26 I 1945 r. został aresztowany i skazany na 8 lat pobytu w łagrach; po zwolnieniu w 1953 r. pozostał w Kazachstanie, a następnie pracował duszpastersko na Podolu i ponownie w Kazachstanie; w 1991 r. przybył do Polski na spotkanie z papieżem Janem Pawłem II; zmarł nagle w Przemyślu 1 VI 1991 r. (M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo...*, s. 41–42).

¹⁸³⁷ Por. poz. 1334, 1338, 1450.

¹⁸³⁸ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Golecka Julia, wiek: 16 lat. Por. poz. 1450.

¹⁸³⁹ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Golecka Franciszka, wiek: 70 lat. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że została „zamordowana razem z wnuczką Julią”. Por. poz. 1450.

[poz.] 1583

Orszulin¹⁸⁴⁰, par. i gm. Tuczyn

Reszczyński Fulgenty¹⁸⁴¹ poszedł do lasu po hubkę i tam go zamordowali. 85 lat. Działo się to z początkiem lipca 1943 r.

Zeznaje 18 I 1944 r.

A. Misiewicz

[poz.] 1584

Kolonia Olgin, Kołodeże¹⁸⁴² wieś, pow. Łuck.

Okolo 700 mieszk[ańców], Polaków okolo 380.

Bolszewicy wywieźli jedną rodzinę: Chrzastowski Jan – okolo 70 lat, z żoną i córką, do Archangielska, bo nie pojechał na furmankę jego syn.

22 VI 1943 r. Ukr[aińcy] z sąsiednich wsi, było ich okolo 150, okolo 2.00 godz. po poł[udniu] napadli. Zginęli: żona zeznającego Paulina Szuryńska¹⁸⁴³ – 43 lat[a] – uderzona karabinem w głowę i bagnetem w piersi, przy wyjeździe z domu. Ciało zakopali Ukr[aińcy] na miejscu. Tego samego dnia zginęła Rutkowska Ludka. Pogrzebano zwłoki koło Sienkiewiczówki (gm.), a wsi Kołbani. Nikt nie uprzedzał, owszem

[s. 175] przysyłano listy uspokajające: „Siedźcie spokojnie, bo nic wam nie będzie”. Ale ludzie wyjechali. Ukr[aińcy] napadający byli z dalszej wioski, więc nazwisk nie ma. Do Niemiec na roboty wywieziono Żmijewską Antoninę – lat 28, jeszcze jedną Polkę i dwie Ukr[ainki]. Sołtys nazywał się Uniżony. Ks. Dobrzański¹⁸⁴⁴ przedtem wyjechał, a zeznający ostatni wyjechał razem z ludźmi do Łucka i nauczyciel też. Komendant rejonowy Niemiec dał znać, kiedy wyjechać i o tej godz[inie] wyjechali.

Zezn[aje] 20 I 1944 r.

Szuryński Stefan

[poz.] 1585

Pustomyty, gm. Świniuchy, par. Skurcze

Ulanowska Józefa¹⁸⁴⁵ – lat 45, córka jej Leokadia¹⁸⁴⁶ – lat 17, syn Zygmunt¹⁸⁴⁷ – lat 13, Zdzisław¹⁸⁴⁸ – lat 10, Wanda¹⁸⁴⁹ – lat 8, porąbani siekierami w mieszkaniu 12 VI 1943 r.

¹⁸⁴⁰ Orszulin (Urszulin), kol., gm. Tuczyn, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁸⁴¹ Por. BOZW, gdzie figuruje jako: Reszczyński Folgenty, wiek: 96 lat, miejsce zbrodni: Urszulin (Orszulin).

¹⁸⁴² Kołodeże, wieś, gm. Czruków, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁸⁴³ Por. poz. 1256.

¹⁸⁴⁴ Ks. Stanisław Dobrzański (1905–1943), duchowny rzymskokat., święcenia kapłańskie przyjął 7 IX 1930 r., a następnie był wikariuszem w par. pw. Rozesłania Apostołów we Włodzimierzu Wołyńskim oraz katechetą objazdowym w Stężarzycach i Uściługu; od sierpnia 1934 r. pełnił funkcję administratora nowoutworzonej par. w Sienkiewiczówce; zagrożony aresztowaniem przez policję ukraińską w służbie niemieckiej, opuścił Sienkiewiczówkę i udał się do Łucka; latem 1941 r. został skierowany do pracy misyjnej w Żytomierzu z uprawnieniami wikariusza generalnego, gdzie pracował do maja 1942 r.; 12 VIII 1942 r. otrzymał nominację na proboszcza par. Ostrówki; został zamordowany przez UPA 30 VIII 1943 r. razem z grupą 1050 parafian w czasie likwidacji Ostrówek i Woli Ostrowieckiej (M. Dębowska, L. Popek, *Duchowieństwo...*, s. 58–59).

¹⁸⁴⁵ Por. poz. 1543.

¹⁸⁴⁶ Por. poz. 1543.

¹⁸⁴⁷ Por. poz. 1543.

¹⁸⁴⁸ Por. poz. 1543.

¹⁸⁴⁹ Por. poz. 1543.

Zeznaje mąż i ojciec zamordowanych.

18 I 1944 r.^a

Konstanty Ulanowski

[poz.] 1586

Pieczychwosty, maj[ątek] ziemski, par. Horochów

1 IV 1943 r. napadła banda ukr[aińska] 150 osób na dwór, zrabowali go doszczętnie. Od godz. 11.00 w nocy do 2.00 rabowali i uciłowali, a przy odjeździe zastrzelono ojca, Michała Makowskiego¹⁸⁵⁰ – lat 68 i matkę Zofię¹⁸⁵¹ – 68 lat. Około 12 VII 1943 r. wymordowano wszystkie rodziny we wsi. Opowiedziała o tym zeznającemu siostrzenica Zofia Zakrzewska – 17 lat i siostrzeniec Ryszard – 22 lat[a], którzy pracowali w tym majątku i uciekli do zeznającego. Zeznający i brat zabrali zwłoki rano i pogrzebali w Horochowie.

Zeznano 19 I 1944 r.

J. Makowski

[poz.] 1587

[s. 176]

Kol. Polanówka, par. Łysin, pow. Dubno

Dnia 29 IV 1943 r. o godz. 11.00 w nocy napadła^b na kolonię, mającą 36 numerów, banda Ukr[aińców] z tej kolonii i z sąsiedzkich wsi w liczbie około 100. Między innymi byli Ukr[aińcy]: Wład[yśław] Mikołajczuk z kolonii, Kowalczyk Teodor i Soczyński Jakub, też z kolonii, z Ochmatkowa Paweł Kazwan, innych zna zeznający z widzenia, a nazwiska zapomniał. Zostali zamordowani:

Boruch Roman – 60 parę lat – kulawy,

Dutkiewicz Stanisław¹⁸⁵² – 45 [lat],

Skowron Mieczysław¹⁸⁵³ – 24 [lata].

Ten ostatni postrzelony, nie mógł uciekać i odzież się na nim zapaliła od płonącego domu. A gdy go dopędzono, zamordowano go i wnętrzności wypuszczono. Zaraz rano miejscowi Polacy pogrzebali zamordowanych i cała kolonia wyjechała, obawiając się dalszych napadów.

Zeznaje 19 I 1944 r.

R. Karasiński

Zajc Wojciech – szwagier

[poz.] 1588

Rusinowe Beresteczko¹⁸⁵⁴, par. Złoczówka, pow. Dubno

W maju w pierwszej połowie napadła banda z bliskich wiosek, złożona z 25 Ukr[aińców], o godz. 3.00 po południu i zamordowała 11 osób, mężczyzn, kobiety i dzieci, a reszta ludzi

^a W dokumencie omyłkowo wpisano 1943 r. zamiast 1944 r.

^b W dokumencie napadło.

¹⁸⁵⁰ Por. BOZW.

¹⁸⁵¹ Por. BOZW.

¹⁸⁵² Por. poz. 564, 903.

¹⁸⁵³ Por. poz. 565, 902.

¹⁸⁵⁴ Beresteczko Rusinowe (Rusinowe Beresteczko), majątek, wieś, gm. Boremel, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

[s. 177] ze wsi już przedtem puciekąła do Łucka i Dubna. Zabici: brat zeznającego Zygmunt Karasiński, żona jego Karolina Karasińska, córka Jadwiga, synek malutki, Helena Żarnowska, Żłobicki Dominik, Żłobicki Jan, Górecki, zdaje się, Józef, i inni nieznani zeznającemu, który mieszkał 11 km od nich. Jemu to opowiedział brat Franciszek, który przed napadem uciekł z tej wsi.

19 I 1944 r.^a

Karasiński Kazimierz

[poz.] 1589

Szubków, par. Horyńgród

Chmielewska Apollonia¹⁸⁵⁵ – 45 lat i jej syn Ryszard¹⁸⁵⁶ – lat 15, w mieszkaniu pomordowani i spaleni, a mąż jej Jan^b uciekał z ognia z córką.

Kudoszyn Stanisław – lat 48 – i jego dwie córki w wieku 18–20 – zamordowany i spaleni. Był to sekretarz gminy. Działo się to z początkiem września [1943 r.].

Zeznaje 17 I 1944 r.

A. Misiewicz

[poz.] 1590

Tajkury, pow. Zdołbunów

Budzisiewicz Jan – ur. około 1902 r., posiekany w trzy kawałki w mieszkaniu i jego dwoje dzieci: Janisia – lat 2, córka – lat 4, też posiekane^c, a żona jego z małym dzieckiem dostała w głowę – Maria Budzisiewicz z Przybyłkowskich – i wyleczyła się w Zdołbunowie w szpitalu, i jest pod opieką jakiejś pani.

Pochowali – ksiądz miejscowy¹⁸⁵⁷ i Węgrzy z ochrony. Pomordowanych było około 30 osób. Działo się to w lipcu 1943 r.

Zeznaje świadek F. Kuczyński

17 I 1944 r.

[poz.] 1591

Wilica, gm. Katerburg, pow. Krzemieniec

Denek Antonina – lat 30 i jej mąż Bolesław – lat 34; Rokicka Petronela – lat około 40 i jej córka

---

^a W dokumencie omyłkowo wpisano 1943 r. zamiast 1944 r.

^b Nadpisano nad uciekał.

^c W dokumencie posiekany.

¹⁸⁵⁵ Por. poz. 1229.

¹⁸⁵⁶ Por. poz. 1229.

¹⁸⁵⁷ W Tajkurach proboszczem był ks. Walerian Głowacz, który w maju 1943 r. opuścił par. razem z wiernymi, a zatem chodzi o innego duchownego lub wydarzenie miało miejsce przed majem 1943 r.; ks. Walerian Głowacz (1909–1987) święcenia przyjął w 1934 r.; przed wojną był wikariuszem w Równem, a w czasie wojny pełnił obowiązki proboszcza par. Tajkury; od 21 VI 1943 r. pracował w Zwiahlu (Nowogrodzie Wołyńskim); ekspatriowany w 1945 r. (M. Dębowska, *Kościół...*, s. 428–429; *eadem*, *Materiały do dziejów diecezji łuckiej. Relacje o stanie dekanatów i parafii 1941–1944*, Biały Dunajec – Lublin – Łuck – Ostróg 2005, s. 128–129; L. Popek, *Świątynie...*, 165–166).

Maria – lat 19. Rokicka – 4 osoby, imion nie pamięta. Jakubowska Jadwiga lat 76 w nocy [s. 178] z 9 na 10 VI [1943 r.] bandy ukr[aińskie] zastrzeliły, a potem spalono chaty i trupy tam znajdujące się.

Zeznaje dn[ia] 18 I 1944 r.
Górski

[poz.] 1592

Wygranka, par. Zabłoćce, pow. Włodzimierz

Dn[ia] 11 VII 1943 r. niedziela rano, gdy jeszcze ludzie spali, napadli Ukr[aińcy] miejscowi: sołtys Żuk Iwan, Martyn Michał z^a Zabłociec – drugiej wioski, Michał Kurniej i wielu innych znanych tylko z widzenia. Napadli na wieś ([^b] ludzie myśleli, że będą zabierać chłopów do band po lasach, [^c] młodszy chłopci puciekali, nie nocowali w domach, a starsi i kobiety pozostali) i tych mordowali karabinami, siekierami, nożami, widłami. Syn zeznającej Stanisław – lat 30 – nie nocował w domu, ale wrócił rano i za nim wpadli i zamordowali go, żonę Rozalię i troje dzieci: Teresę, Marcina i Mieczysława, siekierą. Sąsiedzi syna opowiadali, że mordu dopuścili się Michał Kurniej i Żuk Iwan. Zeznającą sąsiadka zbudziła i zeznająca uciekła z mężem, drugim synem i córką, a sąsiadka wróciła do domu i tam ją zamordowali razem z jej rodziną – 6 osób. Zeznająca wróciła 18 [VII] na gosp[odarstwo] z całym inwentarzem.

19 I 1944 r.
+++^d Józefa Cejrowska^e

[poz.] 1593

[s. 179]

Żelanka, pow. Równe, par. Tuczyn.

Kuklinowski Bogumił¹⁸⁵⁸ – lat 48, został zamordowany w sposób okrutny siekierami i widłami w domu, żona i troje dzieci ocalało. Działo się to w lipcu 1943 r.

18 I 1944 r.
A. Misiewicz

[poz.] 1594^f

17 I 1944 r. napad na wsie polskie: Zalesie¹⁸⁵⁹ i Suchowolę¹⁸⁶⁰, pow. Brody – wymordowano ponad 100 osób – reszta uciekła do Brodów.

Dwie wsie czysto polskie – zupełnie zlikwidowane. Ludność trochę uratowanego inwentarza żywego spędziła do sąsiedniego folw. państwowego. Żandarmeria niem[iecka] wyjechała winnych ukarać. Przyjechano do tych dwóch wsi. Ukraińcy z dobytkiem swoim

^a W dokumencie ze.

^b W dokumencie skreślona litera i.

^c Plama z atramentu, słowo niemożliwe do rozczytania.

^d Własnoręczny znak świadka.

^e Nazwisko trudne do rozczytania, inna możliwa wersja Ceprowska.

^f Poprawiono z 3 na 4.

¹⁸⁵⁸ Por. poz. 1349.

¹⁸⁵⁹ Zalesie, wieś, pow. Brody, woj. tarnopolskie.

¹⁸⁶⁰ Suchowola, dwór, wieś, gm. Suchowola, pow. Brody, woj. tarnopolskie.

uciekli do sąsiednich wsi i tam przeczekali. Gdy żandarmeria niem[iecka] wyjechała, nic nie robiwszy, najzwyczajniej do swych siedzib wróciła. Wobec tego jednak, ażeby był efekt i żeby sprawiedliwości stało się zadość – Niemcy zarekwirowali cały dobytek ludności polskiej, który ocalał z pogromu, a zgromadzony był w^a wyżej wymienionym folw. państwowym.

Na podstawie relacji ustnych

[poz.] 1595

Jazłowiec, pow. Buczacz

Bliższe dane o śmierci ks. proboszcza¹⁸⁶¹.

Plebania była napadnięta dwukrotnie. Za pierwszym razem na plebanii oprócz proboszcza było jeszcze dwóch księży, którzy przyjechali w gościnę. Pierwszy raz napadu dokonało trzech ludzi uzbrojonych w 1 karabin ręczny. Wieczorem do pokoju, w [b] którym siedzieli trzej księża, przez okno wsunięto lufę karabinu. Jeden z księży, nie tracąc przytomności, chwycił za lufę

[s. 180] i wydarłszy ją z rąk napastnika, kolbą uderzył go po głowie tak, że ten upadł. Wówczas szybko schwycił karabin i oddał jeden strzał w powietrze – to przstraszyło napastników, którzy zbiegli. Nazajutrz dwaj księża-goście uciekli, a sam proboszcz bał się odtąd sypiać w domu i spał na chórze w kościele, dokąd szedł późnym wieczorem i wczesnym rankiem wychodził. Później, gdy się zrobiło zimno, sypiał w pobliskim klasztorze ss. Niepokalanek. Traf chciał, że w tym czasie 7 XII przyjechał młody wikary i 8 XII [1943 r.], po odprawieniu mszy św. obydwaj księża pozostali w domu – proboszcz uznał, że skoro ich jest dwóch, to może spać w domu. I tej samej nocy, z 8 na 9 XII [1943 r.], w nocy został dokonany napad. Banda liczyła 15 ludzi. Najpierw natknęli się na młodego księdza, któremu powiedzieli, że ponieważ nie pochodzi stąd, to nie mają do niego żadnej pretensji, ale ażeby od jutra zniknął z tej okolicy. Trzech zostało przy nim, ażeby go pilnować, a dwunastu poszło do sypialni proboszcza. Proboszcz miał rodzaj kryjówki na strychu, do której prowadziły schody z jego sypialni. Uciekł tam i stamtąd, jak słyszał młody ksiądz, bronił się. Jednak przewaga była zbyt silna – wyprowadzono go, ale już nie szedł o własnych siłach, wleczono go i wrzucono na wóz, na którym reszta bandy odjechała. Młody ksiądz nazajutrz odprawił mszę św., zamknął kościół i uciekł.

Na podstawie relacji ustnych

[s. 181] [poz.] 1596

Krzemieniec

Zdanowicz Władysław – zamordowany.

^a W dokumencie na.

^b W dokumencie przekreślone słowo przy.

¹⁸⁶¹ Ks. Andrzej Kraśnicki (1895–1943), duchowny rzymskokat., święcenia kapłańskie przyjął w 1921 r.; pracował jako wikariusz w par. Kozowa (1921–1924) i Brzeżany (1924–1925); w 1925 r. został mianowany prefektem studiów w seminarium duchownym we Lwowie, a równocześnie pracował jako asystent w Bibliotece Instytutu Studiów Teologicznych Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie (1927–1931); z powodów zdrowotnych okresowo przebywał w Zakopanem (1932–1933); w 1933 r. został administratorem par. Waręż, a w 1934 r. proboszczem par. Jazłowiec; został zamordowany przez nacjonalistów ukraińskich prawdopodobnie w nocy z 7 na 8 XII 1943 r. (J. Marecki, *Misterium...*, s. 426–432).

[poz.] 1597

Chodaki, gm. i par. Szumsk, pow. Krzemieniec

Ponad 700 mieszkańców. Polaków 15 proc., a z rewindykowanymi później – 30 proc. Bolszewicy wywieźli 7 rodzin polskich – ponad 35 osób: Nietyksza Władysław, Śliwiński Józef, Rawski Marian, Grzybicka Maria (a mąż w niewoli bolszew[ickiej]), i 3 rodziny z Sanoka zabrane przez bolszewików i stąd dalej wywiezione, prawdopodobnie na skutek donosu sąsiad[ujących] Ukr[aińców].

19 III na 20 III 1943 r. o godz. 12.00 w nocy zastrzelono brata zeznającego – Juliana Unolda¹⁸⁶² ur[odzonego] [w] 1896 [r.], Trawińskiego Piotra¹⁸⁶³, brata żony zezn[ającego], przestrzelony przez płuco Wierzyński z Puław, ale się wyleczył. Z tej bandy poznał zeznający jednego o nazw[isku] Grzegorz Mielniczuk – lat 20, syn bogatego gospodarza, za bolszewików był komsomolcem^a.

Drugi napad w październiku 1943 r. Zastrzelona Anna Lewandowska – 60 l[at] i córka Weronika – około 30 l[at], które przyszły po krowy znajdujące się u wnuka Ukr[aińca] Grzegorza Lewandowskiego. Wnuk zameldował bandzie, która je złapała, wywiozła do lasu i zastrzeliła, i tam zostały zakopane przy leśniczówce Teremne, gdzie dużo pogrzebanych ofiar. Do 19 marca dużo wyjechało, chociaż Ukr[aińcy] wstrzymywali, uspokajali w ten sposób: „Gdyby przyszli po ciebie, daj mi znać, a ja cię obronię”, a później nawet sami w bandzie mordowali. W październiku zamordowano również Lewandowskiego (syna Anny) z rodziną i żoną, i troje dzieci. Lewandowskiego zastrzelili

w ogrodzie, a matkę (Rosjanę z Kazania) z dziećmi w mieszkaniu. Przywiązawszy [s. 182] dzieci do matki, zawlekli do jamy w jego własnym ogrodzie i zakopali. Dokonali mordu najbliżsi sąsiedzi [sic!]: Jan Rawski – 30 l[at], Arseni Antoni – 35 l[at]. To byli wykonawcy bandy banderowców. Brat starszy Lewandowski Antoni – 45 l[at], który przeszedł na prawosławie, a za czasów polskich zrewindykowany, Nikanor Lewczuk – 52 l[ata], Aftanazy Mielniczuk – 30 l[at] – zastrzeleni, Wierzyńska Nina – 30 l[at] – zaduszona, Framińska Stanisława – 70 l[at] (teściowa zezn[ającego]) zginęła bez śladu. Ci, którzy opowiadali zeznającemu, zobaczywszy pomordowanych, uciekli z obawy do Ostroga.

Z tej wsi wywieziono do Niemiec do 20 osób, przeważnie Polaków z nakazu naczelnika rejonu Szumsk – Ukraince i sołtysów.

Ks[iądz] rzymskokat.¹⁸⁶⁴ do ostatniej chwili wyjazdu zezn[ającego] z Ostroga pozostawał w Szumsku i spełniał swe obowiązki. Nauczyciel Ukr[ainiec] z żoną brał udział w bandzie.

Zezn[aje] 21 I 1944 r.

A. Unold

^a W dokumencie komsomolcem.

¹⁸⁶² Por. BOZW; wiek: ok. 57 lat, data śmierci: 18 III 1943 r. Por. poz. 224, 1157.

¹⁸⁶³ Por. BOZW; data śmierci: 18 III 1943 r. Por. poz. 1167.

¹⁸⁶⁴ Proboszczem w Szumsku był wówczas ks. Piotr Łowejko (1888–1965); święcenia kapłańskie przyjął w 1922 r.; przed wybuchem II wojny światowej był proboszczem w Mielnicy (dek. Kowel); w czasie wojny był proboszczem w par. Szumsk; ekspatriowany w maju 1945 r., podjął posługę duszpasterską na terenie administratury apostolskiej Śląska Opolskiego (*Elenchus ecclesiarum et cleri saecularis et regularis dioecesis Luceoriensis pro anno Domini 1938*, Luceoriae 1938, s. 67; M. Dębowska, *Materiały...*, s. 161; *eadem*, *Kościół katolicki na Wołyniu w warunkach okupacji 1939–1945*, Rzeszów 2008, s. 437).

[poz.] 1598

Daniłówka, gm. Nowomalin, par. Noworodczyce, pow. Ostróg¹⁸⁶⁵

Wieś o charakterze futorów, numerów dziewięćdziesiąt parę, w tym polskich około 30. Od lutego do czerwca [1943 r.] były ciągle napady, dopóki wszyscy Polacy nie opuścili wsi. Następujący zostali zamordowani jeszcze w czasie pobytu zeznającej: Kamińska Janina – lat 22, zakłuta na podwórzu.

[s. 183] Malinowska Stanisława – lat 19, zamordowana w sąsiedniej wiosce przy domu jej babki i tam pogrzebana, Wysocki Dionizy – 50 l[at], zakłuty jakimś 18 razami w piersi, Wysocka Regina, córka jego, 14 l[at], zabita u swojej ciotki w Teremnem, Przewłocki Bernard – lat przed 60, Przewłocki Witold, brat, lat 50 i dwoje dzieci Witolda, jedna Maria, zabici w drodze ucieczki do Ostroga, nie wiadomo gdzie pogrzebani, Witkowska Stanisława – 17 l[at] – zamordowana w sąsiedniej wiosce przy paszeniu koni na swojej łące, Naumowicz Aniela – lat 45 – zamordowana w drodze do sąsiedniej wioski. Niektórzy z nich pogrzebani na cmentarzu par. Nauczyciel Ukr[ainiec] z początku, tj. od października 1942 r., odnosił się do wszystkich pozornie jednakowo, a wyjechał w maju 1943 r., nie wiadomo dokąd.

Zezn[aje] 21 I 1944 r.

Malinowska Paulina

[poz.] 1599

Huszyn, par. i pow. Kowel

Czysto ukr[aińska] wieś. Tam został zamordowany w kwietniu 1943 r. na podwórzu, strzałem był zam[ordowany] Florian Unold¹⁸⁶⁶, ur. 1906 r., a bratowa Stefania¹⁸⁶⁷ – lat 32, na ganku szkoły przez bandytów, którzy kilka razy napadali, ale nie zastali nauczycielstwa, bo się kryli, a tej nocy zastali w domu. Miejscowa ludność pogrzebała zwłoki koło szkoły.

Zezn[aje] 21 I 1944 r.

Unold

[poz.] 1600

Hołownica¹⁸⁶⁸, par. Korzec, pow. Równe.

Na folwark dzierżawiony przez Niemców napadła 26 VIII 1943 r. o godz. 3.00 nad ranem banda ukraiń[skaj]

[s. 184] z tej samej wsi i dalszych, podobno ze 300, i zamordowała 2 braci Kaczmarczyków: Stanisława (lat 40) i Józefa (lat 35) – fernalów, i Garnkowskiego Jana – lat 2, strzałami, a dziecko nożem pod pachą. Na folwarku było około 100 rodzin. Był to wielki folwark. Pogrzeb w Korcu. Zwykle w nocy straż trzymało wojsko, a kozacy w dzień, ale tej nocy wojsko nie przyszło. Na szczęście rano na strzały przyjechał Landwirt¹⁸⁶⁹ i posłał konie

¹⁸⁶⁵ Powinno być: pow. Zdobunów.

¹⁸⁶⁶ Por. BOZW; data śmierci: 28 IV 1943 r. Por. poz. 224.

¹⁸⁶⁷ Por. BOZW; wiek: 36 lat, data śmierci: 28 IV 1943 r. Stefania była żoną Unolda Floriana. Por. poz. 224.

¹⁸⁶⁸ Hołownica, majątek, gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁸⁶⁹ Niem. rolnik; określenie stosowane podczas okupacji na niemieckich osadników rolnych oraz niemieckich zarządców dawnych polskich gospodarstw.

po wojsko, a sam z [karabinem]^a przyszedł do folwarku niezauważony, bo banda podpaliła kilka domów, a ludzi spędzano na dziedziniec folwarku i już mieli do ludzi strzelać, ale Landwirt począł w bandę strzelać z karabinu maszynowego, a bandyci puciekali. Bandyci mieli białe opaski z jakimś napisem na lewym ramieniu: ludność nazywała ich bulbowcami. Napadają oni Niemców i strzelają, i palą, zatrzymują auta, obrabowują na chyp[cika]. Zeznająca leżała także na dziedzińcu, gdy wszystkich przed śmiercią obdzierano.

Zeznaje 21 I 1944 r.

Pakulska Antonina

[poz.] 1601

Janowa Dolina, pow. Kostopol

D. Bakienowski¹⁸⁷⁰ – lat około 55, z żoną – lat około 45.

Jan Borysowicz¹⁸⁷¹ – lat 24, Cezary Jakubowski¹⁸⁷² z żoną – lat 60, Wyżykowska Krystyna¹⁸⁷³ – lat 27, rodzina Bidlewskich – 6 osób, rodzina Wolaninów – 4 osoby, Postupański Bronisław¹⁸⁷⁴ – lat około 45, Kisielewski Stefan¹⁸⁷⁵ – lat 40, Meksztajnowie¹⁸⁷⁶ – 2 os[oby] i służąca – około 50 lat. P[ani] Rogalińska¹⁸⁷⁷

i jej dwie córki, Wilczopolski¹⁸⁷⁸ – kuzyn Rogalińskiej, rodzina Bohdanowiczów¹⁸⁷⁹ – [s. 185] 3 os[oby], Bogucki¹⁸⁸⁰ – lat 40, Szaniak¹⁸⁸¹ – lat 55, Kozłowska Irena – lat 35, Zagórskich rodzina – 3 osoby, ciotka jej Andruszkowa – lat około 60 i rodzina Snarskich¹⁸⁸² – 7 os[ób]. Holz Władysław¹⁸⁸³, Pluta¹⁸⁸⁴ – rodzina składająca się z 7 osób, rodzina Malewiczów składająca się z pięciu osób, Nalepka – furman i Dąbrowski – furman, zamordowani za Janową Doliną. Babłoński, Kobyniowa, Goguł zamordowany za miastem, wieś Złazne. Ogórowie z rodziną, 4 osoby, Kowalewskich rodzina – 8 osób, Przywłockich rodzina – 3 osoby, Grosicki.

Polakówna Zofia¹⁸⁸⁵ z Podłużnego została zamordowana o 3 km od Janowej Doliny przez miejskowych podłużeńskich Ukr[aińców]. Przed zamordowaniem została zgwałcona,

^a *Słowo poprawiane i niedokończone, prawdopodobnie pierwotnie skrót CKM (ciężki karabin maszynowy) bądź inne określenie broni maszynowej.*

¹⁸⁷⁰ Chodzi zapewne o Bakinowskiego Aleksandra, lekarza w szpitalu w Janowej Dolinie (por. BOZW). Jego żoną była Bakinowska Elżbieta. Por. poz. 1451.

¹⁸⁷¹ Por. BOZW; wiek: 21 lat. Por. poz. 1451.

¹⁸⁷² Por. BOZW. Żona Cezarego Jakubowskiego miała na imię Stanisława.

¹⁸⁷³ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Wyrzykowska Krystyna; była córką Stanisławy i Cezarego Jakubowskich.

¹⁸⁷⁴ Brak w BOZW, gdzie występuje jedynie Postupański Roman.

¹⁸⁷⁵ Por. BOZW; ur. 1 VII 1904 r. Por. poz. 1451.

¹⁸⁷⁶ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Meksztajn, brak imienia. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Inżynier, zamordowany przez Ukraińców wraz ze swoją żoną”.

¹⁸⁷⁷ W BOZW występują dwie kobiety o nazwisku Rogalińska: Jadwiga oraz Kazimiera. Kazimiera urodziła się w 1915 r. i jej panięńskie nazwisko brzmi: Pietrusiewicz. Brak bliższych informacji o Jadwidze.

¹⁸⁷⁸ Por. BOZW, gdzie istnieje zapis: Wilczopolski Stanisław.

¹⁸⁷⁹ W BOZW występuje tylko Bogdanowicz Bronisław.

¹⁸⁸⁰ W BOZW widnieje jedynie Bogucki Jan (brak daty urodzenia). Trudno stwierdzić, czy chodzi o tę osobę. Por. poz. 1451.

¹⁸⁸¹ W BOZW odnotowano: Szaniak/Szeniuk?, brak imienia (brak daty urodzenia). Być może chodzi o tę osobę.

¹⁸⁸² Por. BOZW, gdzie widnieje informacja, że rodzina ta liczyła sześć osób.

¹⁸⁸³ Por. poz. 1538.

¹⁸⁸⁴ W BOZW występują o tym nazwisku: Stanisław, jego żona Helena oraz ich syn Janusz. Por. poz. 1451, 1538.

¹⁸⁸⁵ Por. BOZW; data śmierci: 30 III 1943 r.

rozebrana do naga, w rękę trzymała różaniec, potem strzał w głowę, ręce i nogi powyręcane. Razem z nią został zamordowany chłopak Gołębiowski¹⁸⁸⁶, pobity^a tępym narzędziem po głowie. Kiedy ich odnaleziono na trzeci dzień, Gołębiowski jeszcze żył i w Janowej Dolinie lekarz stwierdził zapalenie opon mózgowych i zapalenie płuc; po czterech godzinach zmarł.

Gabryś¹⁸⁸⁷ zamordowany – lat 60, rodzinę Zemadziaków z ośmiu osób, rodzinę K[ra^b]-wczyńskich z sześciu osób, razem wymordowano tam 570 osób w jedną noc. Działo się to w Wielki Czwartek przed Wielkanocą 1943 r. w nocy

[s. 186] od godz. 11.00 do godz. 4.00. Banda składała się z około 1500 osób, w tym były kobiety i podlotki, zadaniem których było znoszenie słomy i materiałów palnych do oblewania budynków. Banda składała się z chłopów miejscowych ze wsi okolicznych: z Łania¹⁸⁸⁸, [ze] Stawek¹⁸⁸⁹, [z] Trubicy¹⁸⁹⁰, Podłużne[go]¹⁸⁹¹, Hołowina¹⁸⁹² i innych. Polacy potem rozpoznawali robotników, którzy pracowali w Janowej Dolinie.

Zeznaje 21 I 1944 r. °Podpis nieczytelny°

[poz.] 1602

Kol. Józefówka, gm. i par. Korzec, [pow.] Równe

Około 180 n[umerów]. Mniejsza część Polaków. Bolszewicy wywieźli 5 rodzin: sołtys Korzeniowski, Krupiecki – większe gospodarstwo i inni. Napad był w Wielki Czwartek 1943 r. w nocy z czwartku na piątek; naprzód pobrali mężczyzn, pomordowali nożami i toporami 2 uciekających: Fileńskiego Leona¹⁸⁹³ – 22 l[ata], Kuczyńskiego Filipa¹⁸⁹⁴ – l[at] 35. Pokłuci: Kuczyński Tadeusz¹⁸⁹⁵ – brat – 40 l[at], Bagiński Michał¹⁸⁹⁶ – 30 l[at], Piekarczyk Michał – l[at] 35, brat zeznającej, żona jego Adela – lat 40, dzieci: Janek – lat 5, Zygmunt – 3 l[ata], Smolińska Józefa – 25 l[at], Rączkowski Antoni¹⁸⁹⁷ – 20 l[at], Rączkowska Agata¹⁸⁹⁸ – 18 l[at], Rączkowska Stanisława¹⁸⁹⁹ – 11 l[at], Dzigalski Florian – 30 l[at] i innych na drogach, kogo spotkali. 5 mężczyzn pogrzebano w Korcu, z których

^a Literę o nadpisano nad skreśloną literą r.

^b Plama z atramentu, prawdopodobnie litery ra.

^{c-c} To stwierdzenie osoby sporządzającej ten wpis do księgi sugeruje, iż sporządzono go z oryginału, podpisanego przez świadka zeznania.

¹⁸⁸⁶ W BOZW odnotowano: Gołębiowski Tadeusz, data śmierci: marzec 1943 r. / kwiecień 1943 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Lat 10, zamordowany przez upowców podczas drogi ze wsi Podłużne (gm. Kostopol) do Janowej Doliny (gm. Kostopol)”.

¹⁸⁸⁷ W BOZW odnotowano: Gabryś, imię nieznane, lecz jest to kobieta („teściowa człowieka o nazwisku Ziolo”).

¹⁸⁸⁸ Łanie – miejscowość niezidentyfikowana.

¹⁸⁸⁹ Stawek, wieś, gm. Derażne, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁸⁹⁰ Trubica, wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁸⁹¹ Podłużne, wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁸⁹² Hołowin, wieś, gm. Kostopol, pow. Kostopol, woj. wołyńskie.

¹⁸⁹³ Por. poz. 1363.

¹⁸⁹⁴ Por. poz. 348, 1350.

¹⁸⁹⁵ Por. poz. 360, 1350.

¹⁸⁹⁶ Por. poz. 1350.

¹⁸⁹⁷ Por. poz. 1350.

¹⁸⁹⁸ Por. poz. 1350.

¹⁸⁹⁹ Por. poz. 1350.

jednego zwłoki znaleziono, zagrzebano według snu ^a, a innych zagrzebano na miejscu [s. 187] mordu.

Mówili Ukr[aińcy], że mają Niemcy lub Żydzi wymordować Polaków, a potem sami Ukr[aińcy] z tej samej wsi, z sąsiednich i z bandy bulbowców. Partyzanci sowieccy walczyli nieraz z bulbowcami. Wieś Rzeczek już napadli bulbowcy i już ludzi zabrali i spalili parę mieszkań, a nadeszli partyzanci od Sowietów^b i Ukr[aińcy] odeszli. Niewiele młodych zabrali Niemcy na roboty do Niemiec, a więcej Polaków. Milicja ukr[aińska] biła nieraz Polaków, lali wodą i znów bili. W czasie wojny był tylko nauczyciel Ukr[ainiec], dzieci pol[skie] prawie nie chodziły do szkoły, bo nieraz płakały, gdy śpiewano: „Śmierć Lachom”.

Zeznaje 22 I 1944 r.

Helena Omelczuk

Maria Rakowska

[poz.] 1603

Wieś Noworodczyce, par. Noworodczyce, gm. Nowomalin, pow. Ostróg
Zamordowani we wsi: Felicki Marcin – l[at] 45, przekłuty w pokoju, Felicka Kazimiera, żona – lat 38, pokłuta też w mieszkaniu i syn Stefan – lat 11. Bandyci wrzucili zwłoki do piwnicy na ziemniaki i dzień później zabito tam pozostał[ych]. Dopowiedział to sąsiad Ukr[aiński].

Zeznaje 21 I 1944 r.

Malinowska Paulina

[poz.] 1604

Szumsk, par. Szumsk, pow. Krzemieniec

Ludności około 1500, Polaków 50 proc. Bolszewicy wywieźli około 10 rodzin z nauczycielstwa, wójta i policji. Z 20 na 21 III 1943 r. był napad bandy banderowców na miasto. W tym czasie była skoncentrowana

policja ukr[aińska] dla obrony przed bandą, bo władze spodziewały się napadu. Kiedy [s. 188] bandyci ostrzeliwali miasto, policja wyciągała z mieszkań Polaków i mordowała, łamiąc ręce, nogi i wyciągając płuca, serce i inne wnętrzności, bratu zeznającego oczy wylupano. Zginął brat zeznaj[ącego], Jan Unold¹⁹⁰⁰ – 43 l[ata]. Paukurzy, b[były] wójt, oficer pol[ski] – lat 35, starooleksińskiej gminy, i Śmiech¹⁹⁰¹ – lat 52 i inni, razem 7 osób. Gdy banda dotarła do policji, policja razem z nią poszła w las. Z policji byli: Dobrowolski – l[at] 25, Filipiuk Jan – l[at] 25. Ci bandyci operowali do października [1943 r.] Ksiądz rzymskokat.¹⁹⁰² ostrzegał par[afia]n, by wyjechali, ale sam został do ostatniej chwili na jazdu. Zeznaj[ący] był z Ostroga. Z Szumska wywieziono wiele do Niemiec na roboty, przeważnie Polaków.

Zeznający 22 I 1944 r.

A. Unold

^a Wyrażenie niejasne, oznaczone przez sekretarza znakiem zapytania.

^b W dokumencie sowietów.

¹⁹⁰⁰ Por. poz. 900, 1156.

¹⁹⁰¹ Por. BOZW; zamordowany nosił imię Wiktor. Por. poz. 900, 1154.

¹⁹⁰² Zapewne chodzi o ks. Piotra Łowejkę – por. poz. 1597.

[poz.] 1605

Kol. Witosówka, par. Pełcza, gm. i pow. Dubno

Polaków 50 domów, a Rusinów – 47 domów.

Sowieci wywieźli Szymczuka Franciszka – l[at] 45, dróżnik, dwóch gajowych z rodzinami: Szpitalewski Bolesław – 35 l[at], żonę i dwoje dzieci, Raczkowski – 50 l[at] z żoną i dwoma synkami.

Gdy palono sąsiednie wioski, wybrała się cała wioska 22 V 1943 r., niektórzy z ruchomym dobytkiem. Niektórzy wracali coś jeszcze wziąć, na trzeci dzień napadli ich Ukr[aińcy] miejscowi. Polacy puciekali, tylko Franciszka Salecka¹⁹⁰³ – 45 l[at] i córka Antonina¹⁹⁰⁴ – 12 l[at]

[s. 189] skryły się do piwnicy sąsiada Janickiego i tam je zamordowano. O tym doniósł sołtys i że pogrzebano je na polu Janickiego po tygodniu. Ponieważ w Dubnie groziła uciekinierom wywózka do Niemiec, przenieśli się do swoich znajomych do sąsiedniej wioski Krzywuchy¹⁹⁰⁵. Tam napadli miejscowi Ukr[aińcy] z sąsiadami i zamordowali nożami Józefę Wińską – l[at] 39, Józefę Jakubczak – lat 30 i Lewińską Marię – lat 9. Pogrzeb odbył się w Dubnie, urządzony przez krewnych ze swojej wioski, którzy tam pojechali po zwłoki. W żniwa zabito też Szczesniaka z Krzywuchy – l[at] 30, który pojechał z zeznającą jako jej obrona na żniwa. W walce został zabity z automatu przez Ukr[aińców], którzy siedzieli pod kopą. Wielu młodych mężczyzn należących do obrony kilku sąsiednich wsi zginęło też w walkach. Broń otrzymywali od wojskowych Niemców – żandarmerii – dla swojej obrony, względnie ludności.

Niemcy wysłali dużo młodzieży polskiej do Niemiec na roboty; Kuczma Jan z żoną i siedmioma córkami, Józef Rytwiński z żoną i trójgiem dzieci, Franciszek Saja z rodz[iną] (czterooosobową). Władysław Sutyła z żoną i córką, Aniela Wolska z dwojgiem dzieci, Łyseniuk Michał z żoną i dwojgiem dzieci, Michał Burchy z rodziną pięcioosobową, a wszystko mu zabrali i Józef Burchy z rodz[iną] pięcioosobową i Stefania Zapora z matką i dwojgiem dzieci, i inni. Sołtys Jakub

[s. 190] Fusik, Ukr[ainiec] wskazywał, kogo wywieźć.

Nauczyciel polski wyjechał do Jarosławia po napadzie razem z innymi (ale po innych wioskach pomordowali nauczycieli).

Zeznaje 22 I 1944 r.

Maria Kruk

[poz.] 1606

Kolonia Zabara¹⁹⁰⁶, par. Korzec, pow. Równe

Polskich rodzin około 30, a ruskich około 200. Bolszewicy zdaje się nikogo nie wywieźli. W sierpniu spalono całą kolonię polską. Dwoje starsuszków dla pilnowania domostwa: ją spalono w domu, a jego nożem cięto w płuca i rękę, a gospodarstwo spalono. Żelechowski Jakub¹⁹⁰⁷ – lat 85. Był to drugi mąż babki męża zeznającej. Zginęli bez wieści

¹⁹⁰³ Por. poz. 238.

¹⁹⁰⁴ Por. poz. 239.

¹⁹⁰⁵ Krzywucha, wieś, gm. Dubno, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁹⁰⁶ Zabara, kol., gm. Korzec, pow. Równe, woj. wołyńskie.

¹⁹⁰⁷ Por. BOZW, gdzie figuruje zapis: Żelechowski Jakub, wiek: 87 lat, data śmierci: 11 VII 1943 r.

i Głowacki Bronisław¹⁹⁰⁸ – lat 25, i Jasiński Zygmunt¹⁹⁰⁹, gdy wrócili z Korca po drugą furę drzewa, aby coś uratować. Był i nauczyciel Ukr[ainiec] i nauczycielka, to ich mieli Niemcy zabrać. Tak mówili Ukr[aińcy].

Zeznaje 21 I 1944 r.
Pakulska Antonina

[poz.] 1607

Boremel, gm. i pow. Boremel, par. Dubno

Ludności parę tysięcy – Polaków może 200. Bolszewicy wielu ludzi wywieźli, między innymi Lachowiczową, nauczycielkę z dzieckiem, bo męża aresztowano przedtem, Morawską – koleżankę jej, z dzieckiem i matką, żonę komendanta policji pol[skiej], którego aresztowali z dziećmi.

27 XII 1942 r. zamordowali dwaj pijani policjanci ukr[aińscy],

wywieźli robotnika na tartaku z domu jego narzeczonej nazwiskiem Michał Augustyn¹⁹¹⁰ [s. 191]

i na ulicy koło domu zastrzelili, i pogrzebano w Złoczówce, następnej parafii, bo kościół polski w Boremlu zamieniono na cerkiew i na tym cmentarzu nie wolno było grzebać Polaków. Pogrzebem zajął się mąż zeznającej, kierownik tartaku. 26 II 1943 r. zamordowali męża zeznającej, Mikołaja Masłowskiego¹⁹¹¹ – 41 l[at] – obaj młodzi chłopcy mieli opaskę schutzmańską¹⁹¹² i powiedzieli, że przysłała ich żandarmeria niem[iecka], aby męża aresztować i przeprowadzić rewizję. Zaglądnęli tylko do szafy, kazali się mężowi ubrać, związali ręce z tyłu i wyprowadzili z domu i w ciemnej nocy (9.00 wieczór) rzuciła się na niego cała chmara i bagnetami zakłuła. Zeznająca słyszała tylko dwukrotny krzyk i 2 fury ruszyły w stronę rzeki. Równocześnie zabito kolegę męża, kierownika młyna Jabłońskiego¹⁹¹³, 40 lat przeszło. Obydwóch wrzucono do Styru. Męża znaleziono dopiero po 7 tygodniach, a Jabłońskiego po 10 dniach. Męża pogrzebano w Złoczówce, a Jabłońskiego w Nieświcz¹⁹¹⁴, bo tam blisko mieszkała jego żona.

10 IV 1943 r. był napad na Boremel i zamordowano 10 osób, w tym dwoje małych dzieci. Zwłoki tych dwojga małych dzieci wywieźli do Dubna, a inni pogrzebani w Złoczówce. Zeznająca później wyjechała i tego samego dnia przyszli po zeznającą. Ksiądz też wyjechał¹⁹¹⁵. Ten napad 10 IV [1943 r.] zrobili b[yli] policjanci ukr[aińscy], którzy przedtem uciekli w lasy. Poznali ich ludzie. Ruski ksiądz źle się odnosił do Polaków. On odebrał kościół i miał mieć styczność z bandami.

Zeznaj[e] 26 I 1944 r.
Masłowska

¹⁹⁰⁸ Por. BOZW; wiek: 21 lat, data śmierci: 20 VIII 1943 r.

¹⁹⁰⁹ Por. BOZW; data śmierci: 20 VIII 1943 r.

¹⁹¹⁰ Por. poz. 58.

¹⁹¹¹ Por. poz. 56.

¹⁹¹² Opaska członka policji pomocniczej, czyli Schutzmannschaften.

¹⁹¹³ Brak w BOZW, jednak w okolicznościach śmierci Mikołaja Masłowskiego można przeczytać m.in.: „Uprorowadzony i zamordowany przez Ukraińców razem z kierownikiem młyna Stanisławem Jabłońskim”. Por. poz. 57.

¹⁹¹⁴ Nieświcz, st. kol., wieś, gm. Czaruków, pow. Łuck, woj. wołyńskie.

¹⁹¹⁵ Prawdopodobnie o. Aleksander Włodzimierz Odoryk Beń OFMConv; por. poz. 1580.

[s. 192] [poz.] 1608

Buszcze, gm. Buszcze, pow. Brzeżany, par. Buszcze, woj. Tarnopol

N[umerów] domów 180 – 40 proc. Polaków. Bolszewicy nie wywieźli nikogo, aresztowali około 20 osób, w tym 3 Polaków: Zamojski Stanisław – rolnik, Masny Michał – rolnik, Weron Stanisław.

Napad pierwszy 22 I [1944 r.] w godz. 19.00–21.00, osób zginęło 24, a to: Zamojski Elias¹⁹¹⁶ – 33 lat[a], rolnik, brat jego młodszy Mikołaj¹⁹¹⁷; Michalina¹⁹¹⁸, żona Michała – lat 35, Zamojski Marian¹⁹¹⁹ – lat 8, bratanek Michała; Wiatyk Anna – lat 60, Mazurek Maria¹⁹²⁰ – córka Anny, lat 35. Kościół Mikołaj – lat 32, Zamojski Antoni¹⁹²¹ – lat 34, Zamojski Ignacy¹⁹²² – 65 lat, córka Katarzyna¹⁹²³ – lat 15; Zamojska Agafia¹⁹²⁴ – lat 65, syn Jan¹⁹²⁵ – 19 [lat] – zaduszony w kominie na plebanii. Skołuba (?)^a Franciszek¹⁹²⁶ – 19 lat, siostrzeniec księdza; Załączkowski Jan – lekarz – lat 35, Kuriów Michał – lat 67, syn Stanisław – lat 16, Kufliński Piotr¹⁹²⁷ – lat 55, Fedczyszyn Franciszka¹⁹²⁸ – lat 45, Metyniowska Anna¹⁹²⁹ – lat 15.

Napadli w liczbie 300 bandyci uzbrojeni w broń palną i maszynową; bandyci – Ukraińcy okoliczni byli prowadzeni przez miejscowych. Zachodziły takie wypadki, że prowodyr w domu Ukraińca pokazywał Polaków.

13 osób rannych zostało przewiezionych do Brzeżan. Ksiądz¹⁹³⁰ w czasie napadu zdołał uciec do Brzeżan; na drugi dzień wrócił w asyście innych księży¹⁹³¹ i pochował zwłoki pomordowanych. Polacy przeczuwali napad,

[s. 193] ale miejscowi Ukraińcy uśpiłi ich czujność, zresztą banda była tak uzbrojona, że trudno było mówić o stawianiu oporu, ograniczono się tylko do ucieczki. W Szumlanach, oddalonych o 3 km, zaszły te same wypadki prędzej i padło wtedy dziesięciu Polaków.

Do transportów do Niemiec pewnie wyłącznie z gminy podawali Polaków, wyjechało około 20 proc. Ukr[aińców], ale to przeważnie na własne żądanie. Wójt – Nakoneczny, sołtys – Kucy Bazyli. Ks. rzymskokat. Zająć Filip. Cerkiew we wsi sąsiedniej w Pożyczynie – pop Staraniewicz – żonaty, dziecko dorosłe. Nauczyciel Warchoł Kazimierz – poszedł na wojnę za inwazji bolszewickiej; [było] 3 nauczycieli: dyrektor Ukrainiec,

---

^a Znak zapytania wstawiony przez spisującego zeznanie.

¹⁹¹⁶ Por. BOZW; wiek: 35 lat.

¹⁹¹⁷ Por. BOZW; wiek: 24 lata.

¹⁹¹⁸ Por. BOZW; wiek: 30 lat.

¹⁹¹⁹ Por. BOZW; wiek: 6 lat.

¹⁹²⁰ Por. BOZW; wiek: 40 lat.

¹⁹²¹ Por. BOZW; wiek: 30 lat.

¹⁹²² Por. BOZW; wiek: 60 lat.

¹⁹²³ Por. BOZW.

¹⁹²⁴ Por. BOZW, gdzie figuruje jako Zamojska Agafia/Agata, wiek: 50 lat.

¹⁹²⁵ Por. BOZW.

¹⁹²⁶ W BOZW występuje osoba o tym samym imieniu i nazwisku, lecz została zamordowana w innym miejscu i czasie.

¹⁹²⁷ Por. BOZW; wiek: 59 lat.

¹⁹²⁸ Por. BOZW.

¹⁹²⁹ Por. BOZW, gdzie figuruje zapis: Maziakowska Anna/Meteniowska/Metyniowska Anna, wiek: 16 lat.

¹⁹³⁰ Był to ks. Filip Zająć (1892–1951), od 1937 r. proboszcz w par. Buszcze; na pocz. 1944 r. przeniósł się do Brzeżan, a w lipcu 1945 r. podjął pracę duszpasterską w administraturze apostolskiej Śląska Opolskiego (M. Leszczyński, *Księża...*, s. 924).

¹⁹³¹ W Brzeżanach proboszczem rzymskokat. był wówczas ks. Adam Łańcucki, a wikariuszem ks. Zygmunt Barmiński, natomiast proboszczem ormiańskim był ks. Emil Julian Sarkis (J. Marecki, *Misterium...*, s. 96, 251).

nauczyciele – Pawluchówna Maria i Frauzy Stanisław. Obecnie został tylko Ukrainiec. W czasie napadu bandyci pewnie niczego nie zrabowali.

Zeznaj[e] 26 I 1944 r.
Zamojski Stanisław

[poz.] 1609

Kolonia?^a, gm. i par. Beresteczko, pow. Horochów

Okolo 530 mieszkańców, w tym trochę mniej niż połowa Polaków. Z 20 na 21 VIII 1943 r. odbył się napad. Zamordowano do 40 osób. Ojciec zeznającej Kot Henryk – 67 l[at], brat Jan – 32 l[ata] i żonę Józefę – 20 lat; z trojgiem dzieci: Jan – 4 l[ata], Józef – 2 l[ata], Jadwiga – 6 mies[ięcy], pokłuci – pogrzebano blisko mieszkania, ruchomy majątek zabrano, a budynek spalono. Zeznająca i brat starszy – lat 20 – uciekli do Beresteczka, wyskoczywszy przez okno. 2 fury obcych przyjechało, do nich dołączyli miejscowi, o tym donieśli drudzy, którzy poznali niektórych. Zeznająca pracowała z ludźmi w żandarmerii, a gdy był napad na Beresteczko, wyjechała i stamtąd. Na roboty do Niemiec wyjechało dużo osób, więcej Polaków. [s. 194] Nauczyciela Polaka, Stanisława Burchnego, partyzanci zabrali, a żona Ukrainka została.

Zeznaj[e] 25 I 1944 r.
Kot Anna

[poz.] 1610^b

Nowy Zahorów¹⁹³², pow. Horochów, par. Koniuchy

Szumski Julia – lat 43, syn jej Mieczysław – zostali zastrzeleni w lipcu 1943 r.

Zeznaje siostra zamordowanego Karolina Raczynska

[poz.] 1611^c

Stary Zahorów¹⁹³³, par. Nowy Zahorów, pow. Horochów

Raczynski Józef – lat 52 – zamordowany w Milatynie¹⁹³⁴ – 6 VI 1943 r. koło cerkwi, gdzie wyjechał do Milatyna celem zakupu cyny. Miejscowi ludzie dali znać bandytom do lasu Zanidów, którzy związali go sznurami i zasztyletowali.

26 I 1944 r. – zeznaje żona

Zdaniewicz Maria¹⁹³⁵ – lat 54, mąż jej Stanisław – 67, syn jego Władysław – lat 35, żona tego Antonina – lat 25, syn ich Teofil – lat 6, córka Halina – 4 lata i Tadeusz – lat 2. Zamordowani zostali 17 VII [1943 r.]; mordowani w haniebnym sposób – odrąbywali [im] głowy i wycinali klatki piersiowe.

^a Znak zapytania wstawiony przez spisującego zeznanie; chodzi zapewne o bliżej nieokreśloną kolonię przy wsi Beresteczko.

^b W dokumencie przekreślona liczba 1700.

^c W dokumencie przekreślona liczba 1701.

¹⁹³² Zahorów Nowy, wieś, gm. Chorów, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁹³³ Zahorów Stary, wieś, gm. Chorów, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁹³⁴ Milatyn, wieś, gm. Poryck, pow. Włodzimierz, woj. wołyńskie.

¹⁹³⁵ Por. poz. 1428, 1514.

Nagórski Józef – lat 47, żona Leontyna – lat 30, matka Maria – lat 65, brat Józefa Aleksander – lat 22 i córka jego Regina – lat 6, zostali wciągnięci do piwnicy i zamordowani siekierami.

Zeznaje dn[ia] 26 I 1944 r.
Karolina Raczyńska

[s. 195] [poz.] 1612^a

Wieś Werbeń¹⁹³⁶, gm. Boremel, pow. Dubno – par. Beresteczko

Wioska przeważnie ruska, Polaków około 80. Bolszewicy wywieźli Aleksandra Popczuka, brata stryjecznego zeznającego, do południowego Kazachstanu, Linkowskiego Czesława z rodziną pięcioosobową – osadnika. Z końcem lipca [1943 r.] weszło do mieszkania 5 z bandy i wymordowali rodzinę zięcia Grabowieckiego Teodozego¹⁹³⁷ – 44 l[at], żonę Marię¹⁹³⁸, córkę zeznającego – 35 l[at], syna Henryka – 18 l[at]; zabudowania rozebrali i wszystko doszczętnie zabrali. O tym doniosła do Beresteczka, dokąd zeznający przedtem uciekł z Werbenia, wnuczka – Helena Grabowiecka – 19 l[at], która jedyna uciekła. Zamordowanych zakopano na miejscu. O grasowaniu band już dawno wiadano i zeznający pracował w polu, zanim wyjechał. Do Niemiec nie wywieziono nikogo z Polaków. Nauczyciel poszedł do polskiego wojska, a żonę jego wywieźli Sowietci. Mówiono i o innych mordercach w tej wsi, może z 15 osób poza tym^b.

Zeznaje 25 I 1944 r.
Jan Popczuk

[poz.] 1613

Chorobrów¹⁹³⁹, pow. Sokal.

Napad z 27 na 28 I [1944 r.]

[Zamordowany] inspektor ubezpieczeń Chmielowski Czesław w czasie czynności służbowych.

Podpis nieczytelny^c

[poz.] 1614

Janiewiczze, gm. Poryck, par. Poryck, pow. Włodzim[ierz]

Kowalski Stanisław¹⁹⁴⁰ – lat 7 i Kunefa Maria – lat 18, jej mąż Czesław – lat 21, Adamczuk¹⁹⁴¹, Rzeszutko Maria¹⁹⁴² – lat 60, córka Ozy^[d]on Józefa – lat 50, zamordowani. Wywołali ich na ogród i tam

^a W dokumencie przekreślona liczba 1702.

^b W dokumencie pozatem.

^c Tu i dalej określenie wskazujące, że wpis jest kopią z innego dokumentu.

^d Nazwisko częściowo nieczytelne.

¹⁹³⁶ Werbeń, wieś, gm. Boremel, pow. Dubno, woj. wołyńskie.

¹⁹³⁷ Por. BOZW, gdzie istnieje wpis: Grabowiecki Teodor, data śmierci: 12 VIII 1943 r.

¹⁹³⁸ Por. BOZW.

¹⁹³⁹ Chorobrów, dwór, wieś, gm. Chorobrów, pow. Sokal, woj. lwowskie.

¹⁹⁴⁰ Por. poz. 1403.

¹⁹⁴¹ Mimo że w BOZW występuje siedem osób o tym nazwisku, żadna z nich nie zginęła w Janiewiczach.

¹⁹⁴² Por. poz. 1403.

ich zastrzelili. Działo się to w lipcu 1943 r. We wsi mieszkało około 22 rodzin, a ukraińskich więcej ze dwa razy. Ksiądz ludzki z tej wsi był bardzo i przechowywał Polaków, i nauczycielka Ukrainka też przechowywała Polaków. Mordowali Ukr[aińcy] z tej wsi: Chareton^a Siańko – 28 lat, Szelest Jan – lat około 30. Zeznaje córka i siostra wyżej wymienionych i matka Kowalskiego Stanisława. [s. 196]

Zeznanie 27 I 1944 r.
+++^b Kowalska Karolina

[poz.] 1615

Kutrów¹⁹⁴³, gm. Beresteczko, par. Beresteczko, pow. Horochów
Wieraszo Stanisław ur. 1895, żona jego Józefa 1896, Edward – lat 5 – syn. Mordowali siekierami, odrąbywali głowy i strzelali, rodzina ich pochowała na cmentarzu; było 360 numerów, w tym polskich rodzin 7. Udział brali Ukr[aińcy] z tej samej wsi i ze wsi okolicznych. Ks. ukr[aiński] Mikulski żył w zgodzie z Polakami, przeciwnie niż drugi ks. Pawłowski. Nauczycielką była córka ks. ruskiego, który przedtem umarł. Nauczyciel nazywał się Jakim Hilko. Działo się to 30 XII 1943 r.

Zeznaje córka pomordowanych dn[ia] 29 I 1944 r.
Wieraszo Stanisława m.p.

[poz.] 1616

Mosty Wielkie¹⁹⁴⁴, pow. Żółkiew

Napad z 27 na 28 I 1944 r. – wymordowano około 17 rodzin polskich.

Podpis nieczytelny

[poz.] 1617

Nowy Zboryszów¹⁹⁴⁵, gm. Brany, par. Beresteczko¹⁹⁴⁶, pow. Horochów

Około 150 rodzin, w tym z 15 rodzin polskich. Wywieźli bolszewicy 2 osadników. Jeden nazywał się Niczek, a druga Wesołowska. [s. 197]

Zamordowani: Włosowski Piotr – lat 55, córka – lat 18 i brat^c Józef – lat 14, Piotr i Józef zastrzelony, a Franciszka pokłuta bagnietami, ciała pomordowanych pochowali Ukraińcy. Ci sami, którzy mordowali; jeden Ukrainiec wyrzucony był z tej samej wsi – Stebczuk Wołodka. Sołtys nazywał się Fiodor Ma[d]yna, w tym okresie nie było księdza. Do czasu napadu stosunek między Polakami a Ukraińcami był bardzo dobry. Maciuszkowski Józef – lat 54 i cała rodzina składająca się z 7 osób. Rutkiewicz Antoni – lat 65, Paszkowski Kamilek – lat 65, Sochaczewski – lat 60 i jego żona Zofia – lat 55, Zdaniewicz Andrzej – lat 40 i żona jego wraz z dwojgiem dzieci i siostra żony Antonina Kruszyna z d[omu]

^a W zapisie imienia litera H poprawiona na Ch.

^b Własnoręczny znak świadka.

^c W dokumencie brata.

^d Plama z atramentu uniemożliwia rozczytanie środkowych liter nazwiska.

¹⁹⁴³ Kutrów, wieś, gm. Beresteczko, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁹⁴⁴ Mosty Wielkie, miasteczko, gm. Mosty Wielkie, pow. Żółkiew, woj. lwowski.

¹⁹⁴⁵ Zboryszów, majątek, wieś, gm. Brany, pow. Horochów, woj. wołyńskie.

¹⁹⁴⁶ Zboryszów należał do par. Łobaczówka, a nie Beresteczko.

Wojciechowska. Franciszka Kruszyna. Byli mordowani na różny sposób: pokłuci, porąbani i postrzelani. Działo się to z 16 na 17 VII 1943 r.

Zeznaje żona zamordowanego 27 I 1944 r.

Włosowska Franciszka

[poz.] 1618

Orzeszyn, gm. i par. Poryck, pow. Włodzimierz

Olaszczyk Antoni¹⁹⁴⁷ ur. 1895, żona Katarzyna¹⁹⁴⁸ ur. 1904, Władysław¹⁹⁴⁹ – [ur.] 1909, Stanisława¹⁹⁵⁰ – [ur.] 1912.

[s. 198] Wygnali ich do lasu i tam strzelali. Wystrzelali tam całą kolonię; poobdzierali ich z butów i ubrań, a następnie powrozami wsuwali ich do jam, które poprzednio Sowietci wykopali.

Pryskura Aleksander¹⁹⁵¹ ur. 1903 r. i jego sześcioro dzieci ur[odzonych] ok[oło] r. 1930–1939; jego szwagier Muniak Antoni¹⁹⁵² – ponad 60 lat i siostra jego Czaplicka¹⁹⁵³ ur. 1905 r. i jej córka – lat około 10.

Sąsiad Wodek Franciszek¹⁹⁵⁴ – lat ponad 40 i jego żona – 65 lat.

Rosada Stanisław¹⁹⁵⁵ – lat około 57, żona¹⁹⁵⁶ jego – lat około 46, córka Janina¹⁹⁵⁷ – lat 16, córka Feliksa¹⁹⁵⁸ – lat 13, Podkański Paweł¹⁹⁵⁹ – lat 62, żona jego Katarzyna¹⁹⁶⁰ – lat 45, córka Karolina – lat 35 (głuchoniema), córka Maria¹⁹⁶¹ – lat 16, syn Franciszek¹⁹⁶² – lat 14. Nowacki Józef¹⁹⁶³ – poszedł do następnej wsi Gruszowa i tam zginął; żona jego Maria¹⁹⁶⁴ – lat około 50, syn Konstanty¹⁹⁶⁵ – lat około 16, córka Nowackiego¹⁹⁶⁶ – po mężu nazwisko zeznający zapomniał – i dziecko jej przy piersi.

¹⁹⁴⁷ Por. poz. 535.

¹⁹⁴⁸ Por. BOZW; ur. w 1905 r. Por. poz. 535.

¹⁹⁴⁹ Por. BOZW; wiek: 30 lat. Por. poz. 536.

¹⁹⁵⁰ Por. BOZW; wiek: 26 lat. Por. poz. 536.

¹⁹⁵¹ W BOZW odnotowano: Proskura Aleksander. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Mąż Rozalii. Zamordowany z siedmiorgiem dzieci (Stanisławą, Bolesławem, Antonim, Emilią, Heleną, Krystyną i niemowlakiem o nieustalonym imieniu)”. Por. poz. 530.

¹⁹⁵² Por. BOZW, gdzie figuruje zapis: Muniak/Moniak, brak imienia. Por. poz. 529.

¹⁹⁵³ W BOZW odnotowano: Czaplicki, brak imienia. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Dwie nieustalone osoby z rodziny. Zamordowana w czasie napadu na kolonię Orzeszyn/Orzeszyna”. Por. poz. 531.

¹⁹⁵⁴ W BOZW odnotowano: Wodak/Wodek (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Dwie nieustalone osoby z rodziny. Zamordowane w czasie napadu na kolonię Orzeszyn/Orzeszyna”.

¹⁹⁵⁵ Wg BOZW mąż Janiny i ojciec Janiny oraz Feliks miał na imię Jan.

¹⁹⁵⁶ Por. BOZW, wg której miała na imię Janina.

¹⁹⁵⁷ Por. BOZW; wiek: 18 lat.

¹⁹⁵⁸ Por. BOZW.

¹⁹⁵⁹ Por. BOZW.

¹⁹⁶⁰ Por. BOZW.

¹⁹⁶¹ Por. BOZW.

¹⁹⁶² Wg BOZW (opisy okoliczności śmierci w rekordach: Podkański Paweł, Podkańska Katarzyna, Podkańska Maria) „uratował się najmłodszy brat Franciszek schowany w przydomowej szkółce drzew”.

¹⁹⁶³ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Nowacki Józef/Kazimierz.

¹⁹⁶⁴ W BOZW znajduje się zapis: Nowacki (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Pięć osób z rodziny Józefa/Kazimierza Nowackiego”. Jedną z nich jest na pewno żona Maria.

¹⁹⁶⁵ Por. BOZW; por. informacje odnoszące się do Nowackiej Marii. Jedną z tych osób jest na pewno syn Konstanty.

¹⁹⁶⁶ Por. BOZW; jedną z tych osób może być Józefa (z dzieckiem) – córka Kazimierza Nowackiego.

Nowacka Janina¹⁹⁶⁷ – synowa, lat około 30, czworo jej dzielnych dzieci.

Paszko Teofil¹⁹⁶⁸ – lat 40^a, żona jego – około 45 lat, syn Piotr – lat około 17 i jeszcze jeden syn i córka Cecylia – lat około 14.

Byra Maria¹⁹⁶⁹ – lat około 27 i troje jej dzieci. Wójcik Michalina¹⁹⁷⁰, ur. w 1915 r.

i dziecko – lat 5. Postułka Aleksander¹⁹⁷¹ – lat około 80 i synowa jego – lat około 30, [s. 199] i dwoje jej dzieci. Podkańska¹⁹⁷² – lat około 27 – dwoje jej dzieci.

Kosmala Franciszka¹⁹⁷³ – lat około 50 – i córka jej Kazimiera¹⁹⁷⁴, ur. w 1919 r.

Kaczmarzski Jan¹⁹⁷⁵, ur. około 1897 r.

Lenart¹⁹⁷⁶ – lat około 45 – i córka jej zamężna Rozalia¹⁹⁷⁷.

Gawlik Anna¹⁹⁷⁸ – lat około 40 – i córka jej.

Perski Stanisław¹⁹⁷⁹ – lat około 40, i żona jego ^bElżbieta^{b1980}, też w tym wieku, syn Władysław¹⁹⁸¹ – około 14 lat, Stefan¹⁹⁸² – lat około 10. Z tego domu zginęło 6 osób.

W tej wsi było około 320 osób – sami Polacy, a tylko jedna rodzina Ukr[aińców]. Bol-szewicy wywieźli rodziny gajowego Ciupa Kazimierz i Kaczmarzski.

Wszystkich ludzi mordowali w ten sposób, jak wyżej podano. Sołtys Parfiniuk był narod[owości] ukr[aińskiej].

Działo się to 11 VII 1943 r.

Zeznaje brat pomordowanych 28 I 1944 r.

Olaszczyk m.p.

---

^a *Plama z atramentu utrudnia rozczytanie pierwszej cyfry.*

^{b-b} *Dopisano na marginesie.*

¹⁹⁶⁷ W BOZW występuje kolejny rekord: Nowacki (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Sześć nieustalonych osób z rodziny Władysława Nowackiego”. Trudno stwierdzić, czy Janina Nowacka była synową Władysława Nowackiego, czy może Józefa/Kazimierza Nowackiego.

¹⁹⁶⁸ W BOZW występuje tylko rekord: Paszko (rodzina). W opisie okoliczności pojawia się informacja: „trzyosobowa rodzina” (nie podano imion ofiar).

¹⁹⁶⁹ W BOZW odnotowano: Bera Maria (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Zamordowana przez banderowców razem z dwoma synami i dwiema córkami”.

¹⁹⁷⁰ W BOZW odnotowano: Wójcik (rodzina); wg zamieszczonej informacji wiadomo tylko, że była to „dwuosobowa rodzina”.

¹⁹⁷¹ W BOZW odnotowano: Postułka (rodzina). Była to „pięcioosobowa rodzina”.

¹⁹⁷² W BOZW odnotowano: Podkański (rodzina). Są to „trzy nieustalone osoby z rodziny”. Być może chodzi o te osoby.

¹⁹⁷³ W BOZW odnotowano: Kosmala (rodzina). W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja, że są to „dwie nieustalone osoby z rodziny”. Być może chodzi o Franciszkę i jej córkę Kazimierę.

¹⁹⁷⁴ Por. informacje odnoszące się do Kosmali Franciszki na k. 198, poz. 1618.

¹⁹⁷⁵ W BOZW odnotowano: Kaczmarzskie (rodzina). W skład tej rodziny wchodziły „cztery nieustalone osoby”. Być może jedną z tych osób był Jan Kaczmarzski.

¹⁹⁷⁶ W BOZW odnotowano: Lenart (rodzina). Była to „sześcioosobowa rodzina”.

¹⁹⁷⁷ Brak możliwości przyporządkowania relacji świadka do konkretnej osoby w BOZW (nie wiadomo, jakie nazwisko nosiła po mężu Rozalia).

¹⁹⁷⁸ W BOZW odnotowano: Gawlik (rodzina). Z opisu okoliczności śmierci dowiadujemy się, że była to „matka z córką”.

¹⁹⁷⁹ W BOZW odnotowano: Perski, brak imienia. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Mąż Elżbiety. Zamordowany z żoną i pięciorgiem dzieci”.

¹⁹⁸⁰ Por. BOZW.

¹⁹⁸¹ W BOZW odnotowano: Perski, brak imienia. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Dzieci Elżbiety. Zamordowane z rodzicami w czasie napadu”.

¹⁹⁸² Por. poz. 1618.

[poz.] 1619

Szeroka, gm. Brany, par. i pow. Horochów

Rążewska Antonina¹⁹⁸³ – lat 67, córka Janina¹⁹⁸⁴ – lat 22, syn Bronisław¹⁹⁸⁵ – lat 21, pomordowani pod laskiem, pokłuci sztyletami i postrzeleni.

Pochowani zostali na miejscu – tam, pod laskiem.

Mrozowski Władysław¹⁹⁸⁶ – lat 57, żona Katarzyna¹⁹⁸⁷ – lat 50, córka Czesława¹⁹⁸⁸ – lat 15, Kasprzyk Jan¹⁹⁸⁹

[s. 200] lat 40 i żona jego Stanisława – lat 40.

Mrozowski Mikołaj¹⁹⁹⁰ – lat 50, żona Karolina¹⁹⁹¹ – lat 45, córka Feliksa¹⁹⁹² – lat 20, córka Stanisława¹⁹⁹³ – lat 15.

Mrozowski Władysław – lat 32, żona Romualda – lat 25 i córka Fredzia – lat 5.

Kuźmirewicz Jan¹⁹⁹⁴ – lat około 60, żona¹⁹⁹⁵ – lat 57, syn Władysław¹⁹⁹⁶ – lat 22, córka Bronisława¹⁹⁹⁷ – lat 19, córka Zofia¹⁹⁹⁸ – lat 17, córka Stanisława¹⁹⁹⁹ – lat 15, córka Helena – [lat] 12, [córka] Maria²⁰⁰⁰ – [lat] 8.

Wieś miała około 250 rodzin, w tym było rodzin polskich około 150. Bolszewicy wywieźli osadników – około 20 rodzin.

Udział w napadach brali Ukraińcy miejscowi i ze wsi okolicznych. Nazwiska Ukr[aińców] z tej wsi biorących udział w napadach [sic!]:

Nawrocki Adam – 27 lat, Nawrocki Łukasz – lat 42, Niżnyj Dmytro – 30 [lat], Wójtowicz Ołeksy – [lat] 35, Wójtowicz Dmytro – lat 42, Ninyj – lat około 22, Szapowalik Włodzimierz – lat 22, Giel Ostap – lat 45, Szapowalik Wsiewołod – lat 44.

Ze wsi Boryskowicze pow. Horochów: Waszczuk Jan – lat 38, Waszczuk Tomasz – lat 21, Lewicki Michał – lat 30, Lewicki Władysław – lat 44 – to byli mordercy.

Księżda ruskiego nie było. Ks. polski Puzyrewicz²⁰⁰¹ z par. Horochów. Przed mordem żyli Polacy z Ukr[aińcami] w wielkiej zgodzie. Działo się to 16 VII 1943 r.

¹⁹⁸³ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Rążewska Antonina, wiek: ok. 60 lat.

¹⁹⁸⁴ Por. BOZW, gdzie znajduje się zapis: Rążewska Janina.

¹⁹⁸⁵ Por. BOZW, gdzie odnotowano: Rążewski Bronisław.

¹⁹⁸⁶ Por. BOZW; wiek: 45 lat. Por. poz. 1189.

¹⁹⁸⁷ Por. poz. 1189.

¹⁹⁸⁸ Por. poz. 1189.

¹⁹⁸⁹ Por. BOZW.

¹⁹⁹⁰ Por. poz. 1190.

¹⁹⁹¹ Por. poz. 1190.

¹⁹⁹² Por. poz. 1190.

¹⁹⁹³ Por. poz. 1190.

¹⁹⁹⁴ Por. poz. 1191.

¹⁹⁹⁵ Por. poz. 1191.

¹⁹⁹⁶ Por. poz. 1191.

¹⁹⁹⁷ Por. poz. 1191.

¹⁹⁹⁸ Por. poz. 1191.

¹⁹⁹⁹ Por. poz. 1191.

²⁰⁰⁰ Por. poz. 1191.

²⁰⁰¹ Ks. Aleksander Puzyrewicz (1893–1953), duchowny rzymskokat., święcenia kapłańskie przyjął w 1918 r.; był proboszczem par. w Horochowie i kanonikiem kapituły ołyckiej. Na początku 1944 r. z powodu zbliżającego się frontu został zmuszony przez Niemców do ewakuacji za Bug, a następnie podjął posługę duszpasterską na terenie diecezji włocławskiej; zmarł w Cieclocinku (*Elenchus...*, s. 47; M. Dębowska, *Kościół katolicki...*, s. 443; L. Popek, *Świątynie...*, s. 65).

Zeznaje syn zamordowanej Rązewskiej Antoniny.

Zeznaje 27 I 1944
Rązewski St. m.p.

[poz.] 1620

Świtarzów²⁰⁰², pow. Sokal – napad 27/28 I 1944 r. Zarządca gorzelni Oleński²⁰⁰³ – 9 osób.
Lewiński ?^a

---

^a *Własnoręczny podpis świadka, znak zapytania wstawiony przez spisującego zeznanie.*

²⁰⁰² Świtarzów, wieś, pow. Sokal, woj. lwowskie.

²⁰⁰³ Por. BOZW, gdzie występuje zapis: Oleński (rodzina), data śmierci: luty 1944 r. W opisie okoliczności śmierci pojawia się informacja: „Pięcioosobowa rodzina zarządcy gorzelni”.

BIBLIOGRAFIA

Źródła archiwalne

Archiwum rodzinne Adama Zybury

Życiorys Bolesława Zybury.

Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Tarnobrzegu

Wykaz stanu służby nr ew. 1833.

Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu – Biblioteka Ossolineum (BZNO)

BZNO, Rkps 16273/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej miasta Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944, cz. 1, Alfabetyczny skorowidz miejscowości, k. 1–100.

BZNO, Rkps 16274/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej miasta Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944, cz. 2, Kopia relacji nr 1–809, k. 3–20, mps.

BZNO, Rkps 16274/II, Archiwum Rady Głównej Opiekuńczej miasta Lwowa. Materiały dotyczące akcji nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944, cz. 2: Dane dotyczące wsi Gurów, pow. Włodzimierz, k. 38–43.

Muzeum – Zamek Tarnowskich w Tarnobrzegu

Archiwum Urszuli Szumskiej, [Relacje o zbrodni wołyńskiej], Zeszyt 1, *Zabici (Księga A)*, s. 1–200.

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach (AIPN Ka)

AIPN Ka, 02/1614, Sprawa operacyjna dot. Szumska Urszula, imię ojca: Ludwik, ur. 21 II 1907 r. Kontrola operacyjna członka organizacji o nazwie Komitet Ziem Wschodnich, działającej w latach 1943–1945 we Lwowie, a następnie w latach 1945–1947 w Bytomiu, który ujawnił się przed Komisją Likwidacyjną PUBP w Bytomiu w 1947 r.

Źródła drukowane

Anczarski J., *Kronikarskie zapisy z lat cierpień i grozy w Małopolsce Wschodniej 1939–1946*, Kraków 1996.

- Antypolska akcja nacjonalistów ukraińskich w Małopolsce Wschodniej w świetle dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej 1943–1944*, oprac. L. Kulińska, A. Roliński, Kraków 2003 („Dokumenty do Dziejów Stosunków Polsko-Ukraińskich 1939–1945”, t. 1).
- Antypolska akcja nacjonalistów ukraińskich w Małopolsce Wschodniej w świetle dokumentów Rady Głównej Opiekuńczej 1943–1944*, oprac. L. Kulińska, A. Roliński, Kraków 2012 („Dokumenty do Dziejów Stosunków Polsko-Ukraińskich 1939–1945”, t. 3).
- Antypolska akcja OUN-UPA 1943–1944. Fakty i interpretacje*, red. G. Motyka, D. Libionka, Warszawa 2003.
- Armia Krajowa w dokumentach*, t. 1–6, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1990–1991.
- Białowas J., *Wspomnienia z Ihrowicy na Podolu. Banderowska rzeź ludności polskiej w Wigilię 1944 roku*, b.m.w. 1997.
- Bizuń S., *Historia krzyżem znaczone. Wspomnienia z życia Kościoła katolickiego na ziemi lwowskiej 1939–1945*, Lublin 1993.
- Bracia zza Bugu. Wspomnienia z czasu wojny*, zebrał J. Turnau, Lublin 1999.
- Dzieci Kresów*, wybór i oprac. L. Kulińska, Warszawa 2003.
- Dzieci Kresów. 2*, wybór i oprac. L. Kulińska, Kraków 2006.
- Eksterminacja narodu polskiego i Kościoła rzymsko-katolickiego przez ukraińskich nacjonalistów w Małopolsce Wschodniej w latach 1939–1945. Materiały źródłowe*, oprac. J. Wołczański, cz. 1–2, Kraków 2005–2006.
- Elenchus ecclesiarum et cleri saecularis et regularis dioecesis Luceoriensis pro anno Domini 1938*, Luceoriae 1938.
- Janicki Z., *W obronie Przebraża i w drodze do Berlina*, Lublin 1997.
- Jastrzębski S., *Oko w oko z banderowcami. Wspomnienia małoletniego żołnierza Armii Krajowej*, Warszawa 1996.
- Kanas J., *Podolskie korzenie*, Lublin 2002.
- Karłowicz L., *Jastrzębiacy. Historia oddziału i batalionu por. „Jastrzębia” w 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej*, Lublin 1999.
- Karłowicz L., *Ludobójcy i ludzie*, Lublin 2000.
- Karłowicz L., *Od Zasmyk do Skrobowa*, Opole 1994.
- Karłowicz L., *Za dywizję wołyńską*, Lublin 1993.
- Kiełpiński J., *Oni tu przyszli. Wspomnienia Marianny Piątek z domu Wojdan, świadka mordu w Lubieszowie na Polesiu, gdzie dwustu Polaków spalono żywcem*, Warszawa 2018.
- Korman A., *Ludobójstwo UPA na ludności polskiej. Dokumentacja fotograficzna*, Wrocław 2003.
- Kranc R., *W drodze z Ostroga na Kołymę*, Kraków 1998.
- Kresowa księga sprawiedliwych 1939–1945. O Ukraińcach ratujących Polaków poddanych eksterminacji przez OUN i UPA*, oprac. R. Niedzielko, Warszawa 2007 („Studia i Materiały”, t. 12).
- Kresy w oczach oficerów KOP*, oprac. J. Widacki, Katowice 2005.
- Krzemionowska-Łowkis H., *Wołyń – opowieści prawdziwe*, Janów Lubelski 2003.
- Kwestia ukraińska i eksterminacja ludności polskiej w Małopolsce Wschodniej w świetle dokumentów Polskiego Państwa Podziemnego 1942–1944*, wstęp i oprac. L. Kulińska, A. Roliński, Kraków 2004 („Dokumenty do Dziejów Stosunków Polsko-Ukraińskich 1939–1945”, t. 2).
- Kubów W., *Polacy i Ukraińcy na Podolu. Tragedia Polaków w Berezowicy Małej koło Zbaraża*, Wrocław 1997.

- Kunicki M., *Pamiętnik „Muchy”*, Warszawa 1959.
- Mały rocznik statystyczny 1939*, Warszawa 1939.
- Okrutna przestroga*, oprac. J. Dębski, L. Popek, Lublin 1997.
- Olchowśkyj I., *Krywawa Wołyń*, t. 1–2, Kyjiw 2008–2011.
- Oliwa A., *Gdy poświęcano noże*, Opole 1973.
- Peretiatkowicz A., *Polska samoobrona w okolicach Łucka*, Katowice 1995.
- Peretiatkowicz A., *Wołyńska samoobrona w dorzeczu Horynia*, Katowice 1997.
- Piotrowski C., *Krwawe żniwa nad Styrem, Horyniem i Sluczą*, Warszawa 1995.
- Poliszczuk W., *Integralny nacjonalizm ukraiński jako odmiana faszyzmu*, t. 1: *Zasady ideologiczne nacjonalizmu ukraińskiego. Ukraiński ruch nacjonalistyczny – struktura organizacyjna i założenia programowe*, Toronto 1998; t. 2: *Dowody zbrodni OUN i UPA. Działalność ukraińskich struktur nacjonalistycznych w latach 1920–1999*, Toronto 2000; t. 4: *Nacjonalizm ukraiński w dokumentach*, cz. 2: *Dokumenty z zakresu działań struktur nacjonalizmu ukraińskiego w okresie od 1920 do grudnia 1943 roku*, Toronto 2002; t. 5: *Nacjonalizm ukraiński w dokumentach*, cz. 3: *Dokumenty z zakresu działań struktur nacjonalizmu ukraińskiego w okresie od grudnia 1943 do 1950 roku*, Toronto 2003.
- Polska i Ukraina w latach trzydziestych-czterdziestych XX wieku. Nieznane dokumenty z archiwów służb specjalnych*, t. 1: *Polskie podziemie 1939–1941. Lwów–Kołomyja–Stryj–Złoczów*, Warszawa 1998; t. 3: *Polskie podziemie 1939–1941. Od Wołynia do Pokucia*, Warszawa–Kijów 2004; t. 4: *Polacy i Ukraińcy pomiędzy dwoma systemami totalitarnymi 1942–1945*, Warszawa–Kijów 2005.
- Pro memoria o sytuacji w kraju (1941–1944). Raporty Departamentu Informacji Delegatury Rządu RP na Kraj o zbrodniach na narodzie polskim*, oprac. J. Gmitruk, A. Indraszczyk, A. Koseski, Warszawa 2004.
- Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945*, t. 5: *Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń*, oprac. S. Piątkowski, Lublin–Warszawa 2021.
- Soboń B., *Wołyński życiorys*, Warszawa 1999.
- Stobniak-Smogorzewska J., *Kresowe osadnictwo wojskowe 1920–1945*, Warszawa 2003.
- Stopyra-Gawrońska J., *Bez dzieciństwa*, Grajewo 2003.
- Śladami ludobójstwa na Wołyniu. Okrutna przestroga*, cz. 2, oprac. L. Karłowicz, L. Popek, Lublin 1998.
- Śladowska M., *Z Kresów Wschodnich na Zachód*, Wrocław 2001.
- Świadkowie mówią*, oprac. S. Biskupski, Warszawa 1996.
- Świadkowie oskarżają. Okrutna przestroga*, cz. 3, oprac. L. Karłowicz, L. Popek, Lublin 2013.
- [Tysiąc dziewięćset czterdzieści siedem] 1947. Propamiatna knyha*, oprac. B. Huk, Warszawa 1997.
- Wołyński testament*, oprac. L. Popek et al., Lublin 1997.
- Źródła do dziejów eksterminacji Polaków przez ukraińskich nacjonalistów w Wiśniowcu i powiecie krzemienieckim na Wołyniu podczas II wojny światowej [w:] Fides, ars, scientia. Studia dedykowane pamięci Księdza Kanonika Augustyna Mednisa*, red. A. Betlej, J. Skrabski, Tarnów 2008.

Opracowania

- Abramowicz S., *Więzienia NKWD w Dubnie i Łucku w czerwcu 1941 r.* [w:] *Zbrodnicza ewakuacja więzień i aresztów NKWD na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej w czerwcu – lipcu 1941 r.*, red. A. Skrzypek, I. Borowicz, A. Galiński, Warszawa 1997.
- Adamska J., *Porytek – symbol wołyńskiej tragedii*, „Przeszłość i Pamięć. Biuletyn Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa” 2003, nr 3–4.

- Akcja „Wisła”*, red. J. Pisuliński, Warszawa 2003.
- Akcja „Wisła” na tle stosunków polsko-ukraińskich w XX wieku*, Szczecin 1994.
- Bąkowski W., *Zagłada Huty Pieniackiej*, Kraków 2001.
- Blicharski C., „*Petruniu ne ubywaj mene!*”. *Czystka etniczna w wykonaniu nacjonalistów ukraińskich na terenie województwa tarnopolskiego*, Biskupice 1998.
- Bolianowskyj A., *Borot’ba UPA proty nacystśkoho okupacijnoho režymu. 1943 rik* [w:] *Ukrajńska Powstańska Armija w borot’bi proty totalitarnych režymiw*, Lwów 2004.
- Ból pamięci*, red. J. Łukasiewicz, Janów Lubelski 2014.
- Budzisz F., *Z ziemi cmentarnej*, Gdańsk 1998.
- Bulba-Borowец T., *Armija bez derżawy*, „Wołyń” (Łuck) 1995, nr 2.
- Caruk J., *Trahedija wołyńskich sił 1943–1944 rr.*, Lwów 2003.
- Chojnowski A., *Koncepcje polityki narodowościowej rządów polskich w latach 1921–1939*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1979.
- Cybulski H., *Czerwone noce*, Warszawa 1969.
- Dębowska M., *Kościół katolicki na Wołyniu w warunkach okupacji 1939–1945*, Rzeszów 2008.
- Dębowska M., *Materiały do dziejów diecezji łuckiej. Relacje o stanie dekanatów i parafii 1941–1944*, Biały Dunajec – Lublin – Łuck – Ostróg 2005.
- Dębowska M., *Postawy duchownych diecezji łuckiej wobec zagrożenia ze strony nacjonalistów ukraińskich w latach 1943–1944* [w:] *W cieniu tragedii wołyńskiej 1943 roku. 70. rocznica mordów Polaków na Kresach Południowo-Wschodnich Rzeczypospolitej*, red. E. Żurawska, J. Sperka, Katowice 2015.
- Dębowska M., *Wołyń 1943. Dezorganizacja i zagłada parafii katolickich. W 80. rocznicę męczeństwa Polaków*, Kraków 2023.
- Dębowska M., Poppek L., *Duchowieństwo diecezji łuckiej. Ofiary wojny i represji okupantów 1939–1945*, Lublin 2010.
- Dębski W.S., *Było sobie miasteczko. Opowieść wołyńska*, Lublin 2006.
- Dębski W.S., *W kręgu kościoła kisielińskiego*, t. 1–2, Lublin 1994.
- Dębski W.S., *W kręgu kościoła kisielińskiego, czyli Wołyniacy z parafii Kisielin*, Lublin 1994.
- Drozd R., *Polityka władz wobec ludności ukraińskiej w Polsce w latach 1944–1989*, Warszawa 2001.
- Drozd R., *Ukraińska Powstańcza Armia. Dokumenty – struktury*, Warszawa 1998.
- Dróżdż D., *Zbrodnia ludobójstwa w międzynarodowym prawie karnym*, Warszawa 2010.
- Drugi powszechny spis ludności z dn. 9 XII 1931 r. Województwo wołyńskie*, Warszawa 1938.
- Filar W., „*Burza*” na Wołyniu. *Z dziejów 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej. Studium historyczno-wojskowe*, Warszawa 1997.
- Filar W., *Eksterminacja ludności polskiej na Wołyniu w drugiej wojnie światowej*, Warszawa 1999.
- Filar W., *Wołyń 1939–1944. Eksterminacja czy walki polsko-ukraińskie. Studium historyczno-wojskowe zmagania na Wołyniu w obronie polskości, wiary i godności ludzkiej*, Toruń 2004.
- Flis I., Zielińska W., *Przed i po II wojnie światowej...* [w:] *Szkola w rysie historycznym i wspomnieniach*, oprac. J. Trojanowski, Tarnobrzeg 1987.
- Fredro-Boniecka M., *Wołyń. Siła traumy. Wspomnienia i pamięć*, Warszawa 2016.
- Garbowski H., *Polesie Wołyńskie pod okupacją niemiecką*, Warszawa 2003.
- Głowacki A., *Sowieci wobec Polaków na ziemiach wschodnich II Rzeczypospolitej 1939–1941*, Łódź 1998.
- Gross E., *Zbrodnie Ukraińskiej Powstańczej Armii*, Głogów 1999.
- Grzelak C., *Kresy w czerwieni 1939. Agresja Związku Sowieckiego na Polskę w 1939 roku*, Warszawa 1998.

- Grzesiakowa Z., *Między Horyniem a Słuczą*, Warszawa 1992.
- Halczak B., *Publicystyka narodowo-demokratyczna wobec problemów narodowościowych i etnicznych II Rzeczypospolitej*, Zielona Góra 2000.
- Hryciuk G., *Polacy we Lwowie 1939–1944. Życie codzienne*, Warszawa 2000.
- Hryciuk G., *Przemiany narodowościowe i ludnościowe w Galicji Wschodniej i na Wołyniu w latach 1931–1948*, Toruń 2005.
- Hryciuk G., *Zmiany ludnościowe i narodowościowe w Galicji Wschodniej i na Wołyniu w latach 1939–1948* [w:] *Przemiany narodowościowe na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej 1931–1948*, red. S. Ciesielski, Toruń 2003.
- Iljuszyn I., *Protystojannja UPA i AK (Armiji Krajowej) w roky druhoji switowej wojny na tli dijalnosti polśkoho pidpillja w zachidnij Ukraini*, Kyjiw 2001.
- Iljuszyn I., *Wołyńska trahedija 1943–1944 rr.*, Kyjiw 2003.
- Ilowski Z., Ilowski S., *Podkamień – apokaliptyczne wzgórze*, Opole 1994.
- Isajewycz J., *O księżce Władysława i Ewy Siemaszków: Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia 1939–1945*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2003, nr 1.
- Iwanek T., *Zbrodnia ludobójstwa i zbrodnie przeciwko ludzkości w prawie międzynarodowym*, Warszawa 2015.
- Jastrzębski S., *Ludobójstwo ludności polskiej przez OUN-UPA w województwie stanisławowskim w latach 1939–1946*, Warszawa 2004.
- Jastrzębski S., *Martyrologia polskiej ludności w województwie lwowskim w latach 1939–1947*, Katowice 2004.
- Juchniewicz M., *Polacy w radzieckim ruchu oporu 1941–1945*, Warszawa 1985.
- Kaczyński A.R., *Sowietyzacja Wołynia 1944–1956*, Warszawa 2022.
- Kaliszczuk O., *Ukraińsko-polskie protystojannia na Wołyni ta w Hałyczyni y roky druhoji switowej wojny*, Lwów 2013.
- Karbarz-Wilińska J., *Dęby i burzany. Ukraińskie organizacje i partie związane z biskupem stanisławowskim Grzegorzem Chomyszynem (1925–1939)*, Gdańsk–Warszawa 2020.
- Kęsik J., *Zaufany Komendant. Biografia polityczna Jana Henryka Józewskiego 1892–1981*, Wrocław 1995.
- Kiełboń J., *Migracje ludności w dystrykcie lubelskim w latach 1939–1944*, Lublin 1995.
- Klimecki M., *Polsko-ukraińska wojna o Lwów i Galicję Wschodnią 1918–1919*, Warszawa 2000.
- Kłapeć J., *Rada Główna Opiekuńcza w dystrykcie lubelskim w latach 1940–1944*, Lublin 2011.
- Komański H., Siekierka S., *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na Polakach w województwie tarnopolskim 1939–1946*, Wrocław 2004.
- Komoński E., *W obronie przed Ukraińcami. Działania Polaków na Wołyniu i w Galicji Wschodniej w latach 1943–1944 wobec polityki eksterminacyjnej nacjonalistów ukraińskich*, Toruń 2013.
- Konieczny Z., *Stosunki polsko-ukraińskie na ziemiach obecnej Polski w latach 1918–1947*, Wrocław 2006.
- Konieczny Z., *Zmiany demograficzne w południowo-wschodniej Polsce w latach 1939–1950*, Przemyśl 2002.
- Koprowski M.A., *Kaci Wołynia. Najkrwawszy ludobójcy Polaków*, Poznań 2019.
- Koprowski M.A., *Obróńcy Wołynia*, Poznań 2022.
- Korman A., *Nieukarane zbrodnie SS Galizien z lat 1943–1945. Chodaczków Wielki, Huta Pieniacka, Podkamień, Siemianówka, Wicyń i inne miejscowości*, Londyn 1990.

- Korman A., *Stosunek UPA do Polaków na ziemiach południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej*, Wrocław 2002.
- Kresy południowo-wschodnie Rzeczypospolitej pod okupacją sowiecką 1939–1941*, red. P. Chmielowiec, I. Kozimala, Rzeszów 2014.
- Kresy Wschodnie we krwi*, oprac. S. Jastrzębski, Wrocław 2001.
- Kroll B., *Rada Główna Opiekuńcza*, Warszawa 1985.
- Kubów W., *Terroryzm na Podolu*, Warszawa 2003.
- Kuczerepa M., Wisin W., *Wołyń 1939–1941 r.*, Łuck 2005.
- Kulińska L., *Dzieje Komitetu Ziem Wschodnich na tle losów ludności polskich Kresów w latach 1943–1947*, t. 1–2, Kraków 2002–2003.
- Kulińska L., *Wypędzenie Polaków ze wschodnich województw Rzeczypospolitej. Zapomniana i nieopamiętana zbrodnia na polskim narodzie dokonana podczas II wojny światowej [w:] Kresy, należna pamięć – nie zemsta. Materiały z konferencji zorganizowanej 8 lipca 2017 roku*, red. K. Bąkała, W. Listowski, T. Skoczek, Warszawa 2017.
- Kulińska L., Partacz C., *Zbrodnia nacjonalistów ukraińskich na Polakach w latach 1939–1945. Ludobójstwo nieopamiętane*, Warszawa 2015.
- Lemkin R., *Axis Rule in Occupied Europe – Laws of Occupation, Analysis of Government, Proposals for Redress*, Washington 1944.
- Leszczyński M., *Księża diecezjalni ekspatrianci archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego. Słownik biograficzny*, Warszawa 2020.
- Lubieniecka-Barania K., *Gdy brat staje się katem. Opowieść dokumentalna*, Szczecinek 2007.
- Lwowskie pod okupacją sowiecką (1939–1941)*, wstęp i red. T. Bereza, Rzeszów 2006.
- Małyszczewski Z., *Polesia czar splonął w ogniu nienawiści*, Janów Lubelski 2011.
- Mańkowski Z., *Między Wisłą a Bugiem 1939–1944. Studium o polityce okupanta i postawach społeczeństwa*, Lublin 1982.
- Marecki J., *Misterium iniquitatis. Osoby duchowne i zakonne obrządku łacińskiego zamordowane przez ukraińskich nacjonalistów w latach 1939–1945*, Kraków 2020.
- Markiewicz J., *Partyzancki kraj*, wyd. 2, Lublin 1985.
- Markowski D.K., *Anatomia strachu. Sowietyzacja obwodu lwowskiego 1944–1953. Studium zmian polityczno-gospodarczych*, Warszawa 2018.
- Masłowski W., *Z kym i proty koho wojuwły ukraiński nacionalisty w roky Druhoji switowoji wojny*, Moskwa 1999.
- Mazur G., *Pokucie w latach drugiej wojny światowej. Położenie ludności, polityka okupantów, działalność podziemia*, Kraków 1994.
- Mazur G., Węgierski J., *Konspiracja lwowska 1939–1944. Słownik biograficzny*, Katowice 1997.
- Mędrzecki W., *Druga Rzeczypospolita w historiografii polskiej po 1989 r. [w:] Historycy polscy i ukraińscy wobec problemów XX wieku*, red. P. Kosiewski, G. Motyka, Kraków 2000.
- Mędrzecki W., *Inteligencja polska na Wołyniu w okresie międzywojennym*, Warszawa 2005.
- Mędrzecki W., *Województwo wołyńskie 1921–1939. Elementy przemian cywilizacyjnych, społecznych i politycznych*, Wrocław 1988.
- Mirczuk P., *Ukraińska Powstańca Armia 1942–1952. Dokumenty i materiały*, Lwów 1991.
- Motyka G., *Postawy wobec konfliktu polsko-ukraińskiego w latach 1939–1953 w zależności od przynależności etnicznej, państwowej i religijnej [w:] Tygiel narodów. Stosunki społeczne i etniczne na dawnych ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej 1939–1953*, red. K. Jasiewicz, Warszawa 2002.

- Motyka G., *Tak było w Bieszczadach. Walki polsko-ukraińskie 1943–1948*, Warszawa 1999.
- Motyka G., *Ukraińska partyzantka 1942–1960. Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii*, Warszawa 2006.
- Motyka G., *Wołyń '43. Ludobójcza czystka. Fakty, analogie, polityka historyczna*, Kraków 2016.
- Motyka G., Wnuk R., „Pany” i „rezuny”. *Współpraca AK-WiN i UPA 1945–1947*, Warszawa 1997.
- Nicieja S., *Między Stanisławowem a Opolem. Urszula Szumska (1907–1994)*, „Indeks. Pismo Uniwersytetu Opolskiego” 2003, nr 3.
- Nekrolog Urszuli Szumskiej*, „Tygodnik Powszechny” 1994, nr 10.
- Okupacja sowiecka (1939–1941). Obywatele polscy na kresach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej pod okupacją sowiecką w latach 1939–1941*, red. T. Strzembosz, Warszawa 1996.
- Papierzyńska-Turek M., *Sprawa ukraińska w Drugiej Rzeczypospolitej 1922–1926*, Kraków 1979.
- Partacz C., Łada K., *Polska wobec ukraińskich dążeń niepodległościowych w czasie II wojny światowej*, Toruń 2004.
- Piotrowski C., *Wojskowe i historyczne tradycje 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej*, Warszawa 1993.
- Piotrowski C., *Zniszczone i zapomniane osiedla polskie oraz kościoły na Wołyniu*, Warszawa 2002.
- Piotrowski T., *Genocide and Rescue in Wołyn. Recollections of the Ukrainian Nationalist Ethnic Cleansing Campaign against the Poles during World War II*, Jefferson 2000.
- Polacy i Kościół rzymskokatolicki na Wołyniu w latach 1918–1997*, red. L. Popek, Lublin 1997.
- Polacy i Ukraińcy dawniej i dziś*, red. B. Grott, Kraków 2002.
- Polacy i Ukraińcy pomiędzy dwoma systemami totalitarnymi 1942–1945*, cz. 2, oprac. G. Motyka, J. Szapował, Warszawa–Kijów 2005.
- Polacy i Ukraińcy – zabić rany*, oprac. L. Żur, Suwałki 2001.
- Poliaki na Wołyni u roki druhoji switowoji wojny*, red. W. Serhijczuk, Kyjiw 2003.
- Poliszczuk W., *Gorzka prawda. Cień Bandery nad zbrodnią ludobójstwa*, Warszawa 2006.
- Poliszczuk W., *Gorzka prawda. Zbrodnicość OUN-UPA (spowiedź Ukraińca)*, Toronto–Warszawa–Kijów 1995.
- Poliszczuk W., *Gwałt na prawdzie o zbrodniach OUN Bandery*, Toronto 2003.
- Poliszczuk W., *Ludobójstwo nagrodzone. Problem nacjonalizmu ukraińskiego w Polsce w zarysie*, Toronto 2003.
- Polska-Ukraina: trudne pytania*, oprac. R. Niedziółko, t. 1–10, Warszawa 1998–2006.
- Pomarańska R., *Golgota Polaków na Kresach. Realia i literatura piękna*, Warszawa–Radzymin 2016.
- Popek L., *17 września 1939 r. na Wołyniu w świetle relacji i wspomnień [w:] Agresja sowiecka 17 września 1939 roku na Kresach Wschodnich i Lubelszczyźnie*, red. T. Rodziewicz, Lublin 2011.
- Popek L., *Ostrówki. Wołyńskie ludobójstwo*, Warszawa 2011.
- Popek L., *Świątynie Wołynia*, t. 1, Lublin 1997.
- Prawda a historia*, Toruń 2021.
- Prus E., *Atamania UPA. Tragedia kresów*, Wrocław 1996.
- Prus E., *Holocaust po banderowsku*, Wrocław 2001.
- Prus E., *Stepan Bandera (1909–1959). Symbol zbrodni i okrucieństwa*, Wrocław 2004.
- Prus E., *Taras Czupryńka. Hetman UPA i wielki inkwizytor OUN*, Wrocław 1998.
- Przed akcją „Wisła” był Wołyń*, red. W. Filar, wyd. 2, Warszawa 2000.
- Razyhrayev O., *Policja państwowa w województwie wołyńskim w okresie międzywojennym*, Warszawa 2019.

- Relacje polityczne między Polską a Ukrainą. Doświadczenia i perspektywy*, red. E. Szczot, J. Szczot, Lublin 2015.
- Repatriacja czy deportacja. Przesiedlenie Ukraińców z Polski do USRR 1944–1946*, oprac. E. Misiło, t. 1–2, Warszawa 1996–1999.
- Romanowski W., *ZWZ-AK na Wołyniu 1939–1944*, Lublin 1993.
- Róžański E., *Na wołyńskich kresach. Najeźdźcy i sąsiedzi*, Wrocław 2004.
- Róžański E., *Nie każdy Ukraińiec był Polakowi wilkiem. Ukraińcy, którzy potępiali ideologię głoszoną przez OUN-UPA, ostrzegali Polaków przed napadami, ukrywali ich i bronili przed śmiercią, nie szczędząc przy tym własnego życia. Cz. 1, „Na Rubieży” 2003, nr 65.*
- Róžański E., *Nie każdy Ukraińiec był Polakowi wilkiem. Ukraińcy, którzy potępiali ideologię głoszoną przez OUN-UPA, ostrzegali Polaków przed napadami, ukrywali ich i bronili przed śmiercią, nie szczędząc przy tym własnego życia. Cz. 2, „Na Rubieży” 2003, nr 67.*
- Róžański E., *Nie każdy Ukraińiec był Polakowi wilkiem. Ukraińcy, którzy potępiali ideologię głoszoną przez OUN-UPA, ostrzegali Polaków przed napadami, ukrywali ich i bronili przed śmiercią, nie szczędząc przy tym własnego życia. Cz. 3, „Na Rubieży” 2003, nr 67.*
- Ryba M., *Kościół i państwo na kresach południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej*, Warszawa 2021.
- Serhijczuk W., *Polacy na Wołyni u roki Druhoji switowoji wijny. Dokumenty z ukraińskich archiwów i polski publikacji*, Kyjów 2003.
- Serhijczuk W., *Trahedija Wołyni*, Kyjów 2003.
- Siekierka S., Komański H., Bulzacki K., *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich w województwie łwowskim 1939–1947*, Wrocław 2006.
- Siemaszko E., *Przeciw sacrum. Specyficzne okoliczności ludobójczych akcji organizacji ukraińskich nacjonalistów – Ukraińskiej Powstańczej Armii [w:] Nie zabijaj. Nacjonalizm i ludobójstwo na Kresach wobec Kościoła, etyki chrześcijańskiej i zasad humanizmu*, Warszawa–Lublin 2019.
- Siemaszko E., Bereza T., *Lipiec 1943 r. na Wołyniu*, „Biuletyn IPN” 2018, nr 7–8.
- Siemaszko W., Siemaszko E., *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia 1939–1945*, t. 1–2, Warszawa 2000.
- Siwicki M., *Dzieje konfliktów polsko-ukraińskich*, t. 3, Warszawa 1994.
- Sobiesiak J., Jegorow R., *Burzany*, Lublin 1974.
- Sowa A.L., *Stosunki polsko-ukraińskie 1939–1947*, Kraków 1998.
- Spector S., *The Holocaust of Volhynian Jews*, Jerusalem 1990 (tłum. pol.: *Holokaust wołyńskich Żydów*, Jerozolima 1990).
- Spector S., *Żydzi wołyńscy w Polsce międzywojennej i w okresie II wojny światowej (1920–1944) [w:] Europa nieprovincjonalna. Przemiany na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej (Białoruś, Litwa, Łotwa, Ukraina, wschodnie pogranicze III Rzeczypospolitej Polskiej) w latach 1772–1999*, red. K. Jasiewicz, Warszawa 1999.
- Srokowski S., *Nienawiść (opowiadania kresowe)*, Warszawa 2006.
- Stachyra H., *27 Wołyńska Dywizja Piechoty Armii Krajowej. Żołnierze i kadra dowódcza i ich losy*, Lublin 2003.
- Stański Z., Stański W., *Poryck, miasteczko kresowe – symbol tragedii Polaków na Wołyniu*, Toruń 2005.
- Stosunki polsko-ukraińskie w latach 1939–2004*, red. B. Grott, Warszawa 2004.
- Stryjek T., *Ukraina przed końcem historii. Szkice o polityce państw wobec pamięci*, Warszawa 2014.
- Stryjek T., *Ukraińska idea narodowa okresu międzywojennego*, Wrocław 2000.
- Strzembosch T., *Rzeczpospolita podziemna. Społeczeństwo polskie a państwo podziemne 1939–1945*, Warszawa 2000.

- Szawłowski R., *Ludobójstwo* [w:] *Encyklopedia „białych plam”*, t. 11, red. M. Fijolek *et al.*, Radom 2003.
- Szawłowski R., *Wojna polsko-sowiecka 1939. Tło polityczne, międzynarodowe i psychologiczne. Agresja sowiecka i polska obrona. Sowieckie zbrodnie wojenne i przeciw ludzkości oraz zbrodnie ukraińskie i białoruskie*, t. 1–2, wyd. 3, Warszawa 1997.
- Szczęśniak A., Szota W., *Droga donikąd. Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i jej likwidacja w Polsce*, Warszawa 1973.
- Sztendera J., *W poszukiwaniu porozumienia. Podziemie polskie i ukraińskie w latach 1945–1947. Współpraca pomiędzy UPA i WiN, „Zeszyty Historyczne”* (Paryż) 1985, nr 71.
- Szumski Urszula [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 49/3, z. 202, Warszawa–Kraków 2014.
- Świat nie pożegnany. Żydzi na dawnych ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej w XVIII–XX wieku, red. K. Jasiewicz, Warszawa–Londyn 2004.
- Tomaszewski J., *Ojczyzna nie tylko Polaków. Mniejszości narodowe w Polsce w latach 1918–1939*, Warszawa 1985.
- Torzecki R., *Kwestia ukraińska w polityce III Rzeszy 1933–1945*, Warszawa 1972.
- Torzecki R., *Kwestia ukraińska w Polsce w latach 1923–1929*, Kraków 1989.
- Torzecki R., *Polacy i Ukraińcy. Sprawa ukraińska w czasie II wojny światowej na terenie II Rzeczypospolitej*, Warszawa 1993.
- Turejko T., *Zbrodnie wołyńska w świetle prawa międzynarodowego*, Warszawa 2023.
- Turowski J., *Pożoga. Walki 27 Wołyńskiej Dywizji AK*, Warszawa 1990.
- Turowski J., Siemaszko W., *Zbrodnie nacjonalistów ukraińskich dokonane na ludności polskiej na Wołyniu 1939–1945*, Warszawa 1990.
- Turzański K., *Eksterminacja ludności polskiej na Trembowelszczyźnie w latach 1939–1946*, Wrocław 2003.
- Tylus S., *Spis miejscowości diecezji łuckiej według kościelnego podziału administracyjnego z 1938 r., „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”* 1999, t. 72.
- Ukraińcy w najnowszych dziejach Polski (1918–1989)*, t. 1, red. R. Drozd, Słupsk–Warszawa 2000.
- Ukrajinijskij zdwyh. Wołyń. 1939–1955*, red. W. Serhijczuk, Kyjiw 2005.
- Urban W., *Droga krzyżowa Archidiecezji Lwowskiej w latach II wojny światowej 1939–1945*, Wrocław 1983.
- Vaculik J., *Volynšti Češi v protifašistickem zapase*, Praha 1987.
- Werschler I., *Z dziejów obozu behwederskiego. Tadeusz Hołowko – życie i działalność*, Warszawa 1984.
- Werszyhora P., *Karpacki rajd*, Warszawa 1951.
- Węgierski J., *Armia Krajowa na południowych i wschodnich przedpolach Lwowa*, Kraków 1994.
- Węgierski J., *Armia Krajowa w okręgach Stanisławów i Tarnopol*, Kraków 1996.
- Węgierski J., *Lwów pod okupacją sowiecką 1939–1941*, Warszawa 1991.
- Węgierski J., *W lwowskiej Armii Krajowej*, Warszawa 1989.
- Wiatrowycz W., *Druga wojna polsko-ukraińska 1942–1947*, Warszawa 2013.
- Wołczański J., *Świątynie na Wołyniu*, Kraków 2000.
- Wołyń. Galicja Wschodnia 1943–1944. Przewodnik po polskich i ukraińskich źródłach archiwalnych*, t. 1, red. D. Nałęcz, H. Boriak, Warszawa–Kijów 2003.
- Wołyń bez komentarza*, oprac. zbiorowe, Warszawa 2016.
- Wołyń i Cholmszczyna 1938–1947 rr. Polsko-ukraińskie protystojannia ta joho widłunnia. Dosлідzenia, dokumenty, spohady*, „Ukrajina: Kulturna Spadszczyna, Nacionlna Swidomist’ , Derżawnist’”, t. 10, Lwiv 2003.

- Wysocki R., *Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów w Polsce w latach 1929–1939*, Lublin 2003.
- Zajac P., *Prześladowania ludności narodowości polskiej na terenie Wołynia w latach 19939–1945 – ocena karno-prawna zdarzeń w oparciu o ustalenia śledztwa OKŚZPNP w Lublinie* [w:] *Zbrodnie przeszłości. Opracowania i materiały prokuratorów IPN*, t. 2: *Ludobójstwo*, red. R. Ignatiew, A. Kura, Warszawa 2008.
- Zajac P., *Wołyń 1943 – apogeum zagłady* [w:] *Nazwać zbrodnie po imieniu. Ustalenia Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawie zbrodni z okresu II wojny światowej*, red. S.A. Karowicz-Bienias, R. Leśkiewicz, A. Pozorski, Warszawa 2021.
- Zbrodnie nacjonalistów ukraińskich na ludności cywilnej w południowo-wschodniej Polsce (1942–1947)*, red. Z. Konieczny, Przemysł 2001.
- Zych T., Szumska Urszula [w:] *idem, Tarnobrzegi słownik biograficzny*, t. 1, Tarnobrzeg 1998.
- Zychowicz P., *Wołyń zdradzony, czyli jak dowództwo AK porzuciło Polaków na pastwę UPA*, Poznań 2019.
- Zychowicz P., *Ukraińcy*, Poznań 2022.
- Żbikowski A., *Lokalne pogromy Żydów w czerwcu i lipcu 1941 roku na wschodnich rubieżach II RP*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1992, nr 2–3.
- Żołnierze Wołynia. Działalność powojenna żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK*, red. E. Bakuniak *et al.*, Warszawa 2002.

Netografia

<http://www.kresowemiejscowosci.pl>

<https://wolynskie.pl>

<https://zbrodniawolynska.pl/zw1/form/247,Baza-Ofiar-zbrodni-wolynskiej.html>.

INDEKS OSÓB*

A

Abrahamik/Abrachamik Edmund 206
 Abramczuk Syrko 63
 Abramowicz Sławomir 10
 Adamczuk 250
 Adamczyk Aleksandra z d. Jaklińska 189
 Adamek Bronisław 166
 Adamek Janina 166
 Adamek Maria 93
 Adamik Adolf 166
 Adamik Bronisław 166
 Adamik Czesław 166
 Adamik Franciszek 166
 Adamik Katarzyna 166
 Adamik Maria 166
 Adamik Mieczysław 167
 Adamik Wacław 166
 Adamik Władysław 166
 Adaszyńska Michalina 208
 Adaszyńska Rozalia 187
 Adaszyński Cezary 187
 Adaszyński Jan 187
 Adaszyński Jerzy 187, 208
 Adaszyński Marian 187
 Adaszyński Roman 187
 Aleksandrowicz 125
 Aleksandrowicz Józef 12, 125
 Ambronik Korczak 90
 Ambroziak 138
 Ambroziak Józefa 64, 138
 Anders/Andres Teresa 190

Andres Jadwiga 221, 224
 Andres Teresa 190
 Androszewski Jan 195
 Andruszczyk 183
 Andruszczyk (rodzina) 183
 Andruszek 243
 Andrzejewska Aniela 102
 Andrzejewska Stanisława 143
 Andrzejewski Adam 177
 Ankotowicz (rodzina) 90
 Anusiewicz Lola 220
 Araszczuk Helena 127
 Archip 90
 Arseni Antoni 241
 Atlas Petro 173
 Augustyn 44
 Augustyn Bronisław 44
 Augustyn Michał 152, 247
 Augustynowicz 99
 Aut Wołodka 162

B

Babłoński 243
 Babusa Ponas 123
 Badetko Wacław 127
 Bagińscy (dzieci Jana) 136
 Bagińska 228
 Bagińska Anna 228
 Bagińska Antonina/Anna 228
 Bagińska Bronisława 228
 Bagińska Ewelina 219

---

* Indeks osób zawiera nazwiska i imiona osób występujących w *Księdze A* oraz w BOZW. Dlatego pojawiają się różnice w zapisie nazwisk, np. Bruklikowska Franciszka (zapis pochodzący z *Księgi A*) oraz Bruchlikowska Franciszka (zapis z BOZW).

Bagińska Halina 233
 Bagińska Helena 126
 Bagińska Janina 64
 Bagińska Marcelina 69
 Bagińska Rozalia 228
 Bagińska Teofila 126
 Bagińska Władysława 233
 Bagiński Bogdan 233
 Bagiński Dominik 123
 Bagiński Franciszek 69, 126, 228
 Bagiński Hipolit 70
 Bagiński Jan 136, 233
 Bagiński Leonardy 126
 Bagiński Michał 150, 244
 Bagiński Stanisław 228
 Bagiński Stefan 63
 Bagiński Teofil 126
 Bagiński Władysław 233
 Bahrij Jan 192
 Bahrij Michalina 192
 Bajceruk Adam 117
 Bajek Weronika 58
 Bajko Danys 167
 Bajor Benedykt 190
 Bajor S. 184
 Bakienowski D. 243
 Bakinowscy (rodzina) 183
 Bakinowska Elżbieta 183, 243
 Bakinowski Aleksander 183, 243
 Balbuch 159
 Banach Kazimierz 10
 Banaszek 85
 Banaszek (dzieci) 85
 Banaś 137
 Bandera Stepan 8
 Bańkowska Mirosława 141
 Bańkowska Rozalia 141
 Bańkowski Marian 141
 Baran 227
 Baran (małżeństwo) 88
 Baran (rodzina) 170
 Baran Bronisław 170
 Baran Dionizy 234
 Baran Eugeniusz 170
 Baran Feliks 170
 Baran Franciszek 170
 Baran Maria 170
 Barański Józef 109
 Barmiński Zygmunt 248
 Barszcz (rodzina) 46, 47
 Barszcz Bolesław 46
 Barszcz Lech 47
 Barszcz Stanisława 46, 47
 Barszcz Wacław 47
 Barszcz Wiktoria 47
 Barszcz Zygmunt 46, 47
 Barszczewska Anna 93
 Barszczewska Stanisława 47
 Barszczewska Wincentyna 47, 93
 Barszczewski Bolesław 46, 47, 93
 Barszczewski Leszek 47, 93
 Barszczewski Wacław 47, 93
 Barszczewski Zygmunt 47, 93
 Barteczko (małżeństwo) 75
 Bartosiewicz Aleksander 179
 Bartosiewicz Dmitro 179
 Bartosiewicz Ryhor 175
 Bartosiewicz Stanisław 179
 Bartuzi Bolesław 197
 Bartuzi Kazimierz 197
 Bas (dziecko Władysława) 89
 Bas (rodzina) 89
 Bas (żona Władysława) 89
 Bas Władysław 89
 Baszniewska Helena 233
 Bazalczuk Włodzimierz 196
 Bazan (dzieci) 227
 Bąbiński Kazimierz 10
 Bączalski Mieczysław 204
 Bączkowscy (rodzina) 226
 Bączkowska Bronisława 226
 Bączkowska Katarzyna 226
 Bączkowski Aleksander 226, 227
 Bączkowski Bronisław 226
 Bączkowski N. 227
 Bączkowski N. (syn) 227
 Bączkowski Tadeusz 226
 Bąk Olga 73
 Bąkowski 106, 221
 Bąkała Krzysztof 19

Bednarek 136
 Bednarek (rodzina) 78
 Bednarek (żona Józefa) 55, 77
 Bednarek Adela 210
 Bednarek Balbina 212
 Bednarek Feliks 210
 Bednarek Józef 55, 77, 210
 Bednarek Józefa 49, 210
 Bednarek Ludwik 78, 210
 Bednarek Rozalia z d. Galczarek 210
 Bednarek Stefania z d. Błaszczuk 210
 Bednarska Stefania 91
 Bednarski Józef 91
 Beń Aleksander 235, 247
 Bera (rodzina) 253
 Bera Maria 253
 Berdadzik 33
 Berdadzik Jerzy 57
 Bereźnicka Franciszka 129
 Bereźnicka/Bereźnicka/Bereniewska Franciszka 121, 129
 Bernacik (dziecko) 97
 Bernardt/Biernat/Bernat Piotr 43, 89
 Bernat 43, 46
 Bernat Piotr 89
 Białkowski Józef 42
 Białowąs 180
 Białowąs (rodzina) 42
 Białowąs (żona Bronisława) 180
 Białowąs Bronisław 180
 Białowąs Czesław 180
 Białowąs Franciszek 42
 Białowąs Józef 42
 Białowąs Zofia 42
 Bidlewscy (rodzina) 243
 Bidzińska Maria 208
 Bidziński Roman 208
 Biedakowska Alina 138
 Bielawska Józefa 217
 Bielawska Marianna 216
 Bielawski Franciszek 217
 Bielawski Michał 216
 Bielawski Roman 219
 Bieleccy (rodzina) 43
 Bielecka Franciszka 43
 Bielecka Maria 43
 Bielecki Jan 43
 Bieliński Władysław 131
 Bielska Maria 165
 Bielski Władysław 165
 Biełasz (rodzina) 89
 Bieńczyccy (dzieci) 79
 Bieńczyccy (małżeństwo) 79
 Bieńczycka Bronisława 79
 Bieńczycka Feliksa 79
 Bieńczycka Jadwiga 79
 Bieńczycki Aleksander 79
 Bieńczycki Fryderyk 79
 Bieńczycki Gracjan 79
 Bieńczycki Władysław 79
 Biernaccy (rodzina) 225
 Bihorij Jan 150
 Bilewicz Antoni 98
 Bilewicz Kazimierz 150
 Bilewicz Jan 131
 Billewicz (rodzina) 82
 Billewicz (żona Jana) 82
 Billewicz Antoni 149
 Billewicz Jan 82
 Biłaszek (rodzina) 175
 Biłaszek (żona Dymitra) 158
 Biłaszek Antonina 158, 175
 Biłaszek Dominik 158, 175
 Biłaszek Dymitr 158
 Biłaszek Helena 158
 Biłaszek Józef 158, 175
 Biłaszek Katarzyna 175
 Biłaszek Maria 158, 175
 Biłaszek Władysław 175
 Biskupska (matka Józefa) 127
 Biskupska (siostra Józefa) 127
 Biskupski 127
 Biskupski Józef 127
 Błaszczuk (żona Łukasza) 77
 Błaszczuk Antoni 210
 Błaszczuk Franciszek 210
 Błaszczuk Łukasz 77, 91, 210
 Błaszczuk Wiktoria 210
 Bławat (dzieci Kazimierza) 209
 Bławat (ojciec Kazimierza) 209

Bławat Genowefa 209
Bławat Józef 209
Bławat Kazimierz 209
Bławat Waleria 209
Błąd Jan 71
Błąd Wiesław 71
Bobrowska Apolonia 160
Bobrowska Pola 160
Bocheńscy (rodzina) 90, 158
Bocheńska 46
Bocheńska Józefa 158
Bocheński Marian 158
Bocheński Roman 90
Bociorowska Anna 115
Boczkowscy (rodzina) 183
Bodziakowski Edward 118
Bodziakowski Józef 118
Bogacka Regina 72
Bogacki Władysław 72
Bogacki Waldemar 72
Bogacz Kazimierz 27
Bogajczyk Maria 214
Bogdanowicz Bronisław 243
Bogucki 184, 243
Bogucki Jan 184, 243
Bogusławscy (rodzina) 54, 77, 91
Bogusławska Helena 210
Bogusławski 77
Bogusławski Michał 210
Bogusz 132
Bogusz Eugenia 117
Bohdanowicz (rodzina) 243
Bojanowska Halina 63
Bojanowska Zofia 63
Bojarski Anatol 129
Bojarski Bolesław 74, 113, 129
Bojarski Jan 112
Bojarski Julian 129
Bojko 169
Bokoluk 76
Bolar (rodzina) 183
Bondarczuk (dzieci) 64
Bondarczuk Julia 64
Bora 63
Borach Roman 109

Borejko Mykoła 90
Borejko Petro 90
Borek Henryk 25
Borowec Taras („Taras Bulba”) 8, 12
Borowicz Izabella 10
Borowiec (żona Józefa) 91
Borowiec Józef 91
Borowska (żona Pawła) 139
Borowski Paweł 139
Bortnik Maria 131
Boruch Roman 237
Borysowicz 183
Borysowicz Jan 183, 243
Bostnik Maria z d. Lewandowska 117
Bożek 159
Bożek Arka 20
Broczkowska Eugenia 181
Brodnicki Bronisław 143
Brodnicki Stanisław 66
Brodowska Eugenia 167
Brodowska Genowefa 83, 167
Brodowska Maria 167
Brodowski 83
Brodowski Bolesław 167
Brodowski Franciszek 167
Brodowski Henryk 167
Brodowski Jan 167
Brodowski Robert 167
Brodowski Roman 167
Brodowski W. 167
Brodziejewska Antonina 233
Brodziejewska Henryka 233
Brodziejewski Michał 233
Bronczkowscy (rodzina) 137
Bronowicki Adolf 153
Bronowska Antonina 217
Bronowski Aleksander 217
Bronowski/Bronowicki Adolf 153
Bruchlej Antonina 156
Bruchlej Franciszka 156
Bruchlej Julia 156
Bruchlej Maria 156
Bruchlej Stanisław 156
Bruchlej Stanisława 156
Bruchlikowska Antonina 156

Bruchlikowska Franciszka 150, 156
 Bruchlikowska Julia 150, 156
 Bruchlikowska Maria 156
 Bruchlikowska Stanisława 156
 Bruchlikowski Stanisław 150, 156
 Bruklikowscy (dzieci Stanisława) 150
 Bruklikowska (żona Stanisława) 150
 Bruklikowska Franciszka 150
 Bruklikowska Jadwiga 150
 Bruklikowska Julia 150
 Bruklikowski Stanisław 150
 Bryl 214
 Bryl Andrzej 214
 Brzezicki Leon 43, 211
 Brzozowska Anna 72
 Brzozowska Bronisława 216
 Brzozowska Józefa 72
 Brzozowski Adam 77, 210
 Brzozowski Jan 216
 Brzozowski Marcel 72
 Brzozowski Stanisław 216
 Budzisiewicz (córka Jana) 238
 Budzisiewicz Jan 238
 Budzisiewicz Janina 238
 Budzisiewicz Maria z d. Przybyłkowska 238
 Budzisz Czesława 163
 Budzyński 97
 Bugaj Józef 110
 Bugajewski Marcin 67
 Bugajewski Stanisław 67
 Buhajewski Mieczysław 151
 Bujak Franciszek 16, 163
 Bujak Karolina 163
 Bujak Maria 163
 Bujak Sławomir 163
 Bujak Teresa 163
 Bujalski Feliks 77
 Bulzacki Krzysztof 192
 Bułajczak Daniel 131
 Bułgajewska Albina 143
 Bułgajewska Franciszka 141
 Bułgajewska/Bułhajewska/Bugajewska Maria 141
 Bułgajewski Marcin 67
 Bułgajewski Mieczysław 141

Bułgajewski Stanisław 67
 Bułgajewski/Bułhajewski/Bugajewski (syn Mieczysława i Marii) 141
 Bułgajewski/Bułhajewski/Bugajewski Mieczysław 141
 Bułosey (rodzina) 183
 Burchny Stanisław 249
 Burchy (rodzina) 246
 Burchy Józef 246
 Burchy Michał 246
 Burckhardt Eugeniusz 194
 Burckhardt Irena 194
 Burdziąg (dzieci) 71
 Burdziąg Helena 71
 Burdziąg Stanisław 60, 71
 Burghardt/Burchardt Edward/Emil/Eugeniusz 194
 Burghardt/Burchardt Irena 194
 Burkacka Helena 192
 Burkner Jan 204
 Burłowscy (rodzina) 44
 Burzyński Józef 141
 Burzyński Stanisław 101
 Burzyński Władysław 142
 Burzyński Zygfryd 100
 Bus 45
 Buterianow Celina 186
 Buterianow Marcelina 186
 Butkiewska (córka Piotra) 82
 Butkiewska (żona Piotra) 82
 Butkiewski Piotr 82
 Bużyński Kacper 127
 Byra Maria 253

C

Caruk Włodzimierz 196
 Cejrowska Józefa 239
 Cejrowska Rozalia 239
 Cejrowska Teresa 239
 Cejrowski Marcin 239
 Cejrowski Mieczysław 239
 Cejrowski Stanisław 239
 Celińscy (rodzina) 134
 Celińska Józefa 134
 Celiński Antoni 134

Celiński Jan 134
 Celiński Paweł 134
 Celiński Zygmunt 134
 Celiński/a (dziecko Jana) 134
 Cepowscy (rodzina) 50
 Cepowska (córka) 50
 Cepowska Rozalia 50
 Cepowski (syn) 50
 Cepowski Stanisław 50
 Cezarewicz Janina 132
 Cezarewicz Władysław 132
 Chadała Hanna 207
 Chamiec 82
 Chareton Siańko 251
 Chieronimska Natalia 197
 Chieronimski Andrzej 197
 Chieronimski Narcyz 197
 Chieronimski Wawrzyn 197
 Chmiel (dziecko) 41
 Chmiel (ojciec Józefy) 41
 Chmiel (rodzina) 41
 Chmiel Albina (Balbina) 41
 Chmiel Anna 41
 Chmiel Eugeniusz 41
 Chmiel Hanna 41
 Chmiel Henryk 41
 Chmiel Józefa 41
 Chmiel Stanisława 41
 Chmiel Walenty 41
 Chmielewska 137
 Chmielewska Apolonia 238
 Chmielewska Józefa 89
 Chmielewski (ojciec) 118
 Chmielewski (syn) 118
 Chmielewski (syn Józefy) 89
 Chmielewski Jan 238
 Chmielewski Ryszard 238
 Chmielowski Czesław 250
 Chocaluk 174
 Chodakowska Paulina 150
 Chodaszek Kazimierz 103
 Choiński Marian 63
 Chołodowańska Elżbieta 95
 Chołodowański Władysław 95
 Chomiccy (rodzina) 183

Chomiccki Hryćko 198
 Chorążeczski 73
 Chorążyczewska Kazimiera 204
 Chorążyczewski 73
 Chosiakowski Franciszek 166
 Chruścicka Zofia 84
 Chruścicki (syn Michała i Zofii) 84
 Chruścicki Kazimierz 84
 Chruścicki Michał 84
 Chruściewicz Władysława 170
 Chrypeiwa 117
 Chrzanowska 131
 Chrzanowska Zofia 109
 Chrzanowski Apolinary 96
 Chrzanowski Józef 96
 Chrzanowski Mikołaj 96
 Chrzastowski Jan 236
 Chudzicka Filipina 90
 Cichocki Jan 156
 Cidas Rozalia 74
 Cidas Władysław 74
 Ciechanowicz 154
 Cielas Józefa 130
 Cielas Władysław 130
 Cieliński Zygmunt 187
 Ciepielowscy 113
 Ciesielska Anna 96
 Ciliński/Celiński Zygmunt 134, 187
 Cimiński 33
 Cimiński Jan Jerzy 81, 95
 Cimiński Jerzy 81
 Ciupa (rodzina) 94
 Ciupa Antoni 160
 Ciupa Kazimierz 160, 253
 Ciupa Maria 160
 Ciupa Roman 160
 Ciuś Maksym 63
 Cybulski Mikołaj 198
 Cymbaluk 116, 132
 Cymbaluk Władysław 132
 Cysaruk Jerzy 109
 Czacki 43
 Czapek Anna 223
 Czapielowski Leon 86
 Czapielowski Tadeusz 86

- Czaplicka (cóрка) 252
 Czaplicka (cóрка Janiny) 79
 Czaplicka (matka) 252
 Czaplicka Janina 79
 Czaplicki 252
 Czarnecka Aniela 216
 Czarnecka Mańka 127
 Czarnecka Maria 127, 197
 Czarnecka Maria z d. Słowikowska 197
 Czarnocki Łukasz 198
 Czarnolewska Józefa 152
 Czarnowski Łukasz 198
 Czarny 147
 Czechowska Konstancja 178
 Czechowska Maria 178
 Czechowska Zofia 178
 Czechowski Andrzej 178
 Czechowski Bolesław 178, 179
 Czechowski Józef 186
 Czechowski Karol 178
 Czechowski Mieczysław 178
 Czeperdak (rodzina) 153
 Czeperdak Adela 153
 Czeperdak Antoni 153
 Czeperdak Grzegorz 153
 Czeperdak Henryk 153
 Czeperdak Maria 153
 Czepielowscy (rodzina) 90, 110
 Czerniak Jan 147
 Czernylewska Józefa 152
 Czerscy (bracia) 97
 Czerscy (rodzina) 97
 Czuj Stefan 146
 Czumakiewicz 120
 Czyżewski Wincenty 100
 Czyżewski Witold 100
- Ć
- Ćwiek (żona Franciszka) 227
 Ćwiek Franciszek 227
- D
- Dac Helena z d. Chichłowska 192
 Dac Roman 192
 Daćko-Studziński Syrzew 167
- Danilkiewicz H. 87
 Daryluk Grzegorz 233
 Daszkiewicz 65
 Daszyńska 169
 Daszyńska Eugenia 58
 Daszyńska Leokadia 59
 Daszyński Czesław 59
 Daszyński Kazimierz 58
 Daszyński Zbigniew 58
 Dąbrowska 212
 Dąbrowska Janina 42
 Dąbrowska Maria z d. Starzyńska 172
 Dąbrowska Władysława 42
 Dąbrowski 243
 Dąbrowski Apolinary 137
 Dąbrowski H. 173
 Dąbrowski Stanisław 173
 Dąbrowski Zenon 76
 Dembowski Nikodem 232
 Demczuk Aleksander 188
 Demczuk Petro 179
 Demko (mąż Jadwigi) 139
 Demko Jadwiga 139
 Demko Wacław 139
 Denek Antonina 238
 Denek Bolesław 238
 Denesiuk Wasyl 179
 Dębicki Grzegorz 136
 Dębowska Maria 8–10, 12, 15, 36, 77, 81, 97, 117, 125, 189, 234–236, 238, 241, 254
 Dębski Włodzimierz 12
 Dębceżyńska Czesława 95
 Dębceżyńska Maria 95
 Dębceżyńska Marianna 91
 Dębceżyński Józef 95
 Dębceżyński Mieczysław 95
 Dębceżyński Stanisław 95
 Dobrowolski 234, 245
 Dobrowolski Władysław 199
 Dobrzańska Aniela 208
 Dobrzańska Janina 208
 Dobrzański 236
 Dobrzański Stanisław 236
 Dobrzyńska W. 146

Doliwa Stroński Tadeusz 194
Dołhonos Iwan 153
Dołhun Trochym 167
Dołman Jerzy 43
Dołmat 89
Dołmat Jerzy 42, 43, 89
Domalewska Kamila 218
Domalewska Stanisława 218
Domalewska Zofia 218
Domańscy (rodzina) 122
Domańska Helena 178, 202
Domański Aleksander 101
Domański Bolesław 167
Domański Marcin 167
Domański Polko 167
Dorosiewicz Włodzimierz 179
Drewalska Katarzyna 58
Drewnowscy (dzieci Kazimierza) 104
Drewnowscy (rodzina) 104
Drewnowska (żona Kazimierza) 104
Drewnowska Franciszka 67, 104
Drewnowska Maria 67
Drewnowski Kazimierz 104
Drogomirecki (ojciec) 117
Drogomirecki (syn) 117
Drogownicki 79
Drohomireccy (rodzina) 112
Drohomirecki 112
Drohomirecki (syn Albina) 117
Drohomirecki Albin 112, 117
Drohomirecki Edward 112
Drohomyrecki 108
Drohomyrecki (syn) 108
Drozd (dzieci Józefa) 212
Drozd (dziecko) 43
Drozd Emil 43
Drozd Józef 212
Drozd Mieczysław 43
Drozd Regina 43
Drozd Wanda 43
Drozd Wiktoria 212
Drozdowski Michał 114
Dubicki 102
Dubicki Dymitr 109
Dubieńska Joanna 177

Dubrawka 165
Dudzisz Czesława 160, 163, 174
Dudzisz Jan 174
Dudzisz Małgorzata 163, 174
Dudzisz Stanisław 163, 174
Dul (rodzina) 116
Dul (żona Jana) 88
Dul Adam 116
Dul Aniela 170
Dul Anna 116
Dul Antoni 87, 116, 170, 171
Dul Jan 88, 116
Dul Józefa 116
Dul Maria 171
Dul Walenty 116
Dul Zofia 171
Dul Zofia/Helena 170, 171
Duluk Wasyl 188
Dunin Halina 148
Dunin Jan 148
Dutkiewicz Maria 125
Dutkiewicz Marian 99
Dutkiewicz Stanisław 81, 109, 237
Dyszczakowska Stanisława 67
Dyszczakowska Teresa 67
Dyszczykowska Henryka 67
Działowski Czesław 147
Dziega 197
Dziekańska Bronisława 216
Dziekańska Jadwiga 216
Dziekańska Marianna 216
Dziekański Franciszek 216
Dziekański Wacław/Władysław 216
Dziekański Władysław 216
Dzierżanowski Józef 96
Dzigański Florian 244
Dzikońscy (dzieci) 222
Dzikońscy (małżeństwo) 222
Dziuk Józef 193
Dziwisz Paweł 36

E
Eismond Józef 233
Ejsmont 233
Eliazzewicz Irena 165

Eliaszewicz Teresa 165

Erhart 57

F

Fajgrebal (rodzina) 123

Fajgrebal Józef 123

Fedczyszyn Franciszka 248

Fedync Mikołaj 211

Felicka Kazimiera 245

Felicki 135

Felicki Marcin 245

Felicki Stefan 245

Felinek Stanisław 214

Felińscy/Filińscy (rodzina) 215

Felińska Antonina 215

Felińska Helena 215

Felińska Janina 215

Felińska Leokadia 216

Felińska Wanda 215

Felińska/Filińska Antonina 215

Felińska/Filińska Helena 215

Felińska/Filińska Janina 215

Feliński Feliks 215

Feliński Leon 153

Feliński/Filiński Leon 153

Fiałkowski Józef 42

Fiałkowski (Białkowski) Józef 42

Ficht Zofia 175

Fichtel Zofia 193

Fidler 109

Fidler Antoni 122, 189

Fidler Antoni/Kazimierz 109

Figurscy (rodzina) 90

Figurski 77, 90

Figurski Józef 104

Fijałka Michał 8, 9, 11, 14

Fila 171

Filak Leokadia 171

Filar Władysław 8, 9, 11, 12, 14

Filarowscy (dzieci Piotra i Marceliny) 186

Filarowscy (rodzina) 100

Filarowska (żona Dionizego) 201

Filarowska Józefa 186, 201

Filarowska Marcelina 185, 186

Filarowska Maria 186, 201

Filarowska Zofia 186

Filarowski Dionizy 100, 186, 200, 201

Filarowski Piotr 185, 186

Fileński Leon 244

Filiczkowscy (rodzina) 218, 219

Filiczowska Elżbieta 218

Filipiuk Jan 245

Filipowicz Genowefa 174

Filipowicz Józefa 174

Filipowicz Katarzyna 174

Flaszyńska Antonina 214

Fleszynowicz Kazimierz 220

Flis Irena 17

Focht 138

Foina Aniela 200

Foina Antonina 200

Foina Jadwiga 200

Foina Jan 200

Foina Józef 200

Fokarska Maria 130

Fornal Jan 147

Fornal Mieczysław 147

Frajanowski Wacław 114

Framińska Stanisława 241

Francuz Ołeks 62

Franczak Tadeusz 54

Frankowscy (rodzina) 45

Frauz Stanisław 249

Fredmańska Maria 83

Fredmańska Zdzisława 83

Freilich 132

Frydmańska 138

Frydmańska Nina 138

Fusik 246

Fydko Ryszko 123

G

Gabryś 244

Gadomska Maria 168

Gajewscy (rodzina) 82, 90, 114

Gajewska 181

Gajewska Anna 90

Gajewska Emilia 113

Gajewski Jakub 114

Gajewski Józef 113

Gajner/Geiner (rodzina) 169
 Gajner/Geiner Julian 169
 Gajowscy (rodzina) 101
 Galiński Antoni 10
 Gałęcki Stanisław 81
 Gałka Kazimierz 44, 84, 152
 Gałka-Margula Petronela 152
 Gandża (rodzina) 124
 Gandża Antoni 124
 Ganowscy (małżeństwo) 73
 Ganowscy (rodzina) 73
 Ganowska Teofila 189
 Ganowski Franciszek 189
 Garczarek (rodzina) 183
 Garnkowski Jan 242
 Gawlicka Irena 160
 Gawlicki Mieczysław 160
 Gawlicki Tadeusz 160
 Gawlik (rodzina) 253
 Gawlik Anna 253
 Gawlik Antoni 61
 Gawlik Edward 61
 Gawlik Helena 61
 Gawlik Janina 61
 Gawlik Józef 61
 Gawlik Maria 61
 Gawlik Mieczysław 61
 Gawlik Stanisław 61
 Gawlik Teresa 61
 Gawlik Władysław 61
 Gawlik Zofia 61
 Gąsiorowska 172
 Gąsiorowska Julia z d. Stelmachowicz 172
 Gąsiorowska Maria z d. Sawicka 172
 Gąsiorowska Teresa 172
 Gąsiorowski Kazimierz 172
 Gąsiorowski Stanisław 172
 Gembuś Józef 234
 Gemza (matka Ignacego) 214
 Gemza Ignacy 214
 Gęba 181
 Gębski Jan 135
 Gębuś 84
 Gębowski Jan 117, 135
 Giel 76
 Giel Ostap 254
 Gieżycki Karol 148
 Gilewicz 66
 Gilewicz Antoni 120
 Gilewicz Franciszka 147
 Gilewicz Janina 105
 Gilewicz Maria 229
 Gilewicz Walery 105
 Giżycka 64
 Glasser Helena 123
 Gliwiński Walery 203
 Głębocka Anna 94
 Głębocka Ludwika 94
 Głębocki Jan 94
 Głębocki Józef 95
 Głębocki Piotr 94
 Głowaccy (rodzina) 114
 Głowacki 181
 Głowacki Bronisław 247
 Głowacki Eugeniusz 117
 Głowacz Walerian 238
 Gnat 88
 Gnilecki Michał 230
 Godlewski Stanisław 115
 Godlewski Witold 113
 Gogol/Gogół Wincenty 71, 76
 Gogoł Wincenty 80
 Goguł 243
 Golecka Franciszka 183, 235
 Golecka Julia 183, 235
 Golecki Florian 114
 Golecki Piotr 139
 Goliszewscy (rodzina) 144
 Goliszewska Jadwiga 144
 Goliszewski Władysław 144
 Gołębiowska Franciszka 230
 Gołębiowski 244
 Gołębiowski Feliks 230
 Gołębiowski Tadeusz 244
 Gołowska Irena 190
 Gomont Władysław 102
 Gomułka/Gomułko (rodzina) 141
 Gomułka/Gomułko Stanisław 141
 Gomułka/Gomułko Szczepan 141
 Gomułko Stanisław 141

Gomułko Szczepan 141
 Gonta 213
 Gordzylewski Jan 114
 Gorecka Irena/Helena 86
 Gorecki 68
 Gorzkowska (córka Józefy) 87
 Gorzkowska Józefa 87
 Gosławski 79
 Goszko Makar 174
 Gościor (żona Szymona) 170
 Gościor Szymon 170
 Gościur/Gościor/Gościol Antonia 170
 Gościur/Gościor/Gościol Szymon 170
 Góral Nestor 65
 Góral Roman 65
 Górecy (rodzina) 86
 Górecka Anna 86
 Górecka Maria 121
 Górecki 68, 83, 90, 121
 Górecki Józef 238
 Górecki Kazimierz 86
 Górecki Zbigniew 67, 84, 89, 90, 117, 121, 131
 Górscy (dzieci) 52
 Górską Józefa 52
 Górski 239
 Górski Bronisław 174
 Górski Józef 52
 Grabka Anna 129
 Grabka Jan 129
 Grabka Maria 129
 Grabka Marianna 129
 Grabka Michał 129
 Grabka Teodor 129
 Grabowiecka (córka Teodozego i Marii) 250
 Grabowiecka Helena 250
 Grabowiecka Maria 250
 Grabowiecki Henryk 250
 Grabowiecki Teodor 250
 Grabowiecki Teodozy 250
 Grabowsy (rodzina) 181
 Grabowska Ewa 181
 Grabowski Hipolit 181
 Grabowski Jan 150
 Grabowski Paweł 150
 Graczyk Jan 52
 Graczyk Józefa 52
 Grajner/Grejner Władysław 63
 Grązewicz 181
 Grązewicz Z. 181
 Grecka 106
 Grejner (rodzina) 169
 Grejner Franciszek 63
 Grejner Julian 169
 Grejner Władysław 63
 Grenasiuk (rodzina) 184
 Grębowski Franciszek 72
 Groblicka 131
 Grocholski 90
 Grochowscy (rodzina) 164
 Grochowska Aniela 203
 Grochowska G. 204
 Gronkowski (ojciec Franciszka) 143
 Gronkowski Franciszek 143
 Gruszczyńska Józefa 96
 Gruszecka Franciszka 66
 Gruszecki Władysław 223
 Gruszkowski 143
 Gruszkowski Franciszek 143
 Gryczyńska Helena 106
 Grządkowscy (rodzina) 114
 Grzegorz Władysław 195
 Grzela Julia 190
 Grzela Klara 190
 Grzela Krystyna 190
 Grzela Leokadia 190
 Grzela Michał 190
 Grzela Tadeusz 190
 Grzela Władysław 190
 Grzelak Adam 51
 Grzelak Franciszka/Maria z d. Piątek 51
 Grzelak Maria 51
 Grzelak Stefan 49
 Grzelak Tadeusz 51
 Grzeмиńska Maria 216
 Grzeszczuk Anna 174, 188
 Grzeszczuk Jadwiga 174, 188
 Grzeszczuk Maria 174, 188
 Grzeszczuk Piotr 174, 188
 Grzeszczuk Teresa 174, 188
 Grzybicka Maria 241

Grzybicki (mąż Marii) 241
Grzymała Michał 162
Gubrynowicz Marian 20
Gugała (dzieci) 45
Gugała (rodzina) 45, 162
Gugała Danuta 162
Gugała Halina 162
Gugała Jan 45, 162
Gugała Janina 162
Gugała Zbigniew 162
Guliński M. 118
Guz Aleksandra 161, 173
Guz Michalina 161, 173
Guziewicz Alfred 219
Guziewicz Aniela 219
Guziewicz Czesław 219
Guziewicz Helena 219
Guziewicz Józef 219
Guziewicz Wiktoria 219
Guziewicz Wincentyna 219

H

Habrowicz Antonina 177
Habrowicz Bolesław 177
Habrowicz Jadwiga 177
Habrowicz Wojciech 177
Hałagida Igor 15
Harasiewicz 220
Harasiewicz Jan 220
Harasiewicz Maria 220
Harasimczuk Iwan 179
Harasimowicz Antoni 205
Harasimowicz Czesława 205
Harasimowicz Edward 205
Harasimowicz Feliks 205
Harasimowicz Helena 205
Harasimowicz Jan 204
Harasimowicz Kazimierz 205
Harasimowicz Maria 205
Harasimowicz Władysława 204
Haraś 196
Harbarczuk Abram 179
Hartwich Edward 96
Hartwich Leopold 96
Hartwig Leon 96

Hawryluk Nikifor 179
Heinowicz Maria 124
Hilko Jakim 251
Hnatecki 73
Hobicz Makar 180
Hocaluk Anna 173
Holc 183
Holc Kazimierz 183
Holc Tytus 183
Holc/Holec 183
Holecka 235
Holecka Julia 183, 235
Holecka Maria 183
Holeczek 169
Holeczek Franciszek 193
Holeczek/Holeczek Franciszek 193
Holicki 107
Holz (małżeństwo) 96
Holz Władysław 221, 243
Hołowaj Semen 135
Honeszczuk Petro 173
Horbaczuk Michał 198
Horbaczuk Piotr 198
Hordyński Julian 194
Horoszkiewicz Emilia 142
Horoszkiewicz Henryk 142
Horoszkiewicz Klemens 142
Horoszkiewicz Mieczysław 142
Horoszkiewicz Wanda 142
Horoszkiewicz/Horuszkiewicz Henryk 142
Hoszko Makar 188
Hoszko Maksym 188
Hretoń Iwan 162
Hruboczewski 211
Hryciuk Aleksander 188
Hryciuk Grzegorz 7, 8, 10, 14, 18
Hryń 171
Hryń Grzegorz 90
Hryń Iwan 90, 171
Hryń Michał 90
Hubel 47
Hubel Giza 47
Huczok Płaton 179
Humiczewska Aniela 171
Humiczewska Zuzanna 171

Humuniuk Maksym 167
Hut Feliks 84
Huz Rozalia 104
Huzin 219

I

Ichlewicz (małżeństwo) 107
Imiołek 59
Imiołek (dzieci) 59, 85
Imiołek (małżeństwo) 85
Imiołek (żona) 59
Imiołek Cecylia 60
Imiołek Edmund 59
Imiołek Janusz 60
Imiołek Otylia 59
Inenscy (rodzina) 45
Irascy (rodzina) 165, 184
Isterewicz Wacław 188
Iwanicka Anna 175
Iwanicka Anna z d. Lipińska 193
Iwaniuk 116
Izelis Iwan 174

J

Jałkowsy (rodzina) 144
Jałkowska Danuta 144
Jałkowska Halina 144
Jałkowska Klementyna 144
Jałkowski Bronisław 144
Jałowicki Izydor 152
Jałowcy Bolesław 192
Jabłoński 44, 247
Jabłoński Jan Mieczysław/Stanisław 44
Jabłoński Stanisław 247
Jabłoński Władysław 108
Jachimowicz Fidor 170
Jadowska (żona Antoniego) 164
Jadowska Małgorzata 164
Jadowski Antoni 164
Jadowski Stefan 164
Jagielski Stanisław 202
Jagoszewscy (rodzina) 26
Jagoszewska Maria 26
Jahodka Mychodko 179
Jahodka Pawło 179

Jakoszevska Jadwiga 124
Jakubczak Józefa 246
Jakubowska Jadwiga 239
Jakubowska Józefa 95
Jakubowska Stanisława 243
Jakubowski 132
Jakubowski (brat Kazimierza) 131
Jakubowski Aleksander 132
Jakubowski Cezary 243
Jakubowski Kazimierz 131
Jakuszevska Katarzyna 176, 196
Jakuszevska Maria 100, 176
Jakuszevski Michał 176, 196
Janas Ewa 49
Janda Stanisława 207
Janeczko (rodzina) 212
Janeczko Stanisław 43
Janicka 83
Janicki 246
Janińscy 45
Janiszewscy (dzieci) 223
Janiszewska Natalia 68
Janiszewski 68
Janiszewski Stanisław 68
Janiszewski Wincenty 68
Janiszewski Władysław 223
Jankiewicz Lucjan 152, 177
Jankiewicz Lutek 177
Jankiewicz Mateusz 41
Jankowscy (dzieci) 53, 79
Jankowscy (małżeństwo) 79
Jankowscy (rodzina) 53, 77, 91, 105, 210
Jankowska 53, 77, 210
Jankowska Helena 210
Jankowska Karolina 210
Jankowska Stefania 53, 77, 79, 210
Jankowski 91
Jankowski Edward 105
Jankowski Kazimierz 221
Jankowski Szymon 117
Jankowski Zbigniew 210
Jankowy (rodzina) 124
Jankowy Antoni 124
Janowski Antoni 222
Jan Paweł II 235

Jarcyszyn Michał 124
 Jarmoliński P. 235
 Jarosiak Antoni 174
 Jarosz (córka) 51
 Jarosz (syn) 51
 Jarosz Aniela 53, 210
 Jarosz Władysława 51
 Jarosz Wiktoria 51
 Jarosz Wojciech 51
 Jaroszcuk Michał 180
 Jaroszcuk Mychodko 179
 Jaroszyński Albin 164
 Jaruga (dzieci Tomasa) 77
 Jaruga (dziecko) 49
 Jaruga (rodzina) 49, 52
 Jaruga (żona Tomasa) 77
 Jaruga Antonina 210
 Jaruga Danuta 49
 Jaruga Feliks 52
 Jaruga Feliksa 52
 Jaruga Franciszka 49
 Jaruga Janina 210
 Jaruga Józef 49, 92
 Jaruga Józefa 54, 77, 210
 Jaruga Maria 49, 92
 Jaruga Michalina 49
 Jaruga Mieczysław 54, 77, 210
 Jaruga Stanisław 49, 92
 Jaruga Tomasz 54, 77, 91, 210
 Jaruga Wincenty 49
 Jaruga Władysław 92
 Jaruga Zofia/Maria 49
 Jasikiewicz (małżeństwo) 79
 Jasińska Jadwiga 196
 Jasińska Joanna 195
 Jasiński Franciszek 195, 201
 Jasiński Janusz 127
 Jasiński Józef 196
 Jasiński Kazimierz 127
 Jasiński Władysław 26
 Jasiński Zygmunt 247
 Jasiukowicz Zygmunt 129
 Jaskółowska Franciszka 102
 Jaskółowska Zofia 102
 Jaskóła (rodzina) 209
 Jaskóła Władysław 209
 Jaskuła (córki Jana) 209
 Jaskuła Jan 209
 Jaskuła Maria 209
 Jaskuła Władysław 209
 Jastrzębowski Stanisław 176
 Jastrzębska 115
 Jastrzębska Maria 106, 115
 Jastrzębski Tadeusz 115
 Jaszcuk Dmytro 82
 Jaszcuk Franciszka 145
 Jaszcuk Janina 145
 Jaszcuk Liliana 145
 Jaszcuk Magdalena 145
 Jaszcuk Maria 145
 Jaszcuk Stefania 145
 Jaszczyszyn Jan 193
 Jaszewski Józef 139
 Jaszukowicz Kazimierz 113
 Jaśkiewicz (brat Olgi) 182
 Jaśkiewicz (dzieci) 41
 Jaśkiewicz (małżeństwo) 41
 Jaśkiewicz Adam 41
 Jaśkiewicz Bronisław 41
 Jaśkiewicz Jan 41
 Jaśkiewicz Katarzyna z d. Tomczyk 41
 Jaśkiewicz Kazimiera 41
 Jaśkiewicz Leon 41
 Jaśkiewicz Maria 41
 Jaśkiewicz Olga 182
 Jaśkiewicz Stanisława (lub Stanisław) 41
 Jaśkiewicz Mateusz 41
 Jatkowski Jan 166
 Jaworska Eugenia 42
 Jaworska Helena 42
 Jaworski Eugeniusz 42
 Jaworski Karol 226
 Jaworski Stanisław 42
 Jelenicz Karol 95
 Jelonek 63
 Jełowiecki Izidor 152
 Jerczyński Władysław 198
 Jesikowicz Kazimierz 112
 Jezierscy (dzieci Eugeniusza) 173
 Jezierska (żona Eugeniusza) 173

Jezierska Jadwiga 142, 173
 Jezierska Rozalia 142
 Jezierski Eugeniusz 158, 173
 Jezierski Józef 142, 173
 Jezierski Roman 142
 Jędrzejewscy (rodzina) 137
 Jose 168
 Josse 168
 Jozuz Maria 173
 Juchkiewicz 138
 Juchkiewicz (rodzina) 107
 Juchkiewicz Alfred 137
 Juchkiewicz Gabriel 137
 Juchkiewicz Helena 137
 Juchniewicz Marianna 177
 Juchniewicz/Juchkiewicz (rodzina) 137
 Juchymko 90
 Junicka 94
 Jurkowski Jan 102

K

Kabała Kinga 36
 Kacperscy (rodzina) 222
 Kaczmarczyk Józef 242
 Kaczmarczyk Stanisław 242
 Kaczmarscy (rodzina) 253
 Kaczmarska (żona Władysława) 99
 Kaczmarski 253
 Kaczmarski Jan 253
 Kaczmarski Władysław 99
 Kaczorowska 33, 52
 Kaczorowska Katarzyna 51, 52
 Kaczorowska Rozalia z d. Witaszczyk 51, 52
 Kaczorowska Stanisława 51, 52
 Kaczorowska Stanisława z d. Grzelak 51
 Kaczorowska Wanda 51
 Kaczorowska Wanda/Katarzyna 51
 Kaczorowska Wiesława 51, 52
 Kaczorowski 83
 Kaczorowski Adam 194
 Kaczorowski Janusz 52
 Kaczorowski Michał 51, 52
 Kaczorowski Stanisław 51, 52
 Kadoszyn Halina 71
 Kadoszyn Stanisław 71

Kadoszyn Zuzanna 71
 Kaganiec Małgorzata 19, 27
 Kalbarsa Adela 165
 Kaliba Rudolf 190
 Kalinowicz Benon 153
 Kalinowicz Jan 153
 Kalinowicz Zygmunt 153
 Kalinowska Anna 201
 Kalinowski 227
 Kalinowski Jan 85
 Kalinowski Marian 201
 Kalinowski Mikołaj 227
 Kaliszczuk Oksana 13, 14
 Kałapski Józef 189
 Kałucka Bronisława z d. Maławska 232
 Kałucki Antoni 232
 Kałucki Stanisław 232
 Kałuża Jerzy 214
 Kałuża Władysław 214
 Kamecka (córka) 51
 Kamecka Józefa 51
 Kamińska Anna 196
 Kamińska F. 121
 Kamińska Janina 242
 Kamińska Maria 115
 Kamiński 101, 196
 Kamiński Adolf 123
 Kamiński Antoni 139, 233
 Kamiński Jan 136, 196
 Kamiński Piotr 68
 Kamiński Wincenty 171
 Kamiński Zygmunt 123, 231
 Kanieccy (rodzina) 91
 Kaniecka (córka Andrzeja) 77
 Kaniecka Alfreda 54
 Kaniecka Józefa 51, 54, 210
 Kaniecka Józefa (synowa Józefy) 51
 Kaniecka Józefa z d. Witaszczyk 51
 Kaniecka/Kaniewska Józefa z d. Szymaszczyk 54
 Kaniecka Maria 51
 Kaniecki Andrzej 54, 77, 210
 Kaniecki Jan 51
 Kaniecki Jędrzej 91
 Kaniecki Jędrzej/Andrzej 54, 91

Kaniecki/Kaniewski Andrzej 54
 Kaniowski Piotr 188
 Kant Mieczysław 70
 Kant Zofia 70
 Kanteluk Franciszek 68
 Kańska Ludwika 235
 Kaplikiewicz (mąż Stanisławy) 198
 Kaplikiewicz Edmund 198
 Kaplikiewicz Marian 198
 Kaplikiewicz Stanisława 198
 Kaprowski Józef 77
 Karaban Józefa 72
 Karabera Stanisław 109
 Karasińska Jadwiga 238
 Karasińska Karolina 238
 Karasiński Franciszek 238
 Karasiński Kazimierz 238
 Karasiński R. 237
 Karasiński Zygmunt 238
 Karaś 93
 Karauda/Karanda Irena 207
 Karauda/Karanda Maria 207
 Karaund Irena 207
 Karaund Maria 207
 Karbowicz Józef 59
 Karczmarczyk Ignac 170
 Karłowicz Leon 8, 13, 14
 Karowicz-Bienias Sylwia Afrodyta 7
 Karpiuk 116
 Karpiuk Wanda 116
 Karski 202
 Karyniak Józef 208
 Karys Władysław 167
 Kasperek (rodzina) 184
 Kasperkiewicz Paulina 137
 Kasprzyk Jan 254
 Kasprzyk Stanisława 254
 Kaszteluk Maria 68
 Kawa 184
 Kawczyk Stanisław 42
 Kawka Władysława 58
 Kawryluk Nikifor 179
 Kazimierzczak 214
 Kazimierska (żona Józefa) 205
 Kazimirski Józef 205
 Kazin (rodzina) 98
 Kazin Kazimiera 98
 Kazin Władysław 98
 Kazwan Paweł 237
 Kędzior Janina 76
 Kędzior Maria 76
 Kędzior Tadeusz 76
 Kędziora (dzieci) 85
 Kędziora Maria 85
 Kępa T. 197
 Kępa Wacław 140
 Kiebała Irena 208
 Kiedyba Mikołaj 170
 Kielba 42
 Kielboń Janina 13
 Kielp 42
 Kiełtyka Władysław 143
 Kikinder 184
 Kikinder (żona Wiktora) 184
 Kikinder Anna 82
 Kikinder Antoni 184
 Kikinder Józef 82, 184
 Kikinder Ludmiła 82, 184
 Kikinder Ołeksander 184
 Kikinder Wiktor 184
 Kiper 58
 Kiper (żona) 58
 Kisły Jochim 174
 Kisielewski 183
 Kisielewski Stefan 183, 243
 Kisil Grzegorz 109
 Kisła Juchim 188
 Kisły 90
 Kista Juchim 182
 Kiter 87
 Klechnowicz 74
 Klechnowicz (dzieci) 74
 Klechnowicz (żona) 74
 Klej (syn Antoniego) 152
 Klej Antoni 152
 Klepacka Anna/Aniela?/Katarzyna? 129
 Klepacka Katarzyna 129
 Klepacki Adam 129
 Kleszczyńska (córka) 59
 Kleszczyński 59

Kleszczyński (syn) 59
 Klewaniec (rodzina) 214
 Klewaniec Edmund 214
 Klewaniec Edward 214
 Klewaniec Hanna 214
 Klimczak Władysław 114
 Klimek (dzieci Antoniego i Stefanii) 97
 Klimek (rodzina) 97
 Klimek Antoni 97
 Klimek Stefania 97
 Klusiewicz 82
 Kłak 169
 Kłapeć Janusz 13
 Kmecik (żona Franciszka) 62
 Kmecik Franciszek 62
 Kmecik Maria 62
 Knysz (żona Władysława) 88
 Knysz Antoni 169
 Knysz Danuta 171
 Knysz Magdalena 170
 Knysz Maria/Magdalena 170
 Knysz Rozalia 170
 Knysz Władysław 88, 170
 Knysza Antoni 169
 Kołakowska Eugenia 128
 Kołakowska Henryka 128
 Kołakowska Kazimiera 128
 Kołakowska Michalina 128
 Kołakowski Andrzej 128
 Kołodziej Helena 118
 Kołodziej Janina 118
 Kobylańscy 226
 Kobylarz Agnieszka 119
 Kobylarz Bolesław 119
 Kobylarz Józef 118
 Kobylarz Maria 118
 Koczański Władysław 14
 Kochmańska Antonia 134
 Kochmańska Zofia 134
 Kochmański 134
 Kochmański Cyryl 134
 Kochmański Władysław 134
 Koczalska (żona Michała) 82
 Koczalski Michał 33, 82
 Koczalski/a (dziecko Michała) 82
 Koczok Grzegorz 148
 Koguciuk (rodzina) 146
 Koguciuk Agnieszka 146
 Kokotyn (rodzina) 123
 Kokotyn Andrzej 123
 Kolczycka Helena z d. Wójcicka 173
 Kolczycka Henryka 173
 Kolczycki Jan 173
 Kolman Antoni 104
 Kolman Halina 104
 Kolman Waław 104
 Komański Henryk 192
 Komarnicka Jadwiga 165
 Komarnicka Stanisława 165
 Komarnicki Bronisław 165
 Komarnicki Edward 165
 Komoda Marian 45
 Kondrasiuk Dymitr 65
 Kondrasiuk Roman 65
 Konopka (rodzina) 133
 Konopka Cecylia 229
 Konopka Franciszek 199
 Konopka Jan 199
 Konopka Marcelina 199
 Konopka Marcin 199
 Konopka Piotr 229
 Konopko 133
 Konopko (ojciec Henryka) 119
 Konopko (rodzina) 65
 Konopko (żona Jana) 81
 Konopko Franciszka 120
 Konopko Henryk 119, 133, 229
 Konopko Jan 81, 98, 120
 Konopko Józef 95
 Konopko Kazimierz 98, 120
 Konopko Łucja 80
 Konopko Mikołaj 98, 120
 Konopko Piotr 80, 119, 133, 229
 Konopko Stanisław 65, 81, 98, 120
 Konopko Teodor 134
 Konopko Leontyna 119, 133, 229
 Konopko Wanda 120
 Konopko/Konopka Jan 98
 Konowalec Jewhen 8
 Konwerski Hieronim 14

Koper (dzieci Józefa) 54
 Koper (matka Antoniego) 50
 Koper (rodzina) 54
 Koper (żona Antoniego) 50
 Koper Antoni 50
 Koper Józef 54
 Koper Józefa 55
 Koper Stanisława 50
 Koper/Koprowscy (rodzina) 55, 91, 92, 211
 Kopera Feliks 73
 Kopera Władysława 73
 Kopij Hilary 141
 Kopij Marcin 141
 Kopij Marian 141
 Kosińska Karolina 36
 Koprowscy (rodzina) 91
 Koprowska Hanna 211
 Koprowski 92
 Koprowski Józef 91, 211
 Koprowski Marek A. 11, 14
 Kopryjan 88
 Korczak Andrej 174, 182
 Korczak Andronik 171
 Korpiuk Eustachy 179
 Korseluk Dmytro 82
 Koryśnik Piotr 68
 Koryśnik Stefan 68
 Korzeniowski 244
 Kosicki 107
 Kosicki Stanisław 114
 Kosicki Zygmunt 102, 107, 111
 Kosińska Hanna 154
 Kosińska Maria 154
 Kosińska Zofia 154
 Kosiński Andrzej 154
 Kosiński Zygmunt 76
 Kosmala (rodzina) 253
 Kosmala Franciszka 253
 Kosmala Kazimiera 253
 Kosowscy (małżeństwo) 44
 Kosowscy (rodzina) 103
 Kosowski Edward 103
 Kossowski Jan 138
 Koszeła 99
 Kościół Mikołaj 248
 Kościukiewicz Edward 130
 Kościuszkiewicz Edward 130
 Kot 184
 Kot Henryk 249
 Kot Jadwiga 249
 Kot Jan 161, 173
 Kot Jan (ojciec) 249
 Kot Jan (syn) 249
 Kot Józef 249
 Kot Józefa 249
 Kot Zofia 161, 173
 Kotecka Jadwiga 168
 Kotecki 80
 Kotecki Mieczysław 168
 Kotowska 230
 Kotowski 226
 Kotowski Michał 218, 226
 Kotwicki Jan 12, 189
 Kotyło Kazimierz 77
 Kowalczuk 100, 222
 Kowalczuk (małżeństwo) 222
 Kowalczuk Dymitr 188
 Kowalczuk Michał 179
 Kowalczuk Mikołaj 167
 Kowalczuk Mychodko 179
 Kowalczuk Piotr 188
 Kowalczuk Sawrot 179
 Kowalczuk Teodor 109, 188
 Kowalczuk Wasyl 179
 Kowalczuk Władysław 167
 Kowalczuk Zinko 179
 Kowalczyk 195
 Kowalczyk Teodor 237
 Kowalewscy (rodzina) 101, 243
 Kowalikowscy (rodzina) 183
 Kowalscy (dzieci) 53
 Kowalscy (rodzina) 53, 88
 Kowalska 60, 78
 Kowalska (matka Adeli) 154
 Kowalska Adela 154
 Kowalska Agnieszka 164
 Kowalska Balbina 53
 Kowalska Balbina z d. Kolasa 53
 Kowalska Feliksa 53
 Kowalska Józefa 85

Kowalska Karolina 251
 Kowalska Katarzyna 123
 Kowalska Leokadia 53
 Kowalska Michalina 164
 Kowalska Stanisława 53
 Kowalski (syn) 60
 Kowalski Bazyli 98
 Kowalski Franciszek 53, 91
 Kowalski Michał 53
 Kowalski Stanisław 53, 166, 250, 251
 Kowalski Witold 12
 Kowaluk Olga 182
 Kowalczyk Mikołaj 211
 Kownacka Helena 97
 Kozłowski (rodzina) 61
 Kozłowska Karolina 164
 Kozłowska Stanisława 164
 Kozłowski 61
 Kozłowski A. 61
 Kozłowski Albin 164
 Kozłowski Antoni 125
 Kozłowski Bolesław 164
 Kozłowski Teodor 125
 Kozłowski Zygmunt 164
 Kozak Bolesław 197
 Kozak Maria 208
 Kozera Stefan 167
 Kozicki Mikołaj 109
 Kozioł Stanisława 208
 Koziura (rodzina) 106
 Kozłowska Irena 243
 Kozłowski Daniel 77
 Kozubski 57
 Kozubski Narcyz 57
 Koźmińska Irena 110
 Koźmińska Janina 110
 Koźmińska Marianna 110
 Koźmiński Adam 110
 Koźmiński Edward 110
 Krajewska 94
 Krajewski J. 94
 Krajewskie 68
 Krakowiak 181
 Krakowiak Jan 181
 Krall M. 208
 Krall S. 123
 Krasiecy (rodziny) 100
 Krasicka 203, 220
 Krasicka (córka Józefa i Aleksandry) 203
 Krasicka Adela 100
 Krasicka Anna 72, 80, 220
 Krasicka Ewa 203
 Krasicka Hanna 72
 Krasicka Janina 72, 220
 Krasicka Józefa 203
 Krasicka Leonarda 100
 Krasicka Michalina 195, 201
 Krasicka Rozalia 203
 Krasicka Zofia 203
 Krasicki Adolf 100, 178
 Krasicki Aleksander 203
 Krasicki Edward 100
 Krasicki Henryk 203
 Krasicki Kazimierz 203
 Krasicki Konstanty 201
 Krasicki Marian 100
 Krasicki Stanisław 116
 Krasinkiewicz (dziecko Stanisławy) 204
 Krasinkiewicz (mąż Stanisławy) 204
 Krasinkiewicz (żona Apolinarego) 204
 Krasinkiewicz A. 204
 Krasinkiewicz Aniela 204
 Krasinkiewicz Apolinary 204
 Krasinkiewicz Elżbieta 204
 Krasinkiewicz Irena 203
 Krasinkiewicz Roman 204
 Krasinkiewicz Stanisław 216
 Krasinkiewicz Stanisława 203, 204
 Krasinkiewicz Teofil 203, 204
 Krasinkiewicz Władysława 204
 Krasinkiewicz Zygmunt 204
 Krasinkiewicz Stanisława 203
 Krasinkiewicz/Krasinkiewicz Zygmunt 204
 Kraska 162
 Kraszevska 94
 Kraśnicki Andrzej 240
 Kraśnicki Kazimierz 206
 Kraśniniewicz 204
 Krawczyk 33
 Krawczyk Aniela 42

Krawczyk Jan 42
 Krawczyk Maria z d. Kowalska 53
 Krawczyk Stanisław 42
 Krawczyk Tadeusz 42
 Krawczyńscy 244
 Krawczyńscy (rodzina) 135
 Krawczyński 183
 Kreiper Kazimierz 198
 Krolewic Anna 117
 Kropiec Rozalia 192
 Królewicz Mirosław 101
 Króliński Władysław 184
 Kruk Maria 246
 Krulewicz 212
 Krupiecki 244
 Krupiński Stanisław 152
 Kruszowiec Marcin 110
 Kruszyna Antonina z d. Wojciechowska 251
 Kruszyna Franciszka 252
 Krysiak Jan 52
 Krysiak Maria 52
 Krysiak Wiktoria 52
 Kryształuk Józef 168
 Krzemińska 124
 Krzemiński Mikoła 179
 Krzeska 139
 Krzeski Bronisław 81
 Krzyżanowski Piotr 139
 Krzysiak/Krysiak Jan 52
 Krzysiak/Krysiak Maria 52
 Krzysiak/Krysiak Wiktoria 52
 Krzysińska Helena 207
 Krzyżak Józef 221
 Krzyżak Maria 221
 Krzyżanowska Czesława 231
 Krzyżanowski Piotr 231
 Krzyżyk Helena 221
 Krzyżyk Józefa 221
 Krzyżyk Tadeusz 221
 Księdzyk 122
 Kułakowska Maria 174
 Kułakowski Wincenty 175
 Kubił Bronisława z d. Łaskawiec 191
 Kubił Wiesław 191
 Kubiak 127
 Kubiak (rodzina) 127
 Kubica 143
 Kubicki Stanisław 117, 135
 Kubis Danuta 62
 Kubis Józefa 148
 Kubis Maria 62
 Kubis Zofia 63
 Kubit Bronisława z d. Łaskawiec 191
 Kubit Wiesław 191
 Kucewicz (rodzina) 89
 Kucewicz A. 101
 Kucharska Salomea 136
 Kucharski 71
 Kucharski Józef 72
 Kucharski Mieczysław 71
 Kucner (dzieci Józefa i Anny) 130
 Kucner Anna 130
 Kucner Domicela 130
 Kucner Dominika 130
 Kucner Henryk 130
 Kucner Jan 130
 Kucner Jerzy 130
 Kucner Józef 130
 Kucner Kazimiera 130
 Kucner Kazimierz 130
 Kucner Konstanty 130
 Kucner Marian 130
 Kucner Piotr 130
 Kucy Bazyli 248
 Kuczalska Maria 101, 114
 Kuczalska Maria/Jadwiga 101, 114
 Kuczalski (syn Marii i Michała) 114
 Kuczalski Michał 101, 114
 Kuczalski Mirosław 201
 Kuczalski Stanisław 101
 Kuczerepa Mykoła 10
 Kuczma 246
 Kuczma (rodzina) 246
 Kuczyński F. 238
 Kuczyński Filip 64, 149, 244
 Kuczyński Mieczysław 150
 Kuczyński T. 230
 Kuczyński Tadeusz 66, 149, 244
 Kuczyński Władysław 72
 Kudeńcowie (rodzina) 119

Kudoszyn Stanisław 238
Kufliński Piotr 248
Kuklinowski 149
Kuklinowski Bogumił 149, 239
Kukurowski Jan 131
Kulczycka Helena 159, 173
Kulczycka Helena (żona Jana) 156
Kulczycka Helena (córka Jana i Heleny) 156
Kulczycka Henryka 160, 182
Kulczycka Janina 156, 159
Kulczycka Maria 156, 160
Kulczycka Zofia 182
Kulczycki Adam 12
Kulczycki Dionizy 212
Kulczycki Jan 156, 159, 173, 182
Kulczycki Józef 105
Kulczycki Maksymilian 115
Kulczycki Pius 115
Kulesza Jan 135, 185
Kulesza Juhenka 185
Kulesza Paweł 135, 185
Kulesza Piotr 135, 185
Kulik 58
Kulik (mąż Emilii) 113
Kulik (rodzina) 113
Kulik (żona) 58
Kulik Antonina 113
Kulik Emilia 113
Kulik Karol 113
Kulik Maria 113
Kulik Wanda 113
Kulikowska 79
Kulińska 181
Kulińska Lucyna 7, 8, 13, 18–20, 26, 33, 34
Kulińska Maria 181
Kulit T. 225
Kulman (dziecko Agaty) 130
Kulman Agata 130
Kulmanowska Agata 130
Kulmanowska Stanisława 130
Kulmanowski Stanisław 130
Kułaj Władysław 188
Kułasiewicz 222
Kunefa Czesław 250
Kunefa Maria 250

Kupera Feliks 73
Kupera Władysława 73
Kupiec (rodzina) 42
Kupiec Franciszek 42
Kupiec Jan 42
Kupka Antoni 198
Kuraszkiewicz Maria 46
Kuraszkiewicz Waleria 46
Kuriat Rachwalina 71
Kuriata Antoni 219
Kuriata Celestyna 219
Kuriata Julian 219
Kuriata N. 219
Kuriata/Kurjata Józefa 219
Kuriata/Kurjata Julian 219
Kuriów Michał 248
Kuriów Stanisław 248
Kurjata/Kuriata Antoni 219
Kurjata/Kuriata Celestyna 219
Kurjata/Kuriata Julian 219
Kurniej Michał 239
Kuroń 122
Kurowska Emilia 121
Kurska Genowefa 164
Kurska Jadwiga 164
Kurski Jan 164
Kurski Tadeusz 164
Kurzej 109
Kurzej Adam 122
Kurzeja/Kurzei/Kużeja Adam 122
Kurzejewska Maria 223
Kurzyński Tomasz 106
Kus 77
Kusiak Filip 219
Kuz Józef 104
Kuźma Nyżnyk 162
Kuźmiński 138
Kuźmiński Jan 138
Kuźmirewicz (żona Jana) 254
Kuźmirewicz Bronisława 254
Kuźmirewicz Helena 254
Kuźmirewicz Jan 254
Kuźmirewicz Maria 254
Kuźmirewicz Stanisława 254
Kuźmirewicz Władysław 254

Kuźmirewicz Zofia 254
 Kuźniarewicz (rodzina) 120
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Aniela 120, 134
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Bronisława 120, 134
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Jadwiga 120, 134
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Jan 120, 134
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Maria 120, 134
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Stanisław/
     Stanisława 120, 134
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Władysław 120, 134
 Kuźniarewicz/Kuźnierewicz Zofia 120, 134
 Kuźnicow 130
 Kuźnicow (ojciec Mieczysława) 130
 Kuźnicow Mieczysław 130
 Kuźnierewicz Jan 134
 Kwaśniak Jan 70
 Kwiatkowska Czesława 188
 Kwiatkowska Zofia 188
 Kwiatowska/i 113
 Kwiatkowski (syn Piotra) 99
 Kwiatkowski Piotr 99
 Kwiatkowski Rajmond 101
 Kwiatkowski Rajmund 113
 Kwiatkowski Rajmund/Romuald 101, 113
 Kyzakowska Aleksandra 115
 Kyryluk 100

 L
 Lachowicz 247
 Laskownicka Maria 154
 Laskownicka Matrona 154
 Laskownicki Aleksander 154
 Laskownicki Bronisław 154
 Laskownicki Franciszek 154
 Laskownicki Roman 154
 Laskowska Bronisława 56
 Laskowska Janina 56
 Laskowski Bolesław 70
 Lasota Franciszek 197
 Lasota Franciszek (syn) 197
 Latoszyńska 46
 Latour 126
 Latour Roman 126
 Latour Zbigniew/Jerzy 126
 Lech Maria 110
 Lenart 253
 Lenart (rodzina) 253
 Leniecki Narcyz 213
 Leniecki Stanisław 213
 Leontowicz 77
 Lesiakowska Renata 36
 Leszczuk Denys Maluk 62
 Leszczyński 114
 Leszczyński Celestyn 178, 203
 Leszczyński Mariusz 36, 192, 248
 Leśkiewicz Rafał 7
 Leśniczuk Józef 82
 Leśniewscy (synowie) 86
 Leśniewska 86
 Lewandowscy (rodzina) 241
 Lewandowska Anna 241
 Lewandowska Maria 212
 Lewandowska S. 146
 Lewandowska Weronika 241
 Lewandowska Zofia 117, 131
 Lewandowski 241
 Lewandowski (syn Anny) 241
 Lewandowski Antoni 241
 Lewandowski Stefan 146
 Lewczuk Nikanor 241
 Lewicka (żona Piotra) 196
 Lewicka Stanisława 208
 Lewicki Michał 254
 Lewicki Piotr 196
 Lewicki Władysław 254
 Lewińska Julia 167
 Lewińska Maria 246
 Lewiński 255
 Liba Iwan 182
 Libera (brat Jana) 63
 Libera (syn Jana) 63
 Libera Anastazy 215
 Libera Antoni 63, 215
 Libera Jan 63, 215
 Libera Józef 215
 Libner Jadwiga 103
 Libner Jan 103
 Libner Władysław 103

Lichota 87
 Linkowscy (rodzina) 250
 Linkowski Czesław 250
 Lipińska Aniela 99
 Lipińska Paulina z d. Sawicka 102
 Lipiński 99
 Lipiński Eugeniusz 107, 140
 Lipiński Konstanty 96, 99
 Lipiński Marian 99, 102
 Lipiński Z. 102
 Lipiński Zygmunt 102
 Lipkowsy (rodzina) 90
 Lipkowski 90
 Lisar Michał 198
 Lisiecka Anna 219
 Lisiecka Helena 218, 219
 Lisiecki Franciszek 219
 Lisiecki Kazimierz 219
 Lisowska 180
 Lisowska Aniela 180
 Listowski Witold 19, 106
 Liszczuk Pawło 179
 Liwoczko Wasyl 170
 Lomiszka 159
 Lubowiecki Hieronim 150
 Lubowiecki Leon 153
 Lubowiecki Paweł 150
 Lubowiecki Stanisław 153
 Ludczyk Wawrzyniec 164
 Ludkiewicz Maria 235
 Ludziak 84
 Luprowicz (rodzina) 144
 Lutkiewicz Karol 147
 Lutkiewicz Maria 183

 Ł
 Łakomski 135
 Łańcucki Adam 248
 Łapińska Franciszka 196
 Łaskawiec Agnieszka 191
 Łaskawiec Jadwiga 191
 Łaszczewski Franciszek 114
 Łaszczewski Marian 114
 Łaszczewski Piotr 99
 Łaszczewski/Laszczewski Piotr 99
 Łaszczyk Roman 166
 Łazowscy (rodzina) 119
 Łazowska Antonia z d. Bogulska 65
 Łazowska Antonina 65, 119
 Łazowska Elwira 65, 119
 Łazowska Marcelina 65
 Łazowska Pelagia 65, 119
 Łazowska Romualda 65, 119
 Łazowski Aleksander 65, 119
 Łazowska Maria 80
 Łazowska Romualda 80
 Łazuruk 90
 Łempicki Stanisław 16, 17
 Łoba 106
 Łokomska Anna 124
 Łokomski Julian 124
 Łokomski Stanisław 124
 Łomowski Franciszek 221
 Łopion 42
 Łopion/Łopian/Łapion Mieczysław 42
 Łopion/Łopian/Łapion Władysław 42
 Łopion/Łopian Mieczysław 42
 Łopion/Łopian Władysław 42
 Łosiński L. 129
 Łoś Józef 56
 Łoś Stanisław 66, 142
 Łowejko Piotr 241, 245
 Łozowscy (rodzina) 98
 Łozowska Antonina 98
 Łozowska Helena 98
 Łozowska Pelagia 98
 Łozowska Romualda 98
 Łozowski Aleksander 98
 Łozowski Piotr 188
 Łukaszczyk Aleksander 129
 Łukaszczyk Anastazja 129
 Łukaszczyk Maria 138
 Łukaszczyk Mikołaj 130
 Łukaszewicz Piotr 202
 Łukaszewicz Władysław 202
 Łukaszuk Aleksander 129
 Łukszczyk Mikołaj 130
 Łukijanow Nikanor 188
 Łukijanow Fiodor 188
 Łukijanow Roman 188

Łukomski A. 219
Łuszczewski Piotr 101
Łyseniuk Michał 246

M

Małecka Anna 140
Małecka Feliksa 140
Małecka Monika 127
Małecki Stefan 120, 140
Małuszko Maria 170
Macegoniuk Józefa 146
Macegoniuk Kazimierz 146
Macegoniuk Magdalena 146
Macegoniuk Michał 146
Macegoniuk Stanisław 146
Macewski 66
Machan (rodzina) 102
Machura Jan 140
Maciąg (mąż Anny) 61
Maciąg Adela 61
Maciąg Anna 61
Maciąg Piotr 202
Maciuk Wasyl (syn Dawida) 199
Maciuk Wasyl (syn Władysława) 199
Maciuszkowski Józef 251
Macygoniuk (syn Michała) 146
Macygoniuk (żona Michała) 146
Macygoniuk Michał 146
Madej (ojciec) 74
Madej (syn) 74
Madej Franciszek 65
Madura (dzieci) 84
Madura (syn Bolesława i Heleny) 105
Madura Bolesław 105
Madura Helena 105
Madura Jan 105
Madura Weronika 84
Magdzińscy (rodzina) 152
Majchrzak Józef 130
Majchrzak/Majkrzak Ludwik 130
Majewski B. 182
Majewski Tadeusz 9
Majkszak Józef 130
Majkszak Ludwik 130
Makaliska 117

Makarewicz Dominik 142
Makarewicz Gustaw 67, 142
Makarewicz Michalina 142
Makarewicz Szczęśny 142
Makowscy (rodzina) 118
Makowska (żona Stanisława) 154
Makowska Helena 154
Makowski J. 237
Makowski Jan 154
Makowski Michał 237
Makowski Stanisław 118
Makowski Władysław 154
Maksymowicz 61
Maksymowicz (dzieci) 61
Maksymowicz (dziecko Franciszka) 41
Maksymowicz (rodzina) 61
Maksymowicz (żona) 61
Maksymowicz (żona Franciszka) 41
Maksymowicz Antoni 63
Maksymowicz Bronisława 61
Maksymowicz Franciszek 41
Maksymowicz Melania 61
Maksymowicz Zofia 61
Makusza Jan 157
Malczewska Elżbieta 227
Malczewska Franciszka 227
Malczewski Lucjan 227
Malec (rodzina) 126
Malec Antoni 126
Malec Czesław 126
Malec Genowefa 126
Malec Jakub 126
Malec Janina Helena 126
Malec Katarzyna z d. Dec 126
Malec Stanisława 126
Malec Teresa 126
Malewicz (rodzina) 243
Malinowscy (dzieci) 53
Malinowscy (rodzina) 47, 93, 112
Malinowska 90, 125
Malinowska Aleksandra 90
Malinowska Antonina 105
Malinowska Emilia 80, 119, 229
Malinowska Jadwiga 147, 229
Malinowska Józefa 53, 88, 115

Malinowska Klementyna 124
Malinowska Paulina 242, 245
Malinowska Stanisława 242
Malinowska Wanda 81, 98
Malinowska Wiktoria 125
Malinowski Jan 47, 93
Malinowski Leon 47
Malinowski Piotr 88
Malinowski Stanisław 80, 119, 229
Malinowski Tomasz 106
Maławski Marian 232
Mamąt Emilia 114
Mamut Amelia 111
Manasterski Rafał 190
Maniakowski Mikołaj 200
Maniuk (rodzina) 212
Maniukowski/Maniakowski/Manikowski
Mikołaj 200
Marciniak/Marciniuk Antonia 143
Marciniuk 143
Marcinkiewicz 80, 98, 120
Marcinkiewicz (rodzina) 80, 98, 229
Marcinkiewicz Kazimierz 134, 229
Marcinkiewicz Władysław 120
Marcyniuk (rodzina) 181
Marcyniuk Grzegorz 181
Marcyniuk Petro 173
Marczak Karolina 109
Marecki Józef 15, 36, 97, 194, 205, 240, 248
Markiewicz (rodzina) 83
Markiewicz Edward 205
Markowscy (rodzina) 111
Markowska (matka) 62
Markowska Janina 62
Markowski Jan 111, 120
Markowski Stanisław 62
Marmucka (matka) 44
Marmucka (żona Józefa) 44
Marmucka Joanna/Aniela 44
Marmucki (syn) 44
Marmucki Józef 44
Marmucki Stanisław 44
Marszałek 132
Marszałek Antonina 65
Martyn Michał 239

Martyniuk 112
Martynowski Stefan 128
Marzec Jan 202
Masłowski 44
Masłowski Mikołaj 44
Masłowska 247
Masłowski Bolesław 189
Masłowski Mikołaj 247
Masny Michał 248
Mastej 118
Materkowska Adela 179
Materkowska Adela/Aldona 179, 202
Materkowski Konstanty Adam 202
Matiaszczuk Helena 57
Matiaszczuk Jan 57
Matiaszczuk Michalina 57
Matiaszczuk Stanisław 57
Matrosów Kola 162
Matusiak z d. Walecka 208
Matusiak Halina 208
Matusiak Jerzy 209
Matusiak Józef 96, 208
Matusiak Maria 209
Matusiak Michalina 96, 208
Matusiak Roman 209
Matusiak Tadeusz 209
Matusiewicz 61
Matusiewicz (córka) 85
Matusiewicz (małżeństwo) 76, 85
Matusiewicz (rodzina) 61
Matusiewicz Anna 76
Matuszko Maria 170
Matwiejczuk Aleksandra/Anastazja
z d. Serafińska 48
Matwiejczuk Antonina 48
Matwiejczuk Domicela 48
Matwiejczuk Józef 48
Matwiejczuk Paweł 48, 92
Matwijczuk 182
Matwijczuk Antonina 48, 92
Matwijczuk Domicela 48, 92
Matwijczuk Klim 90
Matwijczuk Paweł 92
Matyrkowska Aniela 202
Matyrkowski Józef 202

Matyrkowski Konstanty 202
 Maziakowska Anna/Meteniowska/Metyniowska
     Anna 248
 Maziarz (rodzina) 41
 Maziarz Jadwiga 41
 Maziarz Joanna 41
 Maziarz Kamila 41
 Maziarz Kazimierz 41
 Mazurek 223
 Mazurek (rodzina) 126
 Mazurek Genowefa 126
 Mazurek Leokadia 126
 Mazurek Leon 147
 Mazurek Maria 248
 Mazurek Stanisław 126
 Mazurek Stanisława 126
 Mazurkiewicz Aleksander 199
 Mazurkiewicz Feodosij 199
 Mekałajn (rodzina) 183
 Meksztajn 183, 243
 Meksztein (rodzina) 243
 Melnyk Andrij 8
 Mendaluk 33
 Mendaluk (dzieci) 64
 Mendaluk Adolf 64
 Mendaluk Anna 64
 Mendaluk Bronisław 64
 Mendaluk Franciszka 64
 Mendaluk Zygmunt 64
 Metarczuk Oleksa 82
 Metyniowska Anna 248
 Miącz (żona Jana) 79
 Miącz Jan 79
 Miceska Krystyna 227
 Michałowski Jan 155
 Michaliszyn Piotr 84, 86, 199
 Michalski A. 122
 Michalski Wojciech 122
 Miczewska Kazimiera 140
 Midaszewska Maria 55
 Midaszewska Rozalia 55
 Midaszewski Ludwik 55
 Midaszewski Michał 55
 Midaszewski Piotr 55
 Midaszewski Tadeusz 55
 Midat 161
 Miechiński Stanisław 214
 Mieczarek Andrzej 78
 Mieczarek (żona Andrzeja) 78
 Mieczewscy (dzieci Kazimiery) 97
 Mieczewska Kazimiera 97
 Miedzińska 63
 Miedziński Józef 63
 Miedziński Stanisław 63
 Mieldziec (dzieci Franciszka) 95
 Mieldziec (dzieci Michała) 95
 Mieldziec Franciszek 95
 Mieldziec Michał 95
 Mieleszko Władysław 170
 Mielniczek Denes 167
 Mielniczuk Aftanazy 241
 Mielniczuk Aleksandra 68
 Mielniczuk Anatol 179
 Mielniczuk Anton 173
 Mielniczuk Fedor 174
 Mielniczuk Fiodor 157
 Mielniczuk Grzegorz 241
 Mielniczuk Mikołaj 68
 Mierzwiński Józef 155
 Mikołajczuk Iwan 171
 Mikołajczuk Dymitr 188
 Mikołajczuk Władysław 109, 237
 Mikułowa Tekla 157
 Mikulski 251
 Milczarek 52, 210
 Milczarek (rodzina) 52, 54
 Milczarek Andrzej 55, 209
 Milczarek Czesław 210
 Milczarek Józef 54
 Milczarek Józefa 52
 Milczarek Małgorzata 210
 Milczarek Maria z d. Ciesielska 209
 Milech Ignacy 123
 Mileszko Edmund 171
 Mileszko Konstanty 88
 Mileszko/Mieleszko Edmund 171
 Miller Karolina 123
 Miłka Skakun 213
 Misiewicz A. 230–234, 236, 238, 239
 Misiewicz Zygmunt 136, 233

Mistun Antoni 143
 Miszkiewicz (rodzina) 168
 Miszkiewicz Konstanty 168
 Miszkiewicz Leokadia 168
 Mleczarek 78
 Młotkowscy (dzieci Jana i Feliksy) 137
 Młotkowska (żona Karola) 60
 Młotkowska Anna 85
 Młotkowska Emilia 137
 Młotkowska Feliksa/Felicja z d. Kasperkiewicz 137
 Młotkowska Genowefa 137
 Młotkowski Jan 137
 Młotkowski Janusz 137
 Młotkowski Karol 60
 Młotkowskie (córki Karola) 60
 Mochliński Jan 227
 Modzelewska 186
 Modzelewska Filipina 212
 Modzelewska Helena 212
 Modzelewska Jadwiga 212
 Modzelewski Józef 186
 Mogilewicz Anastazja 234, 235
 Mogilewicz Zygmunt 234, 235
 Mogilewska Celina 99
 Mogilewska Cesia 139
 Mogilnicka 115
 Mogilnicka Misia 110
 Mojżyk Wawrzyn 151
 Mokrzycka Franciszka 216
 Mokrzycki 73
 Mokrzycki Bronisław 216
 Molitwennik Leontyn Hrehor 84
 Molitwinik Hryhor 199
 Mołodecka Maria 114
 Momąt 131
 Momot Melania 111, 114, 131
 Momot Melania (Emilia) 107
 Monasterski Rafał 190
 Moniak Antoni 78
 Monzalewska Karolina 186
 Monzalewski Józef 186
 Morawska 247
 Morawski 108
 Morgasiński Józef 97
 Morozgalska Zofia 112
 Morożuk Grzegorz 235
 Moskowicz Ignacy 141
 Moszyński Tadeusz 103
 Moszyński Witold 87
 Motyka Grzegorz 8, 11, 12, 14
 Mrozowscy (rodzina) 120, 134
 Mrozowska Antonina 128
 Mrozowska Bronisława 128, 159
 Mrozowska Czesława 133, 254
 Mrozowska Feliksa 134, 254
 Mrozowska Fryderyka 254
 Mrozowska Jadwiga 128, 133, 159
 Mrozowska Józefa 128, 157
 Mrozowska Karolina 134, 254
 Mrozowska Katarzyna 133, 254
 Mrozowska Marcelina 157
 Mrozowska Romualda 254
 Mrozowska Stanisława 134, 157, 254
 Mrozowska Teresa 133
 Mrozowski (syn Jana i Józefy) 128
 Mrozowski Feliks 133
 Mrozowski Hieronim 189
 Mrozowski Jan 128, 157
 Mrozowski Leon 133
 Mrozowski Longin 128
 Mrozowski Mikołaj 134, 254
 Mrozowski Piotr 128, 159
 Mrozowski W. 157
 Mrozowski Władysław 133, 254
 Mróz Józef 197
 Mrzygłodzki Leon 20
 Muniak Antoni 252
 Muniak/Moniak 252
 Musiał Bolesław 214
 Musiewicz 81
 Musiewicz Franciszek 81
 Musil Bolesław 214
 Muszyńska Maria 145
 Myczewska/Meczewska Kazimiera 140
 Mykieta 88
 Mysiak Krystyna 211
 Mysiak Zofia z d. Mamos 211

Mysławski L. 197
Mysłowski Adam 196
Mysłowski Ludwik 196
Mysłowski Marian 196
Myszkiewicz Weronika 217
Myszkiewicz Zofia 217
Myślińska Helena 221

N

Nabujscy (rodzina) 89
Nagaczewski Jan 197
Nagórska Leontyna 250
Nagórska Maria 250
Nagórska Regina 250
Nagórski Aleksander 250
Nagórski Józef 250
Nahum Makar 167
Najdorfa Franciszka 129
Najdorf Franciszka 129
Najman (matka Stanisława) 209
Najman Stanisław 209
Nakliccy (rodzina) 96
Naklicki Władysław 96
Nakoneczny 248
Nakrajnik Genowefa 151
Nalepka 243
Namowicz Fredryk 187
Naumow Michaił 14
Naumowicz Aniela 242
Naumowicz Florian 230
Naumowicz Zygfryd 230
Nawrocki 166
Nawrocki Adam 67, 254
Nawrocki Jan 166
Nawrocki Łukasz 254
Neksztejn 60
Neksztejn (żona) 60
Nenycz Józef 191
Nenycz Maria 191
Nestopowicz 223
Nicieja Stanisław 25
Niczek 251
Nizycki Wilhelm 82
Nieckarz Franciszek 155

Nieckasz Franciszek 151
Nieckasz Maria 151
Niedzarz Teofil 155
Niedzielko Roman 13
Niedźwiecki Aleksander 86
Niepodał H. 123
Niepodał Wacław 123
Nietyksza Władysław 241
Niewiadomski 107, 147
Niewiadomski Karol 235
Niewiadomski Władysław 146, 182, 235
Niewińska Julia 122
Niewójt 181
Nigrin 79
Nigrin Łucjan 68
Ninyj 254
Nisiński 151
Niwińska Józefa 235
Niżnyj Dmytro 254
Nogęć Antoni 55
Nogęć Bronisław 55
Nogęć Mieczysław 55
Nogęć Wiktoria 55
Nowaccy (dzieci Janiny) 253
Nowaccy (rodzina) 252, 253
Nowacka Janina 253
Nowacka Józefa 252
Nowacka Maria 252
Nowacki 222
Nowacki Józef 252
Nowacki Józef/Kazimierz 252, 253
Nowacki Kazimierz 252
Nowacki Konstanty 252
Nowacki Władysław 253
Nowaczyński Zdzisław 123
Nowak 52, 169
Nowak Ż. 112
Nowina-Konopka/Konopko Helena 81
Nowina-Konopka/Konopko Jan 81
Nowina-Konopka/Konopko Kazimierz 98
Nowina-Konopka/Konopko Mikołaj 98
Nowina-Konopka/Konopko Stanisław 65, 81
Nowoż Józef 123
Nowosielscy (małżeństwo) 102

Nowosielski Antoni 82, 102
Nowosielski Marian 131
Nowotyński Stanisław 18, 20
Nyżnyk Dymytro 67
Nyżnyk Kuźma 67

O

Obarewicz Łucja 165
Obarewicz Alicja 165
Obarewicz Danuta 202
Obarewicz W. 165, 166
Obarewicz Wiktoria 165, 202
Oborski Marian 101
Ochman 84
Oczko Jan 43
Odoryk Beń Aleksander Włodzimierz 247
Odźga Irena 59
Odźga Stanisław 59
Odźga/Odźga (rodzina) 59
Ofiara 84
Ogór (rodzina) 243
Ogrodniczak 159
Ogrodniczak Jan 128
Ogrodniczak Zbigniew 128
Ogrodniczak Zofia 128
Ogrodniczuk Mikołaj 173
Okoszek Michał 86, 117, 144
Olanicy 108
Olański 255
Olaszczyk 253
Olaszczyk (żona Antoniego) 79
Olaszczyk Antoni 79, 252
Olaszczyk Katarzyna 252
Olaszczyk Stanisława 79, 252
Olaszczyk Władysław 79, 252
Olchowśkyj Iwan 13, 14
Olejniak Todoczko 134
Olejoszka Maria 191
Olejowska Maria 193
Oleksak Pelagia 70
Oleksiak 137
Oleksiuk Joanna 227
Oleńscy (rodzina) 255
Olesiewicz Zbigniew 195, 204
Oliwianka Franciszka 194

Omdlianczuk Fedor 62
Omelczuk Helena 245
Oparowski 104
Oparowski Stanisław 104
Oporowscy (dzieci Ireny) 104
Oporowska Irena 104
Oporowski Antoni 104
Orłowska Katarzyna 201
Orłowski Henryk 203
Orłowski Władysław 201
Orakowski Jan 166
Orański Speredon 157, 171, 182
Orański Spyrydon 90
Oroński 174
Orzechowska 74
Orzechowska Kazimiera 130
Orzechowska Maria 74
Orzechowski Feliks 73
Orzeszczuk 108
Osadczy Włodzimierz 12
Osipik (rodzina) 55
Osipik Józefa 55
Osipik Krystyna 55
Osipik Michał 55
Osipik Teresa 55
Osipik Władysław 55
Osochowski 119
Osochowski (syn) 119
Ostapczuk Iwan 213
Ostapiuk 182
Ostapiuk Tymko 235
Ostaszewska Marcelina 178, 200
Ostaszewska Marcelina Helena 178, 200
Ostaszewska Maria 177, 178, 200
Ostaszewska Regina 178
Ostaszewska Stanisława 177, 178, 200
Ostaszewski 132
Ostaszewski Feliks 202, 203
Ostaszewski Jan 177, 178, 200
Ostaszewski M. 178
Ostaszewski Marcel 177, 200
Ostaszewski Marcelli 200
Ostaszewski Marek 177
Ostaszewski Stanisław 177
Ostaszewski Tadeusz 177, 200

Ostrowska Rozalia 57
 Ostrowski 223
 Ostrowski Wacław 63
 Osuch Andrzej 206
 Osuch Jan 206
 Osuch Janusz 206
 Osuch Ludwika z d. Szyperska 206
 Osuchowski/Osochowski 119
 Osuchowski/Osochowski Michał 119
 Osuchowski/Osochowski Stanisław 119
 Ościmenko Dymitr 150
 Ościmenko Jan 150
 Owczarczyk Magdalena 36
 Owsiański Piotr 121
 Owsiański Władysław 121
 Ozinkowska Waleria 180
 Ożarski/Uzarski Bolesław 223

P

Pacewicz 131
 Pacewicz Maria 131
 Pachla Bronisław 193
 Pachla Bronisława 193
 Pachla Janina 193
 Pajęczkowski Kazimierz 193
 Pakulska Antonina 243, 247
 Pakuła Pawło 123
 Palczastyj Iwan 213
 Palij Marko 122
 Palinka Aleksandra 160
 Palinka Aleksandra z d. Gąsiorowska 172
 Palinka Alina 171
 Palinka Józef 160, 172
 Palinko Aleksandra 171
 Palinko Alina 171
 Palinko Józefa 171
 Paliński Józef 211
 Pałka/Pałka Helena 161
 Pałka (rodzina) 89
 Pałka Bronisław 162
 Pałka Czesław 161
 Pałka Halina 161
 Pałka Jadwiga 162
 Pałka Jan 161
 Pałka Karolina 162

Pałka Lucjan 161
 Pałka Maria 161
 Pałka Piotr 161
 Pałka Stefan 161
 Pałka Władysław 162
 Pałka Zbigniew 161
 Panek 86, 89, 96, 99, 118
 Panek Stanisław 86, 89, 99, 102, 118
 Panieńko Józef 159
 Parfiniuk 253
 Partacz Czesław 7, 11
 Parys Bolesław 191
 Parys Waleria 191
 Parys Wanda 191
 Parys Władysław 191
 Pasiecznik Demko 199
 Pasternak Józef 72, 220
 Pasternak Julian 72
 Pasternak Zofia 72
 Pastuch 33
 Pastuch Piotr 87, 199
 Paszko (rodzina) 253
 Paszko (syn Teofila) 253
 Paszko (żona Teofila) 253
 Paszko Cecylia 253
 Paszko Piotr 253
 Paszko Teofil 253
 Paszkowski Kamil 251
 Paszyńscy (małżeństwo) 100
 Paszyński 100
 Paszyński Feliks 155
 Paśniewska 136
 Patała Daniel 143
 Patałach Daniel 143
 Paukurzy 245
 Paul Jan 88, 171
 Pawłowicz Helena 122
 Pawłowicz Roman 122
 Pawłowska Maria 118
 Pawłowski 132
 Pawelski Stanisław 82
 Pawełko Antoni 134
 Pawlak Stefan 127
 Pawlenko Profir 198
 Pawlik 60

Pawlik (żona) 60
 Pawlik (dziecko) 60
 Pawlikowscy (rodzina) 114
 Pawlikowska Mania 114
 Pawlikowski 152
 Pawluch Maria 249
 Pawłowski 83, 251
 Pawłowski Feliks 107
 Pendlewscy 45
 Peretiatkowicz Adam 14
 Pers Zofia 87
 Perska Elżbieta 253
 Perski 253
 Perski Stanisław 253
 Perski Stefan 253
 Perski Władysław 253
 Peszta (rodzina) 91
 Petlura Symon 12
 Petrołaj Bronisław 216
 Petrołaj Marianna 217
 Petruk 159
 Pędzowscy (dzieci) 123
 Pędzowska Adela 123
 Pędzowski Paweł 123
 Piasecka Maria 64
 Piasecki Kazimierz 206
 Piątek 33
 Piątek (rodzina) 93
 Piątek Józef 47
 Piątkowska Jadwiga 174
 Piątkowski Sebastian 10
 Piekar Adela 244
 Piekar Jan 244
 Piekar Michał 244
 Piekar Zygmunt 244
 Piekarska 121
 Piekarska Lucyna 121
 Pierzchała 196
 Pierzchała Mieczysław 196
 Pietraszkiewicz (rodzina) 84
 Pietraszkiewicz Jan 84
 Pietrona Aleksandra 88
 Pietrona Aleksandra z d. Portas 88
 Pietrona Jan 88
 Pietroszewska Jadwiga 124
 Pietroszewska Janina z d. Łokomska 124
 Pietruna Aleksandra 170
 Pietruna Aleksandra z d. Portas 170
 Pikuła Wasyl 123
 Pilawscy (rodzina) 114
 Pinecki Edward 143
 Piniecki Edward 66
 Pińczuk Stanisława 97
 Piorowski Piotr 76
 Piotrowscy (dzieci Marceliny) 136
 Piotrowska Marcelina 136, 233
 Piotrowski 137
 Piotrowski Czesław 8, 14
 Piotrowski Piotr 76, 137
 Piruta Leopold 66
 Pirzecki Edward 66
 Piskała Konrad 13
 Piwak 232
 Piwarczuk Wasyl 174
 Piwkowscy (rodzina) 170
 Piwkowscy (wnuki Ksawerego) 88
 Piwkowska (synowa Ksawerego) 88
 Piwkowska (żona Ksawerego) 88
 Piwkowska Jadwiga 56
 Piwkowska Jadwiga/Maria/Helena 56, 88
 Piwkowska Janina/Maria 56
 Piwkowska Katarzyna 56, 88
 Piwkowska Klara 56
 Piwkowska Maria 56
 Piwkowski (syn Ksawerego) 88
 Piwkowski Józef 56, 88
 Piwkowski Ksawery 56, 88, 170
 Piwowarczuk (ojciec) 90
 Piwowarczuk (syn) 90
 Pizoń Jan 152
 Piżecki Edward 143
 Plackowska Apolonia 163
 Plackowska Elżbieta 160, 163
 Plackowska Mirosława 160, 163
 Plackowski 160
 Plackowski Stanisław 160, 163
 Pluta (rodzina) 183, 243
 Pluta Helena 183, 243
 Pluta Janusz 183, 243
 Pluta Stanisław 183, 243

Pluty (mąż Janiny) 221
 Pluty (syn Janiny) 221
 Pluty Janina 221
 Pluty Zygmunt 221
 Płaton 173, 174
 Płoński Michał 211
 Pochwielecki E. 90
 Pocięchowski 57
 Podgórna Anna 130
 Podgórnny Antoni 130
 Podgórnny Jan 130
 Podgórszy 108
 Podgórska 131
 Podgórska Helena z d. Andruszczyk 183
 Podgórski Stanisław 57
 Podhordeccy 117
 Podhorecka Danuta Jadwiga 126
 Podhorecka Janina 126
 Podhorecka Teresa 126
 Podhorecki Zbigniew 126
 Podhorodecka Danuta Jadwiga 126
 Podhorodecka Janina 126
 Podhorodecka Teresa 126
 Podhorodecki Adolf 126
 Podhorodecki Zbigniew 126
 Podkańscy (dzieci) 253
 Podkańscy (rodzina) 253
 Podkańska 253
 Podkańska Karolina 252
 Podkańska Katarzyna 252
 Podkańska Maria 252
 Podkański Franciszek 252
 Podkański Paweł 252
 Podkomeńska (żona) 62
 Podkomeńska Stanisława 62
 Podkomeński 62
 Podkomeński Stanisław 62
 Podkomeński/a (dziecko) 62
 Podoborożny Wojciech 43
 Podorodecki 126
 Podziodło 46
 Polak Andrzej 65, 134
 Polak Eugeniusz 207
 Polak Maria 207
 Polak Piotr 135
 Polak Zofia 243
 Polańska Katarzyna 115
 Polański Henryk 115
 Polański Wacław 115
 Polczyk (rodzina) 70
 Polczyk Józef 70
 Poliszczuk Wiktor 8
 Poluch Jan 188
 Pomarańska Renata 9
 Ponińscy (dzieci) 52, 53
 Ponińscy (rodzina) 53, 78
 Ponińska 33
 Ponińska Aniela 48, 52, 93
 Ponińska Balbina 50
 Ponińska Barwina 50
 Ponińska Felicja 53
 Ponińska Feliksa 53
 Ponińska Helena 46, 93
 Ponińska Irena 46
 Ponińska Malwina 93
 Ponińska Sabina 46, 93
 Ponińska Wanda 46, 93
 Poniński 48
 Poniński Franciszek 47, 93
 Poniński Ignacy 50, 78, 92
 Poniński Józef 43
 Poniński Julian 50
 Poniński Teodor 48, 93
 Poniński Władysław 93
 Poniński/a (dziecko) 48
 Popławska Petronela 201
 Popławska/Polawska Petronela 201
 Popczuk Aleksander 250
 Popczuk Jan 250
 Popczuk Leokadia 134
 Popczuk Magdalena 134
 Popczuk Stanisław 134
 Popek Edward 59, 60, 85
 Popek Leon 8, 9, 12, 13, 15, 77, 81, 97, 117,
 125, 189, 235, 236, 238, 254
 Popiel (rodzina) 78
 Popiel (syn) 51
 Popiel Adam 191
 Popiel Aniela 191
 Popiel Janusz 51, 78

Popiel Maria 191
 Popiel Marian 51
 Popiel Zofia (żona) 51
 Popiel Zofia (córka) 51
 Popiel de Choszczak/Chościak Marian 51
 Popiel de Choszczak/Chościak Zofia 51
 Popławska Janina 230
 Popławska Kazimiera 231
 Popławska Maria 213
 Popławski Adolf 231
 Popławski Feliks 212
 Popławski Jan 231
 Porodecka Janina 126
 Porodecka Teresa 126
 Porodecka Wanda 126
 Porodecki Stefan 126
 Portas 170
 Portas Agnieszka 87
 Portas Antoni 87, 88, 169, 170
 Portas Barbara 169, 170
 Portas Helena 87, 169, 170
 Portas Jadwiga 170
 Portas Jakub 88, 170
 Portas Julia 88
 Portas Julian 170
 Portas Stefania 88, 170
 Posida N. 220
 Postółka Aleksander 155
 Postółka Bronisława 155
 Postółka Józef 155
 Postółka Wanda 155
 Postudnierowska Barbara 61
 Postudnierowski Kazimierz 62
 Postudnierowski Władysław 62
 Postułka (rodzina) 253
 Postułka Aleksander 253
 Postupalski Bronisław 243
 Postupolski Roman 243
 Potkaj Tomasz 13
 Potocka Z. 113
 Potopionek Stefan 118
 Pozarko A. 107
 Pozichowska Anna 228
 Pozichowska Jadwiga 228
 Pozichowska Maria 228
 Pozichowska N. 228
 Pozichowska Weronika 228
 Pozichowski Bernard 227
 Pozichowski Hieronim 227
 Pozichowski Norbert 228
 Pozichowski Ryszard 228
 Pozichowski Waław 228
 Pozinkowski Waław 228
 Pozorski Andrzej 7
 Pózychowski/Pózychowski Bernard 227
 Pózychowski/Pózychowski Norbert 228
 Prądyńska 220
 Prądyńska Janina 80
 Prążyńska Anna 220
 Proakura Stanisława 252
 Procner (rodzina) 184
 Procner Jan 184
 Prohowska Biedka 99
 Prokopczuk Andrzej 134
 Prokopczuk Tymosz 90
 Prokopiuk Nikołaj 14
 Prończuk (dzieci) 145
 Prończuk (dzieci Franciszka) 146
 Prończuk Franciszek 146
 Prończuk Franciszka 146
 Prończuk Jakub 146
 Prończuk Joanna 145
 Prończuk Józef 146
 Prończuk Katarzyna 145
 Prończuk Kazimierz 145
 Prończuk Maria 145
 Prończuk Marianna 146
 Prończuk Paweł 145
 Proskura (dzieci) 79
 Proskura Aleksander 79, 252
 Proskura Antoni 252
 Proskura Bolesław 252
 Proskura Emilia 252
 Proskura Helena 252
 Proskura Krystyna 252
 Proskura Rozalia 252
 Prymakowski Piotr 150
 Przyskura Aleksander 252

Pryskura (dzieci Aleksandra) 252
Przekłaz 184
Przewłocka Aniela 165
Przewłocka Maria 242
Przewłocka Zofia 165
Przewłocki Marcelli 165
Przewłocki Bernard 242
Przewłocki Witold 242
Przeździecka Jadwiga 87
Przybyszewska R. 221
Przybyś (rodzina) 26
Przybyś Andrzej 26
Przywłoccy (rodzina) 243
Przywłocki Piotr 134
Ptaśnik Jan 16
Pudło Jan 97
Puszkiewicz 115
Puzyrewicz 254
Puzyrewicz Aleksander 254
Pyłypjuk 88

R

Rączkowska Agata 150
Rączkowska Stanisława 150
Rączkowski Antoni 150
Raba Stefan 217
Rabiński Władysław 207
Raczew Leon 166
Rączkowski 246
Raczyńska (żona Józefa) 249
Raczyńska Karolina 250
Raczyńska Maria 46
Raczyński 46, 134
Raczyński Bolesław 134
Raczyński Józef 249
Raczyński Kazimierz 46
Raczyński Marek 65, 134
Raczyński Marian 134
Radzikowscy (rodzina) 48, 92
Radzikowska Aniela 48, 92
Radzikowska Danuta 48, 92
Radzikowska Maria 48, 92
Radzikowski 48, 92
Radzikowski Florian 48, 92

Radzikowski Jan 48, 92
Radziszewska Petronela 100, 165, 176
Radziszewski Stanisław 124
Rafajski Franciszek 229
Rafalski Franciszek 147, 229
Rakowska Maria 245
Ratusińscy (rodzina) 89, 160
Ratusińska Eugenia 89, 160
Ratusińska Irena 160
Ratusińska Zofia z d. Gawlicka 160
Ratusiński Antoni 160
Rawski Jan 241
Rawski Marian 241
Rączkowska Agata 244
Rączkowska Stanisława 244
Rączkowski Antoni 244
Rązewska Antonina 254
Rązewska Janina 254
Rązewski Bronisław 254
Rązewska Antonina 254, 255
Rązewska Janina 254
Rązewski Bronisław 254
Rązewski S. 255
Redka 159
Reichochütz Jerzy 188
Reichschotz Jerzy 192
Reichschotz/Reichschütz Jerzy 192
Rembiszewski Hieronim 98
Rembisz Genowefa 126
Renczyńscy (dzieci) 69
Renczyńscy (rodzina) 69
Renczyńska Aleksandra 69
Renczyńska Bronisława 69
Renczyńska Hanna 69
Renczyński Andrzej 69
Renczyński Fabian 69
Renczyński Gracjan 69
Renczyński Michał 69
Renczyński Tomasz 69
Renczyński Wacław 69
Rerutko Jan 14
Reszczyńska Aleksandra 69
Reszczyńska Bronisława 69
Reszczyński Andrzej 69, 231

Reszczyński Fabian 69
 Reszczyński Folgenty 236
 Reszczyński Fulgenty 236
 Reszczyński Gracjan 231
 Reszczyński Jan 232
 Reszczyński Roman 69
 Reszczyński Tomasz 69
 Reszczyński Wacław 231, 232
 Retczuk Roman 188
 Rewers Maria 143
 Rewiuk Iwan 124
 Rębisz Patrycja 36
 Ridijczuk 102
 Rożewicz Konstanty 74
 Rożewicz Ludwik 74
 Rodziczyczuk Julian 99
 Rodziewicz Tomasz 9
 Rogalińska 243
 Rogalińska Jadwiga 243
 Rogalińska Kazimiera z d. Pietrusiewicz 243
 Rogalski Franciszek 112
 Rogowska Felicja 158
 Rogowska Feliksa 158
 Rogowski Aleksander 158
 Rogowski Eugeniusz 158
 Rogowski Józef 158
 Rogowski Mieczysław 158
 Rogowski Stanisław 158
 Rohatyński Ściocha 199
 Rokiccy (rodzina) 239
 Rokicka Maria 239
 Rokicka Petronela 238
 Rokicki Jan 166
 Rokitnicka Petronela 115
 Rokitnicki Jan 115
 Rolińska (żona Bronisława) 184
 Rolińska Regina 207
 Roliński Adam 13, 34
 Roliński Antoni 207
 Roliński Bronisław 185
 Roliński Marian 207
 Roliński Mieczysław 207
 Roliński W. 207
 Roliński Wespazjan 207
 Roman (mąż) 57
 Roman Janina 57
 Romaniuk Iwan 150
 Romanow Ryhor 179
 Romanowska 108
 Romanowski (syn) 108
 Romanowski Wincenty 8, 9, 11, 14
 Romańscy (dzieci Mikołaja) 149
 Romańska (żona Mikołaja) 149
 Romańska Anna 149
 Romańska Waleriana 149
 Romański Antoni 149
 Romański Mikołaj 149
 Romaszewscy (rodzina) 212
 Romaszewska Anna 213
 Romaszewska Irena 213
 Romaszewska Janina 213
 Romaszewski Bronisław 213
 Romaszewski Jan 212
 Romaszewski Mikołaj 212
 Ronzewicz 232
 Ronżewska 177
 Ronżewska Antonina 176
 Ronżewska Helena 176
 Ronżewska Janina 176
 Ronżewski Aleksander 176
 Ronżewski Bronisław 176
 Ronżewski Stanisław 177
 Rosada Feliksa 252
 Rosada Jan 252
 Rosada Janina 252
 Rosada Stanisław 252
 Rosebeiger Bronisław 55
 Rosebeiger Helena 55
 Rosebeiger Michalina 55
 Rosenbajgier (matka) 57
 Rostropowicz/Roztropowicz Kazimierz 195
 Rowcki Stefan 11
 Rozalewicz (rodzina) 120
 Rozin Alfred 97
 Rozin N. 97
 Roztropowicz Kazimierz 195
 Rozwada (córki Stanisława) 79

Rozwada (żona Stanisława) 79
 Rozwada Stanisław 79
 Rózewicz (dzieci Antoniego) 130
 Rózewicz Antoni 130
 Rózewicz Konstanty 130
 Rózewicz Ludwik 130
 Ruchniak Olejan 213
 Rudek Adam 89
 Rudek Jan 90
 Rudnia Poczajowska 90
 Rudniccy (rodzina) 110
 Rudnicka Jadwiga 141
 Rudnicka Zofia 233
 Rudnicki Bronisław 66, 80, 143
 Ruszkowski Alfons 147
 Ruszkowski Józef 147, 148
 Rutkiewicz Antoni 251
 Rutkowska (żona Karola) 85
 Rutkowska Bronisława 90
 Rutkowska Ludka 236
 Rutkowska Maria 68
 Rutkowska Rozalia 68
 Rutkowski/a (dziecko Karola) 85
 Rutkowski Jan 68
 Rutkowski Karol 85
 Rutkowski Szymon 68
 Ryba Jan 132
 Rybaczyński Adam 201
 Rybaczyński Mirosław 201
 Rybaczyński Władysław 201
 Rybarski T. 220
 Rybczyńscy (dzieci) 201
 Rybczyński Roman 186
 Rybczyński Wacław 186
 Rybicki Stanisław 195, 206
 Rycerz Roman 193
 Rychlińscy (rodzina) 86
 Ryczucki 185
 Ryjeczek 80
 Ryś 174
 Ryś Adam 43, 174
 Ryś Adam/Stefan 43, 174
 Ryś Andrzej 174
 Ryś Aniela 174

Rytwiński Józef 246
 Ryżewski Wasyl 182
 Rzepeccy (rodzina) 114, 138, 147
 Rzepecka Anna 103
 Rzepecka Genowefa 114
 Rzepecka Helena 114
 Rzepecka Józefa 114
 Rzepecka Magdalena 114
 Rzepecka Maria 103, 147
 Rzepecka Paulina 103
 Rzepecka Wanda 103
 Rzepecki 147
 Rzepecki Franciszek 114, 147
 Rzepecki Jan 103
 Rzepecki Roman 114
 Rzepecki Tadeusz 103
 Rzepecki Zdzisław 103
 Rzepecki Zygmunt 103
 Rzeszczyński Michał 69
 Rzeszczyński Wacław 69
 Rzeszutko Józefa 166
 Rzeszutko Maria 166, 250
 Rzeźnicki (syn Teofila) 59
 Rzeźnicki Jan 59
 Rzeźnicki Stanisław 59
 Rzeźnicki Teofil 59
 Rzymyk Maria 91

S

Sadowscy (dzieci Adama) 142
 Sadowscy (małżeństwo) 129
 Sadowska (żona Adama) 142
 Sadowska Kazimiera 49
 Sadowska Maria 49
 Sadowski 49
 Sadowski Adam 142
 Sadowski Franciszek 49
 Sadowski Franciszek/Stanisław 49
 Sadowski Józef 49
 Sadowski Kazimierz 77
 Sadowski Stanisław/Franciszek 92
 Sadowski Stefan 125
 Sadowski Władysław 125
 Safran Marczuk 170

Saja (rodzina) 246
 Saja Franciszek 246
 Sajtel Bronisław 122
 Sajtel Katarzyna 122
 Sajtel Klara 122
 Sajtel Paweł 122
 Sajtel Zenon 122
 Sajtel Zofia 122
 Sakiewicz Aleksandra 168
 Sakiewicz Jerzy 175, 193
 Sakiewicz Urszula 168
 Salecka Antonina 58, 246
 Salecka Franciszka 58, 246
 Saletra Helena 187
 Saletra Jan 187
 Saletra Maria 187, 188
 Saletra Tadeusz 188
 Saletra Zofia 187
 Samczuk 65
 Samczuk Stefan 65
 Sankowski 67
 Sapiński/Supiński Jan 110
 Sarkady 64
 Sarkis Emil Julian 248
 Sarnecki 128
 Saroniński Dominik 63
 Sarosiek Jadwiga 175
 Sarzyńska Tekla 157
 Sarzyński 157
 Sas Józef/Wojciech 52
 Sas Wojciech 52
 Saszyńska Pelagia 56
 Sawczuk Iwan 179
 Sawczuk Jurko 150
 Sawczuk (małżeństwo) 94
 Sawiccy 66
 Sawiccy (dzieci Adolfa) 140
 Sawiccy (dzieci Marii i Adolfa) 140
 Sawicka 80
 Sawicka Anna 98
 Sawicka J. 74
 Sawicka Marcelina 80
 Sawicka Maria 140
 Sawicki (mąż Anny) 98
 Sawicki Adolf 140
 Sawicki Al. 98
 Sawicki Alfred 98
 Sawicki Anastazy 85, 216
 Sawicki Antoni 140
 Sawicki Bronisław 73
 Sawicki Franciszek 87
 Sawicki Hipolit 216
 Sawicki Walery 120
 Sawicki Wincenty 186
 Sawińska Aniela 72
 Sawosz Agnieszka 145
 Sawosz Janina 145
 Sawosz Karol 145
 Sawosz Rozalia 145
 Sawosz Stefania 145
 Sawosz Tomasz 145
 Sątowska 231
 Sątowski Zygmunt 231
 Schlański M. 154
 Schlessner Franciszek 60
 Schmydel 45
 Schmydel Alfred Antoni 45
 Schmydel Józef 45
 Schnydel Janina 45
 Schreffel 107, 131
 Schreffel Tadeusz 111, 114
 Szcześniewski Czesław 33, 92
 Sejpel 148
 Sejpel (matka Romana) 148
 Sejpel Helena 148
 Sejpel Mieczysław 148
 Sejpel Roman 148
 Sekuła Paweł 136, 137
 Serafińska Waleria 48, 93
 Serafińska Wiktoria 43
 Serbicz Jan 140
 Serhij Piotr 198
 Serowiecki Michał 161
 Serowiecki Władysław 161
 Serwatowscy (rodzina) 125
 Serwatowska Karolina 125
 Serwatowska Zofia 125
 Serwatowski Henryk 125

Setnik Mikołaj 124
 Sewczuk Władysław 167
 Sewruk 230
 Sewruk (rodzina) 230
 Sewruk Adela 230
 Siańko Hryciuk 90
 Siebieraka Stefan 167
 Siekierka Szczepan 192
 Siemaszko Ewa 7, 8, 10–15
 Siemaszko Władysław 8, 10–15
 Siemieniec Marian 95
 Siemińscy (dzieci Antoniego i Barbary) 106
 Siemińscy (rodzina) 105
 Siemińska Barbara 106
 Siemińska Józefa 106
 Siemiński 105
 Siemiński Antoni 106
 Siemiński Józef 106
 Siemiński Mieczysław 106
 Siemiński Stanisław 106
 Siemiński Władysław 105
 Sieniawski Józef 116
 Sienkiewicz (rodzina) 81
 Sierakowski Adolf 102
 Sierżycy (rodzina) 102
 Sierżycka Anna 102
 Sierżycka Halina 102
 Sierżycka Zofia 102
 Sierżycki Jan 102
 Sierżycki Jerzy 102
 Sierżycki Stanisław 102
 Sikorska Bronisława 124
 Simon 192
 Simon Kazimierz 192
 Simon/Szymon Bogdan 192
 Simon/Szymon Jadwiga 192
 Simon/Szymon Kazimierz 192
 Simon/Szymon Zofia 192
 Sinkowska Wiktoria 179
 Sinkowska/Śliwińska Józefa 195
 Siostrzankowski 158
 Siostrzenkowski Kazimierz 158
 Sisikiewicz Maria 182
 Skawińscy (rodzina) 75, 112, 120
 Skawińska Anna 75
 Skawińska Katarzyna 154
 Skawińska Maria 75
 Skawiński Feliks 75
 Skawiński Józef 112
 Skawiński Stanisław 75
 Skaza (rodzina) 132
 Skaza/Staza (rodzina) 132
 Skiba 98
 Skiba Jan 216
 Skibiccy (rodzina) 54, 78
 Skibicka (żona) 91
 Skibicka Adela 54, 211
 Skibicka Anna 211
 Skibicka Danuta 211
 Skibicka Józefa 211
 Skibicka Władysława 211
 Skibicki Jan 78, 91, 211
 Skibicki Józef 211
 Skibicki Kazimierz 211
 Skibicki Tomasz 211
 Skibiński Edward 62
 Skiliccy (rodzina) 78
 Skilicki Jan 78
 Skoczek Tadeusz 19
 Skołuba Franciszek 248
 Skowron Mieczysław 81, 109, 237
 Skórzyńscy (dzieci) 45
 Skórzyński Jan 45
 Skrzypacz (rodzina) 43
 Skrzypacz Anna 43
 Skrzypacz Bronisław 43
 Skrzypacz Jacek 43
 Skrzypacz Janina 43
 Skrzypacz Józef 43
 Skrzypacz Kazimierz 43
 Skrzypacz Maria 43
 Skrzypacz Marian 43
 Skrzypacz Wojciech 43
 Skrzypek Andrzej 10
 Slama Jan 193
 Slama Janina 193
 Sławińska 127
 Słodkowska Feliksa 139

Słodkowski Adolf 139
 Słodkowski Feliks/Adolf 139
 Słojewska Eugenia 164
 Słojewski Józef 164
 Słonińscy 45
 Słotwińscy (rodzina) 45, 157
 Słotwińska (żona Józefa) 157
 Słotwińska Hanna 157
 Słotwińska Maria 157
 Słotwiński Józef 157
 Słotwiński Władysław 157
 Słowińska Aniela 231
 Słowiński (mąż Anieli) 231
 Słowiński Stanisław 232
 Smarzowski Wojciech 9
 Smolińska Józefa 244
 Snarscy (rodzina) 183, 243
 Snarska (córka Wicinkiny) 102
 Snarska Wicinkina 102
 Snopkiewicz Alojzy 41
 Snorscy (rodzina) 183
 Sołtowska Janina 175
 Sołtowska Janina z d. Mroczek 204
 Sołtowski Mieczysław 175, 204
 Sobczak 89
 Sobczak Leon 162
 Sobczewski 67
 Sobczewski (policjant) 67
 Sobczewski Walery 67
 Sobczyńska Katarzyna 80, 104, 119, 229
 Sobczyński Roman 234
 Sobolewska (żona Feliksa) 105
 Sobolewski Feliks 105
 Sobolewski Mikołaj 207
 Socha (dzieci Stanisława) 105
 Socha Antonina 139
 Socha Bronisława 155
 Socha Iwan 170
 Socha Stanisław 105
 Sochacki Alojzy 194
 Sochaczewska Zofia 251
 Sochaczewski (mąż Zofii) 251
 Soczyńska Konstancja 101
 Soczyński Adolf 101
 Soczyński Eugeniusz 101
 Soczyński Jakub 237
 Soczyński Jan 101
 Sojbel 116
 Sokacki Alojzy 194
 Sokołowska (żona Jana) 152
 Sokołowska (żona Cyryla) 180
 Sokołowska Antonina 152
 Sokołowska Walentyna/Waleria 152
 Sokołowski Jan 152
 Sokołowski Cyryl 180
 Sokółski 109
 Sokół Zofia 82
 Solarczyk Tadeusz 73
 Sołowiej Michał 96
 Sołtys Jakub 246
 Somerfeld Leon 229
 Sommerfeld Antonina 71
 Sommerfeld Józef 71
 Sommerfeld Leon 229
 Sosnowska 57
 Sosnowski 77, 104
 Sosnowski Edward 57
 Szeptor Szmul 10
 Speredon Michał 170
 Speredon Mikołaj 170
 Speredon Włodzimierz 170
 Spiczka Józef 154
 Spyrzewski Edward 156
 Stablewscy (rodzina) 127
 Stachyra Halina 8, 14
 Stadnicki Maciej 102
 Stanisławska Michalina 159
 Stanisławski Aleksander 159
 Staniszevska Antonina 233
 Staniszevska Filipina 233
 Staniszevski Janusz 233
 Staniszevski Kazimierz 233
 Staniszevski Władysław 233
 Stankiewicz 64, 91, 201
 Stankiewicz (rodzina) 165
 Stankiewicz Aniela 100, 200
 Stankiewicz Bronisław 57
 Stankiewicz Helena 201

Stankiewicz Jadwiga 47, 201
 Stankiewicz Józef 91
 Stankiewicz Krystyna 201
 Stankiewicz Krzysztof 64, 138
 Stankiewicz Ludwik 200
 Stankiewicz Marcel 200
 Stankiewicz Marcei 200
 Stankiewicz Maria 58
 Stankiewicz Michał 203
 Stankiewicz Mieczysław 203
 Stankiewicz Paweł 165, 201
 Stankiewicz Piotr 201
 Stankiewicz Regina 47
 Stankiewicz Regina z d. Barszcz 46
 Stankiewicz Stanisław 100
 Stankiewicz Teresa 201
 Stankiewicz Zofia 201
 Stańscy (rodzina) 45
 Stański 116
 Stański Bolesław 45
 Stański Eustachy 116, 117
 Stański Stanisław 117, 207
 Staraniewicz 248
 Starczewska Stanisława 95
 Starczewska Tynia 95
 Starzyńscy (rodzina) 159
 Starzyńska 172
 Starzyńska Aniela 45, 172
 Starzyńska Antonina/Teodozja 173
 Starzyńska Helena 45
 Starzyńska Janina 172
 Starzyńska Teodozja 45, 173
 Starzyńska Teodozja Aniela 45
 Starzyński 172
 Starzyński Bolesław 45, 159, 173
 Starzyński Edmund 172
 Starzyński Edward 45
 Stasiak Aleksander 197
 Stasiak Marta 81
 Stasiak Władysław 76
 Staszewska z d. Łopatyńska 192
 Staszewska Maria 121
 Staszewski Ludwik 121
 Stawiński 137
 Stebczuk Wołodka 251
 Stebelska Franciszka 137, 212
 Stebelska Ludwika 212
 Stebelska Marcelina 137, 213
 Stebelska Maria 137, 212
 Stebelski Kazimierz 137, 212
 Stebelski Władysław 212
 Steblewski Józef 127
 Stefan Stanisław 193
 Stefańscy (rodzina) 97
 Stefański Władysław 76
 Stelmach Aniela 172
 Stelmachowicz 86, 225
 Stelmachowicz (dzieci Leona) 106
 Stelmachowicz (rodzina) 106
 Stelmachowicz (żona Leona) 106
 Stelmachowicz Alfons 106
 Stelmachowicz Leon 106
 Stelmachowicz Stanisława 86
 Stern (rodzina) 84
 Sterna Feliks 84
 Stolarczuk Aleksander 188
 Stolaruk Stepan 209
 Stramski Stanisław 110
 Strans 94
 Strągowski Józef 142
 Stroński Tadeusz 194
 Strumieńska A. 222
 Strutyński Ambroży 75
 Strzelecka Hanna 124
 Strzelecki Marcin 124
 Strzemińska S. 221
 Studziński Adam 186
 Stus Bolesława 161
 Stus Włodzimierz 161
 Stuś Aniela 161
 Stuś Antoni 161
 Stuś Bolesław 161
 Stuś Irena 161
 Stuś Maria 161
 Stuś Nadzieja 161
 Stuś Władysław 161
 Stuz Władysław 173
 Styczyńscy (rodzina) 113, 227

Styczyńska Marta 227
 Styczyński (mąż Marty) 227
 Styńkiewicz Bronisław 176
 Styńkiewicz Maria 176
 Stypek (matka) 45
 Stypek (siostra) 45
 Stypek (żona) 45
 Stypek Bronisław 45
 Stypko (dziecko) 89
 Stypko (żona) 89
 Stypko Bronisław 89
 Subczyńska Katarzyna 229
 Supińska Maria 110
 Supiński Jan 110
 Suprowicz (rodzina) 144
 Suprowicz Antonina 144
 Suprowicz Emilia 200
 Suprowicz Eugeniusz 144
 Suprowicz Janina 144
 Suprowicz Józef 144, 200
 Suprowicz Olimpia 144
 Suprowicz Ryszard 144
 Suprowicz Stanisław 144
 Sura Konrad 20
 Surowiec 54
 Surowiec Aniela 211
 Surowiec Helena 211
 Surowiec Stanisław 211
 Suszycki Aleksander 188
 Sutyła Władysław 246
 Swinko 83
 Swiszkówicz 209
 Sydor Wasyl „Szelest” 14
 Synajewski S. 186
 Synowska T. 186
 Sypała Janina 208
 Syrowiecki 94
 Sytnik Mikołaj 199
 Sytnik Wicenty 124
 Szabelski Feliks 57
 Szabelski Jan 140
 Szabowła Andrzej 197
 Szadiuk 234
 Szadkowski/Szatkowski Feliks 187
 Szadowski Franciszek 92
 Szadurski 84
 Szafińska Emilia 160
 Szafińska Helena 160
 Szajnoga 119
 Szajnoga (rodzina) 119
 Szajnoga Jan 119
 Szakuła 88
 Szalapaj 78
 Szalapaj (syn) 78
 Szalapaj (synowa) 78
 Szaniak/Szeniuk 243
 Szapowalik Włodzimierz 254
 Szapowalik Wsiewołod 254
 Szapował Joachim 82
 Szarafińska Anastazja 77, 210
 Szaryńska Paulina 231
 Szatkowski Feliks 187
 Szawłowski Bolesław 12, 76, 88, 175
 Szczawińscy (rodzina) 49
 Szczawińska 49
 Szczawińska (dziecko) 49
 Szczawińska Helena 49
 Szczawiński Aleksander 49
 Szczawiński (dziecko) 49
 Szczawiński Jan 49, 92
 Szczawiński Paweł 49
 Szczepaniak Józef 154
 Szczepaniak Julian 153
 Szczepaniak Katarzyna 153
 Szczepaniuk Julian 153
 Szczerbicki Hieronim 81
 Szczerępa 75
 Szczerkowski Edward Bohdan 206
 Szcześniak 246
 Szcześniawski 54
 Szcześniewska Danuta 48
 Szcześniewski Czesław 53
 Szcześniewski Stanisław 49
 Szcześniewski Zbigniew 48
 Szczeńniewska Danuta 48
 Szczeńniewski Stanisław 49
 Szczeńniewski Czesław 33, 92
 Szczeńniewski Zbigniew 48, 92

Szczurowscy 230
 Szczurowscy (rodzina) 123
 Szczurowska Wiktoria 212
 Szczurowski Jan 212
 Szczurowski Marian 212
 Szczurowski Mieczysław 123, 230
 Szczurowski Narcyz 212
 Szczurowski Stanisław 212
 Szczygieł 83, 106
 Szczyglewscy (rodzina) 118
 Szczyglewski Jan 214
 Szelepajło Franciszka 50, 78
 Szelepajło Gertruda 50, 78
 Szelepajło Teodor 50, 78, 92
 Szelipajło Franciszka 50, 78
 Szelipajło Gertruda 50, 78
 Szelipajło Teodor 50, 78, 92
 Szelist Jan 167
 Szelest Jan 251
 Szeniak 243
 Szerefety 57
 Szeremeccy (rodzina) 96
 Szeremecki 96
 Szewczuk 182
 Szewczuk Siańko 167
 Szewczyk (rodzina) 183
 Szleser 59, 60, 85
 Szleser (małżeństwo) 81
 Sznydel 33
 Sznydel [Schnydel] 45
 Sznydel J. 90
 Sznydel Janina 45, 172
 Szolz Michał 176
 Szowiński Jan 92
 Szowiński Paweł 92
 Szóstka Aleksander 65, 134
 Szóstka Jan 65, 134
 Szóstka/Szustka Jan 65, 134
 Szpaczuk 173, 174
 Szpakowska Janina 187
 Szpakowska Rozalia 187
 Szpakowski Albin 187
 Szpakowski Wacław 187
 Szpila Marian 44
 Szpitalewska (żona Bolesława) 246
 Szpitalewski Bolesław 246
 Szreffel Emilia 107
 Szreffel Tadeusz 107, 114, 131
 Sztabryło (żona) 153
 Sztabryło Antoni 154
 Sztabryło Maria 154
 Sztabryło Michał 153
 Sztabryło Tadeusz 153
 Sztabryło Zygmunt 154
 Szytybil Piłyp 174
 Szubert (dzieci Stanisława) 104
 Szubert Anna 176
 Szubert Augustyn 56
 Szubert Gustaw 56
 Szubert Jan 55
 Szubert Józef 56
 Szubert Kazimierz 55
 Szubert Maria 56, 104
 Szubert Stanisław 104
 Szubert Zofia 55
 Szulakiewicz 175
 Szulakiewicz Kazimierz 175
 Szulik Józef 194
 Szulikowska Anna 216
 Szulikowska Jadwiga 217
 Szulikowska Janina 216
 Szulikowska Józefa 216
 Szulikowska Krystyna 217
 Szulikowska Stanisława 217
 Szulikowska Władysława 217
 Szulikowski Adam 216
 Szulikowski Albin 216
 Szulikowski Edmund 216
 Szulikowski Feliks 216
 Szulikowski Franciszek 216
 Szulikowski Jan 216, 217
 Szulikowski Józef 216
 Szulikowski Łukasz 216
 Szulikowski Marian 216
 Szulikowski Michał 216
 Szulikowski Piotr 216
 Szumik Wołodka 188
 Szumska (żona Adolfa) 62

Szumski Urszula 16, 17–27, 29–33, 35
Szumska Wincentyna z d. Mazepa 16
Szumski (dziecko Adolfa) 62
Szumski (syn Adolfa) 62
Szumski Adolf 62
Szumski Ludwik 16, 20
Szumski Zdzisław 27
Szuryńska Paulina 139, 236
Szuryński 84, 234
Szuryński Aleksander 235
Szuryński Stanisław 84, 234
Szuryński Stefan 236
Szustacki 182
Szustak Piotr 199
Szuster 214
Szutkowska Helena 44
Szwec Maksym 174
Szydłowsky (dzieci) 77
Szydłowsky (rodzina) 54
Szydłowska 77
Szydłowska Czesława/Helena 54
Szydłowska Helena 54, 77, 210
Szydłowska Helena z d. Kaniecka 54
Szydłowska Jadwiga 220
Szydłowska Janina 54
Szydłowska Maria 54, 210
Szydłowski Jan 54, 210
Szydźiak Józefa 103
Szyk Agnieszka 113
Szymańska 185
Szymańska (matka Henryka) 212
Szymańska Helena 185
Szymańska Honorata z d. Nowakowska 212
Szymańska Józefa z d. Synajewska 185
Szymański 148, 185
Szymański Franciszek 185
Szymański Henryk 212
Szymański Józef 185
Szymański Mieczysław 185
Szymański Teofil 185
Szymański Władysław 71
Szymczuk Franciszek 246
Szymkowiec Petronela 127

Szymulski Stanisław 115
Szyrzyńska 83

Ś

Śelpak 118
Ślama Jan 193
Ślama Janina 193
Śliwińscy (rodzina) 79
Śliwińska Józefa 195
Śliwińska Julia 138
Śliwiński 80
Śliwiński Józef 241
Śliwiński Kazimierz 198
Śliwiński Walenty 195
Śliwiński Walenty/Walery 195, 203
Śmiech 109, 131
Śmiech Wiktor 109, 131, 245
Świątek (dzieci) 52
Świątek (rodzina) 52, 78
Świątek Anna 50, 78
Świątek Józef 41, 42, 52
Świątek Rozalia 52
Świątek Władysław 50, 78, 92
Świderscy 184
Świderscy (dzieci Walerii) 99
Świderska Jadwiga 184
Świderska Regina 185
Świderska Waleria 99, 135
Świderska Weronika 185
Świderski 100
Świderski Stanisław 184
Świek Maria 85
Świerczyński Marian 136
Świetlicy (rodzina) 135
Świetlicka Wanda 135
Świetlicki Józef 135
Świetlicki Wacław 135
Świrkowska Bronisława 85

T

Tabor (dwie rodziny) 42
Tabor (rodzina) 42
Tabor Jadwiga 42
Tabor Weronika 42

Tałd Wołodka 90
 Tałt Włodzimierz 90, 162, 174
 Tam Anna 58
 Tam Eugenia 58
 Tam Michał 58
 Tama Anna 82
 Tama Eugenia 82
 Tama Michał 82
 „Taras Bulba” zob. Borowec Taras
 Tarasiuk Edward 159
 Targos Kazimiera 81
 Targos Stanisław 81
 Targosz (małżeństwo) 81
 Targus (małżeństwo) 44
 Taup Wołodka 188
 Taut Włodzimierz 182
 Tawid 148
 Telicka Danuta 200
 Telicka Genowefa 200
 Telicka Honorata 201
 Telicka Leontyna 200
 Telickie (matka i córka) 184
 Tendaj Wiktoria 213
 Tenichiewicz Feliks 138
 Tenichiewicz Katarzyna 138
 Tenichiewicz Wiesława 49
 Teodorowicz Antoni 73
 Teodorowicz Bronisław 73
 Teodorowicz Leontyna 73
 Teresiuk Edward 159
 Teresiuk Tadeusz 159
 Teresiuk Weronika 160
 Tesarewicz Janina 120
 Tesarewicz Władysław 120, 146
 Tisiewicz Franciszek 75
 Tkaczuk Władysław 180
 Tkaczyńska M. 207
 Todwen Jan 123
 Todwen Maria 123
 Tojeszyn Michalina 169
 Tojeszyn Stanisława 169
 Tojeszyn Stefan 169
 Tokarska Maria 130
 Tokarska Teofila 74
 Tolbaj Bronisława 76
 Tolbaj Genowefa 76
 Tolbaj Jan 76
 Tolbaj Józef 76
 Tolbaj Maria 76
 Tolbaj Stanisława 76
 Tolbaj Władysław 76
 Tolko Molitwenik 198
 Tolwaj (rodzina) 76
 Tomal 75
 Tomal Henryka 75
 Tomala (córka Antoniego) 80
 Tomala Antoni 80
 Tomala Franciszek 75
 Tomala Henryka 75
 Tomaszewska (córka Marcina i Anieli) 175
 Tomaszewska Aniela 175
 Tomaszewska Michalina 95
 Tomaszewski 33, 64
 Tomaszewski Franciszek 138
 Tomaszewski Marcin 64, 138, 175
 Tomaszewski Wincenty 95
 Tomczuk 131, 144
 Traczuk Eugeniusz 107
 Trawińska Emilia 138
 Trawiński 131
 Trawiński Jan 131
 Trawiński Piotr 131, 241
 Troccy (rodzina) 221
 Trocka Jadwiga 221
 Trocka z d. Przygodzińska (żona Rocha) 221
 Trocki Alojzy 221
 Trocki Ludwik 221
 Trocki Roch 221
 Trojanowski Julian 17
 Trojanowski Wacław 114
 Truss 122
 Trzuszczkowska Regina 155
 Tudorowicz Antoni 73
 Tudorowicz Bronisław 73
 Tudorowicz Leontyna 73
 Tuimańczuk 94
 Tujeszyn (rodzina) 169
 Tumala Antoni 80

Turecka J. 188
 Turecki Roman 112, 188, 190
 Turowski Józef 8, 11, 14
 Turzański Konstanty 97
 Twardowski Kazimierz 16
 Twarzyńscy (rodzina) 129
 Twarzyński Rafał 115
 Tyczyński Wacław 171
 Tylicka Antonina 179, 202
 Tylicka Honorata 201
 Tylicka Jadwiga 201
 Tylicka/Telicka Danuta 184, 200
 Tylicka/Telicka Irena 184
 Tylicka/Telicka Leontyna 184, 200
 Tylus Stanisław 36
 Tymosz 62
 Tymowicz 168
 Tymowicz Jakub 168
 Tymowicz Janina 168
 Tynichewicz Feliks 128, 159
 Tynichewicz Józefa 128, 159
 Tynichewicz Kazimiera 128, 159
 Tynichewicz Regina 159
 Tynichewicz Tadeusz 128, 159
 Tynichewicz Władysława 128, 159
 Tynichewicz 138
 Tynichewicz Regina 138
 Tynichewicz Tadeusz 138
 Tynichewicz Władysława 138
 Tynichewicz (Tynichewicz) Wiesława 49
 Tysiewicz/Tupiewicz 80
 Tyska Zofia z d. Popiel 195
 Tyski Witold 195

U

Uhenek (rodzina) 95
 Ulanicki Stanisław 202
 Ulanicki/Hulanicki Stanisław 202
 Ulanowska 222
 Ulanowska Józefa 236
 Ulanowska Leokadia 236
 Ulanowska Roma 222, 223
 Ulanowska Wanda 236
 Ulanowska Zofia 222, 223

Ulanowski 222, 223
 Ulanowski Konstanty 237
 Ulanowski Zdzisław 236
 Ulanowski Zygmunt 236
 Uniżony 236
 Unold 242
 Unold (żona Juliana) 56
 Unold A. 241, 245
 Unold Florian 56, 242
 Unold Jan 56, 109, 131, 245
 Unold Jan Bolesław 109
 Unold Julian 56, 131, 241
 Unold Maria 109
 Unold Stefania 56, 242
 Urbanowicz Bogdan 136
 Urbanowicz Grzegorz 136, 233
 Urbańczyk Zofia z d. Tabor 42
 Urbańscy (rodzina) 206
 Urbańska Czesława 206
 Urbańska Zofia z d. Selwarowska 206
 Urbański Jan 206
 Usarscy (dzieci) 223
 Usarscy (małżeństwo) 223
 Usarska 223
 Usarska Aniela 223
 Usarska Ludmiła 223
 Usarska Maria 223
 Usarski 223
 Usarski Czesław 223
 Usarski Edward 223
 Usarski Eugeniusz 223
 Usarski Józef 223
 Usarski Stanisław 223
 Usarski Władysław 223
 Utraccy (rodzina) 50
 Utracka Józefa 50
 Utracka Michalina 50
 Utracki Franciszek 92, 93
 Utracki Mieczysław 50
 Utracki Stanisław 50

W

Wakoluk Leon 166
 Wakoluk Wasyl 157

Walaszak Agata 175
 Walaszek 209
 Walaszek Andrzej 176
 Walisiewicz Dionizy 91
 Walisiewicz Teresa 91
 Wańkowska Maria 96
 Wańkowski Feliks 96
 Warchoł Kazimierz 248
 Warczewski Marian 190
 Warfalk 67
 Warfaluk Julia 122
 Warszańska Lubow 122
 Wasurowski 121
 Waszczuk Jan 254
 Waszczuk Tomasz 254
 Waszczyńska Anna 124
 Waszczyński 202
 Waszczyński Jerzy 124, 202
 Waszczyński Michał 124
 Waś (rodzina) 61, 85
 Waś Stanisław 85
 Waś Karol 61
 Waśkowska (żona Leonarda) 205
 Waśkowski Henryk 205
 Waśkowski Leonard 205
 Waśkowski Leopold 205
 Waśniak 41
 Waśniak (dziecko) 41
 Waśniak (matka) 41
 Waśniak Stanisław 41
 Waśniak Stefan 41
 Waśnik 33
 Wawrzynowicz Anastazy 215
 Wawrzynowicz Bronisława 215
 Wawrzynowicz Czesław 215
 Wawrzynowicz Dioniza 215
 Wawrzynowicz Franciszek 215
 Wawrzynowicz Franciszka 215, 217
 Wawrzynowicz Jan 215
 Wawrzynowicz Janina 215
 Wawrzynowicz Leon 215
 Wawrzynowicz Piotr 215
 Wawrzynowicz Teresa 215
 Wawrzynowicz Wacław 215
 Wawrzynowicz Władysław 215
 Wąsowicz 63
 Wąsowicz Halina 189
 Wąsowicz Józefa 63
 Wąsowicz Mieczysław 189
 Wąsowicz Teofila 189
 Wąsowska Maria 136, 233
 Werbicki Konstanty 188
 Wereszczyńska Krystyna z d. Stankiewicz 202
 Wereszczyński 234
 Weron Stanisław 248
 Wesołowsy (rodzina) 115
 Wesołowska 251
 Węclawek 118
 Węclawik 70
 Węgiersey (rodzina) 139
 Węgierska Aniela 139
 Węgierska Feliksa 140
 Węgierska Józefa 140
 Węgierski 140
 Węgierski Ignacy 139
 Węgierski Józef 139
 Węgierski Tadeusz 139
 Wiatrowycz Wołodymyr 11
 Wiatyk Anna 248
 Wielgus J. 99
 Wienicka Maria 56
 Wienicki Bolesław 56
 Wienicki Józef 56
 Wieraszk Edward 251
 Wieraszk Józefa 251
 Wieraszk Stanisław 251
 Wieraszk Stanisława 251
 Wierzańscy (rodzina) 75
 Wierzbicka Franciszka 187
 Wierzbicka Rozalia 187
 Wierzbicki 135
 Wierzbicki Gabriel 186
 Wierzbicki Jan 135, 187
 Wierzbicki Marian 187
 Wierzbicki Piotr 186
 Wierzbicki Wacław 187
 Wierzbowski Antoni 205, 206
 Wierzejski 100

Wierzyńska Nina 241
 Wierzyński 241
 Wieszliska Eudokia 234
 Wieszliska Motsa 234
 Wieszliski Piotr 234
 Więckowska 156
 Więckowska Zofia 156
 Wihoryj Paweł 150
 Wiktorowicz 143
 Wilczopolski 243
 Wilczopolski Stanisław 243
 Wilczyński Zygmunt 67, 143
 Wiliński Władysław 82
 Winckowska Aniela 68
 Winnicka 96
 Winnicka Janina 96
 Winniczuk Stefan 197
 Wińska Józefa 246
 Wisin Walentin 10
 Wiszniewski Albert 101
 Wiśniewska (żona Andrzeja) 163
 Wiśniewska Władysława 157
 Wiśniewski 79
 Wiśniewski Andrzej 163
 Wiśniewski Marian 157
 Wiśniewski Zygmunt 163
 Witaszczyk 47, 52, 93
 Witaszczyk Adela 47, 93
 Witaszczyk Anastazja 52
 Witaszczyk Bolesław 47, 93
 Witaszczyk Helena 151
 Witaszczyk Józefa 47, 51, 93
 Witaszczyk Ludwik 151
 Witaszczyk Piotr 47, 93
 Witkowsy (małżeństwo) 196
 Witkowsy (rodzina) 120
 Witkowska Stanisława 242
 Witłaski Antoni 98
 Witwicki Jan 57
 Władczuk 109
 Włosowska Franciszka 251, 252
 Włosowski Józef 251
 Włosowski Piotr 251
 Wodak/Wodek (rodzina) 252
 Wodarski 43
 Wodek Franciszek 252
 Wodniak Czesław 121
 Wodniak Mieczysław 121
 Wojcicki 129
 Wojciechowscy (małżeństwo) 83
 Wojciechowscy (rodzina) 111, 139, 165
 Wojciechowska (dziecko) 64
 Wojciechowska Anna 64, 80
 Wojciechowska Marianna 64
 Wojciechowska Paulina 120, 140
 Wojciechowski (dziecko) 64
 Wojciechowski Adam 64
 Wojciechowski Adolf 135
 Wojciechowski Feliks 139
 Wojciechowski Józef 86, 111
 Wojciechowski Ludwik 64
 Wojciechowski Stanisław 71
 Wojcieszek (dzieci) 52
 Wojcieszek (rodzina) 52
 Wojcieszek (żona) 52
 Wojcieszek Anna 53
 Wojcieszek Józef 52
 Wojciuk Anton 82
 Wojciuk Wasyl 82
 Wojedwódka Władysław 43
 Wojewódka 75
 Wojewódka Aniela 157
 Wojewódka Kazimierz 182
 Wojewódka Maria 157
 Wojewódka Maria z d. Majewska 182
 Wojewódka Mieczysław 157
 Wojewódka Roman 182
 Wojewódka Stanisław 157, 182
 Wojewódka Wiktor 188
 Wojewódka Władysława 43
 Wojewódko Stanisława 75
 Wola Maria 78
 Wolak 141
 Wolak (żona Adama) 141
 Wolak Adam 141
 Wolak Aniela 141
 Wolak Genowefa 141
 Wolaniczy (rodzina) 181

Wolanicka Franciszka 181
 Wolanicka Zofia 181
 Wolanicki 117
 Wolanicki Dymitr 181
 Wolanicki Grzegorz 181
 Wolanicki Piotr 181
 Wolanin (rodzina) 243
 Wolański 182
 Wolska Aniela 246
 Wolska Janina 112
 Wolski Bronisław 101
 Wolski Franciszek 180
 Wołk Roman 188
 Woronin (żona Konstantego) 79
 Woronin Konstanty 79
 Worożenska 96
 Woźniacki Leon 190
 Woźniak Helena 129
 Woźniak Józef 196
 Woźniak Petro 174, 182
 Woźniak Piotr 162
 Woźnica (rodzina) 89, 108, 162
 Woźnica Andrzej 162
 Woźnica Edward 162
 Woźnica Jan 162
 Woźnica Józefa 162
 Woźnica Mieczysław 162
 Woźnica Wacław 162
 Woźnica Zdzisław 162
 Wójciccy 66
 Wójciccy (rodzina) 166
 Wójcicka Janina 157
 Wójcicka Maria 105, 166
 Wójcicka Regina 105, 166
 Wójcicki Ignacy 105, 166
 Wójcicki Jacek 113
 Wójcicki Jan 105, 166
 Wójcicki Józef 112
 Wójcicki M. 166
 Wójcicki Stanisław 105, 166
 Wójcik 222
 Wójcik (dzieci Stanisława i Marii) 66
 Wójcik (rodzina) 66, 125, 253
 Wójcik Antoni 94
 Wójcik Bogdan 125
 Wójcik Bogusława 125
 Wójcik Eufrozyna 125
 Wójcik Jan 94, 140
 Wójcik Józefa 94
 Wójcik Maria 66
 Wójcik Michalina 253
 Wójcik R.K. 70
 Wójcik Rozalia 125
 Wójcik Stanisław 66
 Wójcik Stanisława 94, 140
 Wójcik Teofila 140
 Wójcik Wiesława 125
 Wójcik Władysław 94
 Wójcik Zyta 125
 Wójtowicz 76
 Wójtowicz Dmytro 254
 Wrona Wincenty 177
 Wróbel 83
 Wróbel Stanisław 205
 Wróblewska Natalia 36
 Wrzos (ojciec Józefa) 103
 Wrzos Józef 103
 Wrzos Roman 80, 119, 229
 Wydrów (małżeństwo) 72
 Wydrów Józefa 72
 Wyrzykowska Krystyna 243
 Wysocka Regina 242
 Wysocki Adolf 184
 Wysocki Dionizy 242
 Wysocki T. 135
 Wysowicz Józefa 127
 Wyszomirski 183
 Wyżykowska Krystyna 243

 Z
 Zabłocka 118
 Zabłocki Antoni 199
 Zaborniak (żona Tomasza) 154
 Zaborniak Tomasz 154
 Zaborniak Władysław 154
 Zabrocki Władysław 153
 Zabrzec Antoni 155
 Zach Aniela 128

Zach Antoni 128
 Zach Stanisław 128
 Zacharczuk Antoni 46
 Zacharczuk Jerzy 46
 Zacharczuk Waleria 46
 Zacharewicz 227
 Zacharewicz Aleksandra 135
 Zacharewicz Franciszka 135
 Zacharewicz Stanisław 135, 227
 Zaczna Janina 122
 Zadiuk Rozalia 155
 Zadni (żona Edmunda) 60
 Zadni Bronisław 60
 Zadni Edmund 60
 Zadni Teodozja 60
 Zagórscy (rodzina) 243
 Zagrodzki Antoni 87
 Zahoreccy (rodzina) 89
 Zajadlak Janina 164
 Zajadlak Kazimierz 164
 Zając (rodzina) 97
 Zając Filip 248
 Zając Piotr 7, 12
 Zajączkowsy (dzieci) 83
 Zajączkowska 83
 Zajc Wojciech 237
 Zajęcki Wacław 214
 Zakrzewiccy (rodzina) 155
 Zakrzewicka Anna 168
 Zakrzewicka Helena 168
 Zakrzewicka Jadwiga 168
 Zakrzewicka Maria 168
 Zakrzewicka Stefania 168
 Zakrzewicka Zofia 168
 Zakrzewicki 168
 Zakrzewicki Edward 155
 Zakrzewska Zofia 237
 Zakrzewski Ryszard 237
 Zalewa Genowefa 103
 Zalisko/Zelisko?/Walusko? Katarzyna 129
 Zalisko/Zelisko?/Walusko? Maria 129
 Zalisko/Zelisko?/Walusko? Nadzieja 129
 Załączkowski Jan 248
 Zamojska Agafia 248
 Zamojska Agafia/Agata 248
 Zamojska Katarzyna 248
 Zamojska Michalina 248
 Zamojski Antoni 248
 Zamojski Elias 248
 Zamojski Ignacy 248
 Zamojski Jan 248
 Zamojski Marian 248
 Zamojski Michał 248
 Zamojski Mikołaj 248
 Zamojski Stanisław 248, 249
 Zaręba Józefa 139
 Zaremba 99
 Zaremba Dmytro 179
 Zaremba Genowefa 59
 Zaremba Petro 179
 Zarzycka Antonina 136
 Zarzycka Stanisława 110
 Zarzycki Bolesław 110, 136
 Zarzycki G. 136
 Zarzycki Leon 110, 136
 Zarzycki P. 110
 Zasłumowcy (rodzina) 79
 Zatur Roman 116
 Zatur Roman 122
 Zatwardski Iwan 112
 Zawadka Maria 199
 Zawadowska Joanna 180
 Zawadowski Albin 180
 Zawadowski Feliks 180
 Zawadzka 177
 Zawadzka Zofia 177
 Zawadzki Zdzisław 112
 Zażycka Stanisława 98
 Zażycki Stanisław 98
 Zażycki (syn Stanisława) 98
 Zażycki (syn Stanisławy) 98
 Zborowska Anna 135
 Zborowski 135
 Zbrożek Bogdan 191
 Zbych Jan 112
 Zdaniewicz (rodzina) 212
 Zdaniewicz Andrzej 251
 Zdaniewicz Antonina 213, 249

Zdaniewicz Halina 249
 Zdaniewicz Jan 213
 Zdaniewicz Maria 176, 212, 249
 Zdaniewicz Paweł 212
 Zdaniewicz Rozalia 213
 Zdaniewicz Stanisław 249
 Zdaniewicz Tadeusz 213, 249
 Zdaniewicz Teofil 249
 Zdaniewicz Władysław 249
 Zdanowicz Władysław 240
 Zdrolik Marianna 177
 Zebrzycka (matka) 158
 Zebrzycka Wanda 158
 Zebrzycki (syn) 158
 Zechman (syn Szymona) 105
 Zechman (żona Szymona) 105
 Zechman Szymon 105
 Żeglińscy (rodzina) 226
 Zemadzięk (rodzina) 244
 Zenorowski Aleksander 63
 Zielińska 83
 Zielińska Anna z d. Kasierocka 207
 Zielińska Apolonia 71
 Zielińska Maria 83
 Zielińska Stanisława 177
 Zielińska Wanda 165
 Zielińska Wiktoria 17
 Zieliński 117
 Zieliński Marcył 101
 Zieliński Wacław 86, 143
 Zieliński Władysław 71
 Ziemkiewicz 44
 Ziemkiewicz (wnuczki) 44
 Ziemniak 106
 Ziłowic 101
 Zimbicki Jan 185
 Zimiński Józef 95
 Zimiński Tadeusz 95
 Zimnowoda Jan 95
 Zioło 244
 Zopan Zofia 163
 Zubr Witold 194
 Zubr/Żubr Witold 194
 Zukoska Ewelina 120
 Zwierzańscy (rodzina) 120
 Zwierzchowska Antonina 118
 Zwierzchowski Michał 118
 Zwolińska Maria 81
 Zwoliński Józef 81
 Zybura (rodzina) 26
 Zybura Adam 26, 27
 Zybura Bolesław (ojciec) 26
 Zybura Bolesław (syn) 26
 Zybura Bolesław (wnuk) 27
 Zybura Maria 26
 Zych Jan 112
 Zych Tadeusz 17, 26
 Zychowicz Piotr 11
 Zys Kazimierz 148
 Ż
 Żabska Maria 121
 Żabski 121
 Żabski Jan 121
 Żabski Marian 121
 Żada 102
 Żalisko 129
 Żałędowski Jerzy 112
 Żarciński (brat Mieczysława) 127
 Żarciński Mieczysław 127
 Żarczyński Antoni 141
 Żarnowska Helena 238
 Żelak Stefan 92
 Żelechowski Jakub 246
 Żelichowski Jakub 246
 Żłobicki Dominik 238
 Żłobicki Jan 238
 Żmija Józef 196
 Żmijewska Antonina 236
 Żmuda 74
 Żmuda Stanisław 74
 Żmudzy (synowie Stanisława i Stefanii) 172
 Żmudzka Bronisława 172
 Żmudzka Bronisława z d. Stelmachowicz 172
 Żmudzka Stefania z d. Topór 172
 Żmudzka Wiktoria 172
 Żmudzki Stanisław 172
 Żmurko (matka) 57

Żmurko Anna 57
Żmurko Roman 57
Żołędowski Jerzy 113
Żółkiewscy (rodzina) 89, 128
Żółkiewska Krystyna 128
Żółkiewska Pelagia 128
Żółkiewski Franciszek 128
Żółkiewski Ignacy 128
Żółkiewski Jerzy 128
Żółkiewski Wincenty 128
Żubr Witold 194
Żuchowski Kazimierz 207
Żuk Iwan 211, 239
Żuk Józef 97
Żukowska (matka Stanisława) 66

Żukowska Franciszka 154
Żukowska Magdalena 120
Żukowska Pelagia 59
Żukowska Zofia 154
Żukowski Edmund 59
Żukowski Jan 155
Żukowski Stanisław 66, 119
Żukowski Stanisław 80
Żygadło Bolesław 230
Żygadło Bronisława 156
Żygadło Edward 231
Żygadło Feliks 208, 230
Żygadło Franciszek 230
Żygadło Mieczysław 208
Żygadłowska Zofia 150

INDEKS NAZW MIEJSCOWYCH*

A

Adamówka 58
 Aleksandria 57, 63, 204
 Aleksandrówka 199
 Amelin 149
 Andruga 67
 Antonowce 133
 Antonówka (pow. Sarny) 11, 103, 141, 220
 Antonówka (pow. Kostopol) 107, 219
 Archangielsk 236

B

Babin 63
 Badówka 100
 Balarka 203
 Barszczówka 220
 Basów Kut / Basowy Kąt 148
 Batorówka 75
 Baworów 205
 Beheta/Beata 211
 Beremiany 220
 Beresteczko 57, 59, 61, 63, 71, 84, 103, 104,
 119, 122, 137, 145, 154, 198, 237, 249–251
 Berezne 107, 126, 127, 214, 219, 222, 232, 234
 Berezów 102
 Berezyna 79, 128
 Bereżce (pow. Luboml) 146
 Bereżce/Bereżce (pow. Krzemieniec) 67, 79, 84,
 86, 113, 117, 120, 121, 128, 131–133, 144,
 197, 198, 227
 Będzin 191

Białołęka 86
 Białokrynica 79, 133
 Białostok 42
 Białozórka 33, 57, 70, 107, 137, 146, 189, 212,
 227, 228
 Biały Kamień 112, 188
 Bielin 14, 169
 Bilcz Złoty 206
 Biskupicze 209
 Biskupicze Ruskie/Górne 209
 Bołdyń 123
 Boczanica 148
 Bodaki 105, 108, 129
 Bodlaczów 165
 Bogdaszów 184
 Boguszówka/Bogusze 68, 94
 Bokujma 96
 Bołdury 218
 Bołożówka/Bołozówka 101
 Borek 133
 Borek Kuty 232
 Boremel 44, 81, 84, 87, 98, 198, 234, 235, 237,
 247, 250
 Borki 12, 76, 79, 86, 117, 131, 133, 138, 139,
 143, 144
 Boroczycze 80, 81, 103, 104, 119, 133, 166, 228,
 229
 Boroczky/Boreczek 135, 227
 Boroczyna 147
 Borsuki 205
 Borszczów 193, 206

---

* Indeks nazw miejscowych obejmuje nazwy miejscowości występujące w *Księdze A* oraz w BOZW. Dlatego pojawiają się różnice w zapisie nazw miejscowości, np. Wygranka czy Zamlicze (zapis pochodzący z *Księgi A*) oraz Wygranki czy Zamlica jako formy oboczne (zapisy z BOZW).

Borszczówka/Barszczówka 220
 Bortnica 152
 Borynia 175, 193, 204
 Boryskowicze 98, 254
 Borysław 16
 Bóbrka 192
 Brany 41, 57, 65, 75, 80, 98, 104, 117, 127, 166, 207, 251, 254
 Brody 133, 191, 217, 218, 239
 Brodzone 193
 Brzaszów 138
 Brygidki 19
 Bryków 81
 Brześć 20
 Brzezina (pow. Sarny) 62, 74
 Brzezina (pow. Dubno) 92, 99
 Brzeżany 190, 226–228, 240, 248
 Brzeżańczyzna zob. Brzeżańszczyzna
 Brzeżańszczyzna 227
 Bubnów 169
 Buceń 189
 Buczacz 97, 220, 226, 240
 Buda/Budy 228
 Buderaż 59, 65, 100, 101, 123, 135, 139, 147, 148, 167, 176, 186, 196
 Budiatycze 103
 Budki 53, 116, 184, 198
 Budki Kołodeskie 198
 Budy 86
 Buhryń 181, 229
 Buszcza 65, 134, 135, 180
 Buszcze 227, 248
 Buszkiewicz 152
 Butejki 103
 Butyń 104
 Buzki 220
 Bużany 57, 77, 104, 122
 Bybło 205
 Bykowce 81
 Bytom 19, 20, 25, 26

C

Cecylówka 230
 Cecyniówka 33, 74, 113, 129
 Chiniówka 134, 178, 186, 208, 230

Chlewiska 166
 Chodaki 56, 131, 241
 Chodorów 192
 Chorobród 250
 Choromce 177
 Chorów (pow. Horochów) 62, 202, 249
 Chorów (pow. Zdołbunów) 70
 Chorupań 58, 87
 Chorzów 20
 Chotówka 132, 227
 Chrynów 12, 189
 Ciechocinek 254
 Cieszanów 194
 Cygany 206
 Czachród 198
 Czahrów 198
 Czajków 66, 67
 Czarne Łozy 229
 Czaruków 105, 139, 231, 247
 Czerec 122
 Czeremosznia 188, 190
 Czerteż 153
 Czerwona 117
 Czerwonogród 91
 Częstochowa 228
 Czmykos 12, 140
 Czruków 236
 Czmyrówka 178

D

Dąbrowa 151
 Dąbrowica 168
 Daniłówka (pow. Krzemieniec) 116
 Daniłówka (pow. Zdołbunów) 178, 242
 Dąb 26
 Dąbrowica 232
 Dederkały 14, 33, 62, 82, 86, 89, 90, 99, 101, 102, 113, 117, 118, 133, 137, 223
 Dederkały Wielkie zob. Dederkały
 Delatyn 168
 Demanka zob. Demenka
 Demenka / Demenka Poddniestrzańska 33, 62
 Demidówka 44, 81, 95
 Derażne/Derażne 109, 203, 244
 Dereczyn 192, 224, 225

Dermanka 72
 Dębe 228
 Dębianka 192
 Dębina/Dębinka 86, 128, 132, 144, 197
 Dębiny 197
 Dęblina 128
 Dłużek 94
 Dobcza 42
 Dolinka 152
 Drewinie 175
 Drohobycz 194
 Drużkopol 104, 143, 165
 Dublany 87
 Dubno 9, 11, 44, 58, 59, 68, 70, 72, 74, 79, 81,
     82, 84–87, 90, 91, 94–96, 98, 99, 101–103,
     106, 109, 110, 114, 121, 122, 129, 133, 137,
     139, 147, 152, 154, 181, 196–198, 235, 237,
     238, 246, 247, 250
 Dubówka/Dębówka 177
 Dunajów 133
 Duże Cepcewice 220
 Duży Wercz 97
 Dworzec 97

 E
 Eliaszkówka 180

 F
 Folwarki 167
 Folwarki Duże 138, 167
 Folwarki Małe 138, 167
 Folwarki Wielkie 138, 167
 Folwark/Ost-Folwark/Folwarek 73
 Franopol 211
 Fundum 164
 Fusów 61, 62, 143

 G
 Gaje 133, 194
 Gaje Dytkowieckie 133
 Gdańsk 13
 Glinka 220
 Gliwice 27, 232
 Głębozczyca/Głęboczyce 181
 Głęboka Dolina 103
 Grodopolce 193
 Grudachy 183
 Grudy 133, 208, 230
 Gruszów 197, 252
 Grzybowica 42, 43, 46, 53, 56, 91–93, 103, 116,
     171, 175, 181, 211
 Gucin 116
 Gurów 46–54, 78, 88, 92, 93, 210, 211
 Gurów Duży 48, 53
 Gurów Mały 52
 Gusztyn 206
 Gwozdów (właśc. Hwozdów) 149

 H
 Halicz 194
 Haliczany 207, 221
 Hektary 57
 Hermanówka 189
 Hipolitówka 218
 Hłuboczek 148
 Hnilcze 195, 206
 Holendernia 45, 90, 157, 158, 172, 173
 Hołowsko 191
 Hołowin 244
 Hołownica 242
 Hołubica 218
 Honiatycze 197
 Honiatyn 197, 199
 Horochów 41, 46, 55, 57–63, 65, 67, 70, 71,
     75–77, 80, 84, 85, 91, 95, 98, 103–105, 110,
     111, 116, 117, 119, 133, 134, 137, 139, 143,
     145, 147, 152, 153, 158, 165, 166, 176, 187,
     198, 202, 207, 221–225, 228, 229, 234, 237,
     249, 251, 254
 Horodło/Horodnie 186
 Horomca 177
 Horyń 100
 Horyńgród 164, 238
 Hoszcza 154, 181, 204, 220, 229
 Hradki 101
 Hrenów 231
 Hrubieszów 197
 Hruszewska/Lisiecka kol. 228
 Hrynów 231
 Hubin 139

Hulcza 118
Hurby 100, 165, 177, 178, 184–186, 195, 196,
200, 203
Huszcza (pow. Łuck) 86
Huszcza (pow. Luboml) 142
Huszyn 56, 242
Huta Antonowicka 109
Huta Nowa 126
Huta Pieniacka 54
Huta Stepańska 14, 57, 80, 97, 102, 103

I

Ihrowica 127
Iwanicze 181, 188
Iwanowice 76
Iwanów 138
Iwonice 152

J

Jabłonów 191, 206
Jadwipol 65
Jagielnica 225
Jałowicze 125
Jamki 33, 42
Janiewicze 33, 93, 166, 250
Jankowce 12, 146
Janowa Dolina 11, 60, 123, 183, 221, 243,
244
Janówka (pow. Horochów) 63, 70, 71
Janówka (pow. Sarny) 73, 143, 177
Jarosławicze 94
Jaświnki 33
Jazłowiec 220, 240
Jażwinki 33, 63, 127
Jażwiny 127
Jerzyn (Jeżyn) 41, 42
Jeziorany Szlacheckie 44
Jezioro 66
Jeziorok 51
Józefin 136
Józefówka 64, 66, 110, 149, 153, 244

K

Kadłubiska 190, 191
Kalinowiec 95

Kalinówka 96
Kałusów 127
Kałusz 194
Kamieniarnia 94
Kamieniec Podolski 235
Kamieniucha 45
Kamienna Góra 100, 101, 178
Kamienne 206
Kamień Koszyrski 88
Kamyki 196
Kanoniczne 66
Karczemka 66
Karczun 126
Karpiłówka 203
Katerburg 74, 86, 107, 111, 113, 131, 137, 138,
147, 166, 182, 197, 238
Katerynówka 54, 55, 127
Katowice 25
Kazań 241
Kazimierka 214, 222
Kazimirka 126
Kąty (pow. Luboml) 145, 146
Kąty/Kuty (pow. Krzemieniec) 12, 100, 101,
108, 116, 117, 132, 177, 183, 195, 200
Kisielin 12, 14, 42, 98, 152
Kiwerce 151
Klesów 72, 73, 127, 206
Klin 99, 122
Kłopoczyn 168, 182
Kniahinin 87, 95, 96, 99, 109
Kniaź 62
Kniażyna 112
Kobylnia 155
Kobyń 243
Kocior 175, 207
Kociór zob. Kocior
Kokorów 133
Kokorów Nowy 133
Kokorów Stary 133
Koleśniki 181
Koligozy 144
Kolonja Dolinka 44
Kołbania 236
Kołbań/Kowbań 105
Kołodienka 213, 214

- Kołodeże 236
 Kołodno 46, 67, 87, 104, 105, 108, 112, 124,
 129, 146, 199
 Kołomyja 111, 191, 195, 198, 206
 Kołonna 62
 Kołtów 188, 217
 Komarówka 74, 115, 125
 Komnatka 121, 133
 Koniuchy 95, 96, 110, 158, 249
 Konstantynówka 103
 Kopaczówka 141
 Korszów 195
 Korytnica 66, 81, 181
 Korzec 63, 64, 82, 90, 148–151, 153–156, 242,
 244, 246, 247
 Kosmacz 111
 Kosów 111
 Kostopol 10, 11, 56, 57, 60, 63, 69, 71, 72, 74,
 96, 100, 102, 103, 107, 109, 123, 126, 127,
 129, 133, 136, 140, 148, 177, 183, 203, 208,
 214, 215, 218, 219, 221, 222, 230–232, 234,
 243, 244
 Koszów 59
 Kotlice 197
 Kowel 9–11, 36, 43, 56, 125, 189, 234, 241,
 242
 Kozarewo 152
 Koziatyn 165
 Kozin 129
 Kozowa 190, 240
 Kraków 19, 20, 117
 Krasne 195, 204, 225
 Kraśnica 136, 232
 Kraśnik 194
 Krąglik 151, 155
 Kropiwnik Nowy 193
 Krosno 225
 Królewski Most / Tarnobór 120, 132, 135, 226,
 227
 Kruhów 217
 Krupiec 90, 98, 129
 Kryczyłsk 130
 Krymno 12
 Krzemieniec 9–11, 46, 56, 57, 62, 67, 68, 70, 74,
 76, 79, 81–87, 89, 90, 97, 99–102, 104–117,
 120–122, 124–126, 128, 129, 131–133, 136–
 139, 143, 144, 146, 147, 166, 167, 181–183,
 189, 197, 198–200, 205, 207, 212, 223,
 226–228, 233–235, 238, 240, 241, 245
 Krzywica 232
 Krzywopole 195
 Krzywucha 246
 Krzywuchy 246
 Krzyże 133
 Kuczków 55
 Kudłajówka 107
 Kudranka 63, 64, 69, 231
 Kudryń 176, 184, 185
 Kudryń Duży zob. Kudryń
 Kulików 113, 120, 133
 Kuniniec 105, 117, 118, 135
 Kuniniec Mały 117, 118
 Kupiel 102
 Kupowalce 33, 65, 66, 80, 95, 98, 104, 105, 119,
 120, 127, 166
 Kutkorz 190
 Kutrów 251
 Kutry-Borek 232
 Kwasów 46
- L
- Lachów 43, 46, 166, 167, 179, 180
 Lado 72
 Laskowice 121
 Lechów 106, 196
 Leonówka 69, 135, 136, 231, 233
 Lewacze 126
 Liniów 58, 59
 Lipa 198
 Lipniki 219, 234
 Lipno 203
 Lipska 84, 86, 198, 199, 234
 Lubaszki 221
 Lubieszów 61, 88, 135
 Lublin 7, 13, 36
 Lubomirka 196
 Luboml 11, 140, 145, 146
 Ludwikówka 91
 Ludwipól 63, 71, 100, 126, 148
 Ludwiszcze 233

Lulówka / Lilówka Węgierszczyzna 33, 41, 76,
80, 111, 120, 139, 140
Lwów 16–19, 26, 43, 67, 190, 192, 194, 195,
198, 204, 206, 235, 240

Ł

Łabędzianka 152
Łanie 244
Łanowce 146, 205
Łanówka 118
Łañcut 16
Łazno 221
Łobaczów 85
Łobaczówka 59–61, 76, 85, 145, 251
Łokacze 202, 209, 223
Łopatyn 205
Łowiszczce 53
Łuck 7, 9, 42, 58, 59, 66, 76, 81, 90, 98, 105,
127, 139, 151, 189, 198, 199, 203, 231,
234–236, 238, 247
Łysa Góra 45, 162
Łysin 81, 95, 102, 109, 237

M

Majdan 100, 101, 193, 194
Majdan Górny 194
Majdan Lipieński 203
Majdan Różyński 222
Majdańska Huta 101, 144
Maksymówka 205, 208
Malin 68
Malinowce 131
Malinów 131, 132
Małuszka 126, 127
Małuszka/Małyszka 71
Małużce 33, 71
Małyńsk 71, 126, 214, 222
Maniów 104, 108, 129, 181
Marcelówka 135
Maria Wola 119
Marianówka 204
Marionówka 205
Markowicze 223
Martyszkowce 68
Marysin 93, 94

Matwijowce 107, 146, 147, 182, 235
Medwedówka 113
Michałówka 90, 114
Mieczysławówka 106
Mielnica 140, 241
Mielnica Duża 140
Mielnica Mała 140
Międzyrzec 153, 228
Międzyrzecz 228
Mikołajówka 150, 156
Mikołajów (Mikołajówka) 59
Mikulicze 109, 118, 119, 164, 169, 209, 211
Mikuliczyn 111, 168, 169, 193
Mikulin 164
Milatyn 55, 205, 225, 249
Milatyn Nowy 190
Milezyce 190
Miszczana 133
Mizocz 64, 74, 83, 99, 100, 110, 118, 123, 126,
135, 138, 148, 165, 167, 176, 178, 184–186,
195, 201, 206, 207, 235
Młodiatyn 198
Młynów 58, 72, 82, 87, 91, 94, 99, 106, 122
Moczanówka 86
Mogielnica 121
Mogiły 102
Mołotków 146, 212, 213
Monasterzyska 226
Mordy 167
Moskwa 125
Mosty (pow. Krzemieniec) 117
Mosty (pow. Sarny) 66, 143
Mosty (pow. Zdołbunów) 135, 185
Mosty Wielkie 251
Moszczenica Stara 148
Mrzygłód 196
Mytnica 70, 137, 154
Myzowo 43

N

Nadwórna 111, 168, 194
Naskoberce 95
Natalina 234
Netreba 180
Niemowicze 63, 72, 73, 103, 127, 189

Niesuchoiże (Niesuchojeże) 56
 Nieświcz 247
 Niewirków 125, 228
 Nikitycze 81
 Nisko 16
 Niżniów 205
 Nowa Huta 126
 Nowaki 72, 220
 Nowe Gniezno 207, 221
 Nowiny 56, 87, 88, 116, 169–171, 184
 Nowomalin 98, 100, 110, 117, 124, 178, 180,
 185, 186, 242, 245
 Noworodczyce 117, 147, 176, 178, 180, 186,
 187, 196, 230, 242, 245
 Nowosielce 192
 Nowosiółka 190
 Nowosiółki 118
 Nowosiółki Ruskie 187
 Nowostaw 234, 235
 Nowy Zahorów / Zahorów 62
 Nowy Zboryszów 251
 Nowystaw/Nowostaw 86

O

Obhów 101
 Obory 102
 Obycz 106
 Obycze 131
 Ochmatków 109, 237
 Oderadówka 116, 117
 Okniny 107, 111, 114
 Okniny Duże 107, 111
 Okniny Małe 107
 Okniny Wielkie 107
 Olendernia zob. Holendernia
 Olesza 195
 Oleszów 195
 Olgin 139, 198, 236
 Olszanica 72
 Opole 25
 Orłowo 66
 Orszulin/Urszulin 236
 Oryszcze/Horyszcze 155
 Orzeszyn/Orzeszyna 78, 91, 94, 125, 155, 197,
 208, 252

Ostróg 9, 14, 98, 100, 117, 118, 124, 135, 148,
 204, 241, 242, 245
 Ostrów 70, 118
 Ostrówki 12, 146, 236
 Oszczów 197

P

Pańska Dolina 94
 Parośla zob. Parośla I / Parośl Pierwsza
 Parośla I / Parośl Pierwsza 11, 73, 97, 141, 151,
 177
 Pawlikówka 42
 Pawłówka 43, 157, 158, 162, 174, 175
 Peczeniżyn 198
 Pelagin 76
 Pełcza 81, 99, 139, 246
 Perczyn 196
 Perekany 109
 Peremyl 145
 Perespa 234
 Pieczalówka 222
 Pieczychwosty 33, 61, 237
 Pikło 71
 Pikulskie Hucisko (Hucisko Pikulskie) 110
 Pisarówka 227
 Pistyń 111
 Piszczatyńce 107, 117, 166
 Plaszowa 90, 98
 Połonka 58, 151, 234
 Począjów 74, 133
 Podberezie 46, 55, 61, 91, 153, 165
 Podczapki 147
 Poddębce 189
 Podhajce 107, 190, 191, 195, 206
 Podlesce 133
 Podłużne 243, 244
 Podryże 125
 Podzamów 59
 Polanówka 81, 109, 237
 Polko 228
 Poluchno 55
 Połonka 235
 Pomorzany 192
 Poniatowo 196
 Popowice 226

- Porwańce 91
 Poryck 12, 41, 43, 45, 53, 55, 58, 61, 62,
     76–79, 88, 89, 91, 93, 94, 96, 118, 128, 138,
     155–163, 166, 168, 171–177, 181, 182, 188,
     191, 192, 197, 208, 209, 211, 224, 249, 250,
     252
 Poryck Stary / Stary Poryck 45, 90, 157, 173,
     188
 Postojno 203
 Posywa 124, 178, 187
 Potasznia 125
 Pozyczyn 248
 Prurwa 141
 Przebraże 14
 Przemyśl 235
 Przesławicze/Przesławice/Peresławicze 163,
     209
 Puków 193
 Puławy 241
 Pułhany 89, 104
 Pustomyty 222, 232, 236
 Putiatyczne 190
 Pypło 71
- R**
 Rachów 93
 Radomyśl 151
 Radoszówka 137, 138
 Radowicze 156, 159–161, 163, 168, 173, 174,
     182, 188, 192
 Radów 152
 Radyszówka 147
 Radziechów 193
 Radziwiłłów 133
 Rafałówka 215
 Raja 131
 Ratno 189
 Rekszyn 227
 Rogóźno (Rogoźno) 109
 Rohatyn 193, 194, 198, 205, 206
 Romanówka 211
 Rostubna 194
 Równe 9, 10, 57, 63–65, 69, 71, 90, 97, 110,
     118, 123, 126, 135–137, 148–151, 153–156,
     164, 180, 181, 184, 189, 204, 213, 214, 220,
     221, 228–233, 236, 238, 239, 242, 244, 246
- Rudka 133
 Rudki 190, 191
 Rudnia Poczajowska 90
 Rusinowe Beresteczko 237
 Rusnów 61, 164
 Rybcza 76, 132, 137, 166, 197
 Rydków 103
 Rykowicze 58, 128, 138, 156, 159
 Rypiany 206
 Rystków 103
 Rytków 87, 137
 Rzany 228
 Rzaszkiewicz 168
 Rzeczki 63, 64, 245
 Rzeszniówka/Rześniówka 87, 108, 124, 139,
     199
- S**
 Sadki 82, 101, 102, 131
 Samowola 188
 Sanok 241
 Sapanów 132
 Sapożyn 154
 Sarny 9, 11, 36, 63, 66, 72, 73, 80, 82, 97, 103,
     126, 127, 130, 141–143, 151, 168, 177, 189,
     206, 215, 219, 220, 232
 Sasów 188, 218
 Sawosze 12
 Sądowa 42, 116
 Sebaczków 170
 Serniczki 98
 Siedliszcze 43
 Siedliszcze Małe (Małe Siedliszcze) 123
 Sielec 61, 118, 119, 164
 Sielec Wołyński 118, 119
 Sienkiewicz 223
 Sienkiewiczówka 105, 139, 187, 198, 199, 231,
     234, 236
 Sijańce 100, 148
 Siłno 203
 Skarżysko-Kamienna 235
 Skobelka 55, 61, 71, 105, 110, 187

Skole 189, 191
Skomorochy Stare 194
Skurcze 236
Smoleńsk 189
Smordwa 99
Smyga/Smyha 122, 129, 147, 189
Smyków 84, 85, 109, 198, 199
Sokal 91, 97, 123, 194, 218, 250, 255
Sokołówka 140
Sokół 97, 189
Sosnowka 136
Spała 17
Stachówka 63, 66, 67, 142, 143
Stanisławów 16, 194
Stary Poryck zob. Poryck Stary
Starystaw 61, 223
Stasin 127, 171, 211
Stawki 244
Stengrynów 189
Stępań 56, 57, 63, 74, 96, 97, 102, 103, 129, 140, 214, 215
Stężarzyce 181, 236
Stolin 102
Stołbiec 86
Stopezatów 191
Stójło 98, 110
Stratyn 206
Stróża 194
Strusów 217
Struże 194
Stryj 16, 51, 194, 198
Strzelce (Strzelcze) 153
Strzelecka 181
Stubicze 101
Stubło 148
Studyni 152
Studzianka 109
Stydyń Wielki 140
Styr 247
Suchowola 239
Sudobicze 101, 109, 110, 129, 196
Suraż 108, 131, 144
Światje 118, 167
Swojczów 207

Szczeniutyn 159
Szczeniutyn Duży 159
Szczeniutyn Mały 159
Szczeniutyn Wielki 159
Szczytuń Mały 123
Szeroka 120, 133, 134, 166, 254
Szkorbutówka 99, 101
Szpikołosy 117, 125, 132, 133, 167, 226, 227
Szubków 118, 137, 238
Szumbar 182, 235
Szumlany 226, 248
Szumsk 56, 81, 89, 100, 101, 106–110, 114, 115, 122, 131, 132, 144, 189, 241, 245, 249
Szymkowce 67, 87, 108, 199
Szyroka 176

Ś

Śniatyn 226
Świniuchy 58, 95, 116, 222, 236
Świtarzów 255

T

Tajkury 82, 108, 184, 213, 214, 238
Tarnobrzeg 7, 16, 17, 26, 27, 29–32, 34
Tarnopol 206, 208, 213, 248
Tartak 110
Terebejki 12
Teremne 110, 124, 136, 241, 242
Tesłuhów 70, 99, 102, 103, 152
Tetylkowce 86, 110, 113
Tłumacz 195
Tołpyżyn 44
Tomaszów 197
Torczyn 42, 59, 98, 199
Torpaszyn 44, 45
Toruń 20
Trembowla 121, 132, 190, 217
Trościaniec 226
Trubica 244
Tryputnie 168
Tuczyn 69, 71, 118, 135, 137, 149, 164, 204, 230–233, 236, 239
Tudorkowice 91
Turka 175, 191, 193, 206

Tustanowice 16

Tykucza 111

Tylawka 132

Tynkowszyna 138

U

Ugły/Uhły 74, 121, 127, 129, 130

Uhorsk 86, 106, 109, 115–117, 136, 233

Uhrynów 139, 197

Ujeżdźce 83

Urla 121

Uściąg 164

Uściąg 58, 164, 236

Uwsie 61

W

Waręż 91, 97, 240

Warkowice 121

Warkowice 74, 121

Warszawa 13, 18, 25

Waśkowce 108, 114, 144

Watyniec 116

Werba (pow. Dubno) 59, 81, 86, 94, 196

Werba (pow. Włodzimierz) 175, 207

Werbz 140

Werbce Małe 140

Werbce Duże 140

Werbeń 250

Wesołki 80

Wesołówka 79

Wiedeń 8

Wierzchów 70, 118

Wilja 238

Wilja 117, 124, 135

Wiłosówka 58

Winiatyńce 127

Winniki 194

Wirta 106

Wisznów kol. 151

Wiśniowiec 86, 104, 105, 108, 112, 122, 126,
128, 144, 181, 197

Witoldów 211

Witoldówka 155

Witosówka 33, 58, 95, 246

Władysławówka 94

Włodzimierzec 63, 66, 72, 80, 141, 143, 177,
219, 220

Włodzimierz Wołyński 9, 41–43, 45, 46, 53, 55,
56, 58, 62, 66, 72, 74, 76, 78, 81, 87–91, 93,
94, 103, 109, 116, 118, 119, 123, 125, 128,
138, 140, 142, 151, 155–159, 161–164, 166,
168, 169, 171–176, 178, 181, 188, 191, 192,
197, 207–209, 211, 224, 235, 236, 239, 249,
250, 252

Wodniki 192

Wola Ostrowiecka 12, 146, 236

Wola Wilsona / Kniażyna 105, 112

Wolica 144

Wołkowyje 81, 99, 102

Wołochy 217, 226

Wołoszyn 199

Woronczyn 81

Wółka Kotowska 189

Wrocław 16, 26, 33

Wyдумka 105

Wydymier 140, 141

Wygoda 94

Wygranka/Wygranki 53–55, 77, 78, 91, 92,
209–211, 239

Wyrka 63, 102, 215

Wyszogródek 68, 97, 189

Z

Zabara 106, 115, 143, 246

Zabłoce/Zablótce 12, 116, 125, 152, 189, 209,
239

Zabornik 143

Zabrze 20

Zacisze 74

Zagaje 55, 57, 104, 176

Zahajce 129

Zahajce Wielkie 62

Zaharewice 135

Zahorce 114

Zahorów Nowy 249

Zahorów Stary 249

Zakopane 240

Zakrewszczyzna 83

Zalesie 239
Zaleszczyki Małe 220
Zaleśce 115, 116
Zaliśce 110
Załuże 131, 143, 144
Zamlicze/Zamlica 223
Zamłynie 138
Zamostecze 12
Zanielów 225
Zarudeczko 180
Zarudzie 107, 208
Zasmyki 14, 189
Zastawie 75, 80
Zaszkewicze 172
Zaturzyn 191
Zawadów 198
Zawichów 224
Zawidów 176, 191, 192, 224
Zazdrość 205, 217
Zbaraż 180, 208, 213
Zbora 194
Zborów 192
Zboryszów 251
Zboryszów Nowy 98
Zbór 194
Zbychów/Żbychów 218
Zdołbica 82, 83, 108, 118, 164, 184
Zdołbunów 11, 64, 65, 70, 82, 83, 98, 100, 101,
108, 110, 117, 118, 123, 124, 134, 135, 138,
147, 148, 164, 165, 167, 176–178, 180, 184–
186, 195, 196, 200, 206–208, 230, 238, 242
Zielińce 193
Zielona 190
Zielony Dąb 144
Złażne 243
Złoczów 112, 188, 190, 194, 195, 217, 218

Złoczówka 87, 151, 247
Znasicze 63
Zofiówka 81, 110, 189
Zubrzyca 191, 193
Zwiahł (Nowogród Wołyński) 238
Zwiniacze 55, 106, 221, 223

Ż
Żabcza 234
Żabecka Ziemia 234
Żabecznik 198, 199
Żabie 195
Żabokrzyki 102
Żabokrzyki Dolina 102
Żabokrzyki Małe 102
Żabokrzyki Wielkie 102
Żakewicze 188
Żarków 218, 226
Żaszkewicze 188
Żaszkewicze Nowe 188
Żaszkewicze Stare 188
Żbychów 218
Żdżary 43, 123, 211
Żdżary Małe 43
Żdżary Wielkie / Żdżary Duże 39, 211
Żelanka/Zalanka 149, 239
Żołobki/Żałobki 116, 131, 132
Żołoby 84, 133
Żółkiew 251
Żuków 123
Żydaczów 62
Żytomierz 125, 236
Żytyń 63, 214, 229
Żytyń Cukrownia 214
Żytyń Wielki 57

